

*По благословению
Святейшего Патриарха Московского
и всея Руси Алексия II*

к «Учебнику греческого языка» И. П. Хорикова

Иван Павлович Хориков, автор единственного в России Большого новогреческо-русского словаря и уникального многотомного учебника «Новогреческий язык для вузов», посвятил всю свою жизнь делу популяризации греческого языка. По его учебникам многие годы занимались студенты вузов СССР, а позже учащиеся светских и духовных учебных заведений России, Украины, Грузии. Достоинство учебника прежде всего в его полноте и обстоятельности, в весьма продуманной системе упражнений, тематических текстов и диалогов.

Ни в коей мере не умаляя достоинств других учебников, вышедших в России одновременно с учебником И. Хорикова (например, учебник М.Л. Рытовой), мы смеем утверждать, что столь методичное и подробное изложение основ современного греческого языка, разработка новых принципов закрепления пройденного материала делает именно учебник И.П. Хорикова неоценимым для всех тех, кто стремится серьезно выучить греческий. Практически всю свою жизнь И.П. Хориков работал над подбором материалов к урокам, выверял каждое слово, фразу, до конца жизни работал над словарной лексикой. Здесь хочется привести один эпизод из его жизни. Когда И.П. Хориков работал над своим большим словарем, а это были годы запрета на любые темы, связанные с религией, приглашенный издательством «Большая Советская энциклопедия» консультант-эксперт потребовал убрать из уже готового к изданию материала практически всю церковную православную терминологию, как якобы устаревшую и абсолютно ненужную. И Хориков поставил издательству ультиматум: либо весь собранный материал, пусть с небольшими сокращениями, но остается в книге, либо он сдает работу и снимает с книги свое имя как автор. В результате словарь вышел в том виде, в котором его подготовил И.П. Хориков.

В 2003 году после тяжелой болезни И.П. Хориков ушел из жизни. Подготовка «Учебника греческого языка» ко второму изданию была делом последних лет его жизни.

Выход в свет второго, дополненного и исправленного издания «Учебника новогреческого языка для вузов» является нашей данью уважения к поистине подвижническому труду Ивана Павловича Хорикова.

ПРЕДИСЛОВИЕ

Настоящий учебник предназначен для студентов I курса факультетов иностранных языков и рассчитан на лиц, впервые приступающих к изучению современного греческого языка.

Учебник имеет целью научить практическому владению греческим языком и, прежде всего, развить навыки устной речи.

Практическая направленность учебника определила его структуру, отбор и подачу фонетического, грамматического, лексического материала, а также систему упражнений.

Учебник состоит из вводно-фонетического курса и основного курса.

Вводно-фонетический курс ставит своей задачей постановку правильного произношения, отработку основных типов интонации и автоматизацию произносительных навыков учащихся.

Вводно-фонетический курс является комплексным: наряду с описанием звуков греческого языка и правил их артикуляции, словесного ударения и интонации, выработкой необходимых произносительных навыков, он предусматривает изучение грамматики и лексики, развитие навыков устной речи.

Вводно-фонетический курс состоит из семи уроков, каждый из которых включает три раздела: фонетический, грамматический и лексический.

Вводно-фонетический курс рассчитан на 40 часов аудиторной работы.

Основной курс включает 18 тематических уроков, охватывающих следующие темы: учебные занятия, рабочий день, время, календарь, времена года, погода, семья, человек и его внешность, одежда, общение с людьми, жилище, политическая карта мира.

Урок имеет следующую структуру:

Фонетика. Описание звуков греческого языка дается в сравнении с русскими звуками; если звук не имеет эквивалента в русском языке, описывается его артикуляция; в разделе дается описание основных типов интонации и комплекс фонетических упражнений.

Грамматика. Раздел включает основные грамматические явления, необходимые для общения на греческом языке. Новый грамматический материал закрепляется на ранее изученной лексике. Система упражне-

ний данного раздела обеспечивает активное владение грамматическим материалом.

Лексика. Работа над новой лексикой должна начинаться с самостоятельного ознакомления с лексикой урока. Раздел содержит: словарь, лексические упражнения, позволяющие активизировать новую лексику, тексты, показывающие функционирование новой лексики в речи (речевые образцы) и имеющие целью развивать у студентов навыки подготовленной устной речи.

Основной текст и послетекстовые упражнения. Каждый текст сопровождается диалогом и содержит всю новую лексику по теме и грамматику урока. Среднее количество новых слов в тексте — 80–90. Текст помогает развивать навыки подготовленной монологической и диалогической речи (ответы на вопросы преподавателя, постановка вопросов к тексту, пересказ текста).

Упражнения по переводу с русского языка на греческий отдельных предложений имеют не только тренировочную, но и контрольную функцию, развивают навыки письменной речи.

Развитие навыков неподготовленной устной речи осуществляется в процессе выполнения таких упражнений, как небольшие сообщения по указанным микротемам, составление ситуаций, в которых необходимо употребить данное слово или словосочетание, развернутые ответы на вопросы, составление диалогов на данные микротемы и т. д.

Дополнительные тексты. В конце урока дается несколько подобранных, как правило, по теме урока дополнительных текстов, предназначенных для расширения знаний студентов по изучаемой теме и развития навыков чтения.

К дополнительным текстам задания не указываются, так как преподаватель по собственному усмотрению определяет задание (подготовить вопросы к тексту, пересказать, перевести или обсудить текст и т. п.), может использовать часть из них и для развития навыков аудирования.

Таким образом, система упражнений учебника обеспечивает целенаправленное одновременное развитие всех основных речевых навыков (навыков говорения, аудирования, чтения, письма и перевода).

При составлении настоящего учебника были использованы лондонский лингафонный курс, аудиовизуальный курс греческого языка, учебники по грамматике греческого языка, небольшие отрывки из произведений греческих авторов и др.

ВВЕДЕНИЕ

Греческий язык относится к индоевропейской группе языков, в которой занимает обособленное положение. На греческом языке говорят в Греции и на Кипре.

Греческий язык является одним из самых древних европейских языков. Его письменные памятники относятся к 2000 году до н. э. Язык, на котором сейчас говорят греки, значительно отличается от древнегреческого языка. На протяжении многих веков греческий язык претерпевал большие изменения: менялась фонетическая система, становился проще грамматический строй, упрощалась орфография.

Начало формирования новогреческого языка относится к XV веку. В конце XVIII и в начале XIX веков на новогреческом языке создаются прекрасные произведения литературы. Новогреческий язык становится национальным языком.

Характерной особенностью современного греческого языка является наличие двух языковых стилей: димотики (буквально «народного» языка) и кафаревусы (буквально «чистого» языка). Название «кафаревуса» этому языковому стилю было дано в XVIII веке Н. Феотокисом, одним из сторонников этого стиля. Димотика и кафаревуса в своей основе имеют древнегреческий язык (койне). Они возникли и развивались одновременно как два стиля одного языка. Димотика, главным образом, как разговорный стиль, а кафаревуса как книжный, письменный.

Димотика развивалась значительно быстрее кафаревусы и постепенно завоевывала позиции общенационального языка. В настоящее время димотика представляет собой живой разговорный язык, на котором ведется преподавание в школах, создается современная художественная литература, издаются газеты и журналы, научная периодика.

Сфера использования кафаревусы значительно сузилась, но она еще продолжает играть определенную роль в новогреческом языке.

Наличие димотики и кафаревусы создает определенные трудности при изучении греческого языка.

Следует также иметь в виду, что в современном греческом языке имеется ряд диалектов (критский, понтийский и др.) с характерными для них фонетическими, грамматическими и лексическими особенностями.

В 1982 году в Греции были введены новые орфографические правила, согласно которым были упразднены знаки придыхания, вместо трех различных знаков ударения оставлен только один — знак острого ударения, изменены некоторые правила постановки ударения.

Данный учебник составлен на материале димотики с учетом новых орфографических правил.

УРОК 1

1. Общая характеристика звукового состава греческого языка.
Гласные и согласные звуки.
2. Греческий алфавит.

1. Общая характеристика звукового состава греческого языка

Первостепенной задачей изучающего любой иностранный язык является овладение его фонетическим строем, то есть умением правильно произносить отдельные звуки, звукосочетания, слова, правильно оформлять речь интонационно, а также усвоение правил чтения и письма.

Фонетический строй русского и греческого языков имеет определенные различия, которые представляют трудности при овладении греческим произношением.

Эти трудности связаны с тем, что произносительные навыки обоих языков значительно отличаются друг от друга.

Приступая к изучению звукового состава греческого языка, необходимо, прежде всего, ознакомиться с его важнейшими специфическими особенностями.

Для системы гласных греческого языка характерны полнота и ясность произношения гласного, отсутствие явлений редукации в безударном положении.

Для системы согласных греческого языка характерны четкость артикуляции, отсутствие оглушения конечных звонких согласных, наличие аспирации глухих взрывных, большое число фрикативных согласных и явления ассимиляции.

Сравнивая фонетическую систему греческого языка с русской, следует отметить, что греческие звуки артикулируются более четко, чем звуки русского языка.

В греческом языке совершенно отсутствуют шипящие звуки /ж/, /ш/, /щ/.

С другой стороны, в греческом языке имеется ряд звуков, которых нет в русском языке, например /θ/, /δ/, /η/ и другие.

Звуки речи делятся на гласные и согласные. При произнесении гласных струя воздуха не встречает на своем пути препятствия, преодоление которого могло бы образовать шум. При произнесении согласных струя воздуха встречает на своем пути преграду, преодоление которой вызывает шум различного характера.

Гласные звуки

В греческом языке имеется 5 гласных звуков: /a/, /э/, /и/, /о/, /у/.

По месту артикуляции гласные делятся на среднеязычные и заднеязычные.

При артикуляции среднеязычных гласных язык продвигается вперед, поднимаясь одновременно к твердому небу. К ним относятся /э/, /и/.

При артикуляции заднеязычных гласных язык постепенно оттягивается назад, поднимаясь одновременно к мягкому небу. К ним относятся /a/, /и/, /у/.

В греческом языке, как и в русском, гласные звуки могут быть долгими и краткими. Продолжительность артикуляции долгих и кратких звуков зависит от многих причин, главными из которых являются темп речи и ударение (подударные гласные при любом темпе речи артикулируются продолжительнее, чем безударные тех же слов).

В греческом языке имеется 7 дифтонгов /ай/, /ой/, /йа/, /йэ/, /йи/, /йо/, /йу/.

Согласные звуки

Согласных в греческом языке 28.

По месту образования согласные делятся на губные и язычные.

1. **Губные:** /б/, /п/, /м/, /в/, /ф/, которые в свою очередь делятся на:

а) губно-губные: /б/, /п/, /м/

б) губно-зубные: /в/, /ф/.

2. **Язычные,** которые подразделяются на:

а) **переднеязычные:** /д/, /т/, /б/, /θ/, /з/, /с/, /дз/, /тс/, /л/, /н/, /р/, которые в свою очередь делятся на:

зубноязычные /д/, /θ/,

межзубные /д/, /н/,

двузубные или свистящие /з/, /с/, /дз/, /тс/,

альвеолярные /л/, /н/, /р/;

б) среднеязычные: /γ¹/, /γк²/, /к²/, /χ²/, /л²/, /м²/, /ν²/;

в) заднеязычные: /к/, /г/, /х/, /γ/, /η/.

В зависимости от долготы произнесения согласные в греческом языке делятся на:

1. Долгие: /г/, /г¹/, /в/, /δ/, /х/, /χ²/, /ф/, /θ/, /с/, /з/, /л/, /л²/, /м/, /м²/, /н/, /н²/, /η/, /р/;

2. Краткие: /к/, /к²/, /п/, /м/, /γк/, /γк²/, /δ/, /д/, /тс/, /дз/.

По участию голосовых связок согласные бывают:

1. Звонкие: /γк/, /γк²/, /б/, /д/, /г/, /г¹/, /в/, /δ/, /з/, /дз/, /л/, /л²/, /м/, /м²/, /н/, /н²/, /η/, /р/;

2. Глухие: /к/, /к²/, /п/, /т/, /х/, /х²/, /ф/, /θ/, /с/, /тс/.

2. Греческий алфавит

Греческий алфавит является единым для всех греков, живущих как в Греции, так и в других странах. Однако греческое произношение не является единым. В некоторых районах Греции, в том числе и на островах (Крит, Корфу), а также в других странах (на побережье Черного моря, на Кипре) имеются различия в произнесении отдельных звуков, звукосочетаний, интонации. Произношение греков, живущих в одной местности, тоже может отличаться и иметь свои особенности. Образцом современного греческого произношения принято считать афинское, которое и рассматривается в настоящем курсе.

Греческий алфавит состоит из 24 букв. Каждая буква имеет свое алфавитное название.

Печатный шрифт	Рукописный шрифт	Название		Произношение	Соответствие в русском языке
Α α	<i>Α α</i>	альфа	άλφα	/a/	а
Β β	<i>Β β</i>	вита	βήτα	/v/	в

Печатный шрифт	Рукописный шрифт	Название		Произношение	Соответствие в русском языке
Г γ	<i>Γ γ</i>	гамма	γάμμα	/γ, й/	—
Δ δ	<i>Δ δ</i>	дельта	δέλτα	/δ/	—
Ε ε	<i>Ε ε</i>	эпсилон	έψιλον	/э/	э, е
Ζ ζ	<i>Ζ ζ</i>	зита	ζήτα	/з/	з
Η η	<i>Η η</i>	ита	ήτα	/и/	и, й
Θ θ	<i>Θ θ</i>	фита	θήτα	/и/	—
Ι ι	<i>Ι ι</i>	йота	ιώτα	/и/	и, й
Κ κ	<i>Κ κ</i>	каппа	κάππα	/к/	к
Λ λ	<i>Λ λ</i>	ламда	λάμ(β)δα	/л/	л
Μ μ	<i>Μ μ</i>	ми	μι	/м/	м
Ν ν	<i>Ν ν</i>	ни	νι	/н/	н
Ξ ξ	<i>Ξ ξ</i>	кси	ξι	/кс/	—
Ο ο	<i>Ο ο</i>	омикрон	όμικρον	/о/	о

Печатный шрифт	Рукописный шрифт	Название		Произношение	Соответствие в русском языке
П п	<i>Π π</i>	пи	πι	/п/	п
Р р	<i>Ρ ρ</i>	ро	ρο	/р/	р
Σ σ ς	<i>Σ σ ς</i>	сигма	σίγμα	/с/	с
Τ τ	<i>Τ τ</i>	таф	ταυ	/т/	т
Υ υ	<i>Υ υ</i>	ипсилон	ύψιλον	/и, й/	и
Φ φ	<i>Φ φ</i>	фи	φι	/ф/	ф
Χ χ	<i>Χ χ</i>	хи	χι	/х/	х
Ψ ψ	<i>Ψ ψ</i>	пси	ψι	/пс/	—
Ω ω	<i>Ω ω</i>	омега	ωμέγα	/о/	о

1. С прописных букв пишутся имена собственные, названия народов и месяцев, производные от них имена прилагательные (не всегда).

2. Семь букв алфавита называются гласными: α, ε, η, ι, ο, υ, ω и семнадцать согласными: β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ.

3. Слово «алфавит» образовано из названий двух первых греческих букв: α (άλφα) /áльфа/ и β (βήτα) /вита/ — αλφάβητο /алфáвито/.

Упр. 1. Выучите названия букв греческого алфавита.

Упр. 2. Напишите по строчке рукописным шрифтом каждую букву греческого алфавита. Следите за правильным написанием.

УРОК 2

Фонетика:

1. Ударение (словесное, фразовое, логическое).
2. Гласные звуки /а/, /э/, /и/, /о/, /у/.
3. Правила чтения гласных букв α, ε, η, ι, υ, ο, ω и диграфов αι, ει, οι, υι, ου
4. Губные согласные звуки /б/, /п/, /м/, /в/, /ф/.
5. Переднеязычные согласные звуки /д/, /т/, /с/, /л/, /н/, /р/.
6. Правила чтения согласных букв π, μ, β, φ, τ, σ, λ, ν, ρ.
7. Удвоенные согласные.
8. Правила чтения сочетаний μλ, ντ, αυ, ευ.
9. Интонация. Интонация повествовательных предложений, состоящих из одной мелодической группы.
10. Слитное произношение слов внутри предложения с одной мелодической группой.

Словарь.

Грамматика:

1. Артикль.
2. Виды предложений. Члены предложения. Главные члены предложения.
3. Простое повествовательное предложение.

Текст.

ФОНЕТИКА

1. Ударение

Словесное ударение

В греческом языке все слова, кроме односложных, имеют знак ударения. Ударение в греческом языке может падать только на один из трех последних слогов. Ударение в пределах трех последних слогов подвижное. Отсчет слогов ведется с конца слова. Слово, как правило, имеет одно ударение. Однако, встречаются случаи, когда слово может иметь два ударения.

В греческом языке ударение может иметь смысловоразличительное значение: ζῆτω /зѣто/ — да здравствует, ζῆτό /зитó/ — требовать.

Для обозначения ударения в настоящее время употребляется знак острого ударения οξεία /окси́а/ (´): μαμά (мама́), μάμη (ма́ми).

До реформы использовалось три знака ударения: знак острого ударения οξεία /окси́а/ (´), знак тупого ударения βαρεία /вари́а/ (˘) и знак обличенного ударения περίσπομῆνι /периспоме́ни/ (˜).

Фразовое ударение

Выделение значимых слов в предложении называется фразовым ударением.

В греческом предложении ударными, как правило, бывают только знаменательные слова: существительные, прилагательные, смысловые глаголы, числительные, наречия, местоимения (кроме личных и притяжательных). Неударными обычно остаются служебные слова (артикли, союзы, предлоги, вспомогательные глаголы), а также личные и притяжательные местоимения.

Различие во фразовом ударении греческого и русского языков представляет определенные трудности для учащихся. Одной из типичных ошибок является выделение ударением греческих личных и притяжательных местоимений, вспомогательных глаголов и предлогов, что придает особый вес этим словам, искажая ритм и зачастую смысл греческой фразы.

Логическое ударение

В предложении следует различать и логическое ударение, с помощью которого выделяется то или иное слово, приобретающее больший смысловый вес.

Логическое ударение может падать на любое слово предложения, которое говорящий выделяет по смыслу независимо от правил фразового ударения.

2. Гласные звуки

/a/, /э/, /и/, /о/, /y/

Гласный /a/ произносится так же, как и русский ударный гласный звук /а/ в слове «папа». На письме обозначается буквой α.

Гласный /э/ произносится так же, как русский ударный гласный звук /э/ в слове «это». На письме обозначается буквой ε и сочетанием αι.

Гласный /и/ произносится так же, как русский ударный гласный звук /и/ в словах «ива, кирка». На письме обозначается буквами η, ι, υ и сочетаниями ει, οι, υι.

Гласный /о/ произносится так же, как русский ударный гласный звук /о/ в слове «род». При его произнесении следует избегать одной из самых грубых ошибок русских, говорящих на греческом языке, — редуцирование безударного /о/ — корφί (читается корфί́, а не карфί́). На письме обозначается буквами ο, ω.

Гласный /у/ произносится так же, как русский ударный гласный звук /у/ в слове «скука». На письме обозначается сочетанием ου.

Следует иметь в виду, что в отличие от русских, греческие гласные звуки произносятся с большим напряжением и никогда не меняют своего качества в безударном положении.

3. Правила чтения гласных букв α, ε, η, ι, υ, ο, ω и диграфов αι, ει, οι, υι, ου

Буква Α, α передает звук /а/ и читается как русское ударное а.

Буква Ε, ε передает звук /э/ и читается как русское ударное э.

Буква Η, η передает звук /и/ и читается как русское ударное и.

Буква Ι, ι передает звук /и/ и читается как русское ударное и.

Буква Ο, ο передает звук /о/ и читается как русское ударное о.

Буква Υ, υ передает звук /и/ и читается как русское ударное и.

Буква Ω, ω передает звук /о/ и читается как русское ударное о.

Диграфы и их чтение

Буквосочетания, обозначающие один гласный звук, называются диграфами. К ним относятся αι, ει, οι, υι, ου.

Диграф αι передает звук /э/ и читается как ударное русское э.

Диграфы ει, οι, υι передают звук /и/ и читаются как ударное русское и.

Диграф ου передает звук /у/ и читается как ударное русское у.

Если на второй гласной диграфа стоит разделительный знак (**··**), то данное буквенное сочетание обозначает не один звук, а два, например: **αι** произносится как /ай/, **ει** как /эй/, **οι** как /ой/.

Гласная **ε** и диграф **αι** после согласных **κ, λ, χ** напоминают русское **е** в словах «келья, олень, схема».

Гласные **η, ι, υ** и диграфы **ει, οι, υι** после твердых согласных **ν, τ** читаются как нечто среднее между русскими **ы** и **и**.

4. Губные согласные звуки /б/, /п/, /м/, /в/, /ф/

При образовании этих звуков роль активных органов выполняют губы, особенно нижняя, роль пассивных — зубы. При артикуляции губно-губных обе губы смыкаются, при артикуляции губно-зубных нижняя губа сближается с верхними зубами.

Губно-губной согласный /б/ аналогичен русскому /б/ в словах «бант, бунт, работа». На письме обозначается сочетанием **μπ**.

Губно-губной согласный /п/ аналогичен русскому /п/ в словах «папа, парта». На письме обозначается буквой **π**.

Губно-губной согласный /м/ аналогичен русскому /м/ в словах «море, мол, мел». На письме обозначается буквой **μ**.

Упр. 1. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

μπα, μπαι, μπε, μπη, μπι, μπο, μπυ, μπου, μπάμπω, μπόα, μπούμα
 πα, παι, πε, पे, πη, πι, ποι, πο, πυ, πω, που, παπί, πάμε, αλό, επί
 μα, μαι, μο, με, μαμά, άμα, μάπα, πάμε, μαία

Губно-зубной согласный /в/ произносится как русский /в/ в словах «вот, вино». На письме обозначается буквой **β** и буквой **υ**, входящей в сочетания **αυ, ευ** перед гласными и звонкими согласными.

Губно-зубной согласный /ф/ произносится как /ф/ в словах «факт, фирма». На письме обозначается буквой **φ** и буквой **υ**, входящей в сочетания **αυ, ευ** перед глухими согласными.

Упр. 2. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

βα, βαι, βει, βε, βη, βο, βι, βω, βυ, βου, βάβα, βάφω, βέβαια, βία, βήμα,
 βοή, βουή, βόμβα, βούλα, βοά, βόλα, καύμα

φα, φαι, φει, φε, φη, φο, φι, φοι, φω, φυ, φου, φάβα, φάπα, αμφίβιο,
 βαφή, βαφείο, μαφία, αυτού, ευφύια, αυτόματο, φευ.

5. Переднеязычные согласные звуки

/д/, /т/, /с/, /л/, /н/, /р/

Переднеязычные согласные образуются в результате прикосновения спинки или кончика языка к соответствующим частям переднего неба или зубов или сближением с ними.

Зубно-язычный согласный /д/ произносится как твердый русский /д/ в слове «дом». На письме обозначается сочетанием *vt*.

Зубно-язычный согласный /т/ произносится как твердый русский /т/ в словах «том, ты» и никогда не смягчается. На письме обозначается буквой *t*.

Двузубный глухой согласный звук /с/ произносится примерно как русский звук /с/ в словах «мост, сестра» с легким шепелявым призвуком. На письме обозначается буквой *σ, ς*. Знак *ς* пишется в конце слова: *στιφτός* (выжатый).

Упр. 3. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

vta, vte, vti, vto; vtv, vtov, vtáμα, vταντά, vτεπό, vtέφι, vtιλ, vτομάτα, vtύμα

та, таи, тει, те, те, то, ти, тω, тои, του, ту, таβάνι, тáμα, тамеiо, тамiευμα, тамiεύω, тáла, тали, тáλωμα, таύта

са, сαι, сei, се, ση, со, σω, су, σου, σεισμός, мiсoс, óστις, пáστωμα, σοφάς, φούστα, стóμα, сеβасμός, атμός, νέος

Альвеолярный, сонорный согласный /л/ произносится несколько тверже мягкого русского /л/ и никогда не смягчается. Этот звук принято называть средним или европейским /л/. При артикуляции кончик языка упирается в альвеолы верхних зубов. По своей артикуляции этот звук приближается к русскому мягкому «ль». Разница состоит в том, что в русском средняя часть языка более поднята к твердому небу и поэтому он звучит более мягко.

Для отработки этого звука можно использовать русские сочетания *ле, лё, лю, ля* и стараться произносить *л* несколько тверже. При этом не следует забывать, что в русском языке все гласные после мягких согласных произносятся с и-образным призвуком. Например, *ля* произносится примерно как *лиа*, *лю* как *лиу*. Этот звук совершенно недопустим после среднего *л*. На письме обозначается буквой *λ*.

Упр. 4. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

λα, λαι, λει, λε, λη, λο, λι, λω, λοι, λου, λάβα, λάλημα, λαλώ, λάμα, λέβα, λεβέτι, λείος, λείπω, λέπι, λεπτό, λιλά, λίμα, λεπταίνω, λίπα, λουβί, λούπα, λούφα, λύμη, λύπη, λυπό, μάλωμα, πόλη, βόλτα, βουλή.

Альвеолярный, сонорный согласный /н/ отличается от русского согласного /н/ тем, что при его артикуляции кончик языка касается альвеол верхних зубов. На письме обозначается буквой **ν**.

Альвеолярный, дрожащий согласный /р/. При артикуляции /р/ кончик языка поднимается на одно мгновение к альвеолам верхних зубов и немного вибрирует.

В начале слова произносится резче и тверже, чем русский /р/, а в середине слова гораздо мягче. На письме обозначается буквой **ρ**.

Упр. 5. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

να, ναι, νει, νε, νη, νο, νι, νω, νοι, νου, νυ, ναύλο, ναυτία, ναυτίλια, ναυτόπουλο, νέα, νέα, νεολαία, νεύμα, νεφέλωμα, νέφτι, νήμα, νινί, νόημα, νομή, νονά, νύφη

ρα, ραι, ρει, ρε, ρη, ρο, ρι, ρω, ρυ, ρου, ράβω, ράφι, ραφή, ρέμα, ρεύμα, ρέω, ρήμα, ρουπία, ράπτω, μωρό, φίρμα, φορώ, πάρτε, πόρτα, μέρα.

6. Правила чтения согласных букв

π, μ, β, φ, τ, σ, λ, ν, ρ.

Буква Π, π передает звук /п/: πάμε, από, επί, που, πι.

После согласной **μ** буква **π**, как правило, озвончается и произносится как /б/: έμπα, λάμπα, τούμπα, μπάμπαλο. Исключение составляют слова: σύμπτωμα /сiмптома/, άμемπτος /άμемптос/ и слова иностранного происхождения ιμπρεσάριος /импреса́риос/.

Буква Μ, μ передает звук /м/: μα, μαμά, πάμε, άμα, μαία.

Буква Β, β передает звук /в/: βέβαια, βήμα, βήτα.

Буква Φ, φ передает звук /ф/: φι, βαφείο, βαφή.

Буква Τ, τ передает звук /т/: ταβάνι, ταμείο, ταπί, τιμή, τελειώνω, τόπι, τιμό, τίποτε.

После согласной **ν** буква **τ**, как правило озвончается и произносится как /д/: πέντε, πάντα, πάντοτε, αντί, αντάμα, πόντα, παντού, μάντρα. Исключение составляют слова иностранного происхождения: κομπλιμέντο.

Буква Σ, ς передает звук /с/: σπίτι, μάλιστα, στυλό.

Перед звонкими согласными, кроме λ, произносится как русское /з/: σβήνω, λησμονώ, но σλάλομ.

Буква Λ, λ передает звук /л/: λαλώ, λάμα, λεπτό, λίμα, λύπη, λυπό, μάλωμα, πόλη, αλλά.

Буква Ν, ν передает звук /н/: να, ναι, ναυτία, νέα, νέο, νεολαία, νήμα, νόημα, νύφη!

Буква Ρ, ρ передает звук /р/: ράβω, ράπτω, ράφι, ρεύμα, μωρό, φίρμα, φορώ, ρήμα, πάρτε, πόρτα, μέρα.

7. Удвоенные согласные

В греческом языке довольно часто встречаются удвоенные согласные: ββ, κκ, λλ, μμ, νν, ππ, ρρ, σσ, ττ. Удвоенные согласные произносятся как один звук: αλλά /алá/, εννέα /энэá/, αντέννα /антэ́на/, μάλλον /мáлон/.

8. Правила чтения сочетаний μλ, ντ, αυ, ευ

Сочетание μλ в начале слова и в середине после согласных (реже после гласных) передает звук /б/ или /мб/: μπα, ρόμπα, μπαμπάς /бабáс/, μάρμπας /бáрбас/, λάμπω /лáмбо, лáбо/.

Сочетание ντ в начале слова и в середине после согласных (реже после гласных) передает звук /д/ или /нд/: ντάμα, νταντά, συντριβάνι, ντροπή, ντουλάπι, ντόνω, ντιβάνι, αντίο.

Сочетание αυ, ευ перед гласными и звонкими согласными (β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ) передают звуки /ав/, /эв/: ναυλώνω, μαύρη, αύριο, παύω, Εύα, πνεύμα, ευρύνω, ρεύμα, βολεύω, а перед глухими согласными (κ, π, τ, φ, θ, χ, σ, ξ, ψ) передают звуки /аф/, /эф/: αυτό, αυτονομία, αυτόματο, εύσημο, ευπορώ, ευτολμία, ευπορία, τεύτλο.

Если над буквой υ стоит разделительный знак, то она читается как /и/: αὔπνια /аипнiá/.

Буква υ перед согласными β, φ в сочетании ευ не произносится: Εύβοια /Э́виа/, ευφορία /эфориá/.

Упр. 6. Прослушайте и прочтите слова:

/б/

μπα	ба! вот те на!	μάρμπας	дядя
μπαμπάς	папа	μπαρούτι	порох
ρόμπα	халат	μπύρα	пиво

ρομπότ	ροбот	μπαίνω	входить
		/мб/ или /б/	
έμπα	входи, войди	μπάμπαλο	глупец
λάμπα	лампа	αμπάρι	амбар, склад
τούμπα	сальто	μπόμπα	бомба
λάμπω	светить	εμπειρία	опыт
ράμπα	рампа	αμπέλι	виноградник

/мп/

άμεμπτος	безупречный	σύμπτωμα	симптом
----------	-------------	----------	---------

/п/

πι	пи (назв. буквы)	επί	в течение
πού	где, куда	πάμε	пошли
από	от	ποτό	напиток

/м/

μα	но, а	πάμε	пошли
μαμά	мама	μαία	акушерка
άμα	если	μου	мой, моя

Упр. 7. Прослушайте и прочтите слова:

/в/

βιβλίο	книга	αύριο	завтра
βέβαια	конечно	παύω	прекращать
βήμα	шаг; трибуна	αυλή	двор
βήτα	вита (назв. буквы)	πνεύμα	дух
βία	сила	ρεύμα	ток
βόμβα	бомба	ευρύνω	расширять

/ф/

φι	фи (назв. буквы)	αυτό	это
βαφή	окраска	ναυτιλία	мореплавание
βαφείο	красильня	αυτονομία	автономия
αμφιβολία	сомнение	αυτόματο	автомат
ευπορώ	быть богатым	ευφημίζω	хвалить
ευτολμία	отвага	ευφορία	плодородие

ευπορία	зажиточность	ευσέβια	благочестие
τεύτλο	свекла	ευφημία	хвала

Упр. 8. Προслушайте и прочтите слова:

/д/

ντάμα	пашки	ντέφι	бубен
νταντά	няня	ντιπ	совершенно
ντομάτα	помидор	ντύμα	обложка
ντροπή	стыд	ντεπό	депо
ντουλάπι	шкаф	ντύνω	одевать
ντιβάνι	диван	αντίο	прощай!

/нд/

πέντε	пять	συντριβάνι	фонтан
πάντα	всегда	πόντα	простуда
μαντίλι	платок	παντού	езде
πάντοτε	всегда	μάντρα	загон

/нт/

κομπλιμέντο	комплимент	κόντρα	против
πανταλόνι	брюки	πονέντες	зефир (ветер)
Αντάντ	Антанта	νταντέλα	кружево

/т/

ταβάνι	потолок	τομάτα	помидор
ταμείο	касса	τιμή	цена
τόπι	мяч	τοπίο	пейзаж
τάπα	пробка	μετά	после
του	его	ταυτότητα	удостоверение

/с/

σπίτι	дом	σωστά	правильно
στυλό	авторучка	συλλαβή	слог
μάλιστα	конечно	υπάλληλος	служащий
αμέσως	сразу	κλίση	склонение

/з/

λησμονώ	забывать	σβήνω	гасить
---------	----------	-------	--------

κόσμος	космос	σμήνος	стая
σβέρκος	затылок	σεισμός	землетрясение

Упр. 9. Прослушайте и прочтите слова:

/л/

λαλώ	щебетать	λύπη	горе
λάμα	лама	μάλλον	скорее всего
λεπτό	минута	μάλωμα	ссора
λίμα	напильник	πόλη	город
λέω	говорить	έπιπλα	мебель
βλέπω	видеть	αλλά	но
βόλτα	прогулка	μολύβι	карандаш
μέλι	мед	αλφάβητο	алфавит
λαιμός	шея	βουλή	парламент

/н/

να	вот	νεολαία	молодежь
ναι	да	νήμα	нитка
νόμισμα	монета	νόστιμος	вкусный
ναυτιλία	морск. судоходство	νύφη	невеста
νέα	новости	ναυτία	морская болезнь
νόημα	смысл	ναυτόπουλο	юнга
εννέα	девять	νεφέλωμα	туманность

/р/

ράβω	шить	ρέμα	поток
ρο	ρο (назв. буквы)	ράφι	полка
πάρτε	возьмите	ρήμα	глагол
μωρό	ребенок	πόρτα	дверь
ράπτω	шить	παίρνω	брать
φορώ	носить	ραφή	шитье
μέρα	день	φίρμα	фирма
λίρα	лира	ρέω	течь

Упр. 10. Прочитайте, обращая внимание на твердый согласный τ, за которым следуют буквы η, ι, ει, οι, υ:

τυρί, τηρώ, τιμώ, μύτη, μάτι, αυτοί, τείνω, ποτήρι, την.

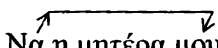
9. Интонация

Под интонацией понимается тон речи, ее ритмико-мелодический строй, чередование повышений и понижений голоса.

Различаются три типа интонаций предложений: повествовательная, вопросительная и восклицательная. В зависимости от вида предложений интонация может быть восходящей и нисходящей.

Интонация повествовательных предложений, состоящих из одной мелодической группы

В повествовательных предложениях, состоящих из одной мелодической группы, интонация нисходящая:

 Να η μητέρα μου

Такие предложения состоят из трех частей: 1-я часть — очень короткая — от начала группы до первого ударного слога, в ней тон постепенно повышается; 2-я — наиболее длинная — от первого ударного слога до последнего ударного слога, в ней тон держится на одной высоте; 3-я — очень короткая — от последнего ударного слога до конца группы, в ней тон понижается.

10. Слитное произношение слов внутри предложения с одной мелодической группой

В потоке греческой речи трудно определить границы слов. Это происходит потому, что конечный согласный или гласный предыдущего слова присоединяется к начальному гласному или согласному следующего, если слова не разделяются паузой, вследствие чего образуется как бы одно слово: Να το βιβλίο μου. Πάρτε ένα ποτήρι. Πάρτε το τόπι μου. Η μαμά μου.

СЛОВАРЬ

το αλφάβητο	алфавит	παίρνω	брать
αντίο	до свидания	πάντα	всегда

η αυλή	двор	πάρε	возьми
αύριο	завтра	πάρτε	возьмите
το βιβλίο	книга	η πόρτα	дверь
βλέπω	вижу	το ποτήρι	стакан
η λάμπα	лампа	το ράφι	полка
το μάθημα	урок; занятие	το ρήμα	глагол
η μαμά, η μάνα	мама	το ταβάνι	потолок
το μολύβι	карандаш	τελειώνω	кончать(ся)
μου	мой, моя, моё	τελείωσε	кончай, закончи
ο μπαμπάς	папа, отец	τελειώστε	кончайте, закончите
ο μπάρμπας	дядя	της	её
να	вот	το τόπι	мяч
η ντάμα	шашки	του	его
το ντιβάνι	диван	τόρα	сейчас, теперь
η ντομάτα	помидор	παίρνω	брать
το ντουλάπι	шкаф	πάντα	всегда

Примечание. Глаголы даются по традиции греческих словарей в форме 1-го лица единственного числа, так как греческий глагол не имеет неопределенной формы.

ГРАММАТИКА

1. Артикль

В греческом языке в отличие от русского имя существительное, как правило, сопровождается стоящим перед ним служебным словом, называемым артиклем.

Артикль выражает род, число, падеж, определенность и неопределенность имен существительных. Самостоятельного значения не имеет.

Артикль бывает двух видов: определенный и неопределенный.

Определенный артикль имеет три формы.

Формы артикля единственного числа

ο — для имен существительных мужского рода;

η — для имен существительных женского рода;

το — для имен существительных среднего рода.

Определенный артикль указывает на то, что лицо или предмет, о которых упоминается, уже знакомы говорящему.

Определенный артикль имеет два основных значения: **обособляющее** и **обобщающее**.

Το μολύβι μου. Мой карандаш (обособляющее значение).

Ο ίπλος είναι ωραίο ζώο. Лошадь — прекрасное животное (обобщающее значение).

Неопределенный артикль указывает на то, что лицо или предмет **незнакомы** еще говорящему и называются впервые, или на то, что предмет выделяется из многих равных ему:

Τώρα πάρτε ένα μολύβι. Теперь возьмите карандаш (один из карандашей).

Функцию неопределенного артикля в греческом языке выполняют **количественные числительные**: **ένας** (один), **μία** (одна), **ένα** (одно). **Неопределенный артикль** употребляется только в единственном числе.

В русском языке значение неопределенного артикля можно **выразить** такими словами, как **один, один из, какой-то, какой-нибудь, некий, всякий, любой, каждый**.

2. Предложение

Виды предложений

В зависимости от цели высказывания, а также от оценки его содержания говорящим, предложения делятся на следующие виды: **повествовательные**, **вопросительные**, **побудительные** (выражающие просьбу или приказание), **восклицательные**.

Повествовательные, **вопросительные** и **побудительные предложения** могут быть **утвердительными** и **отрицательными**.

Предложение может быть простым и сложным, состоящим из двух и более предложений.

Члены предложения

В предложении различают главные и второстепенные члены. К главным членам предложения относятся подлежащее и сказуемое, к второстепенным членам предложения относятся: дополнение, определение и обстоятельство.

Простое предложение бывает распространенным и нераспространенным.

Простое распространенное предложение кроме главных членов предложения имеет в своем составе еще и второстепенные члены: определение, дополнение (прямое и косвенное) или обстоятельство. Второстепенные члены предложения поясняют главные члены предложения.

Простое нераспространенное предложение состоит только из главных членов предложения — подлежащего и сказуемого.

Главные члены предложения

Подлежащее является главным членом предложения, грамматически независимым от других членов предложения и обозначающим предмет, действие которого определяется сказуемым. Оно отвечает на вопросы: «Кто?» «Что?»

Подлежащее может быть выражено различными частями речи: существительным в именительном падеже, местоимением в именительном падеже, числительным и др.

Сказуемое является главным членом предложения, грамматически зависящим от подлежащего и обозначающим признак (действие, состояние, свойство, качество) того предмета, который выражен подлежащим. Оно отвечает на вопросы: *что делает лицо или предмет?*, *что делается с ним?*, *что собой представляет лицо или предмет?*, обозначенный подлежащим.

Сказуемое может быть простым и составным.

Простое сказуемое бывает глагольным, а составное — именным.

Простое глагольное сказуемое обозначает действие и выражается глаголом в личной форме в любом времени, залоге и наклонении.

Составное именное сказуемое состоит из глагола-связки и именной части, выраженной именем существительным, именем прилагательным, причастием, именем числительным, местоимением, наречием.

Глагол-связка в составном именном сказуемом выполняет прежде всего грамматическую функцию — указывает на лицо, время, наклонение.

Глагольная часть сказуемого согласуется с подлежащим в лице и числе.

Именная часть сказуемого согласуется с подлежащим в роде, числе и падеже.

3. Простое повествовательное предложение

В греческом языке, как и в русском, повествовательное предложение имеет относительно свободный порядок слов.

Порядок слов в простом повествовательном предложении может быть прямым и обратным.

При прямом порядке слов подлежащее стоит на первом месте, сказуемое на втором. За сказуемым следуют второстепенные члены предложения (дополнение, обстоятельство):

Η Μαρία παίρνει το μολύβι. Мария берет карандаш.

При обратном порядке слов подлежащее стоит после сказуемого:

Παίρνει το μολύβι η Μαρία. Карандаш берет Мария.

В простом повествовательном предложении ударными элементами являются члены предложения, выраженные существительными, полнозначными глаголами, указательными и вопросительными местоимениями, прилагательными и наречиями.

В простом нераспространенном предложении главное ударение падает обычно на сказуемое, а второстепенное — на подлежащее.

В простом распространенном предложении главное ударение падает на дополнение или обстоятельство.

Каждое распространенное предложение делится на речевые такты, между которыми обычно делается пауза. Нельзя делать паузы между существительными и относящимися к ним определениями и служебными словами, между местоимениями и глаголами. Нельзя отделять артикль от существительного.

Να | το βιβλίο μου. Τώρα | παίρνω το ποτήρι της.

Упр. 11. Поставьте вместо точек определенный артикль:

Να ... μαμά. Να ... ράφι. Να ... πόρτα. Να ... μολύβι. Να
ντουλάπι. Να ... ντάμα. Να ... ντιβάνι. Να ... ταβάνι. Να ... λάμπα.

Να ... αλφάβητο. Να ... αυλή. Να ... τομάτα. Να ... ποτήρι. Να ... βιβλίο. Να ... τόπι.

Упр. 12. Заполните пропуски неопределенными артиклями:

... ποτήρι, λάμπα, τόπι, μολύβι, ράφι, μέρα,
ντιβάνι, .. πόρτα, ρήμα, αυλή, ντάμα, ντομάτα, ταβάνι,
... αλφάβητο, ... βιβλίο, ... ντουλάπι.

Упр. 13. Поставьте вместо точек определенный или неопределенный артикль:

Πάρτε βιβλίο. Πάρτε βιβλίο μου. Πάρτε μολύβι. Πάρτε μολύβι του. Πάρτε ... ποτήρι. Πάρτε . . ποτήρι μου. Πάρτε . τόπι. Πάρτε ... τόπι του.

ТЕКСТ. ΚΕΙΜΕΝΟ

1. Ένα ρήμα, μιά λάμπα, μία αυλή, μία πόρτα, ένα ντουλάπι, ένα ντιβάνι, ένα τόπι, ένα ποτήρι, ένα μολύβι, μία μέρα, ένα ράφι.

2. Να η μαμά. Να ο μπαμπάς.

3. Να η πόρτα. Να το ρήμα. Να η λάμπα. Να το ταβάνι. Να το ντουλάπι. Να το ντιβάνι. Να το τόπι. Να το ποτήρι. Να το μολύβι. Να το ράφι. Να η ντάμα. Να η ντομάτα. Να το βιβλίο. Να το αλφάβητο.

4. Να η μαμά μου. Να η μαμά του. Να ο μπαμπάς της. Να η λάμπα μου. Να το ντουλάπι του. Να το τόπι μου. Να το ποτήρι του. Να το μολύβι μου. Να το ράφι του. Να η ντάμα μου. Να το βιβλίο του. Να η ντομάτα μου.

5. Πάρτε το βιβλίο μου. Πάρε το μολύβι του. Πάρτε το τόπι μου. Πάρε το ποτήρι του. Τώρα πάρτε ένα μολύβι. Τώρα πάρε ένα τόπι. Τώρα πάρτε ένα ποτήρι. Πάρε μια λάμπα. Βλέπω ένα βιβλίο. Βλέπω μια πόρτα. Βλέπω ένα ντιβάνι. Τελειώνω το μάθημα. Τελειώστε το μάθημα.

Упр. 14. Прочтите и переведите на русский язык:

Να το ταβάνι. Να το βιβλίο. Να η πόρτα. Να το αλφάβητο. Να η ντάμα. Να το ντιβάνι. Να η λάμπα.

Να η μάνα του. Να το τόπι μου. Να το ντουλάπι μου. Να η λάμπα του. Να το μολύβι μου. Να ο πάραμπας της.

Πάρε το ποτήρι μου. Πάρε το τόπι του. Πάρε το βιβλίο μου. Πάρτε το μολύβι του.

Βλέπω μια λάμπα. Βλέπω ένα τόπι. Βλέπω ένα ντιβάνι. Βλέπω ένα ποτήρι. Τελειώστε το μάθημα.

Упр. 15. Переведите на греческий язык:

1. Вижу книгу. Беру стакан. 2. Вот мои шашки. Вот его мяч. Вот его стакан. Вот его мама. Вот моя лампа. Вот мой шкаф. Вот его диван. Вот мой карандаш. Вот дверь. Вот потолок. Вот лампа. 3. Возьмите книгу. Возьми его карандаш. Возьмите мяч. Возьми мою книгу. Возьмите мой мяч. Возьмите стакан. Возьми его стакан. 4. Теперь возьмите карандаш. Теперь возьми мяч. Теперь возьмите его мяч. 5. Вот ее папа. Вот мой дядя. 6. Заканчиваю урок. Теперь заканчивайте урок.

УРОК 3

Фонетика:

1. Переднеязычные согласные звуки /δ/, /θ/, /з/, /дз/, /тс/.
2. Правила чтения согласных букв δ, θ, ζ.
3. Правила чтения сочетаний τζ, τσ.
4. Двойные согласные ξ, ψ и их чтение.
5. Дифтонги.
6. Знаки ударения и придыхания. Долгота и краткость гласных букв и диграфов. Правила об ударении. Дифференциация слов в зависимости от ударения.
7. Интонация вопросительных предложений без вопросительных слов.

Словарь.

Грамматика:

1. Имя существительное. Род и число имен существительных.
2. Имя прилагательное.
3. Личные местоимения.
4. Глагол εἶμαι и его спряжение.
5. Вопросительные предложения без вопросительного слова — общие вопросы.
6. Порядок слов в утвердительных предложениях.

Текст.

ФОНЕТИКА

1. Переднеязычные согласные звуки

/δ/, /θ/, /з/, /дз/, /тс/

Межзубные согласные /δ/ и /θ/. В русском языке аналогичных звуков нет. По своей артикуляции они произносятся одинаково. Разница состоит в том, что звук /δ/ является звонким согласным звуком, то есть произносится с участием голосовых связок, а /θ/ — глухим.

При артикуляции этих звуков кончик языка просунут между зубами, слегка касаясь верхних резцов. Между языком и верхними зубами

инется небольшая щель, через которую с силой проходит струя воздуха. Язык должен быть распластан и ненапряжен. Зубы должны быть обнажены. Нижняя губа не должна касаться верхних зубов. Кончик языка не должен сильно выступать за верхние зубы и слишком плотно прижигаться к ним.

На письме звук /δ/ обозначается буквой δ, а звук /θ/ — буквой θ.

Упр. 1. Прочтите несколько раз вслух слоги и слова:

αι, δαι, δε, δει, δη, δο, δι, δω, δυ, δου, δάδα, δάνεια, δίνω, δαιμόνιο, δεινό, δηλαδή, δίνω, δρω, δόντι, εδώ, δώδεκα, ραβδί, δηλώνω, τετράδιο, δωμάτιο

Παι, θε, θει, θο, θη, θω, θι, θου, θυ, θαύμα, θέλω, θεία, θηρίο, θύμα, φθάνω, φθάνω, άρθρο, μάθημα, θέτω, φθάνω, πείθομαι.

Двузубный звонкий согласный звук /з/ произносится как русский звук /з/ в словах «закон, зима» с легким шепелявым призвуком. На письме обозначается буквой ζ.

Упр. 2. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

ζα, ζαι, ζει, ζε, ζη, ζο, ζι, ζω, ζυ, ζου, ζάλη, ζάρι, ζενίθ, ζεμπούλι, ζητώ, ζυμώνω, ζώο, ζουζούνι, ζούδι, ζώνη, τραπέζι, ζήτα, ζουμί, ζουμπάς, ζουμπός.

Двузубный звонкий сложный согласный звук /дз/ произносится как русское сочетание /дз/ в слове «дзот», с легким шепелявым призвуком. На письме обозначается сочетанием τζ.

Упр. 3. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

τζα, τζε, τζι, τζο, τζου, τζάμι, τζάμπα, τζαμπάζης, τζούτα, τζαμπατζής, τζαμπάζης, τζαμώνω, τζάντζαλο, τζίφος, τζιτζικας, τζουτζές.

Двузубный глухой сложный согласный звук /тс/ произносится примерно как русский /ц/ в слове «цель», с легким шепелявым призвуком. На письме обозначается сочетанием τσ.

Упр. 4. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

τσα, τσε, τσι, τσο, τσου, τσω, τсу, τσάι, τσάμπα, τσάντζαλα, τσάντα, τσαρδάκι, τσάρος, τσάτσα, τσέπη, τσίτι, τσίμπημα, τσιρίζω, τσιурέки, τσουβάли, τσαβέτα, патσομύτης, τσιπούρα.

2. Правила чтения согласных букв δ, θ, ζ

Буква Δ, δ передает звук /δ/: δηλαδή, δωμάτιο, τετράδιο, εδώ, δεν.

Буква Θ, θ передает звук /θ/: μύθος, θέλω, θεία, μάθημα.

Буква Ζ, ζ передает звук /з/: ζώνη, ζάλη, ζώο, ζήτα.

3. Правила чтения сочетаний τζ, τσ

Сочетание Τζ, τζ передает сложный звук /дз/: τζάμι, τζίτζικας, τζάμπα.

Сочетание Τσ, τσ передает сложный звук /тс/: τσάντα, τσαΐ, τσέλη, τσουβάλι.

4. Двойные согласные ξ, ψ и их чтение

Буква Ξ, ξ передает звуки /кс/ и читается как русское сочетание «кс»: έξω, ξαίρω, έξι, εξάμηνο, άνοιξη, ξένος, δόξα, εξέταση.

Буква Ψ, ψ передает звуки /пс/ и читается как русское сочетание «пс»: ψωμί, ψέμμα.

5. Дифтонги

Дифтонгом называется сочетание двух гласных, произносимых как один слог.

Дифтонги могут быть *нисходящими* (сочетание сильного гласного со слабым) и *восходящими* (сочетание слабого гласного с сильным). У нисходящих дифтонгов слогаобразующим является первый элемент, у восходящих — второй.

В греческом языке имеется два нисходящих и пять восходящих дифтонгов.

Нисходящие дифтонги

Дифтонг /ай/ состоит из краткого ударного гласного /а/ и безударного краткого гласного звука /й/. На письме обозначается буквенными сочетаниями αϊ, αει, αη: νεράϊδα, αηδόνι, αϊτός, μαϊμού, Μάης, αειθαλής.

Дифтонг /ой/ состоит из краткого ударного гласного /о/ и безударного краткого гласного звука /й/. На письме обозначается буквенными сочетаниями οει, οη, οϊ, οϋ, ωη, ωϊ: βόηθα, βόϊδι, ρόϊδι, πρῶϊμος.

Восходящие дифтонги

Восходящие дифтонги состоят из полугласного звука /й/ в сочетании с любым другим гласным.

В греческом языке имеются следующие восходящие дифтонги: /йа/, /йи/, /йо/, /йу/, /йи/.

Для обозначения на письме восходящих дифтонгов употребляются следующие буквенные сочетания:

1) для обозначения дифтонга /йа/ употребляются сочетания **ια, ηα, αι, εια, οια**: **πιάνω, άδεια, ποια, μοιάζω**.

2) для обозначения дифтонга /йэ/ — сочетания **ηε, ιε, υε, ειε, οιε, αιε, ηαι, υαι, οαι, εαι**: **μυελός, άδειες, ποιες**.

3) для обозначения дифтонга /йо/ — сочетания **ηο, ιο, υο, ειο, οιο, αιο, ηω, ειο, οιο, υιο**: **όμοιος, παληός, παλιός, ειρηνοποιώ, υιός, λειώνω**.

4) для обозначения дифтонга /йу/ — сочетания **ηου, ιου, υου, ειου, οιου**: **ιούτα, παιδιού, ποιούμαι, Ιούλης**.

5) для обозначения дифтонга /йи/ — сочетания **ιοι, ειοι, οιοι, ηοι, υοι, υιοι**: **ποιοι, παληοί, παλιοί, υιοί**.

Упр. 5. Прослушайте и прочтите слова:

/δ/

λύαα	факел	δωμάτιο	комната
ληνβιο	заем	τετράδιο	тетрадь
λένδρο	дерево	εδώ	здесь
λην	не	δόντι	зуб
ληλαδή	то есть	δώδεκα	двенадцать
ληνω	давать	δηλώνω	заявлять
ληάδα	пара	δουλεύω	работать

/θ/

μυθος	миф, басня	θύμα	жертва
μελω	хочу	άρθρο	артикуль
μεια	тетя	θέτω	класть
μάθημα	урок	φθάνω	добираться
μαύμα	чудо	επίθετο	имя прилагательное

/з/

ζωνη	пояс, ремень	ζήτω	да здравствует
------	--------------	------	----------------

ζώο	животное	ζητώ	требовать
ζήτα	зита (название буквы)	τραπέζι	стол
ζάλη	головокружение	ζυμώνω	месить (тесто)

Упр. 6. Прослушайте и прочтите слова:

		/дз/	
τζάμι	оконное стекло	τζαμπάζης	барышник
τζάμπα	бесплатно	λάντζα	тряпка
τζίτζικας	стрекоза	τζουτζές	карлик
τζαμτζής	стекольщик	τζαμπατζής	любитель даровщины

		/ц/	
τσάντα	сумка	τσουβάλι	мешок
τσέπη	карман	τσάτσα	тетя
πατσομούτης	курносый	τσαβέτα	чайка
έτσι	так	τσάπα	мотыга
τσουρέκι	чурек	τσιπούρα	лещ

Упр. 7. Прослушайте и прочтите слова:

		/кс/	
έξω	снаружи	έξι	шесть
ξέρω	знаю	εξέταση	экзамен
εξάμηνο	семестр	διέξοδος	выход
άνοιξη	весна	ξάδελφος	двоюродный брат
ξένος	иностранный	τάξη	класс
δόξα	слава	ξύλο	палка
λέξη	слово	παίξιμο	игра
αυξάνω	увеличивать	οξεία	знак острого ударения

		/пс/	
ψέμμα	ложь	απόψε	вечером
ψωμί	хлеб	ψηλός	высокий
ψητό	жаркое	ψωμάς	булочник
κομψός	элегантный	ψωνίζω	делать покупки
ψαράς	рыбак	ύψος	высота
ψαλίδι	ножницы	όψη	вид
ψιλή	тонкое придыхание	σκέψη	мысль

Упр. 8. Прослушайте и прочтите слова:

/ай/

νεράιδα	русалка	áντα	ну-ка!, давай!
πηρόνι	соловей	αηδής	отвратительный
πιός	орел	τσάϊ	чай
μητιού	обезьяна	Μάϊος, Μάης	май

/ой/

ρόιοι	гранат	βόϊσμα	шум
ρολόϊ	часы	βόηθα	помоги
βιοίοι	вол	πρώϊμος	ранний, скороспелый

/йа/

μινω	хватать	μοιάζω	быть похожим
τοια	кто	ψευτιά	ложь
φιλάνω	изготавливать	βιάζομαι	спешить

/йэ/

ποις	кто	αδιαίρετος	неделимый
πυις	отпуска	αδιευθέτητος	неулаженный

/йо/

ήμοιος	одинаковый	υιός	сын
παλιός	старый	λειώνω	таять

/йу/

Ιουνης	июнь	περιποιούμαι	заботиться
ιωτα	джут	πυουρία	пиурия

/йи/

ποιοι	кто	υιοί	сыновья
παλιοί	старые	ένιοι	некие, некоторые

6. Знаки ударения и придыхания

В современном греческом языке в орфографии используется ряд надстрочных знаков, которые играли важную роль в графике древнегреческого языка. В настоящее время многие из них утратили свое зна-

чение, но сохранились в орфографии новогреческого языка и носят традиционный характер. К таким знакам относятся: знак ударения (ο τόνος) и знак придыхания (το πνεύμα).

Согласно новым орфографическим правилам, введенным в 1982 году, упразднены знаки придыхания, вместо трех различных знаков ударения оставлен только один — знак острого ударения (οξεία), изменены некоторые правила постановки ударения в односложных словах.

Ударение. Ο τόνος

В греческом языке по новым правилам орфографии все слова, имеющие два и более слогов, принимают знак острого ударения: βλέπω, αλφάβητο.

Односложные слова ударения не имеют. Исключение составляют:

а) разделительный союз ή (или);

б) вопросительные слова πού (где) и πώς (как);

в) слабые формы личных местоимений, если возникает опасность смешения их со слабыми формами притяжательных местоимений: ο θεός μου είπε — мой дядя сказал; ο θεός μου είπε — дядя мне сказал.

Числительные μία (одна) и δύο (два) могут рассматриваться и как односложные, не имеющие ударения, и как двусложные, имеющие ударение: μία, δύο, μία, δύο.

Наряду с новой орфографией сохранилась и прежняя, традиционная, согласно которой все слова, включая и односложные, имеют знак ударения. Безударными являются артикли ὁ, ἡ, οἱ и союз ὡς.

Традиционные правила ударения в греческом языке связаны с длиной и краткостью слогов. Все гласные в древнегреческом языке подразделялись на долгие, краткие и обоюдные. Гласные ε, ο традиционно считаются краткими, η, ω — долгими, α, ι, υ — обоюдными (конечная α имен существительных мужского и женского рода считается долгой, а имен существительных среднего рода — краткой; конечная ι имен существительных среднего рода считается долгой; α, ι, υ в предпоследнем слоге имен существительных считаются краткими; ударная конечная α глаголов считается долгой; неударная конечная α глаголов в изъявительном наклонении считается краткой, а в повелительном наклонении — долгой; ι, υ в предпоследнем слоге глаголов считаются долгими).

Диграфы традиционно также подразделяются на долгие и обоюдные: ει, ου, υι — считаются долгими, αι, οι — обоюдными (в открытом слоге — краткие, в закрытом — долгие).

Качество ударного слога зависит от долготы гласного или диграфа, образующего слог. Гласные η, ω и диграфы ει, ου образуют только долгие слоги; гласные ε, ο образуют только краткие слоги, а гласные α, ι, υ и диграфы αι, οι в зависимости от их положения в слове могут образовывать как долгие, так и краткие слоги.

Острое ударение (оксия) может стоять на одном из трех последних слогов, если последний слог краткий: ἀλόβητο, βιβλίον, μωρό. Если последний слог долгий, острое ударение может стоять только на одном из двух последних слогов: τελειώνω, αὐλή.

Облеченное ударение (периспомени) может стоять только на одном из двух последних слогов. На последнем слоге облеченное ударение ставится, если он слитный: μιλῶ (μιλάω) (разговаривать), а на предпоследнем, если он долгий, а последний краткий: μήλο (яблоко).

Тупое ударение (вариа) ставится вместо острого на последнем слоге в сплошном тексте, если после этого слова не следуют знаки препинания. Тупое ударение ставится также на предлогах, союзах, артиклях и частицах: τὸ, νὰ, ἀπὸ.

Тупое ударение используется не во всех изданиях.

Если слово начинается с прописной буквы, то знак ударения ставится рядом с ее верхней частью, слева от нее: Ὅχι (нет).

Ударение ставится на второй букве диграфа: αῦριον.

Слово, имеющее ударение на третьем от конца слоге, за которым следует притяжательное местоимение μου, σου, του, της и т.п., получает дополнительное ударение на последнем слоге: τὸ δωμάτιόν μου (моя комната).

Дифференциация слов в зависимости от ударения

В зависимости от ударения слова в греческом языке делятся на:

1) окситонес (οξύτονες), имеющие острое ударение на окончании: ἀλή, μαμά.

2) парокситонес (παροξύτονες), имеющие ударение на предпоследнем слоге: πόρτα, τόρα.

3) пропарокситонес (προπαροξύτονες), имеющие острое ударение на третьем слоге: ἀλόβητο.

Кроме вышеуказанных в кафедровусе различаются:

1) периспоменес (περισπόμενες), имеющие облеченное ударение на окончании: μιλῶ.

2) пропериспоменес (προπερισπόμενες), имеющие обличенное ударение на предпоследнем слоге: ρῆμα.

Придыхание. Το πνεύμα

В новогреческом языке сохранился знак придыхания, который ставится в словах, начинающихся с гласной буквы и диграфов. На произношение гласных и диграфов придыхание в современном греческом языке не влияет.

Различаются два знака придыхания:

а) (') знак тонкого придыхания (η ψιλή псили): ἄλφάβητο.

б) (‘) знак густого придыхания (η δασεία дасиа): ᾶ ἦ.

Каждая гласная, с которой начинается слово, имеет знак тонкого или густого придыхания. Если это простая строчная буква, то знак придыхания ставится над ней, если же она прописная, то знак придыхания ставится рядом с ее верхней частью, слева от нее: ὑπάλληλος, Ὑπάλληλος.

Знак придыхания ставится на второй букве диграфа: αὐλή, αὔριο, ἕνας.

Знак острого ударения ставится справа от знака придыхания:

ὄχι, ὄχι

Знак обличенного ударения ставится над знаком придыхания:

ῆτα, ῆτα

В настоящее время знаки придыхания в греческом языке упразднены.

7. Интонация вопросительных предложений без вопросительных слов

Интонация вопросительных предложений без вопросительных слов восходящая: Εἶσαι ο Αντρέας; Ты Андрей?

Εἶσαι ο Αντρέας;

Ο πατέρας είναι στο σπίτι; Отец дома?

Примечание. Точка с запятой соответствует русскому вопросительному знаку.

СЛОВАРЬ

η	αδερφή (η αδελφή)	сестра
ο	αδερφός (ο αδελφός)	брат
ο	αεροπόρος	летчик
ο	άνθρωπος	человек
ο	άρθρο	артикуль; статья в газете
ο	δέντρο	дерево
η	δεσποινίς	барышня, мадемуазель
ο	δωμάτιο	комната
οιο	δωμάτιο	в комнате
	είμαι	я есть
ο	επίθετο	имя прилагательное
η	θεία	тетя
ο	θείος	дядя
ο	Ινστιτούτο	институт
οιο	Ινστιτούτο	в институте
η	κλίση	склонение; спряжение
οιο	μάθημα	на уроке
ο	μαθητής	ученик
η	μαθήτρια	ученица
	μάλιςτα	да, конечно
η	μητέρα	мать
ο	μωρό	ребенок, малыш
	ναί	да
	νέα	новая; молодая
	νέο	новое; молодое
	νέος	новый; молодой
ο	όνομα	имя
ο	πατέρας	отец
η	πέν(ν)α	ручка (для письма)
ο	πρόσωπο	лицо (тж. граммат.)
	σας	ваш
	σου	твой, твоя, твое, твои
ο	σπίτι	дом
οτο	σπίτι	дома

το	στυλό	(нескл.) авторучка
	σωστά	правильно, верно
	σωστή	правильная; настоящая
	σωστό	правильное; настоящее
	σωστός	правильный; настоящий
το	τετράδιο	тетрадь
το	τραπέζι	стол
η	τσάντα	сумка
ο, η	υπάλληλος	служащий, служащая
ο	φοιτητής	студент
η	φοιτήτρια	студентка
η	φράση	фраза
	ωραία	прекрасно; замечательно
	ωραία	прекрасная; красивая
	ωραίο	прекрасное; красивое
	ωραίος	прекрасный; красивый

ГРАММАТИКА

1. Имя существительное.

Το ουσιαστικό

Число и род имен существительных

Имена существительные в греческом языке так же, как и в русском, имеют грамматические категории рода, числа и падежа.

В греческом языке три рода: мужской, женский, средний и два числа: единственное и множественное.

Функцию родового показателя имени существительного выполняет артикль (το άρθρο).

Род имен существительных может не совпадать с родом тех же существительных в русском языке.

Одушевленные существительные обычно относятся либо к мужскому, либо к женскому роду: ο πατέρας, η μητέρα. Они могут относиться иногда и к среднему роду: το μωρό.

2. Имя прилагательное. Το ελίθετο

Имена прилагательные в греческом языке изменяются по родам, числам, падежам и степеням сравнения. Они согласуются с существительными в роде, числе и падеже.

Прилагательные в греческом языке могут быть:

а) трех окончаний, то есть имеющие особую форму для каждого грамматического рода: ο νέος, η νέα, το νέο

б) двух окончаний, то есть имеющие одну общую форму для мужского и женского рода и вторую для среднего рода: ο επιμελής (прилежный), η επιμελής, το επιμελές

в) одного окончания, то есть имеющие общую форму для трех родов: ο άρπαξ (хищный), η άρπαξ, το άρπαξ.

Прилагательные одного или двух окончаний характерны для кафе-ренусы.

В предложении имена прилагательные обычно выступают в функции определения или именной части составного сказуемого.

В функции определения прилагательное обычно ставится перед определяемым словом, а артикль — перед прилагательным: ένα νέο σπίτι.

В функции именной части сказуемого прилагательное обычно стоит после глагола-связки и употребляется, как правило, без артикля: Η τσάντα μου είναι νέα.

Прилагательные трех окончаний

Прилагательные данного типа имеют следующие окончания:

мужской род	женский род	средний род
ος: σωστός νέος	-η: σωστή -α: (после гласных и диграфов) νέα	-ο σωστό νέο
ος: βαρύς <i>тяжелый</i>	-ια: βαριά	-υ: βαρύ
ης: φοβισιάρης <i>пугливый</i> μαυρομάτης <i>черноглазый</i>	-α: φοβισιάρα μαυρομάτα	-ικο: φοβισιάρικο μαυρομάτικο

Упр. 9. Раскройте скобки и переведите на русский язык:

(σωστός) φράση, (νέος) υπάλληλος, (νέος) σπίτι, (ωραία) άνθρωπος, (ωραίος) δέντρο, (νέος) τσάντα, (νέος) τετράδιο, (σωστή) άνθρωπος, (ωραίος) μαθήτρια, (νέος) δωμάτιο, (ωραίος) μητέρα, (νέα) φοιτητής, (νέος) στυλό, (ωραία) αεροπόρος, (νέος) μάθημα, (νέος) πέννα, (ωραίος) αδερφή.

Упр. 10. Переведите на греческий язык:

настоящий человек, новая комната, прекрасная мать, прекрасный отец, новая сумка, прекрасный летчик, новый урок, новая служащая, правильная фраза, новая тетрадь, молодая мать, новая ручка, красивая сестра, прекрасное дерево, прекрасный малыш.

3. Личные местоимения.**Προσωπικές αντωνυμίες****Личные местоимения в именительном падеже**

Лицо	Единственное число			Множественное число		
1-е лицо	εγώ (я)			εμείς (мы)		
2-е лицо	εσύ (ты)			εσείς (вы)		
3-е лицо	муж.р.	жен.р.	средн.р.	муж.р.	жен.р.	средн.р.
	αυτός ОН	αυτή ОНА	αυτό ОНО	αυτοί ОНИ	αυτές ОНИ	αυτά ОНИ

Личные местоимения 1-го и 2-го лица единственного и множественного числа в именительном падеже обычно опускаются. Они употребляются лишь в тех случаях, когда на них падает логическое ударение:

Είμαι φοιτητής. **Я** студент.

Εγώ είμαι ο πατέρας του. **Я** его отец.

Личные местоимения 3-го лица опускаются лишь в том случае, если речь идет об известном, ранее упоминаемом лице:

Η Ελένη είναι φοιτήτρια. Τώρα είναι στο Ινστιτούτο.

Елена — студентка. Сейчас она в институте.

4. Глагол εἶναι

Спряжение глагола εἶναι в настоящем времени

Лицо	Единственное число	Множественное число
1-е лицо	εἶμαι (я есть)	εἶμαστε (мы есть)
2-е лицо	εἶσαι (ты есть)	εἶστε (εἶσαστε) (вы есть)
3-е лицо		
Муж. род	(αὐτός) εἶναι (он есть)	(αὐτοί) εἶναι (они есть)
Жен. род	(αὐτή) εἶναι (она есть)	(αὐτές) εἶναι (они есть)
Сред. род	(αὐτό) εἶναι (оно есть)	(αὐτά) εἶναι (они есть)

Глагол εἶναι может употребляться в качестве смыслового глагола со значением «быть, находиться», а также в качестве глагола-связки в составном сказуемом в значении «есть»:

Ο αδερφός μου εἶναι στο σπίτι. Мой брат дома.

Η λάμπα εἶναι νέα. Лампа новая.

В греческом языке в отличие от русского языка глагол-связка никогда не опускается.

Именная часть составного сказуемого может быть выражена существительным, прилагательным, числительным, местоимением, причастием и наречием:

Η Μαρία εἶναι φοιτήτρια. Мария — студентка.

Το σπίτι μου εἶναι νέο. Мой дом новый.

Εἶμαστε πέντε. Нас пятеро.

После глагола-связки εἶναι именная часть составного сказуемого, выраженная существительным или субстантивированной частью речи, обозначающей профессию, род занятий, звание, национальную, политическую или другую принадлежность, употребляется без артикля:

Ο Παύλος εἶναι φοιτητής. Павел — студент.

Η Ειρήνη εἶναι Ιταλίδα. Ирина — итальянка.

Упр. 11. Поставьте вместо точек глагол εἶναι в нужном лице:

(Εγώ) . . . φοιτητής. (Εσύ) . . . μαθητής. Αυτός . . . αεροπόρος. (Εμείς) . . . στο μάθημα. (Εσείς) . . . στο σπίτι. Αυτοί . . . στο δωμάτιο. Ο Παύλος . . . αδερφός μου. Η αδερφή σου . . . ωραία.

Упр. 12. Переведите на греческий язык:

Я студент. Он ученик. Она служащая. Она ученица. Он летчик. Вот мой брат. Он студент. Мой дядя — летчик. Ее мать — служащая. Его брат — ученик. Моя сестра — студентка. Брат дома. Сестра дома. Они дома. Мы дома. Моя тетя красивая. Он настоящий человек. Лицо у нее красивое. Сумка у него новая. Отец у нее молодой. Сестра у меня красивая. Дом у нее новый.

5. Вопросительные предложения без вопросительного слова — общие вопросы

Общие вопросы задаются собеседнику с целью получить подтверждение или отрицание высказанной в вопросе мысли и требуют ответа *да* или *нет*.

В греческом языке общие вопросы могут быть интонационно выражены либо при помощи вопросительной интонации с сохранением прямого порядка слов повествовательного предложения, либо вопросительной интонацией с изменением прямого порядка слов.

Η αδερφή σου είναι ωραία;

Είναι ωραία η αδερφή σου;

Порядок слов в вопросительных предложениях без вопросительного слова

В вопросительных предложениях без вопросительного слова на первом месте обычно стоит сказуемое, а на втором подлежащее:

Είναι νέος ο θεός σου;

Είναι στο σπίτι τώρα ο αδερφός σου;

Είναι υπάλληλος ο πατέρας σου;

Вопросительные предложения в греческом языке часто сохраняют прямой порядок слов:

Ο θεός σου είναι νέος;

Ο αδερφός σου είναι στο σπίτι τώρα;

6. Порядок слов в утвердительных предложениях

В утвердительных предложениях обычно употребляется утвердительная частица *ναι* (да) и прямой порядок слов (подлежащее — сказуемое):

— Είναι νέος ο θεός σου;

ТЕΚΣΤ. ΚΕΙΜΕΝΟ

α)

Να η θεία μου Μαρία. Αυτή είναι υπάλληλος.

Να ο θεός μου. Αυτός είναι αεροπόρος.

Να ο αδερφός μου. Αυτός είναι φοιτητής.

Να η αδερφή μου. Αυτή είναι φοιτήτρια.

Να η μητέρα μου. Να ο πατέρας μου.

Να το μωρό μου. Το όνομά του είναι Δημήτρης.

Να ο Μιχάλης. Αυτός είναι μαθητής.

Να η Έλλη. Αυτή είναι μαθήτρια.

β)

Αυτό είναι τραπέζι. Είναι το τραπέζι μου.

Αυτή είναι πέννα. Είναι η πέννα μου.

Αυτό είναι μολύβι. Είναι το μολύβι του.

Αυτό είναι δωμάτιο. Είναι το δωμάτιό της.

Αυτή είναι τσάντα. Είναι η τσάντα της.

Αυτό είναι τετράδιο. Είναι το τετράδιό μου.

γ)

Να ένα μολύβι. Πάρε το μολύβι.

Να ένα στυλό. Πάρε το στυλό.

Να το τετράδιό μου. Πάρε το τετράδιό μου.

Να το δωμάτιό της. Είναι ωραίο.

Να το σπίτι του. Είναι νέο.

Να η φράση της. Είναι σωστή.

δ)

Ο αδερφός μου είναι φοιτητής. Τώρα είναι στο Ινστιτούτο.

Ο πατέρας του είναι υπάλληλος. Είναι στο σπίτι τώρα.

Είμαστε στο σπίτι τώρα.

ε)

Είμαι ο Αντρέας. Το όνομά μου είναι Αντρέας.

Είμαι ο Αντώνης Πετρίδης. Το όνομά μου είναι Αντώνης Πετρίδης.

Είμαι η Μαρία. Το όνομά μου είναι Μαρία.

Είμαι η Άννα Πετρίδη. Το όνομά μου είναι Άννα Πετρίδη.

Είμαι η δεσποινίς Πετρίδη. Το όνομά μου είναι Ελένη Πετρίδη.

Είσαι η Μαρία. Το όνομά σου είναι Μαρία.

Είσαι ο Αντρέας. Το όνομά σου είναι Αντρέας.

Είσαι η δεσποινίς Πετρίδη. Το όνομά σου είναι Ελένη Πετρίδη.

Είναι η Μαρία. Το όνομά της είναι Μαρία.

Είναι ο Αντρέας. Το όνομά του είναι Αντρέας.

Είναι η δεσποινίς Πετρίδη. Το όνομά της είναι Ελένη Πετρίδη.

στ)

Είναι υπάλληλος η θεία σου; — Ναι, είναι.

Είναι αεροπόρος ο θείος σου; — Ναι, είναι αεροπόρος.

Είναι φοιτητής ο αδερφός σου; — Ναι, είναι φοιτητής.

Είναι φοιτήτρια η αδερφή σου; — Ναι, είναι φοιτήτρια.

Είναι στο σπίτι ο αδερφός σου; — Ναι, είναι στο σπίτι τώρα.

Είναι στο Ινστιτούτο η αδερφή σου; — Ναι, είναι στο Ινστιτούτο.

Είστε στο σπίτι τώρα; — Ναι, είμαστε στο σπίτι.

Είσαι ο Πέτρος; — Ναι, είμαι ο Πέτρος.

Είσαι ο Παύλος; — Ναι, είμαι ο Παύλος.

Είσαι ο Παύλος Πετρίδης; — Ναι, είμαι ο Παύλος Πετρίδης.

Είσαι η δεσποινίς Πετρίδη; — Ναι, είμαι η Ελένη Πετρίδη.

Είσαι η Μαρία; — Ναι, είμαι η Μαρία.

Το όνομά σου είναι Μαρία; — Ναι, το όνομά μου είναι Μαρία.

Είναι νέο το σπίτι σου; — Ναι, είναι νέο.

Είναι σωστός άνθρωπος ο πατέρας της; — Μάλιστα.

Είναι ωραία η αδερφή σου; — Ναι, είναι ωραία.

Είναι νέα η τσάντα σου; — Ναι, είναι νέα.

Упр. 17. Ответьте на следующие вопросы:

1. Η μητέρα σου είναι νέα; 2. Ο θείος σου είναι αεροπόρος; 3. Η θεία σου είναι υπάλληλος; 4. Ο αδερφός σου είναι μαθητής; 5. Η αδερφή σου είναι φοιτήτρια; 6. Είμαστε στο μάθημα; 7. Ο αδερφός της είναι στο σπίτι; 8. Η μητέρα σου είναι στο σπίτι; 9. Είναι νέο το σπίτι σου; Είναι ωραίο το δωμάτιό σου; 10. Είναι σωστός άνθρωπος ο πατέρας σου; 11. Είναι σωστή η φιλία της; 12. Η δεσποινίς Άννα είναι ωραία; 13. Είναι νέος ο θείος σου;

Упр. 18. Раскройте скобки:

1. Ο θείος μου είναι (νέα). 2. Η θεία του είναι (ωραίος). 3. Το δωμάτιό της είναι (ωραίος). 4. Η τσάντα της είναι (νέος). 5. Το δέντρο είναι (ωραίος). 6. Ο Πάνος είναι (νέα) αεροπόρος. 7. Το σπίτι της είναι (νέος). 8. Ο θείος σου είναι (σωστή) άνθρωπος. 9. Το πρόσωπό της είναι (ωραίος). 10. Το όνομά σου είναι (ωραίος).

Упр. 19. Поставьте вместо точек определенный артикль:

Να . . . μητέρα της, να . . . πατέρας του, να . . . θείος μου, να . . . θεία του, να . . . μωρό σου, να . . . αδερφός μου, να . . . αδερφή της, να . . . μαμά μου.

Να . . . ποτήρι σου, να . . . ντάμα μου, να . . . τόπι του, να . . . ντουλάπι της, να . . . πόρτα του.

Να . . . μολύβι, να . . . πέννα, να . . . στυλό, να . . . Ινστιτούτο, να . . . τετράδιο, να . . . τραπέζι, να . . . δωμάτιο, να . . . τσάντα, να . . . σπίτι.

Упр. 20. Поставьте вместо точек неопределенный артикль:

. . . ταβάνι, . . . ντομάτα, . . . πέννα, . . . ράφι, . . . στυλό, . . . τετράδιο, . . . δέντρο, . . . αυλή, . . . τσάντα, . . . δωμάτιο, . . . πρόσωπο, . . . υπάλληλος, . . . μωρό, . . . επίθετο, . . . σπίτι, . . . μέρα, . . . ρήμα, . . . λάμπα, . . . μολύβι.

Упр. 21. Поставьте вместо точек определенный или неопределенный артикль:

Πάρε . . . μολύβι. Πάρε . . . μολύβι του. Πάρε . . . στυλό. Πάρε . . . στυλό μου. Πάρε . . . ποτήρι. Πάρε . . . τετράδιο. Πάρε . . . τετράδιό της. Πάρε . . . τόπι. Πάρε . . . τόπι του. Πάρε . . . βιβλίο. Πάρε . . . βιβλίο μου.

Упр. 22. Прочтите, обращая внимание на интонацию:

1. Είναι σωστή η φράση του; Ναι, η φράση του είναι σωστή. Ναι, είναι σωστή. Ναι, είναι. Ναι.

2. Είναι νέος ο πατέρας σου; Ναι, ο πατέρας μου είναι νέος. Ναι, είναι νέος. Ναι, είναι. Ναι.

3. Είναι νέα η μητέρα της; Ναι, η μητέρα της είναι νέα. Ναι, είναι νέα. Ναι, είναι. Ναι.

4. Είναι νέο το σπίτι σου; Ναι, το σπίτι μου είναι νέο. Ναι, είναι νέο. Ναι, είναι. Ναι.

5. Είναι ωραίο το πρόσωπό της; Ναι, το πρόσωπό της είναι ωραίο. Ναι, είναι ωραίο. Ναι, είναι. Ναι.

6. Η τσάντα σου είναι νέα; Ναι, η τσάντα μου είναι νέα. Ναι, είναι νέα. Ναι, είναι. Ναι.

7. Είναι μαθητής ο αδερφός σου; Ναι ο αδερφός μου είναι μαθητής. Ναι, είναι μαθητής. Ναι, είναι. Ναι.

8. Η αδερφή του είναι φοιτήτρια; Ναι, η αδερφή του είναι φοιτήτρια. Ναι, είναι φοιτήτρια. Ναι, είναι. Ναι.

9. Είναι αεροπόρος ο θειος της; Ναι, ο θειος της είναι αεροπόρος. Ναι, είναι αεροπόρος. Ναι, είναι. Ναι.

10. Είναι υπάλληλος ο πατέρας σου; Ναι, ο πατέρας μου είναι υπάλληλος. Ναι, είναι υπάλληλος. Ναι, είναι. Ναι.

Упр. 23. Переведите на греческий язык:

1 Вот его тетя. Вот ее дядя. Вот моя мать. Вот его отец. Вот мой брат. Вот его сестра. Вот твой ребенок.

2 Вот мой студент. Вот твой ученик. Вот молодой летчик. Вот красивое дерево. Вот твоя новая сумка. Вот ее авторучка. Вот его ручка. Вот моя тетрадь. Вот твоя новая комната. Вот ее книга. Вот твой карандаш. Вот молодая мама. Вот твой стол. Вот мой новый дом.

3 Возьмите мою авторучку. Возьми ее малыша. Возьмите свой карандаш. Возьми его стакан. Возьмите свою тетрадь. Возьми новую тетрадь.

4. Ты студент? — Да, я студент.

Твой брат ученик? — Да, он ученик.

Ее отец служащий? — Да, он служащий.

Его мать сейчас дома? — Да, она сейчас дома.

Твой дядя летчик? — Да, он летчик.

Твоя сестра сейчас в институте? — Нет, она дома.

УРОК 4

Фонетика:

1. Заднеязычные согласные звуки /к/, /γ/, /х/, /γκ/ /η/.
2. Среднеязычные согласные звуки /γ', /κ', /γκ', /х', /л', /м', /н'.
3. Правила чтения согласных букв κ, γ, χ, μ (перед гласными η, ι, υ, диграфами ει, οι, υι, и перед восходящим дифтонгом ια), ν и λ (перед восходящими дифтонгами ια, ιε, ιο, ιου)
4. Правила чтения сочетаний γγ, γκ, γχ.

Словарь.

Грамматика:

1. Некоторые особенности употребления артикля.
2. Место артикля.
3. Притяжательные местоимения (слабая форма).
4. Отрицательные частицы.
5. Порядок слов в отрицательных предложениях.

Текст.

Дополнительный текст.

ФОНЕТИКА

1. Заднеязычные согласные звуки

/к/, /γ/, /х/, /γκ/, /η/

Согласный звук /к/ произносится как русский звук /к/ в слове «карта». На письме обозначается буквой κ.

Упр. 1. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

κα, κο, κου, καλά, κάθομαι, καθέδρα, πίνακας, κόσμος, κουκούλι, κούκλα, κούρσα, κώδικας, παρακάτω, παρακαλώ.

Согласный звук /γ/ произносится как украинский /г/. Напоминает твердый русский /г/ в словах «тогда, ага» или звонкий вариант русского /г/ в слове «бухгалтер». На письме обозначается буквой γ.

Упр. 2. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

γα, γο, γου, γω, αργά, γράφω, λέγω, αγαλώ, μέγας, αγόρι, λόγος, μπαγιά, αγούρι, γούνα, αγώνας, τρώω, τάγμα.

Согласный звук /χ/ произносится приблизительно как русский звук /х/ в словах «хор, халва». На письме обозначается буквой χ.

Упр. 3. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

χα, χο, χου, χαρά, χαμάλης, χαρτί, χώρα, χόρτο, χούφτα, χρήμα, χρώμα, πιτζω, χρόνος, χλωρίδα, μέχρι, νύχτα, εχθρός, αχτίδα, αχλάδι, άχρηστος, θιράχος, δείχνω.

Согласный звук /γκ/ произносится как русский звук /г/ в словах «газ, гром». На письме обозначается буквосочетанием γκ.

Упр. 4. Прочтите несколько раз вслух следующие слоги и слова:

γκα, γκο, γκου, γκάτσι, γκρεμίζω, γκόλφ, γκουβερνάντα, γκαράτσι, γκαζόζα, γκαρσόνι.

Согласный звук /η/. Подобного звука в русском языке нет. Несколько напоминает его звук /н/ в словах «пункция, пункт, гонг». При произнесении задняя часть языка приподнята и смыкается с опущенным мягким небом. Струя воздуха проходит через носовую полость. Кончик языка опущен и находится у нижних зубов.

Частой ошибкой является замена звука /η/ звуком /н/. Чтобы избежать ее, нужно следить, чтобы кончик языка не поднимался к альвеолам. На письме обозначается буквосочетаниями γη, γκ, γχ.

Упр. 5. Прочтите несколько раз вслух следующие слова:

αγγλικός, παγκόσμιος, μαγγάνι, μαγκούρα, συγχαρητήρια, συγχωρώ, μάγκας, αγγούρι, δαγκάνω, συγγραφέας, έγγραφο, εγγόνι, συγγενής, συγκαλώ, άγγελος.

2. Среднеязычные согласные звуки

/γ'/, /κ'/, /γк'/, /χ'/, /м'/, /л'/, /н'/

Среднеязычный звук образуется сближением средней части спинки языка с средним небом.

В греческом языке в отличие от русского среднеязычная артикуляция весьма активна.

Среднеязычный звук /γ'/ произносится примерно как полугласный /й/ в словах «йеменский, йодистый». На письме обозначается буквой γ.

Упр. 6. Прочтите несколько раз вслух следующие слова:

γιατί, γιός, γέρος, γεωργία, γένος, μάγια, μαγιά, μαγιονέζα, ναυάγιο, νάγια, γυναίκα, μάγειρας, βγαίνω, ευγενής.

Среднеязычный /κ'/ произносится примерно как русский /к'/ в словах «кино, кепка, кефир», но более мягко. На письме обозначается буквой κ.

Упр. 7 Прочтите несколько раз вслух следующие слова:

εκεί, και, κέντρο, κείμενο, κυρία, κύριος, κήπος, κοινό, κέφι, κινώ, δίκαιος, κοιτάζω, οικία, νοικιάζω, κιόλας, κάκια, κιοуρί, κιοуλί.

Среднеязычный согласный звук /γк'/ произносится примерно как русский /г'/ в словах «гид, геолог, гений». На письме обозначается буквосочетанием γκ.

Упр. 8. Прочтите несколько раз вслух следующие слова:

γκέμι, γκέτο, γκιαούρ, γκέϊσα, γκελμπερί, γκирλάνта.

Среднеязычный согласный звук /χ'/ произносится примерно как русский /х'/ в словах «хина, схема». Перед восходящими дифтонгами йа, йе, йо, йи, йу произносится примерно как русский полугласный /й/ с призвуком мягкого «х». На письме обозначается буквой χ.

Упр. 9. Прочтите несколько раз вслух следующие слова:

χέρι, χείλι, χήνα, χαίρω, χυμός, παχιά, παχιές, παχιοί, χιόνι, χιάζω, χιούμωρ.

Среднеязычный согласный звук /м'/ произносится примерно как русский мягкий согласный /м'/ в словах «мир, мина». На письме обозначается буквой **μ**.

Упр. 10. Прочтите несколько раз вслух следующие слова:

μήνας, μικρός, μιμική, μήλο, μείωση, μοίρα, μοιράζω, μύθος, μύτη, μιμικός, μυρίζω.

Среднеязычный согласный звук /л'/ произносится примерно как русский мягкий согласный /л'/ в словах «лен, лес, лилия, Люба, Ляля». На письме обозначается буквой **λ**.

Упр. 11. Прочтите несколько раз вслух следующие слова:

ελιά, ελιές, δουλειά, δουλειές, κοιλιά, κοιλιές, τελειώνω, παλιός, παλιό, παλιός, παλιά, παλιούρα.

Среднеязычный согласный звук /н'/ произносится примерно как русский согласный /н'/ в словах «няня, нюня». На письме обозначается буквой **ν**.

Упр. 12. Прочтите несколько раз вслух следующие слова:

νάτα, καστανιές, νιός, νηοπομπή, ενιά, μανιάζω, φονιάς, όνειος, όνειοι.

Самой распространенной ошибкой русских, говорящих на греческом языке, является то, что вместо среднеязычных звуков они произносят мягкие согласные. Это создает акцент, который не ощущается самим говорящим и который трудно искоренить. Поэтому при постановке греческого произношения надо обращать внимание на заднеязычные звуки и всегда помнить, что при их произношении кончик языка подогнут к его корню.

3. Правила чтения согласных букв **κ, γ, χ, μ** перед гласными **η, ι, υ**, диграфами **ει, οι, υι**, восходящим дифтонгом **ια (οια)** и букв **λ, ν** перед восходящими дифтонгами

Буква Κ, κ передает звук /к/ и читается как русское /к/: καλά, καθομαι, παρακαλώ, κούρσα.

Перед гласными **ε, η, ι, υ** и диграфами **αι, οι, ει, υι** передает мягкий звук /к'/ и читается как русский мягкий /к'/: *εκεί, και, κυρία, κήπος, κοινό*.

В сочетаниях **κια, κιο, κιου** безударная гласная **ι** не произносится, а согласная **κ** произносится мягко: *κάκια, κióλας, κιουρί*.

Буква **Γ, γ** передает звук /γ/ и читается как украинский /г/: *αργά, γράφω, λέγω, αγόρι, γούνα*.

Перед гласными **ε, η, ι, υ** и диграфами **αι, ει, οι** передает звук /γ'/ и читается как полугласный «й»: *γέρος, γεωργία, βγαίνω, γίνομαι, γιατί, γιαγιά*.

Буква **Χ, χ** передает звук /х/ и читается как русский /х/: *χαρά, χώρα, χόρτο, χούφτα, χρώμα, χτίζω, σχολείο*.

Перед гласными **ε, η, ι, υ** и диграфами **αι, ει, οι, υι** передает звук /х'/ и читается как русское мягкое /х'/: *χέρι, χήνα, χείλι*.

В сочетаниях **χια, χιο, χιου** гласная **ι** в безударном положении не произносится, а согласная **χ** сильно смягчается: *παχιά, χιόνι, χιούμωρ*.

Буква **Μ, μ** перед гласными **η, ι, υ** и диграфами **ει, οι, υι** передает звук /м'/ и читается как русское мягкое /м'/: *μήνας, μικρός, μη, μήλο*.

В сочетании **μια (μοια)** согласная **μ** произносится мягко, а вместо **ι** иногда произносится мягкая /н'/: *μια (мня)*.

Буква **Λ, λ** перед восходящими дифтонгами **ια, ιε, ιο, ιου** (в сочетаниях **λια, λие, лио, лиου**) передает звук /л'/ и читается как русское мягкое /л'/, а безударная **ι** не произносится (ле, лё, лю, ля): *ελιά, ελιές, παλιός, παλιούρα*.

Буква **Ν, ν** перед восходящими дифтонгами **ια, ιε, ιο, ιου** (в сочетаниях **νια, νие, нιο, ниου**) передает звук /н'/ и читается как мягкое русское /н'/, а безударная **ι** не произносится (не, нё, ню, ня): *νιάτα, ενιά, νιός, καστανιές*.

4. Правила чтения сочетаний **γγ, γκ, γχ**

Сочетание **γγ** произносится как сочетание русских согласных /нг/: *αγγλικός, φεγγάρι, μαγγάνι, εγγόνι*.

Сочетание **γκ** в начале слова произносится как русский согласный /г/: *γκρεμίζω, γκαράζι, γκάφα*.

Перед гласными **ε, η, ι, υ** и диграфами **αι, οι, υι** передает звук /γκ'/ и произносится как русское мягкое /г'/: *γκέκας, γκέτο*.

В середине слова сочетание **γκ** произносится обычно как сочетание русских согласных /нг/: *μάγκας, ανάγκη, αγκαλιά, έγκλημα, παγκόσμιος*.

Сочетание **γκ** произносится как русское /нк/ перед глухой согласной и в словах иностранного происхождения: *ελεγκτικός, άτεγκτος, Φραγκφούρτη, Ουάσιγκτον, κογκάρδα, ιγκόνιτο*.

Сочетание **γχ** произносится как сочетание русских согласных /нх/: *συγχαρητήριο, συγχωρώ, σύγχρονος, έγχρωμος, εγχώριος*.

Сочетание **γξ** произносится как сочетание русских согласных /нкс/: *σφιγξ*.

Сочетания **γγ, γκ, γχ** обычно встречаются в сложных словах с приставками *συν, εν*. Конечная согласная этих приставок *ν* перед **γ, κ, χ** на письме переходит в **γ**, а по произношению напоминает носовой звук /н/ в словах «гонг, пункция»:

εν + γράφω = εγγράφω

συν + χαίρω = συγχαίρω

εν + κλήμα = έγκλημα

παν + κόσμιος = παγκόσμιος

Упр. 13. Прослушайте и прочтите слова:

/κ/

<i>καλά</i>	хорошо	<i>πίνακας</i>	доска
<i>κάθομαι</i>	сидеть	<i>κόσμος</i>	мир, вселенная
<i>καθέδρα</i>	кафедра	<i>κούκλα</i>	кукла
<i>παρακάτω</i>	дальше	<i>λεύκωμα</i>	альбом
<i>παρακαλώ</i>	просить	<i>καρέκλα</i>	стул

/κ'/

<i>εκεί</i>	там	<i>κυρία</i>	госпожа
<i>και</i>	и	<i>κήπος</i>	сад
<i>κέντρο</i>	центр	<i>κοιτάζω</i>	смотреть
<i>κείμενο</i>	текст	<i>κέφι</i>	настроение
<i>κοινό</i>	общество	<i>οικία</i>	жилище
<i>δίκαιος</i>	справедливый	<i>κινώ</i>	двигать
<i>νοικιάζω</i>	арендовать	<i>κιόλας</i>	уже

/γ/

<i>αργά</i>	поздно	<i>μεγάλος</i>	большой
<i>γράφω</i>	писать	<i>αγόρι</i>	мальчик
<i>λέγω</i>	говорить	<i>λόγος</i>	речь

αγαπώ	любить	αγώνας	борьба
γράμμα	письмо	ανοίγω	открывать

/γ'/

γιατί	почему	γένος	род
γιός	сын	μαγιό	купальник
γέρος	старик	ναυάγιο	кораблекрушение
γιαγιά	бабушка	γυναίκα	женщина, жена
γίνομαι	становиться	βγαίνω	выходить
μαγιονέζα	майонез	μάγειρας	повар

/γ/

γκρεμίζω	разрушать	γκάφα	промах
γκαράζι	гараж	γκολφ	гольф
γκρίζος	серый	γκαρσόνι	официант
γκαζόζα	газированная вода	γκάζι	газ
γκουβερνάντα	губернантика	γκέτο	гето

/χ/

χαρτί	бумага	χρώμα	цвет
χώρα	страна	χτίζω	строить
χόρτο	трава	χρόνος	год, время
χρήμα	деньги	μέχρι	до
νύχτα	ночь	εχθρός	враг

/χ'/

χιόνι	снег	χείλι	губа
χιούμορ	юмор	χήνα	гусь
χέρι	рука	παχιά	толстая
χυμός	сок	χαίρω	радоваться
χοιρινό	свинина	χήρα	вдова

/η/

έγκλημα	преступление	φεγγάρι	луна
αγγλικός	английский	συγχαρητήρια	поздравления
παγκόσμιος	мировой	συγχωρώ	прощать
μαγγάνι	пресс	έγγραφο	документ
αγγούρι	огурец	συγγραφέας	писатель
εγγόνι	внук	μάγκας	беспризорник

την γκρινωνία	штык транспорт	έγκαιρος συγκρίνω	своевременный сравнивать
/м'/			
η με ιωρμης	месяц маленький	μείωση μοίρα	сокращение судьба
η μη	яблоко	μοιράζω	раздавать
ι με	миф	μύτη	нос
ι ι με	мельница	μυρίζω	пахнуть
/л'/			
ε με μελειά	маслина работа	κοιλιά τελειώνω	живот кончать
αη με	старый	κολλιέ	колье
/н'/			
η με με	юность юноша	καστανιές νηπομπή	каштаны (деревья) конвой (морской)
ε με	девять	μανιάζω	приходить в ярость
η με με	убийца	όνειος	ослиный
/нк'/			
ε με γκτικός	контрольный	γκόγνιτο	инкогнито
η με γς	сфинкс	εγκυκλοπαίδεια	энциклопедия
ι με με γκτων	Вашингтон	άτεγκτος	непреклонный
με γκάρδα	кокарда	Λίβιγκστον	Ливингстон

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

η	βιβλιοθήκη	библиотека
η	γλώσσα	язык
	γράφω	пишу
	γράψε	напиши
	γράψτε	напишите
	δεν	не (отрицательная частица перед глаголами)
ο	διάλογος	диалог
	επίσης	тоже, также
	εδώ	здесь; сюда

	εκεί	там; туда
	ελληνικός, ή, ό	греческий
	επιτρέπω	разрешаю, позволяю
	επίτρεψε	разреши
	επιτρέψτε	разрешите
	επιτρέψτε μια ερώτηση	разрешите вопрос
η	ερώτηση	вопрос
	ευχαριστώ(ε)	благодарю, спасибо
η	θάλασσα	море
	καθίζω	садиться; сажать
	κάθισε	садись; посади
	καθίστε	садитесь
	και (союз)	и
	καλά	хорошо
	καλημέρα	добрый день
	καληνύχτα	доброй ночи
	καλησπέρα	добрый вечер
	καλός, ή, ό	хороший; добрый
το	κείμενο	текст
ο	κήπος	сад
η	κυρία	госпожа; жена, супруга
ο	κύριος	господин; муж, супруг
η	λέξη	слово
το	λεξιλόγιο	словарь (к тексту)
η	λεωφόρος	проспект
	μεγάλος, η, ο	большой
	μετά	после
	μικρός, ή, ό	маленький
	ξέρω	знаю; умею
	όχι	нет
	παρακαλώ(ε)	прошу, обращаюсь с просьбой; пожалуйста! (в ответ на просьбу); не стоит! не за что!
	παρακάτω	дальше
ο	πίνακας	классная доска; таблица
	πολύ	очень
	πού	где? куда?
	πώς;	как? каким образом?

ο	στυλογράφος	авторучка
	συγγνώμη!	извините! простите!
η	συντρόφισσα	товарищ, подруга
ο	σύντροφος	товарищ, друг
το	σχολείο	школа
στο	σχολείο	в школе
η	ταινία	фильм, плёнка
τι	κάνει;	как он (она) поживает?, как у него (неё) дела?
τι	κάνεις;	как поживаешь? как дела?
τι	κάνετε;	как поживаете? как дела?
	χαίρε	здравствуй; до свидания; будь здоров
	χαίρετε	здравствуйте; до свидания; будьте здоровы
η	χώρα	страна
ο	ψαράς	рыбак

ГРАММАТИКА

1. Некоторые особенности употребления артикля

Определенный артикль. Οριστικό άρθρο

Определенный артикль, как правило, употребляется:

1. С именами собственными, фамилиями, географическими названиями (континенты, страны, города, реки, заливы, моря, океаны, острова, полуострова, горные хребты и др.), названиями улиц, площадей, районов, переулков: ο Πέτρος, η Μαρία, ο Όμηρος, η Ασία, η Ελλάδα, η Αθήνα, ο Όλυμπος.

2. С названиями небесных светил, планет и др.: η γη (земля), ο ήλιος (солнце), το φεγγάρι (луна), ο ουρανός (небо).

3. С названиями явлений природы: η βροχή (дождь), το χιόνι (снег), ο αέρας (ветер).

4. С названиями месяцев, дней недели, времен года, частей суток: ο Γενάρης (январь), η Κυριακή (воскресенье), ο χειμώνας (зима), η άνοιξη (весна), το καλοκαίρι (лето), το μεσημέρι (полдень), η νύχτα (ночь) и др.

Определенный артикль опускается:

1. В заглавиях, вывесках, афишах, объявлениях: Οδός Κανάρη (улица Канариса).

2. В обращениях: (Κυρία) Μαρία, έλα εδώ. (Госпожа) Мария, иди сюда.

3. Перед именной частью составного сказуемого, выраженного именем собственным, с глаголом-связкой: λέγομαι, ονομάζομαι (называться): αυτή λέγεται Μαρία (ее зовут Мария), ονομάζομαι Πέτρος (меня зовут Петр).

Неопределенный артикль. Αοριστο άρθρο

Может употребляться с именами собственными широко известных или определенных лиц, а также с именами, обозначающими звание, должность, политическое, общественное, научное или другое положение лиц, для подчеркивания важности, значимости этих лиц:

Ένας Ναπολέον δεν μπόρεσε να βγάλει πέρα με την Ρωσία. Сам Наполеон не смог справиться с Россией.

Μια Αγγλία δε μπόρεσε να τους νικήσει. Сама Англия не смогла их победить.

Ένας καθηγητής δεν το ξέρει. Сам профессор не знает этого.

Ένας Θεός το ξέρει. Одному Богу известно.

2. Место артикля

1. Артикль ставится перед существительным, к которому относится: το βιβλίο, το μάθημα, ένα βιβλίο, μια φράση, ένα στίχι.

2. Если существительное имеет при себе определение, то:

α) определенный артикль может ставиться либо перед определением, либо и перед определением, и перед определяемым словом, то есть дважды, независимо от взаимного расположения определения и определяемого слова:

Το νέο βιβλίο. Το νέο το βιβλίο. Το βιβλίο το νέο.

Ο νέος αεροπόρος. Ο νέος ο αεροπόρος. Ο αεροπόρος ο νέος.

б) неопределенный артикль ставится впереди независимо от взаимного расположения определения и определяемого слова:

Ένα νέο βιβλίο. Ένα βιβλίο νέο.

Ένας νέος αεροπόρος. Ένας αεροπόρος νέος.

3. Притяжательные местоимения.

Κτητικές αντωνυμίες

Притяжательные местоимения в греческом языке имеют две формы: **слабую и сильную**.

В качестве слабой формы притяжательных местоимений употребляются краткие формы косвенных падежей личных местоимений, следующие за определяемым словом.

Слабые формы притяжательных местоимений

Лицо	Единственное число	Множественное число
1-е лицо	μου мой, моя, мое, мои	μας наш, наша, наше, наши
2-е лицо	σου твой, твоя, твое, твои	σας ваш, ваша, ваше, ваши
3-е лицо	του его (мужск. род) της ее (женск. род) του его (ср. род)	τους их (для всех трех родов)

Слабая форма притяжательных местоимений произносится слитно с определяемым словом. Существительные, определяемые слабыми формами притяжательных местоимений, как правило, употребляются с определенным артиклем:

Η μητέρα μου. Моя мать.

Ο θείος σου. Твой дядя.

Η θεία σου. Твоя тетя.

Το στυλό του. Его авторучка.

Η τσάντα της. Ее сумка.

Ο πατέρας μας. Наш отец.

Το σπίτι σας. Ваш дом.

Το μωρό τους. Их ребенок.

Если существительное имеет при себе определение, выраженное прилагательным, то слабая форма притяжательного местоимения ставится либо после существительного, либо после определения:

Το νέο σπίτι μας. Το νέο μας σπίτι.

Слова, имеющие ударение на третьем от конца слоге, при сочетании со слабой формой притяжательного местоимения получают дополнительное ударение на последнем слоге:

Το δωμάτιό μας. Ο άνθρωπός του.

4. Отрицательные частицы

В греческом языке имеется три отрицательные частицы: **δε(v)**, **όχι**, **μη(v)**.

Отрицательная частица **δε(v)** (δε перед долгими согласными γ, β, δ, χ, φ, θ, λ, μ, ν, ρ, σ) ставится только перед глаголами в изъявительном наклонении и самостоятельно не употребляется. На русский язык переводится словом «не».

Δεν είμαι φοιτητής.

Отрицательная частица **όχι** может употребляться самостоятельно в значении «нет», а также перед другими частями речи (кроме глагола) в значении «не»:

Είσαι ταμία; — Όχι.

Ο πατέρας είναι στο σπίτι; — Όχι, δεν είναι.

Όχι εδώ. Όχι ο Πέτρος. Όχι αυτός. Όχι νέος.

Отрицательная частица **μη** (μην перед гласными и краткими согласными κ, λ, τ, ξ, ψ) употребляется перед глаголами в повелительном, зависимом, желательном и условном наклонении: **μη γράφεις** (не пиши).

Может употребляться с отглагольными существительными, причастиями, деепричастиями и прилагательными в значении «не», а также самостоятельно в значении «нет»:

Ο **μη συνηθισμένος** στους κόλπους (непривычный к труду), **μη!** (нет!; нельзя!)

5. Порядок слов в отрицательных предложениях

В отрицательных предложениях употребляется частица **όχι** (нет), отрицание **δεν** (не) перед сказуемым и прямой порядок слов:

— Είμαι νέος ο θεός σου;

— Όχι, ο θεός μου δεν είναι νέος.

В устной речи подлежащее обычно опускается:

— Είμαι νέος ο θεός σου;

— Όχι, δεν είναι νέος.

Возможен и краткий ответ:

— Είμαι νέος ο θεός σου;

— Όχι, δεν είναι или Όχι.

Упр. 14. Прочтите и переведите на русский язык:

Να ένα μεγάλο κείμενο. Να το νέο μας σχολείο. Να ο μικρός τους κήπος.
 « ο καλός μας ψαράς. Να η ωραία μας θάλασσα. Να ο πίνακας σας. Να η
 βιβλιοθήκη της. Να ένα μεγάλο δέντρο. Να το ελληνικό αλφάβητο. Να το
 κολόγιο.

Упр. 15. Заполните пропуски соответствующими словами:

1. Να ... νέο κείμενο. Να κύριος ... Μαυρίδης. Να ... σχολείο μας.
 « ... χώρα μας. Να ... κυρία Ελένη. Να ... κήπος. Να ... λεωφόρος
 Αθηνών. Να ... ελληνικό αλφάβητο.
 2. ... κύριος Αντρέας είναι ... ψαράς. ... κυρία Ειρήνη είναι ...
 φοιτήτρια. ... Άννα είναι ... κυρία του. Τάσος είναι ... κύριός της.
 3. ... ερώτηση. ... αδερφός μου είναι ... αεροπόρος. ... θεός του
 ... υπάλληλος.
 4. ... κήπος μου είναι ... μικρός. ... χώρα μας είναι ... μεγάλη. ...
 ελληνική σας γλώσσα είναι ... ωραία. ... σχολείο μας δεν είναι ... μεγάλο.
 βιβλιοθήκη του δεν είναι ... μεγάλη.

Упр. 16. Ответьте на следующие вопросы в утвердительной или отрицательной форме:

1. Είναι εδώ η κυρία σου; 2. Είναι στο σπίτι η μητέρα σου; 3. Είναι
 μεγάλη η βιβλιοθήκη σου; 4. Είναι μεγάλος ο κήπος σας; 5. Είναι στο σπίτι η
 μητέρα σου; 6. Είναι στο μάθημα ο Πέτρος; 7. Είναι μεγάλη η χώρα μας;
 8. Είναι ωραία η ελληνική γλώσσα; 9. Είναι φοιτήτρια η κυρία σου; 10. Είναι
 μεγάλη η θάλασσά σας; 11. Είναι μικρό το κείμενό σου; 12. Είναι αεροπόρος
 ο θεός σου; 13. Είναι υπάλληλος η μητέρα σου; 14. Είσαι ψαράς;

Упр. 17. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Είναι μεγάλη η βιβλιοθήκη σας; — Όχι η βιβλιοθήκη μας δεν είναι
 μεγάλη. Όχι, δεν είναι μεγάλη. Όχι, δεν είναι. Όχι.
2. Είναι ωραίο το πρόσωπό της; — Όχι, το πρόσωπό της δεν είναι ωραίο.
 Όχι, δεν είναι ωραίο. Όχι, δεν είναι. Όχι.
3. Ο κήπος σου είναι μικρός; — Όχι, ο κήπος μου δεν είναι μικρός. Όχι,
 δεν είναι μικρός. Όχι.
4. Είναι καλός ψαράς ο αδερφός σου; — Όχι, ο αδερφός μου δεν είναι
 καλός ψαράς. Όχι, δεν είναι καλός. Όχι.
5. Η χώρα σας είναι μικρή; — Όχι, η χώρα μας δεν είναι μικρή. Όχι δεν
 είναι μικρή. Όχι, δεν είναι. Όχι.

6. Είναι εδώ το δωμάτιό σας; — Όχι, το δωμάτιό μας δεν είναι εδώ.
Όχι, δεν είναι εδώ. Όχι.

7. Είναι εδώ ο κήπος τους; — Όχι, δεν είναι εδώ.

8. Είναι εδώ η κυρία Ελένη; — Όχι, δεν είναι εδώ.

9. Είναι εκεί ο κύριος Μακρής; — Όχι, δεν είναι εκεί.

10. Είναι καλή η ταινία σου; — Όχι, η ταινία μου δεν είναι καλή. Όχι,
δεν είναι καλή. Όχι, δεν είναι. Όχι.

Упр. 18. Составьте предложения в утвердительной и отрицательной форме и поставьте к ним вопросы:

1. αδερφός, φοιτητής, είναι, του. 2. αδερφή, της, φοιτήτρια, είναι. 3. πατέρας, είναι, μου, αεροπόρος. 4. μητέρα, υπάλληλος, του, είναι. 5. χώρι, είναι, μας, μεγάλη, μικρή. 6. θάλασσα, ωραίος, είναι, μας. 7. θείος, εδώ, σου, είναι. 8. θεία, είναι, σου, στο σπίτι. 9. σου, κήπος, είναι, μικρός, ωραίος. 10. εγώ, ψαράς, είναι.

Упр. 19. Переведите на греческий язык:

1. У нас большая библиотека. 2. У них маленький сад. 3. У них новая, большая школа. 4. Мой товарищ сейчас дома. 5. Твоего товарища нет дома. 6. Где сейчас твой брат? — Он в школе. 7. Где моя пленка? — Она здесь. 8. Ваша страна большая? — Нет, наша страна маленькая. 9. Мой дядя хороший рыбак. 10. В вашей аудитории большая доска? — Нет, в нашей аудитории маленькая доска. 11. Твой вопрос неправильный.

ΤΕΚΣΤ. ΚΕΙΜΕΝΟ

α)

Να το δωμάτιό μας. Να το τραπέζι μου. Το τραπέζι μου είναι καλό. Να το τετράδιό μου. Το τετράδιο είναι νέο. Να ο πίνακας. Ο πίνακας είναι μικρός. Να το νέο κείμενο. Το κείμενο είναι μεγάλο. Να μια νέα λέξη. Να η βιβλιοθήκη μας. Η βιβλιοθήκη μας είναι μικρή. Να η ταινία μου. Η ταινία είναι καλή. Να το ελληνικό αλφάβητο. Να το σχολείο τους. Το σχολείο είναι νέο και μεγάλο. Να η αυλή τους, να και ο κήπος τους. Η αυλή είναι μικρή, ο κήπος είναι μεγάλος. Να η λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας. Είναι ωραία. Να η λεωφόρος Αμαλίας. Και αυτή είναι ωραία.

β)

Ο κύριος Γιάννης Πετρίδης είναι ο πατέρας μου. Η κυρία Ελένη Πετρίδη είναι η μητέρα μου. Η Μαρία είναι η κυρία μου. Ο Γιώργος είναι ο αδερφός μου. Η Σοφία είναι η αδερφή μου. Είμαστε στο σπίτι τώρα.

γ)

Ναι ο κύριος Πετρώφ. Είναι ο αδερφός της. Η κυρία Βασιλίου είναι η μητέρα της.

δ)

Είναι ο πατέρας σου ο κύριος Γιάννης Πετρίδης; - Μάλιστα, είναι ο πατέρας μου.

Η κυρία Ελένη Πετρίδη είναι η μητέρα σου; - Ναι, αυτή είναι η μητέρα

Η Μαρία είναι η κυρία σου; - Ναι, αυτή είναι η κυρία μου.

Είναι ο αδερφός σου ο Γιώργος; - Ναι, αυτός είναι.

Η Σοφία είναι η αδερφή σου; - Ναι, είναι η αδερφή μου.

Ο κύριος Πετρώφ είναι ο αδερφός της; - Ναι, είναι ο αδερφός της.

Είναι η θεία της η κυρία Βασιλίου; - Ναι, είναι η θεία της.

ε)

Ο κήπος τους είναι μικρός. Η αυλή τους είναι μεγάλη. Η χώρα μας είναι μεγάλη και ωραία. Η βιβλιοθήκη του είναι μικρή. Η θάλασσά μας είναι μεγάλη και μεγάλη. Η ελληνική γλώσσα είναι ωραία. Η λεωφόρος Αθηνών είναι μεγάλη και ωραία. Η νέα ταινία σας είναι καλή.

στ)

Είναι εδώ ο Παύλος. - Ναι, ο Παύλος είναι εδώ.

Είναι ο αδερφός σου; - Ναι, είναι ο αδερφός μου.

Είναι εδώ η Ελένη; - Όχι, δεν είναι εδώ, είναι εκεί.

Είναι η αδερφή σου; - Όχι, δεν είναι η αδερφή μου, είναι η κυρία μου.

Είναι εδώ το δωμάτιό σας; - Όχι το δωμάτιό μας δεν είναι εδώ, είναι εκεί.

Είναι εδώ το σχολείο σου; - Όχι, δεν είναι εδώ, είναι εκεί.

ζ)

Είναι μεγάλη η βιβλιοθήκη σου; - Όχι, δεν είναι μεγάλη, είναι μικρή.

Είναι μεγάλη η αυλή σας; - Όχι, δεν είναι μεγάλη, είναι μικρή.

Ο κήπος τους είναι μικρός; - Όχι, δεν είναι μικρός, είναι μεγάλος.

Είναι μεγάλη η χώρα μας; - Ναι, είναι πολύ μεγάλη.

Η θάλασσά σας είναι ωραία; - Ναι, είναι πολύ ωραία.

Η ελληνική γλώσσα είναι ωραία; - Ναι, είναι πολύ ωραία.

Η λεωφόρος σας είναι ωραία; - Ναι, είναι πολύ ωραία.

Διάλογοι

α)

Είστε η Άννα και η Νίκη;

Όχι, είμαστε η Ελένη και η Μαρία.

- Πού είναι η Άννα και η Νίκη;
- Η Άννα είναι στο σχολείο.
- Και η Νίκη;
- Η Νίκη είναι στο σπίτι.

β)

- Χαίρετε.
- Χαίρετε.
- Είστε ο κύριος Νικολάου;
- Όχι, είμαι ο κύριος Παπανδρέου.
- Είναι εδώ ο κύριος Νικολάου;
- Όχι, δεν είναι εδώ.
- Αυτό είναι το σπίτι του, δεν είναι;
- Ναι.
- Πού είναι ο κύριος Νικολάου;
- Δεν είναι εδώ τώρα. Είναι στο Ινστιτούτο.
- Ευχαριστώ πολύ.
- Παρακαλώ.
- Χαίρετε.
- Χαίρετε.

Упр. 20. Прочтите и переведите на русский язык:

- Τι κάνεις; — Ευχαριστώ, πολύ καλά.
 Τι κάνει η κυρία σας; — Ευχαριστώ, πολύ καλά.
 Καλημέρα σας. — Καλημέρα σας.
 Τι κάνετε; — Ευχαριστώ, πολύ καλά.
 Πού είναι η κυρία σας; — Είναι στο σπίτι τώρα.
 Καλησπέρα. — Καλησπέρα.
 Καθίστε. — Ευχαριστώ.
 Επιτρέψτε μια ερώτηση. — Παρακαλώ.
 Ευχαριστώ.

Упр. 21. Ответьте на следующие вопросы:

1. Πού είσαι τώρα; 2. Είσαι στο σχολείο; 3. Είσαι στο Ινστιτούτο;
4. Είσαι φοιτητής; 5. Είσαι καλός φοιτητής; 6. Είσαι φοιτήτρια; 7. Είσαι καλή φοιτήτρια;
8. Είναι καλός μαθητής ο αδερφός σου; 9. Είναι καλή μαθήτρια η αδερφή σου;
10. Είναι καλός ψαράς ο θεός σου; 11. Είναι καλή φοιτήτρια η συντρόφισσά σου;
12. Είναι καλός φοιτητής ο σύντροφός σου;
13. Είναι στο σπίτι τώρα η κυρία σου; 14. Είναι στο σπίτι τώρα ο κύριός σου;

15. Είναι αεροπόρος ο θεός σου; 16. Είναι υπάλληλος η μητέρα σου; 17. Είναι μεγάλο το δωμάτιό σας; 18. Είναι καλό το δωμάτιό σας; 19. Είναι μικρός ο πίνακάς σας; 20. Είναι καλή η βιβλιοθήκη σας; 21. Είναι καλό το λουτρό σας; 22. Είναι νέο το σχολείο σας; 23. Είναι μεγάλος ο κήπος σας; 24. Είναι μεγάλη η αυλή σας; 25. Είναι ωραία η ελληνική γλώσσα; 26. Είναι ωραία η λεωφόρος Λομονόσωφ;

Упр. 22. Откройте скобки:

1. Η λεωφόρος μας είναι (ωραίος). 2. Εδώ η θάλασσα είναι (ωραίος). 3. Ο κήπος μου είναι (μικρή). 4. Η βιβλιοθήκη τους είναι (μικρός). 5. Το κειμήλιό της είναι (ωραίος). 6. Το κείμενό μου δεν είναι (μεγάλος). 7. Το κολέγιο τους είναι (νέος). 8. Η χώρα μας είναι (μεγάλος) και (ωραίος). 9. Η κυρία του είναι (ωραίος). 10. Το λεξιλόγιο είναι (μεγάλος). 11. Η ελληνική γλώσσα είναι (ωραίος). 12. Ο Νίκος είναι (καλή) ψαράς. 13. Είναι (νέος) η κυρία σας;

Упр. 23. Закончите предложения:

1. Η κυρία Μαρία είναι . . . . . 2. Εγώ είμαι . . . . . 3. Ο κήπος μας . . . . . 4. Η χώρα μας είναι . . . . . 5. Το σχολείο τους είναι . . . . . 6. Η βιβλιοθήκη της δεν είναι . . . . . 7. Τώρα είμαστε στο . . . . . 8. Η μητέρα μου τώρα είναι . . . . . 9. Η μητέρα μου είναι . . . . . 10. Η κυρία μου είναι . . . . . 11. Ο κυριός της είναι . . . . . 12. Η ερώτησή σου δεν είναι . . . . . 13. Επιτρέψτε μια . . . . .

Упр. 24. Переведите на греческий язык:

1. Вот наша новая школа. Вот моя библиотека. Вот наш небольшой сад. Вот новый текст. 2. Брата нет здесь, он дома. 3. Моей жены сейчас нет дома. 4. Библиотека не здесь, она там. 5. Греческий язык очень красивый. 6. У вас прекрасный сад. 7. У него большая библиотека. 8. У нас небольшая школа. 9. Море там прекрасное. 10. Библиотека там замечательная. 11. Страна у вас прекрасная. 12. У них очень маленькая доска. 13. У тебя большая комната? — Нет, у меня маленькая комната. 14. У них большой сад? — Нет, у них маленький сад. 15. У вас новая школа? — Да, новая. 16. Проспект Амалии красивый? — Да, очень красивый. 17. Ваша страна маленькая? — Нет, наша страна большая. 18. Греческий язык красивый? — Да, очень красивый. 19. У тебя очень маленький текст. 20. У вас большой двор? — Нет, у нас очень маленький двор.

21. Добрый день. Как поживаешь? — Спасибо, хорошо. 22. Добрый вечер. 23. Где твоя жена? — Она в школе. 24. Где твой новый текст? Вот мой новый текст. 25. Садитесь, пожалуйста. 26. Разрешите вопрос? — Пожалуйста.

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ТЕКСТЫ

Διάλογοι

- Καλησπέρα, Άννα.
- Καλησπέρα, Άντρέα.
- Τι κάνεις;
- Καλά, ευχαριστώ, εσύ;
- Πολύ καλά, ευχαριστώ.
- Τι κάνει η κυρία σου;
- Καλά, τώρα είναι στο σπίτι.
- Καληνύχτα.
- Καληνύχτα.

- Καλημέρα, Μαρία.
- Καλημέρα, Κώστα.
- Τι κάνεις, είσαι καλά;
- Ναι, είμαι καλά, ευχαριστώ. Εσύ πώς είσαι;
- Είμαι επίσης πολύ καλά, ευχαριστώ.
- Τι κάνει η κυρία σου, είναι καλά;
- Και αυτή είναι καλά, ευχαριστώ πολύ.

- Είσαι η Έλλη;
- Ναι, είμαι η Έλλη.
- Πού είναι η Ειρήνη;
- Είναι στο Ινστιτούτο.
- Η Μαρία πού είναι;
- Είναι στο σπίτι.
- Ο Άντρέας είναι εδώ;
- Είναι στο δωμάτιό του.

УРОК 5

Фонетика:

1. Произношение полугласного «й» восходящих дифтонгов (йа, йо) после глухих согласных /п/, /т/, /ф/, /θ/, /с/ и звонких согласных /в/, /δ/, /з/, /р/, /мб/, /нд/.
2. Встреча согласных.
3. Интонация вопросительных предложений, начинающихся с вопросительного слова.

Словарь.

Грамматика:

4. Категория падежа.
5. Склонение имен существительных.
6. Склонение артиклей.
7. Вопросительное местоимение τι.
8. Вопросительное наречие ποῦ.
9. Вопросительные предложения, начинающиеся с вопросительного слова (специальные вопросы).

Текст.

Дополнительные тексты.

ФОНЕТИКА

1. Произношение полугласного «й» восходящих дифтонгов (йа, йо) после глухих согласных /п/, /т/, /ф/, /θ/, /с/ и звонких согласных /в/, /δ/, /з/, /р/, /мб/, /нд/

Полугласный «й» восходящих дифтонгов /йа/, /йо/:

а) после глухих согласных /п/, /т/, /ф/, /θ/, /с/ имеет призвук русского мягкого согласного /х': ποια /пхя/, ματιά /матхя/, καρφιά /карфхя/, (κιάφι /θхяфи/, ίσιωμα /исхёма/.

б) после звонких согласных /в/, /δ/, /з/, /р/, /мб/, /нд/ имеет призвук русского мягкого /г': βιάζομαι /вгязомэ/, άδεια /адгя/, μαγαζιά /магазиня/, δεκαρία /декаргя/, κάμπια /кампгя/, κατάντια /катандгя/.

2. Встреча согласных. Πάθη συμφώνων

Это явление наблюдается внутри слова и на стыке слов.

Встреча согласных внутри слова

1. **Согласные /κ/, /γ/, /χ/ и /π/, /β/, /φ/** перед зубными /τ/, /δ/, /θ/ по степени звучности уподобляются этим звукам: λέγομαι — λέχτηκα (λέχθηκα), πλέκομαι — πλέχτηκα, εφτά — έβδομος, επτά — έβδομος, οχτώ — όγδοος, βλάβη — βλαπτικός, λείπομαι — λείφτηκα, λαμβάνομαι — λήφθηκα, γράφω — γραπτός (γραφτός).

2. **Согласные /κ/, /γ/, /χ/** перед /μ/ образуют сочетание /γμ/: διώκω — διωγμός, διώχνω — διωγμένος, θίγω — θιγμένος.

3. **Согласные /π/, /β/, /φ/** перед /μ/ образуют сочетание /μμ/: γράφομαι — γραμμένος, βλέπω — βλέμμα, τρίβω — τριμμένος.

4. **Согласные /τ/, /δ/, /θ/** перед /μ/ образуют сочетание /σμ/: πείθομαι — πεισμένος, δίδομαι — досμένος, θέτομαι — θεσμένος.

5. **Согласные /τ/, /δ/, /θ/** перед /τ/, /δ/, /θ/ или выпадают, или переходят в /σ/: πείθομαι — πείσθηκα, δίδω — έδωσα, θέτω — έθεσα.

6. **Согласный /ν/:** 1) перед зубными /τ/, /θ/ остается, как правило, без изменений: κατευθύνομαι — κατευθύνθηκα.

2) перед /κ/, /γ/, /χ/ произносится как /η/: ακγάλη (αν+κάλη), αγγέλω (αν+γέλω).

3) перед /π/, /β/, /φ/ переходит в /μ/: συμπάθεια (συν+πάθεια), συμβουλή (συν+βουλή), συμφωνία (συν+φωνία).

4) перед /λ/, /ρ/, /μ/ уподобляется этим звукам: συλλέγω (συν+λέγω), σύμμαχος (συν+μαχος), συρράπτω (συν+ράπτω).

7. **Глухие согласные перед и после звонких, как правило, озвончаются:** σβήνω, κόσμος, σύντροφος, πάντα, αμπέλι.

Встреча согласных на стыке слов

1. **Конечная согласная ν** артиклей τον, την, числительного έναν, личного местоимения την, отрицательных частиц δεν, μην и союза σαν теряется, если следующее за ними слово начинается с согласного γ, β, δ, χ, φ, θ, λ, μ, ν, ρ, σ, ζ: τη μητέρα, το φοιτητή, δε γράφω, τη βλέπω.

Конечное ν

Сохраняется

τον	
την	
δεν	+ κ, π, τ, γκ, μπ, ντ, τσ, τζ,
μην	ξ, ψ
έναν	
σαν	

Теряется

το	
τη	
δε	+ γ, β, δ, φ, χ, θ, λ, μ, ν, ρ,
μη	σ, ζ
ένα	
σα	

Конечное ν артикля των, личного местоимения мужского рода τον, а также наречия образа действия σαν всегда сохраняется:

των φοιτητών, τον βλέπω, σαν θάλασσα.

2. Перед конечным ν впереди стоящего слова начальный согласный κ, π, τ, τσ, ξ, ψ последующего слова может озвончаться и произноситься как /г/, /б/, /д/, /дз/, /гз/, /бз/: τον κύριο /тонгирио/, την ταινία /тындэния/, τον πατέρα /томбатэра/, την τσάντα /тындзанда/, τον ξέρω /тонгзэро/, τον ψαρά /томбзара/.

3. Конечное ν впереди стоящего слова перед κ, ξ, γ, γκ последующего слова может произноситься как /η/: έναν καφέ /энангафэ/, την ξέρω /тынгзэро/, την γλώσσα /тынглоса/, τον γκρεμίζω /тонгрэмизо/.

4. Конечное ν впереди стоящего слова перед π, μπ, ψ последующего слова может произноситься как /м/: τον πατέρα /томбатэра/, τον μπαμπά /томбаба/, τον ψαρά /томбзара/.

Для наглядности вышеизложенное можно представить в следующей таблице:

v-κ = /г/: τον κύριο	v-μπ = /мб/: δεν μπορώ
v-ξ = /гз/: τον ξέρω	v-π = /мб/: τον πατέρα
v-τ = /нд/: την ταινία	v-τσ = /ндз/: την τσάντα
v-ψ = /мбз/: τον ψαρά	v-γκ = /ηг/: την γκρεμίζω

5. Конечное ζ впереди стоящего слова перед начальными звонкими согласными β, γ, δ, μπ, ντ, γκ, λ, μ, ν, ρ последующего слова озвончается и произносится как /з/: της βιβλιοθήκης /тизвивлиоθикис/, σας γράφο /сазграфо/, аз μλούν /азбун/, τους δρόμους /туздромус/.

Упр. 1. Прослушайте и прочтите слова:

/x'/

ποια	кто (ж. р.)	θειάφι	сера
ματιά	взгляд	ίσιωμα	равнина
καρφιά	гвозди	χάλια	таблетки

/r'/

κάμπια	гусеница	άδεια	отпуск
κατάντια	ужасное положение	μαγαζιά	магазины
βιάζομαι	спешить	δεκαριά	десяток

/d/

πάντα	всегда	πέντε	пять
τσάντα	сумка	έντεκα	одинацать
σύντροφος	товарищ	μανταρίνι	мандарин

/b/

έμπια	входи	γαμπρός	жених
αμπέλι	виноградник	κολυμπώ	плавать
κόμπος	узел	ακουμπώ	опираться

/ng/ или /nk/

στον κήπο	в саду	στον κύριο	господину
στην κόρη	дочери	στην κυρία	госпоже
τον γκρεμίζω	я его свергаю	την γκαζόζα	газированную воду

/mb/ или /np/

αν μπορώ	если могу	στον πάγκο	на скамейке
δεν μπορώ	не могу	στον πατέρα	отцу
στον μπαμπά	отцу	στην πάλη	в борьбе

/ngz/ или /nks/

δεν ξέρω	не знаю	τον ξέρω	я его знаю
στον ξένο	гостю	στην ξενιτιά	на чужбине

/nd/ или /nt/

στην ταινία	на пленке	την τιμώ	я ее ценю
στον ταμία	кассиру	στον τοίχο	на стене

/ндз/ или /нц/

τιην τσάντα	в сумке	τον τσιμπώ	я его щиплю
τιην τσέπη	в кармане	στον τσιγγούνι	скряге

/мбз/ или /нпс/

τιον ψαρά	рыбаку	στον ψεύτη	лжецу
τιν ψάχνω	я ее ищу	στην ψυχή	в душе

/ζ/

τις βιβλιοθήκες	в библиотеках	σας γράφω	я вам пишу
τις μπουν	пусть войдут	στους δρόμους	на улицах
τις γκρεμίζω	я их свергаю	τους λέω	я им говорю
τις νικώ	я их побеждаю	τις ρωτώ	я их спрашиваю
τις ντύνω	я их одеваю	τους βοηθώ	я им помогаю

3. Интонация вопросительных предложений, начинающихся с вопросительного слова

Интонация вопросительного предложения с вопросительным словом может быть восходящая или нисходящая.

Τι είναι αυτό; Τι είναι αυτό; Что это?

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

	ακόμα, ακόμη	еще, пока; еще (вдобавок)
ο	άντρας	мужчина; муж
ο	αριθμός	число
	αυτό	это
το	γένος	род
το	αρσενικό γένος	мужской род
το	θηλυκό γένος	женский род
το	ουδέτερο γένος	средний род
η	γιαγιά	бабушка
ο	γιός	сын
το	γράμμα	письмо

το	γραφείο	контора, офис; кабинет
η	γυναίκα	женщина; жена
η	δασκάλα	учительница
ο	δάσκαλος	учитель
	διαβάζω	читать; учить уроки, заниматься
	δίνω	давать
	δώσε μου	дай мне
	δώστε μου	дайте мне
η	έκθεση	сочинение
η	(ε)ξαδέλφη	двоюродная сестра
ο	(ε)ξάδελφος	двоюродный брат
η	(ε)ξαδέρφη	двоюродная сестра
ο	(ε)ξάδερφος	двоюродный брат
η	εφημερίδα	газета
ο	καθηγητής	преподаватель
η	καθηγήτρια	преподавательница
η	καρέκλα	стул
η	κιμωλία	мел
η	κόρη	дочь
το	λεξικό	словарь
το	λεύκωμα	альбом
το	λουλούδι	цветок
το	μελάνι	чернила
	μέσα	внутри, в; внутрь, в
το	μολυβδοκόντυλο	карандаш
ο	ναύτης	морьяк; матрос
η	νοικοκυρά	домохозяйка, домашняя хозяйка
	ορίστε	пожалуйста
το	παιδί	ребенок
το	περιοδικό	журнал
	πληθυντικός, ή, ό	множественный
το	σημειωματάριο	блокнот, записная книжка
η	σπιτινοικοκυρά	хозяйка дома; домовладелица
ο	σπόγγος	губка
το	σφουγγάρι	губка
	τι (вопр. мест.)	что?
το	τσιγάρο	сигарета
το	χαρτί	бумага

ГРАММАТИКА. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Категория падежа.

Πτώση

В греческом языке существуют четыре падежа в *димотике* и пять падежей в *кафаревусе*:

1. Именительный падеж (ονομαστική πτώση).
2. Родительный падеж (γενική πτώση).
3. Винительный падеж (αιτιατική πτώση).
4. Звательный падеж (κλητική πτώση).

5. Дательный падеж (δοτική πτώση) — употребляется только в *кафаревусе*.

Значение и употребление падежей

1. Именительный падеж употребляется в предложении в качестве подлежащего, именной части составного сказуемого, приложения. Отвечает на вопросы: кто? (ποιος; ποια;), что? (τί; ποιο;): Η αδερφή μου είναι φοιτήτρια.

2. Родительный падеж употребляется в предложении в качестве определения и отвечает на вопросы: чей? (τίνος; ποιανού;), чья? (τίνος; ποιανής;), чьё? (τίνος; ποιανού;): Το σπίτι μου.

3. Винительный падеж употребляется в предложении в качестве дополнения и отвечает на вопросы: кого? (ποιον; ποια;), что? (ποιο; τι.): Διαβάζω ένα βιβλίο.

4. Дательный падеж употребляется в качестве обращения: Μιχάλη, πάρε το τετράδιό σου.

Для передачи отношений, выраженных в русском языке дательным, творительным и предложным падежами, используется существительное в винительном падеже с соответствующим предложком.

2. Склонение имен существительных

В греческом языке три типа склонений.

1. Первое склонение (πρώτη κλίση)
2. Второе склонение (δεύτερη κλίση)
3. Третье склонение (τρίτη κλίση)

Κ πρσμοу κλονенноу οησονται συςτητηλνелνел мужского ροα.

Κο второму κλονенноу οησονται συςτητηλνелνел женского ροα.

Κ τρетьему κλονенноу οησονται συςτητηλνелνел среднего ροα.

Β греческом языке имена сυςτητηλνелνел первого, второго и третьего κλονенноу делятся на ρавносложные (ισοσύλλαβα) и неравносложные (ανισοσύλλαβα).

Ρавносложные имена сυςτητηλνелνел имеют ρавное число слогов во всех падежах единственного и множественного числа.

Неравносложные имена сυςτητηλνелνел имеют на один слог больше во всех падежах множественного числа, а имена среднего ροα также в родительном падеже единственного числа.

3. Κλονенноу артиклей. Κλίση των άρθρων

α) Κλονенноу неопределенного артикаля. Κλίση του αορίστου άρθρου

Παдеж. Πτώση	Ροα. Γένος		
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομ.	ένας	μια, μία	ένα
Γεν.	ενός	μιας	ενός
Αιτ.	ένα(ν)	μια, μία	ένα

β) Κλονенноу определенного артикаля. Κλίση του οριστικού άρθρου

Πτώση	Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
	Αρσέν.	Θηλυκό	Ουδέτ.	Αρσέν.	Θηλυκό	Ουδέτ.
Ονομ.	ο	η	το	οι	οι	τα
Γεν.	του	της	του	των	των	των
Αιτ.	το(ν)	τη(ν)	το	τους	τις	τα

Упр. 2. Заполните пропуски соответствующими артиклями:

1. . . . λεύκωμά μου είναι νέο. 2. . . . έκθεσή σου είναι . . . ωραία.
 3. Πού είναι . . . καρέκλα μου; 4. Να . . . βιβλιοθήκη μου. 5. Να . . .
 * μουσικό. 6. Πού είναι . . . γράμμα του; - Να . . . γράμμα του. 7. Να . . .
 * ηλιοδί. 8. Πού είναι . . . σημειωματάριό μου; - Δεν ξέρω. 9. Πού είναι . . .
 * ημιλία; - Να . . . κιμωλία. 10. Πού είναι . . . σπόγγος; - . . . σπόγγος είναι
 * εκεί. 11. Δώστε μου . . . χαρτί. 12. Δώσε μου . . . ελληνική εφημερίδα. 13. . . .
 * μελάνι είναι εκεί. 14. Πού είναι . . . λάμπα μου; 15. Δώσε μου . . . τσιγάρο.
 16. . . κόρη της είναι . . . δασκάλα. 17. . . γιός μου είναι . . . ναύτης. 18. . . .
 * φιληφός του είναι . . . δάσκαλος. 19. . . παιδί μας είναι . . . μαθητής.
 20. Είναι . . . νοικοκυρά . . . γυναίκα σου; 21. . . γιαγιά μας δεν είναι . . .
 * οικίαλα, είναι . . . νοικοκυρά. 22. Είναι εδώ . . . ξαδέρφη σου; 23. Είναι . . .
 * μητρί . . . άντρας σου; - Όχι, δεν είναι . . . ναύτης, είναι . . . καθηγητής.
 24. Είναι . . . καθηγήτρια η θεία σου; - Όχι δεν είναι . . . καθηγήτρια, είναι
 * υπάλληλος.

4. Вопросительное местоимение τι

Вопросительное местоимение τι; (что?) употребляется при постановке вопроса к подлежащему и именной части составного сказуемого:
 Τι είναι αυτό; Что это?

5. Вопросительное наречие πού

Вопросительное наречие πού (где?) употребляется при постановке вопроса к обстоятельству места:

Πού είναι το βιβλίο μου; — Να το βιβλίο σου.

Πού είναι ο Πέτρος; — Είναι εδώ.

Πού είναι το λεξικό της; — Να το λεξικό της.

6. Вопросительные предложения

с вопросительным словом (специальные вопросы)

Специальные вопросы относятся к одному из членов предложения. Начинаются с вопросительного слова, которое показывает, к какому члену предложения относится вопрос.

Порядок слов в специальных вопросах, как правило, следующий: вопросительное слово или группа слов, сказуемое, подлежащее:

Πού είναι ο αδερφός σου; Τι είναι αυτό;

Αντιμετάκριτα εις ειδικά ερωτήματα δίδονται, καθήκον, πλήρη. Μέλη πρότασης, εκφρασμένα ουσιαστικά, συνήθως αντικαθίστανται ονομαστίαι:

Σε ποιον γράφετε το γράμμα; — Το γράφω στην κόρη.

Κому Βυ пишете νίσμιο? — Пишу его дочери.

Να ειδικά ερωτήματα εφικτά και βραβεία απαντήσεις, αποτελούμενες μόνο εκ του μέλους πρότασης, κ τω οποίω αναφέρεται ερώτηση:

Πού είναι ο αδερφός σου; — Στο σπίτι.

Упр. 3. Прочтите и переведите:

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι ένα λεύκωμα.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι μια έκθεση.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι μια καρτέλα.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι ένα σημειωματάριο.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι ένα ελληνικό περιοδικό.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι μια ελληνική εφημερίδα.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι ένα λεξικό.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι ένα μικρό μολύβι.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι μια κιμωλία.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι ένας σπόγγος (ένα σφουγγάρι).

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι μια λάμπα.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι ένα χαρτί.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι ένα τσιγάρο.

Упр. 4. Прочтите и переведите на русский язык:

Πού είναι ο γιός σας; - Είναι στο σπίτι.

Πού είναι η κόρη σας; - Δεν ξέρω.

Πού είναι ο ξάδερφός σου; - Είναι στο σχολείο.

Πού είναι η ξαδέρφη της; - Δεν ξέρω.

Πού είναι η γιαγιά σου; - Είναι στο σπίτι.

Πού είναι η θεία σου; - Στο Ινστιτούτο.

Πού είναι ο άντρας σου; - Στο δωμάτιό του.

Πού είναι ο καθηγητής σας; - Είναι στο δωμάτιό μας.

Πού είναι ο μπαμπάς; - Είναι στο γραφείο του.

Πού είναι η καθηγήτριά σας; - Είναι εδώ.

Πού είναι το λεύκωμά μου; - Να το λεύκωμά σου.

Πού είναι η έκθεσή μου; - Να η έκθεσή σου.

Πού είναι η καρτέλα μου; - Να η καρτέλα σου.

Πού είναι το σημειωματάριό μου; - Δεν ξέρω.

Πού είναι το περιοδικό μου; - Δεν ξέρω.

Πού είναι η εφημερίδα σου; - Είναι εδώ.

Πού είναι το μελάνι; - Είναι εκεί.

Πού είναι η κιμωλία; - Να η κιμωλία.

ΤΕΚΣΤ. ΚΕΙΜΕΝΟ

α)

Να η κόρη μου. Είναι φοιτήτρια. Να ο γιός μου. Είναι δάσκαλος. Να ο ξάδερφός της. Είναι ναύτης. Να η ξαδέρφη του. Είναι καθηγήτρια. Να η γυναίκα μου. Είναι υπάλληλος. Να ο άντρας της. Είναι καθηγητής. Να η γιαγιά μου. Είναι νοικοκυρά. Να το παιδί του. Είναι μαθητής.

Πού είναι η κόρη σου; - Να η κόρη μου.

Είναι δασκάλα η κόρη σου; - Όχι, δεν είναι δασκάλα, είναι φοιτήτρια ακόμα.

Πού είναι ο γιός σας; - Να ο γιός μας.

Είναι μαθητής ο γιός σας; - Όχι, δεν είναι μαθητής, είναι δάσκαλος.

Πού είναι ο ξάδερφός της; - Να ο ξάδερφός της.

Είναι ναύτης ο ξάδερφός της; - Ναι, είναι ναύτης.

Πού είναι η ξαδέρφη του; - Να η ξαδέρφη του.

Είναι φοιτήτρια; - Όχι, δεν είναι φοιτήτρια, είναι καθηγήτρια.

Πού είναι η γυναίκα σου; - Να η γυναίκα μου.

Είναι δασκάλα η γυναίκα σου; Όχι, δεν είναι δασκάλα, είναι υπάλληλος.

Πού είναι ο άντρας της; - Να ο άντρας της.

Είναι καθηγητής ο άντρας της; - Ναι, είναι.

Πού είναι η γιαγιά σας; - Να η γιαγιά μας.

Είναι καθηγήτρια η γιαγιά; - Όχι, δεν είναι καθηγήτρια, είναι νοικοκυρά.

Πού είναι το παιδί του; - Να το παιδί του.

Είναι φοιτητής το παιδί του; - Όχι, δεν είναι φοιτητής, είναι μαθητής.

β)

Είμαι ο κύριος Δημήτρης. Η Μαρία είναι η γυναίκα μου. Είναι δασκάλα. Να είναι αυτή. Εγώ είμαι ο άντρας της. Είμαι ναύτης. Η Ελένη είναι κόρη μου. Είναι φοιτήτρια. Να είναι αυτή. Ο Αλέξανδρος είναι γιός μου. Είναι μαθητής. Να είναι αυτός. Ο Πέτρος είναι ξάδερφός μου. Είναι καθηγητής. Να είναι αυτός. Η κυρία Αμαλία είναι γιαγιά μου. Είναι νοικοκυρά. Να είναι αυτή. Είμαστε στο σπίτι.

Εσείς είστε ο κύριος Δημήτρης; - Μάλιστα, εγώ είμαι.

Είστε ναύτης; - Ναι, είμαι ναύτης.

Η κυρία Μαρία είναι γυναίκα σας; - Ναι.

Είναι καθηγήτρια; - Όχι, δεν είναι καθηγήτρια, είναι δασκάλα.

Είναι κόρη σας η Ελένη; - Ναι, είναι κόρη μου.

Είναι δασκάλα η κόρη σας; - Όχι, δεν είναι δασκάλα, είναι φοιτήτρια ακόμα.

Είναι ο γιός σας ο Πέτρος; - Όχι, ο Πέτρος δεν είναι γιός μου, είναι ξάδερφός μου.

Ο Αλέξανδρος είναι γιός σας; - Ναι, αυτός είναι.

Είναι φοιτητής ο γιός σας; - Όχι, δεν είναι φοιτητής, είναι ακόμα μαθητής.

Πού είσαστε τώρα; - Τώρα είμαστε στο σπίτι.

Διάλογοι

— Δώστε μου, παρακαλώ, ένα στυλό.

— Ορίστε ένα στυλό.

— Ευχαριστώ.

— Δώστε μου, παρακαλώ, ένα χαρτί.

— Ορίστε ένα χαρτί.

— Ευχαριστώ.

— Δώστε μου, παρακαλώ, ένα λεξικό.

— Ορίστε.

— Ευχαριστώ.

— Δώστε μου, παρακαλώ, ένα τσιγάρο.

— Ορίστε ένα τσιγάρο.

— Ευχαριστώ.

Упр. 5. Ответьте на следующие вопросы:

α) 1. Πού είναι η κόρη σου; 2. Πού είναι ο γιός της; 3. Πού είναι ο ξάδερφός σου; 4. Πού είναι το παιδί της; 5. Πού είναι η ξαδέρφη σου; 6. Πού είναι η γιαγιά σου; 7. Πού είναι η γυναίκα του; 8. Πού είναι ο καθηγητής σας; 9. Πού είναι ο άντρας της; 10. Πού είναι η καθηγήτριά σας; 11. Πού είναι η δασκάλα τους; 12. Πού είναι ο δάσκαλός σας;

β) 1. Πού είναι το γραφείο του; 2. Πού είναι το γράμμα της; 3. Πού είναι το λεύκωμά σου; 4. Πού είναι η έκθεσή σου; 5. Πού είναι το περιοδικό

«Ιαχυδρόμος»; 6. Πού είναι το σημειωματάριό σου; 7. Πού είναι το τραπέζι μου; 8. Πού είναι το λουλούδι σου; 9. Πού είναι η κιμωλία; 10. Πού είναι ο σπόγγος; 11. Πού είναι η καρέκλα μου; 12. Πού είναι το μελάνι; 13. Πού είναι η εφημερίδα «Εθνος»; 14. Πού είναι το χαρτί; 15. Πού είναι το λεξικό;

Упр. 6. Ответьте на следующие вопросы в утвердительной и отрицательной форме:

1. Είναι δασκάλα η κόρη σου; 2. Είναι μαθητής ο γιός σου; 3. Είναι νοσητὴς ο ξάδερφός σου; 4. Είναι μαθητής το παιδί σας; 5. Είναι φοιτήτρια η μητέρα σου; 6. Είναι καθηγητής ο άντρας της; 7. Είναι νοικοκυρά η γιαγιά σου; 8. Είναι δασκάλα η γυναίκα του; 9. Είσαι αεροπόρος; 10. Είσαι ο Πέτρος; 11. Είσαι ψαράς; 12. Είναι ωραία η γυναίκα σου; 13. Είναι μεγάλο το παιδί σου; 14. Το γραφείο σου είναι μεγάλο;

Упр. 7. Составьте предложения по образцу:

Πού είναι το στυλό μου; Να το στυλό σου.

1) λεύκωμα, έκθεση, καρέκλα, σημειωματάριο, περιοδικό, γράμμα, μιλύβι, κήπος, λουλούδι, κιμωλία, σπόγγος, εφημερίδα, χαρτί, λάμπα, μελάνι, γραφείο, τσιγάρο.

2) κόρη, γιός, ξάδερφος, ξαδέρφη, γιαγιά, παιδί, γυναίκα, άντρας, δασκάλα, καθηγητής, δάσκαλος, καθηγήτρια, μπαμπάς.

Упр. 8. Закончите предложения, используя слова урока:

1. Η κόρη της είναι ... 2. Ο γιός του είναι ... 3. Η ξαδέρφη μου είναι ...
4. Ο ξάδερφός μας είναι ... 5. Η γιαγιά τους είναι ... 6. Το παιδί μου είναι ...
7. Ο άντρας της είναι ... 8. Η γυναίκα του είναι ... 9. Ο μπαμπάς μου είναι ... 10. Ο αδερφός μου είναι ...

Упр. 9. Составьте фразы со следующими словами:

α) 1. λεύκωμα, να, νέος, της. 2. πού, έκθεση, σου, είναι. 3. δώστε μου, λεύκωμα, παρακαλώ. 4. περιοδικό, να, ελληνικός, νέος. 5. πού, γράμμα, είναι, του. 6. σημειωματάριο, είναι, νέος. 7. δώσε μου, περιοδικό, νέος. 8. λουλούδι, να, ωραίος. 9. σπόγγος, είναι, εκεί. 10. δώσε μου, λεξικό, παρακαλώ. 11. πού, μελάνι, είναι. 12. εφημερίδα, ελληνικός, «Εθνος», είναι, μου. 13. γραφείο, να, νέο, σου. 14. τσιγάρο, δώστε μου, παρακαλώ. 15. δώστε μου, χαρτί, παρακαλώ.

β) 1. κόρη, δασκάλα, μας. 2. γιός, ναύτης, της. 3. ξάδερφος, δάσκαλος, μου. 4. ξαδέρφη, καθηγήτρια, του. 5. παιδί, μικρός, μας. 6. γιαγιά,

νοικοκυρά, τους. 7. γυναίκα, καθηγήτρια, μου. 8. άντρας, ναύτης, της. 9. μπαμπάς, καθηγητής, μου.

Упр. 10. Составьте предложения по образцу:

Δώστε μου, παρακαλώ, ένα μολύβι. Ορίστε ένα μολύβι. Ευχαριστώ. Δώστε μου, παρακαλώ, το μολύβι μου. Ορίστε το μολύβι σου. Ευχαριστώ.

λουλούδι, τετράδιο, λεύκωμα, μολύβι, βιβλίο, λεξικό, τόπι, γράμμα, περιοδικό, ποτήρι, στυλό, τσιγάρο, χαρτί, σημειωματάριο, μελάνι, σφουγγάρι.

Упр. 11. Переведите на греческий язык:

1. Где твой альбом? — Вот мой альбом. 2. Где его сочинение? — Вот его сочинение. 3. Где ее блокнот? — Вот ее блокнот. 4. Где твой карандаш? — Вот мой карандаш. 5. Вот чудесный цветок. 6. Где мел? — Вот мел. 7. Где губка? — Вот губка. 8. Где его письмо? — Вот его письмо. 9. Где греческая газета? — Не знаю. 10. Где новый греческий журнал? — Вот новый греческий журнал. 11. Дайте мне, пожалуйста, бумагу и чернила. 12. Вот моя бабушка. Она домохозяйка. 13. Вот его жена. Она учительница. 14. Твоя дочь учительница? — Нет, она пока студентка. 15. Вашего сына здесь нет. 16. Где сейчас его двоюродный брат? — Не знаю. 17. Ее двоюродная сестра преподавательница. 18. Где ваш ребенок? — Он там. 19. Ее муж преподаватель? — Нет, он матрос. 20. Что это? — Это блокнот. 21. Что это? — Это журнал. Это словарь.

ΔΟΠΟΛΝΗΤΕΡΗΕ ΤΕΚΣΤΟ

Διάλογοι

α)

— Χαίρετε.

— Χαίρετε.

— Είστε ο κύριος Νικολάου;

— Όχι, είμαι ο κύριος Ανδρέου.

— Είναι εδώ ο κύριος Νικολάου;

— Όχι, δεν είναι εδώ.

— Αυτό είναι το γραφείο του;

— Ναι.

-
- Πού είναι ο κύριος Νικολάου;
  - Δεν είναι εδώ τώρα. Είναι στο σπίτι του.
  - Ευχαριστώ πολύ.
  - Παρακαλώ.
  - Χαίρετε.
  - Χαίρετε.

β)

- Τι κάνεις, Μαρία;
Καλά, ευχαριστώ, εσύ;
- Πολύ καλά. Τι κάνει ο άντρας σου;
- Πολύ καλά.
- Πού είναι τώρα;
- Είναι στο γραφείο τώρα.

УРОК 6

Фонетика:

1. Встреча гласных.
2. Синкопа, апокопа.
3. Немые гласные и согласные.
4. Интонация. Интонация альтернативного, разделительного вопроса и приветствия.

Словарь.

Грамматика:

1. Первое склонение имен существительных.
2. Второе склонение имен существительных.
3. Предлог **σε** и его значения.
4. Альтернативные вопросы.
5. Разделительные вопросы.

Текст.

Дополнительные тексты.

ФОНЕТИКА

1. Встреча гласных.

Πάθη φωνηέντων

Это явление наблюдается: а) в середине слова и б) на стыке слов. Оно очень характерно для греческого языка.

Встреча гласных внутри слова

1. Синизиси (**συνίζηση**) состоит в том, что гласный **ι** (**η, υ, ει, οι**) со следующим за ним другим гласным образует восходящий дифтонг: **γίος, τελειώστε, διάλογος**.

2. Синекфониси (**συνεκφώνηση**) состоит в том, что две соседние гласные образуют нисходящий дифтонг, если вторым гласным является **ι** (**η, υ, ει, οι**): **νεράϊδα** (русалка), **αηδόνι** (соловей).

3. Синереси (**συναίρεση**) состоит в том, что два гласных звука, находящиеся рядом внутри слова, сливаются в один звук: **παρακαλώ** — **παρακαλέω**.

Встреча гласных на стыке слов

В потоке речи под влиянием соседних звуков могут происходить фонетические изменения. Слова могут подвергаться элизии, афerezису, апрофису.

1. **Элизия (έκθλιψη)** состоит в том, что конечный гласный звук впереди стоящего слова не произносится перед начальным гласным следующего за ним слова. Отпадение гласного на письме отмечается апострофом: σ'αυτό (σε αυτό).

Элизии подвергаются:

- 1) *артикли* το, του, τα: τ'ωραίο (το ωραίο), τ'άλλα (τα άλλα);
- 2) *частицы* θα, να: θ'ακούσετε (θα ακούσετε), ν'αρχίσω (να αρχίσω);
- 3) *слабые формы личных местоимений* με, σε, το, τα: μ'έδειξε (με έδειξε), τ'άφησε (τα άφησε);
- 4) *предлоги* από, σε, για: απ'αυτούς (από αυτούς), γι' αυτό (για αυτό), σ'αυτό (σε αυτό).

2. **Афerezис (αφαίρεση)** состоит в том, что начальный гласный звук слова не произносится после конечного гласного предшествующего слова. Отпадение гласного на письме отмечается апострофом: πού'ναι (πού είναι);

Афerezису подвергаются глагольные формы, начинающиеся с ударной гласной, если им предшествуют:

- 1) *личные местоимения*: еσύ'σαι (εσύ είσαι);
- 2) *относительное местоимение* που: το λουλούδι που'κοψα (το λουλούδι που έκοψα);
- 3) *вопросительное наречие* πού: πού'ναι (πού είναι);
- 4) *частицы* θα, να: θά'χει (θα έχει), νά'ρθει (να έρθει), θά'μαστε (θα είμαστε).

Не следует путать слабые формы личных местоимений **με, σε** в выражениях **νά ме** (вот и я), **νά се** (вот и ты) с усеченной формой глаголов **είμαι, είσαι** в выражениях **νά'μαι** (νά είμαι), **νά'σαι** (νά είσαι).

3. **Красис (κράση)** состоит в том, что конечный гласный предшествующего слова при встрече с начальным гласным последующего слова сливается и образует качественно новый звук. В результате красиса два слова соединяются в одно: μύδωσε (μου έδωσε), πόχει (που έχει).

2. Синкопа и апокопа.

Συκοπή και αλοκοπή

Синкопа состоит в том, что в речи некоторые слова иногда теряют гласный звук, стоящий между двумя согласными: κορφή (κορυφή), δώστε (δώσετε).

Синкопа часто встречается в формах 2-го лица множественного числа повелительного наклонения: καθίστε (καθίσετε), γράψτε (γράψετε).

Апокопа состоит в том, что в речи иногда конечный гласный впереди стоящего слова перед начальным согласным последующего слова отпадает: γράψ'το (γράψε το), ал'то спίτι (αλό το спίτι).

3. Немые гласные и согласные

Некоторые гласные и согласные, будучи изображены на письме, в речи иногда не произносятся. Такие гласные и согласные называются немymi.

К немой гласной относится υ в диграфе ευ перед губными: εύφορος /эффорос/ урожайный, ευφωνία /эффония/ благозвучие, Εύβοια /Эвия/ Эвбея.

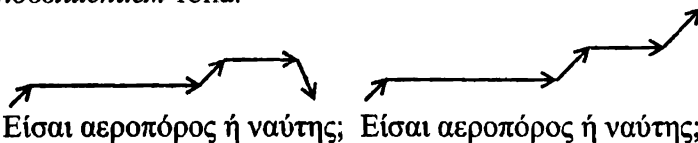
К немым согласным относится одна из двух рядом стоящих одинаковых согласных: θάλασσα /таласа/, γράμμα /грама/, υπάλληλος /ипалилос/, πέννα /пэна/, συντρόφισσα /синдрофиса/, γλώσσα /глоса/.

4. Интонация

Интонация альтернативного вопроса

Альтернативный вопрос представляет собой два общих вопроса, соединенных союзами ή, είτε (или).

Интонация первой части альтернативного вопроса до союза ή (είτε) *восходящая*, вторая часть может произноситься как с *понижением*, так и с *повышением* тона:

Интонация разделительного вопроса

Разделительные вопросы интонационно разделены на две части:

α) первая представляет собой утверждение и произносится с *понижающейся мелодией*;

β) вторая, вопросительная часть может произноситься с *повышающейся мелодией* (когда говорящий выражает некоторое сомнение или неуверенность), или с *понижающейся мелодией* (когда говорящий уверен в правильности своего высказывания и ждет лишь подтверждения).

Αυτό είναι μια νέα εφημερίδα, δεν είναι;

Мелодия приветствия

Приветствия при встрече произносятся обычно с *понижающейся мелодией*:

Καλημέρα σας!

Приветствия иногда произносятся немного растянуто:

Καλημέεεερα σας!

Упр. 1. Прочтите, соблюдая интонацию:

1. Είσαι καθηγητής ή φοιτητής;
2. Ο γιός σας είναι φοιτητής ή μαθητής;
3. Ο πατέρας σας είναι στο σπίτι ή στο γραφείο του;
4. Πού είναι η κόρη σου στο σχολείο είτε στο σπίτι;
5. Τι είναι αυτό βιβλίο ή τετράδιο;
6. Το περιοδικό μου είναι εδώ, δεν είναι;
7. Το σημειωματάριό της είναι εκεί, δεν είναι;
8. Καλησπέρα σας!
9. Είναι κόρη σας η Ελένη, δεν είναι;
10. Καληνύχτα σας!

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

η	αίθουσα	аудитория
	ακόμα μια φορά	ещё раз
	(α)πάνω	наверху; сверху; наверх; вверх;
		вверху
	(α)πάνω σε . . .	на (чем-либо, ком-либо)
τα	αρσενικά	существительные мужского рода
η	άσκηση	упражнение

το	βάζο	ваза
	βάζω	класть; ставить
	βάλε	положи; поставь
	βάλλω	класть; ставить
	βάλτε	положите; поставьте
	βγαίνω	выходить
	βγείτε έξω	выйдите
ο,η	γιατρός	врач
το	γραφείο	письменный стол
	δερμάτινος, η, ο	кожаный
	έβγα	выйди
	είτε	или
η	Ελλάδα	Греция
	έξω	наружу, вне; на улице
	επάνω σε .	на (чем-либо, ком-либо)
	έρχομαι	идти (откуда-либо), приходить; приезжать; прибывать
	έλα	иди
	ελάτε	идите
	ελάτε στον πίνακα	идите к доске
	έτσι	так, таким образом
η	ζάχαρη	сахар
η	θέση	место
τα	θηλυκά	существительные женского рода
	κάθομαι	сидеть; проживать
ο	κανόνας	правило
	καταλαβαίνω	понимать
	καταλαβαίνετε	понимаете
	κλίνω	склонять; спрягать
	κλίνε	просклоняй; проспрягай
	κλίνετε	просклоняйте; проспрягайте
	κοντά	близко, рядом
	κοντά σε . . .	около
το	κορίτσι	девочка; девушка; дочь
το	κουτί	коробка; шкатулка; банка
η	κρεμαστή τσάντα	сумка на ремне
η	λίμνη	озеро

	μπαίνω	входить; поступать (в учебное заведение)
	έμπα	войди
	μπήτε μέσα	войдите
	μπροστά σε .	перед (чем-либо, кем-либо)
το	ουσιαστικό	имя существительное
	πάνω σε .	на (чем-либо, ком-либо)
το	παράθυρο	окно
το	πάτωμα	пол
η	σάκα	сумка, портфель, ранец
σε	(предлог)	в, к, на, за, у (см. раздел «Грамматика»)
η	σκέψη	мысль
το	συρτάρι	ящик (выдвижной)
ο, η	ταμίας	кассир; кассирша
η	τάξη	класс (в разн. знач.)
η	τιμή	цена, стоимость
η	τσέπη	карман
η	φορά	раз
η	χαρά	радость
	είμαι μια χαρά	я чувствую себя превосходно
	μια χαρά	превосходно, чудесно
ο	χαρτοφύλακας	портфель

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Первое склонение имен существительных.

Πρώτη κλίση των ουσιαστικών

Равносложные имена существительные мужского рода с окончанием **-ας**. **Αρσενικά σε -ας ισοσύλλαβα**

ο άντρας	ο ταμίας	ο κανόνας	ο πίνακας
----------	----------	-----------	-----------

Равносложные имена существительные мужского рода с окончанием **-ας** имеют ударение на втором или третьем от конца слоге и склоняются следующим образом:

Εдинственное число. Ενικός αριθμός

Όνομ.	ο άντρ-ας	ο ταμί-ας	ο κανόν-ας	ο πίνακ-ας
Γεν.	του άντρ-α	του ταμί-α	του κανόν-α	του πίνακ-α
Αιτ.	τον άντρ-α	τον ταμί-α	τον κανόν-α	τον πίνακ-α
Κλητ.	άντρ-α	ταμί-α	κανόν-α	πίνακ-α

Μножественное число. Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι άντρ-ες	οι ταμί-ες	οι κανόν-ες	οι πίνακ-ες
Γεν.	των αντρ-ών	των ταμι-ών	των κανόν-ων	των πινακ-ων
Αιτ.	τους άντρ-ες	τους ταμί-ες	τους κανόν-ες	τους πίνακ-ες
Κλητ.	άντρ-ες	ταμί-ες	κανόν-ες	πίνακ-ες

Примечание (παρατήρηση):

1. Существительные мужского рода на **-ίας** и двусложные на **-ας** в родительном падеже множественного числа *имеют ударение на последнем слоге*: ο ταμίας — των ταμιών, ο άντρας — των αντρών.

2. Трехсложные существительные мужского рода, с окончанием **-ας** и ударением на втором или на третьем от конца слоге, в родительном падеже множественного числа *имеют ударение на предпоследнем слоге*: ο πατέρας — των πατέρων, ο πίνακας — των πινακων.

Упр. 2. Προσклоняйте следующие существительные:

ο πατέρας, ο χαρτοφύλακας.

Равносложные имена существительные мужского рода с окончанием **-ης**. Αρσενικά σε **-ης** ισοσύλλαβα

ο ναύτης

ο μαθητής

Равносложные имена существительные мужского рода с окончанием **-ης** *имеют ударение на предпоследнем и последнем слоге*. Они склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	ο	ναύτ-ης	ο	μαθητ-ής
Γεν.	του	ναύτ-η	του	μαθητ-ή
Αιτ.	το	ναύτ-η	το	μαθητ-ή
Κλητ.		ναύτ-η		μαθητ-ή

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι	ναύτ-ες	οι	μαθητ-ές
Γεν.	των	ναυτ-ών	των	μαθητ-ών
Αιτ.	τους	ναύτ-ες	τους	μαθητ-ές
Κλητ.		ναύτ-ες		μαθητ-ές

Примечание (παράτηρηση):

Существительные мужского рода с окончанием -ης в родительном падеже множественного числа *имеют ударение на последнем слоге*: ο ναύτης — των ναυτών.

Упр. 3. Просклоняйте следующие существительные:

ο φοιτητής, ο καθηγητής.

2. Второе склонение имен существительных.

Δεύτερη κλίση των ουσιαστικών. Θηλυκά

Равносложные имена существительные женского рода с окончанием -α. Θηλυκά σε -α ισοσύλλαβα

η χαρά η μαθήτρια η γυναίκα η θάλασσα η εφημερίδα η μητέρα

Равносложные имена существительные женского рода с окончанием -α могут иметь ударение на любом из трех последних слогов. Они склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	η χαρ-ά	η γυναίκ-α	η θάλασσ-α
Γεν.	της χαρ-άς	της γυναίκ-ας	της θάλασσ-ας
Αιτ.	τη χαρ-ά	τη γυναίκ-α	τη θάλασσ-α
Κλητ.	χαρ-ά	γυναίκ-α	θάλασσ-α
Όνομ.	η μαθήτρι-α	η εφημερίδ-α	η μητέρ-α
Γεν.	της μαθήτρι-ας	της εφημερίδ-ας	της μητέρ-ας
Αιτ.	τη μαθήτρι-α	την εφημερίδ-α	τη μητέρ-α
Κλητ.	μαθήτρι-α	εφημερίδ-α	μητέρ-α

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι χαρ-ές	οι γυναίκ-ες	οι θάλασσ-ες
Γεν.	των χαρ-ών	των γυναικ-ών	των θαλασσ-ών
Αιτ.	τις χαρ-ές	τις γυναίκ-ες	τις θάλασσ-ες
Κλητ.	χαρ-ές	γυναίκ-ες	θάλασσ-ες
Όνομ.	οι μαθήτρι-ες	οι εφημερίδ-ες	οι μητέρ-ες
Γεν.	των μαθητρι-ών	των εφημερίδ-ων	των μητέρ-ων
Αιτ.	τις μαθήτρι-ες	τις εφημερίδ-ες	τις μητέρ-ες
Κλητ.	μαθήτρι-ες	εφημερίδ-ες	μητέρ-ες

Примечание (παρατήρηση):

1. Существительные женского рода с окончанием **-α** в родительном падеже множественного числа имеют ударение на последнем слоге: η γυναίκα — των γυναικών, η θάλασσα — των θαλασσών, η μαθήτρια — των μαθητριών.

2. Существительные женского рода на **-γα, -δα, -όνα (-ίνα, -ήνα), -θα, -έρα, -ητα** в родительном падеже множественного числа имеют ударение на втором от конца слоге: η διώρυγα (канал) — των διωρύγων, η εφημερίδα (газета) — των εφημερίδων, η εικόνα (икона) — των εικόνων, η ακτίνα (луч) — των ακτίνων, η όρνιθα (курица) — των ορνίθων, η ποσότητα (количество) — των ποσοτήτων.

3. Существительные женского рода **μητέρα, δασκάλα, θυγατέρα** в родительном падеже множественного числа имеют ударение на втором от конца слоге: η μητέρα — των μητέρων, η δασκάλα — των δασκάλων, η θυγατέρα — των θυγατέρων.

Упр. 4. Просклоняйте следующие существительные:

γλώσσα, κυρία, ταινία, χώρα, λάμπα, πόρτα, μέρα, καρέκλα, φοιτήτρια, πέννα, τσάντα, δασκάλα, κιμωλία, καθηγήτρια, νοικοκυρά, γυναίκα, σάκα, φορά.

Равносложные имена существительные женского рода с окончанием -η. Θηλυκά σε -η ισοσύλλαβα

η αυλή	η λίμνη	η ζάχαρη
--------	---------	----------

Равносложные имена существительные женского рода с окончанием -η могут иметь ударение на любом из трех последних слогов. Они склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	η	αυλ-ή	η	λίμν-η	η	ζάχαρ-η
Γεν.	της	αυλ-ής	της	λίμν-ης	της	ζάχαρ-ης
Αιτ.	την	αυλ-ή	τη	λίμν-η	τη	ζάχαρ-η
Κλητ.		αυλ-ή		λίμν-η		ζάχαρ-η

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι	αυλ-ές	οι	λίμν-ες	οι	ζάχαρ-ες
Γεν.	των	αυλ-ών	των	λίμν-ών	των	
Αιτ.	τις	αυλ-ές	τις	λίμν-ες	τις	ζάχαρ-ες
Κλητ.		αυλ-ές		λίμν-ες		ζάχαρ-ες

Παρατήρηση:

1. Если существительные женского рода с окончанием -η имеют ударение на предпоследнем слоге, то оно в родительном падеже множественного числа переходит на последний слог: η λίμνη — των λιμνών.

2. Существительные женского рода с окончанием **-η**, имеющие ударение на третьем от конца слоге, *форму родительного падежа множественного числа не образуют*: ζάχαρη.

3. Существительные женского рода **αδερφή, εξαδέρφη** в *родительном падеже множественного числа могут иметь формы*: των αδερφάδων, των εξαδερφάδων.

Упр. 5. Просклоняйте следующие существительные:

αδερφή, βιβλιοθήκη, κόρη, τσέπη, τιμή.

Существительные женского рода с окончанием **-η**
(с конечным согласным основы **ξ, σ, ψ**).
Θυλούκά σε -η (με χαρακτήρα ξ, σ, ψ)

η λέξη

η έκθεση

η σκέψη

Отглагольные существительные женского рода на **-ξη, -ση, -ψη** могут иметь ударение на *втором (двусложные) слоге или на третьем от конца слоге*. Они склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	η	λέξ-η	η	έκθεσ-η	η	σκέψ-η
Γεν.	της	λέξ-ης	της	έκθεσ-ης	της	σκέψ-ης
Αιτ.	τη	λέξ-η	την	έκθεσ-η	τη	σκέψ-η
Κλητ.		λέξ-η		έκθεσ-η		σκέψ-η

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι	λέξ-εις	οι	εκθέσ-εις	οι	σκέψ-εις
Γεν.	των	λέξε-ων	των	εκθέσε-ων	των	σκέψε-ων
Αιτ.	τις	λέξ-εις	τις	εκθέσ-εις	τις	σκέψ-εις
Κλητ.		λέξ-εις		εκθέσ-εις		σκέψ-εις

Παρατήρηση:

1. Если существительные женского рода на **-ξη, -ση, -ψη** имеют ударение на третьем от конца слоге, то во всех падежах множественно-

το числа оно сдвигается на один слог к окончанию: η έκθεση — οι εκθέσεις — των εκθέσεων — τις εκθέσεις.

2. По данному типу склоняются также существительные женского рода η πόλη (город), η δύναμη (сила).

Упр. 6. Просклоняйте следующие существительные:

κλίση, φράση, θέση, τάξη, πόλη, δύναμη, άσκηση.

3. Предлог σε и его значения

Предлог σε (перед согласными σ': σ' αυτό) с артиклями τον, την, το, τους, τις, τα пишется слитно: στον, στην, στο, στους, στις, στα.

Предлог σε употребляется, как правило, с винительным падежом:

1. При обозначении направления действия, движения в значении в, к, на. Отвечает на вопрос «куда?»

Βάζω το βιβλίο στο τραπέζι. Я кладу книгу на стол.

Μπαίνω στο δωμάτιο. Я вхожу в комнату.

Ελάτε στον πίνακα. Идите к доске.

Καθίζω στο τραπέζι. Сажусь за стол.

2. При обозначении места в значении в, на, за, у. Отвечает на вопрос «где?»:

Το βιβλίο είναι στο τραπέζι. Книга на столе.

Οι φοιτητές είναι στο δωμάτιο. Студенты в комнате.

Κάθομαι στο τραπέζι. Я сижу за столом. Μένει σε μας. Он живет у нас.

3. При обозначении лица, к которому обращено действие. Отвечает на вопрос «кому?» На русский язык не переводится:

Γράφω γράμμα στη μητέρα μου. Я пишу письмо матери.

Δίνω το τετράδιό μου στον καθηγητή. Я даю свою тетрадь преподавателю.

Предлог σε часто употребляется в сочетании с наречиями (ε)πάνω, μέσα, μπρος, μπροστά, κοντά:

1) επάνω στον (στην, στο, στους, στις, στα) — на: επάνω στο τραπέζι, επάνω στην καρέκλα.

2) μέσα στον (στην, στο, στους, στις, στα) — в, внутри: μέσα στην τάξη, μέσα στο δωμάτιο.

3) **μπρος** или **μπροστά στον** (στην, στο, στους, στις, στα) — перед, ни против: **μπροστά στο σπίτι**.

4) **κοντά στον** (στην, στο, στους, στις, στα) — около, у, рядом: **κοντά στον πίνακα, κοντά στο σπίτι**.

Упр. 7. Заполните пропуски предлогом:

1. Μπήτε . τάξη. 2. Γράψτε γράμμα ναύτη σας. 3. Βάλε τις εφημερίδες μου μέσα . . . τσάντα. 4. Δώστε ένα τσιγάρο . . . Γιάννη. 5. Βάλτε το περιοδικό μέσα . . . χαρτοφύλακά σας. 6. Η αίθουσά μας είναι κοντά . . . βιβλιοθήκη. 7. Ο δάσκαλός μας είναι μέσα . . . τάξη. 8. Δώσε το στυλό σου . . . ταμία. 9. Καθίστε . . . θέση σας. 10. Το κορίτσι μας τώρα είναι . . . θάλασσα. 11. Δώσε την εφημερίδα . . . γυναίκα μου. 12. Καθίστε . . . καρέκλι

Упр. 8. Переведите на русский язык:

μέσα στην αίθουσά μας, μέσα στο βάζο, στο γράμμα μου, στη φοιτήτρια, μέσα στο γραφείο, πάνω στο γραφείο, κοντά στη θάλασσα, στη θέση μου, στην κόρη, μέσα στην κρεμαστή τσάντα, μπροστά στο σχολείο, κοντά στη λίμνη, κοντά στο παράθυρο, πάνω στο πάτωμα, μέσα στη σάκα, στις σκέψεις μου, μέσα στην τάξη, μέσα στην τσέπη, στο ναύτη, μπροστά στην πόρτα, στην αυλή, στον μπαμπά, στην αδερφή, στη θεία, στο μαθητή, στη μαθήτριά, στον πίνακα, στη χώρα, στον ψαρά, στον άντρα, στην εφημερίδα, στον καθηγητή.

Упр. 9. Переведите на греческий язык:

в ящике стола, в сумке, в классе, в аудитории, в кармане, во дворе, у преподавателя, у студента, в портфеле, в коробке, в газете, на полу, дома, на озере, на море, в мыслях, у жены, на доске, у мужа, у матросов, у дома, перед нашим домом, перед озером, в классе, в коробке, у озера, у моря, в шкафу, у тети, в нашей стране, у двери.

4. Αλтерνατιβные вопросы

Αλтерνατιβные вопросы представляют собой два общих вопроса, соединенных союзами ή, είτε. Второй вопрос обычно бывает неполным: ο γιός σας είναι μαθητής ή φοιτητής;

Αλтерνατιβные вопросы по форме являются общими, а по содержанию специальными, так как вопрос относится к какому-нибудь члену предложения.

Альтернативные вопросы требуют таких же ответов, как и специальные вопросы, то есть полных:

- Το μολύβι είναι στο τραπέζι ή στην καρέκλα;
- Το μολύβι είναι στο τραπέζι.

Альтернативный вопрос, относящийся к подлежащему, требует краткого ответа, как и всякий специальный вопрос к подлежащему:

- Είστε δάσκαλος εσείς ή ο κύριος Πέτρος;
- Ο κύριος Πέτρος.

Альтернативные вопросы могут начинаться также и с вопросительного слова. Такие вопросы состоят из специального вопроса и следующих за ним двух однородных членов предложения, соединенных союзами ή ή γίτε:

Πού είναι η πέννα, στο τραπέζι είτε στην καρέκλα;

Упр. 10. Поставьте альтернативные вопросы:

1. Η σάκα μου δεν είναι πάνω στο τραπέζι, είναι στο πάτωμα. 2. Η εφημερίδα σου δεν είναι μέσα στο συρτάρι, είναι επάνω στο ράφι. 3. Αυτό είναι περιοδικό, δεν είναι εφημερίδα. 4. Είμαι γιατρός, δεν είμαι ταμίας. 5. Ο κύριος Ιωαννίδης είναι γιατρός, εγώ δεν είμαι γιατρός. 6. Η θέση μου είναι εκεί, δεν είναι εκεί. 7. Αυτό είναι γραφείο, δεν είναι τραπέζι. 8. Αυτό είναι Φιλαδέφεια, δεν είναι λίμνη. 9. Είμαι ναύτης, δεν είμαι ψαράς. 10. Το γραφείο μου δεν είναι κοντά στο παράθυρο, είναι κοντά στον πίνακα. 11. Το κουτί σου είναι στην τσέπη μου, είναι μέσα στο συρτάρι. 12. Η Μαρία είναι η αδερφή μου, δεν είναι η γυναίκα μου.

Упр. 11. Составьте предложения по образцу: Τι είναι αυτό, βιβλίο ή περιοδικό;

1. στυλό, πέννα. 2. πάτωμα, ταβάνι. 3. αίθουσα, τάξη. 4. γραφείο, τραπέζι. 5. δερμάτινος χαρτοφύλακας, κρεμαστή τσάντα. 6. κήπος, αυλή. 7. περιοδικό, εφημερίδα. 8. σχολείο, σπίτι. 9. βιβλιοθήκη, ντουλάπι. 10. λίμνη, Φιλαδέφεια. 11. βάζο, κουτί.

Упр. 12. Составьте 10 альтернативных вопросов.

Упр. 13. Переведите на греческий язык:

1. Это карандаш или ручка? — Это ручка. 2. Что это: море или озеро? — Это большое озеро. 3. Твой дядя врач или летчик? — Он летчик. 4. Твой муж кассир или учитель? — Он учитель. 5. Ваш класс здесь или

там? — Здесь. 6. Ваша аудитория здесь или около библиотеки? — Она около библиотеки. 7. Твое место здесь или там? — Там. 8. Где твоя сумка: в шкафу или в ящике стола? 9. Где ваш учитель: в классе или в библиотеке? — Он в библиотеке. 10. Твой письменный стол у окна или у доски? — Он у доски. 11. Ваш дом у моря или у озера? — Наш дом у моря. 12. Это банка или ваза? — Это ваза.

5. Разделительные вопросы

Особым видом общих вопросов являются так называемые разделительные вопросы.

Разделительный вопрос — это краткий общий вопрос (*δεν είναι; έτσι δεν είναι;*), который присоединяется к повествовательному предложению:

Αυτό είναι το δωμάτιό σας, *δεν είναι;* Это ваша комната, не так ли?

Ответы на разделительные вопросы, как и на все общие вопросы, обычно бывают краткими и могут выражать как согласие с говорящим, так и несогласие с ним:

Αυτό είναι το γραφείο του, *δεν είναι;* — *Ναι* или *Όχι*.

Αυτό είναι περιοδικό, *δεν είναι;* *Ναι*, είναι (περιοδικό) или *Όχι*, *δεν είναι* (περιοδικό).

Краткий общий вопрос соответствует в русском языке словам «не правда ли?», «не так ли?».

Упр. 14. Прочтите и переведите:

Αυτό είναι νέο περιοδικό, *δεν είναι;* - *Ναι*, είναι. 2. Είναι ντιβάνι αυτό, *δεν είναι;* - *Ναι*, είναι ντιβάνι. 3. Αυτό είναι βιβλιοθήκη, *δεν είναι;* - *Όχι*, *δεν είναι* βιβλιοθήκη, είναι ντουλάπι. 4. Αυτό είναι μολύβι, *δεν είναι;* - *Όχι*, είναι στυλό. 5. Η креμαστή μου τσάντα είναι εδώ, *δεν είναι;* - *Ναι*, είναι. 6. Οι μαθητές σας είναι στην τάξη τώρα, *δεν είναι;* - *Όχι*, *δεν είναι* στην τάξη τώρα, είναι στην αυλή.

Упр. 15. Составьте вопросы по образцу и дайте на них ответ в отрицательной и в утвердительной форме: Αυτό είναι σάκα, δεν είναι;

1. χαρτοφύλακάς σου. 2. креμαστή τσάντα της. 3. κουτί. 4. γραφείο. 5. αίθυσά μας. 6. παράθυρό σας. 7. λίμνη. 8. θάλασσα. 9. κουτί του. 10. ταμίας. 11. γιατρός.

Упр. 16. Переведите на греческий язык:

1. Это твоя газета, не так ли? — Да, моя. 2. Это новый журнал, не правда ли? — Да, это новый журнал. 3. Твоя жена врач, не правда ли? 4. Твоя двоюродная сестра кассирша, не так ли? — Нет, она учительница. 5. Это его кабинет, не так ли? — Да. 6. Это ваш класс, не так ли? — Да, это наш класс. 7. Ирина ваша дочь, не так ли? — Да, Ирина наша дочь. 8. Это твоя коробка, не так ли? — Нет, это не моя коробка. 9. Это моя сумка, не так ли? — Да, это моя сумка. 10. Ваш дом находится недалеко от озера, не так ли? — Да, наш дом находится недалеко от озера. 11. Это моя сумка, не так ли? — Да, это твоя сумка. Нет, это не твоя сумка.

Упр. 17. Составьте 10 фраз с предлогом σε в сочетании с наречиями πάνω, μέσα, μπροστά, κοντά.

Упр. 18. Раскройте скобки:

1. Η σάκα (μαθήτριά, Ελένη) είναι πάνω στο ράφι. 2. Το βιβλίο της είναι μέσα σε (σάκα) μου. 3. Βάζω το κουτί σε (τσέπη) μου. 4. Βάλε το σημειωματάριό μου μέσα σε (χαρτοφύλακας). 5. Δεν ξέρω καλά (ελληνική γλώσσα). 6. Βάλλω (εφημερίδα) σε (κρεμαστή τσάντα) σου. 7. Ο χαρτοφύλακας (καθηγητής) μας είναι πάνω στο γραφείο. 8. Δεν ξέρω (τιμή) (τσάντα) μου. 9. Ευχαριστώ (άντρας) σου. 10. Οι φοιτητές είναι σε (αίθουσα). 11. Οι μαθητές είναι σε (τάξη). 12. Το σχολείο μας είναι κοντά σε (λίμνη). 13. Δίνω το στυλό μου σε (ταμίας). 14. Μπήτε σε (αίθουσα). 15. Γράψτε (λέξη) «σκέψη» σε (πίνακας).

ΤΕΚΣΤ. ΚΕΙΜΕΝΟ

α)

Να το κορίτσι μου. Το όνομά της είναι Σοφία. Είναι ταμίας. Να ο γιός μου. Το όνομά του είναι Φώτης. Είναι γιατρός. Είμαστε στο σπίτι. Μπροστά στο σπίτι μας είναι μια ωραία λίμνη.

β)

Είμαι φοιτητής. Το όνομά μου είναι Αντώνης. Ο κύριος Μιχαηλίδης είναι ο καθηγητής μου. Είμαστε στην αίθουσά μας. Η αίθουσά μας είναι μεγάλη.

Να το τραπέζι μου. Είναι κοντά στο παράθυρο. Κοντά στο τραπέζι είναι μία καρέκλα. Κάθομαι στο τραπέζι και διαβάζω το κείμενο.

Να η κρεμαστή μου τσάντα. Είναι πάνω στο τραπέζι. Μέσα στο τραπέζι είναι πέννες, ένα μολύβι, ένα τετράδιο, εφημερίδες και ένα περιοδικό «Γυναίκα».

Να το γραφείο του καθηγητή. Το γραφείο του είναι κοντά στον πίνακα. Πάνω στο γραφείο είναι ο δερμάτινος χαρτοφύλακας του καθηγητή.

γ)

Κλίνετε το ουσιαστικό «τάξη». Κλίνω το ουσιαστικό «τάξη». Βάλτε τη σάκα σας μέσα στο συρτάρι. Βάζω τη σάκα μου μέσα στο συρτάρι. Βάλτε το κουτί στην τσέπη σας. Βάζω το κουτί στην τσέπη μου. Μπήτε μέσα. Μπαίνω μέσα. Μπήτε στο Ινστιτούτο. Μπαίνω στο Ινστιτούτο. Βγήτε έξω. Βγαίνω έξω. Μπήτε στην τάξη μας. Μπαίνω στην τάξη σας. Βάλτε την κρεμαστή σας τσάντα πάνω στο γραφείο σας. Βάζω την κρεμαστή μου τσάντα πάνω στο γραφείο μου. Βάλτε το δερμάτινό σας χαρτοφύλακα πάνω στην καρέκλα. Βάζω το δερμάτινό μου χαρτοφύλακα πάνω στην καρέκλα.

Διαβάστε το κείμενο ακόμα μια φορά. Διαβάζω το κείμενο ακόμα μια φορά. Ελάτε στον πίνακα. Έρχομαι στον πίνακα. Πάρτε την κιμωλία και γράψτε τη λέξη «χαρά». Καθίστε στη θέση σας, παρακαλώ. Καθίζω στη θέση μου. Επιτρέψτε μια ερώτηση. Επιτρέπω μια ερώτηση. Κάθισε στο τραπέζι. Καθίζω στο τραπέζι. Κάθισε το παιδί στην καρέκλα. Καθίζω το παιδί στην καρέκλα.

δ)

Είναι ταμίας το κορίτσι σου; - Ναι, είναι ταμίας.

Είναι γιατρός ο γιός της; - Ναι, είναι γιατρός.

Πού είμαστε τώρα; - Είμαστε στην αίθουσά μας.

Είστε φοιτητές; - Ναι, είμαστε φοιτητές.

Είστε ο Χάρης; - Όχι, είμαι ο Αντρέας.

Είναι καθηγητής ο κύριος Μιχαηλίδης; - Ναι, είναι καθηγητής.

Πού είναι ο Χάρης; - Είναι στην αίθουσά μας.

Πού είναι ο καθηγητής σας; - Ο καθηγητής μας είναι στην αίθουσα.

Είναι μεγάλη η αίθουσά σας; - Ναι, είναι μεγάλη.

Πού είναι το τραπέζι σου; - Το τραπέζι μου είναι κοντά στο παράθυρο.

Πού είναι η καρέκλα σου; - Είναι κοντά στο τραπέζι.

Πού είναι η κρεμαστή σου τσάντα; - Είναι πάνω στο τραπέζι μου.

Πού είναι το γραφείο του καθηγητή; - Το γραφείο του είναι κοντά στον πίνακα.

Τι είναι επάνω στο γραφείο του καθηγητή; - Πάνω στο γραφείο του είναι ο δερμάτινός του χαρτοφύλακας.

Πού είναι το περιοδικό σου; - Είναι μέσα στο συρτάρι.

Πού είναι η λίμνη; - Είναι μπροστά στο σπίτι μας.

Πού είναι το σχολείο σας; - Είναι κοντά στη θάλασσα.

Πού είναι η σάκα της; - Είναι μέσα στο τραπέζι.

Πού είναι η θέση σου; - Είναι κοντά στο παράθυρο.

Πού είναι τώρα ο ναύτης σου; - Είναι στη θάλασσα τώρα.

Τι είναι στην τσέπη σου; - Είναι ένα κουτί.

Πού είναι οι μαθητές σας; - Είναι μέσα στην τάξη.

Πού είναι η αίθουσά σας, εδώ ή εκεί; - Είναι εκεί.

Αυτό εδώ τί είναι; - Είναι μια σάκα.

Τι είναι αυτό, κουτί ή τόπι; - Είναι ένα τόπι.

Τι είναι αυτό, βιβλίο ή περιοδικό; - Είναι περιοδικό.

Είναι στυλό αυτό ή μολύβι; - Είναι στυλό.

Αυτό τί είναι, χαρτοφύλακας ή κρεμαστή τσάντα; - Είναι μια κρεμαστή τσάντα.

Είναι αυτό εφημερίδα ή περιοδικό; - Είναι εφημερίδα.

Τι είναι αυτό, αυλή ή κήπος; - Είναι αυλή.

Τι είναι εδώ, σχολείο ή σπίτι; - Είναι σχολείο.

Είναι εδώ το δωμάτιό σας ή εκεί; - Είναι εκεί.

Τι είναι αυτό, λίμνη ή θάλασσα; - Είναι θάλασσα.

Η Μαρία είναι η γυναίκα σου, δεν είναι; - Όχι, η Μαρία δεν είναι η γυναίκα μου, είναι η ξαδέρφη μου.

Упр. 19. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Η σάκα μου είναι εδώ, πάνω στο γραφείο. 2. Ο δερμάτινος χαρτοφύλακός σου είναι εδώ μέσα στο τραπέζι, δεν είναι; - Ναι, είναι. 3. Είναι εδώ η αίθουσά σας; - Ναι, είναι. 4. Είναι στην τσέπη το κουτί; - Όχι, δεν είναι στην τσέπη, είναι μέσα στη σάκα μου. 5. Οι μαθητές σας είναι στην τάξη; - Όχι, είναι στην αυλή. 6. Πού είναι το κορίτσι σας, στο σπίτι ή στο σχολείο; - Είναι στο σχολείο. 7. Τι είναι αυτό, διάλογος ή κείμενο; - Είναι κείμενο. 8. Είναι πάτωμα αυτό ή ταβάνι; - Είναι ταβάνι. 9. Πού είναι το παράθυρό σας, εδώ ή εκεί; - Είναι εκεί. 10. Είσαι γιατρός; Όχι, δεν είμαι γιατρός, είμαι ταμίας. 11. Πού είναι η θέση σου; - Είναι κοντά στο παράθυρο. 12. Πού είναι η λίμνη, μπροστά στο σπίτι σας ή μπροστά στο σχολείο; - Είναι μπροστά στο σχολείο. 13. Γράψτε την άσκηση ακόμα μια φορά.

Упр. 20. Составьте предложения:

Πού είναι . . .

το γραφείο
ο χαρτοφύλακας
η σάκα
η κρεμαστή τσάντα
το κουτί
η λάμπα
η λίμνη
οι μαθητές
οι φοιτητές
ο κήπος
το τραπέζι
η θέση

είναι
δεν είναι

εδώ
εκεί
στο δωμάτιο
πάνω στο τραπέζι
στην τσέπη
στο πάτωμα
στο ταβάνι
κοντά στο σχολείο
στην τάξη
στην αίθουσα
μπροστά στο σπίτι μας
κοντά στο παράθυρο

Упр. 21. Закончите предложения, используя слова текста:

1. Το κορίτσι μου δεν είναι γιατρός, ...
2. Το κουτί δεν είναι στην τσέπη μου, ...
3. Αυτό δεν είναι σάκα, ...
4. Η λίμνη δεν είναι μπροστά στο σπίτι μας, ...
5. Η κρεμαστή τσάντα της δεν είναι πάνω στο γραφείο, ...
6. Το γραφείο μου δεν είναι κοντά στο παράθυρο, ...
7. Ο καθηγητής μας δεν είναι εδώ, ...
8. Οι μαθητές δεν είναι εδώ, ...
9. Ο δερμάτινος χαρτοφύλακάς μου δεν είναι πάνω στο γραφείο, ...
10. Αυτό δεν είναι πάτωμα, ...
11. Αυτό δεν είναι θάλασσα, ...
12. Οι μαθητές μου δεν είναι στην τάξη τώρα, ...

Упр. 22. Заполните пропуски словами:

1. Μπήτε στην . . . .
2. Κάθισε στην . . . .
3. Ξέρω τις νέες . . . . καλά.
4. Πάρε την . . . . σου.
5. Βάλε το κουτί στην . . . . σου.
6. Βάλε τις . . . . στο συρτάρι.
7. Επιτρέψτε μια . . . .
8. Μπροστά στο σπίτι μας είναι μια ωραία . . . .
9. Το γραφείο μου είναι κοντά στο . . . .
10. Καθίστε στις . . . . σας.
11. Ελάτε στον . . . . και γράψτε την . . . . «σκέψη».
12. Κλίνετε τη λέξη «θάλασσα» ακόμα μια . . . .
13. Είναι . . . . το κορίτσι σας; - Όχι, είναι . . . .
14. Ο χαρτοφύλακάς σου είναι . . . .
15. Δεν ξέρω την . . . . της κρεμαστής του τσάντας.

Упр. 23. Ответьте на следующие вопросы:

1. Τι είναι αυτό, γραφείο ή τραπέζι; 2. Πού είναι η αίθουσά σας; 3. Αυτό είναι σάκα, δεν είναι; 4. Ο χαρτοφύλακάς σου είναι δερμάτινος; 5. Η τσάντα σου είναι κρεμαστή; 6. Πού είναι το τραπέζι σου; 7. Το παράθυρο της αίθουσάς σας είναι μικρό ή μεγάλο; 8. Τι είναι κοντά στο παράθυρο; 9. Τι είναι μπροστά στο σπίτι σας; 10. Τι είναι πάνω στο τραπέζι σου; 11. Τι είναι μέσα στο συρτάρι; 12. Τι είναι στην τσέπη σου; 13. Είναι μεγάλη η χώρα σας; 14. Τι είναι στη σάκα σου; 15. Τι είναι στο χαρτοφύλακά σου; 16. Είσαι ταμίας; 17. Είναι γιατρός ο ξάδερφός σου; 18. Ο δερμάτινος χαρτοφύλακας του καθηγητή σας είναι πάνω στο γραφείο ή στο πάτωμα; 19. Πού είναι το κουτί, στην τσέπη σου ή στη σάκα; 20. Πού είναι η λάμπα; 21. Πού είναι η θέση σου; 22. Πού είναι το στυλό σου; 23. Πού είμαστε, στο σπίτι ή στο Ινστιτούτο;

Упр. 24. Составьте фразы, используя слова в разных падежах:

φοιτητής, κρεμαστή τσάντα, καθηγητής, χαρτοφύλακας, εφημερίδα, θάλασσα, τάξη, μαθητής, αίθουσα, τιμή, θέση, πίνακας, έκθεση, σάκα, ταμίας, φοιτήτρια, δασκάλα, καρέκλα, κόρη, ναύτης, πατέρας, νοικοκυρά.

Упр. 25. Переведите на греческий язык:

1. Мои ученики в классе. 2. Мои студенты в аудитории. 3. Моих студентов нет в аудитории. 4. Наша дочь врач. Она сейчас дома. 5. У меня большая радость. 6. Я чувствую себя превосходно. 7. Наш дом недалеко от моря. 8. Напротив нашей школы имеется большое озеро. 9. У тебя есть газета? — Да. — Где твоя газета? — Она в моей сумке. 10. Где твой журнал? — Он на моем письменном столе. 11. Наши мужчины во дворе. 12. Сейчас я пишу сочинение. 13. Я знаю хорошо греческий язык. 14. Возьми стул и садись около окна. 15. Положи газеты в ящик стола. 16. Положи коробку в портфель. 17. Положи самописку в карман. 18. Где моя записная книжка? — У тебя в кармане. 19. Где мой альбом? — Вот твой альбом. 20. Где твое место? — Мое место у окна. 21. Где ваш сын? — Он во дворе. 22. Моя тетя кассир. 23. Моей сестры сейчас нет дома. 24. Ваша дочка студентка, не так ли? — Да. 25. Ваше окно там, не так ли? — Да. 26. Войдите. 27. Напишите упражнения еще раз. 28. Иди к доске и просклоняй слово «цена». 29. Я хорошо знаю города Греции. 30. Выйдите из класса. 31. Положи коробку в ящик стола. 32. Сажу за столом и учу уроки (занимаюсь).

ΔΟΠΟΛΝΗΤΕΛΗΝΕ ΤΕΚΣΤΥ

ΔιΆλoγοι

α)

- Αυτό είναι το στυλό μου. Το στυλό σου πού είναι;
- Το στυλό μου είναι στην τσέπη μου.
- Η σάκα μου είναι εδώ. Πού είναι η σάκα σου;
- Η σάκα μου είναι στο ντουλάπι.
- Πού είναι η νέα κρεμαστή σου τσάντα;
- Είναι εκεί, επάνω στο τραπέζι μου.
- Τι είναι αυτό;
- Είναι κουτί, δεν είναι;
- Όχι, δεν είναι κουτί, είναι βάζο.
- Αυτό είναι τραπέζι, δεν είναι;
- Όχι, δεν είναι τραπέζι, είναι γραφείο.
- Είναι το βάζο επάνω στο γραφείο;
- Όχι.
- Είναι στο πάτωμα;
- Όχι, δεν είναι.
- Πού είναι;
- Είναι επάνω στο τραπέζι.

β)

- Τι είναι αυτό εδώ, σχολείο ή σπίτι;
- Εδώ είναι σχολείο.
- Τι είναι αυτό εδώ;
- Είναι γραφείο.
- Πού είναι το γραφείο;
- Είναι στην αίθουσα.
- Ο χαρτοφύλακάς σου είναι εκεί στο γραφείο, δεν είναι;
- Ναι, είναι.
- Η κρεμαστή τσάντα σου είναι μέσα στο συρτάρι, δεν είναι;
- Όχι, δεν είναι μέσα στο συρτάρι, είναι πάνω στο παράθυρο.

УРОК 7

Фонетика:

1. Чередование гласных и согласных.
2. Слог. Деление слов на слоги.
3. Интонация: а) восклицательных предложений;
б) обращения, перечисления.

Словарь.

Грамматика:

1. Глагол. Общие сведения о глаголе.
2. Первое спряжение. Спряжение глаголов активной формы в настоящем времени.
3. Глагол *έχω*.
4. Существительные мужского и женского рода с окончанием *-ος* и женского рода с окончанием *-α, -η*.
5. Склонение прилагательных мужского рода с окончанием *-ος* и женского рода с окончанием *-α, -η*.
6. Знаки препинания.

Текст: *Χρόματα*.

Дополнительные тексты.

ФОНЕТИКА

1. Чередование гласных и согласных.

Εναλλαγή φωνηέντων και συμφώνων

Чередование гласных. *Εναλλαγή φωνηέντων*

Явление чередования гласных наблюдается в греческом языке, главным образом, при словообразовании. К основным случаям чередования гласных относятся:

ε - ο: *λέγω - λόγος, τρέφω - τροφή, φέρω - φορά*

ε - α: *καίω - κάψα, δέρνω - δάρσιμο*

ι - ο: *γίνομαι - γόνος, πηδῶ - πόδι*

ι - α: *πήζω - πάγος, στήνω - στάση*

ε - ι: πλένω - πλύσιμο, φεύγω - φυγή

ι - ε: αφήνω - άφεση

ου - ο: ακούω - ακοή

Чередование согласных. Εναλλαγή συμφώνων

Явление чередования согласных наблюдается при словообразовании и различных изменениях слов. К основным случаям чередования согласных относятся:

β - φ: κλέβω - κλέφτης, ράβω - ράφτης

ζ - χ, κ: παίζω - παίχτης - παίκτης, σφάζω - σφάχτης

θ - σ: πλάθω - πλάστης

ζ - σ: χτίζω - χτίστης

σκ - χ: διδάσκω - διδάχτορας

ττ - χ: εισπράττω - εισπράχτορας

ν - μ: σηκώνω - σηκωμός, σκοτώνω - σκοτωμός

χ - γ: διώχνω - διωγμός, κατατρέχω - κατατρεγμός

ζ - γ: σπαράζω - σπαραγμός

χ - ξ: τρέχω - τρέξιμο, βρέχω - βρέξιμο

κ - ξ: πλέκω - πλέξιμο

γ - ξ: πνίγω - πνίξιμο, σφίγγω - σφίξιμο

φ - ψ: γράφω - γράψιμο

β - ψ: ράβω - ράψιμο, σκάβω - σκάψιμο

2. Слог. Συλλαβή

Понятие слога в греческом языке полностью совпадает с его понятием в русском языке. Слогов в слове столько, сколько в нем гласных звуков: ό-χι, λέ-ξη, χα-ρά, γυ-ναί-κα. В греческом языке слог может состоять из одного только гласного звука: ό-χι, ε-δώ, ε-кеί. Согласных звуков в слогe может быть один, два, три и более: πί-να-κας, ε-πι-τρέ-πω, μτρο-στά. Диграфы и восходящие дифтонги образуют один слог: αυ-λή, βγαί-νω, αί-θου-σα, γρα-φεί-ο, για-γιά, τε-тра-διο.

По числу слогов слова бывают:

а) односложные (μονοσύλλαβες): ναι, μα

б) двусложные (δισύλλαβες): αυ-λή, ό-χι, γλώσ-σα

в) трехсложные (τρισύλλαβες): πα-τέ-ρας, πί-να-κας

г) многосложные (πολύσύλλαβες): βι-βλι-ο-θή-κη

Последний слог слова называется λήγουσα, второй слог с конца — παραλήγουσα, третий с конца — проπαραλήγουσα, четвертый с конца — αντιπαραλήγουσα. Первый слог называется αρχική συλλαβή.

Деление слов на слоги. Συλλαβισμός

При делении слов на слоги соблюдаются следующие правила:

1. Согласный между двумя гласными относится к следующему слогу: ε-δώ, έ-χω, ναύ-της, ντου-λά-πι.

2. Если между двумя гласными находятся несколько согласных, то к следующему слогу относятся те из них, с которых может начинаться греческое слово: ευ-χα-ρι-στό (στυλό), κα-ρέ-κλα (κλίση), για-τρόс (τρακίσι).

3. Двойные согласные разделяются: γλώσ-σα, γράμ-μα.

4. Сложные слова делятся на свои составные части: σύν-τροφος, δια-βάζω, συλ-λαβή.

5. Сочетания μπ, ντ, γκ, γγ не расчленяются при слогоделении в том случае, если произносятся как один звук: μπαί-νω, μπα-μπάς, ντου-λά-πι, Γιου-γκο-σλα-βία. Если же эти сочетания содержат два звука, то при слогоделении они расчленяются: λάμ-πα, πέν-τε, αγ-γλι-κός, αγ-κα-λιά.

Правила переноса

При переносе слов из строки в строку необходимо соблюдать следующие правила:

1. Переносить слово можно только целыми слогами: σύν-τρο-φος, έ-χω.

2. В односложных словах переноса не может быть: ναί, και, δεν.

3. При переносе нельзя разделять дифтонги и диграфы: ναύ-της, για-γιά, φοι-τη-τής.

4. Если в слове стоят рядом две одинаковые буквы, то одну из них следует оставлять в предыдущей строке, а другую переносить в следующую строку: γλώσ-σα, γράμ-μα.

5. При переносе отделяются от корня приставки: σύν-τροφος, συλ-λαβή.

Долгота слога. Χρόνος των συλλαβών

Слоги делятся на краткие и длинные:

а) слог считается кратким, если он содержит краткий гласный, за которым не следует двойной согласный или два и более согласных: έ-χο-με, νέ-ος, γέ-νος.

б) слог считается долгим, если он содержит долгий гласный или диграф: κή-πος, ναύ-της, γρα-φεί-ο.

Слог может быть долгим не только по природе, но и по месту, если он содержит краткий гласный, за которым следует двойной согласный или два и более согласных: δέ-ντρο, πόρ-τα, α-δερ-φός, λέ-ξη.

3. Интонация

Интонация восклицательных предложений

В восклицательных предложениях интонация *нисходящая*:

↑—————↓
Τι ωραία ημέρα!

Интонация обращения

Обращение произносится с *повышающейся мелодией*:

↑—————↓
Μιχάλη, ελάτε εδώ.

Интонация перечисления

В предложениях, содержащих перечисление, однородные члены предложения произносятся обычно с *повышающейся мелодией*. Последний элемент перечисления произносится с падением тона голоса:

↑   ↑   ↓
Στην αίθουσα είναι ο Πέτρος, η Μαρία και η Ελένη.

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

η	άλλος, η, ο	другой, иной
	άμμος	песок
	ανοίγω	открывать(ся); включать (свет, приемник)

	άνοιξε	открой
	ανοίξτε	откройте
	ανοιχτός, ή, ό	открытый; светлый
	άσπρος, η, ο	белый
	άσχημα	плохо
	άσχημος, η, ο	плохой
το	αυτοκίνητο	автомобиль
	βεραμάν (нескл.)	оранжевый
το	βράδυ	вечер; вечером
	γαλάζιος, α, ο	голубой, лазурный, светло-синий
	γαλανός, ή, ό	голубой, лазурный, светло-синий
η	γεια	здоровье
	γεια σου (σας)	будь(те) здоров(ы) (при встрече, прощании, чихании)
	γεωγραφικός, ή, ό	географический
	γκρίζος, α, ο	серый
	δείχνω	показывать
	δείξε	покажи
	δείξτε	покажите
	δύσκολος, η, ο	трудный; сложный; тяжелый
η	ειρήνη	мир
	έχω	иметь
	κάνω	делать, совершать, выполнять
	κάνει κρύο	холодно
	κάνω μάθημα	заниматься
	καινούργι(γ)ιος, α, ο	новый
	καπνίζω	курить
	καφέ (нескл.)	коричневый
	κίτρινος, η, ο	желтый
	κλείνω	закрывать(ся)
	κλειστός, ή, ό	закрытый
	κόκκινος, η, ο	красный
το	κοστούμι	костюм
	κυπριακός, ή, ό	кипрский
η	Κύπρος	Кипр
το	λεμόνι	лимон
	μακριά, μακρὰ (από)	далеко
	μαύρος, η, ο	черный

η	μέθοδος	метод, прием
	μένω	оставаться (в разных значениях)
	μέσος, η, ο	средний
το	μήλο	яблоко
	μπεζ (нескл.)	бежевый
	μπλε (нескл.)	голубой
η	οδός	улица
	όμορφος, η, ο	красивый, прекрасный
	όμως	однако, но, а
	οπτικοακουστικός, ή, ό	аудиовизуальный
ο	ουρανός	небо
το	πανταλόνι	брюки
η	παράγραφος	параграф
	πηγαίνω	идти; ехать
	πορτοκαλής, ιά, ί	оранжевый
	πράσινος, η, ο	зеленый
η	προφορά	произношение
το	πρωί	утро; утром
	πολύ πρωί	рано утром
	πώς είσαι (είστε);	как поживаешь (поживаете)? как дела?
	ροζ (нескл.)	розовый
το	ρολόϊ, ρολόι, ρολόγι	часы
το	σακ(κ)άκι	пиджак
	σβήνω	стирать (с доски); вычеркивать
	σβήσε	сотри; вычеркни
	σβήστε	сотрите; вычеркните
το	σημείο	знак, значок, отметка
	σημεία στίξης	знаки препинания
το	σίδηρο	утюг; железо
το	σινεμά (нескл.)	кино
η	στίξη (грам.)	пунктуация
	σχηματίζω	составлять (фразы)
	σχημάτισε (σχηματίστε)	составь(те)
	σχολικός, ή, ό	школьный
το	σχολικό βιβλίο	учебник
το	τηλέφωνο	телефон
ο	τοίχος	стена

	ύστερα (από)	после, затем, потом
η	φίλη	подруга
ο	φίλος	друг
το	φόρεμα	платье (женское)
η	φωτογραφία	фотография
ο	χάρτης	карта
	χρυσός, ή, ό	золотой
το	χρώμα	цвет
τα	χρώματα	цвета
	ως	до

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Γлагол. Το Ρήμα

1. Общие сведения о глаголе

Γραμματικές μορφές и значения глагола

1. **Форма глагола. Φωνή.** В греческом языке имеется две формы глагола: а) *активная* (ενεργητική) с окончанием -ω: γράφω и б) *пассивная* (παθητική) с окончанием -ομαι: κάθομαι.

2. **Залог. Διάθεση.** В греческом языке имеется *четыре залога*:

а) *действительный* (ενεργητική), показывающий, что лицо или предмет, являющийся подлежащим, производит действие, которое переходит на другой предмет: γράφω γράμμα, ξέρω την ελληνική γλώσσα, διαβάζω βιβλίο.

б) *страдательный* (παθητική), показывающий, что лицо или предмет, являющийся подлежащим, подвергается действию со стороны другого предмета: το γράμμα γράφεται από τον Αντρέα.

в) *возвратный* (μέση), показывающий, что действие переходит на того, кто его совершает: ο Πέτρος πλένεται (Петр умывается).

г) *средний* (ουδέτερη), показывающий, что действие ни на кого не переходит, а замыкается в самом субъекте: ο Παύλος κάθεται (Павел сидит).

3. Наклонение. Έγκλιση. Формы наклонения показывают, как говорящий рассматривает действие по отношению к действительности. В греческом языке имеется три наклонения: *изъявительное (οριστική), зависимое (υποτακτική) и повелительное (προστακτική).*

4. Время. Χρόνοι. Греческий язык различает три основных времени: *настоящее (παρόντικοί), прошедшее (παρασμένοι или παρελθοντικοί) и будущее (μελλοντικοί).*

5. Число. Αριθμός. Глагол в греческом языке имеет два числа: *единственное (ενικός) и множественное (πληθυντικός).*

6. Лицо. Πρόσωπο. Глагол в греческом языке имеет три лица: *первое лицо (πρώτο πρόσωπο), второе лицо (δεύτερο πρόσωπο) и третье лицо (τρίτο πρόσωπο).*

Переходные и непереходные глаголы. Μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα

В греческом языке, как и в русском, глаголы по характеру действия, которое они выражают, делятся на две категории:

а) *переходные (μεταβατικά),* которые выражают действие, переходящее на объект. Для завершения своего смысла эти глаголы требуют прямого дополнения: *γράφω έκθεση, διαβάζω βιβλίο.*

б) *непереходные (αμετάβατα),* которые выражают действие, не переходящее на объект. Эти глаголы не могут принимать прямого дополнения: *το παιδί τρέχει (ребенок бежит).*

В греческом языке резкой границы между переходными и непереходными глаголами нет. Очень часто один и тот же глагол может употребляться как в качестве переходного, так и непереходного глагола: *ανοίγω το παράθυρο (открываю окно), το παράθυρο ανοίγει (окно открывается).*

Элементы образования глагольных форм. Τα στοιχεία του σχηματισμού των ρημάτων

К элементам образования глагольных форм относятся: *окончание (κατάληξη), основа (θέμα), характер основы (χαρακτήρας), приращение (αύξηση) и вспомогательные элементы (βοηθητικά στοιχεία).*

Окончание употребляется для выражения залога, наклонения, времени, лица и числа.

Основа. Глагол имеет две основы: *основу настоящего времени и основу аориста.*

От основы настоящего времени образуется *прошедшее несовершенное время* — *парататикос* (*παρατατικός*) и *будущее несовершенное время* (*εξακολουθητικός μέλλοντας*).

От основы аориста образуется *аорист* (*αόριστος*), *будущее совершенное* (*στιγμαίος μέλλοντας*) и *инфинитив* (*απαρέμφατος*).

Характер основы. Последний гласный или согласный основы глагола в настоящем времени или аористе называется характером основы настоящего времени (*γράφω, καίω*) или аориста (*έγραψα, έκαψα*).

Приращение. Второстепенный показатель простых прошедших времен: (*έ-γραφα, έ-γραψα*).

Вспомогательные элементы образования глагольных форм. Для образования описательных форм в греческом языке используются:

а) **частица θα** — для образования будущего времени;

б) **вспомогательные глаголы έχω и είμαι** — для образования сложных времен: настоящего совершенного (перфекта) и предпрошедшего (плюсквамперфекта);

в) **частицы να, ας, για να** — для образования зависимого наклоения.

Изъявительное наклонение. Οριστική έγκλιση

Изъявительное наклонение показывает, что говорящий рассматривает действие как реальный факт в настоящем, прошедшем или будущем времени. *Отрицательная частица δεν*: *δεν ξέρω την αδερφή του*.

Γράφω γράμμα. Έγραψα (написал) γράμμα. Θα γράψω (напишу) γράμμα.

Настоящее время. Ο ενεστώτας

В греческом языке глаголы в настоящем времени могут обозначать действия длительные и повторяющиеся, происходящие в момент речи.

Глаголы настоящего времени переводятся на русский язык глаголами настоящего времени несовершенного вида: *γράφω γράμμα, πλαίνω στην τάξη*.

Спряжение глаголов. Οι συζυγίες

В греческом языке существует *два типа спряжения*: первое (*πρώτη συζυγία*) и второе (*δεύτερη συζυγία*).

К **первому спряжению** относятся глаголы *активной формы с ударением на предпоследнем слоге* (*γράφω*) и глаголы *пассивной формы с ударением на третьем от конца слоге* (*γράφομαι*).

Κο **второму спряжению** относятся глаголы *активной формы с ударением на последнем слоге* (ρωτώ — спрашивать) и глаголы *пассивной формы с ударением на предпоследнем слоге* (ρωτιέμαι — быть спрошенным).

2. Первое спряжение.

Πρώτη συζυγία

Спряжение глаголов активной формы в настоящем времени.

Κλίση των ενεργητικών ρημάτων στον ενεστώτα

Изъявительное наклонение. Οριστική έγκλιση

Πρόσωπο	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
1	(εγώ) γράφ-ω	(εμείς) γράφ-ουμε, γράφ-ομε
2	(εσύ) γράφ-εις	(εσείς) γράφ-ετε
3	(αυτός) γράφ-ει (αυτή) γράφ-ει (αυτό) γράφ-ει	(αυτοί) γράφ-ουν (αυτές) γράφ-ουν (αυτά) γράφ-ουν

Упр. 1. Проспрягайте следующие глаголы:

οβήνω, ανοίγω, δείχνω, κάνω, διαβάζω, μπαίνω, βλέπω, τελειώνω, παίρνω, καθίζω, ξέρω, επιτρέπω, δίνω, κλίνω, καταλαβαίνω, βάζω, βγαίνω.

Упр. 2. Ответьте на вопросы:

Τι κάνω;	ανοίγω	(το περιοδικό, η πόρτα, το βιβλίο, το παράθυρο, η εφημερίδα)
Τι κάνεις;	διαβάζω	(η εφημερίδα, το περιοδικό, το βιβλίο, το γράμμα, η έκθεση)
Τι κάνουμε;	μπαίνω	(η αίθουσα, η τάξη, το δωμάτιο)
Τι κάνετε;	παίρνω	(το ρολόϊ, η πέenna, ο χαρτοφύλακας, η σάκα, η ταινία, η καρέκλα)
Τι κάνουν;	κλίνω	(η λέξη, το όνομα, το ρήμα)
	δείχνω	(η φωτογραφία, η αίθουσα, το κοστούμι, η βιβλιοθήκη, η έκθεση)
	τελειώνω	(η φράση, η πρόταση)
	κλείνω	(η πόρτα, το παράθυρο, το βιβλίο, το λεύκωμα).

Упр. 3. Поставьте вопросы к предложениям:

1. Παίρνω την εφημερίδα και βάζω στην τσάντα μου. 2. Ανοίγουμε την πόρτα και μπαίνουμε μέσα. 3. Οι φοιτητές διαβάζουν το κείμενο. 4. Ο Πέτρος σβήνει τον πίνακα. 5. Η Άννα δείχνει στη Μαρία το ρολόι της. 6. Ο καθηγητής γράφει το αλφάβητο στον πίνακα. 7. Ο Γιάννης διαβάζει την έκθεσή μου. 8. Η καθηγήτρια δείχνει τις φωτογραφίες στους φοιτητές. 9. Ο πατέρας καπνίζει.

Упр. 4. Раскройте скобки:

1. Οι μαθητές (κάνω) μάθημα. 2. Ο δάσκαλος (παίρνω) την κιμωλία και (γράφω) στον πίνακα το όμομά του. 3. Η καθηγήτρια (σβήνω) τον πίνακα. 4. Ο γιός μου (διαβάζω) το γράμμα της μητέρας. 5. Εσείς (σχηματίζω) φράσεις και εμείς (γράφω) ασκήσεις στον πίνακα. 6. Ο Αντρέας (δείχνω) τις φωτογραφίες του στη δασκάλα του. 7. Η καθηγήτρια (ανοίγω) την πόρτα και (μπαίνω) στην αίθουσα. 8. Ο καθηγητής (βγαίνω) έξω και (κλείνω) την πόρτα. 9. Η Ελένη (βάζω) την εφημερίδα της μέσα στη σάκα της. 10. Οι φοιτητές (τελειώνω) τις φράσεις. 11. (Εμείς) δεν (ξέρω) την ξαδέρφη της. 12. (Εσείς) δεν (καταλαβαίνω) την καθηγήτριά σας. 13. Ο Κώστας (δίνω) το στυλό του στην κόρη του. 14. Οι φοιτητές μου (πηγαίνω) στο σινεμά.

Упр. 5. Преведите на греческий язык:

1. Чем занимаются сейчас твои студенты? — Они составляют фразы. 2. Сын берет ручку и пишет письмо сестре. 3. Дочь берет журнал, открывает и читает. 4. Преподаватель открывает портфель и кладет туда газеты. 5. Что берет преподавательница? — Она берет мою газету. 6. Что читает твоя подруга? — Она читает мое сочинение. 7. Что открывает учительница? — Она открывает свою сумку. — Что она кладет в сумку? — Она кладет в сумку наши сочинения. 8. Что пишет твой друг? — Он пишет упражнения. 9. Что ты показываешь своим подругам? — Я показываю своим подругам фотографии отца. 10. Что куришь? — Курю сигарету. 11. Вы знаете моего преподавателя? — Нет, не знаю. 12. Куда вы идете? — Идем в кино. 13. Ты читаешь газету, не так ли? — Да, я читаю газету. 14. Где карта Греции? — Она в нашей аудитории.

3. Глагол έχω

Глагол έχω употребляется и как самостоятельный, и как вспомогательный глагол.

В качестве самостоятельного глагола **έχω** употребляется в значении «иметь, обладать, владеть»: **έχω σπίτι (βιβλίο, στυλό)** у меня есть дом (книга, авторучка).

Существительные в роли дополнения к глаголу **έχω** обычно употребляются *без артикля, иногда с неопределенным артиклем*: **έχω ένα σπίτι, (ένα βιβλίο, ένα στυλό)**.

Глагол **έχω** в третьем лице единственного числа может употребляться в качестве безличного глагола со значением «есть, имеется»: **επάνω στο τραπέζι έχει ένα βιβλίο** (на столе книга).

В качестве вспомогательного глагола **έχω** употребляется для образования сложных времен.

Упр. 6. Ответьте на вопросы:

1. Τι έχεις πάνω στο τραπέζι σου; 2. Τι έχει ο Πέτρος μέσα στο συρτάρι του; 3. Τι έχεις στην τσέπη σου; 4. Ξέρεις τι έχω στην τσάντα μου; 5. Έχετε καλή καθηγήτρια; 6. Έχεις αυτοκίνητο; 7. Έχουν τηλέφωνο στο σπίτι τους; 8. Έχεις χρυσό ρολόϊ; 9. Έχει γραφείο ο πατέρας σου; 10. Οι φίλες σας έχουν εφημερίδες; 11. Έχει τηλέφωνο στο γραφείο σου; 12. Έχει ντιβάνι στην αίθουσά σας; 13. Έχει ντουλάπι στην αίθουσά σας; 14. Έχει χάρτη στην αίθουσά σας; 15. Έχεις σίδερο;

Упр. 7. Переведите на греческий язык:

1. У вас есть мел? — Да, есть. 2. У вас есть карта Греции? — Нет. 3. У тебя есть машина? — У меня нет машины. 4. У нее есть сумка на ремне? — У нее нет сумки на ремне. 5. У них есть дома диван? — Да, есть. 6. У него есть уют? — Да, есть. 7. У тебя есть отец? — Нет у меня отца. 8. У тебя есть сестры? — Да, есть. 9. У твоей сестры есть подружки? — Да, есть. 10. У него есть бабушка? — У него нет бабушки.

4. Существительные мужского и женского рода с окончанием -ος. **Αρσενικά και θηλικά σε -ός**

Существительные мужского и женского рода с окончанием -ος могут иметь ударение на любом из трех последних слогов и склоняются следующим образом:

Имена мужского рода с окончанием -ος. Αρσενικά σε -ος

ο ουρανός

ο κήπος

ο άνθρωπος

Ενικός αριθμός

Όνομ.	ο	ουραν-ός	ο	κήπ-ος	ο	άνθρωπ-ος
Γεν.	του	ουραν-ού	του	κήπ-ου	του	ανθρώπ-ου
Αιτ.	τον	ουραν-ό	τον	κήπ-ο	τον	άνθρωπ-ο
Κλητ.		ουραν-έ		κήπ-ε		άνθρωπ-ε

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι	ουραν-οί	οι	κήπ-οι	οι	άνθρωπ-οι
Γεν.	των	ουραν-ών	των	κήπ-ων	των	ανθρώπ-ων
Αιτ.	τους	ουραν-ούς	τους	κήπ-ους	τους	ανθρώπ-ους
Κλητ.		ουραν-οί		κήπ-οι		άνθρωπ-οι

Παρατήρηση:

1. Если ударение падает на последний или предпоследний слог, то оно не меняет своего месторасположения: ουρανός — ουρανού, ουρανών, ουρανούς, κήπος — κήπου, κήπων, κήπους.

2. Если ударение падает на третий от конца слог, то оно в родительном падеже единственного и множественного числа и в винительном падеже множественного числа переходит на предпоследний слог: ο άνθρωπος — του ανθρώπου, των ανθρώπων, τους ανθρώπους.

3. Сохраняют ударение на третьем от конца слоге во всех падежах единственного и множественного числа:

α) *сложные имена*: καλόγερος (монах) — του καλόγερου, των καλόγερων, τους καλόγερους, ο μαντρόσκυλος (овчарка) — του μαντρόσκυλου, των μαντρόσκυλων, τους μαντρόσκυλους, ο αντίλαλος (эхо) — του αντίλαλου, των αντίλαλων.

β) *имена собственные и фамилии*: ο Ξεροπόταμος — του Ξεροπόταμου, ο Θόδωρος — του Θόδωρου, ο Ξενόπουλος — του Ξενόπουλου.

4. Существительные мужского рода на -ος в звательном падеже единственного числа имеют окончание -ε: ουρανέ, κήπε, άνθρωπε.

Образуют звательный падеж с окончанием -ο:

α) *имена собственные*, имеющие ударение на втором от конца слоге: Αλέκο, Γιώργο, Πέτρο, Σπύρο и др. Имя собственное Παύλος имеет две формы: Παύλε, Παύλο.

- б) *некоторые ласкательные имена собственные*, имеющие ударение на окончании: Γιαννακό, Δημητρό, Μανολιό и др.
- в) *некоторые фамилии*, имеющие ударение на втором от конца слоге с суффиксами -άκος: ο Δημητράκος — κύριε Δημητράκο, Παυλάκος — κύριε Παυλάκο.
- г) *имена существительные* с ударением на втором от конца слоге — γέρος (старик), διάκος (дьякон), καπετάνιος (капитан) — в звательном падеже могут иметь окончание -ο и -ε: γέρο — γέρε διάκο — διάκε, καπετάνιο — καπετάνιε.

5. *Существительное χρόνος* (год) в родительном падеже множественного числа иногда может иметь ударение на последнем слоге χρόνος — των χρονώ(ν).

Упр. 8. Просклоняйте следующие существительные:

θείος, αδερφός, αεροπόρος, υπάλληλος, κύριος, σύντροφος, τοίχος φίλος, δάσκαλος, γιός, ξάδερφος, σπόγγος, αριθμός.

б) Имена женского рода с окончанием -ος. Φηλυκά σε -ος

η οδός	η λεωφόρος	η μέθοδος
--------	------------	-----------

Ενικός αριθμός

Όνομ.	η οδ-ός	η λεωφόρ-ος	η μέθοδ-ος
Γεν.	της οδ-ού	της λεωφόρ-ου	της μεθόδ-ου
Αιτ.	την οδ-ό	τη λεωφόρ-ο	τη μέθοδ-ο
Κλητ.	οδ-ό	λεωφόρ-ο	μέθοδ-ο

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι οδ-οί	οι λεωφόρ-οι	οι μέθοδ-οι
Γεν.	των οδ-ών	των λεωφόρ-ων	των μεθόδ-ων
Αιτ.	τις οδ-ούς	τις λεωφόρ-ους	τις μεθόδ-ους
Κλητ.	οδ-οί	λεωφόρ-οι	μέθοδ-οι

Πρατήρηση:

1. Если ударение падает на *последний или предпоследний* слог, то оно не меняет своего месторасположения.

2. Если ударение падает на *третий от конца слог*, то оно в родительном падеже единственного и множественного числа и в винительном падеже множественного числа *переходит на предпоследний слог*: η μέθοδος — της μεθόδου, των μεθόδων, τις μεθόδους.

3. Звательный падеж женского рода употребляется очень редко и писец в единственном числе обычно окончание -ο: η οδός — οδῶ.

Упр. 9. Просклоняйте следующие существительные:

η ἄμμος, η παράγραφος.

Упр. 10. Раскройте скобки:

1. Ο Νίκος ανοίγει (τσάντα) του και βάζει μέσα (εφημερίδα). 2. Το ρολόγι (φίλος) μου είναι χρυσό. 3. Δίνω (κρεμαστή τσάντα) σε (ξάδερφος) μου. 4. Είμαστε σε (αίθουσα) μας. 5. Το χρώμα (ουρανός) είναι γαλανό. 6. Το χρώμα (άμμος) είναι κίτρινο. 7. Ο χάρτης (η Κύπρος, η Ελλάδα) είναι σε (τοιχός) (αίθουσα) μας. 8. Το σπίτι μας είναι σε (οδός) Ερμού. 9. Το Ινστιτούτο τους είναι σε (λεωφόρος) Ειρήνης. 10. Ο γιός μου είναι σε (κήπος) τώρα. 11. Η μητέρα διαβάζει ένα βιβλίο σε (γιός) της. 12. Δεν ξέρω (αδερφοί) της. 13. Ένας φοιτητής παίρνει (σπόγγος) και σβήνει (πίνακας). 14. Γράφω γράμμα σε (θείος) μου. 15. Δεν βλέπω (κύριος) Πέτρο σε (αίθουσα) σας. 16. Δίνω το στυλό μου σε σύντροφος Μιχάλη. 17. Παίρνω το μολύβι (δάσκαλος). 18. Τώρα οι μαθητές (τάξη) μας γράφουν (άσκηση) σε (πίνακας). 19. Η Όλγα δείχνει (φωτογραφία) σε (φίλοι) της. 20. Οι φοιτητές γράφουν (έκθεση). 21. Άνοιξε (τσάντα). 22. Κλείστε (χαρτοφύλακας).

Упр. 11. Переведите на греческий язык:

1. В нашей аудитории нет карты Греции. 2. Я не вижу твоего друга здесь. Где он? 3. Возьми губку и сотри с доски. 4. Мы не знакомы с его отцом. 5. Где Михалис? — Он в саду. 6. Наш офис находится на проспекте Сингру. 7. Где сумка моего брата? — Его сумка на окне. 8. Где липина твоего дяди? — Она во дворе. 9. У тебя есть хороший друг? — Да, есть. 10. У нее есть двоюродные братья? — Да, есть. 11. У вас есть карта Греции? — Нет, у нас нет карты Греции. 12. Я не знаю господина Петрова.

Примечание. Русские имена и фамилии в греческом языке не склоняются: ο Πετρώφ — του Πετρώφ.

5. Склонение прилагательных.

Κλίση των επιθέτων

Склонение прилагательных в основном не отличается от склонения существительных с соответствующими окончаниями. При склонении прилагательных в димотике не происходит перемещение ударения. Оно во всех падежах остается на одном и том же слоге.

Прилагательные мужского рода с окончанием **-ος**
и женского рода с окончанием **-α, -η**.

Αρσενικά επίθετα σε **-ος**. Θηλυκά επίθετα σε **-α, -η**

Αρσενικά επίθετα σε **-ος**

καλός	μεγάλος	άσχημος
-------	---------	---------

Прилагательные мужского рода с окончанием **-ος** могут иметь ударение на любом из трех последних слогов и склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	ο καλ-ός	ο ωραί-ος	ο άσχημ-ος
Γεν.	του καλ-ού	του ωραί-ου	του άσχημ-ου
Αιτ.	τον καλ-ό	τον ωραί-ο	τον άσχημ-ο
Κλητ.	καλ-έ	ωραί-ε	άσχημ-ε

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι καλ-οί	οι ωραί-οι	οι άσχημ-οι
Γεν.	των καλ-ών	των ωραί-ων	των άσχημ-ων
Αιτ.	τους καλ-ούς	τους ωραί-ους	τους άσχημ-ους
Κλητ.	καλ-οί	ωραί-οι	άσχημ-οι

Упр. 12. Просклоняйте следующие прилагательные:

χρυσός, πράσινος, κίτρινος, άσπρος, μαύρος, δερμάτινος, γαλάζιος, γκριζός.

Θηλυκά επίθετα σε -α, -η

καλή	ωραία	άσχημη
------	-------	--------

Прилагательные женского рода с окончанием -α, -η могут иметь ударение на любом из трех последних слогов и склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	η καλ-ή	η ωραί-α	η άσχημ-η
Γεν.	της καλ-ής	της ωραί-ας	της άσχημ-ης
Αιτ.	την καλ-ή	την ωραί-α	την άσχημ-η
Κλητ.	καλ-ή	ωραί-α	άσχημ-η

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι καλ-ές	οι ωραί-ες	οι άσχημ-ες
Γεν.	των καλ-ών	των ωραί-ων	των άσχημ-ων
Αιτ.	τις καλ-ές	τις ωραί-ες	τις άσχημ-ες
Κλητ.	καλ-ές	ωραί-ες	άσχημ-ες

Παρατήρηση. После согласных прилагательные женского рода имеют окончание -η καλ-ή, а после гласных и диграфов — окончание α: νέ-α, ωραί-α.

Упр. 13. Προσклоняйте следующие прилагательные:

γαλανή, γκριζα, ανοιχτή, κλειστή, καινούρια, γαλάζια, κίτρινη, δύσκολη, δερμάτινη, όμορφη, χρυσή.

Упр. 14. Προσклоняйте:

ανοιχτή πόρτα, μεγάλη αυλή, νέα μέθοδος, καινούρια παράγραφος, γαλάζιος ουρανός, γεωγραφικός χάρτης, καλός φίλος, κίτρινη άμμος, χρυσή πέννα, μικρός γιός, ωραία λεωφόρος.

Упр. 15. Просклоняйте по образцу:

καλός φίλος: του καλού φίλου, τον καλό φίλο, των καλών φίλων, τους καλούς φίλους.

ο μεγάλος χάρτης, ο γεωγραφικός χάρτης, η οπτικοακουστική μέθοδος, η ανοιχτή πόρτα, η καινούρια σάκα, η κίτρινη άμμος, η ωραία κόρη, η μικρή ταινία, η μεγάλη χώρα, η νέα λέξη, ο καινούριος πίνακας, η ωραία λίμνη, ο δερμάτινος χαρτοφύλακας, η κρεμαστή τσάντα, ο νέος ταμίας, ο καλός γιατρός, η κόκκινη ντομάτα, η άσχημη αυλή.

Упр. 16. Раскройте скобки:

1. Η αδερφή σου είναι (όμορφος). 2. Έχεις (καλός) πατέρα. 3. Βλέπουμε (ωραίος) γυναίκες. 4. Η Μαρία ανοίγει τη (μεγάλος) της τσάντα και βγάζει μια (νέος, ελληνικός) εφημερίδα. 5. Βλέπουμε τις (ωραίος) κυρίες. 6. Η πόρτα είναι (ανοιχτός). 7. Βλέπω επάνω στο τραπέζι μια (μεγάλος) λάμπα. 8. Η θάλασσα είναι (γαλάζιος). 9. Έχω μια (καινούριος) τσάντα. 10. Έχουμε ένα (νέος, γεωγραφικός) χάρτη της Ελλάδας. 11. Μπροστά στο σχολείο μας είναι μια (μεγάλος) λίμνη. 12. Έχεις (όμορφος) αδερφές. 13. Ο Πέτρος έχει ένα (δερμάτινος) χαρτοφύλακα. 14. Η μέθοδός της είναι (άσχημος). 15. Η μέθοδός σας είναι (οπτικοακουστικός), δεν είναι; 16. Δεν ξέρω την τιμή της (καινούριος) μου σάκας. 17. Ο γιός μου έχει μια (καλός, κρεμαστός) τσάντα. 18. Βλέπω μια (κλειστός) τσάντα. 19. Βλέπω ένα (ανοιχτός) ντουλάπι. 20. Βλέπω ένα (κλειστός) χαρτοφύλακα. 21. Βλέπω μια (όμορφος) κυρία. 22. Η άμμος εδώ είναι (κίτρινος). 23. Γιατί η πόρτα σας είναι (κλειστός); 24. Οι τοίχοι στην αίθουσά μας είναι (άσπρος). 25. Σήμερα ο ουρανός είναι (γαλάζιος). 26. Η αγγλική προφορά είναι (δύσκολος). 27. Ο φίλος μου έχει ένα (καινούργιος) σακκάκι. 28. Το φόρεμα της φίλης μου είναι (όμορφος). 29. Έχω ένα (χρυσός) ρολόγι. 30. Έχετε ένα (γεωγραφικός) χάρτη της Ελλάδας στην αίθουσά σας; 31. Το αυτοκίνητό μου είναι (μαύρος). 32. Γιατί το συρτάρι είναι (ανοιχτός); 33. Η (ελληνικός) γραμματική είναι (δύσκολος). 34. Ο πατέρας σου είναι (σωστής) άνθρωπος. 35. Ο αδερφός μου είναι (ωραίος) ψαράς. 36. Κλίνετε τη λέξη «κορίτσι» στον (πληθυντικός) αριθμό. 37. Οι τομάτες είναι (κόκκινος). 38. Διαβάζω (ελληνικός) εφημερίδες στη βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου. 39. Τα δέντρα είναι (πράσινος). 40. Το παντελόνι μου έχει (γκρίζος) χρώμα.

6. Знаки препинания. Τα σημεία της στίξης

В новогреческом языке на письме употребляются в основном те же знаки, что и в русском языке. Исключением являются: вопросительный знак и точка вверху строки. Вопросительным знаком служит точка с запятой: τι είναι αυτό; Точка вверху строки соответствует русской точке с запятой.

Наиболее употребительными знаками препинания являются:

- 1) η τελεία (.) — точка
- 2) η επάνω τελεία (') — точка с запятой
- 3) το κόμμα (,) — запятая
- 4) το ερωτηματικό (;) — вопросительный знак
- 5) η διπλή τελεία (:) — двоеточие

Менее употребительными знаками являются следующие:

- 1) το θαυμαστικό (!) — восклицательный знак
- 2) η παρένθεση ( ) // — скобки
- 3) τ'αποσιωπτικά (. . .) — многоточие
- 4) η παύλα (—) — тире
- 5) τα εισαγωγικά (« ») — кавычки

ТЕКСТ. KEIMENO

α)

1. Το τηλέφωνο είναι μαύρο.
Το τηλέφωνο έχει μαύρο χρώμα.
2. Το μήλο είναι ροζ.
Το μήλο έχει ροζ χρώμα.
3. Η άμμος είναι κίτρινη.
Η άμμος έχει κίτρινο χρώμα.
4. Το λεμόνι είναι κίτρινο.
Το λεμόνι έχει κίτρινο χρώμα.
5. Η θάλασσα είναι γαλάζια.
Η θάλασσα έχει γαλάζιο χρώμα.
6. Το μολύβι είναι πορτοκαλί.
Το μολύβι έχει πορτοκαλί χρώμα.

7. Το δέντρο είναι πράσινο.
Το δέντρο έχει πράσινο χρώμα.
8. Η πόρτα είναι μπλε.
Η πόρτα έχει μπλε χρώμα.
9. Το πανταλόνι είναι γκριζο.
Το πανταλόνι έχει γκριζο χρώμα.
10. Το σακκάκι είναι καφέ.
Το σακκάκι έχει καφέ χρώμα.
11. Το φόρεμα είναι κόκκινο.
Το φόρεμα έχει κόκκινο χρώμα.

β)

1. Το σακκάκι μου είναι μπλε.
Έχω μπλε σακκάκι.
Το σακκάκι μου έχει μπλε χρώμα.
Το σακκάκι μου έχει χρώμα μπλε.
2. Το πανταλόνι μου είναι γκριζο.
Έχω γκριζο πανταλόνι.
Το πανταλόνι μου έχει χρώμα γκριζο.
Έχει γκριζο χρώμα το πανταλόνι μου.
3. Το κοστούμι μου είναι μαύρο.
Έχω μαύρο κοστούμι.
Το κοστούμι μου έχει μαύρο χρώμα.
Το κοστούμι μου έχει χρώμα μαύρο.
4. Το φόρεμά της είναι γαλανό.
Έχει γαλανό φόρεμα.
Το φόρεμά της έχει γαλανό χρώμα.
Το φόρεμά της έχει χρώμα γαλανό.

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Τι χρώμα είναι το τηλέφωνο;	Είναι μαύρο.
Τι χρώμα είναι το αυτοκίνητό σου;	Είναι βεραμάν.
Τι χρώμα είναι το λεμόνι;	Είναι κίτρινο.
Τι χρώμα είναι το δέντρο;	Είναι πράσινο.
Τι χρώμα είναι το ταβάνι;	Είναι άσπρο.

Τι χρώμα είναι ο ουρανός;	Είναι γαλάζιος.
Τι χρώμα είναι η πόρτα;	Είναι μπεζ.
Τι χρώμα είναι το σακκάκι σου;	Είναι καφέ.
Τι χρώμα είναι το πανταλόνι σου;	Είναι γκριζο.
Τι χρώμα είναι το κοστούμι σου;	Είναι μπλε.
Τι χρώμα είναι το φόρεμά της;	Είναι κόκκινο.
Τι χρώμα είναι η άμμος;	Είναι κίτρινη.
Τι χρώμα είναι ο τοίχος;	Είναι πορτοκαλί.
Τι χρώμα είναι το σίδερό σας;	Είναι γκριζο.
Τι χρώμα είναι το μήλο;	Είναι πράσινο.

Διάλογος

- Τι χρώμα είναι το ταβάνι, Αντρέα;
- Είναι άσπρο.
- Το μολύβι σου τι χρώμα είναι;
- Το μολύβι μου είναι κόκκινο.
- Το κοστούμι σου τι χρώμα είναι;
- Είναι γκριζο.
- Το σακκάκι του καθηγητή τί χρώμα είναι;
- Είναι μπλε.
- Ο τοίχος της αίθουσάς μας τι χρώμα είναι;
- Είναι βεραμάν.
- Τι χρώμα είναι το αυτοκίνητό σου;
- Είναι πράσινο.
- Τι χρώμα είναι το τραπέζι σου;
- Είναι καφέ.
- Η πόρτα τί χρώμα είναι;
- Είναι κίτρινη.
- Ο πίνακας;
- Είναι μαύρος.
- Τι χρώμα είναι ο ουρανός;
- Είναι γαλανός.

Упр. 17. Поставьте вопросы к тексту.

Упр. 18. Составьте предложения:

Το μήλο Το τηλέφωνο Ο ουρανός της Ελλάδας Το αυτοκίνητό μου Η πόρτα της αίθουσάς μας Ο τοίχος του γραφείου μου Το ρολόι της Το λεμόνι Το σακκάκι του φίλου μου Το πανταλόνι μου Το κοστούμι του Η ντομάτα Η άμμος Το φόρεμά της	είναι δεν είναι	κόκκινος μαύρος κίτρινος γαλάζιος καφέ άσπρος βεραμάν χρυσός πορτοκαλί γκρίζος μπεζ ροζ μπλε πράσινος
--	--------------------	--

Упр. 19. Составьте предложения:

1. πόρτα, αίθουσα, κλειστός, είναι
2. ανοιχτός, τάξη, είναι, παράθυρο
3. Ελλάδα, δείξτε, χάρτης
4. φοιτητές, εφημερίδα, τώρα, διαβάζω, ελληνικός
5. ο Γιάννης, σπόγγος, σβήνω, παίρνω, πίνακας
6. ο Πέτρος, τσιγάρο, παίρνω, καπνίζω
7. χρυσός, φίλος, ρολόι, είναι
8. κυπριακός, τοίχος, χάρτης, αίθουσα, έχουμε, γεωγραφικός
9. αίθουσα, τώρα, φοιτητές, είναι, μάθημα, κάνω
10. οπτικοακουστικός, καλός, είναι, μέθοδος
11. φράση, φοιτητής, στο μάθημα, σχηματίζω, διαβάζω, κείμενο, άσκηση, πίνακας, γράφω
12. φωτογραφία, γιός, άσχημος, είναι

Упр. 20. Ответьте на вопросы:

1. Τι χρώμα είναι η σάκα σου; 2. Τι χρώμα είναι το ταβάνι της αίθουσάς σας; 3. Τι χρώμα είναι το παράθυρο; 4. Τι χρώμα είναι οι τοίχοι της αίθουσάς σας; 5. Τι χρώμα είναι το τραπέζι σου; 6. Τι χρώμα είναι το γραφείο του καθηγητή; 7. Τι χρώμα είναι το πάτωμα της αίθουσάς σας; 8. Τι χρώμα είναι η πόρτα της αίθουσάς σας; 9. Τι χρώμα είναι το κοστούμι του καθηγητή;

10. Τι χρώμα είναι το ρολόϊ σου; 11. Τι χρώμα είναι το σακκάκι του φίλου σου; 12. Τι χρώμα είναι το πανταλόνι σου; 13. Τι χρώμα είναι το φόρεμα της συμμαθήτριάς σου; 14. Τι χρώμα είναι ο πίνακάς σου; 15. Τι χρώμα είναι η συμμαθιλιά; 16. Τι χρώμα είναι το στυλό σου; 17. Τι χρώμα είναι η καρέκλα σου; 18. Τι χρώμα είναι ο ουρανός της Ελλάδας; 19. Τι χρώμα είναι η θάλασσα της Ελλάδας; 20. Τι χρώμα είναι ο ουρανός τώρα; 21. Τι χρώμα είναι η λάμπα;

Υπρ. 21. Ответьте на вопросы по образцу:

Η πόρτα είναι ανοιχτή ή κλειστή;

Η πόρτα είναι κλειστή.

Η πόρτα δεν είναι ανοιχτή, είναι κλειστή.

Η πόρτα δεν είναι κλειστή, είναι ανοιχτή.

1. Το αυτοκίνητό σου είναι μαύρο ή μπλε;
2. Το τηλέφωνό σου είναι κόκκινο ή βεραμάν;
3. Το κοστούμι σου είναι γρίζο ή μπλε;
4. Το λεμόνι είναι κίτρινο ή πράσινο;
5. Η άμμος είναι κίτρινη ή γκριζή;
6. Ο ουρανός τώρα είναι γαλανός ή γκριζός;
7. Το παράθυρο στην αίθουσά σου είναι τώρα κλειστό ή ανοιχτό;
8. Οι τοίχοι της αίθουσάς σου είναι ροζ ή πράσινοι;
9. Το σακκάκι του φίλου σου είναι μαύρο ή άσπρο;
10. Το πανταλόνι του είναι καφέ ή μπλε;
11. Το φόρεμά της είναι όμορφο ή άσχημο;

Υπρ. 22. Прочтите и переведите:

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι πράσινο δέντρο.

Πού είναι το πράσινο δέντρο; - Το πράσινο δέντρο είναι μπροστά στο σπίτι μας.

Πού είναι το σπίτι σου; - Το σπίτι μας είναι στην οδό Ευριπίδου;

Και αυτό τι είναι; - Αυτό είναι ένα μπλε αυτοκίνητο.

Πού είναι το μπλε αυτοκίνητο; Το μπλε αυτοκίνητο είναι κοντά στο σπίτι μας.

Η θάλασσα της Ελλάδας είναι γαλανή; - Μάλιστα, είναι πολύ γαλανή.

Ο ουρανός της είναι γκριζός; - Όχι, δεν είναι γκριζός, είναι γαλανός επίσης.

Τι είναι αυτό; - Αυτό είναι ένα ρολόϊ.

Είναι καλό ή άσχημο; - Είναι καλό.

Είναι χρυσό; - Όχι, δεν είναι.

Είναη καινούριο; - Ναι, είναη καινούριο.

Πού είναη ο γεωγραφικός χάρτης της Ελλάδας; - Είναη στον τοίχο της αίθουσάς μας.

Είναη καινούριος ο χάρτης; - Ναι, είναη.

Και πού είναη ο χάρτης της Κύπρου; - Είναη στον τοίχο της αίθουσάς μας επίσης.

Τι έχει στο λεύκωμά σου; - Έχει φωτογραφίες.

Είναη δύσκολη η ελληνική προφορά; - Ναι, είναη.

Είναη μακρῦά το σπίτι σας; - Όχι, δεν είναη.

Упр. 23. Переведите на греческий язык:

1. Какого цвета твой портфель? — Мой портфель коричневого цвета. 2. Какого цвета твоя машина? — Она черная. 3. Какого цвета костюм у твоего брата? — У него костюм серого цвета. 4. Какого цвета у нее платье? — У нее платье красного цвета. 5. Какого цвета блуза у твоей сестры? — Блуза у нее синего цвета. 6. Какого цвета сегодня небо? — Сегодня оно серого цвета. 7. У тебя новые часы? — Да, у меня новые золотые часы. 8. Где твои новые фотографии? — Они в альбоме. 9. Где занимаются сейчас ваши студенты? — Они занимаются сейчас в своей аудитории. 10. Что ты сейчас делаешь? — Составляю фразы. — А чем занимается твой друг? — Он пишет упражнения. 11. Покажи друзьям свои новые фотографии. 12. Что вы сейчас читаете? — Читаем греческие газеты. 13. Вы курите? — Нет, не курим. 14. Возьми тряпку и сотри с доски. 15. Где твой друг сейчас? — Он в аудитории. 16. В вашей аудитории имеется карта Греции? — Да, имеется. 17. У тебя есть телефон? — У меня нет телефона. — А у тебя есть? — Да, есть. — Какого он цвета? — Оранжевого. 18. Открой тетрадь и пиши упражнения. 19. У тебя хорошая ручка? — Нет, у меня плохая ручка. 20. Греция большая страна? — Нет, Греция маленькая красивая страна. 21. Греческое произношение трудное? — Да, трудное. 22. Ваш институт далеко? — Да.

ΔΟΠΟΛΝΗΤΕΛΗΕ ΤΕΚΣΤΥ

Διάλογοι

α)

— Καλησπέρα, Μαρία.

— Καλησπέρα, Άννα. Πώς είσαι;

- Καλά, ευχαριστώ. Κι'εσύ;
- Κι'εγώ είμαι καλά. Πού πηγαίνεις;
- Στο σινεμά. Έχει μια ωραία ταινία.
- Πολύ όμορφο το φόρεμά σου. Και το παλτό σου.
- Ευχαριστώ. Είναι ωραία, δεν είναι;
- Τι κάνει ο Παύλος;
- Καλά. Είναι στο σπίτι τώρα.
- Και το κοριτσάκι σου τί κάνει;
- Πολύ καλά, ευχαριστώ. Εσύ τι κάνεις;
- Εγώ γυρίζω στο σπίτι από το γραφείο.
- Πού είναι το αυτοκίνητό σου;
- Είναι στο γαράζ.
- Μένεις στο γραφείο ως το βράδυ, βλέπω. Έλα και συ στο σινεμά.
- Όχι, ευχαριστώ. Κάνει κρύο και δεν έχω το παλτό μου. Καληνύχτα, Μαρία.
- Καληνύχτα, Άννα.

β)

- Τι είναι αυτό, Έλλη;
- Είναι δέντρο.
- Είναι δέντρο αυτό, Έλλη;
- Ναι, είναι δέντρο, δεν είναι;
- Το δέντρο είναι πράσινο, Έλλη, δεν είναι κόκκινο.
- Δεν έχω πράσινο μολύβι και . . . το δέντρο μου είναι κόκκινο.

γ)

- Καλησπέρα, Νίκη.
- Καλησπέρα, Κώστα.
- Τι γίνεσαι;¹
- Καλά, ευχαριστώ, εσύ;
- Πολύ καλά, ευχαριστώ.
- Πού πηγαίνεις;
- Στο σπίτι, εσύ;
- Στο σινεμά.
- Καληνύχτα.
- Καληνύχτα.

¹ τι γίνεσαι (τι γίνεστε); как дела?

δ)

— Γειά σας.

— Γειά σας.

— Είστε ο κύριος Παπαδόπουλος;

— Όχι, είμαι ο κύριος Νικολάου.

— Είναι εδώ ο κύριος Παπαδόπουλος;

— Όχι, ο κύριος Παπαδόπουλος είναι στο γραφείο του τώρα.

— Ευχαριστώ πολύ.

— Παρακαλώ.

— Χαίρετε.

— Χαίρετε.

ОСНОВНОЙ КУРС

ЧАСТЬ 1

ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

Γραμματικά:

1. Третье склонение имен существительных. Имена существительные среднего рода с окончанием **-ο, -ι**.
2. Склонение имен прилагательных среднего рода с окончанием **-ο**.
3. Предлог **από** и его значения.
4. Числительные. Количественные и порядковые числительные от 0 до 20.
5. Указательные местоимения.
6. Вопросительные местоимения.
7. Вопросительные наречия.
8. Согласование сказуемого с подлежащим.

Λεξικό.

Τέκνη: Ο φίλος μου.

Дополнительные тексты.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Третье склонение имен существительных. Τρίτη κλίση των ουσιαστικών. Ουδέτερα

Равносложные имена существительные среднего рода с окончанием **-ο**. Ουδέτερα σε **-ο** ισοσύλλαβα

το μωρό	το μήλο	το πρόσωπο	το σίδερο
---------	---------	------------	-----------

Равносложные имена существительные среднего рода с окончанием **-ο** могут иметь ударение на любом из трех последних слогов и склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	το μωρ-ό	το μήλ-ο	το πρόσωπ-ο	το σίδερ-ο
Γεν.	του μωρ-ού	του μήλ-ου	του προσώπ-ου	του σίδερ-ου
Αιτ.	το μωρ-ό	το μήλ-ο	το πρόσωπ-ο	το σίδερ-ο
Κλητ.	μωρ-ό	μήλ-ο	πρόσωπ-ο	σίδερ-ο

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	τα μωρ-ά	τα μήλ-α	τα πρόσωπ-α	τα σίδερ-α
Γεν.	των μωρ-ών	των μήλ-ων	των προσώπ-ων	των σίδερ-ων
Αιτ.	τα μωρ-ά	τα μήλ-α	τα πρόσωπ-α	τα σίδερ-α
Κλητ.	μωρ-ά	μήλ-α	πρόσωπ-α	σίδερ-α

Παρατήρηση:

1. Если ударение падает на последний или предпоследний слог, то оно не меняет своего месторасположения.

2. Если ударение падает на третий от конца слог, то оно в родительном падеже единственного и множественного числа, как правило, переходит на предпоследний слог.

3. Сохраняют ударение на третьем слоге во всех падежах единственного и множественного числа:

- сложные имена: το αντρώγυνο (супружеская пара), το τραπέζο-μάντηλο (скатерть) и другие.
- топонимы: Άγραφα, Καλάβρυτα.
- слова: το δάχτυλο (палец), το σύννεφο (туча), το κάρβουνο (уголь), το λάχανο (капуста), το μάγουλο (щека), το έλατο (ель) и другие.

Упр. 1. Просклоняйте следующие существительные:

тетράδιο, σχολείο, άρθρο, δέντρο, λεξιλόγιο, τσιγάρο, βάζο, γραφείο, παράθυρο, τηλέφωνο, αυτοκίνητο, σημείο, σημειοματάριο, κείμενο, λεξικό, περιοδικό.

Равносложные имена существительные среднего рода с окончанием -ι. Ουδέτερα σε -ι ισοσύλλαβα

το παιδί	το σπίτι
----------	----------

Равносложные имена существительные среднего рода с окончанием **-ι** имеют ударение на последнем или предпоследнем слоге и склоняются следующим образом:

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Όνομ.	το παιδ-ί	το σπίτ-ι	τα παιδι-ά	τα σπίτι-α
Γεν.	του παιδι-ού	του σπιτι-ού	των παιδι-ών	των σπιτι-ών
Αιτ.	το παιδ-ί	το σπίτ-ι	τα παιδι-ά	τα σπίτι-α
Κλητ.	παιδ-ί	σπίτ-ι	παιδι-ά	σπίτι-α

Παρατήρηση:

1. Если существительные среднего рода с окончанием **-ι** имеют ударение на последнем слоге, то оно в родительном падеже единственного и множественного числа не меняет своего месторасположения.

2. Если существительные среднего рода с окончанием **-ι** имеют ударение на предпоследнем слоге, то оно в родительном падеже единственного и множественного числа переходит на последний слог: το σπίτ-ι — του σπιτι-ού, των σπιτι-ών.

Упр. 2. Προσклоняйте следующие существительные:

ντουλάπι, ντιβάνι, τόπι, ποτήρι, ράφι, τραπέζι, χαρτί, κορίτσι, συρτάρι, κουτί, λεμόνι, σακκάκι, πανταλόνι, κοστούμι, ρολοί, μολύβι.

2. Склонение имен прилагательных среднего рода с окончанием **-ο**.

Κλίση των επιθέτων με το ουδέτερο σε -ο

καλό	ωραίο	άσχημο
------	-------	--------

Ενικός αριθμός

Όνομ.	το καλ-ό	το ωραί-ο	το άσχημ-ο
Γεν.	του καλ-ού	του ωραί-ου	του άσχημ-ου
Αιτ.	το καλ-ό	το ωραί-ο	το άσχημ-ο
Κλητ.	καλ-ό	ωραί-ο	άσχημ-ο

Πληθυντικός αριθμός

Ονομ.	τα καλ-ά	τα ωραί-α	τα άσχημ-α
Γεν.	των καλ-ών	των ωραί-ων	των άσχημ-ων
Αιτ.	τα καλ-ά	τα ωραί-α	τα άσχημ-α
Κλητ.	καλ-ά	ωραί-α	άσχημ-α

Упр. 3. Просклоняйте следующие прилагательные:

χρυσό, πράσινο, κίτρινο, άσπρο, μαύρο, γκριζο, γαλάζιο, ανοιχτό, κλειστό, καινούριο, όμορφο, δερμάτινο.

Упр. 4. Просклоняйте:

μεγάλο ποτήρι, μικρό ντιβάνι, νέο σακκάκι, όμορφο κοστούμι, χρυσό ρολόϊ, ανοιχτό ντουλάπι, κλειστό συρτάρι, ωραίο κορίτσι, κόκκινο κουτί, πράσινο χαρτί, κίτρινο λεμόνι, δερμάτινο κουτί.

Упр. 5. Раскройте скобки:

1. Η πόρτα (ντουλάπι) είναι ανοιχτή. 2. Πού είναι η σάκα (παιδί) σας; — Είναι πάνω στην καρέκλα. 3. Ο Πέτρος βάζει (τόπι) του στο ντουλάπι. 4. Βάλε (κουτί) σου στην τσάντα. 5. Το φόρεμα (κορίτσι) σου είναι όμορφο. 6. Δώστε μου ένα (κίτρινος) λεμόνι. 7. Το χρώμα (σακκάκι) μου είναι μπλε. 8. Το χρώμα (πανταλόνι) της είναι ροζ. 9. Το χρώμα (κοστούμι) του είναι μαύρο. 10. Το χρώμα (μολύβι) του είναι γαλανό. 11. Το χρώμα (χαρτί) είναι άσπρο. 12. Ο γιός μου πηγαίνει σε (σχολείο). 13. Το χρώμα (τηλέφωνο) μας είναι πορτοκαλί. 14. Ο Πέτρος παίρνει (τσιγάρο) και καπνίζει. 15. Βλέπουμε μπροστά σε (σπίτι) μας (πράσινο δέντρο). 16. Γράψτε την άσκηση σε (τετράδιο) σας. 17. Βλέπω στην αυλή μας (αυτοκίνητο). 18. Βάλε (σημειωματάριο) στην τσέπη σου. 19. Το χρώμα (σημειωματάριο) είναι βεραμάν. 20. Τι έχει μέσα σε (βάζο); 21. Στην αίθουσά μας έχει (μεγάλο παράθυρο). 22. Οι φοιτητές διαβάζουν τώρα (περιοδικό). 23. Διαβάστε τις λέξεις (λεξιλόγιο). 24. Το χρώμα (γραφείο) μου είναι καφέ. 25. Τι έχει σε (ποτήρι);

3. Предлог από и его значения

Предлог από (перед гласными ал') употребляется с винительным падежом:

1. При обозначении направления действия на вопрос «откуда?», «от кого?» на русский язык переводится предлогами **от, с, из, у**:

Παίρνω βιβλία **από** τη βιβλιοθήκη.
 Παίρνω εφημερίδες **από** το φίλο μου.
 Πάρε το στυλό μου **από** το τραπέζι.
 Έρχομαι **από** το γραφείο το βράδυ.

2. При обозначении времени (начальный момент) на вопрос «с какого момента, времени?» на русский язык переводится предлогами **с**, **от**: **από** το πρωί (с утра), **από** το βράδυ (с вечера), **από** τώρα (отныне).

Предлог από часто употребляется в сочетании с наречиями: (ε)πάνω, κάτω, μπρός, έξω, πίσω, γύρω, μακριά, πριν, ύστερα, απέναντι:

1) (ε)πάνω **από** — над: επάνω από το τραπέζι.

2) κάτω **από** — под: κάτω από το τραπέζι.

3) μπρος **από** — перед (кем-либо), раньше (кого-либо), впереди (кого-либо): έρχομαι στο σχολείο μπρός από τους άλλους.

4) έξω **από** — вне, за пределами (чего-либо): έξω από το σπίτι.

5) πίσω **από** — сзади, позади, за: πίσω από το σπίτι.

6) γύρω **από** — вокруг: γύρω από το σπίτι.

7) μακριά **από** — далеко от: μακριά από το σπίτι.

8) πριν **από** — до, перед: πριν από το μάθημα.

9) ύστερα **από** — после: ύστερα από το μάθημα.

10) απέναντι **από** — перед, напротив: απέναντι από το σπίτι.

Упр. 6. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Οι φοιτητές βγαίνουν από την αίθουσα. 2. Παίρνω το στυλό από την τσέπη. 3. Η πέννα σου είναι κάτω από το περιοδικό. 4. Πάρε ένα τσιγάρο από το κουτί. 5. Πάρε την εφημερίδα από τη σάκα μου. 6. Πάρε το βιβλίο από τον Πέτρο. 7. Πάνω από το τραπέζι είναι μια ωραία λάμπα. 8. Το αυτοκίνητο είναι έξω από το σπίτι. 9. Η καρέκλα είναι πίσω από το γραφείο. 10. Το μικρό δέντρο είναι πίσω από το σχολείο. 11. Το γραφείο είναι μακριά από το σπίτι. 12. Έρχομαι από το Ινστιτούτο στο σπίτι το βράδυ. 13. Κάθομαι μακριά από το παράθυρο. 14. Έρχομαι στο σπίτι από το σχολείο ύστερα από την αδερφή μου. 15. Έρχομαι στο σπίτι πριν από τη μητέρα μου. 16. Έρχομαι στο γραφείο μπρός από τον πατέρα μου. 17. Γύρω από το σχολείο μας είναι ένας μεγάλος κήπος.

Упр. 7. Переведите на греческий язык:

1. Ухожу в школу утром, прихожу из школы вечером. 2. Беру мел со стола и пишу упражнение на доске. 3. Я беру греческие журналы у сво-

его друга. 4. Брат не берет книги из библиотеки. 5. Возьми у Андрея ручку и запиши новые слова. 6. Над столом красивая лампа. 7. Где моя сумка? — Она под столом. 8. За домом большой сад. 9. За школой небольшой двор. 10. Я прихожу домой раньше брата. 11. Вокруг нашего дома большой красивый сад. 12. Наша контора недалеко от дома. 13. Студенты входят в аудиторию раньше преподавателя, а выходят после преподавателя.

4. Числительные.

Τα αριθμητικά

Числительные в греческом языке разделяются на следующие ряды:

1. Количественные числительные (τα απόλυτα);
2. Порядковые числительные (τα τακτικά);
3. Мультипликативные числительные (τα πολλαπλασιαστικά);
4. Соотносительные числительные (τα αναλογικά);
5. Собираательные числительные (τα περιληπτικά).

Количественные числительные от 0 до 20.

Απόλυτα αριθμητικά από το μηδέν ως το είκοσι

- 0 το μηδέν
 1 ένας, μια (μία), ένα
 2 δυο (δύο)
 3 τρεις, τρεις, τρία
 4 τέσσερις, τέσσερις, τέσσερα
 5 πέντε
 6 έξι
 7 εφτά (επτά)
 8 οχτώ (οκτώ)
 9 εννέα, εννιά
 10 δέκα
 11 ένδεκα
 12 δώδεκα
 13 δεκατρείς, δεκατρείς, δεκατρία
 14 δεκατέσσερις, δεκατέσσερις, δεκατέσσερα
 15 δεκαπέντε
 16 δεκαέξι (δεκάξι)
 17 δεκαεφτά (δεκαεπτά)

18 δεκαοχτώ (δεκαοκτώ)
 19 δεκαεννέα (δεκαεννιά)
 20 είκοσι

Употребление количественных числительных

1. **Κοличественные числительные ένας, τρεις, τέσσερις** и производные от них (δεκατρείς, δεκατέσσερις и другие) склоняются и изменяются по родам:

Ένας

Όνομ.	ένας (φοιτητής)	μια (μία) (φοιτήτρια)	ένα (παιδί)
Γεν.	ενός (φοιτητή)	μιάς (φοιτήτριας)	ενός (παιδιού)
Αιτ.	ένα(ν) (φοιτητή)	μια (μία) (φοιτήτρια)	ένα (παιδί)

Τρεις

Όνομ.	τρεις (μαθητές)	τρεις (μαθήτριες)	τρία (παιδιά)
Γεν.	τριών (μαθητών)	τριών (μαθητριών)	τριών (παιδιών)
Αιτ.	τρεις (μαθητές)	τρεις (μαθήτριες)	τρία (παιδιά)

Τέσσερις

Όνομ.	τέσσερις (γιοί)	τέσσερις (κόρες)	τέσσερα (παιδιά)
Γεν.	τεσσάρων (γίων)	τεσσάρων (κορών)	τεσσάρων (παιδιών)
Αιτ.	τέσσερις (γιούς)	τέσσερις (κόρες)	τέσσερα (παιδιά)

2. **Κοличественные числительные δυο (δύο)** и от πέντε до είκοσι (кроме δεκατρείς, δεκατέσσερις) не склоняются и не изменяются по родам:

Όνομ.	δυο φοιτητές	δυο φοιτήτριες	δυο παιδιά
Γεν.	δυο φοιτητών	δυο φοιτητριών	δυο παιδιών
Αιτ.	δυο φοιτητές	δυο φοιτήτριες	δυο παιδιά

3. В греческом языке, в отличие от русского, *количественные числительные не управляют существительными, а склоняемые подобно прилагательным, согласуются с ними в роде, числе и падеже:*

Έχω δυο γιούς. Στην αίθουσά μας είναι δέκα καρέκλες και πέντε τραπέζια.

Тρεις φίλοι πηγαίνουν στο σινεμά. Ο καθηγητής παίρνει τα τετράδια των τεσσάρων φοιτητών.

4. Счет ведется в среднем роде: ένα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε, έξι... δεκατρία, δεκατέσσερα ...

Упр. 8. Сосчитайте от одного до десяти, от восьми до пятнадцати, от десяти до двадцати.

Упр. 9. Прочтите цифры.

α) 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 20, 19, 18, 17, 16, 15, 14, 13, 12, 11

β) 3, 5, 8, 1, 4, 6, 7, 9, 12, 15, 17, 20, 14, 16, 13, 19, 11, 18.

Упр. 10. Прочтите цифры со следующими существительными:

4 άνθρωποι, 3 χάρτες, 1 πέννα, 16 φοιτητές, 13 φοιτήτριες, 1 σάκα, 1 χαρτοφύλακας, 14 εφημερίδες, 5 βιβλία, 20 καρέκλες, 7 αυτοκίνητα, 3 πόρτες, 9 φίλοι, 17 μήλα, 8 φωτογραφίες, 4 παράγραφοι, 9 ρολόϊα, 10 κορίτσια, 11 παράθυρα, 3 φορές.

Упр. 11. Раскройте скобки.

1. Πάνω στο τραπέζι μου είναι (1, πέννα, 2, βιβλίο) και (1, τετράδιο).
2. Στην τάξη είναι (14, μαθητής), (20, μαθήτρια) και (1, δασκάλα).
3. Στους τοίχους της αίθουσάς μας είναι (3, χάρτης) και (1 πίνακας).
4. Έχω (3, χαρτοφύλακας) και (1, κρεμαστή τσάντα).
5. Μέσα στη σάκα μου είναι (4, εφημερίδα) και (3, περιοδικό).

Порядковые числительные. Τακτικά αριθμητικά

Порядковые числительные в греческом языке по грамматической форме совпадают с прилагательными, имеющими окончания -ος, -η, -ο.

πρώτος, η, ο	-первый	τρίτος, η, ο	-третий
δεύτερος, η, ο	-второй	τέταρτος, η, ο	-четвертый

πέμπτος, η, ο	-пятый	δέκατος τρίτος, η, ο	-тринадцатый
έκτος, η, ο	-шестой	δέκατος τέταρτος, η, ο	-четырнадцатый
έβδομος, η, ο	-седьмой	δέκατος πέμπτος, η, ο	-пятнадцатый
όγδοος, η, ο	-восьмой	δέκατος έκτος, η, ο	-шестнадцатый
έννατος, η, ο	-девятый	δέκατος έβδομος, η, ο	-семнадцатый
δέκατος, η, ο	-десятый	δέκατος όγδοος, η, ο	-восемнадцатый
ενδέκατος (εντέκατος), η, ο	-одиннадцатый	δέκατος έννατος, η, ο	-девятнадцатый
δωδέκατος, η, ο	-двенадцатый	εικοστός, ή, ό	-двадцатый

Παρατήρηση:

1. В греческом языке в сложном порядковом числительном каждое из составляющих его чисел (единицы, десятки, сотни, тысячи) выражаются числительным *порядковым*, в то время как в русском языке порядковым бывает только последнее из них: *εικοστός τρίτος, εικοστή τρίτη, ηκοστό τρίτο*.

2. Порядковые числительные склоняются подобно прилагательным с соответствующими окончаниями (-ος, -η, -ο).

3. В сложных порядковых числительных изменяется *каждый из компонентов* (в русском языке изменяется лишь последнее числительное).

4. Порядковые числительные согласуются с существительными в роде, числе и падеже и обычно употребляются с определенным артиклем:

α)	ο πρώτος φοιτητής η πρώτη φοιτήτρια το πρώτο βιβλίο	согласование в роде (а также в числе и падеже)
β)	οι πρώτοι φοιτητές οι πρώτες φοιτήτριες τα πρώτα βιβλία	согласование в числе (а также в роде и падеже)
γ)	Ονομ. ο πρώτος φοιτητής Γεν. του πρώτου φοιτητή Αιτ. τον πρώτο φοιτητή	согласование в падеже (а также в роде и числе)

Упр. 12. Прочтите, согласуя порядковые числительные с существительными:

το 8ο μάθημα, η 3η παράγραφος, η 15η άσκηση, το 2ο βιβλίο, η 10η τάξη, ο 1ος φοιτητής, το 4ο παιδί, ο 5ος γιατρός, το 16ο δέντρο, το 9ο παράθυρο, η 12η φορά, η 1η θέση, ο 3ος γιός, η 2η κόρη, η 5η πόρτα, το 6ο μήλο.

Упр. 13. Раскройте скобки. Аνοίξτε παρένθεση:

1. Διαβάστε (3, παράγραφος). 2. Γράψτε (13, άσκηση). 3. Διαβάστε το κείμενο (2, φορά). 4. (15, άσκηση) είναι μεγάλη. 5. (1, γιός) του είναι φοιτητής και (2, γιός) είναι μαθητής. 6. (3, κόρη) της είναι δασκάλα. 7. Διαβάζουμε τώρα (4, κείμενο). 8. Η κλίση των θηλυκών είναι σε (6, μάθημα).

5. Указательные местоимения.

Δεικτικές αντωνυμίες

В греческом языке имеются следующие указательные местоимения: **αυτός, (ε)τούτος, (ε)κείνος, τέτοιος, τύσος.**

1. **Указательное местоимение αυτός (αυτή, αυτό)** употребляется с существительными в единственном и множественном числе в значении «этот (эта, это)» для указания на близость предмета, лица в пространстве или во времени:

Αυτές οι εφημερίδες είναι καινούριες.

Αυτός ο κύριος είναι φίλος μου.

Иногда употребляется с наречиями **εδώ**: **αυτός εδώ** (вот этот), **αυτή εδώ** (вот эта), **αυτό εδώ** (вот это):

Αυτές εδώ είναι οι τσάντες της.

Αυτό εδώ είναι το γραφείο μου.

2. **Указательное местоимение τούτος (τούτη, τούτο)** употребляется с существительными в единственном и множественном числе в значении «этот (эта, это)» и указывает на предмет или лицо, находящееся очень близко в пространственном или временном отношении:

Πάρε **τούτο** το βιβλίο. **Τούτη** η πένα είναι χρυσή.

Иногда употребляется в сочетании с наречием **εδώ**: **τούτος εδώ** (вот этот), **τούτη εδώ** (вот эта), **τούτο εδώ** (вот это):

Τούτο εδώ το βιβλίο είναι καλό.

Форма **ετούτος** употребляется очень редко.

3. **Указательное местоимение εκείνος (εκείνη, εκείνο), κείνος (κείνη, κείνο)** употребляется с существительными в единственном и множественном числе в значении «тот (та, то)» для указания на определенность предмета, лица в пространстве или во времени:

Εκείνο το βιβλίο είναι καλό. **Εκείνοι** οι φοιτητές είναι καλοί. **Εκείνα** τα χρόνια (в те годы).

Иногда употребляется в сочетании с наречием **εκεί**: **εκείνος εκεί** (вон тот), **εκείνη εκεί** (вон та), **εκείνο εκεί** (вон то):

Εκείνο εκεί το σπίτι είναι ωραίο.

4. **Указательное местоимение τέτοιος (τέτοια, τέτοιο)** употребляется с существительными в единственном и множественном числе в значении «такой (такая, такое)» для указания на качество предмета:

Τέτοιο βιβλίο δεν έχω. Και εγώ έχω **τέτοιο** φόρεμα.

5. **Указательное местоимение τόσος (τόση, τόσο)** употребляется с существительными в единственном и множественном числе в значении «такой (по величине, количеству, степени), столько, так много, такое большое количество» (для указания на количество предметов, лиц):

Έχω **τόσους** φίλους! **Τόσοι** άνθρωποι είναι εδώ! Έγινε **τόσος** θόρυβος! (поднялся такой шум!)

Часто употребляются в сочетании с относительным местоимением **όσος** (сколько) в значении «**столько ... сколько**»:

Ο φίλος μου έχει **τόσα** βιβλία, **όσα** δεν έχει σ' αυτή τη βιβλιοθήκη.

Существительные в сочетании с указательными местоимениями αυτός, τούτος, εκείνος употребляются всегда с определенным артиклем: αυτός ο φοιτητής, αυτό το βιβλίο, αυτή η εφημερίδα, τούτος ο άνθρωπος, τούτη η φωτογραφία, τούτο το μολύβι, εκείνος ο χαρτοφύλακας, εκείνη η γυναίκα, εκείνο το τραπέζι.

Указательные местоимения αυτός, τούτος, εκείνος могут стоять и после определяемого слова:

Το βιβλίο **αυτό**, η γυναίκα **εκείνη**, ο μαθητής **τούτος**.

Указательные местоимения склоняются подобно прилагательным с соответствующими окончаниями.

Упр. 14. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Αυτό το δωμάτιο. Αυτά τα δωμάτια. 2. Εκείνο το σπίτι. Εκείνα τα σπίτια. 3. Αυτή η καρέκλα. Αυτές οι καρέκλες. 4. Εκείνη η πόρτα. Εκείνες οι

πόρτες. 5. Αυτός ο τοίχος. Αυτοί οι τοίχοι. 6. Αυτό το κοστούμι. Αυτά τα κοστούμια. 7. Τούτο το σακκάκι. Τούτα τα σακκάκια. 8. Το αυτοκίνητο αυτό. Τα αυτοκίνητα αυτά. 9. Το πανταλόνι εκείνο. Τα πανταλόνια εκείνα. 10. Ο χάρτης τούτος. Οι χάρτες τούτοι. 11. Το μήλο αυτό. Τα μήλα αυτά. 12. Αυτή η νέα μέθοδος. Αυτές οι νέες μέθοδοι. 13. Εκείνο εκεί το όμορφο κόκκινο λουλούδι. Εκείνα εκεί τα όμορφα κόκκινα λουλούδια. 14. Τούτο εδώ το φόρεμα. Τούτα εδώ τα φορέματα. 15. Οι παράγραφοι τούτες. 16. Αυτό εδώ το στυλό.

Упр. 15. Раскройте скобки:

1. Δώστε μας (εκείνος) εκεί (εφημερίδα). 2. Γράψε (τούτος, έκθεση). 3. (Αυτός, φωτογραφία) είναι ωραίες. 4. Και εγώ έχω (τέτοιος) σάκα. 5. (Τούτος) εδώ (λέξη) είναι νέα. 6. (Εκείνος) εκεί (χαρτοφύλακας) είναι δερμάτινος. 7. Πάρε (τούτος, κιμωλία). 8. Πάρε (τούτος, σπόγγος) και σβήσε τον πίνακα. 9. Δώστε στον καθηγητή (αυτός) εδώ (μελάνι). 10. Βάλε (αυτός, κουτί) στην τσέπη του σακκακιού μου. 11. Ποια είναι (εκείνος) εκεί (κορίτσι); 12. Καθίστε σε (εκείνος) εκεί (καρέκλα). 13. Ποιανού είναι (αυτός, θέση); 14. Κλίνετε (αυτός, ρήμα). 15. Τίνος είναι (αυτός, τόπι); 16. Δεν έχω (τέτοιος) σημειωματάριο. 17. (Αυτός, κυρία) ξέρω καλά. 18. (Εκείνος, κυρία) δεν ξέρω. 19. (Αυτός, κυρία) είναι η θεία μου. 20. (Εκείνος, φοιτητής) δεν έχουν (τέτοιος) εφημερίδες. 21. (Αυτός) εδώ (τραπέζι) είναι καφέ, (εκείνος) εκεί είναι βεραμάν. 22. (Τόσος) άνθρωποι είναι τώρα εδώ! 23. Έχουν (τόσος) βιβλία! 24. Ο φίλος μου έχει (τόσος) μολύβια, (όσος) δεν έχουμε εμείς. 25. Διαβάστε (αυτός, διάλογος) δυο φορές. 26. Γράψτε (αυτός, λέξη) τρεις φορές. 27. Ποιος είναι (εκείνος) εκεί (κύριος); 28. Ποια είναι (εκείνος) εκεί (κυρία); 29. Τα βιβλία (εκείνος) είναι των παιδιών σας;

Упр. 16. Переведите на греческий язык:

1. Этого человека я не знаю. 2. Ту женщину я знаю хорошо. 3. Поставьте этот красивый цветок вон на то окно. 4. Просклоняй это слово. 5. Возьми вон ту коробку и положи в ящик стола. 6. В той вазе красивые цветы. 7. Это море прекрасное. 8. Тот портфель не кожаный. 9. У моего дяди так много книг! 10. У него нет такой сумки. 11. У меня нет такой бумаги. 12. У нас нет таких чернил. 13. Дай мне вон ту газету. 14. Возьми вот эту авторучку. 15. Вот эта сумка хорошая, а вон та плоская. 16. Вон ту женщину я знаю, а вот этого мужчину я не знаю. 17. Это

πлатье прекрасное. 18. Возьмите вон ту карту. 19. У нее нет столько книг, сколько есть у меня. 20. У меня нет столько газет. 21. Здесь нет столько стульев. 22. В вашей аудитории нет столько цветов, сколько в нашей. 23. В той аудитории нет карты Греции. 24. В их аудитории нет таких цветов. 25. В моей библиотеке нет такой книги. 26. В моей комнате нет такой красивой лампы.

6. **Вопросительные местоимения.** **Ερωτηματικές αντωνυμίες**

В греческом языке различаются склоняемые (κλιτές) и несклоняемые (άκλιτες) вопросительные местоимения.

Склоняемые вопросительные местоимения. **Κλιτές αντωνυμίες**

1. Ποιος, ποια, ποιο (кто?): Ποιος είναι αυτός; — Είναι ο Πέτρος. Είναι ο άντρας μου. Είναι ο καθηγητής σας. Ποια είναι αυτή; — Είναι η Ελένη. Είναι η γυναίκα μου. Είναι η καθηγήτριά σας. Ποια είναι αυτά τα παιδιά; — Είναι ο Τάσος και η Μαρία. Ποια είναι αυτή η κυρία; — Είναι η κυρία Αλεξίου.

2. Ποιος, ποιο, ποιο (какой? какая? какое?): Ποια γλώσσα ξέρετε καλά; — Ξέρω καλά την ελληνική γλώσσα. Ποιο βιβλίο διαβάζεις; Ποιο είναι τι βιβλίο σου;

3. Πόσος, πόση, πόσο (сколько?): Πόσοι είμαστε στην αίθουσα; — Είμαστε τέσσερεις. Πόσες εφημερίδες είναι επάνω στο τραπέζι; — Είναι δεκατρείς.

Склонение вопросительных местоимений. **Κλίση των ερωτηματικών αντωνυμιών**

α) Ποιος, ποια, ποιο **Ενικός αριθμός**

Ονομ.	ποιος	ποια	ποιο
Γεν.	ποιανού (ποιού)	ποιανής (ποιάς)	ποιανού (ποιού)
Αιτ.	ποιον	ποια	ποιο

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	ποιοι	ποιες	ποια
Γεν.	ποιανών (ποιών)		
Αιτ.	ποιους	ποιες	ποια

β) πόσος, πόση, πόσο

	Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
Όνομ.	πόσος	πόση	πόσο	πόσοι	πόσες	πόσα
Γεν.	πόσου	πόσης	πόσου	πόσων		
Αιτ.	πόσο	πόση	πόσο	πόσους	πόσες	πόσα

Несклоняемые вопросительные местоимения.

Άκλιτες ερωτηματικές αντωνυμίες

1. **τι α)** (что?): **Τι** είναι αυτό; — Είναι κουτί.
β) (кто по профессии?): **Τι** είσαι; — Είμαι γιατρός.
2. **τι** (какой?, каков по себе?): **Τι** χρώμα είναι το μολύβι; **Τι** άνθρωπος είσαι εσύ;
3. **τι** λογής (что за?, какой?): **Τι** λογής άνθρωπος είναι αυτός;
4. **τι** είδους (что за?, какой?): **Τι** είδους άνθρωπος είναι ο θεός σου; **Τι** είδους βιβλίο είναι αυτό;

Упр. 17. Ответьте на вопросы:

- α) 1. Ποιος είναι αυτός; 2. Ποια είναι αυτή; 3. Ποιοι είναι αυτοί; 4. Ποιες είναι αυτές; 5. Ποιοι κάνουν μάθημα; 6. Ποιος γράφει στον πίνακα; 7. Ποιος είναι κοντά σου; 8. Ποια διαβάζει το κείμενο; 9. Ποιος καπνίζει; 10. Ποιος είσαι εσύ; 11. Ποια είναι αυτή. 12. Ποιος είμαι εγώ; 13. Ποιος είναι κοντά στο παράθυρο; 14. Ποιος είναι ο φίλος σου; 15. Ποια είναι η δεσποινίς; 16. Ποια είσαι εσύ; 17. Ποιοι είναι στην αίθουσα; 18. Ποιοι σχηματίζουν φράσεις; 19. Ποιος πηγαίνει στο σινεμά; 20. Ποιος δείχνει τις φωτογραφίες του στους φίλους; 21. Ποια ανοίγει την πόρτα; 22. Ποιος είναι μπροστά σου; 23. Ποιοι έχουν αυτοκίνητο; 24. Ποιος ξέρει καλά τις νέες λέξεις; 25. Τι

είναι ο φίλος σου; 26. Τι είναι ο πατέρας σου; 27. Τι είσαι; 28. Τι είναι η γυναίκα σου;

β) 1. Ποια είναι η καρέκλα σου; 2. Ποια είναι η πέννα σου; η κόκκινη ή η μαύρη; 3. Ποια είναι η αίθουσά σας; 4. Ποιο είναι το περιοδικό σου; 5. Ποιο είναι το τραπέζι σου; 6. Ποια εφημερίδα έχεις; 7. Ποιο βιβλίο διαβάζεις; 8. Ποια χώρα είναι η Ελλάδα; 9. Ποιες λέξεις δεν ξέρεις; 10. Τι βιβλίο είναι αυτό; 11. Τι εφημερίδες είναι αυτές; 12. Τι περιοδικό είναι αυτό; 13. Τι είναι πάνω στο τραπέζι σας;

Упр. 18. Ответьте на вопросы:

1. Πόσοι είσατε στην αίθουσα; 2. Πόσες ελληνικές εφημερίδες έχετε; 3. Πόσοι άντρες είναι εδώ; 4. Πόσες γυναίκες είναι εδώ; 5. Πόσες πόρτες έχει στο δωμάτιό σας; 6. Πόσα παράθυρα έχει η αίθουσά σας; 7. Πόσοι πίνακες έχει στην αίθουσά σας; 8. Πόσα περιοδικά έχει στο χαρτοφύλακά σου; 9. Πόσα τσιγάρα έχει στο κουτί σου; 10. Πόσα τραπέζια έχει στην αίθουσά σας; 11. Πόσες καρέκλες έχει εδώ; 12. Πόσα παιδιά έχει ο φίλος σου; 13. Πόσους αδερφούς και πόσες αδερφές έχεις; 14. Πόσους στυλογράφους έχεις; 15. Πόσους γιούς έχετε; 16. Πόσα κορίτσια έχετε; 17. Πόσες ξαδέρφες έχεις; 18. Πόσα συρτάρια έχει το τραπέζι σου; 19. Πόσες τσέπες έχει το σακκάκι σου; 20. Πόσες τσέπες έχει το φόρεμά σου; 21. Πόσες φορές διαβάζεις το νέο κείμενο; 22. Πόσα πρόσωπα έχεις μπροστά σου; 23. Πόσα πρόσωπα είμαστε εδώ; 24. Πόσες λάμπες έχει στο δωμάτιό σας; 25. Ξέρεις πόσες εφημερίδες έχω;

Упр. 19. Ответьте на вопросы:

1. Τι είδους άνθρωπος είναι ο φίλος σου; 2. Τι λογής εφημερίδα είναι αυτή; 3. Τι λογής περιοδικό είναι αυτό; 4. Τι είδους ρολοί έχεις; 5. Τί είδους χάρτης είναι στην αίθουσά σας; 6. Τι λογής βιβλίο είναι αυτό; 7. Τι λογής άνθρωποι είναι οι φίλοι σου;

Упр. 20. Переведите на греческий язык:

1. Кто он? 2. Кто она? 3. Кто они? 4. Что он за человек? 5. Что она за женщина? 6. Кто сейчас занимается в нашей аудитории? 7. Сколько студентов в вашей аудитории? 8. Сколько учеников и учениц в классе вашего сына? 9. Сколько студенток в аудитории? 10. Сколько у тебя греческих газет? 11. Сколько у твоего друга греческих журналов?

12. Сколько ламп в вашей аудитории? 13. Сколько карт в вашей аудитории? 14. Сколько окон в вашей комнате? 15. Сколько машин во дворе? 16. Какой его стол? 17. Какие слова ты знаешь? 18. Какая у тебя газета? 19. Что у тебя за часы? 20. Что за человек твой друг? 21. Что это за карта? 22. Что это за газета? 23. Какая это ручка? 24. Что это за машина? 25. Какая это улица? 26. Какого цвета твой портфель? 27. Какого цвета стены, двери, потолок в вашей комнате? 28. Какого цвета твой пиджак и брюки? 29. Какого цвета у нее платье?

Употребление вопросительных местоимений «чей, чья, чье, чьи».

Вопросительные местоимения «чей, чья, чье, чьи» передаются на греческом языке формой родительного падежа местоимений **ποιος, τις; ποιανού, ποιανής, ποιανών, τίνος, τίνων**.

В отличие от русского языка, где местоимение «чей» согласуется в роде, числе и падеже с тем словом, к которому оно относится, в греческом языке это местоимение согласуется в роде и числе с именем существительным, указывающим на обладателя данного предмета:

1. **Ποιανού είναι το βιβλίο;** (чья это книга?) — **Το βιβλίο είναι του φίλου μου** (это книга моего друга).

Ποιανού είναι οι εφημερίδες; (чьи это газеты?) — **Οι εφημερίδες είναι του καθηγητή μας** (это газеты нашего преподавателя).

Σε ποιανού τραπέζι είναι το περιοδικό μου; (на чем столе мой журнал?) — **Το περιοδικό σου είναι στο τραπέζι του καθηγητή** (твой журнал на столе преподавателя).

Предполагается, что обладателем данного предмета является лицо мужского или среднего рода.

2. **Ποιανής είναι ο χαρτοφύλακας;** (чей это портфель?) — **Ο χαρτοφύλακας είναι της γυναίκας μου** (это портфель моей жены).

Ποιανής είναι τα περιοδικά; (чьи это журналы?) — **Τα περιοδικά είναι της δασκάλας μας** (это журналы нашей учительницы).

Ποιανής γιός είναι ο Γιάννης; (чей сын Яннис?) — **Ο Γιάννης είναι ο γιός της Μαρίας** (Яннис сын Марии).

Предполагается, что обладателем данного предмета или предметов является лицо женского рода.

3. Τίνος σπίτι είναι αυτό; (чей это дом?) — Αυτό είναι το σπίτι του πατέρα μου или της θείας μου (это дом моего отца или моей тети).

Τίνος είναι οι εφημερίδες; (чья это газеты?) — Οι εφημερίδες είναι του καθηγητή μας или της δασκάλας μας (это газеты нашего преподавателя или нашей учительницы).

Στο τραπέζι σου τίνος μολύβι είναι; (чей карандаш на твоём столе?) — Το μολύβι του Πέτρου или της Μαρίας είναι στο τραπέζι μου (На моём столе карандаш Петра или Марии).

Предполагается, что обладателем данного предмета или предметов является лицо мужского, женского или среднего рода.

4. Ποιανών (τίνων) είναι οι εφημερίδες; (чья это газеты?) — Οι εφημερίδες είναι των φοιτητών μου или είναι των φοιτητριών μου (это газеты моих студентов или студенток).

Предполагается, что обладателем данного предмета или предметов является несколько лиц мужского, женского или среднего рода.

Упр. 21. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Τίνος είναι το αυτοκίνητο; — Είναι της αδερφής μου. 2. Τίνος είναι η σάκα; — Είναι του φίλου μου. 3. Τίνος είναι το κουτί; — Είναι του Πέτρου. 4. Τίνος είναι το σακκάκι; — Είναι του θείου μου. 5. Τίνος είναι το κοστούμι; — Είναι του πατέρα μου. 6. Τίνος είναι η έκθεση; — Είναι της κόρης μου. 7. Τίνος είναι ο χαρτοφύλακας. — Είναι της καθηγήτριάς μας. 8. Ποιανής (τίνος) άντρας είναι ο Πέτρος; — Είναι άντρας της Ελένης. 9. Τίνος αδερφή είναι η Μαρία; — Είναι αδερφή του Γιάννη. 10. Σε τίνος το τραπέζι είναι η σάκα μου; — Είναι στο τραπέζι του Αντρέα. 11. Τίνος περιοδικά είναι στο τραπέζι μου; — Είναι τα περιοδικά της Άννας. 12. Τίνος είναι το χρυσό ρολόι; — Είναι της θείας μου. 13. Ποιανού γυναίκα είναι η Ελένη; — Είναι γυναίκα του καθηγητή μας. 14. Ποιανής είναι το φόρεμα; — Είναι της κυρίας μου.

Упр. 22. Переведите на греческий язык:

1. Чья сумка на моем столе? — Сумка Петра на твоём столе. 2. Чьи это карандаши? — Это карандаши преподавателя. 3. Чья это черная машина? — Это машина моего дяди. 4. Чей это дом? — Это дом моего брата. 5. В чьей комнате ты занимаешься? — Я занимаюсь в комнате брата. 6. Чей это пиджак? — Это пиджак моего брата. 7. Чей это костюм? — Это костюм моего отца. 8. Чье это платье? — Это платье моей сестры.

7. Вопросительные наречия. Ερωτηματικά επιρρήματα

В греческом языке различаются следующие вопросительные наречия:

1. πού (где? куда?) — употребляются при постановке вопроса к обстоятельству места:

Πού είναι ο φίλος σας; Πού βάζεις το στυλό σου;

2. πώς (как? каким образом? каким путем? каков?) — обозначает вопрос об обстоятельствах, образе, способе действия, о качестве действия или состояния:

Πώς πηγαίνεις στο γραφείο σου;

Πώς είναι το φόρεμά της;

3. πότε (когда?) — употребляется при постановке вопроса к обстоятельству времени:

Πότε πηγαίνεις στο Ινστιτούτο;

4. πόσο (насколько? как? сколько? почему?) — обозначает вопрос о мере, степени проявления действия, о цене, стоимости:

Πόσο μακριά είναι το γραφείο από το σπίτι;

Πόσο κάνει η τσάντα σου; (сколько стоит твоя сумка?)

Πόσο πουλάς τα μήλα; (почем продаешь яблоки?)

Упр. 23. Ответьте на вопросы, используя слова, заключенные в скобках:

α) 1. Πού είναι ο πατέρας σου; (το γραφείο). 2. Πού είναι η αίθουσά σας; (εδώ). 3. Πού πηγαίνουν τα παιδιά; (το σχολείο). 4. Πού βάζετε τα βιβλία και τα τετράδιά σας; (ο χαρτοφύλακας). 5. Πού είστε τώρα; (η αίθουσα).

β) 1. Πώς είναι το σπίτι σας; (μικρός). 2. Πώς είναι τα δωμάτια του σπιτιού σου; (2, μεγάλος, 1, μικρός). 3. Πώς είναι το κουτί των τσιγάρων; (δερμάτινος). 4. Πώς είναι αυτό το τραπέζι; (πράσινος). 5. Πώς είναι ο μικρός αδερφός του φίλου σου; (ωραίος). 6. Πώς είναι το σακκάκι σου; (καλός). 7. Πώς είναι η αίθουσά σας; (μεγάλος). 8. Πώς είναι η ελληνική προφορά; (δύσκολος).

γ) 1. Πότε πηγαίνεις στο γραφείο; (πολύ πρωί). 2. Πότε πηγαίνετε στο σινεμά; (το βράδι). 3. Πότε γράφεις τις ασκήσεις σου; (το βράδι). 4. Πότε πηγαίνουν τα παιδιά σου στο σχολείο; (το πρωί).

δ) 1. Πόσο μακριά είναι από το σπίτι σου ως το Ινστιτούτο (πολύ μακριά). 2. Πόσο κάνει ο χαρτοφύλακάς σου; (20 ρούβλια). 3. Πόσο κάνει το στυλό σου; (δεν ξέρω).

8. Согласование сказуемого с подлежащим

1. Сказуемое, выраженное глаголом, согласуется с подлежащим в лице и числе:

(Εγώ) έχω ένα καλό βιβλίο. (Εμείς) έχουμε ένα μεγάλο ντουλάπι. Οι φοιτητές ξέρουν καλά το νέο μάθημα.

2. Именная часть составного сказуемого, выраженная существительным, согласуется с подлежащим в роде, числе и падеже:

Η Ελένη είναι φοιτήτρια. Οι αδερφοί μου είναι φοιτητές. Οι αδερφές μου είναι φοιτήτριες.

3. Именная часть составного сказуемого, выраженная прилагательным, согласуется с подлежащим в роде, числе и падеже:

Ο ουρανός είναι γαλανός. Η άμμος είναι κίτρινη. Το δέντρο είναι πράσινο. Οι μαθητές είναι καλοί.

4. Если предложение имеет несколько разнородных одушевленных подлежащих, то именная часть составного сказуемого ставится в доминирующем роде. Доминирующим родом является мужской род:

Ο Πέτρος και η Όλγα είναι μαθητές. Η Μαρία και ο Γιάννης είναι μικροί ακόμα. Η μητέρα μου και ο πατέρας μου είναι νέοι.

5. Если предложение имеет несколько разнородных неодушевленных подлежащих, то именная часть составного сказуемого, выраженная прилагательным, ставится в среднем роде:

Το τραπέζι, οι καρέκλες, το ντουλάπι και το ντιβάνι στο γραφείο μου είναι καινούρια.

6. Если в предложении сказуемое, выраженное глаголом, стоит на первом месте, а за ним следуют несколько подлежащих, то оно согласуется, как правило, в числе с рядом стоящим подлежащим:

Έμπα εσύ και το παιδί. Το βιβλίο σου διαβάζω εγώ και ο ξάδερφός μου και η κόρη του.

Если же сказуемое при нескольких подлежащих стоит на втором месте, то оно употребляется во множественном числе:

Ο γιός μου και η γυναίκα του ξέρουν καλά την ελληνική γλώσσα.

7. Если в предложении имеется несколько подлежащих с разными лицами, то сказуемое употребляется в доминирующем лице. Доминирующим лицом является первое по отношению ко второму и третьему, второе по отношению к третьему:

Εγώ και η γυναίκα μου είμαστε φοιτητές. Εσύ και ο Πέτρος δεν ξέρετε καλά το νέο μάθημα.

Υπρ. 24. Ρασκρσητε σκσβκη:

1. Ο κύριος και η κυρία Πετρίδη (έχω) ένα γιό και μια κόρη. 2. Στην αίθουσά μας (έχω) ένα μεγάλο παράθυρο. 3. Οι φοιτητές (γράφω) τώρα ασκήσεις στον πίνακα. 4. Ο γιός και η κόρη μου είναι (μεγάλος). 5. (Είμαι) ο Αντρέας και η Ελένη. 6. Ο ουρανός και η θάλασσα της Ελλάδας είναι (γαλανός). 7. Ο τοίχος και το ταβάνι είναι (άσπρος). 8. Το παράθυρο και η πόρτα είναι (κλειστός). 9. Ο αδερφός και η αδερφή μου είναι (φοιτητής). 10. Ο Πέτρος και η Μαρία (σχηματίζω) φράσεις. 11. Εγώ και η αδερφή μου (είμαι) φοιτητές. 12. Εσύ και ο φίλος σου δεν (ξέρω) νέες λέξεις. 13. Ο Αντρέας και η Μαρία (πηγαίνω) στο σινεμά.

СЛОВΑΡЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

	αγγλικός, ή, ό	английский
	άγνωστος, η, ο	незнакомый
το	αγόρι	мальчик
	άλλος, η, ο	другой
	άλλοι ... άλλοι ...	одни ... другие, кто ... кто
	απ' εδώ	отсюда
το	απόγευμα	послеобеденное время, время после полудня, после обеда, во второй половине дня
	αριστερά	слева; влево; налево
στα	αριστερά	слева
	αρρωστιάρης	болезненный, хилый
η	βαλίτσα	чемодан
	γαλλικός	французский
	γνωστός	знакомый
η	γραβάτα	галстук
	γυρίζω	возвращаться
	δεξιά	справа; вправо; направо
στα	δεξιά	справа
	διάφορος, η, ο	разный, различный
	δίχρωμος, η, ο	двухцветный
η	δουλειά	работа
	τι δουλειά κάνεις;	кем ты работаешь?
το	είδος	род, сорт

	έλα	иди,
	έλα δω	иди сюда
	ενώ	а, тогда как, в то время как
	θέλω	хотеть, желать
	ιταλικός, ή, ό	итальянский
	καθισμένος, η, ο	сидящий
	καθόλου	совершенно, совсем
	κακός, ή, ό	плохой, дурной, злой
	κάνω	стоять, обходиться
	πόσο κάνει	сколько стоит?
	κοντός, ή, ό	низкий, невысокий; короткий (об одежде)
το	κτίριο	здание
	λεπτός, ή, ό	тонкий, изящный
	λίγο	немного
	λίγος, η, ο	немногий, немногочисленный
	μα (союз)	но, а, однако
	μαυρομάτης, α, ικο	черноглазый
	μένω	проживать, жить
	μετρώ (α)	считать
	μέτρησε (μετρήστε)	сосчитай(те)
	μονόχρωμος, η, ο	одноцветный
ο	οδηγός	шофер
η	οδός	улица
η	ομάδα	группа
	όρθιος, α, ο	стоящий
	παλ(α)ιός, ά, ό	старый (в разных значениях)
	πολλά (παιδιά)	много (детей)
	πολύχρωμος, η, ο	разноцветный, многоцветный
	που	который, которая, которое
η	σελίδα	страница
η	σημαία	флаг, знамя
	στρογγυλός, ή, ό	круглый
	τετράγωνος, η, ο	квадратный
	τρίχρωμος, η, ο	трехцветный
	υπάρχω	иметься
	υπναράς, ού, άδικο	любящий поспать, соня
	φοβιτσιάρης, α, ικο	робкий

το	φρούτο	фрукт, плод
	χαμηλός, ή, ό	низкий, невысокий (ο предметах, цене)
το	χιλιόμερτο	километр
	χοντρός, ή, ό	толстый, полный
	ψηλός, ή, ό	высокий
	ω! (μεждомет.)	ο!

Упр. 25. Прочтите, переведите и перескажите текст:

Εδώ έχει δύο σπίτια. Το ένα είναι μεγάλο, το άλλο είναι μικρό. Το μεγάλο σπίτι είναι καινούργιο. Είναι μεγάλο, καινούριο και όμορφο σπίτι. Πίσω από το σπίτι αυτό έχει πολλά δέντρα. Είναι πράσινα. Μπροστά στο σπίτι έχει πολλά λουλούδια. Είναι όμορφα λουλούδια, κόκκινα, κίτρινα και άσπρα. Έξω από το σπίτι, μπροστά, έχει ένα αυτοκίνητο. Είναι μεγάλο, καινούργιο αυτοκίνητο. Το χρώμα του είναι μαύρο.

Το μικρό σπίτι είναι πίσω από το μεγάλο, πίσω από τα δέντρα. Είναι παλιό σπίτι. Είναι πολύ μικρό, έχει λίγα δωμάτια. Μπροστά στο σπίτι αυτό δεν έχει αυτοκίνητο. Έχει ένα μεγάλο όμορφο δέντρο. Έχει πολλά φρούτα πάνω σ' αυτό το δέντρο. Είναι μήλα.

Упр. 26. Ответьте на следующие вопросы:

1. Πόσα σπίτια είναι εκεί; 2. Τι έχει πίσω από το μεγάλο σπίτι; 3. Ποιά είναι τα λουλούδια; 4. Πώς είναι τα λουλούδια; 5. Τι χρώμα είναι τα δέντρα; 6. Έχει πολλά λουλούδια μπροστά στο μεγάλο σπίτι; 7. Τι χρώμα είναι τα λουλούδια; 8. Τι έχει έξω από το μεγάλο σπίτι; 9. Έχει αυτοκίνητο έξω από το μικρό σπίτι; 10. Τι έχει μπροστά στο μικρό σπίτι; 11. Τι έχει πάνω στο δέντρο; 12. Τι φρούτα είναι;

Упр. 27. Прочтите и переведите текст. Поставьте вопросы к тексту:

α) Να ένα μεγάλο μαύρο αυτοκίνητο. Το αυτοκίνητο είναι μπροστά στο σπίτι. Ο κύριος Μιχάλης είναι μπροστά στο αυτοκίνητο. Η κυρία Ειρήνη είναι πίσω από το αυτοκίνητο. Τα παιδιά είναι μέσα στο αυτοκίνητο, δεν είναι έξω από το αυτοκίνητο. Ο οδηγός είναι κάτω από το αυτοκίνητο. Η βαλίτσα είναι επάνω στο αυτοκίνητο.

β) Αυτή την κυρία την ξέρω καλά. Είναι η μητέρα του φίλου μου. Εκείνη την κυρία δεν την ξέρω καθόλου.

Η μητέρα του φίλου μου είναι κοντή και χοντρή. Η άγνωστη κυρία είναι ψηλή και λεπτή.

γ) Αυτό εδώ το τραπέζι είναι καφέ, εκείνο εκεί είναι μπλε. Αυτό εδώ το τραπέζι είναι στρογγυλό, εκείνο εκεί είναι τετράγωνο. Αυτή η καρέκλα δεν είναι ψηλή, είναι χαμηλή.

Τούτη εδώ η λέξη είναι γνωστή, εκείνη εκεί είναι άγνωστη.

Αυτή η εφημερίδα είναι ελληνική. Εκείνη η εφημερίδα είναι αγγλική. (Οι εφημερίδες είναι επάνω στο γραφείο.

Η σάκα είναι επάνω στο τραπέζι, μπροστά στον καθηγητή.

δ) Βλέπουμε διάφορες σημαίες. Να η κυπριακή σημαία. Είναι μονόχρωμη: άσπρη. Να η ελληνική σημαία. Είναι δίχρωμη: μπλε και άσπρη. Να η ιταλική σημαία. Είναι τρίχρωμη: πράσινη, άσπρη, κόκκινη. Να η γαλλική σημαία. Η γαλλική σημαία είναι και αυτή τρίχρωμη: μπλε, άσπρη και κόκκινη.

Упр. 28. Прочтите и переведите на русский язык:

Ποιος είναι αυτός ο κύριος; — Είναι Μιχάλης.

Ποια είναι αυτή η κυρία; — Αυτή η κυρία είναι η Κατίνα.

Ποιο είναι αυτό το παιδί; — Αυτό το παιδί είναι ο Χρίστος.

Ποιοι είναι αυτοί οι κύριοι; — Είναι ο Αντρέας και ο Μανόλης.

Ποιες είναι αυτές οι κυρίες; — Αυτές είναι η Άννα Τσόχου και η Ελισάβετ Παλαιολόγου.

Ποιος είναι ο κύριος Φωτιάδης; — Εγώ είμαι.

Ποιος είναι αυτός; — Είναι ο Κώστας Γιαννόπουλος.

Ο άλλος ποιος είναι; — Είναι ο Σταύρος Μιλωνάς.

Και ο άλλος; — Ο Δημητριάδης.

Ποια είναι η κυρία Γαρουφαλιά Μανολάτου; — Εγώ είμαι.

Ποια είναι αυτή; — Αυτή είναι η Αγγελική Δημητρίου.

Η άλλη; — Η Μαρία Ιωαννίδου.

Εσείς είστε ο κύριος Πετρίδης; — Όχι, δεν είμαι εγώ ο Πετρίδης. Να, εκείνος είναι ο Πετρίδης.

Εσείς είστε ο κύριος Πετρίδης; — Μάλιστα, εγώ είμαι.

Εδώ είναι ο κύριος Δημητριάδης; — Μάλιστα, εδώ είναι.

Ο κύριος Φραγκισκάκης; — Και αυτός είναι εδώ.

Упр. 29. Ответьте на вопросы по образцу:

Образец: Η φίλη σου είναι ψηλή;

Όχι, είναι κοντή.

1. Το τραπέζι είναι ψηλό; 2. Το σπίτι σου είναι χαμηλό; 3. Ο φίλος σου είναι κοντός; 4. Η γυναίκα σου είναι χοντρή; 5. Η σημαία μας είναι μονό-

χρωμη; 6. Το τραπέζι σου είναι στρογγυλό; 7. Ο καθηγητής είναι καθισμένος; 8. Αυτές οι λέξεις είναι γνωστές;

Упр. 30. Заполните пропуски антонимами:

1. Είσαι ψηλός, είμαι . . . 2. Εγώ είμαι καθισμένος, ενώ αυτός είναι . . . 3. Η Μαρία είναι λεπτή, ενώ ο Γιάννης είναι . . . 4. Η εφημερίδα αυτή είναι καλή, ενώ εκείνη είναι . . . 5. Η Ελένη είναι ωραία, η Νίκη είναι . . . 6. Αυτό το τραπέζι είναι στρογγυλό, εκείνο εκεί είναι . . . 7. Αυτή η καρέκλα δεν είναι ψηλή, είναι . . . 8. Τούτη εδώ η γραβάτα είναι μονόχρωμη, εκείνη εκεί είναι . . . 9. Το παράθυρο είναι κλειστό, μα η πόρτα είναι . . . 10. Η εφημερίδα είναι καινούρια, μα το περιοδικό είναι . . .

Упр. 31. Прочтите и переведите на русский язык:

- α) — Τι δουλειά κάνεις; — Είμαι γιατρός.
 — Τι δουλειά κάνει ο φίλος σου; — Είναι ψαράς.
 — Τι δουλειά κάνει η γυναίκα σου; — Είναι νοικοκυρά.
 — Τι δουλειά κάνει η αδερφή σου; — Είναι ταμίας.
 — Τι δουλειά κάνει ο άντρας της αδερφής σου; — Είναι οδηγός.
 — Έχεις παιδιά; — Ναι, έχω.
 — Πόσα παιδιά έχεις; — Έχω δυο παιδιά.
 — Τι δουλειά κάνουν τα παιδιά σου; — Το ένα είναι οδηγός και το άλλο είναι ναύτης.
 — Τι είναι ο πατέρας σου; — Είναι καθηγητής.
 — Και τι είναι η μητέρα σου; — Είναι δασκάλα.
 — Ποια είναι αυτή η χοντρή γυναίκα; — Είναι η γιαγιά μου.
 — Ποιος είναι αυτός ο χοντρός κύριος; — Είναι ο θείος μου.
 — Πότε γυρίζεις στο σπίτι; — Το απόγευμα γυρίζω στο σπίτι.
 — Τι βιβλίο είναι αυτό; — Είναι ένα σχολικό βιβλίο.
 — Ποιανού είναι; — Είναι του ξάδερφού μου.
 — Έχει φωτογραφίες σ' αυτό το βιβλίο; — Μάλιστα. Έχει και τον χάρτη της Ελλάδας.
 — Σε ποια σελίδα είναι ο χάρτης της Ελλάδας; — Είναι στην εικοστή σελίδα.
- β) — Τι είσαι; — Είμαι φοιτητής.
 — Πού είσαι τώρα; — Είμαι στην αίθουσα.
 — Πόσοι είσατε στην ομάδα; — Είμαστε πέντε.
 — Τί κάνετε; — Κάνουμε μάθημα.
 — Τι μάθημα κάνετε; — Κάνουμε ελληνικό μάθημα.

- Τι κάνει ο καθηγητής; — Γράφει στον πίνακα άγνωστες λέξεις.
- Τι κάνουν οι φοιτητές; — Άλλοι γράφουν άλλοι διαβάζουν νέες λέξεις.
- Τι υπάρχουν επάνω στα τραπέζια; — Επάνω στα τραπέζια υπάρχουν βιβλία, τετράδια, πέννες και μολύβια.
- Τι υπάρχει μέσα στην τσάντα σου; — Μέσα στην τσάντα μου υπάρχουν ελληνικές εφημερίδες και ελληνικά περιοδικά.
- Θέλω ένα περιοδικό.
- Τι περιοδικό θέλεις;
- Θέλω το περιοδικό «Γυναίκα».
- Πάρε το περιοδικό αυτό.
- Θέλεις το βιβλίο μου;
- Ναι, θέλω, στο βιβλίο μου δεν υπάρχουν τρεις σελίδες.
- Τι κάνουν οι φίλοι σου; — Ο ένας διαβάζει και ο άλλος γράφει.
- Ξέρεις τι χρώμα είναι η ελληνική σημαία; — Μάλιστα, είναι δίχρωμη: μπλε και άσπρη.
- Τι χρώμα έχει η κυπριακή σημαία; — Έχει άσπρο χρώμα.
- Τι χρώμα είναι η γραβάτα σου; — Είναι πολύχρωμη.
- γ) — Βλέπεις απ'εδώ το σχολείο σου, Γιάννη; — Όχι, είναι πίσω απ' αυτό το κτίριο.
- Έλα δω, Γιάννη, βλέπεις εκείνο το όμορφο κτίριο, στα αριστερά, μέσα στα δέντρα; — Ναι.
- Ξέρεις τι κτίριο είναι; — Μάλιστα, είναι νέο σχολείο.

ΤΕΚΣΤ. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο φίλος μου

Να ο φίλος μου Αλέξανδρος. Να η γυναίκα του Μαρία. Ο Αλέξανδρος είναι καλός αεροπόρος. Είναι ψηλός και λεπτός. Η γυναίκα του είναι γιατρός. Είναι κοντή και λίγο χοντρή. Έχουν δυο παιδιά, ένα αγόρι και ένα κορίτσι. Τα παιδιά τους πηγαίνουν στο σχολείο, που δεν είναι μακριά από το σπίτι τους. Το αγόρι πηγαίνει στην πέμπτη τάξη, το κορίτσι στην τρίτη. Τώρα είναι στο σχολείο, έχουν μάθημα.

Η Μαρία και ο Αλέξανδρος είναι στο σπίτι. Η Μαρία είναι καθισμένη στο ντιβάνι μπροστά σ' ένα μικρό χαμηλό τραπέζι και διαβάζει ένα βιβλίο. Ο Αλέξανδρος είναι όρθιος, βλέπει στο παράθυρο.

Μένουν στην οδό Σταδίου.

Διάλογος

- N. — Τι βλέπεις έξω, Ελένη;
E. — Έλα δω, Νίκο. Ελάτε, Κύριε Μιχαηλίδη, παρακαλώ. Βλέπεις εκείνο το μεγάλο κόκκινο κτίριο μέσα στα δέντρα;
N. — Πού, Ελένη;
E. — Να, εκεί μακριά μέσα στα δέντρα.
M. — Εκείνο το παλιό κτίριο στα αριστερά;
E. — Ναι.
N. — Τι είναι; Τι κτίριο είναι;
E. — Είναι σχολείο.
N. — Ναι, βλέπω πολλά παιδιά εκεί.
E. — Είναι και τα παιδιά μου εκεί. Τα παιδιά μου πηγαίνουν στο σχολείο εκείνο.
M. — Πόσα παιδιά έχεις, Ελένη;
E. — Δυο.
M. — Αγόρια ή κορίτσια;
E. — Ένα αγόρι και ένα κορίτσι.
N. — Βλέπεις τα παιδιά σου εκεί τώρα;
E. — Όχι, είναι πολύ μακριά.
M. — Πόσο μακριά είναι από το σπίτι σου ως το σχολείο;
E. — Ω! Δεν είναι μακριά. Το σπίτι μου είναι πολύ κοντά στο σχολείο, μόνο ένα χιλιόμετρο.
N. — Βλέπεις το σπίτι σου απ'εδώ, Ελένη;
E. — Όχι. Είναι πίσω από το σχολείο το σπίτι μου.
N. — Δεν είναι εκείνο στα δεξιά;
E. — Όχι, όχι. Εσείς έχετε παιδιά κύριε Μιχαηλίδη;
M. — Ναι, έχω ένα. Ένα μικρό κορίτσι.
E. — Πηγαίνει στο σχολείο;
M. — Όχι, είναι πολύ μικρό.
N. — Εγώ δεν έχω παιδιά. Πότε πηγαίνουν τα παιδιά σου στο σχολείο;
E. — Το πρωί.
N. — Πότε γυρίζουν στο σπίτι;
M. — Το απόγευμα.
E. — Τίνος είναι εκείνο το μαύρο αυτοκίνητο;
M. — Δεν ξέρω.
N. — Είναι το αυτοκίνητο του πατέρα μου.

Υπρ. 32. Ответьте на вопросы:

1. Ποιος είναι ο φίλος σου; 2. Ποια είναι η γυναίκα του; 3. Πώς είναι ο φίλος σου; 4. Πώς είναι η γυναίκα σου; 5. Τι είναι ο φίλος σου; 6. Τι είναι η γυναίκα του; 7. Έχουν παιδιά; 8. Πόσα παιδιά έχουν; Ποια παιδιά έχουν; 9. Τι δουλειά κάνουν τα παιδιά τους; 10. Πόσο μακριά είναι το σπίτι τους από το σχολείο; 11. Σε ποια τάξη πηγαίνουν τα παιδιά τους; 12. Πού είναι η μαμά τα παιδιά τους; 13. Πού είναι ο φίλος σου και η γυναίκα του; 14. Τι κάνει η γυναίκα του; 15. Τι κάνει ο φίλος σου; 16. Πόσα χιλιόμετρα είναι το σπίτι σου από το γραφείο;

Υπρ. 33. Поставьте вопросы к тексту.**Υπρ. 34. Ответьте на вопросы:**

1. Τι βλέπει η Ελένη έξω; 2. Τι κτίριο είναι το σχολείο; 3. Είναι κοντά ή μακριά το σχολείο; 4. Πόσα παιδιά έχει η Ελένη; 5. Πού πηγαίνουν; 6. Πόσα παιδιά έχει ο κύριος Μιχαηλίδης; 7. Πόσο μακριά είναι το σπίτι της Ελένης από το σχολείο; 8. Πόσα παιδιά έχει ο Νίκος;

Υπρ. 35. Составьте предложения:

1. βλέπω, κτίριο, μέσα από, στα δεξιά, δέντρο, παλιός.
2. οδός, πολλά, κτίριο, παλιός.
3. αγόρι, βλέπω, κορίτσι, πολλά, κήπος.
4. απ'εδώ, πολύ μακριά, βλέπω, σχολείο, δεν.
5. γυρίζω, σπίτι, αγόρι, σχολείο, απόγευμα.
6. πίσω από, σπίτι, σχολείο.
7. πηγαίνω, το βράδυ, το κορίτσι, σχολείο, το πρωί, γυρίζω.
8. δέντρο, κήπος, σπίτι, μπροστά, πάνω, πολλά φρούτα.
9. ομάδα, είμαι, έξι, φοιτητής, φοιτήτρια.
10. σχολικό βιβλίο, διαβάζω, σελίδα, 19, κείμενο.
11. αυτός, μαυρομάτης, αγόρι, ψηλός, εκείνος.
12. τούτος, χαμηλός, καρέκλα, εκείνος, ψηλός.
13. κακός, αγόρι, αυτός, εκείνος, καλός.
14. τόσο, έχω, εφημερίδα, όσος.
15. τέτοιος, δεν έχω, περιοδικό, φίλος.
16. αγόρι, χοντρός, τούτος, κοντός, κορίτσι, εκείνος, ψηλός, λεπτός.
17. σημαία, μονόχρωμος, αυτός, ενώ, εκείνος, πολύχρωμος.
18. ιταλικός, τρίχρωμος, σημαία, ενώ, δίχρωμος, ελληνικός.
19. γραβάτα, αυτός, ενώ, μονόχρωμος, εκείνος, πολύχρωμος.

20. τραπέζι, τετράγωνος, γραφείο, στρογγυλός, ενώ.
21. εδώ, οδηγός, αυτός, γνωστός, εκεί, άγνωστος, καθόλυ, εκείνος.
22. φόρεμα, αυτός, όμορφος, ενώ, εκείνος, άσχημος.
23. πατέρας, όρθιος, μπροστά, ενώ, καθισμένος, μητέρα, μέσα, αυτοκίνητο.
24. άντρας, κοντά, που, αυτοκίνητο, θείος.
25. φίλη, μένω, οδός.
26. βαλίτσα, άλλος, κάτω από, δωμάτιο, τραπέζι.
27. υπάρχω, γραφείο, περιοδικό, 4, εφημερίδα, 3.
28. αίθουσα, φοιτητής, άλλοι   άλλοι, διαβάζω, άσκηση, γράφω, κείμενο.
29. κάνω, δουλειά, τι, γυναίκα, νοικοκυρά.
30. πόρτα, στα αριστερά, παράθυρο, στα δεξιά.
31. η Μαρία, στα δεξιά μου, ο Αντρέας, στα αριστερά μου.
32. ο Πέτρος, δεξιά, ο Αντρέας, αριστερά.

Упр. 36. Ответьте на вопросы:

1. Τι βλέπεις πίσω από το σπίτι; 2. Τι βλέπεις από το παράθυρο; 3. Τι βλέπετε από το γραφείο σας; 4. Τι βλέπουμε κοντά στο αυτοκίνητο; 5. Τι βλέπετε έξω από το σπίτι; 6. Τι βλέπουν πάνω στο δέντρο; και τι κάτω απ'αυτό; 7. Πόσα παιδιά βλέπεις στον κήπο; 8. Πόσα αυτοκίνητα βλέπει στην αυλή; 9. Πόσα δέντρα βλέπεις μπροστα στο σπίτι; 10. Είναι κοντά ή μακριά το σπίτι σας απ'εδώ; 11. Πόσο μακριά είναι το σπίτι σας από το σχολείο; 12. Η πόρτα είναι στα δεξιά σας ή στα αριστερά σας; 13. Το παράθυρο είναι στα δεξιά ή στα αριστερά; 14. Πόσα πρόσωπα είμαστε εδώ; 15. Πόσα πρόσωπα βλέπεις μπροστά σου; 16. Τι έχει στα δεξιά σου; 17. Τι έχει στα αριστερά σου; 18. Πόσα παιδιά έχει ο φίλος σας;

Упр. 37. Закончите предложения:

1. Από το παράθυρό μου βλέπω   2. Από το σπίτι της βλέπει
3. Πάνω στο δέντρο βλέπουμε . . . 4. Από το σπίτι μου ως το σχολείο είναι . .
5. Κάτω από το τραπέζι βλέπω   6. Εγώ πηγαίνω στο γραφείο, εσύ .
7. Στα δεξιά μου έχει . . . 8. Στα αριστερά μου έχει . . .

Упр. 38. Расскажите о своем друге.

Упр. 39. Поговорите о своих друзьях.

Упр. 40. Переведите на греческий язык:

а) 1. Я не знаю совсем того человека. 2. Я не знаю такого слова. 3. Мне неизвестен этот глагол. 4. Нам неизвестны и другие слова в этом тексте. 5. Мы не знаем совсем ту женщину. 6. Того человека я не знаю. 7. Вот это слово я знаю хорошо. 8. У меня нет такой ручки. 9. В том тексте нет такого слова. 10. В этой библиотеке нет таких книг. 11. В том кармане нет записной книжки. 12. И моя дочь ходит в ту школу. 13. Сядь на тот стул. 14. Положи портфель на тот стол. 15. Положи сумку в тот стол. 16. У тебя есть такой учебник? — Нет, у меня нет такого учебника. 17. Этот стол квадратный, а тот круглый. 18. В этом тексте есть незнакомые слова? — Да, есть. 19. Эти слова незнакомые, а те знакомые.

б) 1. Иди сюда, Петр. Видишь вон то здание вдаль за деревьями? Что это за здание? — Это наша школа. 2. Что это за здание справа? — Не знаю. 3. Ты видишь свой дом отсюда? — Нет, не вижу. Он за тем зданием. 4. Когда возвращаешься из конторы? — Вечером. 5. Когда ваши дети возвращаются из школы? — После обеда. 6. У тебя много детей? — Нет, мало. 7. Твой мальчик ходит в школу? — Да, ходит. — В какой класс? — В третий. 8. На какой странице третье упражнение? — На восемнадцатой странице. 9. В этой книге нет четырех страниц. 10. У тебя есть такой учебник? — Нет, у меня нет такого учебника. 11. Сколько человек в вашей группе? — 14 человек. 12. Сосчитайте от десяти до двадцати. 13. В вашей комнате имеется диван? — Конечно. 14. Кем ты работаешь? — Я шофер. 15. Где живет твоя подруга? — На улице Пушкина. 16. Чем занимаются сейчас ваши студенты? — Кто пишет упражнение, кто читает новый текст. 17. Где мой чемодан? — Он в другой комнате, в шкафу. 18. На этом дереве мало фруктов, а на том много. 19. У тебя нет столько книг, сколько у меня. 20. У тебя столько книг! 21. У моего друга высокая, стройная, черноглазая сестра. 22. Около дивана стоит низкий квадратный стол. 23. У тебя жена высокого роста? — Нет, она низкого роста. — Худая или полная? — Полная. 24. Какого цвета ваш флаг? — Наш флаг одноцветный, белый. 25. Какого цвета греческий флаг? — Греческий флаг двухцветный, бело-голубой. 26. Французский флаг одноцветный? — Нет, он трехцветный: голубой, белый и красный. 27. Какого цвета у тебя галстук? — Многоцветный. 28. У вас очень боязливый ребенок. 29. У моего друга очень болезненный ребенок. 30. Студенты сидят, а преподаватель стоит.

ΔΟΠΟΛΝΗΤΕΛΗΝΕ ΤΕΚΣΤΥ

Διάλογοι

α)

- Τι δουλειά κάνετε;
- Είμαι ναύτης.
- Και η γυναίκα σας;
- Είναι γιατρός.
- Έχετε παιδιά;
- Μάλιστα.
- Πόσα παιδιά έχετε;
- Έχω δυο κορίτσια και ένα αγόρι.
- Πηγαίνουν στο σχολείο;
- Ο γιός και η μικρή μου κόρη πηγαίνουν στο σχολείο. Η μεγάλη μου κόρη είναι φοιτήτρια.

β)

- Χαίρετε, κύριε Νίκο.
- Καλημέρα σας, κυρία Μαρία.
- Τι κάνετε, κύριε Νίκο, είσαστε καλά;
- Μάλιστα, είμαι πολύ καλά. Και σεις τι κάνετε;
- Και εγώ είμαι καλά, ευχαριστώ.
- Τι κάνει η κυρία σας και τα παιδιά σας;
- Καλά, ευχαριστώ. Η κυρία μου είναι στο σπίτι με τα παιδιά.
- Τα παιδιά τι κάνουν;
- Πολύ καλά. Ευχαριστώ. Τι κάνει ο Γιώργος;
- Καλά, ευχαριστώ, είναι στο γραφείο τώρα, γυρίζει στο σπίτι μου βράδυ.
- Χαίρετε, κυρία Μαρία.
- Χαίρετε, κύριε Νίκο.

γ)

- Καλησπέρα, Νίκο.
- Καλησπέρα, Βασίλη.
- Τι κάνεις;
- Καλά, ευχαριστώ. Εσύ τι κάνεις;
- Πολύ καλά, ευχαριστώ.
- Πού πηγαίνεις, Βασίλη;
- Στο σινεμά. Έχει μια καλή ταινία. Και εσύ πού πηγαίνεις;
- Γυρίζω στο σπίτι από το γραφείο μου.

Μένεις στο γραφείο ως το βράδυ, βλέπω. Έλα και συ στο σινεμά.

Όχι, ευχαριστώ.

Καληνύχτα, Νίκο.

Καληνύχτα, Βασίλη.

Το σπίτι μου

Είναι καινούριο, μεγάλο και ωραίο σπίτι.

Έχει πέντε μεγάλα δωμάτια και δυο μικρά.

Πίσω από το σπίτι έχει δέντρα πολλά. Έχει δέντρα ψηλά και χαμηλά, μικρά δέντρα και μεγάλα δέντρα.

Μπροστά έχει όμορφα λουλούδια.

Έχω ένα καινούριο αυτοκίνητο. Δεν είναι μεγάλο, είναι μικρό αυτοκίνητο. Είναι πολύ καλό αυτοκίνητο. Το χρώμα του είναι γρίζο. Είναι ωραίο γρίζο χρώμα στα αυτοκίνητα.

Ο φίλος μου

Μένω τώρα στο σπίτι ενός φίλου μου, του φίλου μου του Μιχάλη. Ο Μιχάλης είναι καθηγητής. Έχει μικρή οικογένεια. Είναι η γυναίκα του η Έλλη και δυο τους παιδιά. Ο Μιχάλης και η Έλλη έχουν μια κόρη και ένα γιο. Λαίδη είναι η φωτογραφία τους. Δεν είναι όμορφα παιδιά; Έχουν ένα μεγάλο σπίτι με έξι δωμάτια. Από το δωμάτιό μου βλέπω κάτω τον κήπο με τα λουλούδια και μακριά πίσω από τα δέντρα, τη λίμνη. Είναι μεγάλη λίμνη.

Ο Μιχάλης έχει ένα σκύλο στο σπίτι, το Μούργο. Η Έλλη δεν θέλει το σκύλο, θέλει τη γάτα της την Ψιψίνα, όχι το Μούργο. Τα παιδιά θέλουν το σκύλο. Κάθε πρωί βλέπω το Μούργο κάτω από το παράθυρό μου. Ο Μιχάλης παίρνει το Μούργο περίπατο κάθε απόγευμα. Πηγαίνω και γω περίπατο το απόγευμα.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

Γραμματικά:

1. Притяжательные местоимения (сильная форма).
2. Определительные местоимения.
3. Неопределенное местоимение *άλλος*.
4. Склонение неравносложных имен прилагательных мужского рода с окончанием *-ης, -ας*, женского рода с окончанием *-α* и среднего рода с окончанием *-ικο, -άδικο*.
5. Склонение неправильного прилагательного *ο πολύς, η πολλή, το πολύ*.

Λεξικό.

Τέκστο: Η αίθουσά μας.

Δополнительные тексты.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Притяжательные местоимения.

Κτητικές αντωνυμίες

В греческом языке, как уже говорилось выше, имеется две формы притяжательных местоимений: **слабая** (*αδύνατος τύπος*) и **сильная** (*δυνατός τύπος*).

В качестве **слабой** формы притяжательных местоимений употребляются краткие формы личных местоимений (*μου, σου, του, της, μας, σας, τους*), стоящие после определяемых слов: *το αγόρι μου, η ομάδα μας, το βιβλίο τους, η γραβάτα του, το φόρεμά της*.

Иногда в качестве притяжательных местоимений употребляются формы местоименного прилагательного *δικός, δική, δικό* в сочетании с краткой формой личных местоимений: *δικός μου* (мой), *δικός σου* (твой), *δικός του* (его), *δικός της* (её), *δικός μας* (наш), *δικός σας* (ваш), *δικός τους* (их).

Μετοίμения δικός μου, δικός σου, δικός του, δικός μας, δικός σας, δικός τους называются **сильными формами притяжательных местоимений**.

Μετοίμνηное прилагательное **δικός, ή, ό** согласуется с определяемым словом в роде, числе и падеже: ο δικός μου πατέρας, η δική μας αίθουσα, το δικό του βιβλίο, οι δικές μας γυναίκες, οι δικοί μου φίλοι, τα δικά μου βιβλία, των δικών μου φίλων.

Μετοίμνηное прилагательное **δικός, ή, ό** склоняется подобно прилагательному с соответствующими окончаниями.

Употребление сильных форм притяжательных местоимений.

Χρήση των δυνατών τύπων των κτητικών αντωνυμιών

В греческом языке употребляются следующие сильные формы притяжательных местоимений:

	1-е лицо	2-е лицо	3-е лицо
1.	(ο) δικός μου	δικός σου	δικός του, της (φίλος)
	(η) δική μου	δική σου	δική του, της (σάκα)
	(το) δικό μου	δικό σου	δικό του, της (μήλο)

Выражает одно лицо и один предмет, которым оно обладает: αυτή η σάκα είναι δική μου (σου, του, της).

2.	(ο) δικός μας	δικός σας	δικός τους (καθηγητής)
	(η) δική μας	δική σας	δική τους (αίθουσα)
	(το) δικό μας	δικό σας	δικό τους (δωμάτιο)

Выражает несколько лиц и один предмет, которым они обладают: η δική μας (σας, τους) αίθουσα είναι μεγάλη.

3.	(οι) δικοί μου	δικοί σου	δικοί τους (φίλοι)
	(οι) δικές μου	δικές σου	δικές του, της (σάκες)
	(τα) δικά μου	δικά σου	δικά του, της (μήλα)

Выражает одно лицо и несколько предметов, которыми оно обладает: τα δικά μου (σου, του, της) βιβλία είναι πάνω στο τραπέζι.

4.	(οι) δικοί μας	δικοί σας	δικοί τους (καθηγητές)
	(οι) δικές μας	δικές σας	δικές τους (σάκες)
	(τα) δικά μας	δικά σας	δικά τους (μήλα)

Выражает несколько лиц или несколько предметов, которыми они обладают: τα δικά μας (σας, τους) μήλα είναι ωραία.

Сильные формы притяжательных местоимений употребляются в следующих случаях:

1) при отсутствии определяемого слова: Τίνος είναι αυτό το βιβλίο; — Είναι δικό μου

2) для усиления: Η δική μας αίθουσα δεν είναι άσχημη

3) для противопоставления: Δε θέλω το δικό σου βιβλίο, θέλω το δικό μου.

Сильные формы притяжательных местоимений могут выступать в роли:

α) подлежащего: ο γιός του είναι μαθητής, ο δικός μου είναι φοιτητής.

β) именной части составного сказуемого: αυτό το χρυσό ρολόϊ είναι δικό μου.

в) дополнения: το μολύβι μου δε γράφει καθόλου, δώσε το δικό σου.

Упр. 1. Прочтите и переведите, поставьте вопросы:

1. Το μαύρο μολύβι είναι δικό μου, το κόκκινο είναι του Πέτρου. 2. Το σπίτι μας είναι παλιό, το δικό σας είναι καινούριο. 3. Τα τσιγάρα είναι δικά μου, δεν είναι δικά σου. 4. Αυτό το ρολόϊ είναι δικό του, δεν είναι δικό της. 5. Αυτή είναι η καρέκλα μου, η δική σου είναι εκεί. 6. Αυτή είναι η αίθουσά μας, η αίθουσά σας είναι εκεί. 7. Αυτή η βαλίτσα δεν είναι δική μου, είναι δική σου. 8. Η σημαία μας είναι τρίχρωμη, η δική σας είναι δίχρωμη. 9. Η γραβάτα μου είναι μονόχρωμη, η δική του είναι πολύχρωμη. 10. Η κυρία μου είναι κοντή, η δική του είναι ψηλή. 11. Ο δικός σου άντρας είναι λεπτός, ο δικός μου είναι χοντρός. 12. Το τραπέζι σου είναι στρογγυλό, το δικό μου είναι τετράγωνο.

Упр. 2. Ответьте на вопросы по образцу:

Образец: Τίνος είναι αυτός ο χάρτης;

Αυτός ο χάρτης είναι δικός μου (σου, του . . .)

Είναι ο χάρτης μου (σου, του . . .)

1. Τίνος είναι αυτό το μήλο; 2. Τίνος είναι αυτή η τσάντα; 3. Τίνων είναι αυτοί οι δερμάτινοι χαρτοφύλακες; 4. Τίνος είναι αυτές οι εφημερίδες; 5. Τίνος είναι αυτά τα περιοδικά; 6. Ποιανών είναι αυτό το παιδί; 7. Τίνων είναι αυτές οι φωτογραφίες; 8. Ποιανών είναι αυτά τα παιδιά; 9. Τίνος είναι αυτή η βαλίτσα; 10. Ποιανής είναι αυτό το φόρεμα; 11. Τίνος είναι αυτό το σχολικό βιβλίο;

Упр. 3. Замените слабые формы притяжательных местоимений на сильные:

1. Δώσε στον Πέτρο τη βαλίτσα σου. 2. Το στυλό μου γράφει καλά, το στυλό σου γράφει άσχημα. 3. Αυτό δεν είναι η τσάντα μου, είναι η τσάντα σου. 4. Να η σημαία μας. 5. Να η ομάδα μας. 6. Αυτό εδώ είναι το δωμάτιό του, εκείνο εκεί είναι το δωμάτιό της. 7. Τι χρώμα είναι η γραβάτα σου; — Η γραβάτα μου είναι πολύχρωμη. 8. Το ντιβάνι σας είναι πολύ χαμηλό, το ντιβάνι μας είναι πολύ ψηλό. 9. Να η βιβλιοθήκη μου. 10. Το λεύκωμά του είναι σ'εκείνο το τραπέζι, το λεύκωμά της είναι μέσα σ'αυτό το τραπέζι.

Упр. 4. Поставьте вопросы:

1. Αυτό το σχολικό βιβλίο είναι δικό μου. 2. Αυτή η λάμπα είναι δική της. 3. Αυτή η σημαία είναι δική μας. 4. Αυτή η βαλίτσα είναι δική του. 5. Αυτή η γραβάτα είναι δική σου. 6. Αυτό το παιδί είναι δικό μας. 7. Αυτός ο χαρτοφύλακας είναι δικός μου. 8. Εκείνη εκεί η κρεμαστή τσάντα είναι δική της. 9. Αυτό το αυτοκίνητο είναι του θείου μου. 10. Αυτό το γραφείο είναι του καθηγητή. 11. Το ρολοί είναι του γιου μου. 12. Αυτή η έκθεση είναι της κόρης μου. 13. Η εφημερίδα αυτή είναι της καθηγήτριας. 14. Αυτό το μωρό είναι της φίλης μου.

Упр. 5. Замените сильные формы притяжательных местоимений на слабые:

1. Το δικό μου το λεύκωμα είναι νέο, το δικό σου είναι παλιό. 2. Να το δικό σου χρυσό ρολοί. 3. Η δική μου λάμπα είναι μεγάλη, μα η δική σου είναι μικρή. 4. Η δική μας αυλή είναι μικρή, μα η δική τους είναι μεγάλη. 5. Το δικό μας το ντουλάπι είναι παλιό. 6. Αυτό το τόπι είναι δικό της. 7. Να το δικό σου το ποτήρι. 8. Αυτό το μωρό είναι δικό μας. 9. Το δικό μας το

σχολείο είναι μακριά από το σπίτι μας. 10. Αυτή η τσάντα είναι δική σου. 11. Έχει πολλά λουλούδια στο δικό μας κήπο. 12. Έχει δυο μεγάλα παράθυρα στη δική μας τάξη. 13. Πάρε το δικό μου μελάνι. 14. Να το δικό σου το γραφείο. 15. Αυτή η σάκα είναι δική της, δεν είναι δική μου. 16. Βάλε το κουτί στη δική σου τσέπη. 17. Αυτός ο γιατρός είναι δικός μας. 18. Το δικό μας το τηλέφωνο είναι πορτοκαλί. 19. Το δικό της το φόρεμα είναι κοντό. 20. Το χρώμα του δικού του σακακιού είναι γκριζό, όχι του δικού μου. 21. Καπνίζω τα δικά μου τσιγάρα. 22. Η δική μας σημαία είναι μονόχρωμη. 23. Τι χρώμα είναι η δική σου γραβάτα; 24. Οι δικές σου φωτογραφίες είναι άσχημες. 25. Θέλω το δικό μου μολύβι, όχι το δικό σου. 26. Θέλει δική σου πέννα ο γιός μου. 27. Δε θέλω τα δικά σου τσιγάρα, έχω δικά μου. 28. Η δική μου καρέκλα είναι κοντά στο παράθυρο.

Упр. 6. Переведите на греческий язык:

1. Чьи это малыши? — Наших друзей. 2. Чьи это дети? — Наши. 3. Чей это альбом? — Мой. 4. Что это за комната? — Это наша аудитория. 5. Это мой портфель, а где твой? 6. Чья это сумка? — Это моя сумка. 7. Чья это девочка? — Это девочка наша. 8. Вот ваше место, садитесь, пожалуйста. 9. У тебя жена высокого или низкого роста? — Моя жена низкого роста. 10. Чей это журнал? — Это её журнал. 11. Это мой учебник, а это твой. 12. Возьми мою газету. 13. Эта записная книжка не моя. 14. Мой муж летчик, а твой кто? — Мой — врач. 15. Моя жена учительница, а твоя кто? — Моя домохозяйка. 16. Мой сын студент. — А мой ученик. 17. У тебя красивая дочь, а у нее нет. 18. Ваш метод прекрасный, а его нет.

2. Определительные местоимения.

Οριστικές αντωνυμίες

Определительные местоимения служат средством уточнения, выделения лица или предмета, о котором идет речь.

В греческом языке в качестве определительных местоимений употребляются:

1) *прилагательное ίδιος* с артиклем: ο ίδιος, η ίδια, το ίδιο

2) *прилагательное μόνος* в сочетании со слабой формой притяжательных местоимений μου, σου, του, της, μας, σας, τους: μόνος μου, μόνη μου, μόνο μου

3) *прилагательное μοναχός* в сочетании со слабой формой притяжательных местоимений μου, σου, του, της, μας, σας, τους: μοναχός μου, μοναχή μου, μοναχό μου.

1. **Определительное местоимение ο ίδιος, η ίδια, το ίδιο** употребляется:

α) в сочетании с именем существительным, *имеющим при себе артикль, личным или указательным местоимением* в значении «сам, сама, само» (лично):

Ο Πέτρος **ο ίδιος** (или ο ίδιος ο Πέτρος) — Петр сам (лично).

Η Μαρία **η ίδια** (или η ίδια η Μαρία) — Мария сама (лично).

Το αγόρι **το ίδιο** (или το ίδιο το αγόρι) — мальчик сам (лично).

Εγώ **ο ίδιος** (или ο ίδιος εγώ) — я сам.

Εσύ **η ίδια** (или η ίδια εσύ) — ты сама.

Αυτός **ο ίδιος** (или ο ίδιος αυτός) — он сам.

Αυτοί **οι ίδιοι** (или οι ίδιοι αυτοί) — они сами.

Εμείς **οι ίδιοι** — мы сами.

Εκείνη **η ίδια** — она сама.

Ο Πέτρος ο ίδιος διαβάζει αυτό το βιβλίο. Η μητέρα η ίδια ανοίγει την πόρτα. Ο δάσκαλος θέλει τον ίδιο τον πατέρα.

α) в сочетании с именами существительными, *не имеющими при себе артикля, в значении «тот же (самый), та же (самая), то же (самое); точно такой же, точно такая же, точно такое же; одинаковый, одинаковая, одинаковое»:*

Διαβάζω το ίδιο βιβλίο. Ο Πέτρος και ο Νίκος διαβάζουν το ίδιο.

Вλέπουν **την ίδια** ταινία.

2. **Определительные местоимения μόνος μου, μοναχός μου** употребляются в значении «сам» (без чьей-либо помощи, участия, по собственной инициативе):

1) **μόνος μου:**

Единственное число

муж. род: **μόνος μου** — я сам, **μόνος σου** — ты сам, **μόνος του** — он сам;

жен. род: **μόνη μου** — я сама, **μόνη σου** — ты сама, **μόνη της** — она сама;

ср. род: **μόνο μου** — я сам, **μόνο σου** — ты сам, **μόνο του** — он сам, **μόνο της** — она сама (το αγόρι, το κορίτσι).

Μνοηστησβνηοο χησλο

μυη. ροδ: **μόνοι μας** — μυ σαμι, **μόνοι σας** — βυ σαμι, **μόνοι τους** — ονι σαμι;

ην. ροδ: **μόνες μας** — μυ σαμι, **μόνες σας** — βυ σαμι, **μόνες τους** — ονι σαμι;

σρ. ροδ: **μόνα μας** — μυ σαμι, **μόνα σας** — βυ σαμι, **μόνα τους** — ονι σαμι (αγόρια, κορίτσια).

Κάνει τις δουλειές της **μόνη της**. — ονα δελαει σβουη σαμια (βεσ ποστρονηη πομοσχι).

Κάνει τις δουλειές του **μόνος του**. Κάνουμε τις δουλειές μας **μόνοι μας**. Κάνουν τις δουλειές τους **μόνοι τους**. Το παιδί **μόνο του** (ή **μόνο του το παιδί**) δεν καταλαβαίνει αυτό.

2) **μοναχός μου:**

Εδινηστησβνηοο χησλο

μυη. ροδ: **μοναχός μου** — υ σαμ, **μοναχός σου** — τυ σαμ, **μοναχός του** — οη σαμ;

ην. ροδ: **μοναχή μου** — υ σαμα, **μοναχή σου** — τυ σαμα, **μοναχή της** — οη σαμα;

σρ. ροδ: **μοναχό μου** — υ σαμ, **μοναχό σου** — τυ σαμ, **μοναχό του** — οη σαμ, **μοναχό της** — οη σαμα.

Μνοηστησβνηοοο χησλο

μυη. ροδ: **μοναχοί μας** — μυ σαμι, **μοναχοί σας** — βυ σαμι, **μοναχοί τους** — ονι σαμι;

ην. ροδ: **μοναχές μας** — μυ σαμι, **μοναχές σας** — βυ σαμι, **μοναχές τους** — ονι σαμι;

σρ. ροδ: **μοναχά μας** — μυ σαμι, **μοναχά σας** — βυ σαμι, **μοναχά τους** — ονι σαμι (αγόρια, κορίτσια).

Τα παιδιά **μοναχά τους** πηγαίνουν στο σχολείο. Дети одни ходят в школу. **Μοναχοί μας** ξέρουμε αυτό.

Μεσποιμενη **μόνος μου** (σου, του, της ι τ. π.) ινοηα υποσребληεισ υ προδλοηομ **από: από μόνος μου:**

Κάνουν αυτό **από μόνοι τους**. Ονι δελαει οτο σαμι.

Прилагательные *μόνος, μοναχός* имеют значение «*одинокий, один*», *μόνος* имеет также значение «*единственный*»: Ο γιός του μένει εδώ μοναχός. Его сын живет здесь один. Η μητέρα και η κόρη μένουν εδώ μόνες. Мать и дочь живут здесь одни. Η μόνη της κόρη μένει στην Κύπρο. Ее единственная дочь живет на Кипре.

Определительные местоимения согласуются в роде, числе и падеже с тем словом, к которому они относятся: Εμείς οι ίδιοι. Αυτός ο ίδιος. Αυτός μοναχός του. Αυτή μόνη της. Αυτές μόνες τους. Θέλω την ίδια τη μητέρα σου.

Упр. 7. Прочтите и переведите на русский язык:

α) 1. Δεν ξέρει αυτή η ίδια 2. Ο ίδιος ο πατέρας μου δεν ξέρει αυτό. 3. Εκείνη η ίδια δεν ξέρει τι είναι αυτό. 4. Θέλω τον ίδιο τον πατέρα σου. 5. Οι ίδιες κάνουν τις δουλειές του σπιτιού. 6. Αυτή η ίδια δεν ξέρει πού είναι ο Γιάννης. 7. Αυτός ο ίδιος δεν καταλαβαίνει αυτή τη φράση. 8. Διαβάζω αυτή την εφημερίδα εγώ ο ίδιος. 9. Εγώ ο ίδιος δεν ξέρω τον κύριο αυτό. 10. Εσύ η ίδια δεν ξέρεις αυτό το ρήμα. 11. Ο αδερφός μου και ο φίλος του έχουν το ίδιο σακάκι. 12. Η γυναίκα μου και η φίλη της έχουν το ίδιο φόρεμα. 13. Ο Γιώργος και ο Χρίστος γράφουν την ίδια άσκηση. 14. Διαβάζουν το ίδιο κείμενο. 15. Η κόρη μου πηγαίνει στο ίδιο σχολείο. 16. Μένουμε στο ίδιο σπίτι. 17. Οι γραβάτες μας είναι οι ίδιες. 18. Το χρώμα των αυτοκινήτων μας είναι το ίδιο. 19. Είναι και οι δυο αδερφές το ίδιο όμορφες. 20. Είναι και οι δυο ασκήσεις το ίδιο δύσκολες.

β) 1. Κάνω τις δουλειές μου μόνος μου. 2. Ο γιός μου γράφει ασκήσεις μοναχός του. 3. Διαβάστε αυτό το κείμενο από μόνοι σας. 4. Γράψτε αυτή την άσκηση από μόνες σας. 5. Τα παιδιά σχηματίζουν τέτοιες φράσεις μοναχά τους. 6. Μένω εδώ μοναχός. 7. Η μόνη μου κόρη μένει στη Ρώμη.

Упр. 8. Переведите на греческий язык:

1. Она сама делает эту работу. 2. Отец всегда сам открывает дверь. 3. Я сама читаю этот журнал. 4. Я сам не знаю этого слова. 5. Она сама не знает хорошо своего брата. 6. Мне нужна твоя мать лично. 7. Мне нужна такая книга самому. 8. Мой брат и я ходим в одну и ту же школу. 9. Мы читаем одну и ту же книгу. 10. Мы занимаемся в той же аудитории. 11. Мои друзья живут в том же доме. 12. Мои двоюродные брат и сестра учатся в одном и том же классе. 13. Вы не знаете тех же самых

слов. 14. Мы пишем те же упражнения на доске. 15. Вы живете один в этом доме? — Нет, здесь живут еще мои бабушка и дедушка. Их нет сейчас дома. 16. Наши дети одни ходят в школу. 17. Петр мой единственный ребенок. 18. Моя единственная дочь живет сейчас в Греции. 19. Мои студенты самостоятельно читают греческие книги. 20. Напишите сами десять греческих фраз. 21. Составьте сами четырнадцать фраз на греческом языке. 22. Прочтите второй параграф сами.

3. Неопределенное местоимение ἄλλος. Αόριστη αντωνυμία «ἄλλος»

Неопределенное местоимение ἄλλος, (ἄλλη, ἄλλο) употребляется с именами существительными в единственном и множественном числе в значении «другой, иной»:

Ἄλλα παιδιά δεν ἔχω. Η Άννα διαβάζει ἄλλο βιβλίο. Ἐχεις ἄλλη κόρη; Δώσε μου το ἄλλο. Γράψε τώρα τη ἄλλη άσκηση.

Неопределенное местоимение ἄλλος может употребляться как с артиклем, так и без артикля.

1. Без артикля или с неопределенным артиклем оно употребляется:
  - а) в значении «**другой, иной**» (не такой, как этот или как прежде, отличающийся от этого или от прежнего):
Δώσε μου (ένα) ἄλλο βιβλίο. Дай мне другую книгу. Ο Πέτρος έγινε ἄλλος άνθρωπος. Петр стал другим человеком.
  - б) в сочетаниях ἄλλος . . . ἄλλος . . . (один . . . другой . . .) или ἄλλοι . . . ἄλλοι . . . (одни . . . другие . . .):
Ἄλλος μπαίνει, ἄλλος βγαίνει. Ἄλλοι γράφουν και ἄλλοι διαβάζουν.
2. С определенным артиклем местоимение ἄλλος употребляется:
  - а) в значении «**остальной**»:
Μόνο ο Χρίστος ξέρει αυτή τη λέξη, οι ἄλλοι όχι.
  - б) в сочетании ο ένας . . . ο ἄλλος . . . (один . . . другой . . .):
Ο ένας μπαίνει, ο ἄλλος βγαίνει. Ἐχω τρεῖς αδερφές* η μια είναι δασκάλα, η ἄλλη είναι γιατρός, η τρίτη είναι φιλότιτρα.

Упр. 9. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Αυτή η φράση είναι σωστή; — Ναι, είναι. — Και η ἄλλη; — Και η ἄλλη είναι σωστή. 2. Δώστε μου ένα ἄλλο βιβλίο. 3. Πού είναι ο ἄλλος;

4. Δεν ξέρει πού είναι το ένα και το άλλο. 5. Μόνο ο Χάρης ξέρει αυτές τις λέξεις, οι άλλοι όχι. 6. Άλλοι σχηματίζουν φράσεις, άλλοι γράφουν ασκήσεις. 7. Πού είναι τα παιδιά σας; — Είναι στο άλλο δωμάτιο. 8. Έχετε άλλη κόρη; — Όχι, δεν έχουμε. 9. Πόσα παιδιά έχεις. — Έχω τρία παιδιά. — Τι δουλειά κάνουν; — Το ένα είναι καθηγητής, τα άλλα δύο πηγαίνουν στο σχολείο. 10. Δεν έχω άλλες φωτογραφίες. 11. Ο ξάδερφός μου μένει σ'ένα άλλο σπίτι. 12. Στην αίθουσά μας δεν υπάρχει ένας άλλος χάρτης.

Упр. 10. Переведите на греческий язык:

1. Дайте мне другую ручку. 2. Преподаватель находится в другой комнате. 3. Мой дядя живет в другом доме. 4. Другой сестры у него нет. 5. Положи коробку в другой карман. 6. Других слов я не знаю. 7. У тебя есть другая авторучка? — Нет у меня другой авторучки. 8. Теперь у меня другой портфель. 9. Чем занимаются сейчас ваши студенты? — Одни пишут уражнения, другие читают текст. 10. У неё есть другие братья? — Нет у неё других братьев. 11. Другой школы здесь нет. 12. Другой карты в аудитории нет. 13. У вас есть другой мел? — Другого мела у нас нет. 14. Здесь есть другая дверь? — Да, есть. 15. У твоего отца есть другая машина? — У моего отца нет другой машины. 16. Откройте другую страницу. 17. Где другой чемодан? — Не знаю. 18. Другой работы у нас нет. 19. Это слово знакомое, а другое незнакомое. 20. У вас есть другой одноцветный галстук? — Да, есть. 21. У меня нет другой английской газеты, есть другой журнал. 22. Моя подруга живет на другой улице. 23. Какого цвета его другой костюм? — Он серого цвета. 24. У вас есть другое платье голубого цвета? — Другого платья голубого цвета у нас нет. 25. Других брюк у меня нет. 26. Другого метода я не знаю. 27. Другого словаря у меня нет.

4. Σκλόνηση πρηναγательных.

Κλίση των επιθέτων

α) Νεραвноσложные имена πρηναγательные мужского рода с окончанием -ης, -ας. Αρσενικά επίθετα σε -ης, -ας ανισοσύλλαβα.

ο φοβητισιάρης	ο μαυρομάτης	ο υπναράς
----------------	--------------	-----------

Неравносложные имена прилагательные мужского рода с окончанием -ης, -ας склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	ο φοβιτσιάρ-ης	ο μαυρομάτ-ης	ο υπναρ-άς
Γεν.	του φοβιτσιάρ-η	του μαυρομάτ-η	του υπναρ-ά
Αιτ.	το φοβιτσιάρ-η	το μαυρομάτ-η	τον υπναρ-ά
Κλητ.	φοβιτσιάρ-η	μαυρομάτ-η	υπναρ-ά

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι φοβιτσιάρ-ηδες	οι μαυρομάτ-ηδες	οι υπναρ-άδες
Γεν.	των φοβιτσιάρ-ηδων	των μαυρομάτ-ηδων	των υπναρ-άδων
Αιτ.	τους φοβιτσιάρ-ηδες	τους μαυρομάτ-ηδες	τους υπναρ-άδες
Κλητ.	φοβιτσιάρ-ηδες	μαυρομάτ-ηδες	υπναρ-άδες

Παρατήρηση:

1. К этой категории относятся сложные прилагательные на -άρης, -ιάρης, -ούρης, -λαίμης, -μάλλης, -μάτης, -μύτης, -πόδης, -φρύδης, -χέρης и уменьшительные на -ούλης.

2. Прилагательные данной категории, как правило, имеют параллельные формы на -ικός, -ική, -ικο: φοβιτσιάρης — φοβιτσιάρικος, η, ο.

б) Имена прилагательные женского рода с окончанием -α (равносложные), -ου (неравносложные). Θηλικά επίθετα σε -α (ισοσύλλαβα), -ου (ανισοσύλλαβα)

η φοβιτσιάρα	η μαυρομάτα	η υπναρού
--------------	-------------	-----------

Равносложные имена прилагательные женского рода с окончанием **-α** и неравносложные с окончанием **-ου** склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	η	φοβισιάρ-α	η	μαυρομάτ-α	η	υπναρ-ού
Γεν.	της	φοβισιάρ-ας	της	μαυρομάτ-ας	της	υπναρ-ούς
Αιτ.	τη	φοβισιάρ-α	τη	μαυρομάτ-α	την	υπναρ-ού
Κλητ.		φοβισιάρ-α		μαυρομάτ-α		υπναρ-ού

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι	φοβισιάρ-ες	οι	μαυρομάτ-ες	οι	υπναρ-ούδες
Γεν.	των	(φοβισιάρ-ικών)	των	(μαυρομάτ-ικών)	των	υπναρ-ούδων
Αιτ.	τις	φοβισιάρ-ες	τις	μαυρομάτ-ες	τις	υπναρ-ούδες
Κλητ.		φοβισιάρ-ες		μαυρομάτ-ες		υπναρ-ούδες

Παρατήρηση:

1. Имена прилагательные женского рода с окончанием **-α** формы родительного падежа множественного числа не имеют, вместо неё употребляется форма родительного падежа соответствующих прилагательных на **-ικός, -ική, -ίκο**:

των φοβισιάρικών, των μαυρομάτικών.

2. Некоторые имена прилагательные женского рода с окончанием **-α** могут иметь и окончания **-ισσα, -ούσα, -ού**:

μαυρομάτα — μαυρομάτισσα, μαυροματούσα, μαυροματού
φοβισιάρα — φοβισιάρισσα

β) Равносложные имена прилагательные среднего рода с окончанием **-ικο, -άδικο**. Ουδέτερα επίθετα σε **-ικο, -άδικο** ισοσύλλαβα

το φοβισιάρικο	το μαυρομάτικο	το υπναράδικο
----------------	----------------	---------------

Равносложные имена прилагательные среднего рода с окончанием **-ικο, -άδικο** склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	το φοβιτσιάρ-ικο	το μαυρομάτ-ικο	το υπναρ-άδικο
Γεν.	του φοβιτσιάρ-ικου	του μαυρομάτ-ικου	του υπναρ-άδικου
Αιτ.	το φοβιτσιάρ-ικο	το μαυρομάτ-ικο	το υπναρ-άδικο
Κλητ.	φοβιτσιάρ-ικο	μαυρομάτ-ικο	υπναρ-άδικο

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	τα φοβιτσιάρ-ικα	τα μαυρομάτ-ικα	τα υπναρ-άδικα
Γεν.	των φοβιτσιάρ-ικων	των μαυρομάτ-ικων	των υπναρ-άδικων
Αιτ.	τα φοβιτσιάρ-ικα	τα μαυρομάτ-ικα	τα υπναρ-άδικα
Κλητ.	φοβιτσιάρ-ικα	μαυρομάτ-ικα	υπναρ-άδικα

Упр. 11. Просклоняйте:

μαυρομάτισσα, μαυροματούσα, μαυροματού, φοβιτσιάρισσα, φοβιτσιάρικος, φοβιτσιάρικη, φοβιτσιάρικο, μαυρομάτικος, μαυρομάτικη, μαυρομάτικο, αρρωστιάρης, αρρωστιάρα, αρρωστιάρικο, αρρωστιάρικος, αρρωστιάρικη, αρρωστιάρικο.

Упр. 12. Раскройте скобки:

1. Η γυναίκα μου είναι (μαυρομάτης). 2. Βλέπω ένα όμορφο (μαυρομάτης) κορίτσι. 3. Η κόρη σου είναι (φοβιτσιάρης). 4. Ο γιός σου είναι (φοβιτσιάρης) παιδί. 5. Ο Αντρέας έχει ένα (αρρωστιάρης) αγόρι. 6. Ο ξάδερφός μου έχει μια (αρρωστιάρης) κόρη. 7. Τα παιδιά σου είναι (φοβιτσιάρης). 8. Η αδερφή σου είναι (μαυρομάτης). 9. Έχετε (φοβιτσιάρης) κορίτσια. 10. Η θεία μου είναι (υπναράς). 11. Ο Νίκος είναι (υπναράς) παιδί. 12. Έχω μια (μαυρομάτης) αδερφή.

Упр. 13. Переведите на греческий язык:

1. У моей подруги очень болезненная дочь. 2. Мой брат — большой любитель поспать. 3. У тебя очень красивая черноглазая дочка. 4. У моей сестры очень робкий ребенок. 5. В моем классе нет хилых детей.

5. Прилагательное *πολύς, πολλή, πολύ*.

Το επίθετο *πολύς, πολλή, πολύ*

Прилагательное *πολύς, πολλή, πολύ* является неправильным и склоняется следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	ο	πολύς	η	πολλή	το	πολύ
Γεν.	του	(πολλού)	της	πολλής	του	(πολλού)
Αιτ.	τον	πολύ	την	πολλή	το	πολύ

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι	πολλοί	οι	πολλές	το	πολλά
Γεν.	των	πολλών	των	πολλών	των	πολλών
Αιτ.	τους	πολλούς	τις	πολλές	τα	πολλά

Παρατήρηση:

1. Формы мужского и среднего рода единственного числа (кроме родительного падежа) пишутся с одной буквой «λ»: *πολύς, πολύ*.

2. Формы женского рода единственного и множественного числа, а также формы мужского рода множественного числа пишутся с двумя буквами «λλ»: *πολλή, πολλές, πολλοί, πολλούς*.

3. Формы родительного падежа единственного числа прилагательного мужского рода *πολύς* и среднего рода *πολύ* употребляются очень редко.

Употребление прилагательных *πολύς, λίγος*

1. Прилагательное *πολύς (πολλή, πολύ)* соответствует в русском языке словам «*многий, многочисленный, долгий*» и словам «*много, долго*»: *πολλοί άνθρωποι* (многие люди, много людей), *πολλή ώρα* (много времени, долго).

Прилагательное *πολύς* выполняет функцию определения и согласуется с определяемым словом в роде, числе и падеже: *πολλή δουλειά*,

πολλές δουλειές (много работы), πολλή χαρά (большая радость), πολλοί φοιτητές, πολλών φοιτητών, πολλούς φοιτητές, πολλές γυναίκες, πολύ νερό (много воды), πολύς κόσμος (много народу), πολλά βιβλία.

Прилагательное πολύς, как правило, употребляется без артикля.¹

Παρατήρηση:

Русскому «очень много» в греческом языке соответствует сочетание πάρα πολύς (в качестве определения) и πάρα πολύ (в качестве обстоятельства образа действия):

Έχω πάρα πολλούς φίλους (у меня очень много друзей). Ο Πέτρος διαβάζει πάρα πολύ καλά. (Петр читает очень хорошо).

2. Прилагательное λίγος, η, ο соответствует в русском языке словам «немногий, немногочисленный, небольшой, недолгий» и словам «мало, немного»: λίγος κόσμος (мало народу), λίγο νερό (мало воды), λίγοι φίλοι (мало друзей).

Παρατήρηση:

Русскому выражению «очень мало» соответствует сочетание πολύ λίγος (в качестве определения) и πολύ λίγο (в качестве обстоятельства образа действия):

Έχω πολύ λίγους φίλους (у меня очень мало друзей). Ο γιός μου διαβάζει πολύ λίγο (мой сын занимается очень мало).

Упр. 14. Просклоняйте:

πολύς κόσμος, πολύ νερό, πολλή χαρά, πολλή δουλειά, πολλή ώρα, πολλοί χάρτες, πολλές σελίδες, πολλά αγόρια, πολλές ομάδες, πολλές φίλες, πολλοί φίλοι, πολλά μωρά, πολλοί χαρτοφύλακες, πολλές λέξεις, πολύ μελάνι, πολλές εφημερίδες, πολλά λουλούδια, πολλά κουτιά.

Упр. 15. Заполните пропуски:

1. Έχουμε πολ βιβλία. 2. Ο γιός μου έχει πολ φίλους. 3. Οι φοιτητές μου διαβάζουν πολ εφημερίδες. 4. Στη λεωφόρο Αμαλίας μένουν πολ . . μαθητές της τάξης μου. 5. Έχουμε πολ . μήλα. 6. Πολ . . . παιδιά είναι στην αυλή. 7. Διαβάζουμε πολύ λίγ . 8. Έχετε πολ ελληνικά περιοδικά; — Όχι, έχουμε λίγ . 9. Τώρα έχουμε πολ . . . δουλειά. 10. Τώρα έχουμε λίγ δουλειές. 11. Πολ είναι η χαρά μας. 12. Στον κήπο μας είναι πολ . . . λουλούδια. 13. Η έκθεσή σου είναι πολ . . . κάλη. 14. Στην ομάδα μας είναι λίγ . . . φοιτητές. 15. Σ' αυτό το κείμενο είναι πολ . . .

άγνωστες λέξεις. 16. Ο θεός μου καπνίζει πολ . . . τσιγάρα. 17. Στο σχολικό βιβλίο είναι πολ άγνωστες σελίδες. 18. Ο γιός μου είναι πολ φοβισιάρικο παιδί. 19. Στο σπίτι γράφω πολ . . . ασκήσεις. 20. Διαβάζω νέα κείμενα πολ . . . φορές. 21. Εδώ έχω πολ . . . φίλες.

Упр. 16. Переведите на греческий язык:

1. У меня здесь мало друзей. 2. В моей библиотеке много хороших греческих книг. 3. У нее много подруг. У меня мало подруг. 4. У нас очень мало греческих газет. 5. У них очень много греческих журналов. 6. В нашей аудитории много цветов. 7. Сейчас у тебя много работы? — Нет, сейчас у меня очень мало работы. 8. Дайте мне немного чернил. 9. Немногие из моих студентов имеют хорошее произношение. 10. Многие студенты нашей группы живут в этом доме. 11. Вы занимаетесь много? — Нет, сейчас я занимаюсь очень мало. 12. На этом дереве много плодов, а на том мало. 13. Я вижу здесь много своих учеников.

Упр. 17. Составьте 10 предложений со словами πολύς, πολύ и 10 предложений со словами λίγος, λίγο.

ΣΛΟΒΑΡΉ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

	αγγλικά	по-английски
τα	Αγγλικά	английский язык
ο	αγρότης	крестьянин
η	αγρότησα	крестьянка
το	αγρόκτημα	ферма
ο	αγροκτηματίας	фермер
το	αναγνωστήτιο	читальный зал, читальня
	αερίζω	проветривать
	ασπρόμαυρος, η, ο	черно-белый
η	βροχή	дождь
	γιατί;	почему? зачем?
η	γλάστρα	цветочный горшок
	γνωρίζω	знать, быть знакомым
η	γόμα	ластик, резинка
το	διάλειμμα	перерыв, антракт
η	διδασκαλία	обучение
	διδάσκω	преподавать; учить, обучать

	διορθώνω	исправлять
	διόρθωσε (διορθώστε)	исправь(те)
	δουλέυω	работать
η	εβδομάδα	неделя
την	εβδομάδα	в неделю
	έγχρωμος, η, ο	цветной
η	εικόνα	картина
ο	Έλληνας	грек
η	Ελληνίδα	гречанка
τα	Ελληνικά	греческий язык
	ελληνικά	по-гречески
	επαναλαμβάνω	повторять
το	επίθετο	фамилия
τα	έπιπλα	мебель
το	επώνυμο	фамилия
ο	εργάτης	рабочий
η	εργάτρια	работница
το	εργοστάσιο	завод
	ευρύχωρος, η, ο	просторный
ο	ηλεκτρολόγος	электрик
το	θερμκήπιο	теплица
	ιατρικός, ή, ό	медицинский
	καθαρίζω	убирать (помещение)
	καθαρός, ή, ό	чистый
η	κασέτα	кассета
το	κασετόφωνο	кассетный магнитофон
η	κουρτίνα	занавеска
το	λάθος	ошибка
η	μαγνητοταινία	магнитофонная лента
το	μαγνητόφωνο	магнитофон
	μαθαίνω	учить, учиться; узнавать (что-либо)
	με (предлог)	с
	μόνο	только
	νομίζω	считать (каким-либо)
	ξένος, η, ο	иностранный; чужой; незнакомый
ο	ξένος	иностранец; незнакомец; гость
το	Πανεπιστήμιο	университет
ο	παππούς	дед, дедушка

10. σβίηστε το λάθος	исправьте ошибку (в тексте)
11. το στυλό	шариковая ручка
12. νομίζω τη γλώσσα αυτή δύσκολη	считаю трудным этот язык
13. μια φορά την εβδομάδα	раз в неделю
14. Το Ινστιτούτο ξένων γλωσσών	институт иностранных языков

Упр. 18. Прочтите и переведите следующие диалоги:

α)

- Ποιό είναι το όνομά σας;
- Το όνομά μου είναι Κώστας.
- Και το επίθετό σας;
- Το επίθετό μου Αλεξίου.
- Πού σπουδάχετε; στο Ινστιτούτο ή στο Πανεπιστήμιο;
- Σπουδάζω σ'ένα Ινστιτούτο.
- Σε ποιο Ινστιτούτο σπουδάχετε;
- Σπουδάζω στο Ινστιτούτο ξένων γλωσσών.
- Τι (γλώσσα) μαθαίνετε;
- Μαθαίνω ελληνικά.
- Τι σπουδάχετε;
- Σπουδάζω καθηγητής.

β)

- Ποιος είναι αυτός ο ψηλός κύριος;
- Είναι ο φίλος μου Αλέξανδρος.
- Τι δουλειά κάνει;
- Είναι εργάτης.
- Πού δουλεύει;
- Δουλεύει σ'ένα εργοστάσιο.
- Τι δουλειά κάνει η γυναίκα του;
- Είναι εργάτρια.
- Πού δουλεύει;
- Δουλεύει στο ίδιο εργοστάσιο.
- Δουλεύουν πολύ;
- Ο φίλος μου ναι, η γυναίκα του όχι, τώρα έχει λίγες δουλειές.
- Έχει αδερφούς ή αδερφές ο φίλος σου;
- Έχει ένα αδερφό.
- Μένει στην πόλη;
- Όχι, μένει στο χωριό.
- Τι δουλειά κάνει;

- Είναι αγρότης.
- Πού δουλεύει;
- Δουλεύει σ'ένα πτηνοτροφείο, είναι πτηνοτρόφος.
- Η γυναίκα του δουλεύει;
- Μάλιστα.
- Πού δουλεύει;
- Δουλεύει στο ίδιο πτηνοτροφείο.
- Έχουν παιδιά;
- Μάλιστα, έχουν τρία παιδιά.
- Αγόρια ή κορίτσια;
- Έχουν δύο κόρες και ένα γιό.
- Τα παιδιά τους σπουδάζουν ή δουλεύουν;
- Σπουδάζουν. Ο γιός σπουδάζει στο Πανεπιστήμιο, και οι δύο κόρες πηγαίνουν στο σχολείο.
- Σε ποια σχολή σπουδάζει ο γιός τους;
- Σπουδάζει στη φιλολογική σχολή.
- Σε ποια τάξη πηγαίνουν οι κόρες τους;
- Η μια είναι μαθήτρια της έβδομης τάξης και η άλλη της τρίτης.

Упр. 19. Прочтите, переведите и перескажите текст; поставьте вопросы к тексту:

Να ο φίλος μου ο Νίκος. Είναι αγρότης, μένει σ'ένα χωριό, δουλεύει σ'ένα μεγάλο θερμοκήπιο. Η Όλγα, η γυναίκα του, είναι αγρότισσα και δουλεύει στο ίδιο θερμοκήπιο. Έχουν τρία παιδιά. Δυο κορίτσια και ένα αγόρι. Ο γιός τους σπουδάζει γιατρός σ'ένα Γιατρικό Ινστιτούτο της Μόσχας, η μεγάλη τους κόρη σπουδάζει καθηγήτρια στη φιλολογική σχολή του Πανεπιστημίου της Μόσχας και η μικρή πηγαίνει στο σχολείο, είναι μαθήτρια της όγδοης τάξης.

Ο αδερφός του φίλου μου είναι εργάτης, μένει στην πόλη. Δουλεύει σ'ένα εργοστάσιο. Είναι ηλεκτρολόγος. Η γυναίκα του είναι εργάτρια στο ίδιο εργοστάσιο.

Упр. 20. Составьте предложения, используя следующие слова и выражения:

φιλολογική σχολή, κάνω μάθημα ελληνικών, ευρύχωρος, καθαρίζω, ποτίζω, φεγγίτης — αερίζω — διάλειμμα, κουρτίνα — ανοιχτός, έγχρωμη τηλεόραση — βλέπω, ασπρόμαυρη τηλεόραση, κασετόφωνο — ραδιόφωνο, όνομα — επώνυμο, παραδίνω ελληνικά, διδάσκω ξένες γλώσσες, σπουδάζω

αεροπόρος, εργάτης — δουλεύω — εργοστάσιο, αγρότης — χωριό, ιατρική σχολή, αναγνώστηριο — συχνά, προφορά, θέλω — κιμωλία, χρώμα — ραδιόφωνο, εργάτρια — δουλεύω — εργοστάσιο, τοίχος — τοπίο — εικόνα, διορθώνω — λάθος, σβήνω — λάθος, δεν — νομίζω — δύσκολος — γλώσσα.

Упр. 21. Ответьте на вопросы, используя слова, заключенные в скобках:

1. Τίνος είναι αυτό το κασετόφωνο; (φίλος). 2. Πού είναι οι κασέτες σας; (ντουλάπι). 3. Τίνος είναι το ραδιόφωνο; (καθηγητής). 4. Πού είναι οι μεταφράσεις σου; (τσάντα). 5. Τίνος είναι αυτή η φωτεινή, ευρύχωρη και καθαρή αίθουσα; (δικός μου). 6. Πού παραδίνετε ελληνικά; (Πανεπιστήμιο). 7. Τίνος είναι αυτό το λάθος; (Μιχάλης). 8. Πού είναι το χωριό σας; (Μόσχα, κοντά). 9. Τίνος είναι αυτές οι κασέτες; (φίλος). 10. Πού σπουδάξει γιατρός ο γιός σου; (Ιατρικό Ινστιτούτο).

Упр. 22. Составьте предложения:

1. φεγγίτης, αερίζω, διάλειμμα, ανοίγω, αίθουσα. 2. καθαρίζω, αδερφή, δωμάτιο, ποτίζω. 3. κουρτίνα, παράθυρο, ανοιχτός, χρώμα. 4. μαθαίνω, ελληνικός, φιλολογικός, Πανεπιστήμιο, σχολή. 5. διδάσκω, Ινστιτούτο, γλώσσα, ελληνικός, ξένος, πατέρας. 6. αίθουσα, έπιπλα, γραφείο, τραπέζι, καρέκλα. 7. αίθουσα, τοίχος, πίνακας, τοπίο, χάρτης, εικόνα, έγχρωμος. 8. τηλεόραση, σπίτι, έγχρωμος, κασετόφωνο, ραδιόφωνο. 9. σπουδάζω, Πανεπιστήμιο, γιατρός, ξάδερφος, σχολή, γιατρικός. 10. βράδυ, τηλεόραση, παππούς, βλέπω. 11. δουλεύω, χωριό, αγρόκτημα, θεία, αγρότισσα. 12. διδασκαλία, μέθοδος, νέος, ξένος, καλός, γλώσσα. 13. και τα δύο, πηγαίνω, σχολείο, τάξη, παιδί. 14. εργοστάσιο, δουλεύω, εργάτης, θείος. 15. νομίζω, δύσκολος, γλώσσα, ελληνικός.

Упр. 23. Просклоняйте глаголы и составьте фразы:

μαθαίνω, καθαρίζω, ποτίζω, διορθώνω, σβήνω, βλέπω, παραδίνω, διδάσκω, σπουδάζω, δουλεύω, αερίζω, επαναλαμβάνω, γυρίζω, θέλω, παίρνω, βάλλω, βγαίνω, μπαίνω.

Упр. 24. Ответьте на вопросы, используя слова, заключенные в скобки:

1. Τι κάνετε, παιδιά; (μαθαίνω). 2. Τι κάνεις, Ελένη; (ποτίζω). 3. Τι κάνει η μητέρα σου τώρα; (καθαρίζω). 4. Τι κάνει ο παππούς σου τώρα;

(βλέπω). 5. Τι κάνει ο Πέτρος; (επαναλαμβάνω). 6. Τι κάνει η Μαρία; (περίζω). 7. Τι κάνουν οι καθηγητές; (παραδίνω). 8. Τι κάνει η αδερφή σου; (διδάσκω). 9. Τι κάνουν τα παιδιά σας; (σπουδάζω). 10. Τι κάνει ο πατέρας σου; (δουλεύω) 11. Τι κάνει ο γιός σου; (διορθώνω). 12. Τι κάνουν οι φοιτητές σας τώρα; (σηματίζω).

Упр. 25. Ответьте на следующие вопросы:

1. Πόσες ξένες γλώσσες ξέρετε; 2. Ποιές ξένες γλώσσες ξέρετε; 3. Τι γλώσσα μαθαίνετε; 4. Πού μαθαίνετε την ξένη γλώσσα; 5. Ποιος διδάσκει ελληνικά στην ομάδα σας; 6. Πόσοι φοιτητές είστε στην ομάδα σας; 7. Πόσοι άντρες και πόσες γυναίκες; 8. Πόσες γλώσσες διδάσκουν στο Ινστιτούτο σας; 9. Έχετε ραδιόφωνο; 10. Έχετε μαγνητόφωνο ή κασετόφωνο; 11. Έχετε πολλούς δίσκους; 12. Έχετε τηλεόραση; 13. Τι τηλεόραση έχετε, μικρή ή μεγάλη; 14. Έχετε εικόνες στο σπίτι σας; 15. Έχετε έγχρωμα τοπία της Ελλάδας; 16. Βλέπετε τηλεόραση στο μάθημα; 17. Τι ανοίγετε στο διάλειμμα το παράθυρο ή το φεγγίτη; 18. Αερίζετε κάθε διάλειμμα την αίθουσά σας; 19. Τι έπιπλα έχει στην αίθουσά σας; 20. Έχετε στα παράθυρα γλάστρες με λουλούδια; 21. Έχετε μάθημα σήμερα; 22. Πηγαίνετε συχνά στο αναγνωστήριο του Ινστιτούτου; 23. Καπνίζετε; 24. Έχετε χαρτί; 25. Στο Πανεπιστήμιό σας διδάσκουν πολλές καθηγήτριες;

Упр. 26. Переведите на греческий язык:

1. Мне нужен мел, дайте мне пожалуйста. 2. Какой язык вы изучаете? — Мы изучаем греческий язык. 3. Кто преподает греческий язык? — Преподаватель Михаилидис. 4. Мой племянник учится на доктора. 5. Вы каждый вечер смотрите телевизор? — Нет. 6. Где вы преподаете греческий язык? — На филологическом факультете университета. 7. Где работает ваша дочь? — Она работает на заводе кассиром. 8. Чем занимаются ее братья? — Они фермеры. 9. Чем занимается твой дядя? — Он рабочий. 10. Твоя мать домохозяйка? — Нет, она учительница. 11. Твоя подруга учится? — Конечно. 12. В вашем институте преподают другие языки или только английский? — Разумеется! Преподают и многие другие языки. 13. Вы оба изучаете английский язык? — Нет, я изучаю греческий. 14. Часто ходите в читальный зал? — Нечасто. 15. Где вы работаете? — Я работаю в деревне, я крестьянка. 16. Моя дочь еще не ходит в школу. 17. Теперь мы не ходим туда. 18. Мне непонятна эта

φραза. Тебе понятно это слово? — Нет, мне непонятно это слово. Нам непонятен этот текст. 19. Ты видишь часто своих друзей? — Конечно. 20. Я вижу твою сестру в окне. 21. Я вижу преподавателя в аудитории. 22. В том шкафу нет новой кассеты. 23. Положи диск в тот шкаф. 24. Я не считаю греческий язык трудным.

ΤΕΚΣΤ. ΚΕΙΜΕΝΟ

Η αίθουσά μας

Τώρα είμαστε στο Πανεπιστήμιο. Εγώ είμαι ο Γιώργος Μαυρίδης. Είμαι καθηγητής της ελληνικής γλώσσας. Αυτοί είναι οι φοιτητές μου. Να η Κατίνα Παπανικολάου και ο Δημήτρης Μακρής. Είναι Έλληνες, μένουν στη Μόσχα. Και οι δυο τους είναι φοιτητές της φιλολογικής σχολής του Πανεπιστημίου της Μόσχας. Μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα στην ομάδα μου. Σπυδάζουν καλά.

Να η αίθουσά μας. Είναι φωτεινή, ευρύχωρη και πάντα καθαρή. Οι φοιτητές μου καθαρίζουν την αίθουσα μόνοι τους. Κάθε διάλειμμα ανοίγουν το παράθυρο ή το φεγγίτη και αερίζουν την αίθουσα.

Τώρα στην αίθουσα είναι ο Πέτρος και η Δώρα. Η Δώρα πότιζει τα λουλούδια. Ο Πέτρος επαναλαμβάνει το νέο μάθημα. Η αίθουσά μας δεν είναι πολύ μεγάλη, έχει μόνο ένα παράθυρο. Το παράθυρο έχει ωραίες κουρτίνες και γλάστρες με λουλούδια. Οι κουρτίνες είναι ανοιχτές.

Στην αίθουσα έχει τέσσερα τραπέζια, ένα γραφείο, δώδεκα καρέκλες, ένα ραδιόφωνο, ένα μαγνητόφωνο, μια έγχρωμη τηλεόραση και ένα ντουλάπι. Στο ντουλάπι έχει ελληνικά βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, μια οπτικοακουστική μέθοδο της ελληνικής γλώσσας και δίσκους.

Στους τοίχους έχει έναν πίνακα, ένα μεγάλο χάρτη της Ελλάδας, τρία ωραία έγχρωμα τοπία της Αθήνας και δυο εικόνες.

Έχει δύο μεγάλες λάμπες στο ταβάνι.

Πάνω στα τραπέζια έχει βιβλία, τετράδια, στυλό, μολύβια, πέννες, μηχανικά μολύβια, χάρακες γόμες και μελάνι.

Μέσα στα τραπέζια έχει τσάντες, σάκες, χαρτοφύλακες.

Πάνω στο γραφείο του καθηγητή έχει βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, ένα στυλό, ένα κόκκινο μολύβι, ένα κουτί τσιγάρα και ένα χαρτοφύλακα.

Διάλογος

- Ποιος είστε;
- Είμαι ο Γιώργος.
- Ποιο είναι το επώνυμό σας;
- Το επώνυμό μου είναι Μαυρίδης.
- Τι δουλειά κάνετε;
- Είμαι καθηγητής.
- Τι διδάσκεις;
- Διδάσκω ελληνικά.
- Διδάσκουν και άλλες γλώσσες στο Ινστιτούτο σας ή μόνο ελληνικά;
- Πώς! Διδάσκουν πολλές άλλες γλώσσες.
- Ποιος είναι αυτός;
- Είναι ο Δημήτρης, ο φοιτητής μου.
- Και αυτή ποια είναι;
- Αυτή είναι η Κατίνα, η φοιτήτριά μου. Μαθαίνουν ελληνικά.
- Ξέρουν καλά την ελληνική γλώσσα;
- Ακόμα όχι.
- Διαβάζουν πολύ;
- Μάλιστα.
- Έχουν καλή προφορά;
- Η Κατίνα ναι, όμως ο Δημήτρης όχι.
- Πού είναι η αίθουσά σας;
- Να η αίθουσά μας.
- Ποιοι είναι στην αίθουσα τώρα;
- Είναι η Δώρα και ο Πέτρος.
- Τι κάνουν;
- Η Δώρα ποτίζει τα λουλούδια και ο Πέτρος βλέπει τηλεόραση.
- Ποιος καθαρίζει την αίθουσα;
- Οι φοιτητές μόνοι τους καθαρίζουν την αίθουσά τους.
- Τι έπιπλα έχει στην αίθουσά σας;
- Στην αίθουσά μας έχει τέσσερα τραπέζια, ένα γραφείο, δέκα καρέκλες και ένα ντουλάπι.
- Τι ακόμα έχει στην αίθουσά σας;
- Στην αίθουσα επίσης έχει ένα ραδιόφωνο, ένα κασετόφωνο και μια **εγχρωμη** τηλεόραση.
- Τι έχει στο ντουλάπι;
- Στο ντουλάπι έχει βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, κασέτες, μια **οπτικοακουστική** μέθοδο της ελληνικής γλώσσας.

- Είναι μεγάλη η αίθουσά σας;
- Όχι και τόσο!
- Πόσα παράθυρα έχει;
- Έχει μόνο ένα παράθυρο.
- Έχει κουρτίνες στο παράθυρο;
- Μάλιστα.
- Τι χρώμα είναι οι κουρτίνες;
- Έχουν χρώμα κίτρινο.
- Έχει γλάστρες με λουλούδια στο παράθυρο;
- Πώς!
- Τι έχει στους τοίχους της αίθουσάς σας;
- Στους τοίχους έχει μια εικόνα, ένα μεγάλο χάρτη της Ελλάδας, τρί-έγχρωμα τοπία της Αθήνας και έναν καφέ πίνακα.
- Είστε Έλληνας;
- Ναι, είμαι Έλληνας.
- Νομίζετε δύσκολη την ελληνική γλώσσα;
- Μάλιστα.
- Έχει πολλούς ξένους στην ομάδα σας;
- Όχι, έχει λίγους.

Упр. 27. Ответьте на вопросы:

1. Πού είναι ο καθηγητής και οι φοιτητές του;
2. Ποιο είναι το όνομα το καθηγητή;
3. Ποιο είναι το επίθετό του;
4. Ποιάς γλώσσας καθηγητής είναι Γιώργος Μαυρίδης;
5. Είναι Έλληνας ο Γιώργος Μαυρίδης;
6. Ποιό είναι το όνομα του φοιτητή;
7. Ποιο είναι το επώνυμό του;
8. Είναι Έλληνας Δημήτρης;
9. Ποιο είναι το όνομα της φοιτήτριας;
10. Ποιο είναι το επώνυμ της;
11. Είναι Ελληνίδα η Κατίνα;
12. Τίνος σχολής φοιτητές είναι και οι δύο τους;
13. Τι γλώσσα μαθαίνουν και οι δύο τους;
14. Τι αίθουσα έχουν;
15. Ποιός καθαρίζει την αίθουσα;
16. Πότε αερίζουν την αίθουσα;
17. Πά αερίζουν την αίθουσα;
18. Ποιοι είναι στην αίθουσα τώρα;
19. Τι κάνουν;
20. Είναι μεγάλη η αίθουσα;
21. Πόσα παράθυρα έχει;
22. Έχει κουρτίνες στο παράθυρο;
23. Είναι ανοιχτές οι κουρτίνες;
24. Τι χρώμα έχουν οι κουρτίνες;
25. Έχει γλάστρες με λουλούδια στο παράθυρο;
26. Τι έπιπλα έχει στην αίθουσα;
27. Τι έχει ακόμα στην αίθουσα;
28. Τι έχει στο ντοκιλάπι;
29. Τι έχει στους τοίχους της αίθουσας;
30. Τι έχει στο ταβάνι;
31. Τι έχει πάνω στα τραπέζια;
32. Τι έχει πάνω στο γραφείο του καθηγητή;
33. Τι είναι μέσα στα τραπέζια;
34. Πώς νομίζετε την ελληνική γλώσσα;

Упр. 28. Поставьте вопросы к тексту.

Упр. 29. Перескажите текст.

Упр. 30. Составьте диалоги на следующие темы:

Вы встретили своего товарища. Спросите его: а) где и на каком факультете он учится, какой язык изучает, кто преподает язык, сколько человек в группе; б) большая ли аудитория, в которой они занимаются, что есть в аудитории, что лежит на столах и в столах, на столе преподавателя, что висит на стене, есть ли что-нибудь на окне.

Упр. 31. Расскажите:

а) о вашей учебной группе; б) о вашем преподавателе; в) о вашей учебной аудитории, институте; г) о вашем друге: где он живет, где работает он и его жена, чем занимаются его дети.

Упр. 32. Поговорите со своими товарищами:

а) о своих друзьях; б) об учебе, аудитории в) о своем преподавателе.

Упр. 33. Составьте небольшие ситуации со следующими словами:

1. μαθαίνω, πανεπιστήμιο, σχολή, σπουδάζω, φιλολογικός, διδάσκω, ελληνικός, έλληνας.

2. αίθουσα, παράθυρο, φωτεινός, κουρτίνα, ευρύχωρος, γλάστρα, καθαρός, ποτίζω, μόνος μου, καθαρίζω.

3. έπιπλα, γραφείο, μαγνητόφωνο, καρέκλα, ραδιόφωνο, ντουλάπι, τηλεόραση, ασπρόμαυρος.

4. τοίχος, τοπίο, ταβάνι, εικόνα, χάρτης, λάμπα, πίνακας.

5. διάλειμμα, παράθυρο, αερίζω, φεγγίτης, ανοίγω.

6. όνομα, φίλος, εργάτης, επώνυμο, δουλεύω, εργοστάσιο, κόρη, παραδίνω, καθηγήτρια, ινστιτούτο, αγγλικός, ξένος, γλώσσα.

7. εργάτρια, γυναίκα, φίλος, εργοστάσιο, γιός, φοιτητής, σπουδάζω γιατρός, ιατρικός, ινστιτούτο.

8. θείος, χωριό, δουλεύω, αγροκτηματίας, αγρόκτημα, αγρότης.

9. σπίτι, το βράδυ, βλέπω, τηλεόραση, επαναλαμβάνω, μάθημα, παιδί, γιαγιά, παππούς.

10. σπουδάζω, κάνω μάθημα ελληνικών, μέθοδος, συχνά, αναγνωστήριο, οπτικοακουστικός, ελληνική γλώσσα, διδασκαλία.

11. αίθουσα, τραπέζι, καρέκλες, στυλό, μηχανικό μολύβι, χάρακας, γόμα, μολύβι, σάκα, τσάντα, τετράδιο, βιβλίο, εφημερίδα, περιοδικό.

Упр. 34. Переведите на греческий язык:

1. Мой сын учится в университете на филологическом факультете, изучает греческий язык. 2. Я преподаватель. Работаю в институте иностранных языков. Преподаю английский язык. 3. Вот наша аудитория. Она просторная и светлая. На окнах красивые занавески, горшки с цветами. В аудитории хорошая новая мебель: четыре стола, десять стульев и один шкаф. На столах лежат книги, журналы, газеты, тетради, карандаши, авторучки, линейки и ластик. В столах находятся портфели, сумки. На стене большая доска, карта Греции, виды Афин и две картины. В аудитории имеется магнитофон и цветной телевизор. В шкафу лежат карандаши, тетради, учебники, журналы, пленки. 4. У тебя есть кассетный магнитофон? — Да, есть, очень хороший. 5. На перемене мы всегда проветриваем аудиторию, открываем окно или форточку. 6. Как ваше имя и фамилия? — Моя фамилия Иванов, а имя Андрей. 7. Исправь ошибку и скажи правильно фразу. 8. Повтори фразу еще раз. 9. Вы часто смотрите телевизор? — Да. — У вас какой телевизор, цветной или черно-белый? — У нас цветной телевизор. 10. Вы кто? — Я преподаватель. — Что преподаете? — Иностранный язык. — Какой язык вы преподаете? — Я преподаю английский язык. — Где вы преподаете английский язык? — В институте иностранных языков. 11. Где учится твоя сестра? — В университете. — На кого она учится? — Она учится на врача. 12. Где работает твоя подруга? — На заводе. — Кем она работает? — Кассиром. 13. Где живут твои братья? — Они живут в деревне. — Чем занимаются? — Работают на ферме. 14. На каком факультете учится твоя дочь? — Она учится на филологическом факультете Московского Университета. 15. Кто твоя тетя? — Она рабочая. — Где работает? — Работает на заводе. 16. Ты часто ходишь в читальный зал? — Да, я часто хожу в читальный зал. — Какие книги ты читаешь там? Греческие. 17. Какие ручки лежат на столе? — На столе лежат серые, зеленые, синие, красные и оранжевые ручки. 18. Ты учишься? — Нет, я работаю. — А жена твоя чем занимается? — Она преподает в школе. 19. В каком институте учится твой сын? — Он учится в медицинском институте. 20. Что тебе нужно? — Мне нужен мел. 21. У тебя есть сегодня занятия? — Нет, у меня сегодня нет занятий. 22. В университете преподают другие языки, или только английский? — А как же! Преподают много разных языков. — В вашем институте преподают греческий язык иностранцам? — Да, преподают. 23. Мы оба изучаем английский язык. 24. Мне хорошо известен ваш метод обучения английскому

языку. 25. Где моя линейка и мой ластик? — В ящике стола. 26. Возьми мой механический карандаш. 27. У тебя есть ферма? — Нет, у моего брата есть птицеферма. 28. В шкафу нет такой кассеты. 29. В нашей аудитории нет таких красивых занавесок. 30. Чей это кассетный магнитофон? — Мой. 31. У тебя есть новая кассета? — Да, есть. 32. Ваш преподаватель грек? — Да, он грек. — Ваша преподавательница гречанка? — Нет.

ΔΟΠΟΛΝΗΤΕΛΗΝΕ ΤΕΚΣΤΟ

α)

- Τι χρώμα είναι το ταβάνι, Γιάννη;
- Είναι άσπρο.
- Το μολύβι σου τι χρώμα είναι;
- Είναι βεραμάν.
- Το κοστούμι σου τι χρώμα είναι;
- Είναι γκριζο.
- Τα επίπλα τι χρώμα είναι;
- Είναι καφέ.
- Το στυλό;
- Είναι πράσινο.
- Τα λουλούδια στις γλάστρες τι χρώμα είναι;
- Είναι κίτρινα.
- Τα βάζα τι χρώμα έχουν;
- Μαύρο.

β)

- Βλέπω έχεις και κασετόφωνο μέσα στο αυτοκίνητο.
- Ναι, έχω.
- Τηλεόραση έχεις στο σπίτι σου;
- Ναι, μια μικρή.
- Έγχρωμη ή ασπρόμαυρη;
- Μια έγχρωμη.
- Βλέπεις συχνά τηλεόραση;
- Όχι.
- Πότε βλέπεις τηλεόραση;
- Όταν δεν έχω δουλειά.
- Ξέρεις τι πρόγραμμα έχει σήμερα;
- Ναι, σήμερα το πρόγραμμα είναι πολύ ωραίο: έχει μια νέα ταινία.

γ)

- Ποιος είστε;
- Είμαι Ανδρέας Νικολάου.
- Τι είστε;
- Είμαι φοιτητής;
- Πού σπουδάζετε;
- Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Τι σπουδάζετε;
- Σπουδάζω γιατρική.
- Ξέρετε πολλές ξένες γλώσσες, δεν είναι;
- Όχι πολλές, ξέρω μόνο δύο, ελληνικά και αγγλικά.
- Μπράβο! Διδάσκουν ξένες γλώσσες στο Πανεπιστήμιο;
- Πώς! Διδάσκουν πολλές ξένες γλώσσες.
- Πόσοι φοιτητές είστε στην ομάδα;
- Είμαστε είκοσι φοιτητές.
- Είστε όλοι άντρες;
- Όχι, δεκατέσσερις άντρες και έξι γυναίκες. Δεκατέσσερις φοιτητές και έξι φοιτήτριες.
- Είστε όλοι Έλληνες;
- Ναι.
- Ο καθηγητής σας πώς είναι; Είναι καλός;
- Δεν είναι καθηγητής, είναι καθηγήτρια. Είναι πολύ καλή καθηγήτρια, ξέρει πολύ καλά τη δουλειά της.
- Είστε καλός φοιτητής, Αντρέα;
- Νομίζω ναι. Και εσείς ποιος είστε;
- Είμαι Δημήτριος Παπαδόπουλος.
- Τι είστε;
- Είμαι υπάλληλος.
- Πού δουλεύετε;
- Σ' ένα γραφείο.
- Εσείς πόσες γλώσσες ξέρετε;
- Μόνο μία, τα ελληνικά, τη δική μας γλώσσα. Ξένη γλώσσα δεν ξέρω, μαθαίνω τώρα.
- Πώς; Πού;
- Πηγαίνω το βράδυ σ' ένα Ινστιτούτο και μαθαίνω αγγλικά. Τα αγγλικά είναι σήμερα πολύ χρήσιμη γλώσσα.
- Πηγαίνετε κάθε βράδυ;

— Όχι, μια φορά την εβδομάδα.

— Μπράβο!

δ)

— Ποιος είναι αυτός ο κύριος;

— Είναι ένας φίλος μου.

— Και εκείνη η κυρία ποια είναι;

— Είναι ξένη. Δεν την γνωρίζω εκείνη την κυρία.

ε)

— Τι δουλειά κάνετε;

— Είμαι εργάτης.

— Και η γυναίκα σας;

— Είναι νοικοκυρά.

— Πόσα παιδιά έχετε;

— Έχω δύο κορίτσια και ένα αγόρι.

— Σπουδάζουν;

— Ναι, ο γιός μου σπουδάζει χημικός, η μεγάλη μου κόρη σπουδάζει γιατρός και η μικρή είναι υπάλληλος στην Εθνική Τράπεζα.

στ)

— Ποια είναι εκείνη η νέα;

— Είναι η Σοφία Παυλίδη.

— Είναι Ελληνίδα, έτσι δεν είναι;

— Μάλιστα, είναι Ελληνίδα.

— Από πού είναι;

— Από την Αθήνα.

— Τι κάνει τώρα εδώ στη Μόσχα;

— Σπουδάζει. Είναι φοιτήτρια.

— Πόν σπουδάζει;

— Σπουδάζει στο Πανεπιστήμιο «Λομονόσωφ».

— Δεν έχει Πανεπιστήμιο στην Αθήνα;

— Έχει, μα η Σοφία θέλει και μαθαίνει τα ρωσικά εδώ στο Πανεπιστήμιο της Μόσχας.

— Έχει πολλούς Έλληνες στο Πανεπιστήμιο της Μόσχας;

— Όχι, έχει λίγους (όχι και τόσους).

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

Γραμματικά:

1. Πρώτο σπράжение глаголов. Πασσβνη φорма. Να-
στώσση φρέμη.
2. Γλαγολы второго σπράжения. Βτωρй κλάсс. Ακтивня
φорма. Ναστώσση φρέμη.
3. Σκλονήνη σущестβηтельных мужского ρода с окончанием -έας.
4. Разносκλονяемые имена сущестβητηельные.
5. Σκλονήνη πρηлагательных с окончанием -ης, -ης, -εс.
6. Κοιηественные числительные. Десятки.
7. Предлог με и его значения.
8. Антонимы.

Словарь.

Текст: Οικογένεια.

Дополнительные тексты.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Πρώτο σπράжение глаголов в настоящем времени.

Πασσβνη φорма. Изъявительное наклонение.

Κλίση των ρημάτων της πρώτης συζυγίας στον ενεστώτα.

Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση

κάθομαι

Πρόσωπο	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
1	κάθ-ομαι	καθ-όμαστε
2	κάθ-εσαι	κάθ-εστε
3	κάθ-εται	κάθ-ονται

По данному типу спрягаются все глаголы пассивной формы 1-го спряжения изъявительного наклонения в настоящем времени.

Упр. 1. Переведите и спрягайте следующие глаголы в настоящем времени:

γράφομαι, κλίνομαι, σβήνομαι, ανοίγομαι, διορθώνομαι, κλείνομαι, ποτίζομαι, σχηματίζομαι, επαναλαμβάνομαι, αερίζομαι, καθαρίζομαι

Упр. 2. Раскройте скобки и переведите предложения:

1. Η λέξη «стуλό» δεν (κλίνομαι). 2. Γιατί δεν (αερίζομαι) η αίθουσά σας; 3. Αυτές οι λέξεις (επαναλαμβάνομαι) συχνά στο νέο κείμενο. 4. Τα παράθυρα σ' αυτό το δωμάτιο δεν (ανοίγομαι). 5. Νέες λέξεις (γράφομαι) ή στο σημειωματάριο ή στο τετράδιο. 6. Αυτά τα λουλούδια (ποτίζομαι) μόνο το βράδυ. 7. Αυτό το λάθος δεν (σβήνομαι). 8. Τώρα στο μάθημα (σχηματίζομαι) φράσεις. 9. Ξέρετε πώς (κλίνομαι) αυτά τα επίθετα; 10. Εμείς δεν ξέρουμε πώς (διορθώνομαι) αυτό το λάθος. 11. Δεν ξέρω πώς (γράφομαι) αυτή η λέξη. 12. Ο φίλος μου (κάθομαι) κοντά στο παράθυρο. 13. Πότε (καθαρίζομαι) η αίθουσά σας; 14. Ξέρετε πώς (ανοίγομαι) αυτός ο φεγγίτης; — Πώς!

Упр. 3. Переведите на греческий язык:

1. Как пишется слово «студент»? 2. Где сидит твой друг? — Он сидит около окна, вон за тем столом. 3. Какие слова не склоняются в греческом языке? — Не склоняются иностранные слова. 4. Как спрягается этот глагол? — Мы не знаем, как спрягается этот глагол. 5. Это окно открывается? — Нет. 6. Когда поливают эти цветы? — Эти цветы поливают только утром. 7. Когда проветривается ваша аудитория? — На каждой перемене. 8. Как исправить эту ошибку? — Мы не знаем, как исправить эту ошибку. 9. Когда убирают эту комнату? — Эту комнату убирают каждый день. 10. Вы знаете, как составляются греческие фразы? — Да, знаем. 11. Я не знаю, как открывается эта форточка. — Эта форточка не открывается. 12. Где сейчас ваши студенты? — Они сидят в аудитории и пишут сочинение.

2. Γлаголы второго спряжения. Ρήματα της δεύτερης συζυγίας

Γлаголы второго спряжения делятся на три класса (категории): на первый (πρώτη τάξη), второй (δεύτερη τάξη) и третий (трίτη τάξη) (только в кафаревусе) класс.

Глаголы второго спряжения являются слитными глаголами, так как гласная основы этих глаголов сливается с гласной личных окончаний. В зависимости от гласной основы, которая называется характером основы (ο χαρακτήρας), слитные глаголы делятся на три вышеупомянутые класса или категории. К первому классу относятся глаголы с гласной основы α (μετρά-ω = μετρώ), ко второму с гласной основы ε (ευχαριστέ-ω = ευχαριστώ), к третьему с гласной основы ο (δηλό-ω = δηλώ).

В димотике употребляются глаголы первого и второго класса. Глаголы третьего класса употребляются только в кафаревусе.

Чтобы не ошибиться при спряжении слитных глаголов, необходимо запоминать класс глагола.

Во всех словарях после слитных глаголов на ω обязательно указывается в скобках гласный основы: μετρώ(α) или μετρώ(άω), ευχαριστώ(ι) или ευχαριστώ(έω), δηλώ(ο) или δηλώ(όω).

Спряжение слитных глаголов второго класса в настоящем времени. Активная форма. Изъявительное наклонение.
Κλίση των ρημάτων της δευτέρης συζυγίας στον ενεστώτα. Δευτέρα τάξη. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση

ευχαριστώ(ε)

Πρόσωπο	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
1	ευχαριστ-ώ	ευχαριστ-ούμε
2	ευχαριστ-είς	ευχαριστ-είτε
3	ευχαριστ-εί	ευχαριστ-ούν

По данному типу спрягаются все слитные глаголы второго класса активной формы в настоящем времени изъявительного наклонения.

Упр. 4. Раскройте скобки и переведите предложения:

1. Ποιον (ευχαριστώ); — (Ευχαριστώ) τη δασκάλα τους. 2. Ο Γιάννης (ευχαριστώ) τη μητέρα και τον πατέρα του. 3. Ποια (ευχαριστώ) τα παιδιά; — (Ευχαριστώ) τη θεία τους. 4. Πάντα (ευχαριστώ) τους φίλους σου; — Όχι. 5. Ποιον (ευχαριστώ); — (Εμείς) (ευχαριστώ) την καθηγήτριά μας.

Упр. 5. Переведите на греческий язык:

1. Аня благодарит свою подругу.
2. Петр благодарит своего брата.
3. Почему ты не благодаришь своих друзей?
4. Мы всегда благодарны своим учителям.
5. Вы всегда благодарны своим друзьям?
6. Студенты благодарят своего преподавателя.

3. Склонение существительных мужского рода с окончанием -εας. Αρσενικά σε -εας

ο γονέας — родитель

Существительные мужского рода с окончанием -εας склоняются следующим образом:

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Όνομ.	ο	γον-έας	οι	γον-είς
Γεν.	του	γον-έα	των	γον-έων
Αιτ.	το	γον-εα	τους	γον-είς
Κλητ.		γον-έα		γον-είς

Упр. 6. Прочтите и переведите:

1. Έχετε γονείς; — Ναι, έχω. — Πού μένουν; — Στην Αθήνα.
2. Τίποσ είναι αυτό το σπίτι; — Είναι των γονέων μου.
3. Γράφετε στους γονείς σας συχνά; — Μάλιστα.
4. Βλέπετε τους γονείς σας συχνά; — Ναι, πολύ συχνά.
5. Ο φίλος μου δεν ξέρει τους γονείς του.

Упр. 7. Переведите на греческий язык:

1. У твоей подруги есть родители? — Да, есть. — Где они живут? — Ее родители живут в Греции.
2. Мой друг живет в доме своих родителей.
3. Мой брат живет в доме родителей жены.
4. Мои родители живут на проспекте Мира.
5. Часто пишешь своим родителям? — Нет, не очень часто.
6. У этого мальчика нет родителей, он живет один здесь.
7. Дети не знают, где их родители.
8. Ваши родители — замечательные люди.
9. Вы знаете его родителей? — Нет, не знаем.
10. Мы нечасто видим своих родителей.

4. Разносклоняемые имена существительные.

Διπλόκλιτα ουσιαστικά

К разносклоняемым именам существительным относятся имена мужского рода, имеющие во множественном числе либо форму среднего рода, либо две формы — мужского и среднего рода. Различаются два вида разносклоняемых имен существительных:

а) имена, имеющие в единственном числе форму мужского рода, а во множественном числе форму среднего рода: ο πλούτος (богатство) — τα πλούτη (богатства)

б) имена, имеющие во множественном числе две формы — форму мужского и форму среднего рода. Иногда с изменением рода изменяется и значение слова: ο χρόνος (время; год) — οι χρόνοι (времена), τα χρόνια (годы), ο αδερφός — οι αδερφοί, τα αδέρφια (братья и сестры).

Склонение имени существительного χρόνος

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός			
Όνομ.	ο	χρόν-ος	οι	χρόν-οι	τα	χρόν-ια
Γεν.	του	χρόν-ου	των	χρόν-ων	των	χρόν-ων (χρον-ών)
Αιτ.	το	χρόν-ο	τους	χρόν-ους	τα	χρόν-ια
Κλητ.		χρόν-ε		χρόν-οι		χρόν-ια

Упр. 8. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Πόσω(ν) χρονώ(ν) είσαι; — Είμαι είκοσι χρονώ(ν). 2. Πόσων χρόνων είναι η κόρη σου; — Είναι τεσσάρων χρονών. 3. Πόσω(ν) χρονώ(ν) είναι ο γιός σου; — Είναι δεκατριών χρονώ(ν). 4. Έχεις αδέρφια; — Ναι, έχω μια αδερφή και ένα αδερφό. 5. Βλέπω τους γονείς μου δυο φορές το χρόνο. 6. Δεν έχει μεγάλα πλούτη. Ο πλούτος του δεν είναι μέγας.

Упр. 9. Переведите на греческий язык:

1. Сколько тебе лет? — Мне семнадцать лет. 2. Моему двоюродному брату тринадцать лет. 3. Сколько лет твоей подруге? — Ей шестнадцать. 4. У моей подруги нет ни братьев, ни сестер. Она единственная

дочь у родителей. 5. Мои братья и сестры живут в деревне. 6. Езжу в деревню раз в год. 7. Богатства нашей страны огромны. 8. Лексическое богатство нашего языка огромно.

5. Склонение прилагательных с окончанием -ης, -ης, -ες.

Κλίση των επιθέτων σε -ης, -ης, -ες

ο συγγενής η συγγενής το συγγενές — родственный

Ενικός αριθμός

Όνομ.	ο	συγγεν-ής	η	συγγεν-ής	το	συγγεν-ές
Γεν.	του	συγγεν-ούς	της	συγγεν-ούς	του	συγγεν-ούς
Αιτ.	το	συγγεν-ή	τη	συγγεν-ή	το	συγγεν-ές
Κλητ.		συγγεν-ή(ς)		συγγεν-ής		συγγεν-ές

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι	συγγεν-είς	οι	συγγεν-είς	τα	συγγεν-ή
Γεν.	των	συγγεν-ών	των	συγγεν-ών	των	συγγεν-ών
Αιτ.	τους	συγγεν-είς	τις	συγγεν-είς	τα	συγγεν-ή
Κλητ.		συγγεν-είς		συγγεν-είς		συγγεν-ή

Παρατήρηση:

Субстантивированное прилагательное ο συγγενής, η συγγενής в значении «родственник, родственница» в родительном падеже единственного числа имеет форму του συγγενή, της συγγενή.

Упр. 10. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Τα ελληνικά και τα αγγλικά είναι συγγενείς γλώσσες; — Όχι, δεν είναι. 2. Η γυναίκα μου έχει πολλούς συγγενείς. 3. Έχεις πολλούς συγγενείς; — Όχι, έχω λίγους. 4. Τώρα μένουμε στο σπίτι των συγγενών μας. 5. Πόσους συγγενείς έχετε; — Έχουμε πολλούς συγγενείς. 6. Ο Αντρέας

είναι συγγενής μου. Η Άννα είναι συγγενής του. 7. Δεν έχω συγγενείς στην Αθήνα. 8. Τίνος συγγενής είναι η Μαρία; — Είναι συγγενής μου.

Упр. 11. Переведите на греческий язык:

1. Вы знаете родственные языки? — Нет, не знаю. 2. Вы пишете своим родственникам часто? — Да, пишу часто. 3. Я не знаю ее родственников. 4. Где живут ваши родственники? — Они живут в деревне. 5. У вас есть здесь родственники? — Да, очень много, 6. Моя сестра сейчас живет в доме своего родственника.

6. Κοιιχественные числительные. Десятки.

Απόλυτα αριθμητικά. Δεκάδες

10	δέκα	60	εξήντα
20	είκοσι	70	εβδομήντα
30	τριάντα	80	ογδόντα
40	σαράντα	90	ενενήντα
50	πενήντα	100	εκατό

Απόλυτα αριθμητικά από το 20 ως το 30

- 20 είκοσι
- 21 είκοσι ένας, είκοσι μια (μία), είκοσι ένα
- 22 είκοσι δυο (δύο)
- 23 είκοσι τρεις, είκοσι τρεις, είκοσι τρία
- 24 είκοσι τέσσερις, είκοσι τέσσερις, είκοσι τέσσερα
- 25 είκοσι πέντε
- 26 είκοσι έξι
- 27 είκοσι εφτά (επτά)
- 28 είκοσι οχτώ (οκτώ)
- 29 είκοσι εννέα (εννιά)
- 30 τριάντα

Παρατήρηση:

Двузначные числительные состоят из десятков и единиц, трехзначные состоят из сотен, десятков и единиц: 31 τριάντα ένας (μια, ένα), 45 σαράντα πέντε, 164 εκατό εξήντα τέσσερις (τέσσερις, τέσσερα) и т.д.

Упр. 12. Прочтите следующие цифры:

3, 6, 9, 11, 13, 14, 24, 35, 28, 44, 47, 53, 61, 78, 89, 93, 100, 114, 118, 123, 139, 146, 151, 168, 177, 184, 199.

Упр. 13. Прочтите числительные с существительными и просклоняйте их:

один человек, три цветочных горшка, четыре карты, 13 картин, 14 кассет, 21 работница, 33 рабочих, 44 ученика, 74 газеты, 81 страница, 163 города, 113 учителей.

Упр. 14. Сосчитайте от 40 до 50 и от 100 до 120.

Упр. 15. Переведите на греческий язык:

1. Моей жене 31 год. 2. В нашем классе 33 ученика. 3. В моей группе 14 студентов. 4. Моей бабушке 83 года. 5. В этой книге 184 страницы. 6. В моей библиотеке 194 книги. 7. В классе 21 девочка и 14 мальчиков. 8. В нашей деревне 151 дом.

7. Некоторые значения предлога με

Предлог με (перед гласными μ') употребляется с винительным падежом:

1) при обозначении совместности, соучастия в одном и том же действии в значении «с»:

Ο Πέτρος μένει σ'αυτό το σπίτι με τη μητέρα του. Πηγαίνει στη θάλασσα με το γιό του.

2) при обозначении средства, орудия действия:

Γράφω με μολύβι, με στυλό. Πηγαίνω με αυτοκίνητο.

3) при обозначении предмета, который носят или надевают:

Τα κορίτσι με τα μαύρα. Εκείνος με το μπλε σακάκι είναι ο αδερφός της μάνας μου.

Упр. 16. Заполните пропуски соответствующими предлогами:

1. Πηγαίνω στο γραφείο μου το πρωί το αυτοκίνητό μου. 2. Μένω ... τη λεωφόρο Αμαλίας. 3. Βάζω το κουτί ... την τσέπη μου. 4. Δώσε το στυλό σου ... τον Πέτρο. 5. Ο καθηγητής είναι μέσα ... την αίθουσα; 6. Γράφουμε ... τον πίνακα την κιμωλία. 7. Γράφω το τετράδιο ... το μηχανικό μολύβι. 8. ... τι γράφεις ... το σημειωματάριο; — Γράφω ... το σημειωματάριο ... τη

πέννα. 9. ... τι σβήνετε τον πίνακα; — Σβήνουμε τον πίνακα ... το σφουγγάρι. 10. Το παράθυρο έχει ωραίες κουρτίνες και γλάστρες ... λουλούδια. 11. Ο γιός μου πηγαίνει την έβδομη τάξη. 12. Σπουδάζω τον ξάδερφό σου ... την ίδια τάξη. 13. Ελάτε τον πίνακα. 14. Πάνω το τραπέζι έχει ένα βάζο λουλούδια. 15. ποια πηγαίνεις ... το σινεμά; — την Άννα. 16. ποιον δίνεις την εφημερίδα; — το θείο μου. 17. ποιον γράφεις; τη μητέρα μου. 18. ποιον παίρνεις τα λουλούδια; τη φίλη μου. 19. Γράφω ... τον αδερφό μου τον Παύλο. 20. Έχει μία μεγάλη εικόνα τον τοίχο. 21. Το σπίτι του είναι κοντά τη θάλασσα. 22. Παίρνω μια πέννα και γράφω γράμμα ... το χαρτί. 23. Τα παιδιά θέλουν βιβλία ... εικόνες. 24. Πηγαίνει στο σινεμά ... τις κόρες της. 25. Ο πατέρας ... τη μητέρα πηγαίνουν στο σινεμά.

Упр. 17. Переведите на греческий язык:

1. Чем мы пишем на доске? — Мелом. 2. Чем вы пишете, карандашом или авторучкой? — Я пишу карандашом. 3. Мне нужна книга с картинками. 4. С кем вы ходите в кино? — Хожу в кино с друзьями. 5. Чем вы стираете с доски? — С доски стираем губкой. 6. Где ваза с цветами? — На моем письменном столе. 7. Я учусь с вашим сыном в одной группе. 8. На окнах горшки с цветами, красивые занавески. 9. На чем вы ездите на работу? — На машине.

8. ΑΝΤΟΝΙΜΥ. ΑΝΤΩΝΥΜΑ

Σлова с противоположным значением называются антонимами: καλός — άσχημος, μεγάλος — μικρός, χαμηλός — ψηλός, μαύρος — άσπρος.

Упр. 18. Подберите антонимы к следующим словам и составьте предложения:

γνωστός, στρογγυλός, έγχρωμος, δεξιά, λίγος, λεπτός, όρθιος, μονόχρωμος, εδώ, ενικός, μαύρος, κοντός.

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

αδύνατος, η, ο

αναπαυτικά

αναπαυτικός, ή, ό

слабый (в разн. знач.); худой

удобно

удобный

η	ανεψιά, ανιψιά	племянница
ο	ανεψιός, ανιψιός	племянник
το	ανίψι	племянник, племянница
τα	ανίψια	племянники и племянницы
η	ανύπαντρη	незамужняя
ο	ανύπαντρος	холостой
ο	αριθμός	номер; число
	αρκετά	достаточно, довольно
	βαδίζω	шагать, идти
το	βάθος	глубина
	βέβαια	конечно, безусловно
	βέβαιος, α, ο	уверенный, убежденный
	βιαστικός, ή, ό	торопливый
	γαλλικά	по-французски
τα	Γαλλικά	французский язык
η	γάτα	кошка
ο	γέρος	старик
	για (предлог)	для, ради; ο, об
	γονατισμένος, η, ο	стоящий на коленях
ο	γονέας, γονιός	родитель
	γρήγορα	быстро, скоро; вскоре
η	γριά	старуха
τα	γυαλιά	очки
το	γυμνάσιο	гимназия
η	δακτυλογράφος	машинистка
το	δάσος	лес
το	δημοτικό	начальная школа
	δημοτικός, ή, ό	народный
το	διαμέρισμα	квартира
ο	δρόμος	дорога; улица
	δυνατός, ή, ό	сильный, крепкий (в разных значениях)
η	εγγονή (εγγόνη)	внучка
το	εγγονάκι	внучек
το	εγγόνι	внук, внучка
ο	εγγονός (έγγονος)	внук
η	έκφραση	выражение
	έξυπνος, η, ο	сообразительный, смысленый

το	επάγγελμα	профессия
	εργάζομαι	работать, трудиться
η	εργασία	работа, дело; занятие
η	Θεσσαλονίκη	г. Салоники
η	κάλτσα	чулок; носок
ο	καναπές	диван
η	κατοικία	жилище; дом; квартира
ο, η	κάτοικος	житель, жительница
το	κέντρο	центр
το	κίλο	кило
	λατρεύω	обожать, боготворить
	λέγομαι	называться, именоваться
ο, η	λογιστής	бухгалтер
το	λύκειο	лицей
	μαζί	вместе
τα	μαλλιά	волосы
	μάλλον	довольно, в достаточной степени, до некоторой степени
το	μάτι	глаз
	μεγαλύτερος η, ο	старший
ο, η	μηχανικός	инженер
	μικρότερος, η, ο	младший
η	μονοκατοικία	особняк
η	μπάλα	мяч
ο	νοικοκύρης	хозяин дома
η	οικογένεια	семья
	όλος, η, ο	весь, целый
	ονομάζομαι	называться, именоваться
	όπως (относит. нар.)	как
	ότι (союз)	что
ο	όροφος	этаж
η	ορφανή	сирота (жен. р.)
ο	ορφανός	сирота (муж. р.)
το	παιγίδι	игра; игрушка
	παίζω	играть
η	παντρεμένη	замужняя
ο	παντρεμένος	женатый
το	πάτωμα	этаж, пол

το	πόδι	нога; лапа; ножка
	περιγράφω	описывать
η	περιοχή	район
	περίπου	около, приблизительно
το	πιάνο	пианино
	πλέκω	вязать
η	πολυθρόνα	кресло
η	πολυκατοικία	жилой дом
το	προάστειο (προάστιο)	пригород, предместье
το	ράδιο	радио
το	ρετιρέ	шестой этаж
ο	σκύλλος	собака
	σπάνια	редко
	στέκομαι	стоять
ο, η	συγγενής	родственник, родственница
η	συγγένισσα	родственница
	συνήθως	обычно, обыкновенно, как правило
η	συνομιλία	беседа
ο, η	συνταξιούχος	пенсионер, пенсионерка
ο	σωρός	масса, множество, куча
το	τέλος	конец
η	τράπεζα	банк
ο	χαιρετισμός	привет, поклон
ο	χρόνος	год, время
	χωρισμένος, η, ο	разведенный
	χωριστά	отдельно

Выражения и словосочетания. Εκφράσεις

1. είμαι πολύ βιαστικός	я очень спешу
2. το δημοτικό σχολείο	начальная школа
3. μαζί μου (σου, του, της, σας, μας, τους)	вместе со мной (с тобой, с ним, с вами, с нами, с ними)
4. είμαι βέβαιος ότι...	я уверен, что...
5. είμαι βέβαιος για...	я уверен в...
6. με γυαλιά στα μάτια	в очках
7. τα παιδιά του σχολείου	дети школьного возраста
8. παίζω πιάνο	играть на пианино

9. έχω ένα σωρό συγγενείς	у меня масса родственников
10. δώσε τους χαιρετισμούς μου σε	передай привет...
11. όπως θέλεις	как хочешь
12. Ποιός είστε το επάγγελμα; είμαι γιατρός το επάγγελμα	кто вы по профессии? я врач по профессии
13. πόσω(ν) χρονώ(ν) είσαι;	сколько тебе лет?
14. το Χαλάνδρι, το Παγκράτι, η Κυψέλη	Халандри, Панкрати, Кипсели (районы Афин)
15. το Γαλάτσι, η Κηφισιά, το Ψυχικό, το Φάληρο, τα Μαρούσι	Γαλατσι, Кифисья, Психико, Фалирон, Маруси (пригороды Афин)

Упр. 19. Прочтите, переведите и перескажите тексты:

Διάλογοι

α)

- Πώς ονομάζεστε;
- Ονομάζομαι Νίκος.
- Πώς είναι το επώνυμό σας;
- Το επωνυμό μου είναι Νικολαΐδης.
- Πόσω χρονών είστε;
- Είμαι σαράντα τεσσάρων χρονών.
- Τι δουλειά κάνετε;
- Είμαι εργάτης.
- Πού εργάζεστε;
- Σ'ένα εργοστάσιο της Αθήνας.
- Πού μένετε, στο κέντρο ή στα προάστεια της πόλης;
- Μένουμε στο κέντρο της Αθήνας, στη λεωφόρο Αλεξάνδρας, αριθμός 15.
- Έχετε μεγάλη οικογένεια;
- Όχι, δεν είναι μεγάλη.
- Πόσοι είστε στην οικογένεια;
- Είμαστε, όλοι-όλοι, πέντε.
- Έχετε γονείς;
- Ναι, έχω πατέρα και μητέρα.
- Οι γονείς σας είναι νέοι;
- Όχι, είναι γέροι. Ο πατέρας μου είναι 73 χρόνων και η μητέρα μου είναι 67 χρόνων. Είναι συνταξιούχοι.

- Έχετε αδέρφια;
- Ναι, έχω δυο αδερφούς και μια αδερφή.
- Έχετε παππού και γιαγιά;
- Όχι.
- Έχετε καλή κατοικία;
- Ναι, η κατοικία μου είναι αρκετά καλή, μα είναι μικρή. Έχω ένα διαμέρισμα δύο δωματίων στο ρετιρέ μιας πολυκατοικίας.
- Έχετε πολλούς συγγενείς στην Αθήνα;
- Μάλιστα, έχω ένα σωρό συγγενείς στην Αθήνα, μια θεία και δύο θείους, μια ανιψιά και ένα ανιψιό και τρία ξαδέρφια.
- Τι είναι ο μεγαλύτερος αδερφός σας;
- Είναι ναύτης,
- Και τι είναι ο μικρότερος αδερφός σας;
- Είναι λογιστής σε μια τράπεζα.
- Τι δουλειά κάνει η αδερφή σας;
- Είναι δακτυλογράφος.
- Ο θείος σας έχει αδερφούς;
- Όχι, δεν έχει αδερφούς, έχει μια αδερφή.
- Και η θεία;
- Η θεία μου δεν έχει αδέρφια.
- Έχετε στο σπίτι ένα σκύλο ή μια γάτα;
- Έχουμε μια γάτα.

β)

- Σε ποια πόλη μένετε;
- Στην Αθήνα.
- Μένετε στην πόλη;
- Όχι, μένω μακριά, σε προάστειο.
- Σε ποια περιοχή;
- Στο Γαλάτσι.
- Που ακριβώς;
- Στην οδό Παλαμά, αριθμός 40.
- Το σπίτι σας είναι πολυκατοικία ή μονοκατοικία;
- Είναι πολυκατοικία και μένω στον πέμπτο όροφο.
- Έχετε τηλέφωνο;
- Ναι, είναι 210 33 45 185.
- Έχετε σκύλο ή γάτα στο σπίτι;
- Έχουμε ένα μεγάλο σκύλο.

γ)

- Καλημέρα σας, κύριε Μανόλη.
- Καλημέρα σας, κύριε Αριστείδη;
- Τι κάνετε;
- Ευχαριστώ, καλά. Εσείς;
- Πολύ καλά. Καθίστε, παρακαλώ.
- Ευχαριστώ. Πού είναι η κυρία σας και τα παιδιά σας;
- Η Αγγελική μου είναι στο σπίτι, τα παιδιά είναι έξω.
- Τι κάνει ο μεγαλύτερος γιός σας τώρα;
- Εργάζεται σ' ένα λύκειο.
- Τι δουλειά κάνει;
- Είναι καθηγητής της γαλλικής γλώσσας. Και ο δικός σας τι δουλειά κάνει;
- Είναι μηχανικός, εργάζεται σ' ένα εργοστάσιο της Θεσσαλονίκης.
- Γράφει συχνά;
- Όχι, σπάνια.
- Να και η Αγγελική μου.
- Καλημέρα, κυρία Αγγελική.
- Καλημέρα, κύριε Αριστείδη. Τι κάνει η κυρία και τα παιδιά;
- Καλά, τώρα είναι στο σπίτι.
- Δώστε πολλούς χαιρετισμούς στην κυρία σας και στα παιδιά σας;
- Ευχαριστώ πολύ. Είμαι βιαστικός. Χαίρετε.
- Χαίρετε.

Упр. 20. Раскройте скобки:

Ο ανιψιός μου (ονομάζομαι) Παύλος. (Σπουδάζω) στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης. 2. Ποια γλώσσα (μαθαίνω) η ανεψιά σου; 3. Πώς (λέγομαι) η εγγονή σου; — (Λέγομαι) Μαρία. 4. Ο παππούς και η γιαγιά μου (μένω) στο προάστειο της πόλης. 5. Ο γιός μου, γονατισμένος στο πάτωμα, (παίζω) με τη γάτα. 6. Η γιαγιά (κάθομαι) στην αναπαυτική πολυθρόνα και (πλέκω) κάλτσες για τον εγγονό της. 7. Η εγγονή μου (στέκομαι) όρθια κοντά στο παράθυρο και (βλέπω) στην αυλή. 8. Οι φοιτητές (περιγράφω) την αίθουσά τους. 9. Οι γονείς (λατρεύω) τα παιδιά τους.

Упр. 21. Составьте предложения, используя следующие слова; поставьте вопросы к этим предложениям и ответьте на них:

αναπαυτικός, ανύπαντρος, ανύπαντρη, βάθος, βιαστικός, γονατισμένος, αδύνατος, μεγαλύτερος, μικρότερος, κάτοικος, έξυπνος, ορφανός, ορφανή,

παντρεμένος, παντρεμένη, χωρισμένος, συνταξιούχος, κατοικία, μονοκατοικία

Упр. 22. Образуйте женский род от следующих существительных и составьте предложения:

γέρος, αγόρι, γιός, ανεψιός, άντρας, θείος, εγγονός, παππούς, ορφανός, παντρεμένος, συγγενής, ανύπαντρος, φοιτητής, μαθητής, καθηγητής, αδερφός, φίλος, δάσκαλος

Упр. 23. Подберите антонимы к следующим словам и составьте предложения:

μεγαλύτερος, γνωστός, συχνά, όρθιος, χοντρός, παντρεμένος, χωριστά, μακρυνά, δυνατός, λίγος, κέντρο, ψηλός

Упр. 24. Составьте предложения со следующими выражениями:

πόσω χρονών, με γυαλιά στα μάτια, παίζω πιάνο, παίζω με τη μπάλα μου, παίζω με τη γάτα, έχω ένα σωρό, στο βάθος, γονατισμένος στο πάτωμα, στέκομαι όρθιος, είμαι πολύ βιαστικός, τα παιδιά του σχολείου, μαζί μας, δημοτικό σχολείο, πλέκω κάλτσες για...

Упр. 25. Составьте предложения со следующими глаголами:

λέγομαι, ονομάζομαι, παίζω, πλέκω, λατρεύω, εργάζομαι, κάθομαι, στέκομαι, ευχαριστώ, παρακαλώ, περιγράφω, διδάσκω, αερίζω, διορθώνω, επαναλαμβάνω, καθαρίζω, μαθαίνω, παραδίνω, σπουδάζω, ποτίζω

Упр. 26. Составьте предложения со следующими словами:

τράπεζα, χωρισμένος, χαιρετισμός, συνομιλία, συγγένισσα, προάστειο, πολυκατοικία, πολυθρόνα, περιοχή, ορφανή, όροφος, οικογένεια, νοικοκύρης, νοικοκυρά, μπάλα, μονοκατοικία, λύκειο, λογιστής, γυμνάσιο, κάτοικος, κατοικία, επάγγελμα, εγγονή, διαμέρισμα, δακτυλογράφος, γυαλιά, αριθμός, ανίψι, γάτα, σκύλος, γέρος, γριά, γονείς, παιγνίδι, δάσος

Упр. 27. Заполните пропуски словами:

1. Ο εγγονός μου σ'ένα καινούριο εργοστάσιο. 2. Έχουμε σε μια πολύ ωραία πολυκατοικία. 3. Έχω ένα συγγενείς στη Μόσχα. 4. Ο παππούς και η γιαγιά ... τα εγγονάκια τους. 5. Ο φίλος μου έχει ένα σωρό στην Αθήνα. 6. Ο παππούς μου είναι ... 80 χρονών. 7. Η γιαγιά μου είναι ...

75 χρονών. 8. Ο μεγαλύτερος αδερφός μου ... Μιχάλης. 9. Η μικρότερη κόρη μου πιάνο πολύ καλά. 10. Η εγγονή μου παίζει με της πολύ συχνά. 11. Ο γιός μου είναι αγόρι, και σπουδάζει πολύ καλά. 12. Σε του δωματίου, πάνω σε μια αναπαυτική κάθεται η ανιψιά μου και διαβάζει εφημερίδες. 13. Αυτή η πολυθρόνα είναι πολύ 14. Το εγγόνι μου είναι τεσσάρων 15. Η γιαγιά με στα μάτια κάθεται στον καναπέ και κάλτσες. 16. Μένουμε σε της Αθήνας, σε μια πολύ ωραία πολυκατοικία. 17. Ο γιός μου είναι στο πάτωμα και παίζει με τη 18. Έχουμε ένα μεγάλο που ονομάζεται Ρέξ. 19. Τι έχετε; — Είμαι λογιστής. 20. Οι γονείς του είναι ... της Θεσσαλονίκης. 21. Σ' αυτή την ... είναι το διαμέρισμα της εγγονής του κυρίου Μιχάλη. 22. Η κυρία μου είναι κοντή και ... χοντρή. 23. Κάθεται σ' αυτή την πολυθρόνα; — Μάλιστα. 24. Ο γιός σου είναι παντρεμένος; — Όχι, είναι ... 25. Β γιαγιά μου δεν εργάζεται, είναι ... 26. Η κόρη σας είναι ανύπαντρη; — Όχι, είναι ... 27. Ο γιός της είναι ψηλός και ... άντρας. 28. Ο μικρότερος εγγονός του πηγαίνει στο σχολείο. 29. Ο μεγαλύτερος γιός μας είναι δεκαεφτά χρονών, πηγαίνει στο 30. Η ανιψιά μου είναι δεκατεσσάρων χρόνων, πηγαίνει στο 31. Το σπίτι σας είναι ή πολυκατοικία; — Είναι 32. Σε ποια της Αθήνας μένετε; — Μένουμε στο Ψυχικό, σε μια πολύ ωραία μονοκατοικία. 33. Ο φίλος μου δεν έχει γονείς, είναι ... 34. Έχεις άντρα; — Τώρα όχι, είμαι ... 35. Σε ποιο πάτωμα είναι το διαμέρισμά σας; — Είναι στο 36. Ο άντρας μου είναι λογιστής το επάγγελμα, εργάζεται τώρα σε μια ... 37. Δώσε μου στην κυρία σου. 38. Είμαι ... ότι ο Πέτρος μένει σ' αυτό το σπίτι.

Упр. 28. Ответьте на вопросы преподавателя по темам; составьте небольшие рассказы (ситуации) на каждую тему, используя слова и словосочетания:

1. Η οικογένειά μου

Έχω γονείς (μητέρα, πατέρα). Βλέπω σπάνια, βλέπω συχνά. Έχω ένα σωρό συγγενείς (παππούς, γιαγιά, θείος, θεία, ανίψια, αδέρφια). Γράφω συχνά, σπάνια.

Έχω γυναίκα (άντρα), χρόνος, παιδιά, μεγαλύτερος, μικρότερος, δημοτικό σχολείο, γυμνάσιο, λύκειο, έξυπνος, τα παιδιά του σχολείου, επάγγελμα, δουλεύω.

Γονείς, 55 χρονών, 60 χρονών, συνταξιούχος.

2. Ο αδερφός μου

Μεγαλύτερος, ονομάζομαι, χρόνος, δυνατός, ψηλός, μηχανικός, δουλεύω, στο εργοστάσιο, είμαι παντρεμένος, μένω στα προάστεια, διαμέρισμα τριών δωματίων, όροφος, γυναίκα, κοντή, μάλλον αδύνατη, καθηγήτρια, επάγγελμα, πολυκατοικία, μωρό, τώρα δεν εργάζομαι, νοικοκυρά.

3. Ο θείος μου

Λέγομαι, μένω στην Αθήνα, στα προάστεια της πόλης, έχω μονοκατοικία, έχω τρία έξυπνα παιδιά, μεγαλύτερος γιός, χρόνος, σπουδάζω γιατρός, Πανεπιστήμιο, μικρότερος, πηγαίνω στο λύκειο, το κορίτσι είναι 12 χρονών, πηγαίνω στο γυμνάσιο, η θεία είναι σπιτονοικοκυρά, έχω ένα σωρό ανίψια.

4. Ο παππούς και η γιαγιά μου

Είναι γέρος, γριά, 70 χρονών, 65 χρονών, είναι συνταξιούχος, λατρεύω τη γιαγιά, μένουν μαζί μας, κάθομαι στην αναπαυτική πολυθρόνα, κάθομαι στον καναπέ, με γυαλιά στα μάτια, διαβάζω την εφημερίδα μου, πλέκω κάλτσες, παίζω πιάνο, παίζω με τη μπάλα, έχω ένα σκύλο και μια γάτα.

Упр. 29. Прочтите и переведите диалог, поставьте вопросы к тексту, перескажите его содержание:

Διάλογος

- Τίνος είναι αυτή η πένα; Είναι δική σου, Πέτρο;
- Όχι, κύριε, δεν είναι δική μου. Η δική μου είναι μέσα στην τσάντα μου.
- Ξέρεις εσύ, Γιώργο, τίνος είναι αυτή η πένα;
- Τι χρώμα είναι, κύριε;
- Είναι πράσινη.
- Νομίζω είναι της Νίκης, αλλά δεν είμαι βέβαιος.
- Ξέρω, η Νίκη γράφει με πράσινη πένα.

Упр. 30. Прочтите и переведите предложения, поставьте вопросы к ним:

1. Ο δικός μου σκύλος είναι μαύρος, δεν είναι άσπρος.
2. Θέλω το δικό μου στυλό, όχι το δικό σου.
3. Η δική μου τσάντα είναι μεγάλη, η δική του είναι μικρή.
4. Η δική μου καρέκλα είναι κοντά στο παράθυρο.
5. Η αδερφή μου θέλει δική της μονοκατοικία.
6. Θέλει δικό του μηχανικό μολύβι ο

εγγονός μου. 7. Δεν θέλω τα τσιγάρα σου, έχω δικά μου. 8. Κάθομαι αναπαυτικά σ' αυτή την πολυθρόνα. 9. Είμαι βέβαιος ότι είσαι καλό παιδί. 10. Είμαι βέβαιος γι' αυτό. 11. Μένουμε σε μια μονοκατοικία κοντά στο δάσος.

Упр. 31. Заполните пропуски словами, заключенными в скобки:

1. Αυτή η φωτογραφία είναι (ένα κορίτσι). 2. Ο γιός μου είναι μαθητής ... (το γυμνάσιο). 3. Το χρώμα ... είναι γκρίζο (σακκάκι). 4. Το φόρεμα είναι ... μου (κόρη). 5. Ο σκύλος είναι ψηλός (ανεψιός). 6. Τα μάτια ... είναι αδύνατα (ο παλπούς). 7. Είναι κόρη (μια καλή οικογένεια). 8. Παίζουμε τα παιδιά ... (η ανεψιά). 9. Το χρώμα είναι βεραμάν (η δική μου τσάντα).

Упр. 32. Переведите на греческий язык:

а) 1. У моего брата большая семья, их семь человек. У меня небольшая семья, нас трое. 2. Кем работает твой внук? — Он инженер. 3. Где сейчас ваши внуки? — Они сейчас в Афинах. 4. Его племянница студентка? — Нет, она не учится, работает в банке курьером. 5. У твоей внучки есть друзья в Афинах? — Да, у нее там много друзей. 6. Сколько лет вашей племяннице? — Ей 14 лет. 7. Я студент. Мне 21 год. Семья у нас небольшая. Моя мать бухгалтер, отец служащий, брат инженер. У нас прекрасная большая квартира на улице Чехова. 8. У тебя бабушка есть? — Да. — Старенькая? — Да, ей 84 года. — А дедушка есть? — Да, есть. — Он старенький? — Да, очень. — Сколько ему лет? — 91 год. 9. Моя бабушка обожает своих внучат. 10. У вас есть дети? — Да. — Сколько? — Двое. — Мальчики или девочки? — Обе девочки. 11. Твоя бабушка вяжет? — Да. — Что она вяжет сейчас? — Носки. 12. В глубине комнаты в удобном кресле сидит дедушка в очках и читает газету. Его младший внук играет на полу с собакой. 13. У моего друга масса родственников в Афинах. 14. Где живут ваши родители, в центре города или в пригороде? — Они живут в предместье Афин. 15. Наши дети во дворе играют в мяч. 16. Вы играете на пианино? — Да, немного играю. 17. Где работает ваша жена? — Она не работает, она домохозяйка. 18. Какая у вас профессия? — Я рабочий. — Где вы работаете? — На заводе. 19. Какой номер вашего дома? — Номер нашего дома 34. 20. Моя внучка живет на улице Университетской в доме 45. 21. Это чья семья? — Это семья моего старшего брата. 22. Чем занимается сейчас ваша младшая дочь? — Она играет с малышкой Катей. 23. Мой племянник

ник оченьмышленный мальчик. 24. Это кто? — Это тетя София. — Чем она занимается? — Она домохозяйка. 25. Оля сидит в кресле, а Петр стоит у окна. 26. Как его зовут? — Его зовут Павлом. Как его фамилия? — Его фамилия Мавриди. — Чем он занимается? — Он летчик. 27. У него нет родителей, он сирота. 28. Сколько у твоей подруги братьев и сестер? — У нее два брата и одна сестра. 29. Кто ваша племянница? — Она кассир. 30. Мой дедушка — житель Салоник, а племянник житель Афин. 31. Моя внучка живет недалеко от Афин. 32. В этом особняке живет семья учителя. 33. Это квартира моего племянника. 34. Он не знает ее фамилии. 35. В семье нас четверо. 36. Кто это? — Это моя внучка. — А это кто? — Это мои племянники. 37. Кто вы по профессии? — По профессии я преподаватель. 38. У моего сына много игрушек. 39. Мой брат знает много разных игр.

б) 1. Чем пишут на доске? — Мелом. 2. Чем ты пишешь в тетради? — Ручкой или карандашом. 3. Ты пишешь карандашом? — Нет. 4. Чем вы стираете с доски? — Губкой. 5. Ваши дети часто играют в мяч? — Да, очень часто. 6. Чья это ручка? — Моя. 7. Чей это мяч? — Наш. 8. Мне не нужна твоя ручка, у меня есть своя. 9. Какой-то незнакомый мужчина сидит около нашего дома и читает газету. 10. Мы с вашей дочерью хорошие подруги. 11. На какой улице вы живете? 12. Кому ты пишешь письмо? — Племяннику. 13. Какого цвета море? — Оно голубого цвета. 14. В каком доме вы живете? — Я живу со своей семьей вон в том доме на четвертом этаже. 15. Кому ты отдаешь свои газеты? — Я отдаю свои газеты в библиотеку. 16. Куда ты кладешь свои журналы? — Я кладу свои журналы в ящик стола. 17. С кем ты идешь сегодня вечером в кино? — Я иду в кино сегодня вечером с племянницей. 18. Где ваш внук? — Он играет в саду с собачкой. 19. Моя младшая сестра ходит в школу с родителями. 20. Передай привет бабушке. 21. Я разведен со своей женой. 22. Кому вяжет носки твоя бабушка? — Она вяжет носки своей внучке. 23. Я уверен, что твоя сестра знает об этом. 24. Я не уверен, что она замужем.

ΤΕΚΣΤ. ΚΕΙΜΕΝΟ

α)

Ονομάζομαι Αλέκος. Το επώνυμό μου είναι Παυλίδης. Είμαι μηχανικός. Είμαι κάτοικος της Αθήνας. Μένω στο κέντρο της πόλης, στο Κολωνάκι. Έχω ένα διαμέρισμα πέντε δωματίων σε μια νέα πολύ ωραία πολυκατοικία, στο τέταρτο όροφο.

Η οικογένειά μου είναι μεγάλη. Έχω πατέρα, μητέρα, γυναίκα, μια κόρη, ένα αγόρι και ένα μωρό. Στην οικογένειά μου είμαστε όλοι-όλοι εφτά.

Να η οικογένεια μου: ο πατέρας μου, η μητέρα μου, η γυναίκα μου, η κόρη μου Άννα, ο γιός μου Κώστας, το μωρό μας η Κατίνα και εγώ.

Στο βάθος του δωματίου, πάνω σε δυο αναπαυτικές πολυθρόνες κάθονται ο παππούς και η γιαγιά, οι γονείς μου. Ο παππούς είναι γέρος 74 χρονών. Διαβάζει την εφημερίδα του. Η γιαγιά είναι και εκείνη γρια, 71 χρονών, με γυαλιά στα μάτια. Πλέκει κάλτσες. Λατρεύουν τα έγγονάκι τους, τον Κώστα, την Άννα και την Κατίνα. Δεν εργάζονται, είναι συνταξιούχοι.

Η γυναίκα μου Αμαλία κάθεται σ'έναν καναπέ. Διαβάζει ένα ελληνικό βιβλίο.

Εγώ κάθομαι στο τραπέζι και γράφω ένα γράμμα στον ανεψιό μου που μένει στη Θεσσαλονίκη.

Ο Κώστας παίζει με τη μπάλα του. Η Άννα παίζει πιάνο.

Εγώ είμαι άντρας. Ο Κώστας είναι αγόρι. Η Άννα είναι κορίτσι. Η Κατίνα είναι ακόμα μωρό. Ο Κώστας είναι αδερφός της Άννας και της Κατίνας. Η Άννα και η Κατίνα είναι αδερφές του Κώστα. Η Άννα είναι μεγαλύτερη αδερφή, η Κατίνα είναι μικρότερη αδερφή του. Ο Κώστας, η Άννα και η Κατίνα είναι παιδιά μας. Η γυναίκα μου είναι μητέρα τους. Είμαστε οι γονείς τους.

β)

Αυτή είναι η φωτογραφία μιας μικρής οικογένειας με πέντε πρόσωπα. Είναι η φωτογραφία της οικογένειας Δημητριάδη. Ο πατέρας ονομάζεται Θανάσης Δημητριάδης. Είναι ένας ψηλός και δυνατός άντρας σαράντα πέντε χρονών περίπου. Η γυναίκα του, η κυρία Δημητριάδη, είναι κοντή και μάλλον αδύνατη. Είναι όμορφη κυρία σαράντα χρονών περίπου. Ονομάζεται Αλίκη. Ο κύριος και η κυρία Δημητριάδη έχουν τρία παιδιά, δύο αγόρια και ένα κορίτσι. Το όνομα του μεγαλύτερου αγοριού είναι Στέφανος, του μικρότερου Μανόλης. Το κορίτσι λέγεται Έλλη.

Ο Στέφανος, ο Μανόλης και η Έλλη είναι παιδιά του σχολείου. Ο Στέφανος είναι δεκαέξι χρονών και πηγαίνει στο λύκειο. Ο Μανόλης είναι δεκατεσσάρων χρονών και πηγαίνει στο γυμνάσιο. Η Έλλη είναι εννέα χρονών και πηγαίνει στο δημοτικό σχολείο. Ο Στέφανος είναι μαθητής του λυκείου, ο Μανόλης του γυμνασίου και η Έλλη μαθήτρια του δημοτικού. Ο Στέφανος και ο Μανόλης είναι οι γιοι της οικογένειας και η Έλλη η κόρη. Η φωτογραφία αυτή είναι μπροστά στο σπίτι τους.

Упр. 33. Ответьте на вопросы:

α) 1. Τι είναι ο Αλέκος; 2. Ποιας πόλης κάτοικος είναι; 3. Που μένει, στο κέντρο ή στα προάστεια της πόλης; 4. Τι λογής διαμέρισμα έχει; 5. Έχει μεγάλη οικογένεια; 6. Πόσοι είναι στην οικογένεια; 7. Ποιοι είναι στην οικογένεια; 8. Ποιοι κάθονται στο βάθος του δωματίου; 9. Πού κάθονται; 10. Πόσων χρονών είναι ο παππούς; 11. Πόσω χρονώ είναι η γιαγιά; 12. Τι κάνει ο παππούς και η γιαγιά; 13. Τι κάνει η γυναίκα του Αλέκου; 14. Πού κάθεται; 15. Πού κάθεται ο Αλέκος; 16. Τι κάνει ο Αλέκος; 17. Τι κάνει ο γιός του Αλέκου; 18. Πώς ονομάζεται ο γιός του Αλέκου; 19. Τι κάνει η κόρη του Αλέκου; 20. Πώς λέγονται οι κόρες του Αλέκου; 21. Πως λέγεται η γυναίκα του; 22. Ποιανών παιδί είναι η Κατίνα; 23. Είναι μεγάλο κορίτσι η Κατίνα; 24. Έχει αδέρφια η Άννα; 25. Ποιος είναι ο πατέρας του Κώστα; 26. Ποια είναι η μητέρα της Κατίνας; 27. Ποιοι είναι οι γονείς αυτών των παιδιών; 28. Τίνων εγγονάκια είναι ο Κώστας, η Άννα και η Κατίνα; 29. Εργάζονται ο πατέρας και η μητέρα του Αλέκου;

β) 1. Πόσα πρόσωπα έχει η οικογένεια Δημητριάδη; 2. Πώς ονομάζεται ο πατέρας; 3. Ποιο είναι το όνομα της μητέρας; 4. Πόσα παιδιά έχουν; 5. Ποιο είναι το όνομα της κόρης; 6. Πώς λέγεται ο μεγαλύτερος γιός; 7. Πώς ονομάζεται ο μικρότερος γιός; 8. Τι άνθρωπος είναι ο πατέρας; 9. Τι γυναίκα είναι η μητέρα; 10. Πόσων χρονών είναι ο πατέρας; 11. Πόσων χρονών είναι η μητέρα; 12. Πόσων χρονών είναι ο Στέφανος; 13. Πόσων χρονών είναι ο Μανόλης; 14. Πόσων χρονών είναι η Έλλη; 15. Πού σπουδάζουν τα παιδιά; 16. Έχει πολλά παιγνίδια ο γιός σου; 17. Ξέρει πολλά παιγνίδια η κόρη σου;

Упр. 34. Поставьте вопросы к тексту.**Упр. 35. Перескажите текст.****Упр. 36. Расскажите о своей семье.****Упр. 37. Заполните пропуски репликами:**

— ...;

— Ο πατέρας μου είναι μηχανικός.

— ...;

— Η μητέρα μου είναι νοικοκυρά.

— ...;

— Όχι, είμαι ανύπαντρος.

— ...;

- Μένω στην Κυψέλη.
- ...;
- Ονομάζομαι Τάσος Αλεξίου.
- ...;
- Όχι, μένω σε προάστιο.
- ...;
- Μένω στην Κηφισιά.
- ...;
- Είναι μονοκατοικία.
- ...;
- Είναι καινούργια.
- ...;
- Ναι, έχω, είναι 210 25 58 146.

Упр. 38. Придумайте небольшие ситуации, используя следующие выражения:

1. Έχω ένα σωρό συγγενείς. 2. Με γυαλιά στα μάτια. 3. Ένα διαμέρισμα τριών δωματίων. 4. Δεν μένω στην πόλη, μένω σε προάστιο. 5. Πηγαίνω στο δημοτικό, στο γυμνάσιο, στο λύκειο. 6. Λατρεύω τα εγγονάκια. 7. Είμαι πολύ βιαστικός. 8. Παίζω πιάνο. 9. Τα παιδιά του σχολείου. 10. Ψηλός και δυνατός άντρας. 11. Στο βάθος του δωματίου.

Упр. 39. Дайте развернутый ответ на следующие вопросы:

1. Πού μένουν οι γονείς σας; 2. Τι δουλειά κάνουν τα παιδιά σας; 3. Τι είναι ο θείος σας; 4. Πού σπουδάσετε; 5. Έχετε συγγενείς στη Θεσσαλονίκη;

Упр. 40. Ответьте на вопросы:

1. Πώς λέγεστε; 2. Πώς είναι το επώνυμό σας; 3. Πόσων χρονών είστε; 4. Ποιό είναι το επάγγελμά σας; 5. Έχετε οικογένεια; 6. Είναι μεγάλη η οικογένειά σας; 7. Πόσοι είστε στην οικογένειά σας; 8. Ποιάς πόλης κάτοικος είστε; 9. Πού μένετε; 10. Μένετε στην πόλη ή σε προάστειο; 11. Έχετε καλό διαμέρισμα; 12. Είναι μεγάλο το διαμέρισμά σας; 13. Σε ποιο όροφο είναι; 14. Τι αριθμό έχει το διαμέρισμά σας; 15. Τι είναι ο αριθμός της πολυκατοικίας σας; 16. Σε ποια περιοχή μένετε; 17. Έχετε γονείς; 18. Είναι γέροι οι γονείς σας; 19. Έχετε αδέρφια; 20. Έχετε παππού και γιαγιά; 21. Πόσων χρονών είναι; 22. Έχετε πολλούς συγγενείς; 23. Έχετε ανίψια; 24. Έχουν καλή κατοικία οι γονείς σας; 25. Παίζετε πιάνο; 26. Έχετε σκύλο ή γάτα στο σπίτι; 27. Έχετε

πολυθρόνες στο σπίτι; Είναι αναλαπτικές; 28. Κάθεστε στον καναπέ ή στην πολυθρόνα; 29. Κάθεστε αναλαπτικά σ'αυτή την καρέκλα; 30. Πού δουλεύετε; 31. Πώς πηγαίνετε στη δουλειά; 32. Έχετε συγγενείς χωρισμένους και ανύπαντρους; 33. Τα γυαλιά του καθηγητή είναι στρογγυλά; 34. Πόσα παιδιά έχετε; 35. Έχετε παιδιά του σχολείου; 36. Πού σπουδάζουν τα παιδιά σας; 37. Οι γονείς σας δουλεύουν; 38. Τι επάγγελμα έχουν; 39. Έχει δάσος κοντά στη μονοκατοικία σας;

Упр. 41. Переведите на греческий язык:

1. Вы холостой? — Нет, я женатый. — У вас есть дети? — Да, у меня дочка. — Сколько ей лет? — Ей четыре года. 2. Кто ваша жена? — Она врач. — Она красивая? — Да, очень красивая. — Ваша жена высокого роста? — Нет, она небольшого роста. — Полная или худая? — Довольно худая. — Где вы живете, в городе или пригороде? — Мы живем и в пригороде? — В каком районе? — В Халандри. — У вас особняк или вы живете в жилом доме? — Мы живем в жилом доме. — Дом высокий или низкий? — Дом невысокий, шестиэтажный. — У вас большая квартира? — У нас четырехкомнатная квартира на шестом этаже. 3. У вас есть дети? — Да. — Сколько у вас детей? — Трое, две дочки и один сын. — У вас большие дети? — Да. — Сколько им лет? — Старшей дочери 16, младшей 10, а сыну 14 лет. Как видите, у нас дети школьного возраста. Старшая дочь учится в лицее, сын учится в гимназии, а младшая дочь ходит в четвертый класс начальной школы. — Как учатся? — Дети смышленные, учатся хорошо. 4. У тебя есть бабушка и дедушка? — Да, есть и бабушка и дедушка. — Они молодые или пожилые? — Старенькие, пенсионеры. 5. Дедушка сидит на диване и смотрит телевизор, а бабушка сидит в кресле у окна и вяжет чулки. Они обожают своих внуков. У них две внучки и один внук. Внучки играют в мяч, а внук, стоя на коленях, играет с кошкой. 6. Кто это на той фотографии? — Это мой племянник. — Он женат? — Сейчас нет, он разведен. — В каком районе он живет? — Он живет в Кипсели. — А мои родители живут на Панкрати. 7. Где вы живете? — Я живу на проспекте Амалиас, дом 17. — У вас большая квартира? — Нет, у меня двухкомнатная квартира на третьем этаже. 8. Кем работает твоя племянница? — Она машинистка. — Она играет на пианино? — Да, играет очень хорошо. — У нее есть собака или кошка? — Есть собака. — Большая? — Нет, небольшая. — Как ее зовут? — Ее зовут Аргос. — Какая у тебя профессия? — Я инженер. — Знаешь иностранные языки? — Да, знаю французский.

9. Кто хозяин этого особняка? — Моя тетья. 10. Это моя родственник. Ее зовут Мария. Она живет в деревне, работает на ферме. 11. Вы тор питесь? — Да, я очень тороплюсь. 12. Передайте большой привет свои родителям. 13. Мы живем в особняке рядом с большим лесом.

Упр. 42. Расспросите своего собеседника:

а) о нем самом, где он работает, чем занимается, есть ли у него родители, братья и сестры, как их зовут, кто из них старше, чем занимаюсь, где живут, какая у них квартира, женатые или холостые; б) о жен детях, чем они занимаются, где живут, где работают, кем работают, если у жены родители, дяди и тети, племянники, чем они занимаются.

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ТЕКСТЫ

α)

Μένω τώρα στο σπίτι ενός φίλου μου, του φίλου μου του Γιώργου. Γιώργος είναι καθηγητής. Έχει μικρή οικογένεια. Είναι η γυναίκα του Χριστίνα και τα δύο τους παιδιά. Ο Γιώργος και η Χριστίνα έχουν μια κόρη και ένα γιο. Αυτή είναι η φωτογραφία τους, βλέπετε; Δεν είναι όμορφα παιδιά; Το σπίτι είναι δικό τους. Είναι μεγάλο σπίτι με έξι δωμάτια. Από δωμάτιό μου βλέπω κάτω τον κήπο με τα λουλούδια και μακρυνά, πίσω αι τα δέντρα, τη λίμνη. Είναι μεγάλη λίμνη.

Ο Γιώργος έχει ένα σκύλο στο σπίτι, τον Άργο. Η Χριστίνα δε θέλει σκύλο, αλλά ο Γιώργος το θέλει πολύ. Και τα παιδιά θέλουν το σκύλο. Η Χριστίνα θέλει τη γάτα της την Ψιψίνα όχι τον Άργο. Κάθε πρωί βλέπ τον Άργο κάτω από το παράθυρό μου. Ο Γιώργος παίρνει το σκύλο περίπατ κάθε απόγευμα. Πηγαίνω και γω περίπατο το απόγευμα.

β)

Ο φίλος μου Νίκος είναι νέος εργάτης. Έχει ένα διαμέρισμα τριών δωματίων σε μια ψηλή πολυκατοικία. Το διαμέρισμα είναι στο δέκα τέταρτο πάτωμα. Η πολυκατοικία είναι στο προάστειο της Μόσχας.

Ο Νίκος έχει μητέρα, πατέρα και δυο αδερφούς. Οι γονείς του μένουν στο Κίεβο. Ο μεγαλύτερος αδερφός του λέγεται Θεόδωρος και ο μικρότερος Νικηφόρος. Ο Θεόδωρος μένει επίσης στο Κίεβο. Δεν έχει ανεξάρτητο διαμέρισμα, έχει μόνο ένα δωμάτιο σ'ένα παλιό σπίτι. Το σπίτι είναι χαμηλό βρίσκεται σε προάστιο. Ο Θεόδωρος είναι παντρεμένος. Ο πατέρας του Νίκου εργάζεται στο Ινστιτούτο, είναι καθηγητής. Η μητέρα του είναι νοικοκυρά. Ο Θεόδωρος είναι γιατρός, εργάζεται σ'ένα νοσοκομείο. Ο Ν

κηφόρος είναι ακόμα μαθητής. Σπουδάζει στη δέκατη τάξη. Είναι έξυπνο αγόρι, και πηγαίνει πολύ καλά στα μαθήματα.

γ)

Ποιος είναι αυτός ο κύριος; — Είναι ο κύριος Μακρής.

Ποια είναι αυτή η κυρία; — Είναι η κυρία Μακρή.

Ποιο είναι αυτό το παιδί; — Είναι ο Κώστας.

Ποιο είναι αυτό το παιδί; — Είναι η Ελένη.

Πού μένεις; — Μένω στην οδό Πανεπιστημίου.

Σε ποιο δρόμο μένεις; — Μένω στη λεωφόρο Αλεξάνδρας.

Σε ποια περιοχή μένεις; — Μένω στο Φάληρο.

Μένεις στην πόλη; — Όχι, μένω σε προάστιο. Στο Μαρούσι.

Ποιό είναι το όνομα σου; — Το όνομά μου είναι Όλγα.

Και το επίθετό σου; — Το επίθετο μου είναι Μακρή.

Τι έχεις στο σπίτι σου; — Έχω ένα σκύλο και μια γάτα.

Τι θέλεις; — Θέλω μια κιμωλία.

Κι εσύ; — Εγώ θέλω ένα σφουγγάρι.

Τίνος είναι αυτή η κασέτα; — Είναι δική μου (είναι η δική μου).

Τίνος είναι αυτό το κασετόφωνο; — Είναι δικό μου. Είναι το κασετόφωνό μου.

Σε ποια Σχολή πας (πηγαίνεις); — Πάω στη Φιλολογική Σχολή. (Πάω στην Ιατρική Σχολή).

Τι δουλειά κάνετε; — Είμαι καθαρίστρια.

Ποιο είναι το επάγγελμά σας; — Είμαι δακτυλογράφος.

Ποιανού είναι αυτό το στυλό; — Είναι δικό μου. (Είναι το δικό μου. Είναι το στυλό μου.)

Διάλογος

— Εσύ, Ελένη, ξέρεις πολλές γλώσσες, δεν είναι;

— Όχι πολλές, ξέρω δύο. Γαλλικά και γερμανικά.

— Αγγλικά δεν ξέρεις;

— Όχι καλά. Τα αγγλικά μου είναι λίγα. Μιλώ καλά τα γαλλικά και τα γερμανικά.

— Ξέρεις τρεις ξένες γλώσσες λοιπόν. Μπράβο! Τις μιλάς και τις γράφεις αυτές τις γλώσσες η μόνο τις μιλάς;

— Πώς! τις μιλώ και τις γράφω. Εσύ πόσες γλώσσες ξέρεις;

— Μόνο μια, τα ελληνικά, τη δίκη μας γλώσσα. Ξένη γλώσσα δεν ξέρω, μαθαίνω τώρα.

— Πώς; Πού;

— Πηγαίνω το βράδυ σ'ένα Ινστιτούτο και μαθαίνω αγγλικά. Τα αγγλικά σήμερα πολύ χρήσιμη γλώσσα.

— Πηγαίνεις κάθε βράδυ;

— Όχι, πηγαίνω δυο φορές την εβδομάδα.

— Είσαι μαθητής λοιπόν δυο φορές την εβδομάδα.

— Ναι. Την ημέρα είμαι δάσκαλος και διδάσκω και τη νύχτα είμαι μαθητής και μαθαίνω.

— Πόσοι μαθητές είστε;

— Είμαστε δεκατρείς μαθητές.

— Είστε όλοι άντρες;

— Όχι, τέσσερις μόνο είναι άντρες και άλλες είναι γυναίκες. Τέσσερις μαθητές και εννέα μαθήτριες.

— Είστε όλοι Έλληνες;

— Ναι.

— Ο δάσκαλός σας πώς είναι; Είναι καλός;

— Δεν είναι δάσκαλος, είναι δασκάλα, μια Αγγλίδα περίπου 35 χρονών. Είναι πολύ καλή δασκάλα, ξέρει καλά τη δουλειά της.

— Είσαι καλός μαθητής, Γιάννη;

— Νομίζω ναι.

— Διδάσκουν και άλλες γλώσσες στο Ινστιτούτο σας ή μόνο αγγλικά.

— Πώς! διδάσκουν πολλές άλλες γλώσσες. Διδάσκουν νομίζω και ελληνικά στους ξένους.

ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

Γραμματικά:

1. Γлаголы второго спряжения:
  - α) второй класс — пассивная форма
  - β) первый класс — активная форма.
2. Слитные глаголы: ακούω, τρώ(γ)ω.
3. Склонение имен существительных неравносложных среднего рода с окончанием -μα и равносложных с окончанием -ος.
4. Склонение имен прилагательных с окончанием -ύς, -ιά, -ύ.
5. Предлог από и его значения.
6. Неопределенные местоимения.
7. Употребление местоименного прилагательного όλος, η, ο.

Словарь.

Текст: Το ανθρώπινο σώμα.

Дополнительные тексты.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Γлаголы второго спряжения.

Ρήματα Β' συζυγίας

Спряжение глаголов второго спряжения в настоящем времени

Κλίση των ρημάτων της δεύτερης συζυγίας στον ενεστώτα.

- α) Второй класс — пассивная форма. Β' τάξη — παθητική φωνή

κινούμαι — двигаться   θυμούμαι — помнить

Πρόσωπο	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
1	κιν-ούμαι	θυμ-ούμαι	κιν-ούμαστε	θυμ-ούμαστε
2	κιν-είσαι	θυμ-άσαι	κιν-είστε	θυμ-άστε
3	κιν-είται	θυμ-άται	κιν-ούνται	θυμ-ούνται

Ποδoбнo **θυμούμαι** σπpягаются следующие глаголы: κοιμούμαι (спать), φοβούμαι (бояться), λυπούμαι (огорчаться)

б) Первый класс — активная форма. Α΄ τάξη — ενεργητική φωνή

τιμώ(α) — уважать, почитать

Πρόσωπο	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
1	τιμ-ώ	τιμ-οόμε (άμε)
2	τιμ-άς	τιμ-άτε
3	τιμ-ά (άει)	τιμ-ούν (άν, -άνε)

Упр. 1. Проспрягайте в настоящем времени:

αποτελούμαι (состоять из), κοιμούμαι, φοβούμαι, λυπούμαι, μετρώ

Упр. 2. Раскройте скобки:

1. (Εσύ) (θυμούμαι) εκείνη τη γυναίκα; 2. (Εμείς) (θυμούμαι) καλά τ φίλο σας. 3. Οι μαθητές (θυμούμαι) πάντα τους δασκάλους τους. 4. Η θεία ε (θυμούμαι) τον παππού της. 5. Ο φίλος μου (θυμούμαι) καλά την πρώτη καθηγήτριά του της ελληνικής γλώσσας. 6. Η γιαγιά (φοβούμαι) το σκύλους. 7. (Εσείς) (φοβούμαι) τους σκύλους; 8. Ο γιός μου ακόμα (κοιμούμαι). 9. Τα παιδιά (κοιμούμαι).

Упр. 3. Переведите на греческий язык:

1. Мои ученики хорошо считают до ста. 2. Мы не помним этих слов. 3. Студенты нашей группы очень уважают своего преподавателя. 4. Мы уважаем своих родителей. 5. Брат уважает своих друзей. 6. Вы помните этого человека? — Нет, я не помню этого человека. 7. Мальчик боится свою учительницу. 8. Мы не боимся вашей собаки. 9. Мы очень огорчены. 10. В той комнате спит ребенок.

2. Слитные глаголы первого спряжения.

Συνηρημένα ρήματα της πρώτης συζυγίας

К слитным глаголам первого спряжения относятся глаголы, имеющие в основе гласную: ακούω (слушать), πάω=πηγαίνω (идти), τρώ(γ) (кушать), λέ(γ)ω (говорить) и др.

**Σπряжение глаголов ακούω (слушать), τρώω (кушать, есть)
в настоящем времени. Κλίση των ρημάτων «ακούω,
τρώω» στον ενεστώτα**

Πρόσωπο	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
1	ακούω	τρώ(γ)ω	ακούμε	τρώμε
2	ακούς	τρώς	ακούτε	τρώτε
3	ακούει	τρώει	ακούν(ε)	τρώνε (τρώγουν)

Форма τρώγουν употребляется очень редко.

Упр. 4. Раскройте скобки:

1. Οι φοιτητές μου (ακούω) συχνά κασέτες στο μάθημα. 2. Ο γιός δεν (ακούω) τους γονείς του. 3. Πότε (εσύ) (τρώω) το βράδυ; 4. (Εσείς) (τρώω) πολύ το βράδυ; — Όχι, (εμείς) (τρώω) λίγο. 5. (Εσύ) (ακούω) κασετόφωνο πυχνά; 6. (Εμείς) (ακούω) κασετόφωνο πολύ σπάνια. 7. Γιατί δεν (τρώω) η φίλη σου; 8. Τι (τρώω) τα παιδιά σας το απόγευμα;

Упр. 5. Переведите на греческий язык:

1. Вы часто слушаете греческое радио? — Нет, мы редко слушаем греческое радио. 2. Что делают сейчас ваши студенты? — Они слушают магнитофон. 3. Ваш ребёнок кушает много? — Нет, он ест очень мало. 4. Вечером вы едите много? — Нет, вечером мы обычно едим мало. 5. Ваши дети кушают в школе? — Нет, они едят дома.

3. Склонение имен существительных среднего рода.

Κλίση ουδετέρων

α) Неравносложные имена существительные среднего рода с окончанием **-μα**. Ουδέτερα ανισοσύλλαβα σε **-μα**

ρήμα	μάθημα
------	--------

Неравносложные имена существительные среднего рода с окончанием **-μα** могут иметь ударение на втором или на третьем от конца слоге и склоняются следующим образом:

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός		
<i>Όνομ.</i>	το	ρή-μα μάθη-μα	τα	ρή-ματα	μαθή-ματα
<i>Γεν.</i>	του	ρή-ματος	των	ρη-μάτων	μαθη-μάτων
<i>Αιτ.</i>	το	ρή-μα	τα	ρή-ματα	μαθή-ματα
<i>Κλητ.</i>		ρή-μα		ρή-ματα	μαθή-ματα

Παρατήρηση:

1. Имена существительные среднего рода с окончанием **-μα** в родителном падеже единственного числа и во всех падежах множественного числа имеют дополнительный слог: το μάθημα — του μαθήματος — τα μαθήματα.

2. Если ударение падает на предпоследний слог, то оно не меняет своего местоположения во всех падежах, кроме родительного падежа множественного числа. В родительном падеже множественного числа оно сдвигается на один слог в сторону окончания: τα ρήματα — των ρημάτων.

3. Если ударение падает на третий от конца слог, то оно в родительном падеже единственного числа и во всех падежах множественного числа сдвигается на один слог в сторону окончания: το μάθημα — του μαθήματος — τα μαθήματα.

Упр. 6. Просклоняйте следующие существительные:

διαμέρισμα, επάγγελμα, πάτωμα, χρώμα, διάλειμμα, φόρεμα, λεύκωμα, γράμμα, απόγευμα, όνομα.

б) Равносложные имена существительные среднего рода с окончанием **-ος**. Ουδέτερα ισοσύλλαβα σε **-ος**

γένος — род	έδαφος — территория
-------------	---------------------

Равносложные имена существительные среднего рода с окончанием **-ος** могут иметь ударение на втором или на третьем от конца слоге и склоняются следующим образом:

	Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
Όνομ.	το	γέν-ος	έδαφ-ος	τα	γέν-η	εδάφ-η
Γεν.	του	γέν-ους	εδάφ-ους	των	γεν-ών	εδάφ-ών
Αιτ.	το	γέν-ος	έδαφ-ος	τα	γέν-η	εδάφ-η
Κλητ.		γέν-ος	έδαφ-ος		γέν-η	εδάφ-η

Παρατήρηση:

1. В родительном падеже множественного числа ударение переходит на последний слог: των γενών, των εδαφών.

2. Если ударение падает на третий от конца слог, то оно в родительном падеже единственного числа и во всех падежах множественного числа (кроме родительного) сдвигается на один слог в сторону окончания: του εδάφους.

Упр. 7. Просклоняйте следующие существительные:

λάθος, βάθος, είδος, τέλος, δάσος.

Упр. 8. Раскройте скобки:

1. Τα (διαμέρισμα) αυτής της πολυκατοικίας είναι πολύ ωραία. 2. Στο εργοστάσιό μας υπάρχουν πολλά ωραία (επάγγελμα). 3. Η πολυκατοικία μας είναι ψηλή, έχει δώδεκα (πάτωμα). 4. Το χρώμα (φόρεμα) της είναι γαλάζιο. 5. Το φόρεμά της έχει δύο (χρώμα), κόκκινο και άσπρο. 6. Τα (φόρεμα) μου είναι άσπρα. 7. Παίρνω πολλά (γράμμα) από τους συγγενείς μου. 8. Δεν ξέρω τα (όνομα) τους. 9. Έχω δύο (λεύκωμα) με έγχρωμες φωτογραφίες. 10. Δεν ξέρουμε ακόμα την κλίση αυτών των (ρήμα). 11. Οι νέες λέξεις αυτού του (μάθημα) είναι πολύ δύσκολες. 12. Τα (λάθος) διορθώνουν οι φοιτητές μου μόνοι τους. 13. Τι (είδος) άνθρωπος είναι ο φίλος σου; 14. Τα έπιπλα του (διαμέρισμα) μας είναι νέα. 15. Τι (είδος) παντελόνι θέλετε; 16. Τι (είδος) εργασία είναι αυτή; 17. Η Ελλάδα έχει λίγα (δάσος). 18. Στα (τέλος) του χρόνου. 19. Δεν έχουμε μεγάλα (δάσος).

Упр. 9. Переведите на греческий язык:

1. Я не знаю номер вашей квартиры. 2. Я не знаю хорошо склонение имен существительных женского рода. 3. Что за профессия у твоей жены? 4. Мой дед владеет многими профессиями. 5. Сколько этажей в ва-

шем новом доме? — В нашем доме 16 этажей. 6. Мы проветриваем аудиторию на перерывах. 7. Письма пишу редко. 8. У сестры два белых платья. 9. Стоимость этого платья очень высокая. 10. Какого сорта чулки тебе нужны? Какого рода костюм тебе нужен? 11. Какие брюки ему нужны? 12. Ты делаешь много ошибок в упражнениях. 13. На перерыве мы открываем или окно, или форточку. 14. Какого цвета твое новое платье? 15. Я не знаю стоимость этого альбома. 16. Здесь большие леса. 17. В конце года приезжает мой двоюродный брат из Афин. 18. Я всегда исправляю ошибки сам. 19. Мой племянник возвращается домой после обеда.

4. Склонение имен прилагательных с окончанием -ύς, -ιά, -ύ.

Επίθετα σε -ύς, -ιά, -ύ

μακρύς,	μακριά,	μακρύ — длинный
---------	---------	-----------------

Ενικός αριθμός

Όνομ.	ο	μακρ-ύς	η	μακρ-ιά	το	μακρ-ύ
Γεν.	του	μακρ-ιού	της	μακρ-ιάς	του	μακρ-ιού
Αιτ.	το	μακρ-ύ	τη	μακρ-ιά	το	μακρ-ύ
Κλητ.		μακρ-ύ		μακρ-ιά		μακρ-ύ

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι	μακρ-ιοί	οι	μακρ-ιές	τα	μακρ-ιά
Γεν.	των	μακρ-ιών	των	μακρ-ιών	των	μακρ-ιών
Αιτ.	τους	μακρ-ιούς	τις	μακρ-ιές	τα	μακρ-ιά
Κλητ.		μακρ-ιοί		μακρ-ιές		μακρ-ιά

Упр. 10. Переведите на греческий язык:

1. Дочь всегда пишет своим подругам длинные письма. 2. У меня нет длинного платья. 3. У брата нет длинных брюк. 4. Мы живем на очень длинной улице. 5. У тебя очень длинный язык. 6. Длинные дни

Длинные вечера. 7. У тебя есть длинная линейка? 8. Ты шагаешь очень быстро, у тебя длинные ноги. 9. У твоей сестры длинные волосы?

5. Предлог από и его значения

Предлог από (перед гласными ал') употребляется с винительным падежом:

1) при обозначении действующего лица или действующей силы после глагола в страдательном залоге. В данном случае предлог από соответствует русскому творительному падежу:

Το γράμμα γράφεται από τον Πέτρο.

Το βιβλίο διαβάζεται από το γιό μου.

2) при выделении одного или более предметов из группы предметов со значением из:

Δύο από τους φίλους μου σπουδάζουν στο Πανεπιστήμιο. Ένας από τους αδερφούς μου είναι αγρότης.

Упр. 11. Заполните пропуски предлогами:

1. Τι είναι κάτω το τραπέζι σου; — Κάτω το τραπέζι μου είναι ένα τόπι. 2. Ο Γιάννης βγάζει το στυλό την τσέπη του και βάλλει πάνω ... το τραπέζι. 3. Ένας τους γιούς μου σπουδάζει το λύκειο. 4. Παίρνω ελληνικά βιβλία ... τη βιβλιοθήκη. 5. ... ποιον παίρνετε γράμματα; ... τη φίλη μου. 6. Τι είναι πάνω το τραπέζι του καθηγητή; 7. Παίρνω νέα ελληνικά περιοδικά και νέες ελληνικές εφημερίδες τον καθηγητή μου. 8. Δύο αυτές τις εφημερίδες είναι δικές μου. 9. Πίσω το σπίτι μας είναι ένας μεγάλος κήπος. 10. Το Πανεπιστήμιό μας είναι μακριά το σπίτι μου. 11. Γράφουμε στον πίνακα κιμωλία. 12. Έρχομαι στο σπίτι μπρος ... τον υδερφό μου. 13. Πηγαίνουμε το σινεμά μετά τα μαθήματα. 14. Η κόρη μου παίζει το σκύλο της έξω το σπίτι. 15. Πάρε το στυλό μου την ισάντα μου.

6. Неопределенные местоимения.

Αόριστες αντωνυμίες

Неопределенные местоимения в греческом языке делятся на две группы: склоняемые (κλιτές) и несклоняемые (άκλιτες).

К склоняемым неопределенным местоимениям относятся: ένας (μια, ένα), κανένας (καμιά, κανένα), καθένας (καθεμιά, καθένα), κάποιος, α,ο, κάμποσος, η,ο, μερικός, ή,ό, άλλος, η,ο.

Κ несклоняемым неопределенным местоимениям относятся: **τίποτε (τίποτα), κάθε, κάτι (κατιτί), δείνα, τάδε.**

а) *Склоняемые неопределенные местоимения. Κλιτές αόριστες αντωνυμίες*

1. Неопределенное местоимение **ένας, μία, ένα** употребляется только в единственном числе в качестве подлежащего или дополнения в значении «**один, некто, кто-то**» и в качестве определения в значении «**некий, какой-то**»:

Ένας από τους φοιτητές μου έχει τέτοιο στυλό. Γράφω γράμμα σ'ένα από τους φίλους μου. Εδώ μένει ένας γιατρός. Έχω ένα καλό μαγνητόφωνο.

Местоимение **ένας, μια, ένα** может употребляться в сочетании с союзом **που (ένας που)** в значении «**тот, кто**»:

Ένας που δεν έχει τέτοιο βιβλίο, έλα δω.

Местоимение **ένας, μια, ένα** в сочетании с местоимением **άλλος** употребляется обычно с артиклем (**ο ένας και ο άλλος, το ένα και το άλλο** и т.д.) в значении «**тот или другой (человек), та или иная (вещь)**».

Δεν ξέρω πού είναι **το ένα και το άλλο**.

2. Неопределенное местоимение **κανένας (κανείς), καμιά, κανένα** употребляется только в единственном числе:

а) в качестве подлежащего или дополнения в значении «**кто-то, кто-либо**» в утвердительных и вопросительных предложениях и «**никто**» в отрицательных предложениях:

Έχει **κανείς** τέτοιο βιβλίο; Μένει **κανένας** εδώ; Ποιος είναι μέσα; — **Κανείς**. Нет никого. Βλέπεις **κανένα** στην αυλή; — Όχι, δε βλέπω **κανένα**. Ναι, βλέπω ένα.

Έχει **κανένα** κοντά στο σχολείο; — Όχι, δεν έχει **κανένα**. Ναι, έχει ένα.

Είναι **κανείς** εδώ, παρακαλώ; — Όχι, δεν είναι **κανένας**. Είναι **καμιά** εδώ, παρακαλώ; — Όχι, δεν είναι **καμιά**. Γνωρίζεις **καμιά** απ'αυτές; — Όχι, δε γνωρίζω **καμιά**. Ναι, γνωρίζω **μια**. Δε βλέπω **καμιά** από την τάξη μας.

б) в качестве определения перед именами существительными в значении «**какой-либо**» в утвердительных и вопросительных предложениях и «**никакой**» в отрицательных предложениях: Γνωρίζεις **καμιά** γυναίκα; — Όχι, δε γνωρίζω **καμιά**. Ναι, γνωρίζω **μία**.

Καμιά φορά το βράδυ πηγαίνω στο σινεμά.

Έχει **κανένα** χάρτη στην αίθουσά σας;

Έχει **κανένα** σχολείο εδώ κοντά; — Όχι, δεν έχει **κανένα**. Ναι, έχει ένα.

Είναι **καμιά** Ελληνίδα εδώ; — Όχι, δεν είναι **καμιά**.

Ο φίλος μου δεν έχει **καμιά** αδερφή.

Βλέπεις **κανένα** άνθρωπο στην αυλή; — Όχι, δε βλέπω **κανένα**. Ναι, βλέπω ένα.

3. Неопределенное местоимение **καθένα, καθεμιά, καθένα** употребляется только в единственном числе с артиклем или без артикля в качестве подлежащего, дополнения или определения в значении «**каждый, всякий, любой**»:

Ο καθένας ξέρει αυτό. **Καθεμιά** ξέρει τη δουλειά της.

Η καθεμιά αδερφή μας παίζει πιάνο καλά.

Ο καθένας μας (каждый из нас), **η καθεμιά** σας (каждая из вас).

4. Неопределенное местоимение **κάποιος, κάποια, κάποιο** употребляется в единственном и множественном числе в качестве подлежащего или дополнения в значении «**некто, кто-то**» и определения в значении «**некий, какой-то; некоторый**»:

Κάποιος είναι στο άλλο δωμάτιο. **Κάποιος** παίζει πιάνο. **Κάποιος** γιατρός μένει εδώ.

5. Неопределенное местоимение **μερικοί, μερικές, μερικά** употребляется только во множественном числе в значении «**некоторые, некоторые, несколько**» в качестве подлежащего, дополнения и определения:

Δεν ξέρω μόνο **μερικούς** από τους φοιτητές. Μόνο **μερικοί** δεν έχουν τέτοια εφημερίδα. Έχετε ερωτήσεις; — Έχουμε **μερικές**. **Μερικές** γυναίκες. **Μερικές** φορές.

6. Неопределенное местоимение **κάμποσος, κάμποση, κάμποσο** употребляется в единственном и множественном числе в качестве подлежащего, дополнения и определения в значении «**некоторый, какой-то, несколько**»:

Είναι πολλοί; — **Κάμποσοι**. Είναι πολλά; — **Κάμποσα**. Έχω **κάμποσα** ελληνικά περιοδικά. Στην ομάδα μας είναι **κάμποσοι** που ξέρουν την ελληνική γλώσσα.

Неопределенные местоимения **κάποιος, μερικοί, κάμποσος** склоняются по 1-му, 2-му и 3-му склонениям.

Склонение неопределенных местоимений
κανένας, καμιά, κανένα, καθένας, καθεμιά, καθένα

α) κανένας, καμιά, κανένα

Όνομ.	κανένας	καμιά	κανένα
Γεν.	κανενός	καμιάς	κανενός
Αιτ.	κανένα	καμιά	κανένα

β) καθένας, καθεμιά, καθένα

Όνομ.	καθένας	καθεμιά	καθένα
Γεν.	καθενός	καθεμιάς	καθενός
Αιτ.	καθένα	καθεμιά	καθένα

β) Несклоняемые неопределенные местоимения. Άκλιτες αόριστες αντωνυμίες

1. Неопределенное местоимение **τίποτε (τίποτα)** употребляется:

α) в качестве подлежащего и дополнения в значении «**что-то, что-либо**»:

Είναι **τίποτε** πάνω στο τραπέζι σου; — Δεν είναι **τίποτα**. Θέλεις **τίποτα**;

β) в качестве определения перед существительными в единственном и множественном числе в значении «**какой-либо**»:

Έχεις **τίποτε** ελληνικά βιβλία; Βλέπεις **τίποτε** ξένους; Έχετε **τίποτα** ερωτήσεις;

Μετοимение **τίποτε (τίποτα)** с существительными в единственном числе употребляется редко.

При отрицании неопределенное местоимение **τίποτε (τίποτα)** имеет значение «**ничего, никакой**»;

Δεν έχω **τίποτα**. **Τίποτε** δεν είναι εδώ. **Τίποτε** δεν ξέρει αυτός. Δεν βλέπω **τίποτα**. Από τη μάνα δεν ξέρω **τίποτα**. Δεν έχουμε **τίποτε** εφημερίδες.

2. Неопределенное местоимение **κάτι** (**κατιτί**) употребляется:

α) в качестве дополнения, реже подлежащего, в значении «**что-то, кое-что, нечто**»:

Έχουμε **κάτι**. Θέλω και εγώ **κατιτί**. Ξέρω και γω **κατιτί**. Ξέρεις **κάτι**; Ο πατέρας έρχεται. Δώστε μου **κάτι**.

Μοжет употребляться в сочетании с союзом **και** (**και κάτι**) в значении «**чуть больше**»:

Μια ώρα **και κάτι**. Δέκα κιλά **και κάτι**. Τρία χιλιόμετρα **και κάτι**.

β) в качестве определения перед существительными в единственном (очень редко) и множественном числе в значении «**какой-то, какие-то**», «**такой**» (для выражения сильной степени):

Εδώ έρχονται **κάτι** άνθρωποι. Έχει **κάτι** δουλειές. Διαβάζει **κάτι** βιβλία. Έχει **κάτι** μάτια! У нее такие глаза!

3. Неопределенное местоимение **κάθε** употребляется с артиклем или без артикля в качестве определения перед именами существительными в единственном и множественном числе в значении «**каждый, всякий**»;

(Ο) **κάθε** άνθρωπος. (Το) **κάθε** παιδί. **Κάθε** χρόνο.

4. Неопределенное местоимение **ο δείνα, η δείνα, το δείνα** употребляется в единственном числе в качестве подлежащего, дополнения и несогласуемого определения в значении «**некто, один человек**»;

Έρχονται **ο δείνα** και **η δείνα**. Τίνος είναι αυτός **ο σκύλος**; — Είναι του **δείνα**.

5. Неопределенное местоимение **ο τάδε, η τάδε, το τάδε** употребляется в единственном числе в качестве подлежащего, дополнения и определения в значении «**некто, один человек, некий**»:

Ο τάδε λέει τούτο και **ο δείνα** το άλλο. Έρχονται εδώ **ο τάδε** και **η τάδε**. **Η τάδε** κυρία. Ποιος είναι αυτός; — Είναι **ο γιός του τάδε**.

Неопределенные местоимения **ο δείνα, η δείνα, το δείνα** и **ο τάδε, η τάδε, το τάδε** употребляются тогда, когда говорящий не может или не хочет называть лицо или предмет, о котором говорит.

Упр. 12. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Τι έχει στα βάζα; — Δεν έχει τίποτα. 2. Έχει ο φίλος σου τίποτε ελληνικά περιοδικά; — Όχι, δεν έχει τίποτε. 3. Ξέρεις τίποτε; — Κάτι ξέρω. 4. Βλέπεις τίποτε στο βάθος του δωματίου; — Όχι, δεν βλέπω τίποτα. 5. Δεν

έχουμε τίποτε ερωτήσεις. 6. Βλέπω κάτι όμορφο. 7. Βλέπω στην αυλή κάτι ανθρώπους. 8. Κάτι γυναίκες έρχονται εδώ κάθε μέρα. 9. Τρία χιλιόμετρα και κάτι. Πενήντα κιλά και κάτι. 10. Κάθε βράδυ πηγαίνω στο σινεμά. 11. Κάθε παιδί ξέρει αυτό. 12. Ποιανού είναι το λάθος; — Του τάδε. 13. Με ποιον πηγαίνεις στο σινεμά; — Με την τάδε κυρία. 14. Ποια είναι αυτή; — Είναι η κόρη της δείνα κυρίας. 15. Δεν ξέρει πού είναι το ένα και το άλλο. 16. Μαθαίνω πολλά από τον ένα και από τον άλλο. 17. Ο ένας γράφει, ο άλλος διαβάζει. 18. Γράφω γράμματα σε μια από τις φίλες μου. 19. Έρχεται εδώ κάθε βράδυ ένας άγνωστος άνθρωπος. 20. Ξέρεις καμιά απ'αυτές τις γυναίκες; — Ναι, ξέρω μία. 21. Βλέπεις κανένα στον κήπο; — Ναι, βλέπω έναν. 22. Είναι κανείς στο δωμάτιο; — Όχι, δεν είναι κανένας. 23. Βλέπεις καμιά γυναίκα στην αυλή; — Όχι, δεν βλέπω καμιά. 24. Δεν βλέπω κανένα άνθρωπο στην αίθουσα. 25. Καθένας ξέρει τι είναι αυτό. 26. Δεν βλέπω εκεί κανένα γνωστό. 27. Καθένας φοιτητής έχει τέτοιο βιβλίο. 28. Ο καθένας μας θέλει τέτοιο ωραίο διαμέρισμα. 29. Κάποιος παίζει πιάνο σ'άλλο δωμάτιο. 30. Ο Πέτρος κάθεται με κάποιον στον καναπέ. 31. Είναι πολλοί εκεί; — Κάμποσοι. 32. Μένει εδώ πολλά χρόνια ο φίλος σου; — Όχι, κάμποσα χρόνια μένει εδώ. 33. Στη βιβλιοθήκη μου υπάρχουν μερικά ελληνικά βιβλία. 34. Πολλές φοιτήτριες μαθαίνουν ξένες γλώσσες, μερικές όμως δε μαθαίνουν καμιά. 35. Έχει πολλούς μηχανικούς στο εργοστάσιο; — Όχι, έχει κάμποσους.

Упр. 13. Заполните пропуски неопределенными местоимениями:

1. Είναι κανείς εδώ; — Όχι, δεν είναι   Ναι, είναι   2. Έχει κανένα Ινστιτούτο εδώ κοντά; — Όχι, δεν υπάρχει   Ναι, υπάρχει   3. Βλέπεις κανένα παιδί εδώ μέσα; — Όχι, δε βλέπω   Ναι, βλέπω   4. Υπάρχει κανένας πίνακας εδώ; — Όχι, δεν υπάρχει   Ναι, υπάρχει   5. Βλέπεις κανένα αγόρι έξω; — Όχι, δε βλέπω   Ναι, βλέπω   6. Υπάρχει άντρας εδώ; — Όχι, δεν υπάρχει ...   Ναι, υπάρχει...   7. Υπάρχει γυναίκα εδώ; Όχι, δεν υπάρχει   Ναι, υπάρχει   8. Θέλεις τίποτε; — Όχι, δε θέλω   Ναι, θέλω ...   9. Στέκεται ... μπροστά στην πόρτα; — Ναι, στέκεται ...   10. Είναι ... μέσα στο δωμάτιο; — Όχι, δεν είναι ...   11. Έχεις ... στην τσέπη σου; — Ναι, έχω   12. Είναι ... γυναίκα στο δωμάτιο; — Ναι, είναι   Όχι, δεν είναι ...   13. Ποια είναι στην αίθουσα; — ...   14. Ποιο παιδί είναι εκεί; — ....   15. Είναι ... στην αυλή; — Ναι,   παιδιά παίζουν στην αυλή.   16. Έχετε ... περιοδικά; — Όχι, δεν έχουμε   περιοδικά.   Ναι, έχουμε   17. Η κόρη μας έρχεται χρόνο και μένει στο σπίτι   μέρες.   18. Βλέπεις ...; — Όχι, δε βλέπω   19. Ποιος είναι μέσα; — ...   20. Έχεις ... στην τσέπη σου; — Όχι, δεν έχω ....

Ναι, έχω ... 21. Μένει ... σ' αυτό το σπίτι; — Όχι, δε μένει ... 22. ... φοιτητές της ομάδας μας ξέρουν τα Ελληνικά πολύ καλά. 23. Σ' αυτή την πολυκατοικία μένει γιατρός. 24. Έχω καλό δωμάτιο. 25. κοιμάται στο δωμάτιο σου. 26. γέρος κάθεται στην αυλή. 27. Όλοι έχουν τέτοια κημερίδα; — Όχι, μόνο... 28. Είμαστε ... που ξέρουν την ελληνική γλώσσα. 29. Εδώ έρχονται πολλοί; — Όχι, έρχονται ... 30. Έχω στυλό φίλου μου.

Упр. 14. Ответьте на вопросы в положительной и отрицательной формах:

1. Δεν είναι κανείς εδώ; 2. Δεν έχεις καμιά κασετίνα; 3. Δεν βλέπεις κανένα σκύλο; 4. Υπάρχει καμιά βιβλιοθήκη εδώ κοντά; 5. Έχεις κανένα μαγνητόφωνο; 6. Θέλεις τίποτε; 7. Βλέπεις κανένα μπροστά στο σπίτι; 8. Είναι κανείς μέσα; 9. Είναι κανείς στην αυλή; 10. Είναι καμιά γάτα στο σπίτι σου; 11. Έχεις καλό φίλο στην τάξη; 12. Είναι τίποτε πάνω στο τραπέζι σου; 13. Κάθεται κανείς στην πολυθρόνα μου; 14. Διαβάζει κανείς αυτή την κημερίδα; 15. Παίζει κανείς στην αυλή; 16. Είναι κανείς στον κήπο;

Упр. 15. Переведите на греческий язык:

1. Καкие-то незнакомые люди приходят сюда каждый день. 2. У тебя есть какие-нибудь греческие газеты? — Нет, у меня нет никаких греческих газет. 3. Есть что-нибудь в том шкафу? — Там нет ничего. 4. Ты видишь что-нибудь там? — Нет, я ничего не вижу там. 5. У тебя есть какая-нибудь греческая книга? — Да, есть. Нет у меня никакой греческой книги. 6. Мы с сестрой ходим в кино каждый день. 7. И я кое-что знаю. 8. У тебя есть что-нибудь? — Да, кое-что есть. 9. Кто это? — Это внучка одного человека. 10. Тебе нужна какая-нибудь греческая газета? — Да, нужна. Нет, не нужна. 11. Здесь есть кто-нибудь? — Да, есть. 12. Здесь есть греки? — Да, есть. 13. У него нет никакой тети. 14. Каждый это знает. 15. Любой из нас знает, как спрягается этот глагол. 16. У одного из студентов нашей группы нет такого учебника. 17. В той комнате кто-то играет на пианино. 18. Я знаю хорошо одну из ваших студенток. 19. Каждый делает свое дело. 20. Там кто-то спит, 21. Некоторых из этих людей я знаю. 22. У меня есть несколько вопросов к преподавателю. 23. У вас много таких журналов? — Несколько. 24. Несколько человек знают хорошо греческий язык. 25. В этом доме живет один врач. 26. Вы боитесь собак? — Нет, я не боюсь собак.

7. Употребление местоименного прилагательного όλος, όλη, όλο.

Χρήση του επιθετικού αντωνυμίου όλος, όλη, όλο

Местоименное прилагательное *όλος, όλη, όλο* употребляется в единственном и множественном числе в качестве подлежащего, дополнения или определения в значении «**весь, целый**»:

Όλοι βλέπουν τηλεόραση. Ξέρω **όλους**. **Όλα** τα παιδιά μου πηγαίνουν στο σχολείο.

Местоименное прилагательное *όλος, όλη, όλο* может употребляться с артиклем (**ο όλος, η όλη, το όλο**) в значении «**весь, целиком**»:

Η όλη του δράση (вся его деятельность). Με τα **όλα** του (всеми силами). Τα **όλα** του εισοδήματα (все его доходы).

Местоименное прилагательное *όλος, η, ο* во множественном числе может употребляться в сочетании с притяжательными местоимениями **μας, σας, τους** (**όλοι μας**=όλοι εμείς, **όλοι σας**=όλοι σεις, **όλοι τους**=όλοι αυτοί и т.д.) в значении «**все мы, все вы, все они**»:

Όλοι τους ξέρουν αυτό. **Όλοι μας** ξέρουμε αυτό.

Имена существительные в сочетании с местоименным прилагательным *όλος, όλη, όλο* употребляются с *определённым артиклем*: *όλη την ημέρα* (την όλη μέρα), *όλες οι φοιτήτριες*, *όλα τα παιδιά*, *όλοι οι άντρες*, *όλο το βράδυ*.

Упр. 16. Переведите на русский язык:

1. Όλος ο τοίχος είναι πράσινος. 2. Όλη η Ελλάδα είναι ωραία. 3. Όλα τα ποτήρια είναι επάνω στο τραπέζι. 4. Διαβάζει βιβλία όλη την ημέρα. 5. Γράψτε όλες τις ασκήσεις στον πίνακα. 6. Όλοι οι φοιτητές μου έχουν τέτοια βιβλία. 7. Όλοι τους ξέρουν την ελληνική γλώσσα πολύ καλά. 8. Όλα τα εγγονάκια μου σπουδάζουν σ' αυτό το γυμνάσιο.

Упр. 17. Переведите на греческий язык:

1. Мы все знаем об этом. 2. Я вижу всех своих друзей. 3. Все эти книги имеются в нашей библиотеке. 4. Все новые газеты и журналы я читаю первым. 5. Они приходят сюда не все. 6. Все мои друзья учатся в этом институте. 7. Все его дети играют на пианино. 8. Кто читает все эти книги? 9. У всех студентов есть аудиовизуальный курс греческого языка. 10. Все мои родственники живут в этом городе. 11. Отец хорошо помнит всех своих учителей.

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ο	αγκώνας	локоть
	αισθάνομαι	чувствовать, ощущать
η	αίσθηση	чувство, ощущение
η	ακοή	слух
	ακούω	слушать, слышать
	άκουσε	послушай
	ακούστε	послушайте
τα	άκρα	конечности
η	άκρη	край, конец
	αμέσως	тут же, сразу
	αν (союз)	если; ли
	ανάμεσα (σε)	между, среди
	αναπνέω	дышать
	ανθρώπινος, η, ο	человеческий
	άνω	верхний; вверху; вверх
	αποτελούμαι	состоять, иметь в своем составе
	αριστερός, ή, ό	левый
	αρχίζω	начинать(ся)
το	αυτί	ухо
ο	αυχένας	затылок
η	αφή	осязание
	αφήνω	отпускать (бороду, волосы)
	βασικός, ή, ό	основной, главный
η	βλεφαρίδα	ресница
το	βλέφαρο	веко
	βουβός, ή, ό	немой
	βρίσκομαι	находиться
	βρωμώ (α)	дурно пахнуть, вонять
τα	γέν(ε)ια	борода
	γεύομαι	вкушать, пробовать
η	γεύση	вкус (ощущение)
	γίνομαι	делаться, происходить, случаться
	γλυκός, ιά, ό	сладкий
το	γόνατο	колени
	γύρω	вокруг, кругом
το	δάχτυλο	палец

ο	δείκτης	указательный палец
	δεξιός, ά, ό (δεξής, ιά, ι)	правый
το	δέρμα	кожа
	διακρίνω	различать; узнавать; распознавать
το	δόντι	зуб
	δυσάρεστος, η, ο	неприятный, противный
η	εκπομπή	передача (по радио, телевизору)
	εκτός (από)	кроме
η	ελιά	родинка
	ενώνω	соединять
η	επιδερμίδα	кожа (поверхностный слой), эпидермис
	ευχάριστος, η, ο	приятный, радостный
	ευχαρίστωσ	с удовольствием, с радостью
η	ευωδιά	аромат
	ευωδιάζω	благоухать, иметь приятный запах
ο	ήχος	звук
ο	θόρυβος	шум
	ιδιαίτερος, η, ο	особый
	κάθε	каждый, всякий
	κακοφτιαγμένος, η, ο	плохо сложенный (о человеке)
	καλοφτιαγμένος, η, ο	хорошо сложенный (о человеке)
η	καρδιά	сердце
η	καστανή	шатенка
	καστανός, ή, ό	каштановый, коричневый; карий (о глазах)
ο	καστανός	шатен
	κάτω	внизу; вниз; нижний
	κάτω από	под
το	κατωσάγωνα	нижняя челюсть
	καφετής, ιά, ί	кофейный (цвет)
το	κεφάλι	голова
η	κοιλιά	живот
	κοιτάζω	смотреть
	κόκκινος	рыжий
	κοίταξε	посмотри
	κοιτάξτε	посмотрите
το	κορμί (ο κορμός)	туловище, тело

η	κορυφή (η κορφή) κουφός, ή, ό	макушка глухой
ο	κρόταφος κύριος, α, ο κυριώτερος κυρτός, ή, ο	висок главный, основной главнейший горбатый, с горбинкой
ο	λαιμός λεμονής, ιά, ί	шея лимонный
ο	λιχανός	указательный палец
το	μάγουλο μακρύς, ιά, ύ	щека длинный
η	μελαχροινή μελαχροινός, ή, ό	брюнетка смуглый
ο	μελαχροινός	брюнет
το	μελίγκι	висок
το	μέλος μελωδικός, ή, ό μερικός, ή, ό	член (в разн. знач.) мелодичный некоторый
το	μέρος	часть, доля
η	μέση	поясница; талия; середина
το	μέσο	середина
το	μέτριος, α, ο	средний
το	μέτωπο	лоб
τα	μιλώ (α)	говорить, разговаривать
τα	μουστάκια	усы
το	μπράτσο	рука (от локтя до плеча)
το	μπροστινός, ή, ό	передний
το	μυαλό	мозг; ум, разум
η	μυρίζω	нюхать, обонять; пахнуть
η	μυρωδιά	запах
η	μύτη	нос
το	νύχι	ноготь
η	ξανθιά	блондинка
ο	ξανθός	блондин
	ξανθός, ή, ό	белокурый
	ξέρω	уметь; знать
	ξυνός, ή, ό	кислый
η	όραση	зрение

το	ὄργανο	орган
	ὅσος, η, ο	тот, кто
	οσφραίνομαι	обонять
η	ὄσφρηση	обоняние
	οὔτε	не; ни
	οὔτε ... οὔτε ...	ни... ни...
το	πανώσάγονο	верхняя челюсть
η	Πάτρα	г. Патры (Пелопоннес)
	παχύς, ιά, ύ	пышный (об усах)
	περίεργος	удивительный, невероятный, странный, парадоксальный
	περπατώ (α)	шагать, идти; гулять
το	πηγούни	подбородок
	πηδώ (α)	прыгать
	πιάνω	брать, хватать
	πικρός, ή, ό	горький
	πίνω	пить
	πίσω	сзади; задний
	πλάγιος, α, ο	боковой
η	πλάτη	спина
το	πνευμόни	легкие
το	πόδι	нога; лапа; ножка
το	πρά(γ)μα	вещь; дело
η	ράχη	спина, хребет
	ρυθμικός, ή, ό	ритмический
το	σαγόни	челюсть
ο	σβέρκος	затылок
το	σημάδι	примета; знак
το	σημείο	признак, примета
	σιγά	тихо, медленно
το	σκόρδο	чеснок
το	στήθος	грудь
το	στόμα	рот
η	συναυλία	концерт
	σχετικός, ή, ό	соответственный, соответствующий
το	σώμα	тело, туловище, корпус
	τηλεοπτικός, ή, ό	телевизионный
	τίποτε	ничего

	τότε	тогда
	τραγουδώ (α)	петь
	τρέχω	бегать
το	τριαντάφυλλο	роза
	τρώγω	есть, кушать
	τυφλός, ή, ό	слепой
	φαγώσιμος, η, ο	съедобный, съестной, пищевой
η	φαλάκρα	лысина
	φορώ (α, ε)	носить; надевать
το	φρύδι	бровь
	χαρακτηριστικός, ή, ό	характерный
το	χείλος	губа
το	χέρι	рука
	χορεύω	танцевать
	ψηλαφώ (α)	осязать
ο	ώμος	плечо

Выражения и словосочетания. Εκφράσεις:

ιδιαίτερα χαρακτηριστήκα σημεία	особые приметы
απ'την κορφή ως τα νύχια	с головы до ног
εκεί πέρα	(вон) там, туда
πηγαίνω με τα πόδια	идти пешком
πιάνω κάποιον απ'το μπράτσο	брать кого-л. под руку
πολύ πρωί	рано утром
κοιτάζω τον πίνακα (τον τοίχο)	смотреть на доску (на стену)
κοιτάζω έξω από το παράθυρο	смотреть в окно
τηλεοπτική εκπομπή	телепередача

Упр. 18. Прочтите, переведите и перескажите содержание текстов:

α) — Από πόσα βασικά μέρη αποτελείται το ανθρώπινο σώμα; — Το ανθρώπινο σώμα αποτελείται από τρία κύρια μέρη.

— Από ποια μέρη αποτελείται το ανθρώπινο σώμα; — Το ανθρώπινο σώμα αποτελείται από το κεφάλι, το κορμί και τα άκρα.

— Τι είναι επάνω στους ώμους; — Το κεφάλι είναι επάνω στους ώμους.

— Τι είναι επάνω στο κεφάλι; — Επάνω στο κεφάλι είναι τα μαλλιά.

— Τι μαλλιά είναι επάνω στο κεφάλι; — Επάνω στο κεφάλι είναι μακριά είτε κοντά μαλλιά, ξανθά, μαύρα, καστανά είτε κόκκινα μαλλιά.

- Τι μαλλιά έχει ο φίλος σου; — Έχει ξανθά μαλλιά.
 — Ποια είναι ξανθιά; — Η Ελένη είναι ξανθιά.
 — Τι μαλλιά έχει ο Γιάννης; — Έχει μαύρα μαλλιά.
 — Ο αδερφός σου είναι καστανός; — Ναι, είναι καστανός.
 — Ποιος είναι μελαχρουνός; — Ο καθηγητής μας είναι.
 — Τι χρώμα έχουν τα μαλλιά σου; — Είναι μαύρα.
 — Ποιοί έχουν συνήθως μακριά μαλλιά και ποιοι κοντά; — Οι γυναίκες έχουν συνήθως μακριά μαλλιά και οι άντρες κοντά.
 — Πού είναι τα μάτια; — Τα μάτια είναι στο πρόσωπο.
 — Πώς λέγεται το μπροστινό μέρος του κεφαλιού του ανθρώπου; — Το μπροστινό μέρος του κεφαλιού του ανθρώπου λέγεται πρόσωπο.
 — Πόσα μάτια έχουμε; — Έχουμε δύο μάτια.
 — Τι έχει κάθε μάτι; — Κάθε μάτι έχει ένα βλέφαρο και μια βλεφαρίδα.
 — Τι έχουμε πάνω από κάθε μάτι; — Έχουμε από ένα φρύδι.
 — Τι μάτια έχει ο πατέρας σου; — Έχει καστανά μάτια.
 — Τι μάτια έχει η μητέρα σου; — Έχει γαλανά μάτια.
 — Εγώ έχω γαλανά μάτια; — Όχι, έχεις μάτια πράσινα.
 — Πού είναι τα αυτιά; — Είναι δεξιά και αριστερά του προσώπου.
 — Πού βρίσκεται η μύτη; — Η μύτη βρίσκεται ανάμεσα στα μάτια και στο στόμα, στο κέντρο του προσώπου.
 — Πού είναι το στόμα; — Το στόμα είναι κάτω από τη μύτη.
 — Τι είναι μέσα στο στόμα; — Η γλώσσα και τα δόντια είναι μέσα στο στόμα.
 — Πού είναι το πηγούνι; — Είναι κάτω από το στόμα.
 — Πού είναι το μέτωπο; — Το μέτωπο είναι πάνω από τα μάτια.
 — Τι χρώμα έχουν τα μάγουλα και τα χείλη; — Είναι κόκκινα.
 — Τι έχουν στο πρόσωπο μερικοί άντρες; — Έχουν γένια και μουστάκια.
 — Πώς λέγεται το πίσω μέρος του κεφαλιού; — Λέγεται σβέρκος ή αυχένας.
 — Πώς λέγεται το πλάγιο μέρος του κεφαλιού ανάμεσα στο μάτι και στο αυτί; — Λέγεται κρόταφος ή μελίγγι.
 — Πώς λέγεται το κάτω μέρος του προσώπου; — Το κάτω μέρος του προσώπου λέγεται πηγούνι.
 — Πώς λέγεται το άνω σαγόνι; — Το άνω σαγόνι λέγεται πανωσάγονο.
 — Πώς λέγεται το κάτω σαγόνι; — Λέγεται κατωσάγονο.

- β) — Τι ενώνει το κεφάλι με το σώμα; — Ο λαιμός ενώνει το κεφάλι με το σώμα.
- Πόσα μπράτσα και χέρια έχουμε; — Έχουμε δυο μπράτσα και δυο χέρια.
- Πόσα δάχτυλα έχει κάθε χέρι; — Το κάθε χέρι έχει πέντε δάχτυλα.
- Πώς ονομάζονται τα δάχτυλα; — Αυτά ονομάζονται: μεγάλο δάχτυλο, δείκτης, μέσο δάχτυλο, παράμεσο δάχτυλο και μικρό δάχτυλο.
- Τι έχει το κάθε δάχτυλο στην άκρη; — Το κάθε δάχτυλο έχει στην άκρη ένα νύχι.
- Τι είναι μέσα στο στήθος; — Μέσα στο στήθος είναι η καρδιά και τα πνευμόνια.
- Πού είναι η πλάτη; — Πίσω είναι η πλάτη, ανάμεσα στους ώμους.
- Πού είναι η κοιλιά και η μέση; — Στο κάτω μέρος του κορμιού είναι η κοιλιά και η μέση.
- Πού βρίσκεται ο αγκώνας; — Ο αγκώνας βρίσκεται στο μέσο του χεριού.
- Πού βρίσκεται το γόνατο; — Το γόνατο βρίσκεται στο μέσο του ποδιού.
- Πόσες αισθήσεις έχουμε; — Έχουμε πέντε αισθήσεις.
- Ποιες είναι αυτές; — Αυτές είναι: η όραση, η ακοή, η όσφρηση, η γεύση και η αφή.
- Ποια είναι τα όργανά τους; — Τα όργανά τους είναι τα μάτια, τα αυτιά, η μύτη, το στόμα και το δέρμα.
- Με τι βλέπουμε, κοιτάζουμε τι γίνεται γύρω μας;
- Με τα μάτια.
- Ποιοι φορούνε γυαλιά; — Όσοι δεν έχουν καλή όραση φορούν γυαλιά.
- Πώς ονομάζονται όσοι δε βλέπουν καθόλου; — Όσοι δε βλέπουν καθόλου ονομάζονται τυφλοί.
- Με τι ακούμε; Με τα αυτιά ακούμε.
- Ποιοι δεν ακούνε; — Οι κουφοί δεν ακούνε.
- Με τι οσφραινόμαστε, μυρίζουμε και αναπνέουμε; — Με τη μύτη οσφραινόμαστε, μυρίζουμε και αναπνέουμε.
- Με τι εργαζόμαστε, παίρνουμε, πιάνουμε τα πράγματα; — Με τα χέρια εργαζόμαστε, παίρνουμε, πιάνουμε τα πράγματα.
- Με ποιο χέρι γράφουμε; — Γράφουμε με το δεξί μας χέρι.

— Όλοι γράφουν με το δεξί χέρι; — Όχι, μερικοί γράφουν με το αριστερό χέρι.

— Με τι μιλούμε, τραγουδούμε και πίνουμε; — Με το στόμα μιλούμε, τραγουδούμε και πίνουμε.

— Με τι γεύμαστε; — Με τη γλώσσα γεύμαστε.

— Ποιοι δε μιλούν; — Οι βουβοί δε μιλούν.

— Με τι βαδίζουμε, τρέχουμε, πηδούμε και χορεύουμε;

— Με τα πόδια βαδίζουμε, τρέχουμε, πηδούμε και χορεύουμε.

— Με τι ψηλαφούμε; — Με την επιδερμίδα ψηλαφούμε.

— Τι βλέπουμε με τα μάτια; — Με τα μάτια βλέπουμε διάφορα πράγματα και χρώματα.

— Τι διακρίνουμε με τη μύτη; — Με τη μύτη διακρίνουμε διάφορες μυρωδιές και ευωδιές.

— Τι μυρωδιά έχουν τα τριαντάφυλλα; — Έχουν ευχάριστη μυρωδιά, ευωδιάζουν.

— Τι μυρωδιά έχουν τα σκόρδα; — Τα σκόρδα δεν έχουν ευχάριστη μυρωδιά, βρωμούν.

— Τι αισθανόμαστε με τη γλώσσα; — Με τη γλώσσα αισθανόμαστε αν τα φαγώσιμα πράγματα είναι γλυκά, πικρά ή ξυνά.

— Τι ακούμε με τα αυτιά; — Με τα αυτιά ακούμε διάφορους ήχους αν είναι ρυθμικοί ή όχι, αν είναι μελωδικοί ή όχι, αν είναι ευχάριστοι ή δυσάρεστοι.

Упр. 19. Подберите синонимы к следующим фразам:

1. Είμαι ξανθός. 2. Είσαι καστανός. 3. Ο φίλος μου είναι κόκκινος. 4. Ο γιός μου είναι μελαχρινός. 5. Η εγγονή μου είναι μαυρομάτα. 6. Ο ανιψιός μου είναι μαυρομάτης. 7. Η θεία μου είναι ξανθιά. 8. Η κόρη μου είναι γαλανομάτα. 9. Η γυναίκα μου είναι καστανή. 10. Η ξαδέρφη μου είναι κόκκινη. 11. Το μωρό μου η Κατίνα είναι μελαχρινή.

Упр. 20. Подберите антонимы к следующим словам и составьте предложения:

ξανθός, αριστερός, μπροστινός, πάνω σε, σβέρκος, μέσα, μαύρος, λεπτός, στρογγυλός, μεγάλος, καθισμένος, καλός, ψηλός, μπαίνω, γνωστός, μακρύς.

Упр. 21. Подберите антонимы к следующим прилагательным:

1. Ο Πέτρος είναι χοντρός, η Μαρία είναι ... 2. Ο Δημήτρης είναι ξανθός, ο Νίκος είναι ... 3. Ο Κώστας είναι ψηλός, ο Γιάννης είναι ... 4. Το τραπέζι είναι στρογγυλό, η καρέκλα είναι ... 5. Ο τοίχος είναι ψηλός, το ταβάνι είναι ... 6. Ο καθηγητής είναι καθισμένος, η φοιτήτρια είναι ...

Упр. 22. Заполните пропуски словами:

α) 1. Το ανθρώπινο είναι ωραίο. 2. Το ανθρώπινο σώμα από τρία μεγάλα μέρη. 3. είναι ένα από τα τρία μέρη του ανθρώπινου σώματος. 4. Το κεφάλι είναι επάνω σε ... 5. Επάνω σε ... είναι τα μαλλιά. 6. Το πίσω μέρος του κεφαλιού του ανθρώπου λέγεται ... 7. Το μπροστινό μέρος του κεφαλιού του ανθρώπου λέγεται ... 8. Πάνω στο πρόσωπο είναι δυο μάτια με ... και ... 9. Η κόρη του έχει γαλανά ... 10. Πάνω από τα μάτια είναι ... 11. Η αδερφή μου έχει καστανά μάτια με ωραία μαύρα ... 12. Η Ελένη έχει ωραίο ψηλό ... 13. Η ... της Μαρίας είναι λεπτή. 14. Στο μέσο του προσώπου βρίσκεται ... 15. Το ... είναι κάτω από τη μύτη. 16. Το κορίτσι έχει ωραία άσπρα ... και κόκκινα ... που κλείνουν το μικρό της στόμα. 17. Κάτω από το στόμα είναι ... 18. Μερικοί άντρες στο πρόσωπο έχουν ... και ... 19. Το ... είναι στο πλάγιο μέρος του κεφαλιού ανάμεσα στο μάτι και στο αυτί. 20. Ο γιατρός δεν είναι ούτε ψηλός ούτε κοντός, είναι ... 21. Η μύτη του είναι μεγάλη και ... 22. Ο καθηγητής μας δεν έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά εκτός από μια ... στο αριστερό του ... κοντά στη μύτη. 23. Το κάτω μέρος του προσώπου λέγεται ... 24. Οι γυναίκες έχουν συνήθως ... μαλλιά. 25. Ο παππούς μου έχει ... μουστάκια.

β) 1. Ο λαιμός ... το κεφάλι με το ... 2. Ο Πέτρος πιάνει τη γυναίκα του απ' το ... 3. Η αδερφή μου έχει τον άντρα της στο ... της. 4. Στο δεξί ... κάθεται ο ανιψιός του. 5. Σε κάθε χέρι έχουμε πέντε ... και κάθε δάχτυλο έχει στην άκρη ένα ... 6. Τα χέρια και τα πόδια είναι τα μέλη ... 7. Πίσω είναι ... ανάμεσα στους δυο ώμους. 8. Μέσα στο στήθος είναι η ... και τα ... 9. Στο κάτω μέρος του κορμιού είναι η ... και η ... 10. Ο ... βρίσκεται στη μέση του χεριού και το ... στη μέση του ποδιού. 11. Έχουμε πέντε ... του ανθρώπου. 12. Έχω καλή ... και δε φοράω γυαλιά. 13. Όσοι δε βλέπουν καθόλου λέγονται ... 14. Με τα αυτιά ... 15. Όσοι δεν ακούν καθόλου λέγονται ... 16. Η ... είναι μια από τις πέντε αισθήσεις του ανθρώπου. 17. Με τα μάτια ... τι γίνεται γύρω μας. 18. ... και ... με τη μύτη μας. 19. Γράφουμε με το ... χέρι. 20. Οι ... δε μιλούν. 21. Ψηλαφούμε με το ... 22. Με τα πόδια ... και ... 23. Έχουμε δυο ... που κλείνουν το στόμα. 24. Το όργανο της ... είναι η επιδερμίδα. 25. Το όργανο της ... είναι το στόμα. 26. Τα αυτιά είναι το

όργανο της ... 27. Ο ... είναι μέρος του σώματος που βρίσκεται ανάμεσα στο κεφάλι και στο κορμί. 28. Διακρίνουμε ευχάριστη ..., ευωδιάζουν ... 29. Τα σκόρδα έχουν   μυρωδιά, βρωμούν. 30. Αυτό το μήλο δεν είναι γλυκό, είναι   31. Ακούμε ευχάριστους μελωδικούς ..., κάποιος παίζει πιάνο. 32. Στην τηλεόραση σε λίγο αρχίζει ένα   παιγνίδι. 33. Στην τηλεόραση αρχίζει μια ....

Упр. 23. Составьте предложения с глаголами:

- α) **βλέπω:** πατέρας, μητέρα, παππούς, γιαγιά, αδερφοί, αδερφές, καθηγήτρια, συγγενείς, γονείς, γιός, γιοί
 β) **ακούω:** φίλος, φίλοι, δάσκαλος, δασκάλα, θεός, θεοί, ανεψιός, εγγονοί, εγγονή, ξάδερφοι
 γ) **κοιτάζω:** μάτια, πίνακας, παράθυρο, τοίχος, πρόσωπο, το ρολόι
 δ) **πιάνω:** σάκα, χαρτοφύλακας, μπάλα, τσάντα, χέρι
 ε) **διακρίνω:** χρώμα, μυρωδιά, ήχος

Упр. 24. Составьте предложения:

α)

1. αποτελούμαι, κεφάλι, σώμα, κορμί, τα άκρα, ανθρώπινος.
2. ώμος, κεφάλι, μπροστινός, πίσω, λέγομαι, σβέρκος, πρόσωπο.
3. κεφάλι, μαλλιά, κοντός, καστανός, ξανθός, μακρής.
4. πρόσωπο, μάτι, βρίσκομαι, μύτη, ανάμεσα, μέσο.
5. κάτω από, μύτη, στόμα, μέσα, δόντι, γλώσσα, κλείνω, χείλος, κόκκινος.
6. μάτι, δεξιός, αριστερός, βλέφαρο, βλεφαρίδα, πάνω, φρύδι.
7. πλάγιος, κεφάλι, ανάμεσα, μάτι, αυτί, μελίγγι, λέγεται.
8. στόμα, κάτω, πηγούνι, δεξιά, αριστερά, μάγουλο.
9. πρόσωπο, δεξιά, αριστερά, αυτί, πάνω, μάτι, μέτωπο.
10. φίλος, ούτε, κοντός, ψηλός, μέτριος, μουστάκι, γένια, παχύς.
11. θεός, μελαχρινός, μάτια, πράσινος, μύτη, μεγάλος, μαλλιά, μαύρος.
12. χαρακτηριστικός, σημείο, ιδιαίτερος, εληά, εκτός.

β)

1. ενώνω, λαιμός, κεφάλι, κορμί, ώμος.
2. μπράτσο, χέρι, δάχτυλο, άκρη, νύχι.
3. πόδι, αριστερός, δεξιός, τρέχω, χορεύω, πηδώ, βαδίζω.
4. μπροστινός, μέρος, πάνω, λέγομαι, στήθος, καρδιά, πνευμόνι, αναπνέω.

5. πίσω, μέρος, λέγομαι, πλάτη, ώμος.
6. κάτω, κορμί, μέρος, μέση, κοιλιά.
7. βρίσκομαι, αγκώνας, μέσο, χέρι.
8. μέσο, γόνατο, πόδι, βρίσκομαι.
9. άνθρωπος, είναι, αίσθηση.
10. γυαλιά, όραση, φορά.
11. καθόλου, κουφός, ακούω.
12. μάτι, κοιτάζω, γίνομαι, γύρω.
13. μύτη, μυρίζω, οσφραίνομαι.
14. χέρι, γράφω, μερικός, αριστερός, δεξιός.
15. μιλώ, στόμα, τρώγω, πίνω.
16. μιλώ, βουβός, καθόλου.

γ)

1. χορεύω, καλά, φίλος.
2. πηδώ, αδερφός, ψηλά.
3. παιδί, τρέχω, γρήγορα.
4. βαδίζω, δρόμος, τυφλός, σιγά.
5. καλά, θεία, τραγουδώ, πολύ.
6. τι, τρώγω, μωρό.
7. πίνω, τι, εκείνος, εκεί, άνθρωπος.
8. πιάνω, ράφι, περιοδικό, βάζω, τσάντα, μέσα.
9. παιδιά, αυλή, τρέχω.
10. χρώμα, βλέπω, διάφορος, μάτι.
11. μυρωδιά, διακρίνω, μύτη, ευωδιά.
12. τριαντάφυλλο, μυρωδιά, ευχάριστος, ευωδιάζω.
13. δυσάρεστος, σκόρδα, βρωμά.
14. γλυκός, φαγώσιμος, γλώσσα, αισθάνομαι, πικρός, πράγμα, ξυνός.
15. μελωδικός, ήχος, ρυθμικός, ακούω, αυτιά.

Упр. 25. Ответьте на вопросы преподавателя по микротемам; составьте ситуации на каждую тему, используя слова и сочетания:

1. Το κεφάλι

α) μαλλιά, μακρύς, κοντός, ξανθός, μαύρος, καστανός, κόκκινος, μελαχροινός, πίσω μέρος, σβέρκος

β) πρόσωπο, μπροστινό μέρος, μάτι, μάγουλο, στόμα, μύτη, χείλος, πηγούνι, γένια, μουστάκια, μέτωπο, πλάγιο μέρος, αυτί, μελίγγι, παχύς

γ) μάτια, γαλανός, καστανός, βλέφαρο, βλεφαρίδα, φρύδι, βλέπω, κοιτάζω, διακρίνω, χρώμα, όραση, φορώ, γυαλιά, τυφλός

δ) αυτί, δεξιά, αριστερά, ακούω, διακρίνω, ήχος, ρυθμικός, μελωδικός, ευχάριστος, δυσάρεστος, κουφός

ε) στόμα, χείλος, γλώσσα, δόντια, μιλώ, τραγουδώ, τρώω, πίνω, αισθάνομαι, φαγώσιμος, γλυκός, πικρός, ξυνός

στ) μύτη, ανάμεσα, στο μέσο του προσώπου, οσφραίνομαι, μυρίζω, αναπνέω, διακρίνω, μυρωδιά, ευωδιά, ευχάριστος, δυσάρεστος, τριαντάφυλλο, σκόρδο, βρωμά, ευωδιάζω

2. Το κορμί (σώμα)

λαιμός, ενώνω, κεφάλι, σώμα, πάνω μέρος, ώμος, μέσα, μπροστινό μέρος, στήθος, καρδιά, πνευμόνι, κάτω μέρος, μέση, κοιλιά, ανάμεσα, πίσω, πλάτη

3. Τα άκρα

α) χέρι, μπράτσο, δεξιός, αριστερός, δάχτυλο, ονομάζομαι, μεγάλο δάχτυλο, λιχανός, δείκτης, μέσο δάχτυλο, παράμεσο δάχτυλο, μικρό δάχτυλο, αγκώνας, άκρη, νύχι, εργάζομαι, γράφω

β) πόδι, δάχτυλο, γόνατο, βαδίζω, τρέχω, πηδώ, χορεύω, στο μέσο

4. Αισθήσεις του ανθρώπου

όραση, ακοή, όσφρηση, γεύση, αφή, όργανο, μάτι, μύτη, αυτί, στόμα, γλώσσα, δέρμα, ρήμα, βλέπω, ακούω, οσφραίνομαι, γεύομαι, ψηλαφώ, διακρίνω, αισθάνομαι, πικρός, γλυκός, ξυνός, ευχάριστος, δυσάρεστος

Упр. 26. Прочтите, переведите и перескажите текст:

Τα μέρη του σώματος

Το κεφάλι είναι το κυριότερο μέρος του σώματος του ανθρώπου. Άλλοι έχουν ξανθά μαλλιά στο κεφάλι, άλλοι καστανά και άλλοι μαύρα. Οι γυναίκες έχουν συνήθως μακριά μαλλιά και οι άντρες κοντά.

Έχουμε δυο αυτιά. Με τα αυτιά μας ακούμε. Οι κουφοί δεν ακούν.

Με τα μάτια μας βλέπουμε τι γίνεται γύρω μας. Όσοι δεν έχουν καλή όραση φορούνε γυαλιά. Όσοι δε βλέπουν καθόλου είναι τυφλοί.

Μυρίζουμε και αναπνέουμε με τη μύτη.

Μιλούμε, τραγουδούμε, τρώμε και πίνουμε με το στόμα. Οι βουβοί διμιλούν.

Μέσα στο στόμα βρίσκονται τα δόντια και η γλώσσα.

Έχουμε δυο χείλη που κλείνουν το στόμα.

Κάτω από το στόμα είναι το πηγούνι. Μερικοί άντρες αφήνουν γένεια στο πηγούνι τους.

Ο λαιμός ενώνει το κεφάλι με τον κορμό και τους ώμους.

Έχουμε δύο μπράτσα και δύο χεριά. Με τα χέρια εργαζόμαστε. Γράφουμε με το δεξί μας χέρι, αλλά μερικοί γράφουν με το αριστερό. Σε κάθε χέρι έχουμε πέντε δάχτυλα, και κάθε δάχτυλο έχει στην άκρη ένα νύχι.

Με τα πόδια μας περπατούμε, τρέχουμε, πηδούμε και χορεύουμε.

Упр. 27. Ответьте на вопросы:

1. Πού σπουδάζεις; 2. Πού μένεις; 3. Τι διαμέρισμα έχεις; 4. Πόσα δωμάτια έχει το διαμέρισμά σου; 5. Πού κάθονται οι γονείς σου; 6. Τι δουλειά κάνει η μητέρα σου; 7. Πού εργάζεται ο πατέρας σου; 8. Έχεις αδέρφια; 9. Πόσους αδερφούς έχεις; 10. Πόσες αδερφές έχεις; 11. Έχεις αδερφό φοιτητή ή αδερφή φοιτήτρια; 12. Τι γλώσσα μαθαίνεις; 13. Σε ποια αίθουσα κάνεις ελληνικό μάθημα; 14. Είσαι ψηλός; 15. Είναι κοντός ο φίλος σου; 16. Είσαι καλός οδηγός; 17. Είναι καλός φοιτητής ο φίλος σου; 18. Ο πατέρας σου είναι χοντρός; 19. Η ανιψιά σου είναι χοντρή; 20. Η ελληνική σημαία είναι μονόχρωμη; 21. Η δική μας σημαία είναι τρίχρωμη; 22. Έχει μεγάλη μύτη ο φίλος σου; 23. Έχει κυρτή μύτη ο θεός σου; 24. Τι χρώμα είναι τα μάτια της φίλης σου; 25. Βλέπεις συχνά τηλεοπτικά παιχνίδια; 26. Πλέπετε συχνά τηλεοπτικές εκπομπές; 27. Βλέπεις συναυλίες στην τηλεόραση; 28. Τι θόρυβο είναι σ'εκείνο το δωμάτιο;

Упр. 28. Переведите на греческий язык:

1. Мои родители живут в центре города. 2. Мы живем в предместье Афин. Имеем хорошую квартиру из четырех комнат. 3. По профессии я преподаватель. Работаю в школе. Школа находится рядом с моим домом. Хожу пешком. Преподаю французский язык. Жена моя не работает, она домохозяйка. У нас трое детей. Дети ходят в школу. Дочь учится в начальной школе. Младший сын ходит в гимназию, а старший в лицей. Дети у нас смышленные и учатся хорошо. 4. Мой друг студент. Учится в Университете. Живет с родителями на улице Сретенка в хорошей квартире из трех комнат. Квартира находится на шестом этаже в самом хорошем доме. 5. Чья семья живет в этой квартире? — Моя. 6. Чья сестра работает в нашем институте? — Его. 7. Чьи газеты лежат на моем столе? — Наши. 8. Чей это учебник? — Твой. — Нет, это не

мой учебник, мой у меня в портфеле. — Тогда не знаю. 9. Где живут его родители? — Они живут в Салониках. 10. Кого ты видишь в саду? — В саду я вижу своих друзей. 11. Твой племянник дома? — Моего племянника сейчас нет дома. 12. Сколько твоей внучке лет? — Ей 14 лет. 13. Кто это? — Это моя младшая дочь. — Как ее зовут? — Ее зовут Лена. 14. Вы работаете? — Да. — Кем вы работаете? — Работаю учителем в школе. 15. Мои родители обожают своих внучат. 16. Сколько у твоей старшей сестры детей? — Трое, один мальчик и две девочки. 17. Чем сейчас занимается твоя бабушка? — Она вяжет внуку чулки. 18. Кто играет на пианино? — Мой младший сын. 19. Посмотрите на доску, пожалуйста.

Упр. 29. Прочтите, переведите и передайте содержание следующих текстов:

Διάλογοι

α)

- Πώς ονομάζεστε;
- Ονομάζομαι Σταύρος.
- Πώς είναι το επίθετό σας;
- Το επώνυμό μου είναι Αντωνιάδης.
- Τι δουλειά κάνετε;
- Είμαι εργάτης. Δουλεύω σ'ένα εργοστάσιο της Θεσσαλονίκης.
- Ποια είναι αυτή;
- Είναι η Μαρία, η κόρη μου.
- Τι δουλειά κάνει;
- Είναι καθηγήτρια.
- Πού δουλεύει;
- Στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης.
- Τι παραδίνει;
- Παραδίνει τα Αγγλικά.

β)

- Ποιός είστε;
- Είμαι Γιάννης Πετρίδης.
- Τι δουλειά κάνετε;
- Είμαι γιατρός.
- Έχετε μεγάλη οικογένεια;
- Όχι, η οικογένειά μου είναι μικρή.

- Πόσοι είστε στην οικογένεια;
  - Είμαστε τρεις: η γυναίκα μου, ο γιός μου και εγώ.
  - Έχετε γονείς;
  - Μάλιστα, μένουν στην Πάτρα.
  - Έχετε αδέρφια;
  - Ναι, έχω μια αδερφή και ένα αδερφό.
  - Πού μένουν;
  - Μένουν στην Πάτρα.
  - Ο αδερφός σας έχει διαμέρισμα στην Πάτρα;
  - Ναι, έχει. Το διαμέρισμά του είναι μικρό, μα είναι πολύ καλό.
  - Τι δουλειά κάνει ο αδερφός σας;
  - Είναι μηχανικός.
  - Τι δουλειά κάνει η αδερφή σας;
  - Είναι φοιτήτρια ενός Ινστιτούτου.
  - Η γυναίκα σας δουλεύει;
  - Ναι, είναι υπάλληλος μιας τράπεζας.
  - Ο γιός σας σπουδάζει;
  - Ναι, πηγαίνει στο λύκειο.
  - Οι γονείς σας είναι γέροι;
  - Όχι και τόσο. Ο πατέρας είναι πενήντα χρονών και η μητέρα σαράντα πέντε χρονών.
  - Εργάζονται;
  - Ο πατέρας ναι και η μητέρα όχι.
  - Τι επάγγελμα έχει ο πατέρας σας;
  - Είναι μηχανικός.
  - Έχετε παππού και γιαγιά;
  - Ναι, έχω και παππού και γιαγιά, είναι γέροι.
  - Πόσω χρονώ είναι;
  - Ο παππούς είναι 78 χρονών και η γιαγιά 73 χρονών.
- γ)
- Τι είναι ο φίλος σου;
  - Είναι αγρότης.
  - Πού μένει;
  - Μένει σ' ένα χωριό κοντά στη Θεσσαλονίκη.
  - Έχει μεγάλη οικογένεια;
  - Ναι, είναι εφτά στην οικογένεια.
  - Έχει σπίτι στο χωριό;
  - Μάλιστα, έχει ένα καλό μεγάλο σπίτι από οχτώ δωμάτια.

- Έχει αδέρφια;
- Ναι, έχει δυο αδερφούς και τρεις αδερφές, μένουν στο ίδιο χωριό.
- Πού μένουν οι γονείς του;
- Μένουν σ' ένα άλλο χωριό.
- Πού εργάζεται ο πατέρας του;
- Εργάζεται στο σχολείο, είναι δάσκαλος.
- Τι δουλειά κάνει η μητέρα του;
- Είναι νοικοκυρά.
- Έχει πολλούς συγγενείς ο φίλος σου;
- Μάλιστα, έχει ένα σωρό συγγενείς, που μένουν επίσης στο χωριό.
- Τι δουλειά κάνει η γυναίκα του φίλου σου;
- Δουλεύει μαζί με τον άντρα της στη φάρμα.
- Και τι δουλειά κάνουν τα παιδιά;
- Δύο μεγαλύτερα εργάζονται στη φάρμα επίσης και τα άλλα σπουδάζουν. Ο μικρότερος πηγαίνει στο δημοτικό, ο δεύτερος στο γυμνάσιο και ο τρίτος στο λύκειο.

ΤΕΚΣΤ. ΚΕΙΜΕΝΟ

Το ανθρώπινο σώμα

Το ανθρώπινο σώμα αποτελείται από τρία μεγάλα μέρη: το κεφάλι, τα κορμί και τα άκρα.

Αρχίζουμε από το κεφάλι. Το κεφάλι είναι επάνω στους ώμους. Επάνω στο κεφάλι είναι τα μαλλιά μακριά είτε κοντά, ξανθά, μαύρα, καστανά είτε κόκκινα.

Η Ελένη έχει ξανθά μαλλιά. Είναι ξανθιά. Εσείς έχετε καστανά μαλλιά. Είστε καστανός. Εγώ έχω μαύρα μαλλιά. Είμαι μελαχρουνός. Οι γυναίκες έχουν συνήθως μακριά μαλλιά και οι άντρες κοντά.

Το πρόσωπο είναι ένα μέρος του κεφαλιού, το μπροστινό του μέρος.

Τα μάτια είναι στο πρόσωπο. Έχουμε δύο μάτια με τα βλέφαρα και τις βλεφαρίδες. Το δεξί μάτι και το αριστερό μάτι. Πάνω από κάθε μάτι έχουμε από ένα φρύδι.

Ο Πέτρος έχει μάτια καστανά. Η Μαρία έχει γαλανά μάτια. Ο Κώστας έχει μαύρα μάτια. Έχετε γαλανά μάτια; — Όχι, έχω μάτια πράσινα.

Έχουμε δύο αυτιά. Τα αυτιά είναι δεξιά και αριστερά του προσώπου.

Το πλάγιο μέρος του κεφαλιού ανάμεσα στο μάτι και στο αυτί λέγεται μελίγγι είτε κρόταφος.

Έχουμε μια μύτη. Η μύτη είναι ανάμεσα στα μάτια και στο στόμα, στο μέσο του προσώπου.

Το στόμα είναι κάτω από τη μύτη. Το στόμα κλείνουν δυο κόκκινα χείλη.

Το πηγούνι είναι κάτω από το στόμα.

Και το μέτωπο; — Το μέτωπο είναι πάνω από τα μάτια.

Το πλάγιο μέρος του προσώπου λέγεται μάγουλο.

Οι άντρες στο πρόσωπο έχουν γένια και μουστάκια.

Το πίσω μέρος του κεφαλιού λέγεται σβέρκος ή αυχέννας.

Ο λαιμός ενώνει το κεφάλι με το σώμα.

Έχουμε δύο μπράτσα και δυο χέρια, το δεξί και το αριστερό χέρι. Το κάθε χέρι έχει πέντε δάχτυλα, που ονομάζονται μεγάλο δάχτυλο, λιχανός είτε δείκτης, μέσο δάχτυλο, παράμεσο δάχτυλο και μικρό δάχτυλο.

Έχουμε δυο πόδια, το δεξί πόδι και το αριστερό. Το κάθε πόδι έχει επίσης πέντε δάχτυλα. Τα χέρια και τα πόδια είναι τα μέλη του σώματος. Το κάθε δάχτυλο έχει στην άκρη ένα νύχι.

Μέσα στο στήθος είναι η καρδιά και τα πνευμόνια, πίσω είναι η πλάτη είτε ράχη, ανάμεσα στους ώμους. Το κάτω μέρος της πλάτης λέγεται μέση.

Το κάτω μέρος του κορμιού λέγεται κοιλιά.

Ο αγκώνας βρίσκεται στο μέσο του χεριού. Το γόνατο βρίσκεται στο μέσο του ποδιού.

Έχουμε πέντε αισθήσεις. Αυτές είναι: η όραση, η ακοή, η όσφρηση, η γύση και η αφή. Τα όργανά τους είναι: τα μάτια, τα αυτιά, η μύτη, το στόμα και η επιδερμίδα είτε δέρμα. Τα σχετικά ρήματα είναι: βλέπω, ακούω, οσφραίνομαι, γεύομαι και ψηλαφώ.

Με τα μάτια βλέπουμε, κοιτάζουμε τι γίνεται γύρω μας. Όσοι δεν έχουν καλή όραση φορούνε γυαλιά. Όσοι δε βλέπουν καθόλου είναι τυφλοί.

Με τα αυτιά ακούμε. Οι κουφοί δεν ακούν.

Με τη μύτη οσφραινόμαστε, μυρίζουμε και αναπνέουμε.

Με τα χέρια εργαζόμαστε, παίρνουμε, πιάνουμε τα πράγματα. Γράφουμε με το δεξί μας χέρι, αλλά μερικοί με το αριστερό.

Με το στόμα μιλούμε, τραγουδούμε, τρώμε και πίνουμε. Οι βουβοί δε μιλούν.

Με τα πόδια βαδίζουμε, τρέχουμε, πηδούμε και χορεύουμε.

Με το δέρμα ψηλαφούμε.

Με τα μάτια διακρίνουμε διάφορα χρώματα: άσπρο, μαύρο, κόκκινο, κίτρινο, πράσινο, γκριζό, γαλάζιο, καφετί, πορτοκαλί, λεμονί και άλλα.

Με τη μύτη διακρίνουμε μυρωδιές και ευωδιές. Μερικές από τις μυρωδιές είναι ευχάριστες, άλλες δυσάρεστες. Τα τριαντάφυλλα έχουν ευχάριστη μυρωδιά — ευωδιάζουν. Τα σκόρδα δεν έχουν ευχάριστη μυρωδιά — βρωμούν.

Με τη γλώσσα αισθανόμαστε αν τα φαγώσιμα πράγματα είναι γλυκά, πικρά ή ξυνά.

Με τα αυτιά διακρίνουμε διάφορους ήχους αν είναι ρυθμικοί ή όχι, αν είναι μελωδικοί ή όχι, αν είναι ευχάριστοι ή δυσάρεστοι.

Με τη γλώσσα εκτός που γευόμαστε επίσης και μιλάμε.

Διάλογος

— Ο φίλος σου είναι ψηλός ή κοντός;

— Δεν είναι ούτε ψηλός ούτε κοντός, είναι μέτριος.

— Τι χρώμα έχουν τα μάτια του;

— Τα μάτια του είναι γαλανά.

— Τι είδους μύτη έχει;

— Η μύτη του είναι μεγάλη και κυρτή.

— Έχει μουστάκια και γένια;

— Όχι, δεν έχει ούτε μουστάκια ούτε γένια.

— Έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σημεία αυτός;

— Δεν έχει, εκτός από μια εληά στο αριστερό του μάγουλο κοντά στη μύτη.

— Τι χρώμα έχουν τα μαλλιά του;

— Τα μαλλιά του είναι ξανθά.

Упр. 30. Прочтите и переведите текст.

Упр. 31. Ответьте на следующие вопросы:

1. Πώς είναι τα μάτια του πατέρα σου; 2. Είναι καστανή η μητέρα σου; 3. Η αδερφή σου είναι ξανθιά; 4. Η κόρη σου είναι μελαχρoινή; 5. Ο γιός σου είναι ξανθός; 6. Έχεις μαύρα μαλλιά; 7. Ο φίλος σου έχει κόκκινα μαλλιά; 8. Ο άντρας της αδερφής σου είναι μελαχρoινός; 9. Έχεις μάτια πράσινα; 10. Η φίλη σου έχει μάτια μαύρα; 11. Η γυναίκα σου έχει μάτια καστανά; 12. Ποιος έχει γαλανά μάτια; 13. Ποιος είναι ξανθός; 14. Πόση είναι καστανό εδώ; 15. Πού είναι τ' αυτιά; 16. Πού είναι η μύτη; 17. Τι είναι στο μέσο του προσώπου; 18. Τι είναι κάτω από τη μύτη; 19. Τι είναι μέσα στο στόμα; 20. Πού είναι το πηγούνι; 21. Πού είναι το μέτωπο; 22. Τι έχουν

μερικοί άντρες στο πρόσωπο; 23. Έχει μουστάκια ο πατέρας σου; 24. Έχει γένια ο θεός σου; 25. Πώς λέγεται το πίσω μέρος του κεφαλιού του ανθρώπου; 26. Πώς λέγεται το κάτω μέρος του προσώπου; 27. Πώς λέγεται το πάνω μέρος του προσώπου; 28. Από πόσα και ποια μέρη αποτελείται το ανθρώπινο σώμα; 29. Τι είναι επάνω στους ώμους; 30. Τι είναι επάνω στο κεφάλι; 31. Τι μαλλιά έχουν συνήθως οι γυναίκες; 32. Τι μαλλιά έχουν συνήθως οι άντρες; 33. Πώς λέγεται το μπροστινό μέρος του κεφαλιού μας; 34. Τι έχουμε πάνω από κάθε μάτι; 35. Πού είναι το μελίγγι; 36. Τι κλείνουν το στόμα; 37. Τι ενώνει το κεφάλι με το κορμί και τους ώμους; 38. Πόσα μπράτσα και χέρια έχουμε; 39. Πόσα δάχτυλα έχει κάθε χέρι; 40. Πώς ονομάζονται τα δάχτυλα; 41. Πώς ονομάζονται τα άνω άκρα μας; 42. Πώς ονομάζονται τα κάτω άκρα μας; 43. Τι έχει το κάθε δάχτυλο στην άκρη του; 44. Πού είναι το στήθος; 45. Τι είναι μέσα στο στήθος; 46. Τι είναι πίσω ανάμεσα στους ώμους; 47. Πώς ονομάζεται το κάτω μέρος του κορμιού; 48. Τι είναι στο επάνω μέρος του κορμιού; 49. Πού είναι η κοιλιά; 50. Πού βρίσκεται ο αγκώνας; 51. Πού βρίσκεται το γόνατο; 52. Πόσες αισθήσεις έχουμε; 53. Ποιες είναι αυτές; 54. Πώς ονομάζονται τα όργανα των αισθήσεων; 55. Με τι βλέπουμε τι γίνεται γύρω μας; 56. Τι φορούνε όσοι δεν έχουν καλή όραση; 57. Πώς λέγονται όσοι δε βλέπουν καθόλου; 58. Με τι ακούμε; 59. Ποιοι δεν ακούν καθόλου; 60. Με τι οσφραίνομαστε και μυρίζουμε; 61. Με τι αναπνέουμε; 62. Τι κάνουμε με τα χέρια; 63. Με ποιο χέρι γράφουμε; 64. Με τι μιλούμε, τραγουδούμε, τρώμε και πίνουμε; 65. Ποιοι δε μιλούν; 66. Με τι βαδίζουμε, τρέχουμε, πηδούμε και χορεύουμε; 67. Με τι ψηλαφούμε; 68. Με τι γευόμαστε; 69. Πού βρίσκονται τ' αυτιά; 70. Τι βλέπουμε με τα μάτια; 71. Τι διακρίνουμε με τη μύτη; 72. Τι αισθανόμαστε με τη γλώσσα; 73. Τι ακούμε με τα αυτιά; 74. Τι μυρωδιά έχουν τα τριαντάφυλλα; 75. Τι μυρωδιά έχουν τα σκόρδα; 76. Με τι χέρι γράφεις; 77. Τι χρώμα έχουν τα μάτια της κυρίας σου;

Упр. 32. Поставьте вопросы к тексту.

Упр. 33. Перескажите текст.

Упр. 34. Переведите на греческий язык:

1. Καкие глаза у твоего сына? — Карие. 2. Моя сестра блондинка. 3. Твоя племянница брюнетка? — Нет, она шатенка. 4. В нашей семье все блондины. 5. У твоей жены красивые голубые глаза. 6. Мой брат высокий, у него голубые глаза и белокурые волосы. 7. Моя младшая сестра

очень красивая. У нее голубые глаза, каштановые волосы. Ей 16 лет. 8. У Лены красивый тонкий нос, высокий лоб, белые зубы и карие глаза. 9. Какой-то неизвестный человек с большой бородой и рыжими усами сидит около нашего дома. 10. У нее очень красивые брови и ресницы. 11. Твой сын высокий? — Нет, он среднего роста. 12. Какой у него нос? — У него большой горбатый нос. 13. У него борода и усы есть? — Нет, у него нет ни бороды, ни усов. 14. Какого цвета у нее глаза? — У нее черные глаза. 15. У твоего друга есть особые приметы? — Нет, кроме родинки на левой щеке, около носа. 16. В нашей семье все поют, а сестра еще и очень хорошо танцует. 17. Мой сын хорошо бегает и высоко прыгает. 18. Куда идешь? — В кино. 19. Мой дедушка немой. 20. Почему вы ничего не едите? — Не хотим. 21. С кем разговаривает ваша жена? — Со своим племянником. 22. Зачем ты хватаешь девочку за волосы? 23. Старик слепой, он ничего не видит. 24. У тебя хорошеет зрение? — Нет, я ношу очки. 25. Мой нос ничего не чувствует. 26. Осязание — одно из пяти человеческих чувств. 27. Старуха слышит что-нибудь? — Нет, она глухая. 28. У моего деда прекрасный слух и зрение. 29. У вас замечательные легкие и сердце. 30. Мой сын пишет левой рукой. 31. Сколько пальцев на руках и ногах? 32. Сегодня по телевизору хороший концерт. 33. Часто смотрите телепередачи? 34. Слышу как какой-то шум в той комнате.

Упр. 35. Составьте мужской и женский портрет, используя лексику урока.

Дайте развернутые ответы на следующие вопросы:

1. Πώς είναι το πορτραίτο της μητέρας σου;
2. Πώς είναι το πορτραίτο του πατέρα σου;
3. Πώς είναι το πορτραίτο του φίλου σου;
4. Πώς είναι το πορτραίτο της γυναίκας (του άντρα) σου;
5. Πώς είναι το πορτραίτο της γιαγιάς σου;
6. Πώς είναι το πορτραίτο του παππού σου;

Упр. 36. Составьте диалоги:

1. О своей сестре (брате), ее внешности, характерных приметах.
2. О своем друге (подруге), его внешности, характерных приметах.
3. О своей жене (муже), ее внешности, характерных приметах.
4. О своих родителях, их внешности, характерных приметах.

Упр. 37. Расскажите:

1. Ο внешности своего брата (сестры) (рост, волосы, глаза, нос, уши, ноги, руки, приметы).
2. Ο внешности своего сына (дочери).

ΔΟΠΟΛΝΗΤΕΛΗΝΕ ΤΕΚΣΤΥ

Το πορτραίτο μου

Δεν είμαι ούτε ψηλός, ούτε πολύ κοντός, ούτε πολύ χοντρός, ούτε πολύ μύνατος, ούτε κακοφτιαγμένος, ούτε καλοφτιαγμένος.

Ούτε σημάδια έχω στο πρόσωπο, ούτε παχιά μουστάκια, ούτε γένια, ούτε πολλά μαλλιά, ούτε λίγη φαλάκρα. Ούτε τίποτα άλλο περίεργο.

Η φίλη μου η Όλγα

Αυτή είναι η φίλη μου η Όλγα. Ονομάζεται Όλγα Γεωργιάδη. Να η φωτογραφία της.

Η Όλγα είναι καλό κορίτσι. Η Όλγα είναι καλός άνθρωπος. Η Όλγα είναι καλή γυναίκα. Είναι όμορφη γυναίκα η Όλγα.

Είναι ψηλή ή κοντή; — Δεν είναι ψηλή, είναι λίγο κοντή.

Είναι ξανθή ή μελαχρoινή; — Είναι μελαχρoινή. Τα μαλλιά της είναι μύρα και μακρυνά.

Πόσων χρόνων είναι η Όλγα; — Είναι νέα κοπέλλα η Όλγα. Είναι 18 ή 19 χρονών.

Διάλογος

— Ποιός;

— Εγώ είμαι, Έλλη, ο Πέτρος.

— Έλα μέσα, Πέτρο.

— Γειά σου, Έλλη, τι κάνεις;

— Καλά. Να, διαβάζω αυτό το βιβλίο. Είναι πολύ ωραίο.

— Εδώ μέσα κάνει ζεστή. Έξω κάνει κρύο.

— Βγάλε το παλτό σου και το καπέλο σου.

— Ευχαριστώ πολύ. Είναι πολύ όμορφος ο κήπος σου τώρα. Πράσινος και ωραίος.

— Να, είναι πράσινος τώρα και έχει ωραία λουλούδια. Τι βλέπω εκεί στο αυτοκίνητό σου;

- Τι βλέπεις;
- Ο σκύλος. Εκείνος ο μαύρος σκύλος με τα μακρὰ μαλλιά και μεγάλα αυτιά.
- Είναι όμορφος σκύλος, δεν είναι; και πολύ καλός.
- Καλός είναι. Είναι και ένας ψηλός κύριος εκεί κοντά στο αυτοκίνητό σου. Ποιος είναι;
- Είναι Κώστας.
- Ποιός Κώστας;
- Είναι ο καινούργιος μου φίλος.
- Είναι εκείνος με το μεγάλο αυτοκίνητο;
- Ναι.
- Τι άνθρωπος είναι;
- Είναι καλό παιδί και καλός φίλος νομίζω.

Διάλογος

- Αυτή είναι η αδερφή μου. Να η φωτογραφία της.
- Ποια αδερφή σου, η μικρή ή η μεγάλη;
- Η μικρή.
- Πώς ονομάζεται;
- Το όνομά της είναι Αφροδίτη.
- Είναι καινούργια φωτογραφία αυτή ή παλιά;
- Είναι καινούργια φωτογραφία.
- Πόσων χρονών είναι η Αφροδίτη σου;
- Είναι δεκατεσσάρων χρονών. Δεν είναι όμορφο κορίτσι;
- Έχει όμορφο πρόσωπο και ωραίο σώμα.
- Κοίταξε τα μαλλιά της. Κοίταξε πόσο μακρὰ είναι.
- Ναι, είναι πολύ όμορφα. Τι χρώμα είναι;
- Είναι ξανθά τα μαλλιά της.

Διάλογος

- Δε μου λέτε, μένετε στην Αθήνα;
- Όχι, μένω στη Θεσσαλονίκη. Κ'εσείς, μένετε εδώ στην Αθήνα;
- Όχι, μένω στα προάστεια της Αθήνας.
- Έχετε συγγενείς στην Αθήνα;
- Μάλιστα, έχω πολλούς συγγενείς εκεί πέρα. Έχω τρεις θείους και τέσσερις θείες.

- Έχετε αδέρφια;
- Ναι, έχω έναν αδερφό και μια αδερφή.
- Έχει παιδιά ο αδερφός σας;
- Ναι, έχει, και η αδερφή μου έχει παιδιά. Ο αδερφός μου έχει κορίτσια και η αδερφή μου έχει ένα γιο.

Η οικογένειά μου

Να η οικογένειά μου: η γυναίκα, ο γιός μου, η κόρη μου και εγώ. Εγώ είμαι ο κύριος Παπαδάκης. Η γυναίκα μου είναι η κυρία Παπαδάκη. Εγώ είμαι ο σύζυγος της κυρίας Παπαδάκη. Εγώ είμαι άντρας. Η κυρία Παπαδάκη είναι γυναίκα. Έχουμε δυο παιδιά, ένα αγόρι και ένα κορίτσι. Το όνομα του αγοριού είναι Νίκος και το όνομα του κοριτσιού είναι Σοφία. (1) Νίκος είναι δέκα χρονών. Η Σοφία είναι οχτώ χρονών. Ο Νίκος είναι γιός μου. Η Σοφία είναι κόρη μου. Εγώ είμαι ο πατέρας τους. Η γυναίκα μου είναι η μητέρα τους. Ο Νίκος και η Σοφία είναι παιδιά μας. Εγώ είμαι ο πατέρας τους. Η γυναίκα είναι η μητέρα τους. Είμαστε οι γονείς τους.

Εγώ κάθομαι τώρα σε μια πολυθρόνα. Διαβάζω εφημερίδα. Και η γυναίκα μου επίσης κάθεται σε μια πολυθρόνα. Διαβάζει ένα βιβλίο. Ο Νίκος έχει μπροστά του ένα αυτοκίνητο και παίζει. Η Σοφία παίζει με την κούκλα της.

Στο δωμάτιο επίσης είναι ο σκύλλος μας και η γάτα μας.

Δε μου λέτε — скажите, пожалуйста.

Διάλογος

- Βλέπω, έχεις και κασετόφωνο μέσα στο αυτοκίνητό σου.
- Ναι, ακούω μουσική, όταν πηγαίνω περίπατο.
- Τηλεόραση έχεις στο σπίτι σου;
- Ναι, μια μικρή.
- Βλέπεις συχνά τηλεόραση;
- Όχι, συνήθως ακούω ραδιόφωνο.
- Πότε βλέπεις τηλεόραση;
- Όταν δεν έχω δουλειά.
- Ξέρεις τι πρόγραμμα έχει σήμερα;
- Ναι, σήμερα το πρόγραμμα είναι πολύ ωραίο. Έχει μια ταινία και μια σιναυλία. Α! Έχει και ελληνικά τραγούδια.

Διάλογος

- Ακούω θόρυβο! Τι είναι;
- Είναι η τηλεόραση.
- Τι πρόγραμμα έχει;
- Έχει μουσική.
- Δε σβήνεις;
- Όχι, γιατί ακούνε τα παιδιά.
- Πότε τελειώνει η εκπομπή;
- Τώρα, σε λίγο. Αμέσως όμως αρχίζει ένα τηλεοπτικό παιχνίδι.

ΜΑΘΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

Γραμματικά:

1. Σπράжение глаголов λέγω-λέω, πηγαίνω-πάω в настоящем времени.
2. Зависимое наклонение, его значение, образование, спряжение и употребление.
3. Склонение неравносложных имен существительных мужского рода с окончанием -ας, -ης, -της, -ες, -ους.
4. Склонение неравносложных имен существительных женского рода с окончанием -α.
5. Предлог για и его значения.
6. Употребление относительного предложного наречия σαν.
7. Восклицательные предложения.
8. Временной союз όταν и его употребление.

Словарь.

Текст: Τα ρούχα.

Дополнительные тексты.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Σπράжение глаголов λέγω-λέω, πηγαίνω-πάω в настоящем времени.

Κλίση των ρημάτων λέγω-λέω, πηγαίνω-πάω στον ενεστώτα

α) λέγω-λέω (говорить)

1	λέγω	λέω	λέγο(υ)με	λέμε
2	λέγεις	λες	λέγετε	λέτε
3	λέγει	λέει	λέγουν	λένε

β) πηγαίνω-πάω (идти)

1	πηγαίν-ω	πά-ω	πηγαίν-ο(υ)με	πά-με
2	πήγαин-εις	πα-ς	πηγαίν-ετε	πά-τε
3	πηγαίν-ει	πά-ει	πηγαίν-ουν	πά-νε

Упр. 1. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Τι λέτε; 2. Τι λες; 3. Δεν καταλαβαίνω καθόλου τι λέει. 4. Καταλαβαίνεις καλά τι λένε; 5. Πού πας; — Πάω στο γραφείο. 6. Πού πάνε οι φίλοι σας; — Πάνε στη βιβλιοθήκη. 7. Πάμε στο σινεμά. 8. Πού πάει η φίλη σου; — Πάει στο μάθημα. 9. Ο γιός σου δεν ξέρει τι λέει. 10. Πώς πας στα μαθήματα; — Πάω καλά.

Упр. 2. Переведите на греческий язык:

1. Что ты говоришь? 2. Что вы говорите? 3. Я не знаю, о чем вы говорите. 4. Куда ты идешь? — Домой. 5. Куда вы идете? — Идем в школу. 6. Куда они идут? — Идут в кино. 7. Как учишься? — Хорошо.

2. Зависимое наклонение.

Υποτακτική

Значение зависимого наклонения.

Σημασία της υποτακτικής

Зависимое наклонение обозначает ожидаемое или желаемое действие. Оно имеет три времени: настоящее, аорист, перфект. В греческом языке различаются: *υποτακτική του ενεστώτα* (зависимое настоящее), *υποτακτική του αορίστου* (зависимое аориста), *υποτακτική του παρακειμένου* (зависимое перфектное).

Зависимое наклонение употребляется в главных и придаточных предложениях.

В главном предложении оно может употребляться:

- а) в качестве неопределенной формы глагола,
- б) для выражения сомнения и нерешительности,
- в) для образования повелительной формы глаголов в первом и третьем лице,

γ) для образования отрицательной формы повелительго наклонения,

δ) для образования будущего времени.

В придаточных предложениях зависимое наклонение употребляется:

α) после союзов **να, για να, αν, όταν, πριν** и других,

β) для образования будущего времени после некоторых союзов.

Для отрицания зависимого наклонения употребляется отрицательная частица **μη(ν)**:

Θέλω να μη γράφετε γράμμα στον Πέτρο.

Образование зависимого настоящего.

Σχηματισμός της υποτακτικής του ενεστώτα

Зависимое настоящее образуется путем сочетания модальных частиц **να, ας, για να, μη** или союзов **αν, όταν, πριν, αφού** и т.д. с формами настоящего времени изъявительного наклонения: **να γράφω, να γράφεις ...**

Спряжение зависимого настоящего.

Κλίση της υποτακτικής του ενεστώτα

α) Зависимое настоящее глаголов активной формы 1-го спряжения

1	να γράφ-ω	να γράφ-ο(υ)με (-ωμαι)
2	να γράφ-εις (-ης)	να γράφ-ετε
3	να γράφ-ει (-η)	να γράφ-ουν

β) Зависимое настоящее глаголов пассивной формы 1-го спряжения

1	να γράφ-ομαι (-ωμαι)	να γραφ-όμαστε (-ώμαστε)
2	να γράφ-εσαι	να γράφ-εστε
3	να γράφ-εται	να γράφ-ονται (-ωνται)

γ) Зависимое настоящее глаголов активной формы 2-го спряжения первого класса

1	να τιμ-ώ	να τιμ-ούμε (-άμε)
2	να τιμ-άς	να τιμ-άτε
3	να τιμ-ά	να τιμ-ούν (-άν, -άνε)

γ) *Зависимое настоящее глаголов активной формы 2-го спряжения второго класса*

1	να κιν-ώ	να κιν-ούμε
2	να κιν-είς (-ής)	να κιν-είτε (-ήτε)
3	να κιν-εί (-ή)	να κιν-ούν(ε)

δ) *Зависимое настоящее глаголов пассивной формы 2-го спряжения*

1	να κιν-ούμαι	να κιν-ούμαστε
2	να κιν-είσαι (-ήσαι)	να κιν-είστε (-ήστε)
3	να κιν-είται (-ήται)	να κιν-ούνται

Употребление зависимого наклонения. Χρήση της υποτακτικής

В главном предложении зависимое наклонение употребляется в качестве неопределенной формы глагола, согласуясь с формой модального глагола в лице и числе:

θέλω να γράφω, θέλεις να γράφεις, θέλει να γράφει, θέλουμε να γράφουμε, θέλετε να γράφετε, θέλουν να γράφουν (хочу писать, хочешь писать, хочет писать, хотим писать...)

В придаточных предложениях цели зависимое наклонение употребляется после союза **να**. При переводе подобных предложений на русский язык обычно употребляется союз «чтобы», а глагол в зависимом наклонении переводится формами изъявительного наклонения. Иногда глагол в зависимом наклонении переводится на русский язык инфинитивом:

Θέλω να μαθαίνετε την ελληνική γλώσσα. Я хочу, чтобы вы изучали греческий язык.

Η μητέρα θέλει ο γιός της να σπουδάξει στο Πανεπιστήμιο. Мать хочет, чтобы ее сын учился в университете.

Ο καθηγητής θέλει οι φοιτητές να γράφουν αυτές τις ασκήσεις στον πίνακα. Преподаватель хочет, чтобы студенты писали эти упражнения на доске.

Παρακαλώ τους φοιτητές να διαβάζουν νέα κείμενα πάντα δυνατά. Прошу студентов читать новые тексты вслух (прошу студентов, чтобы они читали новые тексты вслух).

Отрицательная частица **μη(ν)** ставится перед глаголом после частицы **να**:

Οι γονείς παρακαλούν τα παιδιά τους **να μη** βγαίνουν έξω το βράδυ.

Υποτακτική του ενεστώτα обозначает длительное или многократное действие: **Θέλω να γράφω** — хочу писать (*всегда, все время, постоянно*). На русский язык оно переводится неопределенной формой глагола несовершенного вида.

Δε θέλω **να μαθαίνετε** τη γαλλική γλώσσα.

Δε θέλω **να πηγαίνεις** τόσο συχνά στο σινεμά.

Παρακαλώ τους μαθητές μου **να μη γράφουν** στα τραπέζια τους.

Упр. 3. Переведите на русский язык:

1. Θέλω να γράφω γράμματα στους φίλους μου συχνά. 2. Θέλουμε και εμείς να διαβάζουμε αυτό το βιβλίο. 3. Τα παιδιά μου θέλουν να μαθαίνουν τα Ελληνικά. 4. Ο γιός μου δε θέλει να σπουδάζει στο Ινστιτούτο. 5. Θέλετε να έχετε τέτοιο βιβλίο; — Μάλιστα. 6. Θέλεις να δουλεύεις σ'αυτό το εργοστάσιο; — Πως! 7. Οι γονείς μου θέλουν να σπουδάσω στο Πανεπιστήμιο. 8. Ο καθηγητής θέλει οι φοιτητές του να γράφουν τις ασκήσεις μόνοι τους. 9. Παρακαλώ τον γιο μου να μη γράφει σ'αυτόν τον άνθρωπο. 10. Θέλω να τραγουδώ. 11. Θέλουν να χορεύουν. 12. Η φίλη μου ξέρει να χορεύει καλά. 13. Ξέρεις να παίζεις πιάνο; 14. Ο φίλος μου δεν θέλει να μιλά αγγλικά.

Упр. 4. Раскройте скобки:

1. Το αγόρι μου θέλει να (τρέχω). 2. Ο πατέρας μου δε θέλει να (καπνίζω). 3. Θέλουμε να (διαβάζω) και εμείς αυτό το περιοδικό. 4. Ο Πέτρος δε θέλει να (φορώ) κοντό πανταλόνι. 5. Θέλουμε να (έρχομαι) εδώ κάθε μέρα. 6. Θέλουν να (φορώ) μακριά παντελόνια. 7. Θέλεις να (μιλώ) ελληνικά; — Μάλιστα. 8. Η αδερφή μου θέλει να (χορεύω). 9. Η γιαγιά μου δεν ξέρει να (γράφω). 10. Η μητέρα μου ξέρει να (παίζω) πιάνο καλά. 11. Παρακαλώ τους άντρες να μην (καπνίζω) στο δωμάτιο. 12. Παρακαλώ τους φοιτητές να μη (μιλώ) ρωσικά στο ελληνικό μάθημα. 13. Τα παιδιά θέλουν να (παίζω) με το τόπι. 14. Ο μεγαλύτερος αδερφός μου θέλει να (εργάζομαι) σ'αυτό το εργοστάσιο. 15. Ο μικρότερος γιός μου ξέρει να (διαβάζω) και να (γράφω) ελληνικά πολύ καλά.

Упр. 5. Переведите на греческий язык:

1. Моя маленькая дочь умеет считать до 100. 2. Мой сын умеет хорошо прыгать. 3. Дети хотят петь. 4. Я хочу, чтобы дети играли в саду. 5. Родители очень хотят, чтобы их дочь играла на пианино. 6. Моя сестра хочет изучать французский язык. 7. Дети хотят играть в мяч. 8. Вы хотите танцевать? — Нет, я не умею хорошо танцевать. 9. Все родители хотят, чтобы их дети хорошо учились. 10. Учитель просит детей не разговаривать на уроке. 11. Преподаватель просит своих студентов читать книги на греческом языке каждый день. 12. Сестра не хочет, чтобы ты заходил в ее комнату. 13. Дочь не хочет носить это платье. 14. Отец не хочет, чтобы мы туда ходили. 15. Ваш младший сын умеет читать и писать? — Нет, не может, он еще мал. 16. Умеет кто-нибудь из ваших детей играть на пианино? — Нет, никто не умеет.

3. Склонение неравносложных имен существительных мужского рода с окончанием -ας, -ης, -ες, -ους.

Αρσενικά σε -ας, -ης, -ες, -ους ανισοσύλλαβα

α) Αρσενικά σε -ας ανισοσύλλαβα

ψαράς	μπάρμπας	τσέλιγκας (скотовод)
-------	----------	----------------------

Неравносложные имена существительные мужского рода с окончанием -ας, как правило, имеют ударение на окончании. Некоторые из них могут иметь ударение на предпоследнем или на третьем от конца слоге. Неравносложные имена существительные мужского рода с окончанием -ας склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	ο	ψαρ-άς	ο	μπάρμπ-ας	ο	τσέλιγκ-ας
Γεν.	του	ψαρ-ά	του	μπάρμπ-α	του	τσέλιγκ-α
Αιτ.	τον	ψαρ-ά	τον	μπάρμπ-α	τον	τσέλιγκ-α
Κλητ.		ψαρ-ά		μπάρμπ-α		τσέλιγκ-α

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι ψαρ-άδες	οι μπαρμπ-άδες	οι τσελιγκ-άδες
Γεν.	των ψαρ-άδων	των μπαρμπ-άδων	των τσελιγκ-άδων
Αιτ.	τους ψαρ-άδες	τους μπαρμπ-άδες	τους τσελιγκ-άδες
Κλητ.	ψαρ-άδες	μπαρμπ-άδες	τσελιγκ-άδες

Παρατήρηση:

Если ударение падает на предпоследний или третий от конца слог, то во множественном числе оно сдвигается на один-два слога в сторону окончания: ο μάρμπας — οι μπαρμπάδες, ο τσέλιγκας — οι τσελιγκάδες.

β) Αρσενικά σε-ης ανισοσύλλαβα

παπουτσή (сапожник) νοικοκύρης φούρναρης (пекарь)

Неравносложные имена существительные мужского рода с окончанием -ης могут иметь ударение на любом из трех последних слогов и склоняются следующим образом:

Ενικός αριθμός

Όνομ.	ο παπουτσ-ής	ο νοικοκύρ-ης	ο φούρναρ-ης
Γεν.	του παπουτσ-ή	του νοικοκύρ-η	του φούρναρ-η
Αιτ.	τον παπουτσ-ή	το νοικοκύρ-η	το φούρναρ-η
Κλητ.	παπουτσ-ή	νοικοκύρ-η	φούρναρ-η

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οι παπουτσ-ήδες	οι νοικοκύρ-ηδες	οι φουρνάρ-ηδες
Γεν.	των παπουτσ-ήδων	των νοικοκύρ-ηδων	των φουρνάρ-ηδων
Αιτ.	τους παπουτσ-ήδες	τους νοικοκύρ-ηδες	τους φουρνάρ-ηδες
Κλητ.	παπουτσ-ήδες	νοικοκύρ-ηδες	φουρνάρ-ηδες

Παρατήρηση:

Если ударение падает на третий от конца слог, то во множественном числе оно сдвигается на один слог в сторону окончания.

γ) Αρσενικά σε-της με διπλό πληθυντικό

τραγουδιστής (певец)

Некоторые имена существительные с окончанием **-της** образуют множественное число и как равносложные, и как неравносложные:

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Ονομ.	ο	τραγουδισ-τής	οι	τραγουδισ-τές (-τάδες)
Γεν.	του	τραγουδισ-τή	των	τραγουδισ-τών (-τάδων)
Αιτ.	τον	τραγουδισ-τή	τους	τραγουδισ-τές (-τάδες)
Κλητ.		τραγουδισ-τή		τραγουδισ-τές (-τάδες)

δ) Αρσενικά σε -ες και σε -ους ανισοσύλλαβα

καφές (кофе)   παππούς (дедушка)

Неравносложные имена существительные мужского рода с окончанием **-ες** и **-ους** имеют ударение на окончании и склоняются следующим образом:

	Ενικός αριθμός			
Ονομ.	ο	καφ-ές	ο	παππ-ούς
Γεν.	του	καφ-έ	του	παππ-ού
Αιτ.	τον	καφ-έ	τον	παππ-ού
Κλητ.		καφ-έ		παππ-ού

	Πληθυντικός αριθμός			
Ονομ.	οι	καφ-έδες	οι	παππ-ούδες
Γεν.	των	καφ-έδων	των	παππ-ούδων
Αιτ.	τους	καφ-έδες	τους	παππ-ούδες
Κλητ.		καφ-έδες		παππ-ούδες

4. Склонение неравносложных имен существительных женского рода с окончанием -α.

Θηλυκά σε -α ανισοσύλλαβα

γιαγιά	μαμά
--------	------

Неравносложные имена существительные женского рода с окончанием -α имеют ударение на окончании и склоняются следующим образом:

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός					
Όνομ.	η	γιαγι-ά	η	μαμ-ά	οι	γιαγι-άδες	οι	μαμ-άδες
Γεν.	της	γιαγι-άς	της	μαμ-άς	των	γιαγι-άδων	των	μαμ-άδων
Αιτ.	τη	γιαγι-ά	τη	μαμ-ά	τις	γιαγι-άδες	τις	μαμ-άδες
Κλητ.		γιαγι-ά		μαμ-ά		γιαγι-άδες		μαμ-άδες

Упр. 6. Переведите на греческий язык:

1. В нашей семье все рыбаки. 2. Рыбак рыбака видит издалека. 3. Ты, конечно, знаешь дядю Николу, известного всем здесь рыбака. 4. На это озеро приезжает много рыбаков. 5. Работа рыбаков очень трудная. 6. В этой деревне много известных рыбаков. 7. Ты знаешь хорошего сапожника? — Да, у меня есть хороший сапожник. 8. Твой муж очень хороший хозяин. 9. Мне нужен хозяин этого дома. 10. Хозяев сейчас нет дома. 11. Нам нужны хорошие пекаря. 12. У нас в деревне нет пекаря. 13. Кто твой брат? — Он певец. 14. У вас есть хорошие певцы? — Да, у нас есть очень хорошие певцы. 15. Я хочу кофе. 16. Вы пьете кофе? — Конечно. 17. Бабушки и дедушки, мамы и папы очень хотят, чтобы их внуки и дети хорошо учились.

5. Предлог για и его значения

Предлог **για** (перед гласными γι') употребляется с винительным падежом:

1) при обозначении направления движения со значением «в»:
 Πηγαίνω **για** τη Μόσχα.

2) при обозначении цели (для, ради), предназначения:

Πολλοί έρχονται εδώ **για** δουλειά.

Πολλές ασκήσεις έχουμε **για** το σπίτι σήμερα.

3) при обозначении времени (на):

Ο θεός μου έρχεται στη Μόσχα **για** ένα χρόνο.

4) при обозначении цены (за): **Για** δέκα δραχμές.

5) при обозначении лица или предмета, ради которого или в пользу которого совершается действие (для, ради):

Έτσι κάνουν τα καλά παιδιά **για** τους γονείς.

6) при обозначении лица или предмета, о котором идет речь (о, об):

Μιλούμε **για** τους φίλους. Τι λες **για** τον Πέτρο;

7) при обозначении причины (за):

Ευχαριστώ τη μητέρα **για** το νέο κοστούμι.

8) при обозначении раза: **Για** πόση φορά διαβάζεις αυτό το βιβλίο; — **Για** τρίτη φορά. Который раз читаешь эту книгу? — Третий раз.

Упр. 7. Заполните пропуски необходимыми предлогами:

1. Πού πας; — Πηγαίνω ... την Αθήνα. 2. Όλοι μιλούν το γιό σου. 3. ... πού έρχεται ο ανεψιός σας; — τη Θεσσαλονίκη. 4. Ο φίλος μου γράφει συχνά ... γράμματά του ... τους γονείς του. 5. Κάθε χρόνο ο γιός μου έρχεται στο χωριό ... λίγες μέρες. 6. Τι έχεις ... την τσέπη σου; 7..... ποιόν μιλάτε; — Μιλούμε ... τον καθηγητή μας. 8. Ο Πέτρος δεν ξέρει πού μένουμε τώρα και ... αυτό δεν έρχεται. 9. Ποιος κάθεται κοντά ... το παράθυρο; 10. Γράφουμε ... τον πίνακα ... κιμωλία. 11. Οι κουρτίνες αυτές είναι οι ίδιες τις κουρτίνες σου. 12. Το φόρεμά σου είναι το ίδιο το φόρεμά της. 13. Έχουμε πολλές ασκήσεις ... το σπίτι σήμερα.

Упр. 8. Переведите на греческий язык:

1. Ты куда едешь? — Я еду на Кипр. 2. Я знаю все о твоей подруге. 3. О ком вы говорите? — Мы говорим о своих студентах. 4. Я часто приезжаю в Москву на день-два. 5. Что ты знаешь об этом человеке? — Об этом человеке я ничего не знаю. 6. С кем разговаривает ваша сестра? — Она разговаривает со своей подругой. 7. С кем идешь в кино сегодня вечером? — Иду в кино с друзьями. 8. Хочет кто-нибудь из ваших детей играть на пианино? — Никто не хочет. 9. Я разговариваю часто с сыном о занятиях в школе. 10. Дедушка часто беседует с внуч

кой. 11. Родители разговаривают с врачом. 12. Мы выходим из дома рано утром. 13. На каждом перерыве мы выходим из аудитории. 14. Каждый читает свою книгу. 15. В этом доме живет кто-нибудь из ваших родственников? — Никто из моих родственников в этом доме не живет. 16. Только у немногих из нашей группы есть такой учебник. 17. Который раз ты читаешь эту книгу? — Второй раз.

6. Употребление относительного предложного наречия **σαν**

Относительное предложное наречие **σαν** (как, словно; как будто, вроде) употребляется с именами существительными, прилагательными, местоимениями и наречиями для выражения сравнения.

Είσαι **σαν** πατέρας μου. Είναι όμορφος **σαν** άγγελος. Το φόρεμά της είναι **σαν** το δικό σου. Το σπίτι τους είναι **σαν** το σπίτι μας.

После относительного предложного наречия **σαν** существительное может стоять *либо в именительном падеже без артикля или с неопределенным артиклем, либо в винительном падеже с определенным артиклем.*

Η τσάντα μου είναι **σαν** την τσάντα σου. Ο Νίκος είναι **σαν** τον πατέρα του. Τα έπιπλά μας είναι **σαν** τα έπιπλά σας. Τα γυαλιά μου είναι **σαν** τα δικά σου. Τα μάτια του θείου μου είναι γαλανά **σαν** (τα μάτια) της μητέρας του.

После наречия **σαν** местоимения ставятся в винительном падеже.

Δεν είναι άνθρωπος **σαν** εμάς. Он не такой человек, как мы.

Упр. 9. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Η κόρη σας είναι **σαν** τη μητέρα της. 2. Το παντελόни του αδερφού μου είναι **σαν** το δικό σου. 3. Η αίθουσά τους είναι **σαν** τη δική μας. 4. Μιλά **σαν** το δάσκαλό του. 5. Ο Κώστας είναι ψηλός **σαν** τον παπού του. 6. Η Βλένη είναι όμορφη **σαν** τη μητέρα της. 7. Το αυτοκίνητό του είναι δυνατό **σαν** το δικό σου. 8. Η δουλειά σου δεν είναι δύσκολη **σαν** τη δική μου. 9. Траγουδά όμορφα **σαν** τον πατέρα του. 10. Το αγόρι είναι δυνατό **σαν** Ηρακλής. Είναι δυνατός **σαν** τον Ηρακλή. 11. Η κόρη σου είναι όμορφη **σαν** άγγελος. Είναι όμορφη **σαν** τον άγγελο. 12. Είναι κίτρινος **σαν** λεμόνι. Είναι

κίτρινος σαν το λεμόνι. 13. Ο αδερφός σου δεν είναι τέτοιος σαν όλοι. 14. Τα μάτια της κυρίας μου είναι πράσινα σαν του πατέρα της.

Упр. 10. Переведите на греческий язык:

1. Твой брат разговаривает по-гречески, как грек. 2. Петр красив, как его отец. 3. У моего друга квартира, как у нас. 4. У них дом, как у вас. 5. Мальчик сильный, как его отец. 6. Ты такой же, как твой отец. 7. Ты такая же, как твоя сестра. 8. Ваша дочь такая же красивая, как ее мать. 9. Он такой же глухой, как его дед. 10. Сын замечательно играет на пианино, как его отец. 11. Моя машина не такая мощная, как ваша. 12. Глаза у моего сына карие, как у его матери.

7. Восклицательные предложения.

Επιφωνηματικές προτάσεις

Любое предложение — повествовательное, вопросительное или повелительное — может стать восклицательным при наличии восклицательной интонации. Для оформления восклицательных предложений используются следующие грамматические средства:

1) **интонация**, передающая самые разнообразные оттенки чувства восторг, радость, гнев, сожаление, огорчение и т.д.:

Πολύ ωραία γυναίκα! Καλημέρα! Χαίρετε!

2) **междометия**:

Ω! δεν είναι μακριά! Ω! τι βλέπω! Καλέ, τι λες! Дружище, что ты говоришь!

3) **восклицательные слова**:

α) **местоимения**: **πόσο** (сколько), **τι** (какой, сколько), **τόσο** (ты кой, столько):

Τι κακό! Какое несчастье! **Πόσοι** άνθρωποι! Сколько народа!

Πω, πω! **Πόσα** βιβλία! Ба, сколько книг! **Τι** κόσμος! Сколько народу! **Τι** σπίτια! Какие дома! **Τόσο** κόσμος! Столько народу! **Κάνει τόσο** κρύο! Такой холод!

β) **наречия**: **πόσο** (как, насколько), **πώς** (как, как же), **τι** (как, ни сколько, какой), **τόσο** (так, такой):

Πόσο αγαπώ την κόρη μου! Как я люблю свою дочь! **Πόσο** δύσκολο είναι αυτό το μάθημα (**πόσο** δύσκολο μάθημα είναι

αυτό)! Какой трудный урок! Πώς τρέχει! Как он бежит! Πώς τραγουδάει! Как он поет! Τι πολλά βιβλία! Как много книг! Τι πολύ! Как много! Τι ωραία μέρα! Какой чудесный день! Είναι τόσο καλός! Он так красив! Τόσο πολύ (λίγο)! Так много (мало)! Όχι και τόσο! Не очень-то! Не особенно!

В восклицательных предложениях употребляется обратный порядок слов:

Πόσο ωραία τραγουδά η γυναίκα σου!

Очень часто в сочетании с наречием **τι** употребляется относительное местоимение **που**, которое ставится перед глаголом:

Τι μεγάλος **που** είναι ο γιός σου!

Τι άσχημα **που** μιλά αγγλικά ο φίλος σου!

Τι ωραία οικογένεια **που** είναι!

Τι όμορφη **που** είναι η κόρη σου!

Τι ωραίος **που** είναι ο κήπος σας!

Τι άσχημη **που** είναι η μέρα σήμερα!

В восклицательных предложениях с составным именным сказуемым подлежащее и глагол-связка часто опускаются:

Τι ωραία μέρα (**που** είναι)!

Упр. 11. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Τι βλέπω! 2. Τι χαρά! 3. Τι καλά! 4. Τι πολύ! 5. Έχει κάτι μάτια! 6. Τι κρύο κάνει! 7. Τι στόμα πού έχει! 8. Τι ωραία **που** μιλάει αυτός ο άνθρωπος! 9. Τι ωραία είναι εδώ! 10. Πόσο πολλά και μεγάλα σπίτια! 11. Πόσο όμορφα κορίτσια! 12. Τι κακές, τι δύσκολες μέρες! 13. Τι χρόνια κι'εκείνα! 14. Πόσα πράγματα έχω να κάνω! 15. Τι πράγματα είναι αυτά! 16. Τόσο όμορφη είναι αυτή! 17. Τι άσχημα **που** γράφεις!

Упр. 12. Переведите на греческий язык:

1. Какая у вас большая семья! 2. Какая чудесная у тебя квартира! 3. У них так много детей! 4. У него столько друзей! 5. В нашем институте такая хорошая библиотека! 6. Какая замечательная у него семья! 7. Как далеко вы живете! 8. Как прекрасно ваша дочь играет на пианино! 9. Какие голубые у нее глаза! 10. Какой большой у него нос! 11. Как много вы курите! 12. Какое замечательное зрение у твоего дедушки! 13. Как хорошо вы танцуете! 14. Как чудесно поет ваша внучка! 15. Какой замечательный сегодня день! 16. Какой у вас чудесный малыш! 17. Как здесь прекрасно! 18. Как холодно!

8. Временной союз *όταν* и его употребление

Союз *όταν* вводит временные придаточные предложения. На русский язык переводится значением «когда».

Όταν διαβάζω, βάζω γυαλιά.

Όταν ανοίγω παράθυρο, κλείνω την πόρτα.

Όταν δεν έχω μαθήματα, βλέπω τηλεόραση.

Δε ακούω ραδιόφωνο, όταν έχω πολλή δουλειά.

Упр. 13. Переведите на греческий язык:

1. Когда моя сестра идет в кино, надевает новое платье. 2. Когда у меня нет дел, смотрю телевизор или слушаю радио. 3. Когда читаю, надеваю очки. 4. Когда готовлюсь к занятиям, не смотрю телевизор и не слушаю магнитофон. 5. Когда чувствую себя плохо, выхожу в сад.

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

	<i>αγαλώ(α)</i>	любить
το	<i>αδιάβροχο</i>	плащ
	<i>ακριβά</i>	дорого
	<i>ακριβός, ή, ό</i>	дорогой, ценный
η	<i>άνοιξη</i>	весна
	<i>ασημένιος, α, ο</i>	серебряный
τα	<i>ασπρόρουχα</i>	белье
	<i>βάζω</i>	надевать (одежду)
	<i>βαμβακερός, ή, ό</i>	хлобчатобумажный
	<i>βγάζω</i>	снимать (одежду)
το	<i>βραχιόλι</i>	браслет
	<i>βρέχει</i>	идет дождь
η	<i>βροχή</i>	дождь
	<i>βρώμικος, η, ο</i>	грязный
το	<i>γάντι</i>	перчатка
	<i>για να</i>	для того, чтобы
ο	<i>γιακάς</i>	воротник, ворот
το	<i>γιλέκο</i>	жилет
το	<i>γοβάκι</i>	туфля (дамская)
η	<i>γούνα</i>	шуба; меховой воротник

	γούνινος, η, ο	меховой
το	δαχτυλίδι	кольцо, перстень
	δένω	завязывать
το	δώρο	подарок
	ζακέτα	жакет, кофта
	ζευγάρι / ζεύγος	пара
	ζώνη	пояс, ремень
	θέατρο	театр
το	καθρεφτάκι	зеркальце
ο	καθρέφτης	зеркало
	καλλυντικό	косметическое средство
	κανονικός, ή, ό	нормальный
	καπέλ(λ)ο	головной убор, шапка
	κασκόλ (нескл.)	кашне, шарф (женский)
το	κλειδί	ключ
	κολιέ	колье
το	κολ(λ)άρο	воротничок (пристежной)
το	κόσμημα	украшение
το	κουμπί	пуговица
	κρατώ (α, ε)	держать
	κρύο	холод
	λέ(γ)ω	говорить; называть
	λερωμένος, η, ο	грязный, запачканный
	λησμονούμαι	быть забытым
	λησμονώ (α, ε)	забывать; забываться
το	λουρί	ремень
	μάλλινος, η, ο	шерстяной
το	μανίκι	рукав
	μανσέτα	манжета
	μαντήλα (μαντίλα)	платок
	μαντήλι (μαντίλι)	платок носовой
	μεταξωτός, ή, ό	шелковый
	μόδα	мода
	μπαλλωμένος, η, ο	залатанный, заштопанный
	μπαλλώνω	латать, штопать
	μπλούζα	кофта, блузка
	μπορώ(ε)	уметь, мочь, быть в состоянии
η	μπόττα	сапог

το	νάυλον (нескл.)	нейлон
η	ομπρέλ(λ)α	зонт, зонтик
	όταν	(союз) когда
το	παλτό	пальто
οι	παντόφλες	домашние тапочки, туфли
το	παλούτσι	обувь, ботинок
η	παροιμία	поговорка
ο	περίπατος	прогулка, гулянье
	περπατώ (α)	гулять, прогуливаться
η	ποδιά	фартук
το	πουκάμισο	рубашка, сорочка
το	πουλόβερ (нескл.)	джерсер, пуловер
	προτιμώ (α)	предпочитать
τα	ρούχα	одежда
	σαν	как, подобно (при сравнении)
η	σάρπα	шарф (женский)
το	σκαρπίνι	полуботинок
το	σκουλαρίκι	серьга
τα	σπίρτα	спички
ο	σταυρός	крест
	στενός, ή, ό	узкий
	στοιχίζω	стоять, иметь цену
το	ταγιέρ	дамский костюм
το	τακούνι	каблук
η	ταμπακ(ι)έρα	портсигар
	τελευταίος, α, ο	последний
ο	τόπος	край, местность
	φαίνομαι	иметь вид; казаться
	φαρδύς, ιά, ύ	широкий
η	φούστα	юбка
το	φουστάνι	платье (женское)
	φτηνά	дешево
	φτηνός, ή, ό	дешевый
	χρωματιστός, ή, ο	цветной
	χωρίς (предлог)	без
το	φθινόπωρο	осень
	ωραία	красиво; хорошо, отлично

Выражения и словосочетания. Εκφράσεις.

μακρύ πανταλόνι	брюки
κοντό πανταλόνι	шорты
ζευγάρι κάλτσες	пара чулок
ζευγάρι παπούτσια	пара ботинок
δένω τη γραβάτα	завязывать галстук
πόσων χρόνων φαίνεται αυτός;	на сколько лет он выглядит
βάζω (βγάζω) το παλτό μου	надеть (снимать) пальто
βάζω (βγάζω) τα γυαλιά μου	надеть (снимать) очки
πηγαίνω (κάνω) περίπατο	идти гулять
με την τελευταία μόδα	по последней моде
(της τελευταίας μόδας)	
τι γίνεσαι;	как поживаешь?
φαίνεται εξήντα χρονών	он выглядит на шестьдесят лет
αυτό το χρώμα δε σου πάει	этот цвет тебе не идет
κοιτάζομαι στον καθρέφτη	смотреться в зеркало

Упр. 14. Прочтите и переведите следующие тексты:

α) Τι φορεί ο πατέρας σου; — Ο πατέρας μου φορεί ένα γιλέκο και ένα σακάκι.

Πόσα κουμπιά έχει το γιλέκο του; — Έχει έξι κουμπιά.

Πόσες τσέπες έχει το γιλέκο του; — Έχει τέσσερις τσέπες.

Το γιλέκο έχει μανίκια; — Όχι, δεν έχει.

Ο Πέτρος φορεί γιλέκο; — Όχι, δε φορεί.

Τι φορεί ο Πέτρος; — Φορεί ένα πουλόβερ.

Τι πανταλόνι φορεί ο πατέρας σου; — Ο πατέρας μου φορεί ένα μακρύ πανταλόνι.

Τι πουκάμισο φορεί αυτός; — Φορεί ένα άσπρο πουκάμισο.

Τι μανίκια έχει το πουκάμισό του; — Το πουκάμισό του έχει μακριά μανίκια.

Τι παπούτσια φορεί ο πατέρας σου; — Φορεί σκαρπίνια.

Τι χρώμα είναι τα σκαρπίνια του; — Τα σκαρπίνια του είναι μαύρα.

Τι πανταλόνι φορεί ο Πέτρος; — Ο Πέτρος φορεί κοντό πανταλόνι.

Τι πουκάμισο φορεί ο Πέτρος; — Ο Πέτρος φορεί πουκάμισο με κοντά μανίκια, χωρίς μανσέτες.

Γιατί φορούν λουριά οι άντρες; — Οι άντρες φορούν λουριά για να κρατούν τα πανταλόνια.

Φορεί ζώνη η γυναίκα του; — Ναι, φορεί.

Τι δένει γύρω απ'το λαιμό του ο πατέρας σου; — Δένει μια ωραία πολύχρωμη γραβάτα.

Μπορεί να δένει καλά τη γραβάτα ο πατέρας σου; — Μάλιστα, ξέρει να δένει πολύ καλά τη γραβάτα.

Τι φορεί ο πατέρας σου, όταν βγαίνει έξω; — Όταν βγαίνει έξω, φορεί καπέλο.

Τι κρατά ο πατέρας σου στο χέρι, όταν βγαίνει έξω; — Κρατά τα γάντια και τη σάκα του στο χέρι.

Τι βάζει ο πατέρας σου, όταν κάνει κρύο; — Όταν κάνει κρύο, βάζει ένα χοντρό παλτό και κασκόλ.

Ο πατέρας σου καπνίζει; — Ναι, καπνίζει πολύ.

Τι φορεί ο πατέρας σου, όταν βρέχει; — Όταν βρέχει, φορεί αδιάβροχο.

Φορεί γυαλιά ο πατέρας σου; — Όχι, δε φορεί, έχει καλή όραση.

β) — Τι φορεί η Μαρία, όταν πηγαίνει περίπατο; — Όταν πηγαίνει περίπατο, η Μαρία φορεί μια στενή φούστα και μια μπλούζα ή ένα φόρεμα, κάλτσες και παπούτσια.

— Τι φορεί στο σχολείο; — Στο σχολείο φορεί μια ποδιά.

— Τι βάζει, όταν κάνει κρύο; — Όταν κάνει κρύο, βάζει ένα παλτό με γούνα, σάρπα, μαντήλα ή καπέλο και γάντια.

— Τι έχει για τη βροχή; — Για τη βροχή έχει μια ομπρέλα και ένα αδιάβροχο.

— Τι φορεί την άνοιξη και το φθινόπωρο; — Την άνοιξη και το φθινόπωρο δε φορεί παλτό, αλλά μόνο μια ζακέτα ή ταγιέρ.

— Τι φορεί, όταν πηγαίνει στον κινηματογράφο ή θέατρο; — Όταν πηγαίνει στον κινηματογράφο ή θέατρο, φορεί παπούτσια με τακούνια και νάυλον κάλτσες, ένα νέο φόρεμα ή μια καινούρια φούστα και μια μπλούζα.

— Τι βάζει ακόμα, όταν πηγαίνει στον κινηματογράφο ή θέατρο; Βάζει ακόμα το χρυσό της σταυρό και ρολόι.

— Γιατί δε βάζει άλλα κοσμήματα; — Δε βάζει άλλα κοσμήματα, γιατί τα μικρά κορίτσια δε φορούν πολλά κοσμήματα.

— Τι φορεί η μητέρα της; — Η μητέρα της φορεί δαχτυλίδια στα δάχτυλα, κολιέ στο λαιμό, βραχιόλια στα χέρια, σκουλαρίκια στα αυτιά και μια ωραία καρφίτσα.

— Τι γιακά και μανσέτες έχει το ροζ της φόρεμα; — Το ροζ της φόρεμα έχει έναν ωραίο άσπρο γιακά και άσπρες μανσέτες.

— Η κίτρινη μπλούζα της είναι λερωμένη ή καθαρή; — Η κίτρινη της μπλούζα είναι καθαρή, δεν είναι λερωμένη.

— Το φουστάνι της είναι κοντό ή μακρύ; — Το φουστάνι της είναι κοντό.

— Η μάλλινη φούστα της είναι φαρδιά; — Μάλιστα, είναι φαρδιά.

— Το παλτό της είναι μάλλινο; — Ναι, είναι μάλλινο.

— Η ποδιά της είναι μάλλινη; — Όχι, δεν είναι μάλλινη, αλλά βαμβακερή.

— Ο γιακάς της είναι μεταξωτός; — Ναι, είναι μεταξωτός.

— Το παλτό της μαμάς της είναι γούνινο; — Ναι, είναι γούνινο.

— Τα γοβάκια της είναι δερμάτινα; — Ναί, είναι δερμάτινα.

— Η τσάντα της είναι δερμάτινη; — Ναι, η τσάντα της είναι δερμάτινη επίσης.

— Τι βρίσκεται στην τσάντα της; — Στην τσάντα της βρίσκεται ένα μαντήλι, ένα καθρεφτάκι και καλλυντικά.

— Ποια είναι ασπρόρουχα; — Το πουκάμισο, το κολλάρο, το μαντήλι είναι ασπρόρουχα.

Διάλογος

— Φορείτε γιλέκο;

— Όχι, δε φοράω. Και σεις;

— Μάλιστα, φοράω. Τι πουκάμισο φορείτε συνήθως;

— Φορώ συνήθως άσπρα πουκάμισα με μακριά μανίκια, με γιακά και μανσέτες. Και τι πουκάμισα προτιμάτε εσείς;

— Προτιμώ χρωματιστά χωρίς μανσέτες. Βάζετε καπέλλο, όταν βγαίνετε έξω;

— Όχι, δε βάζω.

— Όταν κάνει κρύο, εγώ φοράω καπέλλο, κασκόλ και χοντρό παλτό. Φορείτε κοντό πανταλόνι;

— Όχι, δε φοράω. Ο μικρότερος γιός μου φορεί κοντό πανταλόνι και πουκάμισο με κοντά μανίκια χωρίς μανσέτες.

— Και εγώ δε φοράω. Πάντα δένετε τη γραβάτα γύρω απ'το λαιμό σας;

— Ναι, πάντα βάζω τη γραβάτα.

— Εγώ όχι. Δεν αγαπώ τη γραβάτα, δεν ξέρω να δένω καλά τη γραβάτα. Και σεις δένετε καλά τη γραβάτα;

— Μάλιστα, δένω ωραία τη γραβάτα. Βγάζετε τα παπούτσια σας, όταν γυρίζετε σπίτι;

— Μάλιστα, όταν γυρίζω σπίτι πάντα βγάζω τα παπούτσια μου και βάζω τις παντόφλες μου. Τι χρώμα είναι τα σκαρπίνια σας;

— Τα σκαρπίνια μου είναι μαύρα.

— Είναι καινούργια;

— Όχι, είναι παλιά, μπαλωμένα. Τι έχετε στις τσέπες σας;

— Έχω ένα άσπρο μαντήλι, μια ταμπακιέρα, σπίρτα και κλειδιά. Τι παπούτσια φορεί η γυναίκα σας το φθινόπωρο;

— Το φθινόπωρο η γυναίκα μου προτιμά να φορεί μπόττες. Φορεί γάντια;

— Ναι φορώ, όταν κάνει πολύ κρύο.

Διάλογος

— Καλησπέρα, Νίκη.

— Καλησπέρα, Σοφία.

— Τι γίνεσαι;

— Πολύ καλά, και συ;

— Ευχαριστώ, πολύ καλά. Τι ωραίο φόρεμα έχεις! Στοιχίζει ακριβά;

— Όχι, είναι φτηνό.

— Είναι μάλλινο;

— Όχι, είναι βαμβακερό.

— Μα φαίνεται σαν μάλλινο.

— Βλέπω και συ φορείς μια καινούρια φούστα και μια νέα μεταξωτή μπλούζα.

— Ναι, είναι ένα δώρο του μπαμπά μου. Είναι λίγο στενή η φούστα, έτσι δεν είναι;

— Όχι, κανονική, με την τελευταία μόδα.

— Πού πηγαίνεις;

— Πηγαίνω περίπατο, και συ;

— Στο θέατρο. Είμαι λίγο βιαστική. Χαίρε.

— Χαίρε. Πολλούς χαιρετισμούς στους δικούς σου.

— Ευχαριστώ, και στους δικούς σου.

— Ευχαριστώ πολύ.

Υπρ. 15. Δайте ответы в отрицательной форме:

1. Ο αδερφός σου φορεί γιλέκο; 2. Το γιλέκο έχει μακριά μανίκια με μανσέτες; 3. Η κόρη σου φορεί πουλόβερ; 4. Ο θεός σου φορεί κοντό πανταλόνι; 5. Το πουκάμισό σου είναι μαύρο; 6. Έχεις ένα πουκάμισο με κοντά μανίκια; 7. Φορείτε πράσινα πουκάμισα με κοντά μανίκια χωρίς μανσέτες; 8. Φορείς ένα ζευγάρι άσπρα παπούτσια; 9. Ο γιός σου, πού είναι ακόμα μικρός, δένει μια ωραία πολύχρωμη γραβάτα γύρω απ' το λαιμό του; 10. Δένετε μονόχρωμες γραβάτες; 11. Καπνίζεις πολύ; 12. Όταν κάνει κρύο, ο παππούς σου βάζει λεπτό παλτό; 13. Όταν βγαίνεις έξω, φορείς καπέλο; 14. Δένεις ωραία τη γραβάτα; 15. Βάζεις στην τσέπη σου κλειδιά; 16. Όταν η κόρη σου πηγαίνει στο σχολείο, βάζει παπούτσια με τακούνια και νάυλον κάλτσες; 17. Προτιμάς να πηγαίνεις περίπατο, όταν βρέχει; 18. Την άνοιξη φορείς χοντρό παλτό; 19. Τα μικρά κορίτσια φορούν πολλά κοσμήματα; 20. Η μικρή κόρη σου φορεί σκουλαρίκια στα αυτιά; 21. Η γυναίκα σου φορεί στο κεφάλι μια μαντήλα; 22. Η αδερφή σου φορεί κολιέ στο λαιμό της; 23. Η γιαγιά σου φορεί ένα χρυσό σταυρό; 24. Ο φίλος σου φορεί δαχτυλίδι; 25. Η μαζ της μπλούζα είναι λερωμένη; 26. Η καθηγήτριά σας φορεί βραχιόλια στα χέρια της; 27. Ποιός από τους γιους του φορεί δερμάτινα σκαρπίνια; 28. Τα φουστάνια των κοριτσιών της τάξης σας είναι κοντά; 29. Η φούστα της ανιψιάς σου είναι πολύ στενή και κοντή; 30. Για τη βροχή ο παππούς σου έχει μια ομπρέλα και ένα αδιάβροχο; 31. Όταν η γυναίκα σου πηγαίνει στο θέατρο, φορεί παπούτσια με τακούνια και νάυλον κάλτσες; 32. Το παλτό μου είναι μακρύ; 33. Το παλτό της είναι γούνινο; 34. Η μάλλινη φούστα της είναι πολύ φαρδιά; 35. Τα παπούτσια του ανιψιού σου είναι δερμάτινα; 36. Τα βραχιόλια της μητέρας σου είναι χρυσά; 37. Η ομπρέλα του στοιχίζει ακριβά; 38. Κοιτάζεσαι στον καθρέφτη συχνά;

Υπρ. 16. Поставьте следующие предложения во множественном числе:

1. Ο παππούς μου φορεί ένα γιλέκο και ένα σακάκι. 2. Το εγγονάκι μου φορεί κοντό πανταλόνι και πουκάμισο με γιακά, με κοντά μανίκια, χωρίς μανσέτες. 3. Ο άντρας φορεί λουρί για να κρατεί το πανταλόνι του. 4. Δένω μια ωραία γραβάτα. 5. Όταν βγαίνω έξω, φορά καπέλο και κρατώ τα γάντια μου στο χέρι. 6. Όταν κάνει κρύο, βάζω καπέλο, κασκόλ και χοντρό παλτό. 7. Καπνίζω πολύ. 8. Όταν βρέχει, φορά αδιάβροχο. 9. Αυτός ο γιακάς είναι μεταξωτός. 10. Εκείνο το παλτό είναι γούνινο. Αυτό το φόρεμα είναι κοντό, δεν είναι μακρύ. 11. Αυτή φορεί μια στενή φούστα και μια κίτρινη μπλούζα.

12. Στο σχολείο το κορίτσι μου φορεί ποδιά. 13. Την άνοιξη αυτή φορεί ζακέτα. 14. Για τη βροχή έχω ένα αδιάβροχο και μια ομπρέλα. 15. Το ταγιέρ της είναι μάλλινο. 16. Όταν κάνει κρύο, βάζω γούνινο παλτό. 17. Δε φορώ δαχτυλίδι. 18. Η μπλούζα σου είναι λερωμένη. 19. Το φουστάνι σου είναι πάρα πολύ κοντό. 20. Αυτή η φούστα είναι πολύ στενή και κοντή. 21. Αυτό το αδιάβροχο είναι μακρύ και φαρδύ. 22. Το φόρεμά σου φαίνεται σαν καινούριο.

Упр. 17. Подберите антонимы и составьте предложения:

καινούριος, βάζω, λερωμένος, φαρδύς, αριστερός, μικρότερος, κέντρο, γνωστός, κοντός, χοντρός, κακός, όρθιος, στρογγυλός, πολύχρωμος, ανοιχτός, έξω, μπαίνω, κλείνω, παίρνω, φτηνός, ακριβά

Упр. 18. Покажите на примерах разницу в употреблении следующих пар слов:

λέω — μιλώ, γιακάς — κολάρο, βλέπω — κοιτάζω, χέρι — μπράτσο, κλείνω — κλίνω, καθηγητής — δάσκαλος

Упр. 19. Составьте предложения с данными глаголами:

α) **φορώ**: πουλόβερ, σακάκι, γιλέκο, κοντό πανταλόνι, ζεύγος παπούτσια, μπαλωμένα σκαρπίνια.

β) **κρατώ**: λουλουδί, γάντι, μαντήλι, καπέλλο, ταμπακέρα, σπίρτι, τσάντα.

γ) **βάζω, βγάζω**: παλτό, καπέλλο, σακάκι, αδιάβροχο, κλειδί, μπόττι, γυαλιά, σπίρτι, ταμπακέρα.

δ) **προτιμώ(α)**: πουλόβερ, μακρύ πανταλόνι, μαύρα σκαρπίνια, πολύ χρωμη γραβάτα, παπούτσια με τακούνια, κοντό μανίκι, μπόττες, μαντήλι, αδιάβροχο, ομπρέλα.

ε) **αγαπώ(α)**: γιλέκο, μανσέτα, γραβάτα, μπόττες, παπούτσια με τακούνια, κοντό μανίκι, σκουλαρίκι, βραχιόλι.

Упр. 20. Составьте предложения, используя следующие слова:

1. Φορώ, ακριβός, ρούχα, μπαμπάς. 2. Ζευγάρι, καινούργιος, σκαρπίνι, μαύρος. 3. Σακάκι, κουμπί, τσέπη. 4. Γιλέκο, μανίκι, γιακάς. 5. Πανταλόνι, κοντός, πουκάμισο, χωρίς, μανίκι, μανσέτα. 6. Πάντα, κρατώ, τσιγάρο, χέρι, καπνίζω, πολύ. 7. Κάνω, κρύο, βάζω, χοντρός, παλτό, γάντι, καπέλλο, και σκόλ, όταν. 8. Όραση, βάζω, γυαλιά, διαβάζω, όταν. 9. Βάζω, τσέπη.

μαντήλι, ταμπακέρα, σπίρτα, κλειδί. 10. Όταν, βάζω, βγαίνω, καπελλο, παλτό. 11. Λουρί, φορώ, άντρας, κρατώ, πανταλόνι. 12. Προτιμώ, σακάκι, πουλόβερ, όταν, κρύο, κάνω. 13. Πολύχρωμος, δένω, λαιμός, γύρω, γραβάτα. 14. Βγάζω, γυρίζω, πάντα, παπούτσια, όταν. 15. Χωρίς μανσέτα, προτιμώ, πουκάμισο, χρωματιστός. 16. Καινούργιος, παλιός, βάζω, θέατρο, δουλειά. 17. Αδιάβροχο, βρέχει, όταν, ομπρέλα.

Упр. 21. Заполните пропуски словами, заключенными в скобки:

1. Το φθινόπωρο όταν περίπατο, μια ζακέτα ή ένα ταγιέρ (τρέχω, βιάζω, πηγαίνω, κάνω, βγάζω). 2. Την άνοιξη για ... έχω μια ομπρέλα και ένα αδιάβροχο (κόσμημα, βροχή, ασπρόρουχα). 3. Στο σχολείο τα κορίτσια φορούν (βραχιόλι, σκουλαρίκι, κολιέ, ποδιά). 4. Όταν κάνει κρύο, η αδερφή μου βάζει (βαμβακερό φόρεμα, μάλλινο παλτό, ζακέτα). 5. Η γυναίκα μου φορεί στα δάχτυλα (κολιέ, βραχιόλι, δαχτυλίδι). 6. Όταν η θεία μου πηγαίνει στο θέατρο, φορεί παπούτσια με τακούνια και κάλτσες (βαμβακερός, μεταξωτός, νάυλον, δερμάτινος). 7. Όταν κάνει κρύο, η Έλλη, βάζω ένα παλτό με γούνα, μαντήλα και γάντια (μιλώ, λέγω). 8. Τα μικρά κορίτσια δεν φορούν πολλά (φόρεμα, βραχιόλι, κόσμημα, μαντήλι). 9. Η ξαδέρφη μου φορεί στα αυτιά (κολιέ, σκουλαρίκι, βραχιόλι). 10. Η γιαγιά της φορεί στο λαιμό (γραβάτα, κολάρο, κολιέ, σταυρός). 11. Η μητέρα μας φορεί ... στα χέρια (γάντι, δαχτυλίδι, βραχιόλι). 12. Η μπλούζα της είναι (γούνινος, μάλλινος, μεταξωτός). 13. Το ροζ φόρεμα της ανιψιάς μου έχει έναν ωραίο άσπρο και άσπρες (κολάρο, ζώνη, γιακάς, μανσέτα). 14. Η γυναίκα μου έχει πολύ ωραία (κασκόλ, μαντήλι, σάρπα). 15. Η άσπρη μπλούζα μου είναι ..., θέλω μια άλλη με καθαρό γιακά και μανσέτες (καθαρός, λερωμένος, μεταξωτός). 15. Το φουστάνι της κόρης μου είναι ... (κοντός, μακρύς, φαρδύς). 17. Το παλτό του είναι (μεταξωτός, μάλλινος, νάυλον, βαμβακερός). 18. Ο γιακάς του φουρέματός της είναι (βαμβακερός, μεταξωτός, γούνινος). 19. Η μάλλινη φούστα της είναι και μακριά (στενός, φαρδύς). 20. Η ποδιά της είναι ... (μεταξωτός, γούνινος, βαμβακερός). 21. Τα γοβάκια της είναι (βαμβακερός, μάλλινος, δερμάτινος). 22. Το πουκάμισο, το κολάρο, το μαντήλι είναι ... (φόρεμα, ρούχα, ασπρόρουχα). 23. Ο Πέτρος με τη μητέρα του (λέω, μιλώ). 24. Η γούνα της τελευταίας μόδας στοιχίζει πολύ ... (φτηνά, ακριβά). 25. Η τιμή αυτού του δαχτυλιδιού δεν είναι μεγάλη, είναι ... (μικρός, κανονικός, φτηνός, ακριβός). 26. Η τσάντα της είναι ... (μεταξωτός, δερμάτινος). 27. Στην ... της βρίσκεται ένα μαντήλι, ένα καθρεφτάκι και

καλλυντικά (σάκα, χαρτοφύλακας, τσάντα). 28. (προτιμώ, αγαπώ) το θέατρο από τον κινηματογράφο. 29. Εγώ πολύ σπάνια ... (βλέπω, κοιτάζομαι) στον καθρέφτη.

Упр. 22. Заполните пропуски нужными словами:

1. Ο αδερφός μου   ένα άσπρο πουκάμισο με   μανίκια και μανσέτες
 2. Ο εγγονός μου, που είναι ακόμα μικρός, δε φορεί ..., φορεί πουλόβερ. 3. Η αδερφή μου φορεί ένα   κάλτσες και ένα ζευγάρι μαύρα 4. Ο γιός μου φορεί κοντό   και πουκάμισο με   μανίκια χωρίς 5. Οι άντρες φορούν λουριά για να   τα πανταλόνια. 6. Ο θείος μου πάντα   στο χέρι του ένα τσιγάρο. 7. Όταν βγαίνω έξω, φορώ 8. Όταν κάνει κρύο, βάζω ένα παλτό και 9. Γύρω απ'το   του ο μεγαλύτερος αδερφός μου δένει μια ωραία: πολύχρωμη 10. Ο ξάδελφός μου προτιμά   πουκάμισα χωρίς 11. Όταν έρχομαι στο σπίτι, βγάζω πάντα   μου και βάζω 12. Όταν φορώ αδιάβροχο. 13. Στην τσέπη μου είναι ένα άσπρο 14. Προτιμώ να φορώ   και όχι μπότες. 15. Η μπλούζα που βάζεις είναι ... 16. Η ποδιά που φορεί η εγονή μου είναι 17. Όταν η αδερφή μου πηγαίνει ..., φορεί μια στενή   και μια μπλούζα. 18. Η κόρη μου δε φορεί πολύ κοντή 19. Τι μικρά κορίτσια δε φορούν πολλά 20. Το φουστάνι της έχει έναν άσπρο 21. Η θεία μου φορεί   στα δάχτυλα,   στο λαιμό,   στα χέρια και ... στα αυτιά. 22. Όταν κάνει   η γυναίκα μου φορεί   παλτό. 23. Για   έχω μια ομπρέλα. 24. Όταν βρέχει, φορώ 25. Την άνοιξη δε φορώ παλτό, αλλά μόνο μία ... ή ένα ... 26. Όταν η γυναίκα μου πηγαίνει στο θέατρο, φορεί ένα ωραίο ..., παπούτσια με   και   κάλτσες. 27. Η γιαγιά μου φορεί ένα χρυσό 28.   βρέχει πολύ συχνά. 29. Αυτό το κολάρο είναι   δεν είναι λερωμένο. 30. Η φούστα της είναι 31. Αυτό το φόρεμα δεν είναι βαμβακερό, είναι ... 32. Τα παπούτσια μου είναι . 33. Το γούνινο παλτό ακριβά. 34. Η τιμή αυτών των παπουτσιών δεν είναι ακριβή, είναι 35. Όταν βγαίνω έξω, πάντα ... στον καθρέφτη.

Упр. 23. Закончите предложения:

1. Όταν βρέχει, 2. Για τη βροχή 3. Το φθινόπωρο δε φορούμε χοντρά παλτά, αλλά ..... 4. Όταν πηγαίνω στο θέατρο, ... 5. Η κόρη μου δε βάζει πολλά κοσμήματα, γιατί ..... 6. Όταν κάνει κρύο, ... 7. Όταν η αδερφή μου πηγαίνει περίπατο, ... 8. Το αγόρι μου, που είναι ακόμα μικρό, ... 9. Οι άντρες φορούν λουριά για να ..... 10. Γύρω απ'το λαιμό του ο θείος μου ..

11. Όταν η γυναίκα μου παγαίνει στο θέατρο 12. Όταν γυρίζω σπίτι .....
 13. Ο φίλος μου καπνίζει πολύ και 14. Όταν κάνει πολύ κρύο η γιαγιά μου .....
 15. Η αδερφή μου, όταν βγαίνει έξω, πάντα .....

Упр. 24. Составьте предложения и переведите их:

1. περίπατος, βάζω, φόρεμα, ροζ, γιακάς, μανσέτα, άσπρος. 2. φορώ, φούστα, μπλούζα, στενός, μεταξωτός, μάλλινος. 3. κόρη, βάζω, ποδιά, αχλαίο, πηγαίνω. 4. μάλλινος, μόδα, φούστα, στοιχίζω, τελευταίος, ακριβά. 5. δερμάτινος, φαίνομαι, παπούτσι, σαν, νέος, μπαλωμένος. 6. βροχή, κόρη, αδιάβροχο, ομπρέλα. 7. βρέχει, προτιμώ, μένω, φθινόπωρο, σπίτι. 8. άνοιξη, κρύο, φορώ, κάνω, παλτό, ζακέτα. 9. θέατρο, γυναίκα, τακούνι, φορώ, κάλτσες, νάϊλον, 10. γυναίκα, κοσμήματα, μερικός, φορώ, πολύς, δαχτυλίδι, βραχιόλι, κολιέ, σκουλαρίκι. 11. πουκάμισο, λερωμένος, άσπρος, κίτρινος, καθαρός. 12. γιαγιά, κόσμημα, πολύς, μόνο, αλλά, χρυσός, σταυρός. 13. κορίτσι, φορώ, προτιμώ, φούστα, κοντός, στενός. 14. μάλλινος, φαρδύς, φούστα, μακρύς, θεία. 15. φουστάνι, εγγονή, βαμβακερός, φορώ. 16. φορώ, φθινόπωρο, κεφάλι, γιαγιά, μαντήλα. 17. κάνω, γούνα, μητέρα, βάζει, κρύο. 18. μερικός, φορώ, άντρας, φθινόπωρο, δερμάτινος, παλτό. 19. τσάντα, δερμάτινος, βρίσκομαι, καλλυντικά, καθρεφτάκι, μαντήλι. 20. κολλάρο, πουκάμισο, λερωμένος, θέλω, καθαρός. 21. αδερφή, ταγιέρ, φορώ, άνοιξη. 22. γυναίκα, παλτό, γούνα, βάζω, κρύο, γάντι, κεφάλι, καπέλλο. 23. χέρι, παιδί, καθαρός, βρώμικος. 24. γούνινος, θεία, ωραίος, παλτό, που, φορώ, κρύο, κάνω, πολύ. 25. τιμή, τακούνι, παπούτσι, κανονικός, ακριβός.

Упр. 25. Ответьте на вопросы преподавателя по микротемам; составьте ситуации на каждую микротему, используя слова и сочетания:

1. Τι φορούν οι άντρες;

παντελόνι, λουρί, για να κρατώ, πουκάμισο, μανίκι, μανσέτες, γιακάς, σακάκι, γιλέκο, ζευγάρι, παπούτσια, κάλτσες, γραβάτα, δένω, πουλόβερ, όταν κάνει κρύο, βάζω παλτό, κασκόλ, καπέλο, γάντια, βρέχει, αδιάβροχο, ομπρέλα

2. Τι φορούν οι γυναίκες;

φόρεμα, φούστα, μπλούζα, γοβάκια, κάλτσες, νάϊλον, άνοιξη, ζακέτα, ταγιέρ, όταν κάνει κρύο, γούνα, σάρπα, μαντήλα, μπότες, γάντια, κόσμημα,

δαχτυλίδι, χρυσός, κολιέ, βραχιόλι, σκουλαρίκι, ασημένιος, θέατρο, με ψηλό τακούνι, σχολείο, ποδιά

3. Τι φορούν τα παιδιά;

α) αγόρι, γιλέκο, σακάκι, πουλόβερ, πουκάμισο, κοντός, μανίκια, μανσέτες, παπούτσια, κάλτσες, κοντό παντελόνι, γραβάτα

β) κορίτσι, φούστα, μπλούζα, φόρεμα, κάλτσες, ποδιά, άνοιξη, ζακέτα, ταγιέρ, κοσμήματα

Упр. 26. Переведите на греческий язык:

α) 1. Мой дед не носит очков, у него очень хорошее зрение. 2. Мой младший сын любит носить шорты. 3. Моя старшая сестра любит смотреть телевизор. 4. Моя маленькая дочка любит считать. 5. Ты много разговариваешь. 6. Мой дядя любит петь. 7. Мать хочет, чтобы ее дочь пела. 8. Мой отец не любит много разговаривать. 9. Наши дети любят играть на пианино и петь. 10. Ваш сын любит много разговаривать. 11. Моя сестра очень любит смотреть в окно. 12. Дети хотят играть во дворе в мяч. 13. Вы хотите танцевать? — Да, очень. 14. Все родители хотят, чтобы их дети хорошо учились. 15. Учитель просит детей не разговаривать так громко. 16. Мы просим детей не играть на улице. 17. Прошу два кофе. 18. У меня есть два чистых воротничка. 19. Вы хорошо знаете лексику нового урока. 20. Сейчас никто не носит такие брюки. 21. Сейчас немногие носят жилет. 22. Мои мальчишки не хотят носить короткие штаны. 23. Никто не знает, что он хочет. 24. Некоторые из моих учеников не любят читать. 25. Есть у кого-нибудь такая газета? — Ни у кого нет такой газеты. 26. Чей это журнал? — Не знаю. 27. Любому студенту может сделать это. 28. Я совсем не могу танцевать. 29. Что здесь происходит? 30. Ты хорошо бегаешь. 31. Твой друг очень хорошо прыгает. 32. Твоя бабушка хорошо слышит? — Нет, она совсем глухая. 33. У того мужчины очень длинные руки и очень короткие ноги. 34. У моего дедушки хороший слух и зрение. 35. Мой нос совершенно не ощущает запаха. 36. Старик этот глухонемой. 37. Я всегда смотрюсь в зеркало, когда выхожу на улицу.

β) 1. Моя сестра невысокого роста, блондинка, с голубыми глазами. У нее тонкий нос, высокий лоб, длинная шея. Носит узкую короткую юбку, белую кофту, кожаные туфли на каблуке, нейлоновые чулки. В ушах серьги, на руках браслеты и два перстня. Других украшений не носит. Когда прохладно, надевает жакет. 2. Мой друг высокого роста

Υ него карие глаза и белокурые волосы, борода и усы, большой нос, на правой руке нет одного пальца. Носит коричневый костюм, жилет, белую рубашку с длинным рукавом, галстук, узкие брюки, серую шляпу, черные ботинки. Много курит. Любит много говорить.

Упр. 27. Прочтите и переведите текст; поставьте вопросы к тексту и перескажите его содержание:

Τα μέρη του ανθρώπινου σώματος

Το ανθρώπινο σώμα αποτελείται από τρία μεγάλα μέρη: το κεφάλι, το κορμί και τα άκρα.

Αρχίζουμε από το κεφάλι. Επάνω στο κεφάλι μας είναι τα μαλλιά μακριά είτε κοντά, ξανθά, μαύρα, καστανά είτε κόκκινα.

Το μπροστινό μέρος του κεφαλιού του ανθρώπου λέγεται πρόσωπο. Πάνω στο πρόσωπο είναι: το μέτωπο, τα μάτια με τα βλέφαρα και τις βλεφαρίδες, τα φρύδια, η μύτη, τα μάγουλα, το στόμα, το πηγούνι και τ'αυτιά.

Μέσα στο στόμα είναι η γλώσσα και τα δόντια. Το στόμα κλείνουν δυο κόκκινα χείλη.

Το πίσω μέρος του κεφαλιού του ανθρώπου λέγεται αυχένας ή σβέρκος.

Το πλάγιο μέρος του κεφαλιού ανάμεσα στο μάτι και στο αυτί λέγεται κρόταφος ή μελίγγι.

Το κεφάλι ενώνεται με το κορμί με το λαιμό.

Στο επάνω μέρος του κορμιού είναι οι ώμοι, τα χέρια και το στήθος. Στο κάτω μέρος του κορμιού είναι η κοιλιά. Το πίσω μέρος του κορμιού ονομάζεται πλάτη ή ράχη.

Στο κάτω μέρος του σώματος είναι πόδια.

Τα χέρια και τα πόδια έχουν από πέντε δάχτυλα. Τα δάχτυλα στο χέρι ονομάζονται: μεγάλο δάχτυλο, λιχανός, μέσο δάχτυλο, παράμεσο δάχτυλο και μικρό δάχτυλο. Το καθέ δάχτυλο τελειώνει μ'ένα νύχι.

Ο άνθρωπος έχει πέντε αισθήσεις, που λέγονται όραση, ακοή, όσφρηση, γεύση και αφή. Τα όργανά τους είναι: τα μάτια, τα αυτιά, η μύτη, το στόμα και η επιδερμίδα. Τα σχετικά ρήματα είναι: βλέπω, ακούω, οσφραίνομαι, γεύομαι και ψηλαφώ. Με τα μάτια μας βλέπουμε τι γίνεται γύρω μας. Οι τυφλοί δε βλέπουν. Με τ'αυτιά ακούμε. Όσοι δεν ακούν καθόλου είναι κουφοί. Με τη μύτη μυρίζουμε και αναπνέουμε. Με το στόμα τρώμε, πίνουμε και μιλούμε. Όσοι δε μιλούν είναι βουβοί. Με την επιδερμίδα ψηλαφούμε.

ТЕКСТ. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τα ρούχα

Ο πατέρας μου φορεί ένα γιλέκο και ένα σακάκι. Το γιλέκο του έχει έξι κουμπιά και τέσσερις τσέπες. Το σακάκι έχει μανίκια, το γιλέκο δεν έχει μανίκια. Ο πατέρας φορεί ένα πανταλόνι μακρύ και ένα άσπρο πουκάμισο με μακριά μανίκια, με γιακά και μανσέτες. Φορεί ακόμα ένα ζευγάρι κάλτσες και ένα ζευγάρι μαύρα παπούτσια. Γύρω απ'το λαιμό του ο πατέρας μου δένει μια ωραία πολύχρωμη γραβάτα. Όταν κάνει κρύο, βάζει ένα χοντρό παλτό, κασκόλ και καπέλλο. Όταν βρέχει, φορεί αδιάβροχο. Ο πατέρας μου κρατά στο χέρι του πάντα ένα τσιγάρο και καπνίζει. Καπνίζει πολύ.

Ο αδερφός μου ο Πέτρος, που είναι ακόμα μικρός, δε φορεί γιλέκο, ούτε σακάκι, φορεί ένα πουλόβερ, κοντό πανταλόνι και πουκάμισο με κοντά μανίκια, χωρίς μανσέτες.

Οι άντρες φορούν λουριά για να κρατούν τα πανταλόνια τους.

Όταν πηγαίνω περίπατο, λέει η αδερφή μου Σοφία, φορώ (βάζω) μια στενή φούστα και μια μπλούζα ή ένα φόρεμα, κάλτσες και παπούτσια. Στο σχολείο φορώ μια ποδιά. Όταν κάνει κρύο, βάζω ένα παλτό με γούνινο γιακά, σάρπα, μαντήλα ή καπέλλο και γάντια. Για τη βροχή έχω μια ομπρέλα και ένα αδιάβροχο. Την άνοιξη και το φθινόπωρο δε φορώ παλτό, αλλά μόνο μια ζακέτα ή ένα ταγιέρ. Όταν πηγαίνω στον κινηματογράφο ή θέατρο, φορώ παπούτσια με τακούνια και νάυλον κάλτσες. Βάζω ακόμα τα σκουλαρίκια μου και το ρολόϊ μου. Δε βάζω άλλα κοσμήματα, γιατί τα μικρά κορίτσια δε φορούν πολλά κοσμήματα. Η μητέρα μου φορεί χρυσά δαχτυλίδια στα δάχτυλα, ασημένιο κολιέ στο λαιμό, ασημένια βραχιόλια στις χέρια, χρυσά σκουλαρίκια στα αυτιά και μια ωραία καρφίτσα.

Το ροζ μου φόρεμα έχει έναν ωραίο άσπρο γιακά και άσπρες μανσέτες. Η κίτρινη μπλούζα μου είναι καθαρή, δεν είναι λερωμένη. Το φουστάνι μου είναι φαρδί. Το παλτό μου είναι μάλλινο. Η ποδιά μου είναι βαμβακερή. Ο γιακάς μου είναι μεταξωτός. Το παλτό της μαμάς μου είναι γούνινο. Τα γοβάκια της είναι δερμάτινα. Η τσάντα της είναι δερμάτινη επίσης. Στην τσάντα βρίσκεται ένα μαντήλι, ένα καθρεφτάκι και καλλυντικά.

Το πουκάμισο, το κολάρο, το μαντήλι είναι ασπρόρουχα.

Упр. 28. Ответьте на следующие вопросы:

α) 1. Τι φορεί ο πατέρας σου; 2. Τι φορείς εσύ; 3. Πόσα κουμπιά έχει το

6. Γιατί δε φορεί γιλέκο ο γιός σου; 7. Τι φορεί ο γιός σου; 8. Τι πανταλόνι φορεί ο πατέρας σου; 9. Τι πανταλόνι φορείς εσύ; 10. Τι πουκάμισο φορείς; 11. Τι πουκάμισο φορεί ο γιός σου; 12. Τι πανταλόνι φορεί ο φίλος σου; 13. Τι χρώμα έχει το πουκάμισό σου; 14. Τι χρώμα έχει το πανταλόνι σου; 15. Το πουκάμισό σου έχει μανσέτες; 16. Φορείς κάλτσες; 17. Τι λογής πιπούτσια φορείς; 18. Τι χρώμα είναι τα σκαρπίνια σου; 19. Γιατί φορείς το λουρί; 20. Φορείς γραβάτα; 21. Τι χρώμα είναι η γραβάτα σου; 22. Βάζει ο γιός σου μια γραβάτα; 23. Όταν βγαίνεις έξω, φορείς καπέλο; 24. Έχεις γαντία; 25. Πότε φορείς γάντια; 26. Πότε βάζεις χοντρό παλτό, καπέλλο και μισκόλ; 27. Καπνίζεις πολύ; 28. Τι βάζεις στις τσέπες σου; 29. Τι φορείς, όταν βρέχει; 30. Ξέρεις να δένεις καλά τη γραβάτα; 31. Ξέρεις να μπαλώνεις πιπούτσια; 32. Τι φορούν στον τόπο σας; 33. Τι φορείς στα δάχτυλά σου;

β) 1. Τι φορούν οι γυναίκες; 2. Τι φορεί η φίλη σου, όταν πηγαίνει κολύμπι; 3. Τι φορεί η κόρη σου στο σχολείο; 4. Τι φορεί η μητέρα σου την ανοιξη και το φθινόπωρο; 5. Τι βάζει η μητέρα σου, όταν κάνει κρύο; 6. Τι έχει η μητέρα σου για τη βροχή; 7. Τι βάζει η μητέρα σου, όταν πηγαίνει στο γιατρό; 8. Τι φορεί η μητέρα σου στα δάχτυλα, στο λαιμό, στα χέρια και στα πόδια; 9. Τα φορέματα της μητέρας σου είναι κοντά ή μακριά; 10. Οι φούστες της αδερφής σου είναι φαρδιές; 11. Τι φούστες έχει η αδερφή σου, μάλλινες ή βαμβακερές; 12. Είναι βαμβακερή η ποδιά της κόρης σου; 13. Είναι μεταξωτός ο γιακάς της ξαδέρφης σου; 14. Τι παλτό έχει η θεία σου; 15. Είναι δερμάτινα τα γοβάκια της αδερφής σου; 16. Έχεις φόρεμα της τελευταίας μόδας; 17. Τι φορεί η μητέρα σου στο κεφάλι; 18. Έχει ταγιέρ η μητέρα σου; 19. Τι βάζει στην τσάντα της η αδερφή σου; 20. Είναι λίγο κινητή η φούστα της φίλης σου, έτσι δεν είναι;

γ) 1. Τι φορούν οι άντρες στον τόπο σας; 2. Τι φορούν οι γυναίκες στον τόπο σας; 3. Τι φορείς εσύ; 4. Φορείς δαχτυλίδια; 5. Το δαχτυλίδι σου είναι χρυσό ή ασημένιο; 6. Το βραχιόλι της φίλης σου είναι χρυσό; 7. Τα πιπούτσια σου είναι καινούρια; 8. Το πανταλόνι σου είναι παλιό; 9. Έχεις μαζί σου το παλτό σου; 10. Έχεις μαζί σου το χρυσό σου ρολόϊ; 11. Το παλτό σου έχει κουμπιά; 12. Είναι δερμάτινη η σάκα σου; 13. Πόσο στοιχίζει ένα γυνίνο παλτό; 14. Το φόρεμά σου είναι ακριβό; 15. Τα χρυσά σκουλαρίκια σου στοιχίζουν φτηνά; 16. Οι βαμβακερές κάλτσες σου είναι ακριβές; 17. Το πουκάμισό σου είναι βαμβακερό ή μεταξωτό; 18. Το μαντήλι σου είναι καθαρό;

Упр. 30. Выделите основные смысловые части текста, озаглавьте их и расскажите содержание.

Упр. 31. Перескажите текст.

Упр. 32. Опишите:

а) как одет мужчина; б) как одета женщина; в) как одет ребенок.

Упр. 33. Дайте развернутые ответы на следующие вопросы:

1. Τι φορεί η μητέρα σου;
2. Τι φορεί ο πατέρας σου;
3. Τι φορεί το αγόρι σου; Τι φορεί το κορίτσι σου;
4. Τι προτιμάς να φορείς εσύ;

Упр. 34. Составьте диалоги:

1. О своей сестре (что она обычно носит, что предпочитает надевать, когда идет на работу, на прогулку, в театр).
2. О своем брате (что он обычно носит, что предпочитает надевать, когда идет на работу, на прогулку, в театр или кино).
3. О своем сыне (дочери) (что он обычно носит, что одевает, когда идет в школу, на прогулку, в театр или кино).

Упр. 35. Расскажите:

1. Что надевает твоя мать (когда она дома, когда выходит из дома, когда идет в театр).
2. Что надевает твой брат (сестра) (когда он дома, когда идет в институт, в кино, театр).
3. Что надевает твой сын (дочь) (когда он дома, когда выходит гулять, когда идет в школу, в кино или театр).

Упр. 36. Выучите наизусть следующие пословицы и поговорки, упорядочите их в ситуациях:

Κάθε αρχή και δύσκολη. Лиха беда начало.

Παλούτσι από τον τόπο σου και аς είναι μπλωμένο. Хотя на курице, да со своей улицы (о женитьбе).

Μάτια που δεν βλέπονται γρήγορα λησμονιούνται. С глаз долой — из сердца вон.

Κάλλιο αργά παρά ποτέ. Лучше поздно, чем никогда.

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ТЕКСТЫ

Διάλογος

- Ποια ενδύματα φορούν οι άντρες;
- Οι άντρες φορούν: παλτό, κοστούμι, σακάκι, πανταλόνι, γιλέκο, πουκάμισο, γραβάτα, κασκόλ, κάλτσες, σκαρπίνια ή μπότες.
- Τι φορούνε στο κεφάλι;
- Στο κεφάλι φορούνε καπέλλο.
- Στα χεριά;
- Στα χέρια φορούν γάντια.
- Τι έχουν στην τσέπη;
- Στην τσέπη έχουν ταμπακέρα, σπίρτα, μαντήλι και κλειδιά.
- Τι ενδύματα φορούν οι γυναίκες;
- Οι γυναίκες φορούν: παλτό, γούνα, ταγιέρ, φούστα, μπλούζα, ζακέτα, μπιστόλι, σάρπα, γάντια.
- Τι φορούν οι γυναίκες στη δουλειά;
- Στη δουλειά φορούν ποδιά πάνω από το φόρεμα.
- Τι κρατούν στα χέρια;
- Στα χέρια κρατούν την τσάντα και την ομπρέλα.
- Τι βρίσκεται συνήθως σ'αυτή την τσάντα;
- Το μαντήλι, το καθρεφτάκι, τα καλλυντικά.
- Τι φορούν οι γυναίκες στο κεφάλι;
- Φορούν καπέλλο ή μαντήλα.
- Τι φορούν στα πόδια;
- Στα πόδια φορούν τις κάλτσες, γοβάκια ή μπότες.

Διάλογος

- Πού είναι τα ρούχα μου;
- Να τα, επάνω στην καρέκλα.
- Σε παρακαλώ, φέρε μου το παντελόνι μου.
- Ποιό παντελόνι, το μαύρο;
- Ναι, το μαύρο. Φέρε και τα καινούρια μου παπούτσια. Όχι αυτά, γιατί είναι τα παλιά μου.
- Δεν πειράζει, βάλε αυτά τώρα, γιατί τα καινούρια σου δεν τα βρίσκω.
Καλά, φέρε μου ακόμα ένα πουκάμισο, όχι λερωμένο, θέλω να βάλω
ένα πουκάμισο άσπρο, με καθαρό γιακά και μανσέτες.
Ορίστε. Τι άλλο θέλεις;

— Τίποτε άλλο. Ευχαριστώ πολύ. Α! Ξέχασα, φέρε μου και το κόκκινο λουρί μου που είναι κοντά στο ρολόϊ.

φέρε μου	принеси мне
βάλε	надень
δεν πειράζει	неважно, ничего
ξέχασα	я забыл

Διάλογος

- Τι έχει στο ερμάρι;
- Έχει ρούχα. Έχει πολλά ρούχα.
- Τι ρούχα έχει;
- Έχει τρία κοστούμια, επτά φορέματα και δυο παλτά.
- Δεν έχει πανταλόνια;
- Έχει δυο πανταλόνια και δυο σακάκια.
- Εκείνα εκεί τι είναι;
- Είναι πουκάμισα.
- Δεν έχει παπούτσια;
- Όχι, δεν έχει παπούτσια.

Τι φορούμε;

Ο πατέρας φορεί ένα πανταλόνι, ένα πουκάμισο, ένα σακάκι, κάλτσι, και παπούτσια. Έχει μαζί του το καινούριο παλτό του.

Η μητέρα μου φορεί μια φούστα και μια μπλούζα. Το δαχτυλίδι της είναι χρυσό, το βραχιόλι είναι ασημένιο.

Η Μαρία φορεί ένα καινούριο φόρεμα και μια παλιά ζακέτα. Είναι πολύ χαριτωμένη μ'αυτά τα ρούχα.

Διάλογος

- Πόσο κάνει ένα κουτί σπίρτα;
- Δέκα δραχμές.
- Έχετε τσίχλες;
- Ναι, πόσα κουτιά θέλετε;
- Ένα, παρακαλώ. Πόσα κάνουν όλα;
- 170 δραχμές.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΚΤΟ

Γραμματικά:

1. Личные местоимения. Склонение и употребление личных местоимений.
2. Взаимные местоимения.
3. Определение национальной принадлежности лица.
4. Винительный падеж в роли обстоятельства.
5. Предлоги *κατά, επί, χωρίς* и их значения.
6. Место дополнения и обстоятельства в предложении.

Словарь.

Текст: Στο μάθημα.

Дополнительные тексты.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Личные местоимения. Προσωπικές αντωνυμίες.

Склонение личных местоимений.

Κλίση των προσωπικών αντωνυμιών

Личные местоимения в греческом языке склоняются следующим образом:

	Первое лицо. Πρώτο πρόσωπο		Второе лицо. Δεύτερο πρόσωπο			
	Формы. Τύποι					
	Сильная. Δυνατός	Слабая. Αδύνατος	Сильная. Δυνατός	Слабая. Αδύνατος		
	Ενικός αριθμός					
Όνομ.	εγώ	я	-	(ε)σύ	ты	-
Γεν.	εμένα	мне	μου	εσένα	тебе	σου
Αιτ.	(ε)μένα,		με	(ε)σένα, σε	тебя	σε
Κλητ.	με	меня	-	(ε)σύ	ты	-
	Πληθυντικός αριθμός					
Όνομ.	εμείς	мы	-	(ε)σείς	вы	-
Γεν.	εμάς	нам	μας	εσάς	вам	σας
Αιτ.	εμάς, μας	нас	μας	εσάς, σας	вас	σας

Παдеж	Третье лицо. Τρίτο πρόσωπο							
	Ενικός αριθμός				Πληθυντικός αριθμός			
	Формы							
	Сильная. Δυνατός		Слабая. Αδύνατος		Сильная. Δυνατός		Слабая. Αδύνατος	
	Мужской род. Αρσενικό γένος							
Όνομ.	αυτός	οη	τος	οη	αυτοί	οηи	τοι	οηи
Γεν.	αυτού	εμυ	του	εμυ	αυτών	им	τους	им
Αιτ.	αυτόν	εγο	τον	εγο	αυτούς	их	τους	их
Женский род. Θηλυκό γένος								
Όνομ.	αυτή	οηα	τη	οηα	αυτές	οηи	τες	οηи
Γεν.	αυτής	ей	της	ей	αυτών	им	τους	им
Αιτ.	αυτή(ν)	ее	τη(ν)	ее	αυτές	их	τις (τες)	их
Средний род. Ουδέτερο γένος								
Όνομ.	αυτό	οηο	το	οηο	αυτά	οηи	τα	οηи
Γεν.	αυτού	εμυ	του	εμυ	αυτών	им	τους	им
Αιτ.	αυτό	εγο	το	εγο	αυτά	их	τα	их

Употребление личных местоимений.

Χρήση προσωπικών αντωνυμιών

Личные местоимения в греческом языке имеют две формы: сильную (δυνατός τύπος) и слабую (αδύνατος τύπος).

1. Сильные формы личных местоимений (δυνατοί τύποι)

1) Сильные формы личных местоимений употребляются для усиления или противопоставления, а также в том случае, когда они стоят особенно в предложении:

Εσείς καταλαβαίνετε τι λέω;

Αυτός θέλει να πάει εκεί (όχι εγώ).

Ποιανού δίνεις αυτό; — Σ'αυτόν.

2) Для усиления сильных форм личных местоимений часто употребляется прилагательное **ο ίδιος**:

Εγώ **ο ίδιος** διαβάζω αυτό το βιβλίο.

Θέλω εσένα **τον ίδιο**. Ты мне нужен сам.

3) Сильные формы именительного падежа личных местоимений употребляются в предложении в качестве подлежащего:

Εγώ διαβάζω γράμμα, **αυτός** γράφει ασκήσεις.

4) Сильные формы винительного падежа личных местоимений употребляются в качестве дополнения:

а) форма винительного падежа без предлога для выражения прямого дополнения: βλέπω **αυτήν**, αγαπάς **εμένα**;

б) форма винительного падежа с предлогом для выражения косвенного дополнения: μιλώ **σ'αυτόν**, γράφει **σε μας**.

5) Сильные формы косвенных падежей личных местоимений ставятся после глаголов, перед глаголами ставятся только в эмфатических оборотах:

Ο φίλος μου γράφει **σ'εμένα** σπάνια. Για **σένα** μιλούν.

Σε **μένα** το λες; Βλέπεις **εμένα**;

6) С предлогами употребляются только сильные формы личных местоимений в винительном падеже:

Δίνω **σ'αυτόν** το βιβλίο μου.

Παίρνω **απ'αυτόν** το στυλό του.

Ο Κώστας δε γράφει γράμματα **σε μένα**.

С предлогом **από** употребляется форма винительного падежа **μένα, σένα, μας, σας**: **από μένα, από σένα, από μας**.

С предлогами **σε, με, για** могут употребляться обе формы винительного падежа личных местоимений: **εμένα-μένα, εσένα-сένα, εμάς-μας, εσάς-сας**: **σ'εμένα-се μένα**.

С предлогом **χωρίς** употребляется сильная форма личных местоимений **εμένα, εсένα, εμάς, εсάς**: **χωρίς εсένα**.

7) Сильные формы личных местоимений **εμένα-μένα, εсένα-сένα, εμάς-μας, εсάς-сας, αυτόν, αυτή, αυτούς, αυτές** могут употребляться в предложении самостоятельно в ответах на вопросы: **ποιον; ποια; ποιανού; ποιανής; ποιανών; τίνος; τίνων**:

Ποιανού δίνεις το βιβλίο σου; — **Εсένα, σ'αυτόν**.

Ποιανού λες αυτό; — **Εсένα, σ'αυτόν**.

Ποιον αναπάς; — **Αυτόν, εсάς**.

2. Слабые формы личных местоимений (αδύνατοι τύποι)

1) Слабые формы личных местоимений самостоятельно в предложении не употребляются, они употребляются только в сочетании с глаголом:

Τους αγαλώ. Σας βλέπω. Του μιλά. Δεν την ξέρω.

2) Слабые формы личных местоимений следуют за глаголами в повелительном наклонении и деепричастиями, но обязательно предшествуют остальным формам глаголов:

Δώστε μου εκείνο το βιβλίο.

Μιλώντας του. Разговаривая с ним.

Σε παρακαλώ να μου μιλάς μόνο ελληνικά.

Σας αγαλώ. Την ακούω. Τον βλέπω. Το ξέρω.

3) Слабые формы личных местоимений ставятся между модальной или отрицательной частицами и глаголом:

Δεν σας ξέρω. Δεν τον αγαλώ. Μη μου μιλάς έτσι.

Παρακαλώ τους φοιτητές να μου μιλούν μόνο ελληνικά.

4) Из двух рядом стоящих дополнений, выраженных слабой формой личного местоимения, косвенное дополнение предшествует прямому:

Το κορίτσι παίρνει τα μολύβια και μου τα δίνει.

Δώσε μου το.

5) Следует иметь в виду, что после глаголов в повелительном наклонении прямое дополнение может предшествовать косвенному:

Δώσε το μου.

6) Слабые формы личных местоимений 3-го лица единственного числа **τος, τη, το** и 3-го лица множественного числа **τοι, тес, та** употребляются только в сочетании с глаголом **είναι** в выражении **πού είναι (πούν', πού'ναι)** и в сочетании с указательной частицей **να**:

Πού είναι тос (πούн'тос, пού'ναι тос);

Να τοι. Να тос. Να тес.

7) Слабая форма личного местоимения женского рода **τις** ставится перед глаголом, а **тес** после глагола:

Αν τις δεις χαιρέτα тес. Если ты их увидишь, передай им привет.

8) Слабые формы косвенных падежей личных местоимений употребляются в качестве дополнения:

а) формы винительного падежа для выражения прямого дополнения: **τους αγαλώ, τον βλέπω, τις ξέρω, τα παίρνω**

б) формы родительного падежа для выражения косвенного дополнения: **του μιλώ, μου δίνει, της παίρνω**

9) В эмпатических оборотах речи очень часто сильные формы личных местоимений употребляются в сочетании со слабыми формами или слабые в сочетании с сильными:

Εμένα με — με ... εμένα, εσένα σε — σε ... εσένα, εμένα μου — μου ... εμένα, εσένα σου — σου εσένα, αυτόν τον — τον αυτόν, αυτή την — την αυτή, αυτού του — του αυτού, αυτής της — της αυτής, εμάς μας — μας ... εμάς, εσάς σας — σας ... εσάς, αυτούς τους — τους ... αυτούς, αυτές τις — τις ... αυτές и т.д.:

Εμένα με βλέπει. Με βλέπει εμένα.

Αυτή τη βλέπει. Τη βλέπει αυτή.

Εσένα σου μιλά. Σου μιλά εσένα.

Αυτού του μιλά. Του μιλά αυτού.

Εμάς μας αγαπά. Μας αγαπά εμάς.

Αυτές τις αγαπά. Τις αγαπά αυτές.

Εσάς σας μιλά. Σας μιλά εσάς.

Αυτούς τους μιλά. Τους μιλά αυτούς.

Με λένε εμένα Πέτρο. Μένα με λένε Κώστα. Αυτόν τον ακούνε σε όλα. Τον ακούνε αυτόν σε όλα. Σου πρέπει εσένα αυτή η γυναίκα. Αυτούς τους μιλάει παίρνουν όλα.

Упр. 1. Прочтите и переведите на русский язык; объясните употребление личных местоимений:

α) 1. Με θέλεις; — Σε θέλω. Δε σε θέλω. 2. Μας ξέρετε; — Σας ξέρουμε. Δε σας ξέρουμε. 3. Με αγαπάς; — Σε αγαπώ. Δε σε αγαπώ. 4. Με καταλαβαίνετε; — Σε καταλαβαίνουμε. Δε σε καταλαβαίνουμε. 5. Τον ακούτε; — Τον ακούω. Δεν τον ακούω. 6. Πάρε με μαζί σου. — Σε παίρνω. 7. Σε βλέπω, μα δε με βλέπεις. 8. Την κοιτάζω, μα δε με κοιτάζει. 9. Είμαστε ήμορφα. Μας βλέπετε στους κήπους. Μας βλέπετε στα δέντρα την άνοιξη. Μας βάζετε στα βάζα. Τι είμαστε; 10. Με διαβάζετε τώρα. Με γράφετε. Με μαθαίνετε. Με νομίζετε δύσκολη αλλά δεν είμαι. Τι είμαι; 11. Ξέρεις τον φίλο του; — Τον ξέρω. 12. Ξέρεις τη φίλη μου; — Την ξέρω. 13. Ξέρεις τους γονείς της; — Τους ξέρω. 14. Κλείνεις τις κουρτίνες το βράδυ; — Τις κλείνω. 15. Ο δάσκαλος σε θέλει. 16. Οι γονείς μου το θέλουν. 17. Ο παππούς και η γιαγιά τα λατρεύουν. 18. Την ξέρω πολύ καλά. Την βλέπω κάθε μέρα στο Ινστιτούτο. 19. Την παίρνει στο χέρι του, την κοιτάζει λίγο και την βάζει πάνω στο τραπέζι. 20. Δεν την θέλει μαύρη, λέει, την θέλει κόκκινη.

21. Με παίρνει από το χέρι και πάμε σπίτι. 22. Πώς σου φαίνομαι με το καινούριο μου φόρεμα; 23. Αυτό το φόρεμα δε σου πάει καθόλου.

β) 1. Πουν' οι ξαδέρφες σου; — Να τες. 2. Πού είναι η μπάλα σου, Να την. 3. Πού είναι το σχολικό μου βιβλίο; — Να το. 4. Πού είναι πατέρας σου; — Να τος. 5. Δώσε μου τις πέννες. — Να τες. 6. Πού είναι οι μολύβια; — Να τα. 7. Είναι εδώ το περιοδικό; — Ναι, να το. 8. Πού είναι χαρτοφύλακες; — Να τους. 9. Πού είναι ο σκύλλος; — Να τον εκεί. 10. Πού είναι η γυναίκα σου; — Να την. 11. Πού είναι τα παπούτσια σου; — Να τα εκεί. 12. Πού είναι το ρολόϊ σου; — Να το, στο χέρι μου.

γ) 1. Με θέλει ο καθηγητής. Εμένα θέλει ο καθηγητής. 2. Τον κοιτάζω. Αυτόν κοιτάζω. 3. Την ξέρω. Αυτήν ξέρω. 4. Μας βλέπει. Εμάς βλέπει. 5. Τους ακούω. Αυτούς ακούω.

6. — Σε θέλει ο καθηγητής, Γιάννη.

— Εμένα;

— Ναι, εσένα.

— Δε με θέλει εμένα, Έλλη. Άλλον θέλει, όχι εμένα.

— Όχι, όχι εσένα θέλει.

7. — Εμένα με λένε Αντιγόνη, εσένα πώς σε λένε;

— Εμένα ή αυτήν;

— Όχι, εσένα.

— Ηλέκτρα. Με λένε Ηλέκτρα.

— Εκείνη πώς την λένε;

— Εκείνη την λένε Μαρία.

8. Δε μας ξέρει εμάς, εσάς ξέρει. 9. Δεν καταλαβαίνω γιατί εμένα θύμω και όχι τους άλλους. 10. Σε σένα μιλώ Παύλο, όχι στον τοίχο. 11. Σ'εμένα γράφει, σ'αυτόν δεν γράφει. 12. Γράφει και σε μένα και σε σένα. 13. Πηγαίνει στο γραφείο πριν από μένα. 14. Αυτό είναι για μένα, εκείνο είναι για σένα. 15. Έρχεται στο μάθημα μετά από μας. 16. Δεν είναι άλλος από μένα στο σπίτι. 17. Χωρίς εσάς δεν πάμε. 18. Δεν κάνει χωρίς εμένα. 19. Μου φαίνεται πως κάνει πολύ κρύο.

Упр. 2. Замените выделенные слова личными местоимениями:

1. Βάζω το παλτό μου όταν κάνει κρύο. 2. Διαβάζω τις εφημερίδες κάθε μέρα. 3. Λατρεύω τους γονείς μου. 4. Η κόρη μου φορεί μια μπλούζα. 5. Ο Πέτρος βγάζει το καπέλλο του. 6. Αυτός δεν ξέρει γράμματα. 7. Βλέπουμε τους φίλους μας πολύ συχνά. 8. Ακούω διάφορους ήχους. 9. Μιλώ στους φίλους μου. 10. Τρώμε μήλα κάθε μέρα. 11. Παίρνω βιβλία από την αδερφή σου. 12. Λέω συχνά στους φίλους μου ανέκδοτα. 13. Η γιαγιά

και κάλτσες για την κόρη της. 14. Αγαπώ τη φίλη μου. 15. Δώστε στον «Αιμμό» σας αυτό το βιβλίο. 16. Δίνω στη μητέρα την εφημερίδα. 17. Παίρνω από τον αδερφό μου τη σάκα του. 18. Διαβάζω στο παιδί μου ένα νέο βιβλίο. 19. Δένω γραβάτες καλά. 20. Θέλω να διαβάζετε εφημερίδες κάθε μέρα. 21. Δίνει το κλειδί στον πατέρα του. 22. Ο γιός μου δεν διαβάζει εφημερίδες κάθε μέρα. 23. Προτιμώ να διαβάζω νέα βιβλία.

Упр. 3. Заполните пропуски местоимениями по образцу: Ο Γιάννης αγαπά αυτήν, την αγαπά αυτήν.

1. Ο Πέτρος γράφει σε ..., ... γράφει ... 2. Η Μαρία λέει σε ..., ... λέει ...
 (1) Κώστας το δίνει σε ..., ... το δίνει ... 4. Η Ελένη τις παίρνει από ..., ... τις παίρνει ... 5. Εκείνος ο άνθρωπος ξέρει ..., ... ξέρει .... 6. Η γιαγιά λατρεύει ..., λατρεύει 7. Τα παιδιά μου αγαπούν ..., ... αγαπούν 8. Ο Αλέξανδρος μιλά σε ..., ... μιλά ... 9. Ο Παύλος βλέπει ..., ... βλέπει ... 10. Φαίνεται ..., ... φαίνεται...

Упр. 4. Раскройте скобки:

1. Ποιος διδάσκει (αυτός) ελληνικά; 2. Η καθηγήτρια παρακαλεί (εγώ) «διαβάζω το νέο μάθημα. 3. Ποιος τα παραδίνει (εσείς) γαλλικά; — Ένας άλλος καθηγητής παραδίνει (εμείς), (αυτά). 4. Ποιος διδάσκει (εσύ) τα αγγλικά; — Ο πατέρας μου διδάσκει (εγώ), (αυτά). 5. Ξέρεις αυτό το ρήμα; (Όχι, δεν ξέρω (αυτό)). 6. Καταλαβαίνετε καλά την καθηγήτριά σας, όταν μιλά ελληνικά; — Ναι, καταλαβαίνουμε πολύ καλά (αυτή). 7. Ο καθηγητής παρακαλεί (εγώ) να κλίνω αυτό το ρήμα στον ενεστώτα. 8. Λατρεύει τη μαργαρίτα του ο παππούς; — Μάλιστα, λατρεύει (αυτά) πολύ. 9. Ανοίγετε το παράθυρο στο διάλειμμα; — Ναι, ανοίγουμε (αυτό) πάντα. 10. Αερίζετε την πλουσία σας στο διάλειμμα; — Ναι, αερίζουμε (αυτή). 11. Ανοίξετε την πόρτα. Ανοίγω (αυτή). 12. Βάλτε αυτό το σακάκι. Βάλλω (αυτό). 13. Δείχνεις τις νέες σου φωτογραφίες στους φίλους; — Μάλιστα, δείχνω (αυτές), (αυτοί). 14. Δίνεις τα βιβλία σου στους φίλους; — Ναι, δίνω (αυτά), (αυτοί) πάντα. 15. Διορθώνεις πάντα τα λάθη σου στις ασκήσεις; — Μάλιστα, διορθώνω (αυτά) πάντα. 16. Επαναλαμβάνετε τις νέες λέξεις κάθε μέρα; — Όχι, δεν επαναλαμβάνω (αυτές) κάθε μέρα. 17. Πώς λένε αυτόν τον άντρα; Λένε (αυτός) Γιώργο. 18. Πώς λένε αυτό το κορίτσι; — Λένε (αυτή) Σοφία. 19. Θέλεις μια νέα εφημερίδα; — Όχι, δεν θέλω (αυτή). 20. Ποιος καθαρίζει αυτή την αίθουσα; — Καθαρίζουν (αυτή) οι φοιτητές οι ίδιοι. 21. Δίνεις συγχά στους φοιτητές τέτοιες ασκήσεις; — Όχι, δεν δίνω (αυτοί), (αυτές). 22. Γράφεις συχνά στις αδερφές σου; — Ναι, γράφω (αυτές). 23. Διαβάζεις

βιβλία στα μικρά σου παιδιά; — Μάλιστα, διαβάζω (αυτά), (αυτά) συχνά.
24. Αυτό το φόρεμα δεν (αυτή) πάει καθόλου.

Упр. 5. Переведите на греческий язык:

1. Προшу тебя. Προшу вас. Προшу его. Προшу ее. Προшу их. Μεня просят. Нас просят. Их просят. 2. Προшу тебя не писать ей писем. 3. Я его не знаю. Он ее не знает, мы их не знаем. Они нас не знают. Мы вас знаем хорошо. 4. Кто с ней разговаривает? — Я ее не знаю. 5. Как его зовут? — Его зовут Андреем. А как ее зовут? — Ее зовут Мария. Как тебя зовут? — Меня зовут Иваном. Как вас зовут? — Меня зовут Петром. 6. Вы меня понимаете? — Да, я вас хорошо понимаю. Ты ее понимаешь? — Нет, я совсем ее не понимаю. Мы их хорошо понимаем. 7. Вы нас видите? — Да, мы вас видим хорошо. Вы их видите? — Нет, мы их не видим совсем. Я ее вижу плохо, а его вижу хорошо. Мы хотим их видеть каждый день. 8. Почему ты не даешь мне новые журналы? — Сейчас у меня их нет. 9. Я его обожаю. 10. Кто вам преподает греческий язык? — Нам его преподает одна гречанка. 11. Дай мне ее (газету). 12. Вы исправляете ошибки сами? — Нет, их исправляет преподаватель. 13. Где вы пишете упражнения? — Мы их пишем либо в тетрадах, либо на доске. 14. Вы часто пишете письма своим подругам? — Нет, я пишу им редко. 15. Чем вы стираете с доски? — Стираем губкой. 16. Чем вы стираете ошибки в своих тетрадах? — Мы их стираем ластиком. 17. Где мой новый галстук? — Вот он. 18. Покажите мне свисток брата. — Вот он. 19. Дайте мне свои газеты. — Вот они. 20. Где твои друзья? — Вот они. 21. Дети вас очень любят. 22. Этот цвет тебе к лицу

2. Взаимные местоимения.

Αλληλοπαθείς αντωνυμίες

К взаимным относятся следующие местоимения:

1. Ο ένας τον άλλο
Η μια την άλλη
Το ένα το άλλο

Друг друга

Взаимное местоимение ο ένας τον άλλο (η μια την άλλη, το ένα το άλλο) образуется из двух неопределенных местоимений ένας (μια, ένα) и άλλος (άλλη, άλλο).

Неопределенное местоимение *ένας* (μία, ένα) ставится в именительном падеже с артиклем либо без артикля. Неопределенное местоимение *άλλος* (άλλη, άλλο) всегда употребляется с определенным артиклем и ставится в косвенном падеже с предлогом либо без предлога:

Αγαπούμε **ο ένας τον άλλο**. Αγαπών **η μια την άλλη**. Κοιτάζει **ο ένας τον άλλο**. Μιλά **η μία στην άλλη**. Μιλά **ο ένας με τον άλλο**. Παίρνουν βιβλία **ο ένας από τον άλλο**. Μιλά **ο ένας κατά του άλλου**. Выступают один против другого. Διαβάζουν **ο ένας κατόπιν του άλλου**. Читает один и другим.

2. **μεταξύ μας (σας, τους)**
αναμεταξύ μας (σας, τους)
ανάμεσά μας (σας, τους)

между собой
 среди нас (вас, их)

Взаимные местоимения **μεταξύ μας (σας, τους)**, **αναμεταξύ μας (σας, τους)**, **ανάμεσα μας (σας, τους)** образуются из наречий **μεταξύ**, **αναμεταξύ**, **ανάμεσα** и личных местоимений **μας, σας, τους**:

Μιλούν **μεταξύ τους**. Μιλούμε **αναμεταξύ μας**. Αυτοί βρίσκονται **ανάμεσά σας**.

Упр. 6. Прочтите и переведите на русский язык:

1. Πηγαίνουν συχνά ο ένας στον άλλο. 2. Μιλούν μόνο ελληνικά η μια με την άλλη. 3. Οι μαθητές μπαίνουν στην τάξη ο ένας μετά τον άλλο. 4. Οι φοιτητές διαβάζουν το κείμενο ο ένας κατόπιν του άλλου. 5. Λατρεύουν ο ένας τον άλλο. 6. Γράφουν συχνά η μια στην άλλη. 7. Δεν ξέρουν ο ένας τον άλλο. 8. Ξέρουν καλά το ένα το άλλο. 9. Μεταξύ μας δεν είναι τέτοιος άνθρωπος. 10. Μεταξύ τους είναι μερικοί Έλληνες. 11. Παίρνουν ελληνικές εφημερίδες ο ένας από τον άλλο. 12. Δίνουν ελληνικά περιοδικά η μια στην άλλη. 13. Δεν βλέπουν ο ένας τον άλλον. 14. Κοιτάζουν η μια την άλλη. 15. Ανάμεσά τους βρίσκονται πολλοί φίλοι μου. 16. Τα παιδιά καταλαβαίνουν καλά το ένα το άλλο.

Упр. 7. Заполните пропуски взаимными местоимениями:

1. Τα παιδιά παίρνουν βιβλία 2. Οι φίλες γράφουν συχνά. 3. Οι μαθητές διαβάζουν ασκήσεις 4. Οι ναύτες ευχαριστούν 5. Ξέρουμε καλά ... 6. Οι αδερφές καταλαβαίνουν καλά ... 7. Αυτοί διδάσκουν γλώσσες ... 8. Οι μαθητές μιλούν 9. Λατρεύουν πολύ 10. μιλούν μόνο ελληνικά. 11. Βρίσκονται πολύ φίλοι 12. Οι φοιτητές περιγράφουν ... 13. Είναι πιστοί φίλοι και αγαπών ... σαν αδέρφια.

Упр. 8. Переведите на греческий язык:

1. Они обожают друг друга. 2. Они не разговаривают друг с другом. 3. Среди них мой друг. 4. Среди них нет моего друга. 5. Почему вы не смотрите друг на друга? 6. Они берут учебники друг у друга. 7. Братья часто пишут письма друг другу. 8. Мы не понимаем друг друга. 9. Мы видим друг друга каждый день. 10. Наши дети играют друг с другом очень хорошо. 11. Дети бегают во дворе друг за другом. 12. Студенты сидят друг против друга. 13. Мы благодарим друг друга. 14. Они узнают друг о друге из писем. 15. Среди этих книг нет той, которая мне нужна. 16. Среди них нет знакомых мне людей. 17. Мы любим друг друга. 18. Мы хорошо не знаем друг друга. 19. Мы не забываем друг друга. 20. Студенты исправляют ошибки друг друга.

3. Определение национальной принадлежности лица

В качестве определения национальной принадлежности какого-либо лица употребляется не прилагательное, а существительное соответствующего рода:

Έλληνας φοιτητής (грек-студент), Ελληνίδα φοιτήτρια (гречанка-студентка), но ελληνική γλώσσα.

Ρώσοι γιατροί, но ρωσικοί τόποι.

Γαλλίδες μαθήτριες, но γαλλικές εφημερίδες.

Γερμανίδα καθηγήτρια, но γερμανική γλώσσα.

Βούλγαρος αεροπόρος, но βουλγαρική ταινία.

Страны и их жители

Η Ρωσία	Россия	ο Ρώσος, η Ρωσίδα
Η Ελλάδα	Греция	ο Έλληνας, η Ελληνίδα
Η Γαλλία	Франция	ο Γάλλος, η Γαλλίδα
Η Αγγλία	Англия	ο Άγγλος, η Αγγλίδα
Η Γερμανία	Германия	ο Γερμανός, η Γερμανίδα
Η Αμερική	Америка	ο Αμερικανός, η Αμερικανίδα
Η Βουλγαρία	Болгария	ο Βούλγαρος, η Βουλγαρίδα
Η Ισπανία	Испания	ο Ισπανός, η Ισπανίδα
Η Κύπρος	Κипр	ο Κυπριώτης, η Κυπριώτισσα ο Κύπριος, η Κυπρία
Η Ιταλία	Италия	ο Ιταλός, η Ιταλίδα
Η Γεωργία	Грузия	ο Γεωργιανός, η Γεωργιανή

Прилагательные, определяющие национальную принадлежность

ρωσικός, ή, ό	русский
ελληνικός, ή, ό	греческий
γαλλικός, ή, ό	французский
αγγλικός, ή, ό	английский
γερμανικός, ή, ό	немецкий
αμερικανικός, ή, ό	американский
βουλγαρικός, ή, ό	болгарский
ιταλικός, ή, ό	итальянский
κυπριακός, ή, ό	кипрский

Ρωσικό θέατρο, ελληνική ταινία, γαλλική οπτικοακουστική μέθοδος, αγγλική τηλεόραση, γερμανική εφημερίδα, αμερικανικό περιοδικό, βουλγαρικός κινηματογράφος, ιταλική γλώσσα, κυπριακά φρούτα.

Упр. 9. Переведите на греческий язык:

1. Я изучаю греческий язык. 2. Греческие студенты учатся в нашем университете. 3. Мой дядя хорошо знает французский язык. 4. Здесь преподают английский язык? — Да. 5. Кипрские студенты. Французские студентки. Американские рабочие. 6. В нашей группе два француза, три немки, одна англичанка и четверо русских. 7. В вашей группе есть болгары? — Да, есть, одна болгарка и два болгарина. 8. В нашем доме живут один американец и две американки. 9. Американцы говорят по-английски. 10. В наш город приезжает греческий театр.

4. Винительный падеж в роли обстоятельства.

Η αιτιατική επιρρηματικώς

В греческом языке для обозначения времени суток, дней недели, месяцев, времен года употребляются имена существительные *в винительном падеже без предлога*:

Την ημέρα. Днем. Το βράδυ. Вечером.

Πέντε φορές τον χρόνο. Пять раз в год.

Την άνοιξη. Весной. Το φθινόπωρο. Осенью.

Упр. 10. Переведите на греческий язык:

1. Вечером мы или смотрим телевизор, или слушаем магнитофон. 2. Днем у детей занятия в школе. 3. Раз в год я езжу в деревню. 4. Весной я не ношу пальто. 5. Осенью моя сестра носит пальто.

5. Предлоги *κατά*, *επί*, *χωρίς* и их значения

1. Предлог **κατά** (перед гласными *κατ'*, *καθ'*) употребляется:

а) с *винительным надежом* при обозначении времени (во время, к):

Κατά το μάθημα (во время урока). **Κατά** το βράδυ (к вечеру).

б) с *родительным надежом* при указании предмета, явления, лица и т.п. для борьбы с которым, для избавления от которого предпринимается какое-либо действие (против):

Μιλά ο ένας **κατά** του άλλου.

Κατά των φασιστών (против фашистов).

2. Предлог **επί** (перед гласными *επ'*) употребляется с *винительным надежом* при обозначении времени (в течение, в продолжение):

Επί δυο μέρες. **Επί** δυο χρόνια μαθαίνω αυτή τη γλώσσά.

3. Предлог **χωρίς** употребляется с *винительным надежом* при обозначении недостатка, отсутствия чего-либо, кого-либо (без):

Γράφω ελληνικά **χωρίς** λάθη. **Χωρίς** φίλους.

Δεν πηγαίνω στον κινηματογράφο **χωρίς** μητέρα.

Упр. 11. Заполните пропуски необходимыми предлогами:

1. τα μαθήματα οι φοιτητές μου μιλούν μόνο ελληνικά. 2. Η αδερφή μου μαθαίνει την αγγλική γλώσσα τρία χρόνια. 3. Οι φοιτητές μου γράφουν ασκήσεις λάθη. 4. Ο γιός μου μαθαίνει την γαλλική γλώσσα δάσκαλο. 5. Γυρίζω στο σπίτι από το γραφείο μου ... το βράδυ. 6. Την άνοιξη βγαίνω έξω παλτό και καπελλο. 7. Αυτές οι γυναίκες μιλούν η μια ... τη, άλλης.

Упр. 12. Переведите на греческий язык:

1. Мой дядя находится здесь в течение трех дней. 2. С кем разговаривает твоя жена? — Она разговаривает со своим братом. 3. Во время занятий студенты пишут, читают, разговаривают на иностранном языке. 4. Ты всегда ходишь в кино без своей жены? 5. Я изучаю немецкий язык без преподавателя. 6. Мой брат говорит по-английски без ошибок. 7. Мы изучаем французский язык в течение трех лет. 8. Сегодня брат работает с утра. 9. Двое из моих друзей учатся в Афинах. 10. Одного из них я знаю хорошо. 11. Сейчас студенты составляют фразы с новыми словами. 12. Никто не ходит туда без меня. 13. В записной книжке я пи

шу шариковой ручкой. 14. Против него я ничего не имею. 15. Моя жена не ходит в кино без меня.

6. Место дополнения и обстоятельства в предложении

Место дополнения в предложении

Прямое дополнение ставится, как правило, непосредственно после глагола:

Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα.

Косвенное дополнение ставится после прямого дополнения:

Γράφουμε ασκήσεις στον πίνακα.

Место обстоятельства в предложении

Обстоятельства образа действия, выраженные наречиями, *ставятся обычно после глагола*; иногда могут стоять в конце предложения:

Ξέρει καλά το νέο μάθημα. Ξέρει το νέο μάθημα καλά.

Обстоятельства места ставятся после глагола, если они, подобно дополнению, уточняют его значение:

Ο φίλος μου μένει στην Αθήνα.

Обстоятельства места, относящиеся ко всему предложению и **месе** связанные со значением глагола, стоят обычно впереди него:

Στη Μόσχα υπάρχουν πολλά νέα στίτια.

Обстоятельства времени обычно ставятся либо в начале, либо в конце предложения:

Τώρα έχουμε ελληνικό μάθημα.

Έχουμε ελληνικό μάθημα το βράδυ.

Упр. 13. Переведите на греческий язык:

1. Часто пишешь письма двоюродному брату? — Нет, пишу ему редко.
2. Ваша дочь хорошо играет на пианино.
3. Во дворе дети играют в мяч.
4. Отец возвращается с работы вечером.
5. Мои родственники живут в деревне.
6. Греческий язык нам преподает молодая гречанка.
7. Мой дядя работает в университете преподавателем.
8. Моя старшая сестра работает машинисткой одной из контор.
9. Дедушка чувствует себя хорошо.
10. Моя бабушка плохо видит.
11. У меня хорошее зрение и слух.
12. Твоя сестра хорошо танцует.
13. Эти розы приятно пахнут.
14. Здесь неприятно пахнет.
15. Мой нос ничего не чувствует.

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

	α!	αх!, а!
η	Αγγλία	Англия
η	Αγγλίδα	англичанка
ο	Άγγλος	англичанин
ο	ακροατής	слушатель
	αλλά	но, однако
	αλλιώς	иначе, в противном случае
η	Αμερικανίδα	американка
ο	Αμερικάνος	американец
	αναμεταξύ (+ γεν.)	между; среди
	απαντώ (α)	отвечать
	αρέσω	нравиться
	αργά	медленно; поздно
η	Βουλγαρία	Болгария
η	Βουλγαρίδα	болгарка
ο	Βούλγαρος	болгарин
η	Γαλλία	Франция
η	Γαλλίδα	француженка
ο	Γάλλος	француз
η	Γερμανία	Германия
η	Γερμανίδα	немка
τα	γερμανικά	немецкий язык
	γερμανικά	по-немецки
	γερμανικός, ή, ό	немецкий
ο	Γερμανός	немец
η	γεωγραφία	география
	γιατί	потому что, так как
	γραφτός (γραπτός), ή, ό	письменный
	γρήγορος, η, ο	быстрый, скорый
η	δημοκρατία	республика; демократия
η	διάρκεια	продолжительность, течение времени
	δυνατά	громко, вслух
	δυνατός, ή, ό	громкий, сильный
η	εθνικότητα	национальность
	ελεύθερα	свободно, с легкостью

	ελεύθερος, η, ο	свободный
η	επιθυμία	желание
	ετοιμάζομαι	готовиться, приготавливаться
	ετοιμάζω	готовить, приготавливать
το	έτος	год; курс (год обучения)
	εύκολα	легко
	εύκολος, η, ο	легкий, нетрудный
η	(η)μέρα	день
την	ημέρα	днем, в день
η	ιστορία	история
η	Ιταλία	Италия
η	Ιταλίδα	итальянка
τα	Ιταλικά	итальянский язык
	ιταλικά	по-итальянски
ο	Ιταλός	итальянец
	κάποτε	иногда
	κατόπιν	затем, следом, после
το	κουδούνι	звонок
ο	Κυπριώτης, Κύπριος	киприот
η	Κυπριώτισσα, Κυπρία	киприотка
το	μάθημα	урок, задание
	μελετώ (α)	заниматься изучением, учить, изучать
	μεταξύ (+γεν.)	между; среди
	νομίζω	думать, полагать
η	ομιλία	разговор, речь
	ομιλώ (ε)	говорить, разговаривать, беседовать
η	ομοσπονδία	федерация
	παθητικός, ή, ό	пассивный; страдательный
το	παράδειγμα	пример
η	πατρίδα	родина
ο	πολίτης	гражданин
η	πολίτιδα	гражданка
	πρέπει	нужно, должно, следует
	πρόταση	предложение (в разн. знач.)
	προφορικός, ή, ό	устный
η	Ρωσ(σ)ία	Россия
η	Ρωσ(σ)ίδα	русская

ο	Ρώσ(σ)ος	русский
τα	Ρωσ(σ)ικά	русский язык
	ρωσ(σ)ικά	по-русски
	ρωσ(σ)ικός, ή, ό	русский
	ρωτώ (α)	спрашивать, задавать вопрос
	συγχωρώ (ε)	извинять, прощать
	τακτικά	аккуратно; регулярно
	τακτικός, ή, ό	аккуратный; регулярный
η	φιλολογία	литература
	φωνάζω	кричать; звать, приглашать; называть, кликать
ο	χειμώνας	зима
τον	χειμώνα	зимой
	χρήσιμος, η, ο	нужный, необходимый
	χτυλώ (α)	бить, ударять (также ο часах) колотить; стучать
η	ώρα	час; время; часы (прибор)
την	ώρα	в час

Выражения и словосочетания. Εκφράσεις

κατά τη διάρκεια ή στη διάρκεια	во время, в течение
χωρίς να κάνω λάθη ή χωρίς λάθη	без ошибок
χτυπά το κουδούνι	звонит звонок
με ξένη προφορά	с акцентом
χωρίς ξένη προφορά	без акцента
αργά το βράδυ	поздно вечером
μελετώ πολύ (λίγο)	заниматься много (мало)
κάνω ερώτηση	ставить, задавать вопрос
ετοιμάζω τα μαθήματά μου	готовить уроки

Упр. 14. Прочтите, переведите следующие тексты; перескажите их содержание:

α) Ποιοι είσαστε; — Είμαστε Ρώσοι φοιτητές.

Ποια γλώσσα μαθαίνετε; — Μαθαίνουμε την ελληνική γλώσσα (μαθαίνομαι ελληνικά).

Με ποιον κάνετε μάθημα; — Κάνουμε μάθημα μ'ένα πολύ καλό καθηγητή Έλληνα.

Ἐχετε ελληνικά μαθήματα κάθε μέρα; — Ὀχι, μόνο τέσσερις φορές την βδομάδα.

Με ποιον μιλάτε ελληνικά στο μάθημα; — Στο μάθημα μιλάμε ελληνικά με τον καθηγητή μας.

Πού μιλάτε ρωσικά; — Ρωσικά μιλάμε στο σπίτι.

Τι κάνετε στο ελληνικό μάθημα; — Στο ελληνικό μάθημα μιλάμε, ιαβάζουμε, γράφουμε, σχηματίζουμε φράσεις ελληνικά.

Τι κάνετε στο σπίτι; — Στο σπίτι ετοιμάζουμε τα μαθήματά μας, ράφουμε ασκήσεις, σχηματίζουμε παραδείγματα και διαβάζουμε κείμενα.

Πώς μιλά ο καθηγητής στο μάθημα; — Μιλά μόνο στα ελληνικά.

Πώς σας ρωτά ο καθηγητής και πώς του απαντάτε εσείς; — Μας ρωτά λληνικά και του απαντούμε επίσης ελληνικά.

Ξέρετε καλά ελληνικά; — Ὀχι, δεν ξέρουμε ακόμα καλά ελληνικά.

Μιλάτε ελεύθερα ελληνικά; — Ὀχι ακόμα.

Καταλαβαίνετε καλά τον καθηγητή σας; — Μάλιστα.

Ποια ονόματα και ρήματα μπορείτε να κλίνετε; — Μπορούμε να κλίνουμε τα ονόματα της πρώτης, της δεύτερης και της τρίτης κλίσης ιησενικά, θηλυκά και ουδέτερα και τα ενεργητικά και παθητικά ρήματα ιιον ενεστώτα.

Τι μάθημα διαβάζετε τώρα; — Τώρα διαβάζουμε το έκτο μάθημα.

Πώς διαβάζετε; — Διαβάζουμε ο ένας κατόπιν του άλλου.

β) Ποιος σας διδάσκει ελληνικά; — Μια Ελληνίδα καθηγήτρια μας ιιδάσκει ελληνικά.

Στα ελληνικά μαθήματα μιλάτε ρωσικά; — Ὀχι.

Ποια γλώσσα μιλάτε στα ελληνικά μαθήματα; — Μιλούμε μόνο λληνικά.

Τι κάνετε στο ελληνικό μάθημα; — Στο ελληνικό μάθημα μιλούμε, ιαβάζουμε, γράφουμε και σχηματίζουμε φράσεις.

Ποιοί κάνουν μάθημα τώρα στην άλλη αίθουσα; — Οι φοιτητές της ιύτερης ομάδας κάνουν μάθημα εκεί.

Ποιό μάθημα κάνουν; — Κάνουν αγγλικό μάθημα.

Ποιός παραδίνει στους φοιτητές της δεύτερης ομάδας αγγλικά; — Ένας ιγγλος καθηγητής.

Ποιοί είναι στην αίθουσά σας τώρα; — Τώρα στην αίθουσα είναι οι ιοιτητές Κράσιν, Μακάροφ και μια φοιτήτρια Νικολάεβα.

Άλλος κανένας; — Ὀχι, δεν είναι κανένας άλλος.

Και ο καθηγητής πού είναι; Δεν είναι κι αυτός στην αίθουσα; — Α, με ιηχωρείτε, κι αυτός είναι στην αίθουσα.

ο	Ρώσ(σ)ος	русский
τα	Ρωσ(σ)ικά	русский язык
	ρωσ(σ)ικά	по-русски
	ρωσ(σ)ικός, ή, ό	русский
	ρωτώ (α)	спрашивать, задавать вопрос
	συγχωρώ (ε)	извинять, прощать
	τακτικά	аккуратно; регулярно
	τακτικός, ή, ό	аккуратный; регулярный
η	φιλολογία	литература
	φωνάζω	кричать; звать, приглашать; называть, кликать
ο	χειμώνας	зима
τον	χειμώνα	зимой
	χρήσιμος, η, ο	нужный, необходимый
	χτυλώ (α)	бить, ударять (также о часах) колотить; стучать
η	ώρα	час; время; часы (прибор)
την	ώρα	в час

Выражения и словосочетания. Εκφράσεις

κατά τη διάρκεια ή στη διάρκεια	во время, в течение
χωρίς να κάνω λάθη ή χωρίς λάθη	без ошибок
χτυπά το κουδούνι	звонит звонок
με ξένη προφορά	с акцентом
χωρίς ξένη προφορά	без акцента
αργά το βράδυ	поздно вечером
μελετώ πολύ (λίγο)	заниматься много (мало)
κάνω ερώτηση	ставить, задавать вопрос
ετοιμάζω τα μαθήματά μου	готовить уроки

Упр. 14. Прочтите, переведите следующие тексты; перескажите их содержание:

α) Ποιοι είσαστε; — Είμαστε Ρώσοι φοιτητές.

Ποια γλώσσα μαθαίνετε; — Μαθαίνουμε την ελληνική γλώσσα (μαθαίνομαι ελληνικά).

Με ποιον κάνετε μάθημα; — Κάνουμε μάθημα μ'ένα πολύ καλό καθηγητή Έλληνα.

Έχετε ελληνικά μαθήματα κάθε μέρα; — Όχι, μόνο τέσσερις φορές την εβδομάδα.

Με ποιον μιλάτε ελληνικά στο μάθημα; — Στο μάθημα μιλάμε ελληνικά με τον καθηγητή μας.

Πού μιλάτε ρωσικά; — Ρωσικά μιλάμε στο σπίτι.

Τι κάνετε στο ελληνικό μάθημα; — Στο ελληνικό μάθημα μιλάμε, ακουμπάζουμε, γράφομε, σχηματίζουμε φράσεις ελληνικά.

Τι κάνετε στο σπίτι; — Στο σπίτι ετοιμάζουμε τακτικά τα μαθήματά μας, γράφομε ασκήσεις, σχηματίζουμε παραδείγματα και διαβάζουμε κείμενα.

Πώς μιλά ο καθηγητής στο μάθημα; — Μιλά μόνο στα ελληνικά.

Πώς σας ρωτά ο καθηγητής και πώς του απαντάτε εσείς; — Μας ρωτά ελληνικά και του απαντούμε επίσης ελληνικά.

Ξέρετε καλά ελληνικά; — Όχι, δεν ξέρουμε ακόμα καλά ελληνικά.

Μιλάτε ελεύθερα ελληνικά; — Όχι ακόμα.

Καταλαβαίνετε καλά τον καθηγητή σας; — Μάλιστα.

Ποια ονόματα και ρήματα μπορείτε να κλίνετε; — Μπορούμε να κλίνουμε τα ονόματα της πρώτης, της δεύτερης και της τρίτης κλίσης ουσιαστικά, θηλυκά και ουδέτερα και τα ενεργητικά και παθητικά ρήματα στον ενεστώτα.

Τι μάθημα διαβάζετε τώρα; — Τώρα διαβάζουμε το έκτο μάθημα.

Πώς διαβάζετε; — Διαβάζουμε ο ένας κατόπιν του άλλου.

β) Ποιος σας διδάσκει ελληνικά; — Μια Ελληνίδα καθηγήτρια μας διδάσκει ελληνικά.

Στα ελληνικά μαθήματα μιλάτε ρωσικά; — Όχι.

Ποια γλώσσα μιλάτε στα ελληνικά μαθήματα; — Μιλούμε μόνο ελληνικά.

Τι κάνετε στο ελληνικό μάθημα; — Στο ελληνικό μάθημα μιλούμε, διαβάζουμε, γράφομε και σχηματίζουμε φράσεις.

Ποιοί κάνουν μάθημα τώρα στην άλλη αίθουσα; — Οι φοιτητές της δεύτερης ομάδας κάνουν μάθημα εκεί.

Ποιό μάθημα κάνουν; — Κάνουν αγγλικό μάθημα.

Ποιός παραδίνει στους φοιτητές της δεύτερης ομάδας αγγλικά; — Ένας Άγγλος καθηγητής.

Ποιοί είναι στην αίθουσά σας τώρα; — Τώρα στην αίθουσα είναι οι φοιτητές Κράσιν, Μακάροφ και μια φοιτήτρια Νικολάεβα.

Άλλος κανένας; — Όχι, δεν είναι κανένας άλλος.

Και ο καθηγητής πού είναι; Δεν είναι κι αυτός στην αίθουσα; — Α, με συγχωρείτε, κι αυτός είναι στην αίθουσα.

Μιλάτε ρωσικά; — Μάλιστα, είμαι Ρώσος.

Μιλάτε γαλλικά; — Όχι, δε μιλώ.

Ποιες γλώσσες μιλάτε; — Μιλώ ρωσικά, αγγλικά και λίγο ελληνικά.

Μιλάτε ελληνικά σαν Έλληνας; — Όχι, δε μιλώ ακόμα καλά ελληνικά
τα μαθαίνω. Αγγλικά μιλώ σαν Άγγλος, έχω καθαρή προφορά.

Ποιανού έτους φοιτητής είσαστε — Είμαι φοιτητής του τρίτου έτους

Ποια γλώσσα μαθαίνει ο φίλος σας; — Μαθαίνει τα γερμανικά.

Του αρέσει η γερμανική γλώσσα; — Μάλιστα, η γερμανική γλώσσα μου
αρέσει πολύ.

Γιατί μαθαίνει τα γερμανικά ο φίλος σας; — Είναι χρήσιμα για τον φίλο
μου.

Γιατί είναι χρήσιμα τα γερμανικά για το φίλο σας; — Είναι χρήσιμα για
τη δουλειά του.

Τι εθνικότητα έχετε; — Είμαι Ρώσος (στην εθνικότητα).

Τίνος χώρας πολίτης είστε; — Είμαι πολίτης της Ρωσίας.

Ποια είναι η πατρίδα σας; — Η πατρίδα μου είναι η Ρωσία.

Διάλογος

— Είστε Έλληνας;

— Όχι, δεν είμαι Έλληνας, είμαι Άγγλος, και σεις;

— Είμαι Γάλλος, αλλά μιλώ λίγο ελληνικά.

— Και εγώ μιλώ λίγο, γιατί κάνω μάθημα.

— Με ποιον κάνετε μάθημα;

— Κάνω μάθημα με μια καθηγήτρια Ελληνίδα.

— Κι εγώ με έναν πολύ καλό καθηγητή Έλληνα.

— Μελετάτε πολύ (αρκετά, πολλές ώρες);

— Ναι, μελετώ δυο-τρεις ώρες την ήμερα και κάνω μάθημα τρεις φορές
την εβδομάδα, αλλιώς δεν μπορώ να μάθω γρήγορα τη γλώσσα.

— Όταν μελετάτε, διαβάζετε δυνατά ή σιγά;

— Ναι, διαβάζω δυνατά σαν τα μικρά παιδιά, γιατί πρέπει να ακουω
αυτά που διαβάζω.

— Έχει Γερμανούς στην ομάδα σας; — Όχι, δεν έχει.

Υπρ. 15. Раскройте скобки:

1. Τι (κάνω) οι φοιτητές σας τώρα; — (Κάνω) ελληνικό μάθημα. 2. (Οι
φοιτητές μου (μιλώ) καλά γερμανικά. 3. Ο πατέρας του μας (διδάσκω) τα
αγγλικά. 4. Εμείς (μπορώ να κλίνω) καλά τα ονόματα της πρώτης κλίσης

1. Ο καθηγητής (παρακαλώ) τους φοιτητές να (κλίνω) αυτά τα παθητικά ρήματα. 6. Εμείς (καταλαβαίνω) καλά τον καθηγητή μας, όταν μιλά αργά. 7. Το ρολόι του τοίχου (χτυπά) δέκα. 8. Κάποιος (χτυπά) την πόρτα. 9. Η κίρφη μου (παραδίνω) τα γερμανικά. 10. Στο σπίτι οι φοιτητές (γράφω) οικήσεις, (σχηματίζω) παραδείγματα και (διαβάζω) δυνατά νέα κείμενα. 11. Τώρα ο μικρότερος αδερφός μου (ετοιμάζω) τα μαθήματά του. 12. Η κίρφη μου (σπουδάζω) στη φιλολογική σχολή του Πανεπιστημίου της Μισσας. 13. Η καθηγήτριά μας (συγχωρώ) τους φοιτητές, όταν κάνουν λάθη στην ομιλία τους. 14. Σας (αρέσω) αυτό το φόρεμα; — Μάλιστα μου (αρέσω) πολύ. 15. Σου (αρέσω) αυτά τα μαθήματα; — Όχι, δεν μου (αρέσω) αυτά. 16. Ο Κώστας δε (μελετώ) πολύ τα μαθήματά του.

Упр. 16. Подберите антонимы и составьте предложения:

καθαρός, στρογγυλός, μέσα, κοντά, βάζω, ψηλός, καθισμένος, γραφτός, κίρφη, ρωτώ, εύκολος, λίγος, μπαίνω, παλαιός, αργά

Упр. 17. Составьте фразы с глаголами и указанными словами:

ομιλώ: φίλος, γιός, κόρη, καθηγητής, θείος, επιθυμία
 παρακαλώ: φοιτητής, μητέρα, μπαμπάς, άντρας, θεία
 σχηματίζω: φράση, παράδειγμα, πρόταση
 ρωτώ: καθηγήτρια, φοιτητής, φίλος, φίλη, γυναίκα
 απαντώ: δάσκαλος, καθηγητής, γράμμα, ξάδερφος
 διδάσκω: μαθητής, γλώσσα, ακροατής, φιλολογία
 παραδίνω: γλώσσα, μάθημα, μαθητής, φιλολογία
 μελετώ: γραμματική, ώρα, φιλολογία, γλώσσα, ιστορία
 ετοιμάζω: μάθημα, άσκηση, αίθουσα, ρούχα, γεωγραφία
 αρέσω: τα ελληνικά, κοστούμι, η αγγλική σας γλώσσα, φόρεμα, λωμάτιο, μονοκατοικία, αίθουσα
 συγχωρώ: φοιτητής, γιός, κανένας
 χτυπά: πόρτα, χέρι, πόδι, ρολόι, παιδί, γάτα, σκύλος

Упр. 18. Раскройте скобки:

1. Είμαστε φοιτητές (Αμερικανός, αμερικάνικος), (διδάσκω, παραδίνω, μαθαίνω) γλώσσα (Ελληνας, ελληνικός). 2. Κάνουμε μάθημα με έναν καλό (Ελληνας, ελληνικός) καθηγητή. 3. Πηγαίνω στον κινηματογράφο τακτικά, μια φορά ... (μέρα, εβδομάδα, χρόνος). 4. Στο μάθημα με

τον καθηγητή (Γερμανός, γερμανικός) μόνο γερμανικά (ρωτώ, μιλώ, απαντώ). 5. ... γραφτές και προφορικές ασκήσεις στο σπίτι (σχηματίζω, ετοιμάζω, μελετώ). 6. Οι φοιτητές της ομάδας μου μπορούν να ... παραδείγματα και φράσεις πολύ καλά (ομιλώ, σχηματίζω, ρωτώ). 7. Ο καθηγητής ... τους φοιτητές να διαβάζουν γαλλικά κείμενα μόνο δυνατά (ρωτώ, απαντώ, παρακαλώ). 8. Η δασκάλα τους μαθητές το νέο μάθημα (παρακαλώ, ρωτώ, παραδίδω). 9. Ο μεγαλύτερος γιός μου ... στα γράμματά μου τακτικά (γράφω, απαντώ, παραδίδω). 10. Ακόμα δεν μπορούμε να ελεύθερα γερμανικά (λέγω, μιλώ, απαντώ). 11. Οι φοιτητές δεν καλά την καθηγήτριά τους, όταν μιλάει γρήγορα (ακούω, καταλαβαίνω, λέγω). 12. Ο θεός μου τα γερμανικά σ' αυτό το σχολείο (μαθαίνω, παραδίδω, διδάσκω). 13. Η γυναίκα μου πιάνο στους μαθητές του πρώτου έτους (διδάσκω, μαθαίνω, μελετώ). 14. Τέτοια μαθήματα ... πολύ στους μαθητές της τάξης μας (αγαπώ, αρέσω, καταλαβαίνω). 15. Η ελληνική γλώσσα είναι δύσκολη, την τρεις-τέσσερις ώρες την ημέρα (μαθαίνω, σπουδάζω, μελετώ). 16. Ο γιός μου διαβάζει ένα περιοδικό (Γερμανός, γερμανικός). 17. φοιτητές μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα (βουλγαρικός, Βούλγαρος). 18. Η καθηγήτρια ... τα λάθη μας (γράφω, διορθώνω, κάνω). 19. Τώρα εμείς δεν κάνουμε πολλά ... στην ομιλία μας (λάθος, παράδειγμα, φράση). 20. Η φίλη μου ξέρει πολύ καλά γαλλικά, μιλάει να κάνει λάθη (με, κατά, χωρίς). 21. Καταλαβαίνουμε πολύ καλά την δασκάλα μας, όταν μιλά ελληνικά ... (γρήγορα, δυνατά, αργά). 22. ... (μελετώ, διαβάζω) τα μαθήματά μου κάθε μέρα επί δυο ώρες.

Упр. 19. Заполните пропуски необходимыми словами:

1. Ο θεός μου είναι δάσκαλος 2. Ελληνικά μαθήματα έχουμε τρεις φορές 3. Η κόρη μου τώρα τα μαθήματα της. 4. Οι φοιτητές τώρα σχηματίζουν στη γραμματική. 5. Αυτές οι ασκήσεις δεν είναι ... 6. Ο καθηγητής παρακαλεί τους φοιτητές του να ... μόνο ... στα ελληνικά μαθήματα 7. Οι ακροατές διαβάζουν το νέο κείμενο 8. Κάθε μέρα τρεις-τέσσερις μελετώ τα αγγλικά. 9. Είμαστε της Ρωσικής Ομοσπονδίας. 10. μας είναι η Ρωσία. 11. Τι έχετε; — Είμαι Αμερικανός. 12. Η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη είναι της Ελλάδας. 13. Ο γιός μου μαθαίνει την αγγλική γλώσσα με μεγάλη 14. Τα αγγλικά είναι ... για τη δουλειά μου. 15. Κάνουμε μ' ένα Γάλλο καθηγητή. 16. την ελληνική γλώσσα τρεις ώρες την ημέρα. 17. Έχουμε γερμανικά μαθήματα τέσσερις φορές την 18. Οι φοιτητές της ομάδας μου μιλούν βουλγαρικά. 19. Στο μάθημα οι ακροατές ... φράσεις με τις νέες λέξεις του

κειμένου. 20. Ο γιός μου πάντα ετοιμάζει τα μαθήματά του στο σπίτι.
21. Το παράδειγμά σας δεν μου 22. Κάθε μέρα στο σπίτι ετοιμάζουμε
πολλές ασκήσεις. 23. Ο καθηγητής παρακαλεί τους φοιτητές του να
διαβάζουν νέα κείμενα ..., γιατί πρέπει να ακούνε αυτά που διαβάζουν. 24. Η
φίλη μου τακτικά στα γράμματά μου. 25. Ο δάσκαλος παρακαλεί τους
μαθητές του να διαβάζουν το κείμενο 26. Οι φοιτητές ... την
καθηγήτριά τους μόνο ελληνικά. 27. Εμείς ακόμα δεν να μιλούμε
γαλλικά ελεύθερα. 28. Οι μαθητές της τάξης μου κάθονται στα μαθήματα ...
29. Τώρα μπορούμε να κλίνουμε ενεργητικά και ... ρήματα στον ενεστώτα.
30. Η ελληνική γραμματική δεν είναι 31. Οι Αμερικανοί μιλούν ... 32.
Όταν μιλάς δε σε καταλαβαίνω, όταν μιλάς σε καταλαβαίνω πολύ
καλά. 33. Όταν διαβάζω δυνατά σαν τα μικρά παιδιά. 34. Ακόμα δεν
ξέρετε καλά τη γλώσσα, κάνετε πολλά λάθη στην σας. 35. Όταν οι
μαθητές κάνουν λάθη, ο δάσκαλος τα ... 36. Πρέπει να γράφετε ασκήσεις ...
να κάνετε λάθη. 37. ... τα μαθήματά μου το βράδυ.

Упр. 20. Закончите предложения:

1. Ελληνικό μάθημα δεν έχουμε κάθε μέρα, αλλά ... 2. Ο καθηγητής τους
ρωτά γαλλικά και ... 3. Όταν μελετώ, διαβάζω δυνατά σαν τα μικρά παιδιά,
γιατί ... 4. Αν θέλετε να μιλάτε ελεύθερα ελληνικά, πρέπει ... 5. Ο καθηγητής
παρακαλεί πάντα τους φοιτητές του να 6. Όταν οι φοιτητές κάνουν λάθη
στην ομιλία τους, 7. Όταν μιλάς αργά, ..., όταν μιλάς γρήγορα, ...

Упр. 21. Составьте предложения:

1. μαθαίνω, γλώσσα, φορά, εβδομάδα, επί, ώρα, ελληνικός. 2. μιλώ, φοι-
τητής, ομάδα, ελεύθερα, ελληνικά, χωρίς, λάθος. 3. ετοιμάζω, σπίτι,
τακτικός, γραφτός, προφορικός, άσκηση. 4. σπίτι, σχηματίζω, φράση,
παράδειγμα, άσκηση, διαβάζω, δυνατά, ακούω. 5. καθηγητής, παρακαλώ,
μόνο, μάθημα, μιλώ, γερμανικά. 6. ρωτώ, ελληνικά, φοιτητής, απαντώ,
καθηγητής, επίσης. 7. μπορώ, θεία, ελεύθερα, μιλώ, αγγλικά, προφορά,
ξένος, χωρίς. 8. διδάσκω, ανεπιός, σχολείο, γαλλικά. 9. γυναίκα, παραδίνω,
αγγλικός, τάξη, πέμπτος. 10. γλώσσα, αρέσω, εγγονή, γερμανικός, πολύ.
11. ελληνικός, μέρα, μελετώ, δύσκολος, ώρα. 12. εθνικότητα, φοιτητής,
πολύς, σπουδάζω, Πανεπιστήμιο. 13. φορά, μάθημα, κάνω, εβδομάδα, ελ-
ληνικός, τέσσερις, Ινστιτούτο. 14. κάνω, φοιτητής, όταν, λάθος, διορθώνω,
καθηγητής. 15. ομιλία, πολύς, κάνω, φοιτητής, λάθος, αυτός. 16. πολίτης,
ομάδα, φοιτητής, Ρωσία.

Упр. 22. Ответьте на вопросы преподавателя по микротемам; составьте ситуации на каждую тему, используя данные слова и выражения:

1. Το μάθημα

Ελληνικό μάθημα, Ρώσος φοιτητής, Ελληνίδα καθηγήτρια, εβδομάδα, πέντε φορές, τρεις ώρες την ημέρα, κατά την διάρκεια, μιλώ, ρωτώ, απαντώ, γραφτός, προφορικός, ετοιμάζω τακτικά, ελεύθερα, καταλαβαίνω, αργά, σιγά, δυνατά, ο ένας κατόπιν του άλλου, χωρίς λάθη, διορθώνω, ακόμα μια φορά, μελετώ, αρέσω, φιλολογία, ιστορία, γεωγραφία, επιθυμία, μαθαίνω, χρήσιμος, χτυπά το κουδούνι.

2. Εθνικότητες

Ρώσος, Ρωσίδα, ακροατές, ομάδα, Άγγλος, Αγγλίδα, μιλώ, Αμερικανός, Αμερικανίδα, Γάλλος, Γαλλίδα, Κυπριώτης, Κυπριώτισσα, Γερμανός, Γερμανίδα, πολίτης, πολίτιδα.

Упр. 23. Переведите на греческий язык:

а) 1. Греческий язык у нас бывает три раза в неделю, а английский раз в неделю. 2. Чем вы занимаетесь на уроках греческого и английского языка? — Разговариваем, пишем упражнения на доске, читаем тексты, составляем фразы и примеры. 3. Спряжение каких глаголов вы знаете? — Мы знаем спряжение глаголов действительного и страдательного залога в настоящем времени. 4. Какие уроки вы готовите сейчас? — Сейчас я готовлю уроки по литературе. 5. Вы хорошо понимаете эти упражнения? — Да. 6. Вы можете разговаривать по-гречески? Да, немного могу. 7. Вы понимаете по-французски? — Да, немного понимаю. 8. Вы свободно разговариваете по-гречески, без акцента. 9. Извините меня за эту ошибку. 10. Когда вы готовитесь к занятиям? — Я готовлюсь к занятиям обычно вечером. 11. Мы изучаем английский язык с большим желанием. 12. Письменные и устные упражнения мы делаем дома. 13. Вам нравится греческий язык? — Да, мне очень нравится греческий язык. 14. Какой у вас сейчас урок? — У нас сейчас урок географии. 15. Вы меня хорошо понимаете? — Я вас понимаю хорошо, когда вы разговариваете медленно. 16. На каком курсе вы учитесь? — Я учусь на третьем курсе. 17. Что вы преподаете в школе? — Я преподаю историю. — А ваша жена что преподает? — Она преподает литературу. 18. Кто вам преподает географию? — У нас новый преподаватель

географии, ты его не знаешь. 19. Вы делаете много ошибок в речи. 20. Учитель нас спрашивает по-немецки, и мы ему отвечаем также по-немецки. 21. Каждый день нужно читать по-гречески вслух. 22. Ваша национальность? — По национальности я русский. 23. У вашей преподавательницы какая национальность? — Она англичанка. 24. Гражданином какой страны вы являетесь? — Я гражданин Болгарии. 25. Зачем вам нужен немецкий язык? — Он мне нужен для работы. 26. Вы любите читать вслух или про себя? — Я читаю только про себя. 27. Почему ты не читаешь по-немецки вслух? — Мне не нравится читать вслух. 28. Где ты учишься? — В университете. — Занимаешься много? — Нет, занимаюсь мало. 29. Когда ты готовишь уроки? — Обычно вечером.

б) 1. Дорого стоит ваше платье? — Нет, оно стоит дешево. 2. У тебя есть кожаное пальто? 3. У вас золотой браслет? — Нет, у меня серебряный браслет. 4. Какая чудесная у вас шуба! 5. Вот костюм последней моды. 6. У тебя шелковая рубашка? — Нет, нейлоновая. 7. Где чистое белье? — Вот оно. 8. Почему вы не носите обувь на высоком каблуке? — Мне не нравится обувь на высоком каблуке. 9. Зимой моя бабушка носит шерстяной платок. 10. От дождя у моей жены есть плащ и хороший зонтик.

Упр. 24. Прочтите, переведите и перескажите текст:

Διάλογος

- Αυτός ο άνθρωπος είναι Ρώσος;
- Μάλιστα, είναι Ρώσος.
- Πατρίδα του είναι η Ρωσία;
- Ναι. Τίνος χώρας πολίτης είστε εσείς;
- Και εγώ είμαι πολίτης της Ρωσίας.
- Τι εθνικότητα έχετε;
- Είμαι Γεωργιανός.
- Γεωργιανή είναι η γυναίκα σας;
- Όχι, είναι Ελληνίδα.
- Τι δουλειά κάνετε;
- Εγώ είμαι γιατρός, η γυναίκα μου είναι καθηγήτρια.

Διάλογος

Упр. 25. Ответьте на следующие вопросы:

1. Ποιά γλώσσα μαθαίνετε; 2. Με ποιον κάνετε μάθημα; 3. Έχετε ελληνικά μαθήματα κάθε μέρα; 4. Πόσες φορές την εβδομάδα έχετε ελληνικά μαθήματα; 5. Ποιά γλώσσα μιλάτε στα ελληνικά μαθήματα; 6. Μι ποιον μιλάτε ελληνικά στο μάθημα; 7. Πού μιλάτε ρωσικά; 8. Τι κάνει στα μαθήματα; 9. Πώς ετοιμάζετε τα μαθήματά σας στο σπίτι; 10. Ποιά γλώσσα μιλά στο ελληνικό μάθημα ο καθηγητής σας; 11. Ποιός σας ρωτά ελληνικά και σε ποιον απαντάτε επίσης ελληνικά; 12. Ξέρετε καλά την ελληνική γλώσσα; 13. Μπορείτε να μιλάτε ελληνικά ελεύθερα; 14. Πάντα καταλαβαίνετε καλά τον καθηγητή σας; 15. Ξέρετε καλά την ελληνική γραμματική; 16. Τι μπορείτε να κλίνετε; 17. Τι μάθημα διαβάζετε τώρα; 18. Πώς διαβάζετε το μάθημα; 19. Μιλάτε ελληνικά χωρίς λάθη; 20. Ποιος διορθώνει τα λάθη σας; 21. Κάνετε πολλά λάθη στην ομιλία σας; 22. Πόσες ώρες κάθε μέρα μαθαίνετε την ελληνική γλώσσα στο Ινστιτούτο και πόσες ώρες μελετάτε στο σπίτι; 23. Ποιοι είναι στην αίθουσα τώρα; 24. Άλλος κανένας; 25. Ποιος διδάσκει ελληνικά στους φοιτητές του πρώτου έτους; 26. Ποιανού έτους φοιτητής είστε; 27. Έχετε καθαρή ελληνική προφορά; 28. Μιλάτε ρωσικά; 29. Μιλάτε γαλλικά ή γερμανικά; 30. Μιλάτε ελληνικά σαν Έλληνας; 31. Πώς μαθαίνετε τα ελληνικά; 32. Τι εθνικότητα έχει ο καθηγητής σας; 33. Ποιά είναι η πατρίδα σας; 34. Αυτό το μάθημα είναι δύσκολο ή εύκολο; 35. Πώς πάνε τα ελληνικά σας μαθήματα; 36. Σας αρέσουν τα ελληνικά μαθήματα; 37. Ποιόν ευχαριστείτε για τα καλά ελληνικά μαθήματα; 38. Πόσων χρόνων φαίνεται ο καθηγητής σας;

Упр. 26. Поставьте вопросы к тексту.

Упр. 27. Перескажите текст.

Упр. 28. Переведите на греческий язык:

1. Ваша национальность? — Я русский. А вы? — Я грек. Гражданин какой страны вы являетесь? — Я гражданин России. А вы? Я гражданин Греции. 2. Какой у вас сейчас урок? — У нас сейчас урок греческого языка. 3. Какой язык вы изучаете? — Я изучаю французский язык. 4. Кто с вами занимается греческим языком? — С нами занимается очень хорошая преподавательница-гречанка. 5. Каждый день у нас бывают уроки греческого языка? — Нет, четыре-пять раз в неделю. 6. Чем вы занимаетесь на уроках греческого языка? — На уроках грече

кого языка мы разговариваем по-гречески с нашим преподавателем, читаем тексты, пишем упражнения на доске, задаем друг другу вопросы, склоняем имена существительные и спрягаем глаголы. 7. Сколько часов в день занимаетесь греческим языком? — Каждый день занимаюсь два-четыре часа в институте и два-три часа дома. 8. Где вы готовите свои уроки? — Уроки обычно готовлю в аудитории с магнитофоном. 9. Какие упражнения задает вам преподаватель на дом? — На дом он дает нам устные и письменные упражнения. 10. Вы можете составлять фразы и примеры по-гречески? — Да, мы составляем фразы и примеры по-гречески хорошо. 11. Вы дома читаете греческие тексты вслух или про себя? — Я всегда читаю греческие тексты вслух, чтобы слышать, что я читаю. Наш преподаватель просит нас читать дома только вслух, а не про себя. 12. На уроках вы часто задаете друг другу вопросы по-гречески? — Конечно. Нам очень нравится это упражнение. 13. Моя сестра регулярно отвечает на мои письма. 14. Я второй раз читаю эту книгу. А вы какой раз читаете эту книгу? — Я читаю ее первый раз. 15. Мои студенты аккуратно готовят свои уроки. 16. Мой брат свободно говорит по-французски. 17. Ты можешь разговаривать тихо? 18. Когда вы говорите по-гречески быстро, я вас плохо понимаю. 19. Кто вам преподает французский язык? — Нам преподает его преподавательница-француженка. 20. Кому вы преподаете греческий язык? — Я преподаю его студентам третьего курса. 21. Греческий язык нравится вашим студентам? — Да, он им очень нравится. 22. Вас много в группе? — Нет, нас мало в группе. — Сколько вас в группе? — Нас четверо в группе. 23. Вы много занимаетесь дома? — Да, три-четыре часа в день. 24. Чтобы правильно и без ошибок говорить на иностранном языке, нужно хорошо знать грамматику. 25. В разговоре вы делаете много ошибок. 26. Ваши студенты хорошо и свободно разговаривают по-английски, без ошибок. 27. Мои студенты аккуратно исправляют свои ошибки в письменных упражнениях. 28. Мы очень любим свою Родину. 29. Что это значит? Как ты разговариваешь со своей старшей сестрой! 30. Как идут занятия в институте? — Идут хорошо. Мы очень благодарим своих преподавателей за это.

Упр. 29. Расскажите:

а) о ваших занятиях в институте (об учебной группе, какой ино-

как вы его изучаете, что делает преподаватель на уроке, сколько времени изучаете язык и т.д.)

б) о занятиях ваших детей в школе

Упр. 30. Дайте развернутые ответы на следующие вопросы:

1. Πού και ποια γλώσσα μαθαίνετε;
2. Τι κάνετε στο μάθημα;
3. Τι κάνει ο καθηγητής σας στο μάθημα;
4. Πώς σπουδάζουν τα παιδιά σας στο σχολείο;

Упр. 31. Составьте диалоги на следующие темы:

1. Вы встретили товарища. Спросите его: а) где и на каком факультете он учится, какой язык изучает, изучает ли с желанием, говорит ли он по-гречески, хорошо ли говорит, о чем студенты говорят на уроке, хорошо ли понимают вопросы преподавателя; б) большая ли аудитория, в которой они занимаются, что есть в аудитории, что лежит на столах.

2. Вы разговариваете со своим товарищем по учебной группе. Спросите, что он делает после занятий, читает ли греческие книги, слушает ли радио, смотрит ли телевизор, пишет ли письма друзьям.

3. Вы встретили своего товарища. Спросите его на каком курсе он учится, сколько человек в группе, из каких стран и каких национальностей студенты учатся в его институте и его группе.

ΔΟΠΟΛΝΗΤΕΛΗΝΕ ΤΕΚΣΤΟ

Μαθαίνουμε τα ελληνικά

Ο φίλος μου ο κύριος Μπράουν και η γυναίκα του πηγαίνουν κάθε βράδυ σ'ένα Ινστιτούτο και μαθαίνουν ελληνικά. Η ελληνική γλώσσα είναι χρήσιμη γλώσσα για τον κύριο Μπράουν γιατί κάθε καλοκαίρι περνά τις διακοπές του στην Ελλάδα ή στην Κύπρο. Ο δάσκαλός τους είναι Έλληνας, ο κύριος Αντωνιάδης. Είναι νέος, 35 περίπου χρονών, ψηλός και όμορφος άντρας. Είναι όλοι δεκατρείς μαθητές στην τάξη, ο κύριος και η κυρία Μπράουν, τρεις άλλοι Άγγλοι, ένας Γάλλος και μια Γαλλίδα, δυο Γερμανίδες, ένας Ιταλός, ένας Ισπανός και δυο Ρωσίδες. Στο μάθημα μιλούν μόνο ελληνικά. Μιλούν για πολλά πράγματα, για τα έπιπλα του δωματίου, τους τοίχους, το πάτωμα, το ταβάνι, τα βιβλία και τα περιοδικά. Τι χρώμα

έχουν, πόσα είναι, πού είναι, πώς είναι, τι είναι κ.λ.π. Μιλούν επίσης για τα ρούχα και τα παπούτσια τους, για το σπίτι και τον κήπο τους, για τα δέντρα και τα λουλούδια, για τους γονείς και τους συγγενείς τους, για τους γείτονές τους. Μιλούν επίσης για τη ζωή και την εργασία τους.

Ο δάσκαλος περπατά πάνω-κάτω, εδώ και εκεί μέσα στην τάξη. Στα χέρια του κρατά διάφορα πράγματα, βιβλία, περιοδικά, μολύβια, εικόνες. Πάνω στο γραφείο του επίσης έχει πολλά διάφορα πράγματα: κλειδιά, κουτιά, μαχαίρια, πηρούνια, κουτάλια, ποτήρια. Φέρνει αυτά τα πράγματα από το σπίτι του. Τα βάζει εδώ και εκεί στα διάφορα έπιπλα, στο πάτωμα ή στο παράθυρο, στον τοίχο ή στον πίνακα, στο ντουλάπι ή στο συρτάρι. Και οι μαθητές μιλούν γι' αυτά τα πράγματα, τα παίρνουν στα χέρια τους, τα μετρούν.

Στο μάθημα επίσης διαβάζουν και γράφουν. Διαβάζουν από τον πίνακα ή από το βιβλίο τους. Γράφουν στον πίνακα, στα τετράδια τους ή σ'ένα χαρτί. Γράφουν γράμματα, φράσεις ή αριθμούς. Ο δάσκαλος κάποτε περπατά μπροστά στους μαθητές και ρωτά:

Τι κάνω τώρα; Πού περπατώ; Πώς περπατώ; Τι κρατώ στο χέρι μου; Τι κάνω με το στυλό μου; Πού γράφω; κ.λ.π.

Και οι μαθητές απαντούν:

Περπατάτε. Περπατάτε στο πάτωμα. Περπατάτε με τα πόδια σας βέβαια. Κρατάτε ένα στυλό στο χέρι σας. Δεν κάνετε τίποτα με το στυλό τώρα ή γράφετε με το στυλό, γράφετε στον πίνακα.

Κάποτε οι μαθητές τραγουδούν ελληνικά τραγούδια. Ξέρουν όλοι δύο μικρά τραγουδάκια. Ο Ιταλός τραγουδά πολύ καλά. Οι άλλοι τον φωνάζουν «Καρούζο».

κ.λ.π. (και λοιπά)

и т.д. (и так далее)

Μια φωτογραφία

Αυτή είναι η φωτογραφία μιας μικρής οικογένειας με τέσσερα πρόσωπα. Είναι η φωτογραφία της οικογένειας Πετρίδη. Ο πατέρας ονομάζεται Γιάννης Πετρίδης. Είναι ψηλός και δυνατός άντρας πενήντα χρονών περίπου. Η γυναίκα του η κυρία Πετρίδη, είναι κοντή και μάλλον αδύνατη. Είναι όμορφη κυρία σαράντα πέντε χρονών περίπου. Ονομάζεται Χριστίνα. Ο κύριος και η κυρία Πετρίδη έχουν δυο παιδιά, ένα αγόρι και ένα κορίτσι. Το όνομα του αγοριού είναι Κώστας. Το κορίτσι ονομάζεται Έλλη. Ο Κώστας και η Έλλη είναι παιδιά του σχολείου. Ο Κώστας είναι δεκατεσσάρων

χρονών και πηγαίνει στο γυμνάσιο. Η Έλλη είναι δέκα χρονών και πηγαίνει στο δημοτικό σχολείο. Ο Κώστας είναι μαθητής του γυμνασίου και η Έλλη μαθήτρια του δημοτικού.

Διάλογοι

α)

- Τίνος είναι αυτή η πένα; Είναι δική σου, Γιώργο;
- Όχι, κύριε, δεν είναι δική μου. Η δική μου είναι στο σπίτι.
- Ξέρεις εσύ, Αλέξανδρε, τίνος είναι αυτή η πένα;
- Τι χρώμα είναι, κύριε;
- Είναι πράσινη.
- Νομίζω είναι της Νίκης, αλλά δεν είμαι βέβαιος. Ξέρω, η Νίκη γράφει με πράσινη πένα.

β)

- Ο δικός μου αριθμός είναι το 5. Ποιος είναι ο δικός σου;
- Ο δικός μου είναι το 12.
- Τίνος είναι ο αριθμός το 13.
- Είναι της Μαρίας!
- Όχι, δεν είναι δικό μου το 13. Ο δικός μου αριθμός είναι το 10.
- Ξέρεις τίνος είναι το 13;
- Νομίζω είναι της Σοφίας, αλλά δεν είμαι βέβαιη.
- Είμαι εγώ βέβαιος. Το 13 είναι δικός σου αριθμός. Κοίταξε καλά.
- Δεν μ'αρέσει το 13 και δεν το θέλω.

γ)

- Κατερίνα, ακούς συχνά μουσική;
- Βέβαια, ακούω πολύ συχνά.
- Ποια μουσική σ'αρέσει πιο πολύ;
- Μ'αρέσει η κλασική, αλλά ακούω και τη μοντέρνα. Κι εσένα;
- Κι εμένα μ'αρέσει η κλασική, αλλά ακούω και την ηλεκτρονική.
- Από πού ακούς μουσική;
- Έχω ένα πολύ καλό κασετόφωνο στο δωμάτιό μου και συνήθως ακούω από κει (=από εκεί).
- Πας συχνά στη συναυλία;
- Πάω μόνο, όταν έχει πρόγραμμα, που μ'αρέσει.
- Σήμερα η τηλεόραση έχει μια συναυλία, με έργα Μπαχ ή Βιβάλτι.
- Α! πολύ ωραία. Μ'αρέσουν και οι δύο. Πότε αρχίζει;
- Τώρα, σε δυο λεπτά.

δ)

— Καλημέρα, Κώστα.

— Καλημέρα, Γιάννη.

— Τι κάνεις;

— Καλά, ευχαριστώ, κι εσύ;

— Πολύ καλά. Εσύ πού πας;

— Πάω στο μάθημα.

— Κάνεις μάθημα;

— Ναι, κάνω μάθημα ελληνικών. Μαθαίνω ελληνικά.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ

Γραμματικά:

1. Прошедшее время. Приращение. Аорист. Образование аориста глаголов активной формы первого спряжения. Сигматичный аорист. Асигматичный аорист. Значение и употребление аориста.
2. Обозначение времени. Час. Η ώρα.
3. Предлоги σε, ως, παρά, με, πριν и их значения.
4. Уступительные придаточные предложения

Λεξικό.

Τέκτο: Το ρολόι. Η ώρα.

Δополнительные тексты.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Прошедшее время.

Περασμένοι χρόνοι

Прошедшее время в греческом языке имеет три формы:

1) **παράτατικός** (прошедшее несовершенное или имперфект) *έγραφα* писал, *διάβαζα* читал.

2) **αόριστος** (прошедшее совершенное или аорист): *έγραψα* написал, *διάβασα* прочитал.

3) **υπερσυντέλικος** (предпрошедшее время или плюсквамперфект) *είχα γράψει* давно написал, *είχα διαβάσει* давно прочитал.

Παράτατικός и аористос называются простыми прошедшими временами (*απλοί περασμένοι χρόνοι*).

Υπερσυντέλικος называется сложным прошедшим временем (*σύνθετος περασμένος χρόνος*).

Πρόστατα прошедшие времена. Απλοί περασμένοι χρόνοι

Προίτιση. Αύξηση

Προίτιση называется второстепенный показатель простых прошедших времен — прошедшего совершенного и прошедшего несовершенного времени.

В димотике приращение встречается только в тех формах, где на него падает ударение. В кафаревусе оно бывает во всех формах прошедшего совершенного и прошедшего несовершенного времени.

Приращение бывает **слоговое** (συλλαβική αύξηση) и **временное** (χρονική αύξηση).

Слоговое приращение. Если основа двусложного глагола начинается с согласного звука, то приращением является предшествующий начальному согласному слог ε: *έ-γραφα, έ-γραψα, έ-πιана, έ-πιασα.*

Некоторые глаголы имеют приращением слог η: *ή-θελα, ή-ξερα.*

Буква ρ после слогового приращения ε удваивается *ρίχνω* (бросить) — *έρριξα.*

Временное приращение. Временное приращение встречается главным образом в кафаревусе у глаголов, начинающихся с гласного. Оно состоит в том, что начальный краткий гласный глагола обращается в долгий; долгие начальные гласные остаются без изменения.

В димотике глаголы, начинающиеся с гласного, не имеют приращения. Исключение составляют глаголы *έχω* — *είχα, έρχομαι* — *ήρθα, ήμιαи* — *ήμουν.*

Внутреннее приращение. В сложных глаголах, имеющих первой составной частью наречия *πολύ, παρά, καλά, καλά* и другие, приращение ставится в начале второй составной части сложного глагола: *πολυβλεπα, πολυέγραφα, πολυέγραψα, πολυήξερα, παραήθελα.*

В глаголах с приставками приращение ставится между приставкой и основой, причем, если приставка оканчивается гласным, то этот гласный перед приращением выпадает: *para-dίνω* — *παρ-έδινα, παρ-έδωσα, διακρίνω* — *δι-έκρινα.* Исключение составляют приставки *περί* и *προ*: *περιγράφω* — *περιέγραφα, προλέγω* (предсказывать) — *προέλεγα.*

Прошедшее совершенное (аорист). Αόριστος

Образование аориста глаголов активной формы первого спряжения

В греческом языке различают два вида аориста глаголов активной формы первого спряжения: **сигматичный аорист** (συγματικός αόριστος) и **асигматичный или второй аорист** (άσιγμος ή δεύτερος

Сигматичный аорист. Σιγματικός αόριστος

Сигматичный аорист глаголов активной формы первого спряжения образуется от основы настоящего времени путем прибавления личных окончаний: **-σα, -σες, -σε, -σαμε, -σατε, -σαν(ε)**

1. Если основа глагола оканчивается на согласный, то происходят следующие изменения:

α) π, β, φ, πτ, φτ + σα = -ψα:

επιτρέπω — ἐπέτρεψα, κόβω (резать) — ἐκοψα, γράφω — ἔγραψα, απορρίπτω (отклонять) — ἀπέρριψα, αστράφτω (сверкать) — ἀστράψα, но πέφτω (падать) — ἔπεσα

β) κ, γ, χ, χν, σκ, σσ, ττ + σα = -ξα:

πλέκω — ἐπλεξα, ανοίγω — ἀνοιξα, τρέχω — ἔτρεξα, βρέχει ἔβρεξε, δείχνω — ἔδειξα, υπάρχω — υπήρξα, διδάσκω — δίδαξα, απαλλάσσω (избавлять) — ἀπάλλαξα, πράττω (делать) ἔπραξα

γ) τ, θ, ζ, σ + σα = -σα, реже -ξα:

θέτω (класть) — ἔθεσα, νοιώθω (чувствовать) — ἐνοιώσα, βαδίζω — βάδισα, κοιτάζω — κοίταξα, ἀρέσω — ἄρεσα

δ) ν (-αίνω, -άνω, -είνω, -ήνω, -ένω, -ώνω) + σα = -σα:

σωπαίνω (молчать) — σόπασα, πιάνω — ἐπιασα, κλείνω — ἐκλεισα, σβήνω — ἐσβησα, δένω — ἔδεσα, ενώνω — ἐνώσα

2. Если основа глагола оканчивается на гласный или диграф, то:

α) α, ει, υ, ου + σα = -σα:

σκάω (разрывать) — ἔσκασα, αποκλείω (исключать) — ἀπέκλεισα, ακούω — ἀκουσα, λύω (решать) — ἔλυσα

β) ε + σα = -ευσα:

αναπνέω — ἀνάπνευσα, ρέω (течь) — ἔρρευσα

γ) αυ, ευ, αι + σα = -ψα:

παύω (прекращать) — ἐπαψα, δουλεύω — δούλεψα, χορεύω χόρεψα, κλαίω (плакать) — ἐκλαψα, καίω (жечь) — ἔκαψα

Спряжение глаголов активной формы в сигматичном аористе.

Первое спряжение. Изъявительное наклонение.

Κλίση ενεργητικών ρημάτων πρώτης συζυγίας με σιγματικό αόριστο.
Οριστική έγκλιση

διαβάζω	γράφω	ανοίγω
---------	-------	--------

Ενικός αριθμός

1	διάβα-σα	έγρα-ψα	άνοι-ξα
2	διάβα-σες	έγρα-ψες	άνοι-ξες
3	διάβα-σε	έγρα-ψε	άνοι-ξε

Πληθυντικός αριθμός

1	διαβά-σαμε	γρά-ψαμε	ανοί-ξαμε
2	διαβά-σατε	γρά-ψατε	ανοί-ξατε
3	διάβα-σαν	έγρα-ψαν	άνοι-ξαν

Асигматичный аорист. Ασιγμος αόριστος

Асигматичный аорист глаголов активной формы первого спряжения образуется путем прибавления к основе настоящего времени или к основе аориста личных окончаний:

-α, -ες, -ε,
-αμε, -ατε, -αν(ε)

Асигматически образуют аорист:

1. Неправильные глаголы (ανώμαλα ρήματα).
2. Глаголы с характером основы λ(λλ), λν, μ, ρ, ρν.
3. Глаголы на -ίνω, -ύνω, -άνω.
4. Большинство глаголов на -αίνω.

1. Неправильные глаголы образуют аорист от другого корня или путем изменения корневой гласной или согласной: βλέπω — είδα, λέγω — είπα, πίνω — ήπια, παίρνω — πήρα, δίνω — έδωσα, επανα-
λιμβάνω — επανέλαβα.

2. Глаголы с характером основы **λ, ρ**, некоторые глаголы на **-ίνω, -άνω** и большинство глаголов на **-ύνω** образуют аорист от основы настоящего времени: **κλίνω — ἐκλίνα, κάνω — έκανα, θέλω — ήθελα, φέρω** (приносить) — **έφερα, διακρίνω — διέκρινα**.

3. Глаголы на **-άλλω** при образовании аориста теряют одну **λ**: **βάλλω — έβαλα, βγάλλω — έβγαλα**.

4. Глаголы на **-έλλω** при образовании аориста теряют одну **λ** и изменяют гласный основы **ε** на **ει**: **στέλλω** (посылать) — **έστειλα**.

5. Глаголы на **-έλνω** при образовании аориста теряют согласный **ν** и изменяют гласный основы **ε** на **ει**: **στέλνω** — **έστειλα**.

6. Глаголы на **-έρνω** при образовании аориста теряют согласный **ν**. Некоторые из них изменяют гласный основы **ε** на **ει, α** или **υ**: **φέρνω** (приносить) — **έφερα, σπέρνω — έσπειρα, γδέρνω** (сдирать) — **έγδαρα, σέρνω** (тянуть) — **έσυρα**.

7. Некоторые глаголы на **-ένω, -έμω** при образовании аориста изменяют гласный основы **ε** на **ει**: **μένω — έμεινα, απονέμω** (присуждать) **απένειμα**.

8. Некоторые глаголы на **-αίνω** при образовании аориста теряют суффикс **-αιν-**: **καταλαβαίνω — κατάλαβα, μαθαίνω — έμάθα, πηγαίνω πήγα, ζεσταίνω** (греть) — **ζέστανα**.

Некоторые из них изменяют суффикс **-αιν-** на **-ηκ**: **μπαίνω — πλήκω, βγαίνω — βγήκα**.

Большинство же глаголов на **-αίνω** при образовании аориста изменяют суффикс **-αιν** либо на **-αν**, либо на **-υν**: **πεθαίνω** (умирать) **πέθανα, ακριβαίνω** (дорожать) — **ακρίβυνα, φτωχαίνω** (беднеть) **φτώχυνα**.

Ряд глаголов на **-αίνω** образуют аорист сигматически: **σωπαίνω** (молчать) — **σώπασα, χορταίνω** (наедаться) — **χόρτασα, συσταίνω** (представлять) — **σύστησα**

Спряжение глаголов активной формы в асимметричном аористе.

Первое спряжение. Изъявительное наклонение.

Κλίση ενεργητικών ρημάτων πρώτης συζυγίας με ασυμμετρικό αόριστο.

Οριστική έγκλιση

κλίνω	βάλλω	μαθαίνω
-------	-------	---------

Ενικός αριθμός

1	έκλιν-α	έβαλ-α	έμαθ-α
2	έκλιν-ες	έβαλ-ες	έμαθ-ες
3	έκλιν-ε	έβαλ-ε	έμαθ-ε

Πληθυντικός αριθμός

1	κλίν-αμε	βάλ-αμε	μάθ-αμε
2	κλίν-ατε	βάλ-ατε	μάθ-ατε
3	έκλιν-αν	έβαλ-αν	έμαθ-αν

Значение и употребление аориста

Аорист служит для выражения законченного в прошлом действия и употребляется:

α) для выражения действия, совершившегося в уже закончившийся отрезок времени:

Ο πατέρας γύρισε στο σπίτι το βράδυ.

β) для выражения совершившегося в прошлом действия, ограниченного определенным отрезком времени:

Έμεινα στην Αθήνα πολλά χρόνια. Я жил в Афинах много лет.

γ) для выражения однократного действия:

Το μάθημα τελείωσε. Ο Πέτρος βγήκε έξω.

г) для выражения ряда прошедших действий, передаваемых в той последовательности, в которой они происходили:

Ο καθηγητής μπήκε στην αίθουσα, κάθισε στο γραφείο του και άρχισε το μάθημα. Преподаватель вошел в аудиторию, сел за свой стол и начал урок.

д) для выражения повторяющегося прошедшего действия, когда указано, сколько раз оно повторялось:

Πολλές φορές διάβασα αυτό το βιβλίο. Я много раз читал эту книгу.

Аорист переводится на русский язык прошедшим временем глагола как совершенного, так и несовершенного вида, в зависимости от смысла предложения.

Υπρ. 1. Προσπριάγαιτε ϑελοϑυοίε γλαγοίε β αοριϑτε ν ϑοϑαβτὲ προδλοηονα:

παίρνω, τελειώνω, επιτρέπω, καθίζω, ξέρω, βάζω, καταλαβαίνω, βγαίνω, μπαίνω, δείχνω, κάνω, καπνίζω, πηγαίνω, σβήνω, σχηματίζω, γυρίζω, θέλω, αερίζω, διδάσκω, διορθώνω, δουλεύω, επαναλαμβάνω, καθαρίζω, παραδίνω, ποτίζω, σπουδάζω, λατρεύω, περιγράφω, πλέκω, μπαλώνω, αρχίζω, ενώνω, ακούω, κοιτάζω, μυρίζω, αναπνέω, πιάνω, πίνω, βαδίζω, τρέχω, χορεύω, διακρίνω, ευωδιάζω, αρέσω, ετοιμάζω, στοιχίζω, δένω

Υπρ. 2. Προχτιτε, προεδοιτε ν οβυαϑνιτε υποτρεβλιονε αοριϑτα:

1. Κατάλαβα, όλα όσα διάβασα. 2. Του έδωσα το ϑτυλό μου. 3. Πού έτρεξεϑε τόϑο γρήγορα; 4. Έκανα ένα περίπατο και γύρισα ϑτο σπίτι. 5. Ο γιόϑμαϑ πήγε ϑτο ϑχολείο. 6. Ποιοϑ άνοιξε το παράθυρο; 7. Τελειώσαμε το μάθημα κατά τϑε τρεϑε. 8. Έκλειϑεϑε την πόρτα; 9. Ο δάϑκαλοϑ μπήκε ϑτην τάξη. 10. Πού έβαλεϑε το καπέλο μου; 11. Ο πατέρας βγήκε έξω. 12. Πολλά χρόνια έμεινα ϑτην οδό Πανεπιϑτημίου. 13. Έμαθα γαλλικά ϑτη Γαλλία. 14. Πήρα το κλειδί από το δωμάτιο και έβαλα ϑτην τϑέπη μου. 15. Μου άρεϑε πολύ αυτή η εικόνα. 16. Δεν τον διέκρινα από μακρυά. 17. Επανάλαβα αυτό το μάθημα μερικέϑε φορέϑε. 18. Διορθώϑατε καλά τα λάθη ϑαϑ. 19. Ήπια τϑάι και άρχισα να διαβάζω το μάθημα. 20. Κάπνισα ένα τσιγάρο και γύρισα ϑτην αίθουσα. 21. Τουϑε προέδωσα γερμανικά τρία χρόνια. 22. Δίδαξα ϑτο Πανεπιϑτήμιο δέκα χρόνια. 23. Τον διδάξε ελληνικά έναϑ Έλληναϑ καθηγητήϑ. 24. Ποιοϑ τη διδάξε αγγλικά; 25. Ποιοϑ έϑβηϑε τον πίνακα. 26. Δε μου άρεϑε αυτό. 27. Ο γιόϑμου μου μπήκε ϑτο Πανεπιϑτήμιο. 28. Ο καθηγητήϑ μου έκανε πολλέϑε ερωτήϑεϑε.

Υπρ. 3. Προϑαβτὲ γλαγοίε β αοριϑτε:

1. Ανοίγω το παράθυρο. 2. Κοιτάζω από το παράθυρο. 3. Οι φοιτητήϑε περιγράφουν ο έναϑ τον άλλο. 4. Παίρνω τϑε εφημερίδεϑ και τϑε βάλλω ϑτην τϑάντα μου. 5. Τελειώνουν τα μαθήματά μαϑ το απόγευμα. 6. Του επιτρέπω μια ερώτηϑη. 7. Ο καθηγητήϑ μπαίνει ϑτην αίθουσα και καθίζει ϑτο γραφείο του. 8. Οι μαθητέϑε βγαίνουν από την τάξη. 9. Δεν καταλαβαίνω καλά αυτό το κείμενο. 10. Ο γιόϑμου μου δείχνει τϑε νέεϑε φωτογραφίεϑ του ϑτουϑε φίλοϑου του. 11. Ο Πέτροϑ μου δίνει το ϑτυλό του. 12. Ξέρετε αυτόν τον άντρα. 13. Ο Νικόϑε βάζει το παλτό και βγαίνει έξω. 14. Η κόρη βάζει το νεο φόρεμα και πηγαίνει περίπατο. 15. Σβήνω τον πίνακα με ένα ϑπόγγο. 16. Δένω τϑε γραβάτα πολύ καλά. 17. Πότε γυρίζεις ϑτο σπίτι από το γραφείο ϑου. 18. Δεν την θέλω. 19. Σχηματίζω φράϑεϑε με τϑε νέεϑε λέξειϑε του μαθήματαϑ.

20. Διδάσκω την ελληνική γλώσσα σ'ένα Ινστιτούτο. 21. Διορθώνω τα λάθη μου τακτικά. 22. Δουλεύω σ'αυτό το εργοστάσιο πέντε χρόνια. 23. Επαλαμβάνουμε νέες λέξεις πολλές φορές. 24. Καθαρίζουμε την αίθουσα μόνοι μας. 25. Ποτίζει τα λουλούδια η μητέρα μου. 26. Πού σπουδάσεις; 27. Οι γονείς λατρεύουν τα παιδιά τους. 28. Η γιαγιά πλέκει τις κάλτσες για τον εγγονό της. 29. Ο πατέρας μπαλώνει τα παπούτσια μου. 30. Τα παιδιά ακούνε μουσική από το ραδιόφωνο. 31. Την πιάνω από το χέρι. 32. Πίνω τσάι και πηγαίνω στη δουλειά. 33. Χωρίς γυαλιά δεν διακρίνω καθόλου. 34. Τα τριαντάφυλλα ευωδιάζουν στον κήπο μας. 35. Η κόρη μου πρώτα ιτοιμάζει τα μαθήματά της και μετά πηγαίνει περίπατο. 36. Δε μου αρέσει αυτή η φούστα. 37. Η κόρη μας πηγαίνει στη βιβλιοθήκη τρεις φορές την εβδομάδα. 38. Μας στοιχίζει αυτό ακριβά. 39. Η κόρη μου μπαίνει στο Πανεπιστήμιο.

Упр. 4. Переведите на греческий язык:

1. Я взял эту книгу из библиотеки. 2. Уроки кончились, и мы пошли домой. 3. Учитель вошел в класс и сел за стол. 4. Я ее не знал. 5. Куда ты положил мою шариковую ручку? — Я положил ее в ящик твоего стола. 6. Студенты вышли из аудитории. 7. Мне не понравился новый греческий фильм. 8. Я вас не понял. 9. Она показала мне свое новое платье. 10. Вы курили? — Нет. 11. Почему ваша дочь не ходила сегодня в школу? 12. Миша стер с доски и сел на свое место. 13. Я составил десять предложений с новыми словами. 14. Отец вернулся с работы вечером. 15. Что ему было нужно от вас? 16. Почему вы не проветрили помещение? 17. Греческому языку меня учил один замечательный преподаватель-грек. 18. Почему вы не исправили ошибки в письменной работе? 19. Где работал твой отец? — Он работал на заводе. 20. Сегодня мы несколько раз повторили спряжение глаголов в аористе. 21. Кто сегодня убирал аудиторию? — Марина убирала ее сегодня. 22. Почему не поливали сегодня цветы? 23. Кто преподавал вам английский в школе? 24. Где вы учились? — Я учился в институте иностранных языков. 25. Дед обожал свою внучку. 26. Бабушка связала мне носки. 27. Вечером шел дождь. 28. Мать заштопала мне носки. 29. Когда начался урок? 30. Вы слышали об этом? 31. Я посмотрел ему в лицо. 32. Я схватил его за руку. 33. Куда он побежал? 34. Петр очень хорошо танцевал. 35. Брат не различал цвета. 36. Мы приготовили уроки и пошли гулять. 37. Я много раз ходил в этот театр. 38. Я всегда исправлял ошибки сам. 39. Из них никто не знал греческого языка. 40. Нам это дорого обош-

лось. 41. Ему очень понравился мой новый пиджак. 42. Мой племянник поступил в университет.

2. Обозначение времени

1) При обозначении времени (на вопрос «который час? *τι ώρα είναι;*») употребляется глагол *είναι*, количественное числительное и слово *η ώρα*, которое часто опускается:

Τι ώρα είναι τώρα; — *Τώρα είναι 5 (η ώρα).*

2) При обозначении времени до половины часа включительно употребляется союз *και* и указывается минувший час. Слово *λεπτό* (минута) обычно опускается:

8.05 — *είναι οχτώ (η ώρα) και πέντε (λεπτά).*

11.20 — *είναι ένδεκα (η ώρα) και είκοσι (λεπτά).*

3.10 — *είναι τρεις (η ώρα) και δέκα (λεπτά).*

0.25 — *(η ώρα) είναι μήδεν και είκοσι πέντε (λεπτά).*

3) При обозначении времени после половины часа употребляется предлог *παρά* (без) и указывается последующий час. Слово *λεπτό* обычно опускается:

2.40 — *είναι τρεις (η ώρα) παρά είκοσι (λεπτά).*

5.50 — *είναι έξι (η ώρα) παρά δέκα (λεπτά).*

6.55 — *είναι εφτά (η ώρα) παρά πέντε (λεπτά).*

При обозначении времени после половины часа иногда употребляется союз *και* и указывается минувший час:

3.40 — *είναι τρεις (η ώρα) και σαράντα (λεπτά).*

4.50 — *είναι τέσσερις (η ώρα) και πενήντα (λεπτά).*

4) При обозначении половины часа употребляется слово *μισή* и указывается минувший час:

5.30 — *είναι πέντε και μισή.*

3.30 — *είναι τρεις και μισή.*

8.30 — *είναι οχτώ και μισή.*

5) Очень часто при обозначении половины часа употребляется неизменяемая форма *-μισι* (в положении после гласной) и *-ήμισι* (в положении после согласной), которая добавляется к соответствующему численному числительному, обозначающему час:

5.30 — *είναι πεντέμισι.*

8.30 — *είναι οχτώμισι.*

3.30 — *είναι τρεισήμισι.*

4.30 — *είναι τεσσερισήμισι.*

6) При обозначении четверти часа употребляется слово **τέταρτο** (четверть):

0.15 — είναι μηδέν και τέταρτο.

10.15 — είναι δέκα (η ώρα) και τέταρτο.

7.45 — είναι οχτώ παρά τέταρτο.

7) При ответах на вопрос **τι ώρα**; (в котором часу?) употребляется количественное числительное с артиклем женского рода в сочетании с предлогом **σε** и словом **η ώρα**, которое может опускаться:

Στη μια (η ώρα). Στη μιάμιση.

Στις πέντε (η ώρα). Στις πεντέμισι.

Στις τέσσερις (η ώρα). Στις τεσσερισημισι.

Στις έξι (η ώρα) και τέταρτο.

8) На вопрос **τι ώρα είναι**; (который час?) можно отвечать кратко:

Τι ώρα είναι; — Τρεις και δέκα. Τεσσερισημισι. Πέντε. Έξι παρά τέταρτο. Εφτά και μισή. Ένδεκα και τέταρτο. Εννιάμισι. Δώδεκα παρά είκοσι. Μιάμιση. Μηδέν και είκοσι. Η ώρα μηδέν.

В греческом языке счет времени ведется до полудня (**πριν από το μεσημέρι** или **προ μεσημβρίας**, сокращенно **π.μ.**) и после полудня (**μετά το μεσημέρι** или **μετά μεσημβρίαν**, сокращенно **μ.μ.**): 8 π.μ., 8 μ.μ.

Упр. 5. Ответьте на вопрос: τι ώρα είναι;

Είναι 4.15, 2.25, 5.40, 3.45, 12.05, 9.35, 1.00, 7.30, 8.10, 4.30, 6.30, 11.30, 8.35, 1.15, 12.45, 10.00

Упр. 6. Переведите на греческий язык:

1. Который сейчас час? — Сейчас половина девятого. 2. В котором часу у вас начинаются уроки? — Уроки начинаются в девять часов утра. 3. Сколько часов вы работаете? — Мы работаем 8 часов. 4. Когда заканчиваются ваши занятия в институте? — Занятия в институте заканчиваются в половине третьего. 5. В котором часу вы возвращаетесь домой из института? — Я возвращаюсь домой в половине пятого. 6. В котором часу вы начинаете готовить уроки? — Обычно я начинаю готовить уроки в половине седьмого. 7. Когда заканчивается первый урок? — Первый урок заканчивается без четверти десять. А когда начинается второй? — Второй урок начинается без пяти десять, а заканчивается без двадцати одиннадцать.

3. Предлоги σε, ως, μέχρι, παρά, με, πριν и их значения

1. Предлог **σε** употребляется с винительным падежом при обозначении времени, периода, срока: в; через:

Τρώμε **στη** μία. Τρώμε **στις** εννιάμισι. Έρχομαι στο σπίτι **στις** πέντε.

Το μάθημα αρχίζει **σε** μισή ώρα. Урок начинается через полчаса.

Η δουλειά μας τελειώνει **σε** λίγες ώρες.

2. Предлог **με** употребляется с винительным падежом при обозначении срока, промежутка времени: с ... до, между:

Το πρωί οχτώ **με** δέκα έχω μάθημα. Утром с восьми до десяти я занимаюсь.

Το βράδυ εννιά **με** ένδεκα βλέπω τηλεόραση.

3. Предлоги **ως, μέχρι(ς)** употребляются с винительным падежом при обозначении времени и места (до, вплоть до):

Από το πρωί **ως** το βράδυ. Από τις πέντε **ως** τις οχτώ ετοιμάζω τα μαθήματά μου.

Ως τότε; — **Ως** τα τώρα. **Ως** αύριο.

Με κοίταξε απ' την κορφή **ως** τα νύχια. **Ως** εκεί επάνω.

Μέχρι την άνοιξη. **Μέχρι** σήμερα.

Μέχρι εδώ. **Μέχρι** εκεί. Πάμε μαζί **μέχρι** το σχολείο. **Μέχρι** ποια ώρα (или **ως** τι ώρα) διαβάσατε χτες; — **Μέχρι** (или **ως**) τις οχτώ το βράδυ.

4. Предлог **παρά** употребляется с винительным падежом в значении «без; без малого»:

Είναι τρεις **παρά** είκοσι. Είναι πέντε **παρά** τέταρτο. Είκοσι **παρά** ένα.

Εκατό **παρά** πέντε.

5. Предлог **πριν** употребляется с винительным или родительным падежом при указании времени или пространства (до, перед, раньше):

Πριν δέκα χρόνια. Десять лет тому назад.

Πριν λίγα χρόνια. Несколько лет тому назад.

Πριν την ώρα или **πριν** της ώρας. Раньше времени.

Καταιβαίνω από το трам μια στάση **πριν** το τέρμα. Я выхожу из трамвая на предпоследней остановке.

Часто предлог **πριν** употребляется в сочетании с предлогом **από**:

Πριν από πολλά χρόνια. Много лет тому назад.

Το διάβασα πολύ **πριν από** σένα. Я прочитал это значительно раньше тебя.

Πριν απ' όλα. Прежде всего.

Πριν από το σπίτι μας είναι ένα σχολείο.

Упр. 7 Заполните пропуски предложениями:

1. Τα μαθήματά μας στο Ινστιτούτο αρχίζουν εννιά. 2. Γύρισα στο σπίτι ... μια. 3. Έρχομαι στο Πανεπιστήμιο οχτώμισι. 4. Τελειώσαμε τη δουλειά μας έξι και μισή. 5. Το πρώτο μάθημα τελειώνει δέκα ... τέταρτο. 6. Το μάθημα τελειώνει. ... λίγα λεπτά. 7. Το πρωί τρώμε ... οχτώ. 8. Ο πατέρας μου εργάζεται οχτώ ... τέσσερις. 9. Έχω μάθημα το απόγευμα πέντε ... οχτώ. 10. Η ώρα είναι ένδεκα ... είκοσι. 11. Σήμερα δουλεύουμε ... τις πεντέμισι. 12. Τελειώσαμε αυτή τη δουλειά ... το απόγευμα. 13. από το σπίτι μας είναι θέατρο. 14. δέκα χρόνια δούλεψα σ' αυτό το σχολείο. 15. Ο αδερφός μου ετοίμασε τα μαθήματά του από μένα. 16. Σήμερα ο γιός μου γύρισε από το σχολείο ... της ώρας. 17. Γράφω ... το στυλό. 18. Μυρίζουμε ... τη μύτη. 19. Γύρισα από την Αθήνα ... λίγες μέρες. 20. ... σήμερα δεν το ήξερα.

Упр. 8. Переведите на греческий язык:

1. Сегодня мы начали занятия в 10 часов. 2. Брат вернулся с работы в 6 часов вечера. 3. Вечером с 5 до 8 я готовлю уроки. 4. С 4 до 5 вечера я обычно читаю газеты. 5. До сегодняшнего дня я не знал об этом ничего. 6. Брат пробыл в этом городе до весны. 7. До школы мы шли вместе. 8. От дома до института они ходят вместе. 9. Брат работает в конторе с утра до вечера. 10. Сейчас без 20 четыре, а занятия заканчиваются в 4 часа. 11. Почему вы вернулись раньше времени? 12. Занятия начинаются через час. 13. Лена написала это упражнение раньше всех (раньше меня). 14. Сестра возвращается домой раньше меня.

4. Уступительные придаточные предложения.**Ενδοτικές ή παραχωρητικές προτάσεις**

Придаточные предложения уступительные указывают на явления, несмотря на которые осуществляется то, о чем говорится в главном предложении. Они присоединяются к сказуемому главного предложения уступительными союзами **αν και, μολονότι, ενώ** (хотя, несмотря на то что, вопреки тому что, однако, но):

Έχω ένα χρυσό ρολόϊ του χεριού, **αν και** όχι ακριβό.

Έχει καλά παπούτσια, **αν και** όχι νέα.

Της γράφει τακτικά, **ενώ** δεν του απαντάει.

Αν και η κόρη του είναι νέα και ωραία, ο Πέτρος δεν την θέλει.

Δεν ξέρει την αγγλική γλώσσα καλά, **μολονότι** τη μελετά πολύ.

Упр. 9. Переведите на греческий язык:

1. Хотя я тебя плохо знаю, ты мне нравишься. 2. Хотя этот учебник и плохой, но другого у нас нет. 3. Хотя ты и хороший работник, ты нам не нужен. 4. Я не знаю этого человека, хотя живу в этом доме несколько лет. 5. Он разговаривает по-гречески плохо, хотя изучает его два года. 6. Хотя греческий язык и трудный, мы изучаем его с большим желанием. 7. Я не получила от него ни одного письма, хотя написала ему несколько писем. 8. Я пошел туда, хотя там никого не знал.

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

	αδιάβροχος, η, ο	водонепроницаемый
	ακριβής, ης, ες	точный, правильный, верный
	ακριβώς	точно; как раз
	άλλωστε	к тому же, кроме того
	αν και	хотя
η	ανατολή	восход (солнца)
	ανοξείδωτος, η, ο	нержавеющий
	αποτελώ (ε)	составлять, образовывать
	άρα	итак, следовательно, значит
ο	αριθμός	цифра
το	αστέρι (άστρο)	звезда
το	ατσάλι	сталь
ο	δείκτης (δείχτης)	стрелка
το	δευτερόλεπτο	секунда
	διαιρούμαι	делиться, разделяться
	διαιρώ (ε)	делить, разделять
η	δύση	заход, закат (солнца); запад
το	εικοσιτετράωρο	сутки
	εμπρός	вперед (о времени)
	εντελώς	совершенно, вполне
	επισκευάζω	ремонттировать
η	επισκευή	ремонт
	επιτραπέζιος, α, ο	настольный
	ηλεκτρονικός, ή, ο	электронный
η	ζωή	жизнь
	ηλεκτρονικός, ή, ό	электронный
ο	ήλιος	солнце

η	ημερομηνία	дата, число
η	θήκη	корпус (часов)
	ίσιος, α, ο	равный, одинаковый
	ίσος, α, ο	равный, одинаковый
η	καδένα	цепочка (для часов)
	καθαρίζω	чистить
το	καθάρισμα	чистка; уборка (помещения)
ο	καιρός	время; погода
η	κάσα	корпус (часов)
	κανονίζω	регулировать; проверять, сверять (часы)
	κουάρτζ (нескл.)	кварцевый
	κουρδίζω (κουρντίζω)	заводить (часы)
το	κρύσταλλο	стекло (для часов)
	λάμπω	светить(ся), сиять, сверкать, блестеть
	λαστιχωτός, ή, ό	пластиковый, эластичный
το	λεπτό	минута
το	λουράκι	ремешок
η	μάρκα	марка (изделия)
το	μερόνυχτο	сутки
τα	μεσάνυχτα	полночь; в полночь
το	μεσημέρι	полдень; в полдень
	μεταλλικός, ή, ό	металлический
το	μέτρο	метр (единица измер.)
	μέχρι	до, вплоть до
	μηχανικός, ή, ό	механический
	μισός, ή, ό	половинный
η	μορφή	форма, вид
	μπράβο!	браво! молодец! отлично! превосходно!
το	μπρασελέ (нескл.)	браслет
η	νύχτα	ночь
την	νύχτα	ночью
	όποτε (союз)	когда
	παρά (союз)	без
	παραλληλόγραμμος, η, ο	прямоугольный
η	πέτρα	камень

η	πλάκα	пластина, пластинка
	ποτέ	никогда
	πρίν	до, перед, раньше
η	πρόοδος	успех, прогресс
	πρώτα	сперва, сначала
το	ραδιόφωνο	радиоприемник
	σηκώνομαι	вставать, подниматься (с постели)
	σηκώνω	поднимать; будить
	σημαίνω	означать, значить
	σημειώνομαι	обозначаться, отмечаться
	σημειώνω	обозначать, отмечать
	σταματώ (α)	останавливаться
τα	συγχαρητήρια	поздравления
	σχεδόν	почти; около, примерно
το	σχήμα	форма
το	τέταρτο	четверть
	τυχαίνω (έτυχα)	случаться, приходится
το	φεγγάρι	луна
	φέρω (φέρνω) (έφερα)	нести, носить; везти, возить; приводить
	φεύγω (έφυγα)	уходить, уезжать
το	χρονόμετρο	хронометр
	χτες (χθες)	вчера
ο	ωρολογάς	часовщик
το	ωρολόγιο	часы
το	ωρολογοποιείο	часовая мастерская
	ως (предлог)	до, вплоть до

Выражения и словосочетания. Εκφράσεις

το ρολόι του χεριού	наручные часы
η πλάκα του ρολογιού	циферблат
το ρολοί από ατσάλι	стальные часы
με δερμάτινο λουράκι	с кожаным ремешком
αδιάβροχο για 100 μέτρα ρολοί	водонепроницаемые на глубине до 100 метров часы
μικρός δείκτης	часовая стрелка
μεγάλος δείκτης	минутная стрелка
λεπτός δείκτης	секундная стрелка

τι καιρό κάνει σήμερα;	какая сегодня погода?
— σήμερα κάνει κρύο	— сегодня холодно
το ρολοί δείχνει ακριβώς την ώρα	часы показывают точное время
το ρολοί πηγαίνει σωστά	часы идут правильно
το ρολοί πάει πίσω	часы отстают
το ρολοί πηγαίνει πίσω (κατά)	часы отстают
δυο λεπτά το μερόνυχτο	на две минуты в сутки
κανονίζω το ρολοί μου	проверять часы
κουρντίζω το ρολοί	заводить часы
το ρολοί σταμάτησε	часы остановились
ένα τέταρτο της ώρας	четверть часа
δεν έχω καλή ώρα	мои часы не точно показывают время
το λαστιχωτό μπρασελέ	пластиковый ремешок
μπρασελέ από λεπτό δέρμα	ремешок из тонкой кожи
σε λίγες ώρες	через несколько часов
σ'ένα τέταρτο	через четверть часа
σε λίγα λεπτά	через несколько минут
μισή ώρα	полчаса
σε μισή ώρα	через полчаса
πριν την ώρα	раньше времени, преждевременно
πριν από το μεσημέρι	до обеда
πριν τις δέκα	до десяти часов
μετά το μεσημέρι	после полудня, после обеда
όποτε θέλετε	когда хотите
όποια ώρα θέλετε	в любое время
στην ώρα	вовремя
όποτε τύχει	когда придется, когда попало
το ρολοί πάει μπροστά (εμπρός)	часы спешат
δεν έχω ώρα απάνω μου	у меня нет при себе часов
έχω (α)πάνω μου...	иметь при себе... (что-л.)
ανοίγω το ραδιόφωνο	включать радиоприемник
πάνω-κάτω	приблизительно, около, примерно

Упр. 10. Прочтите, переведите следующие тексты, перескажите их содержание:

Τι είναι αυτό; — Είναι ένα ρολοί.

Τι μορφή έχει το ρολοί; — Είναι στρογγυλό.

Τι έχει; — Έχει μια πλάκα με αριθμούς και δυο δείκτες.

Τι χρώμα είναι οι αριθμοί της πλάκας; — Είναι μαύροι. †

Τι είναι ο μικρός δείκτης; — Ο μικρός δείκτης είναι ο δείκτης των ωρών

Τι είναι ο μεγάλος δείκτης; — Ο μεγάλος δείκτης είναι ο δείκτης των λεπτών.

Υπάρχει ακόμα κανένας δείκτης επάνω στην πλάκα του ρολογιού;
Επάνω στην πλάκα του ρολογιού υπάρχει ένας τρίτος λεπτός δείκτης.

Τι δείκτης είναι αυτός; — Είναι ο δείκτης των δευτερολέπτων.

Πότε είναι το μεσημέρι; — Το μεσημέρι είναι στις δώδεκα ακριβώς.

Πότε λάμπει ο ήλιος; — Ο ήλιος λάμπει την ημέρα.

Πότε λάμπουν τα άστρα και το φεγγάρι; — Τα άστρα και το φεγγάρι λάμπουν τη νύχτα.

Τι είναι το πρωί; — Το πρωί είναι ένα μέρος του μερονύχτου από τις έξι ως το μεσημέρι.

Τι είναι το απόγευμα; — Είναι ένα μέρος του μερονύχτου από το μεσημέρι ως τις έξι.

Τι είναι το βράδυ; — Είναι ένα μέρος του μερονύχτου από τις έξι ως τη νύχτα.

Τι είναι η νύχτα; — Είναι ένα μέρος του μερονύχτου από τη δύση μέχρι την ανατολή του ηλίου.

Πώς πάει το ρολόϊ σου; — Το ρολόϊ μου πάει καλά.

Πώς πάει το ρολόϊ του; — Το ρολόϊ του πάει πίσω.

Πώς πάει το ρολόϊ του πατέρα; — Πάει μπροστά.

Κανονίζεις τακτικά το ρολόϊ σου; — Μάλιστα, το κανονίζω τακτικά από το ράδιο.

Τι ώρα σε σήκωσε η μητέρα; — Σήμερα με σήκωσε στις εξήμισι το πρωί

Πότε σηκώνεσαι το πρωί; — Σηκώνομαι στις επτά το πρωί συνήθως.

Πότε έχεις μαθήματα; — Έχω μαθήματα το απόγευμα έξι με εννιά.

Τι ρολόγια έχετε; — Τώρα έχουμε αδιάβροχα ρολόγια με χρονόμετρο και ημερομηνία σε τρία χρώματα.

Διάλογοι

α)

— Καλησπέρα σας, Πέτρο.

— Καλησπέρα σας, Μαρία.

— Τι ώρα είναι, παρακαλώ;

— Τώρα είναι πέντε και τέταρτο.

— Τι ώρα έχουμε μάθημα;

— Έχουμε μάθημα στις έξι. Άρα έχουμε καιρό, σχεδόν μια ώρα.

— Κατά τις επτά τελειώνουμε;

— Ναι, τελειώνουμε κατά τις επτά.

β)

— Τι ώρα είναι;

— Γιατί ρωτάς; Εσύ δεν έχεις ρολοί ή δε δουλεύει το ρολοί σου;

— Έχω ρολοί, αλλά δεν πάει καλά, πάει πολύ μπροστά, λέει 9.05.

— Μα και το δικό μου δεν πάει και τόσο καλά, πάει λίγο πίσω, λέει 8.45.

γ)

— Έχετε, παρακαλώ, ρολοί;

— Μάλιστα, κύριε.

— Τι ώρα είναι;

— Δέκα παρά πέντε.

— Εγώ έχω ακριβώς δέκα.

— Πάει καλά το ρολοί σας;

— Μάλιστα, το ρολοί μου πάει πολύ καλά, δεν πηγαίνει ούτε μπροστά ούτε πίσω.

— Πότε κουρντίζετε το ρολοί σας;

— Το βράδυ κατά τις δέκα η ώρα.

— Εγώ όποτε τύχει, μια το πρωί, μια το βράδυ, μια το μεσημέρι.

— Γι' αυτό δεν πάει καλά το ρολοί σας. Να, ακούστε, τώρα χτυπάει δέκα.

— Ευχαριστώ, βάζω το ρολοί μου στις δέκα ακριβώς.

Упр. 11. Подберите антонимы и составьте предложения:

μικρός δείκτης, λεπτός, μέρα, μεσημέρι, έρχομαι, διαιρώ, λαστιχωτός, παραλληλόγραμμος.

Упр. 12. Раскройте скобки:

1. Το δικό μου ρολοί του χεριού είναι (τετραγωνικός, παραλληλόγραμμος, στρογγυλός). 2. Το ρολοί έχει (πίνακας, πλάκα) με αριθμούς και δείχτες. 3. Ο μικρός δείκτης είναι ο δείκτης (λεπτό, ώρα). 4. Ο μεγάλος δείκτης είναι ο δείκτης (δευτερόλεπτο, λεπτό, ώρα). 5. Ο λεπτός δείκτης είναι ο δείκτης (ώρα, δευτερόλεπτο, λεπτό). 6. Το φεγγάρι και τα άστρα λάμπουν (μέρα, νύχτα). 7. Ο ήλιος λάμπει (μέρα, μεσάνυχτα). 8. Το πρωί

είναι ένα μέρος του μερονύχτου από τις έξι ως (νύχτα, μεσημέρι). 9. Το απόγευμα είναι ένα μέρος (νύχτα, μερόνυχτο, μεσάνυχτα) από το μεσημέρι ως τις έξι. 10. Έχω ένα (χρυσός, ασημένιος) ρολόϊ, που δείχνει την ώρα (σωστά, ακριβώς, πίσω, μπροστά). 11. Η πλάκα του ρολογιού (σημειώνομαι, διαιρούμαι) σε 12 ίσα μέρη. 12. Το ρολοϊ μου είναι παλιό και πολύ συχνά (κουρδίζω, σταματώ, καθαρίζω). 13. Χτες έφερα το χρυσό μου ρολοϊ σ'ένα γνωστό (γιατρός, εργάτης, ωρολογάς). 14. (Επισκευάζω, καθαρίζω, κουρντίζω) το ρολοϊ μου συνήθως το βράδυ. 15. Ο γιός μου έφερε χτες το ρολοϊ του στο ωρολογοποιείο για (καθάρισμα, επισκευή, κούρδισμα). 16. Ο αδερφός μου (έρχομαι, φεύγω, σηκώνομαι) συνήθως στις εφτάμισι το πρωί. 17. Χτες με (βλέπω, ακούω, σηκώνω) πολύ πρωί η θεία μου. 18. Ο φίλος μου έχει ένα (μηχανικός, ηλεκτρονικός, κουάρτζ) ρολοϊ. 19. Η γυναίκα μου έχει ένα ρολοϊ (από ατσάλι, χρυσό) με (δερμάτινος, μεταλλικός, λαστιχωτός) μπρασελέ. 20. Έχω ένα αδιάβροχο για 100 μέτρα ρολοϊ (από ανοξειδωτο ατσάλι, χρυσός) με χρονόμετρο και ημερομηνία. 21. Ο θείος μου έχει ένα ρολοϊ (χέρι, τοίχος, τσέπη, επιτραπέζιος) με 21 πέτρες με χρυσή καδένα. 22. Ο γιός μου γυρίζει από το σχολείο (μετά το μεσημέρι, το απόγευμα, το βράδυ). 23. Το σχήμα του ρολογιού μου είναι (παραλληλόγραμμος, στρογγυλός, τετράγωνος). 24. Τελειώνουμε το μάθημα σε (ένα τέταρτο, λίγα λεπτά, μισή ώρα). 25. Η αδερφή του έχει ένα χρυσό ρολοϊ με δερμάτινο (καδένα, μπρασελέ, λουράκι). 26. Δεν του άρεσε (καδένα, μάρκα, ζωή) στο χωριό. 27. Η γιαγιά (πηγαίνω, φέρνω) τον εγγονό της στο σπίτι από το σχολείο.

Упр. 13. Заполните пропуски словами:

1. Η μητέρα μας ... συνήθως στις 7 η ώρα το πρωί. 2. Κάνω μάθημα στο Πανεπιστήμιο 9 ... 3. Έχω ένα ρολοϊ από ... με δερμάτινο ... 4. Ο γιός μου έχει ένα ... για 100 μέτρα ρολοϊ με ... μπρασελέ. 5. Η γυναίκα μου έχει ένα ... ρολοϊ με λαστιχωτό ... 6. Τελειώνω τη δουλεά μου μετά το ... 7. Ο πατέρας γύρισε από το γραφείο του πριν ... 8. Η κόρη μου γύρισε από το σχολείο στην... 9. Μου αρέσει ένα ηλεκτρονικό ρολοϊ με λαστιχωτό ... 10. Το μπρασελέ μου είναι από λεπτό ... 11. Η φίλη μου έχει ένα ... ρολοϊ από ... με ... λουράκι. 12. 24 ώρες αποτελούν ένα ... 13. Το ηλεκτρονικό μου ρολοϊ ... την ώρα ακριβώς. 14. Το κουάρτζ ρολοϊ μου ... καλά. 15. ... σας πάει μπροστά. 16. ... του ρολογιού διαιρείται σε δώδεκα ίσα ..., που ... με αριθμούς από το ένα ως το δώδεκα. 17. Το ρολοϊ έχει δυο ... 18. Ο μεγάλος δείκτης είναι ο δείκτης των ... 19. Ο λεπτός δείκτης είναι ο δείκτης των ... 20. Ο ήλιος ... την

ημέρα. 21. Τη νύχτα λάμπουν και ... 22. Ο αδερφός μου γυρίζει στο σπίτι μετά το ... 23. Έχω ένα ρολόι της τσέπης με χρυσή ... 24. Το σχήμα του ρολογιού μου είναι ... 25. Κουρδίζω το ρολόι μου μια φορά ... 26. Το ρολόι μου δείχνει την ώρα ... 27. Το ρολόι μου είναι παλιό και τον τελευταίο ... άρχισε και ... συχνά, θέλει ... ή ... 28. Ο μπαμπάς μου φέρνει συχνά το ρολόι του σε ... 29. Ένας γνωστός μου ... κάθεται στην οδό Πανεπιστημίου. 30. Οι φοιτητές μου έχουν μεγάλη ... στα ελληνικά. 31. Ακόμα έχουμε καιρό, ... μια ώρα. 32. Συνήθως ο ίδιος το πρωί. 33. τακτικά το ρολόι μου από το ράδιο. 34. Κουρντίζω το ρολόι μου ... μια το βράδυ, μια το μεσημέρι. 35. ... του ρολογιού της φίλης μου είναι «Ζενίτη». Το ρολόι της έχει ... από ... ατσάλι. 36. Σήμερα εγώ ... την κόρη μου στο σπίτι από το σχολείο.

Упр. 14. Составьте предложения;

1. έρχομαι, σπίτι, Ινστιτούτο, η ώρα, απόγευμα.
2. ηλεκτρονικός, μερόνυχτο, πηγαίνω, λεπτό, πίσω.
3. ρολόι, θεία, παραλληλόγραμμος, σχήμα, ασημένιος.
4. πλάκα, αριθμός, δείκτης, ρολόι, συνήθως, από, ως.
5. δείκτης, μικρός, μεγάλος, δείχνω, λεπτό, ώρα.
6. λεπτός, δευτερόλεπτο, δείχνω, δείκτης, ρολόι.
7. πρωί, σηκώνομαι, ώρα, συνήθως.
8. γυρίζω, εργασία, σπίτι, εφτάμισι, μεσημέρι.
9. αρέσω, λάμπω, μέρα, ήλιος, νύχτα, αστέρι, φεγγάρι.
10. ρολόι, μάρκα, ηλεκτρονικός, ακριβώς, δείχνω, ώρα.
11. πάω, κουάρτζ, καθηγητής, ρολόι, σωστά.
12. ρολόι σου, λεπτό, πηγαίνω, μπροστά.
13. τώρα, είναι, τέταρτο, τρεις, και, μάθημα, αρχίζω.
14. μάθημα, πρώτος, τελειώνω, δέκα, τέταρτο, παρά.
15. πλάκα, ίσος, διαιρούμαι, μέρος, ρολόι.
16. ασημένιος, μορφή, ρολόι, τετράγωνος, μάρκα.
17. αριθμός, πλάκα, σημαίνω, ρολόι, ώρα, λεπτό.
18. φέρω, ωρολογάς, ρολόι, που, κάθομαι, γνωστός.
19. καθηγήτρια, λάθος, σημειώνω, μολύβι, γραπτός, φοιτητής, κόκκινος.
20. παλιός, τελευταίος, καιρός, σταματώ, αρχίζω, ρολόι.
21. κουρντίζω, φορά, μερόνυχτο, βράδυ, ώρα, ίδιος.
22. όταν, σημαίνω, δείκτης, μισή, μικρός, τέσσερις, μεγάλος, ότι.
23. φέρω, χτες, ωρολογοποιείο, πηγαίνω, μπροστά, σταματώ, επισκευή,

24. μάθημα, κατά, τελειώνω, συνήθως.
25. καθηγητής, αργά, καταλαβαίνω, μιλώ, όλα, γρήγορα, όταν, καθόλου
26. φοιτητής, πρόοδος, μάθημα, μεγάλος, ομάδα, γαλλικός.
27. χθες, σηκώνω, παιδί, έξι, ώρα, πρωί, μητέρα.
28. ρολοί, έχω, κουάρτζ, παραλληλόγραμμος, ατσάλι, αδιάβροχος, μπρασελέ, μεταλλικός, κάσα, ανοξειδωτος.
29. ηλεκτρονικός, ρολοί, λαστιχωτός, μπρασελέ.
30. χτες, γυρίζω, γραφείο, πριν την ώρα, στην ώρα.
31. κουντιζω, μηχανικός, φορά, ρολοί, εικοσιτετράωρο, όποτε τύχει.
32. αδιάβροχος, ρολοί, χρονόμετρο, ημερομηνία, με, σε, σχήμα, παραλληλόγραμμος, θήκη, ατσάλι, ανοξειδωτος.

Упр. 15. Закончите предложения:

1. Το απόγευμα είναι ένα μέρος του μερονύχτου που ... 2. Κάθε ρολοί έχει μια πλάκα με ... 3. Επάνω στην πλάκα του ρολογιού υπάρχει ένας τρίτος λεπτός δείκτης, που ... 4. Όταν και οι δυο δείκτες είναι στο δώδεκα σημαίνει, ότι ... 5. Η πλάκα του ρολογιού διαιρείται σε δώδεκα ίσα μέρη, που ... 6. Το ρολοί μου άρχισε και σταματάει συχνά και 7. Δεν καταλαβαίνω καλά αυτά, που 8. Καταλαβαίνουμε όλα, όταν 9. Έχω ένα ηλεκτρονικό ρολοί με ... 10. Έχω ένα γνωστό ωρολογά, που ...

Упр. 16. Ответьте на вопросы преподавателя по микротемам; со ставьте ситуации на каждую микротему, используя данные слова и выражения:

1. Το ρολοί μου

χρυσός, ρολοί, στρογγυλός, τετραγωνικός, ηλεκτρονικός, μηχανικός, κουάρτζ, αδιάβροχος, με χρονόμετρο, με ημερομηνία, μεγάλος δείκτης, μικρός δείκτης, λεπτός δείκτης, δείχνω, πλάκα, λεπτό, δευτερόλεπτο, διαιρούμαι, σημαίνω, αριθμός, σταματώ, δείχνει την ώρα ακριβώς, πηγαίνει πίσω, πηγαίνει εμπρός, πηγαίνει σωστά, φέρω στο ωρολογιοποιείο, ωρολογάς, επισκευή, καθάρισμα, το ρολοί του χεριού (της τσέπης, του τοίχου), επιτραπέζιο ρολοί, λουράκι, δερμάτινος, μπρασελέ, ατσάλι, λαστιχωτός, σχήμα, χρώμα, παραλληλόγραμμος, κάσα, ανοξειδωτος, κρύσταλλο.

2. Τι ώρα είναι;

με συγχωρείτε, 1.00, 4.00, 11.15, 3.50, 10.45, πότε, αρχίζω, μάθημα, τελειώνω, γυρίζω σπίτι, σηκώνομαι, από ... ως, 7 με 9, πριν τις 8, πριν από το

μεσημέρι, σε μισή ώρα, σε λίγα λεπτά, μετά το μεσημέρι, γυρίζω στην ώρα, γυρίζω πριν την ώρα.

Упр. 17. Прочтите и перескажите тексты:

Πώς είναι το ρολοί μου

Το ρολοί μου είναι στρογγυλό. Έχει μια πλάκα άσπρη με μαύρους αριθμούς και τρεις δείχτες. Ο μικρός δείκτης δείχνει τις ώρες, ο μεγάλος τα λεπτά και ο τρίτος δείκτης τα δευτερόλεπτα. Το ρολοί μου είναι χρυσό, και πάει πάντα καλά. Δεν πάει ούτε μπροστά ούτε πίσω, γιατί το κουρντίζω πάντα την ίδια ώρα και είναι καλή μάρκα.

Διάλογος

- Ποιος είναι στο δωμάτιο;
- Ένας άντρας και μια γυναίκα κάθονται μπροστά στο τραπέζι.
- Είναι γυναίκα ή αδερφή του άντρα;
- Είναι γυναίκα του.
- Πώς τους λένε;
- Τους λένε κυρία Αντωνίου και κύριο Αντωνίου.
- Ποιος άλλος είναι στο δωμάτιο;
- Ένα αγόρι παίζει με τη γάτα του στο πάτωμα. Ένα κορίτσι είναι επίσης στο δωμάτιο. Στέκεται όρθιο μπροστά στο τραπέζι και γράφει μ'ένα μολύβι.
- Είναι το κορίτσι και το αγόρι παιδιά του κυρίου και της κυρίας Αντωνίου;
- Όχι, η Μαρία δεν είναι κόρη τους. Δεν είναι Ελληνίδα.
- Είναι το αγόρι ο γιός τους;
- Ναι. Τον λένε Γρηγόρη. Είναι οχτώ χρονών.
- Η Μαρία μιλάει ελληνικά;
- Όχι, μιλάει αγγλικά.
- Την καταλαβαίνει ο Γρηγόρης;
- Όχι, αλλά η κυρία Αντωνίου την καταλαβαίνει. Όταν η Μαρία μιλάει αργά, η κυρία Αντωνίου την καταλαβαίνει αρκετά καλά.
- Καταλαβαίνετε αυτά, που λέω τώρα;
- Όχι, δεν καταλαβαίνω. Εγώ, όταν μιλάτε γρήγορα ελληνικά, δεν καταλαβαίνω τίποτα, όταν μιλάτε αργά-αργά, τα καταλαβαίνω όλα. Επίσης καταλαβαίνω όλα όσα διαβάζω.

- Μπράβο, συγχαρητήρια για την πρόοδό σας!
- Ευχαριστώ.

Στο ελληνικό μάθημα

Εγώ είμαι Έλληνας καθηγητής. Παραδίνω τα ελληνικά. Οι φοιτητές μου είναι Ρώσοι. Μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα. Την ελληνική γλώσσα έχουν τέσσερις φορές την εβδομάδα. Στα ελληνικά μαθήματα μιλούν μόνο ελληνικά με τον καθηγητή τους. Κατά τη διάρκεια του μαθήματός μου οι φοιτητές διαβάζουν, γράφουν στα τετράδια τους και στον πίνακα, σχηματίζουν φράσεις και παραδείγματα στα ελληνικά. Στο σπίτι ετοιμάζουν τακτικά τα μαθήματά τους, γράφουν διάφορες ασκήσεις. Στο σχολικό βιβλίο υπάρχουν πολλές ασκήσεις.

Πάντα παρακαλώ τους φοιτητές μου να μιλούν στο μάθημά μου μόνο ελληνικά. Τούς ρωτώ ελληνικά και μου απαντούν επίσης ελληνικά. Οι φοιτητές μου δε μιλούν ακόμα καλά ελληνικά, μα καταλαβαίνουν όλα. Τώρα διαβάζουν το έβδομο μάθημα, διαβάζουν ο ένας κατόπιν του άλλου. Όταν κάνουν λάθη, τα διορθώνω αμέσως.

Είμαι Έλληνας. Ακόμα δεν ξέρω καλά τα ρωσικά. Κάθε μέρα δυο-τρεις ώρες μαθαίνω τη ρωσική γλώσσα. Τα μαθήματά μου πάνε καλά. Μπορώ να μιλώ λίγο ρωσικά, να διαβάζω καλά, τα καταλαβαίνω όλα, αν και δεν τι ξέρω εντελώς καλά. Έχω ένα καλό Ρώσο καθηγητή.

Упр. 18. Переведите на греческий язык:

1. Я занимаюсь по три часа в день. 2. Он занимается три раза в неделю французским языком. 3. Мой сын готовит уроки быстро и аккуратно. 4. Почему ты не отвечаешь на ее письма? 5. Почему ты меня ни о чем не спрашиваешь? 6. Мой старший брат свободно говорит по-немецки. 7. Вы делаете много ошибок в разговоре. 8. Многие из моих студентов пишут упражнения почти без ошибок. 9. Наша преподавательница всегда аккуратно исправляет ошибки студентов. 10. Мой двоюродный брат дает уроки английского языка. 11. Вы знаете, что означает это слово? — Не знаю. 12. Ему не нравится его фамилия. 13. Гражданином какой страны вы являетесь? — Я являюсь гражданином Греции. 14. Ваша национальность? — Я француженка. 15. Мне понравилась жизнь этих людей. 16. Мне не нравится такая жизнь. 17. Мы ничего не знаем о его жизни в нашем городе. 18. Не знаю, кто привел мальчика домой.

ΤΕΚΤ. ΚΕΙΜΕΝΟ

Το ρολόϊ

Να ένα αδιάβροχο για 100 μέτρα ρολόϊ του χεριού από ατσάλι με χρονόμετρο και ημερομηνία. Είναι παραλληλόγραμμο με μεταλικό μπρασελέ. Έχει μια όμορφη πλάκα με αριθμούς και δύο δείχτες. Ο μικρός δείκτης είναι ο δείκτης των ωρών. Ο μεγάλος δείκτης είναι ο δείκτης των λεπτών. Επί πάνω στην πλάκα του ρολογιού υπάρχει ένας τρίτος λεπτός δείκτης. Είναι ο δείκτης των δευτερολέπτων. Η πλάκα του ρολογιού διαιρείται σε δώδεκα ίσα μέρη, που σημειώνονται με αριθμούς από το ένα ως το δώδεκα.

Όταν και οι δύο δείχτες είναι στο δώδεκα, σημαίνει ότι είναι μεσημέρι, αν είναι ημέρα, ή μεσάνυχτα, αν είναι νύχτα.

Έχω ένα χρυσό ρολόϊ της τσέπης με 18 πέτρες. Η καδένα είναι επίσης χρυσή. Αν και είναι ακριβό, δε δείχνει σωστή ώρα. Κάποτε πάει πίσω, κάποτε μπροστά και τον τελευταίο καιρό άρχισε και σταματάει. Αυτό θέλει επισκευή ή καθάρισμα. Χτες το έφερα σ'ένα ωρολογοποιείο.

Να το ρολόϊ του τοίχου μας, είναι πολύ ακριβές. Δεν πηγαίνει ούτε μπροστά ούτε πίσω. Να, ακούστε, τώρα χτυπάει οχτώ. Το κουντίζουμε μια φορά την εβδομάδα και το κανονίζουμε τακτικά από το ράδιο.

Ο φίλος μου έχει ένα ωραίο ηλεκτρονικό ρολόϊ με λαστιχωτό μπρασελέ. Δείχνει ακριβώς την ώρα.

Η γυναίκα μου έχει ένα ρολόϊ κουάρτς με λουράκι από πράσινο λεπτό δέρμα. Το σχήμα του ρολογιού της είναι στρογγυλό. Το ρολόϊ της έχει κάσα από ανοξείδωτο ατσάλι.

Να το επιτραπέζιο ρολόϊ μου. Είναι μηχανικό. Πηγαίνει πολύ καλά. Το κουντίζω την ίδια πάντα ώρα.

Η ώρα

Μια ώρα έχει εξήντα λεπτά. Ένα λεπτό έχει εξήντα δευτερόλεπτα. Οι κοσι τέσσερις ώρες αποτελούν ένα μερόνυχτο ή εικοσιτετράωρο.

— Τι ώρα είναι, σας παρακαλώ;

— Είναι μία (1.00). Είναι δύο (2.00). Είναι τρεις (3.00). Είναι τέσσερις (4.00). Είναι πέντε και δέκα (5.10). Είναι έξι και πέντε (6.05). Είναι επτά και δεκαπέντε, είναι επτά και τέταρτο (7.15). Είναι οχτώ και είκοσι (8.20). Είναι εννέα και είκοσι πέντε (9.25). Είναι δέκα και τριάντα, είναι δέκα και μίση, είναι δεκάμισι (10.30). Είναι έντεκα και σαράντα ή είναι δώδεκα παρά είκοσι

(11.40). Είναι τέσσερις παρά είκοσι πέντε (3.35). Είναι επτά παρά τέταρτο (6.45). Είναι πέντε παρά δέκα (4.50). Είναι δώδεκα ακριβώς (12.00), είναι μεσημέρι. Ο ήλιος λάμπει. Είναι μέρα. Το φεγγάρι και τα άστρα λάμπουν. Είναι νύχτα. Είναι μεσάνυχτα.

Το πρωί: από τις έξι ως το μεσημέρι.

Το απόγευμα: από το μεσημέρι ως τις έξι.

Το βράδυ: από τις έξι ως τη νύχτα.

Η νύχτα: από τη δύση μέχρι την ανατολή του ηλίου.

— Τι ώρα (πότε) τρώτε το πρωί;

— Τρώμε στις εφτάμισι.

— Τι ώρα τρώτε το μεσημέρι;

— Τρώμε στη μία.

— Και το βράδυ;

— Το βράδυ τρώμε στις οχτώμισι.

— Φεύγετε;

— Ναι, φεύγω, αλλά σε τρία λεπτά είμαι πάλι εδώ.

— Όχι σε τρία, σε ένα λεπτό.

— Τι ώρα έρχεστε στο σπίτι;

— Έρχομαι στο σπίτι στις εφτά.

— Τί ώρα είναι;

— Είναι 9 π.μ. (πριν από το μεσημέρι). Είναι 5 μ.μ. (μετά το μεσημέρι).

— Πότε βλέπετε τηλεόραση;

— Βλέπω τηλεόραση από τις 9 ως τις 11 το βράδυ.

— Πότε εργάζεστε;

— Εργάζομαι από τις 8 ως τις 5.

— Πότε μένετε στο γραφείο;

— Μένω στο γραφείο από τις 8 το πρωί ως τις 5 το απόγευμα.

— Ποτέ τελειώνει η δουλειά σας;

— Η δουλειά μας τελειώνει σε λίγες ώρες.

— Πότε φεύγετε από το σπίτι;

— Φεύγω από το σπίτι πριν τις 7.30. Καμιά φορά φεύγω μετά τις 8 το πρωί.

— Πότε γυρίζετε στο σπίτι;

— Γυρίζω στο σπίτι πριν (από) το μεσημέρι και κάποτε μετά το μεσημέρι.

— Είστε πάντα στην ώρα σας;

— Όχι, δεν είμαι ποτέ στην ώρα μου.

Τι ώρα είναι;

— Με συγχωρείς, τι ώρα είναι τώρα;

— Ακριβώς δεν ξέρω. Το ρολοί μου δείχνει δέκα παρά τέταρτο, μα πάει λίγο μπροστά.

— Πόσα λεπτά πηγαίνει το ρολοί σου μπροστά;

— Δυο-τρία λεπτά το μερόνυχτο πάνω-κάτω.

— Δεν είναι πολύ. Πότε κουντίζεις συνήθως το ρολοί σου;

— Το κουντίζω πάντα στις ένδεκα η ώρα το βράδυ και το κανονίζω τακτικά. Πού είναι το δικό σου το ρολοί;

— Το ρολοί μου είναι παλιό και τον τελευταίο καιρό άρχισε και σταματάει συχνά. Χτες το έφερα σ'ένα γνωστό ωρολογά για επισκευή και καθάρισμα.

Упр. 19. Ответьте на вопросы:

1. Τι ρολοί έχεις; 2. Τι μπρασελέ έχεις; 3. Τι μορφή έχει το ρολοί σου;
4. Σε πόσα ίσα μέρη διαιρείται η πλάκα του ρολογιού; 5. Πώς σημειώνονται αυτά τα μέρη; 6. Τι δείχνει ο μικρός δείκτης; 7. Τι δείχνει ο μεγάλος δείκτης;
8. Τι δείχνει ο λεπτός δείκτης; 9. Πόσα λεπτά έχει μια ώρα; 10. Πόσα δευτερόλεπτα έχει ένα λεπτό; 11. Πόσες ώρες αποτελεί ένα εικοσιτετράωρο;
12. Πότε λάμπει ο ήλιος; 13. Πότε λάμπουν τα αστέρια και το φεγγάρι;
14. Τι θα πει πρωί; 15. Τι θα πει μεσημέρι; 16. Τι θα πει απόγευμα; 17. Τι θα πει βράδυ; 18. Τι θα πει νύχτα; 19. Τι θα πει μεσάνυχτα; 20. Πώς πάει το ρολοί σου; 21. Τι ώρα λέει το ρολοί σου; 22. Το ρολοί του πατέρα σου πάει πίσω ή μπροστά; 23. Τι ώρα είναι τώρα; 24. Τι ώρα τρως το πρωί; 25. Τι ώρα τρως το μεσημέρι; 26. Τι ώρα τρως το βράδυ; 27. Τι ώρα φεύγεις από το σπίτι το πρωί; 28. Τι ώρα γυρίζεις στο σπίτι το βράδυ; 29. Πώς δείχνει την ώρα το ρολοί σου; 30. Το ρολοί σου είναι χρυσό; 31. Το ρολοί σου είναι ακριβό; 32. Πόσα λεπτά ή δευτερόλεπτα πάει το ρολοί σου μπροστά ή πίσω; 33. Πότε κουντίζεις το ρολοί σου; 34. Κανονίζεις τακτικά το ρολοί σου από το ράδιο; 35. Έχει κανείς από σας ένα ρολοί της τσέπης; 36. Το ρολοί σου σταματάει συχνά; 37. Έχεις έναν καλό γνωστό ωρολογά; 38. Έφερες το ρολοί σου στο ωρολογοποιείο; 39. Τι ώρα αρχίζει το μάθημά σου; 40. Τι ώρα τελειώνει το μάθημά σου; 41. Φεύγεις από το σπίτι πριν ή μετά τις 8 το πρωί; 42. Ποιος σε σηκώνει το πρωί; 43. Τι ώρα σηκώνεσαι; 44. Είσαι πάντα στην ώρα σου; 45. Τι ρολοί έχετε στο σπίτι; 46. Τι ρολόγια σου αρέσουν μηχανικά, ηλεκτρονικά ή κουάρτς; 47. Ποιός από σας έχει ένα αδιάβροχο ρολοί με χρονόμετρο και ημερομηνία; 48. Τι προτιμάς μεταλλικό μπρασελέ ή δερμάτινο λουράκι; 49. Τι μάρκα έχει το ρολοί σου;

Упр. 20. Поставьте вопросы к тексту.

Упр. 21. Перескажите текст.

Упр. 22. Расскажите какие у вас часы.

Упр. 23. Переведите на греческий язык:

1. Который час? — На моих часах половина второго. 2. Мои часы показывают точное время. 3. Мне нравится циферблат ваших часов. 4. Циферблат разделен на 12 равных частей, обозначенных цифрами от 1 до 12. 5. У моих часов две стрелки: большая и маленькая. Секундной стрелки у них нет. Большая стрелка показывает минуты, а маленькая часы. 6. Без четверти три, четверть пятого, половина первого ночи, двадцать пять минут девятого, без десяти одиннадцать, пять минут первого ночи, четверть первого ночи, половина двенадцатого. 7. Сегодня солнце светит ярко. 8. Сегодня замечательная ночь. Ярко светит луна и сияют звезды. 9. Встаю обычно в 7 часов утра. 10. Занимаюсь в институте с 9 до 3. 11. После обеда гуляю в саду. 12. У вас золотые часы? — Нет, у меня стальные часы. 13. Какой формы часы у вашей жены? — У нее прямоугольные часы. 14. В котором часу вы приходите домой с работы? — Домой я прихожу в половине шестого вечера. 15. У дяди хорошие карманные часы. 16. Мои часы требуют ремонта. Вчера я их отнес в часовую мастерскую. 17. Мой знакомый часовщик живет здесь недалеко. 18. Она показала нам свои новые электронные часы. 19. Я завожу свои часы раз в сутки в одно и то же время. 20. Вы завели свои часы? Да, завел в 11 часов. 21. Который сейчас час? — Извините, я не знаю. Мои часы находятся в ремонте. 22. Мои часы показывают точное время. Я их проверял сегодня утром по радио. 23. Ваши часы спешат на две минуты. 24. Настольные часы отстают на 30 секунд. 25. Мои часы идут вперед на две-три минуты в сутки. 26. Какой браслет у ваших часов? У моих часов металлический браслет. 27. Какие часы у твоего друга? У него кварцевые часы с пластиковым ремешком. 28. У тебя серебряные часы? — Нет, у меня золотые часы с кожаным ремешком. 29. Какой марки у тебя часы? — Марка моих часов «Зенит». 30. Я завожу свои часы, когда придется. 31. Отец встает всегда в одно и то же время. 32. Сегодня меня подняли в семь часов. 33. Когда вы начинаете работать? — Ровно в восемь. — А когда кончаете работать? — В половине пятого. 34. Мы заканчиваем занятия обычно к шести часам вечера. 35. В котором часу твой отец уходит из дома? — В половине восьмого.

36. Урок кончается через четверть часа. 37. Урок начинается через несколько минут. 38. Вчера сын вернулся из школы раньше времени. 39. Учитель пометил что-то в своем блокноте красным карандашом. 40. В котором часу вы едите вечером? — Вечером мы едим обычно в половине восьмого. 41. Дети гуляют почти час. 42. В сутках 24 часа. 43. У моих часов корпус из нержавеющей стали.

Упр. 24. Расскажите:

а) о вашем рабочем дне (когда встаете, в котором часу выходите из дома, когда начинаются занятия и когда заканчиваются, сколько часов находитесь в университете, когда возвращаетесь домой, с какого и по какой час готовите уроки);

б) о рабочем дне вашего друга (когда он начинает работать, что делает в течение дня, когда кончает работать, в котором часу приходит домой, в котором часу встает и уходит на работу, чем занимается вечером после работы).

Упр. 25. Дайте развернутый ответ:

1. Πώς είναι το ρολοί σας;
2. Πώς είναι το επιτραπέζιο ρολοί σας (το ρολοί του τοίχου).
3. Πώς είναι το ρολοί της γυναίκας (του άντρα) σας.

Упр. 26. Составьте диалоги:

1. Вы разговариваете с товарищем о своих часах и о часах своего друга. 2. Вы разговариваете с товарищем о своем рабочем дне, о рабочем дне вашего друга.

Упр. 27. Выучите наизусть:

1. Όσα φέρνει η ώρα, δε φέρνει ο χρόνος. Год тих, а час лих.
2. Η καλή μέρα απ' το πρωί φαίνεται. Хороший день утром красен.
3. Κάθε πράγμα στην ώρα του. Всеу свое время.

ΔΟΠΟΛΝΗΤΕΡΗΕ ΤΕΚΣΤΕ

Χρόνος

Όταν θέλω να μάθω τι ώρα είναι, κοιτάζω το ρολοί μου. Έχω χρυσό ρολοί του χεριού, που συνήθως πηγαίνει πολύ καλά, αλλά μερικές φορές δε λείχνει την ώρα ακριβώς.

Όταν πηγαίνει μερικά λεπτά μπροστά ή πίσω, το πάω στο ρολογά κι αυτός το καθαρίζει ή το επισκευάζει.

Είναι πολύ εύκολο να μάθει κανείς την ώρα στα ελληνικά. Για τις ώρες λέμε: είναι μια η ώρα, είναι δυο η ώρα, είναι τρεις η ώρα και ούτω καθ'εξής.

Όταν και οι δύο οι δείκτες είναι στο δώδεκα, σημαίνει ότι είναι μεσημέρι (αν είναι μέρα) η μεσάνυχτα (αν είναι νύχτα).

Όταν η ώρα δεν είναι ακριβώς, λέμε: οχτώ και πέντε, οχτώ και δέκα, οχτώ και τέταρτο, οχτώμισι, εννιά παρά είκοσι, εννιά παρά τέταρτο, εννιά παρά δέκα και τα λοιπά.

Η ώρα επισήμως λέγεται και με άλλο τρόπο. Όταν είναι μια μετά το μεσημέρι, λέμε: είναι δεκατρείς. Ύστερα λέμε δεκατρείς και πέντε, δεκατρείς και δέκα, δεκατρείς και σαράντα και τα λοιπά.

Διάλογος

- Τι ώρα είναι, Αντρέα;
- Είναι δέκα και δέκα.
- Όχι, είσαι μπροστά. Εσύ Γιώργο τι ώρα κάνεις;
- Δέκα παρά πέντε.
- Εσύ είσαι πίσω. Τώρα είναι δέκα ακριβώς.

Διάλογος

- Τι ώρα είναι;
- Είναι τρεις παρά είκοσι.
- Α, είναι τόσο νωρίς. Πάει καλά το ρολοί σου;
- Όχι, πάει λίγο μπροστά.
- Το ρολοί της Μητρόπολης πάει καλά;
- Όχι, δεν πάει καλά, χάλασε.

Διαλόγος

- Συγγνώμη, τι ώρα είναι, παρακαλώ;
- Είναι ενδεκάμισι.
- Α, είναι αργά, πρέπει να πάω στο σπίτι, γιατί έρχεται η θεία μου από τη Γαλλία.
- Τι ώρα φτάνει;
- Μα, το μεσημέρι, νομίζω. Χαίρετε.
- Χαίρετε.

Διάλογος

- Τι ώρα αρχίζεις τη δουλειά σου το πρωί;
- Αρχίζω στις οχτώ ακριβώς και τελειώνω στις τεσσερισήμισι το απόγευμα.
- Εγώ δουλεύω χωρίς διακοπή ως τις τρεισήμισι και γυρίζω στο σπίτι μου κατά τις τέσσερις και μισή.
- Εσύ έχεις όμως και το Σάββατο δουλειά, ενώ εγώ δεν έχω.

Διάλογος

- Πόσες φορές την ημέρα πηγαίνεις στη δουλειά σου;
- Πηγαίνω δυο φορές την ημέρα.
- Πόσες φορές την εβδομάδα πηγαίνεις στο σινεμά;
- Πηγαίνω δύο φορές την εβδομάδα.
- Πόσες φορές τον μήνα πηγαίνεις στο θέατρο;
- Πηγαίνω τρεις φορές τον μήνα.
- Πόσες φορές το χρόνο πηγαίνεις ταξίδι;
- Πηγαίνω μια φορά το χρόνο.

Διάλογος

- Πού εργάζεσαι, Μαρία;
- Εργάζομαι σε μια Τράπεζα.
- Είσαι ευχαριστημένη από τη δουλειά σου;
- Ω, ναι, μου αρέσει πολύ, άλλωστε όλα τα απογεύματα και τα Σαββατοκύριακα δεν εργάζομαι.
- Το σπίτι σου είναι μακριά από την Τράπεζα;
- Ευτυχώς μένω πολύ κοντά και δεν παίρνω λεωφορείο, αλλά πηγαίνο με τα πόδια.
- Α, πολύ ωραία. Εγώ εργάζομαι σ' ένα σχολείο. Πρέπει να σηκώνομαι κάθε πρωί από τις 6.30.
- Γιατί τόσο νωρίς;
- Γιατί το σχολείο είναι έξω από την Αθήνα, στο Ψυχικό.
- Πώς πηγαίνεις εκεί, με το λεωφορείο του σχολείου;
- Ευτυχώς έχω ένα μικρό αυτοκίνητο και έτσι ξεκινώ λίγο πιο αργά.

Ελληνικό μάθημα

Ο Αντώνης πηγαίνει στο Ινστιτούτο ξένων γλωσσών και μαθαίνει αγγλικά. Τώρα μιλά και διαβάζει αγγλικά αρκετά καλά. Μιλά με Άγγλους

και τους καταλαβαίνει, όταν μιλούν βέβαια σιγά και καθαρά. Όταν μιλούν γρήγορα, δεν τους καταλαβαίνει.

Στο γραφείο του συναντά πολύ συχνά Άγγλους ή Αμερικανούς. Έχει επίσης δυο καλούς φίλους, τον Μάικ και τη Μαίρη. Νοικιάζουν τελευταία ένα διαμέρισμα κοντά στο δικό του. Είναι δυο θαυμάσιοι άνθρωποι. Πηγαίνουν συχνά το βράδυ στο διαμέρισμά του και βλέπουν τηλεόραση ή πίνουν καφέ. Κάποτε βγαίνουν έξω για φαγητό. Την περασμένη Κυριακή — ήταν θαυμάσια μέρα — πήγαν εκδρομή στη θάλασσα. Έφυγαν νωρίς το πρωί και γύρισαν αργά το απόγευμα μετά τη δύση του ηλίου. Όταν είναι μαζί, πάντοτε μιλούν αγγλικά. «Είναι παράξενο» λει ο Αντώνης, «όταν μιλούν σε μένα, καταλαβαίνω πολύ καλά τι λένε, αλλά όταν μιλά ο ένας στον άλλο ή όταν μιλούν με άλλους Άγγλους, δεν τους καταλαβαίνω καλά. Μου φαίνεται πως μιλούν πολύ γρήγορα».

Το μάθημα στο Ινστιτούτο είναι το βράδυ. Πολλοί μαθητές δεν πηγαίνουν, όταν βρέχει ή όταν κάνει κρύο, αλλά ο Αντώνης δεν χάνει μάθημα. Κρύο ή βροχή, είναι πάντοτε εκεί και στην ώρα του. Σπάνια, πολύ σπάνια πηγαίνει αργά.

η Μητρόπολη	кафедральный собор
χάλασε	сломался
και ούτω καθ' εξής (κ. ο. κ.)	и так далее (и т.д.)
ήταν	был
είναι παράξενο	странно

Τα ρολόγια

Αδιάβροχα μέχρι 50 μετρά βάθος τα ρολόγια έχουν κάσα από ανοξειδωτο ατσάλι, κρύσταλλο που δεν χαράσσεται και αδιάβροχο δερμάτινο λουράκι.

ΜΑΘΗΜΑ ΟΓΔΟΟ

Γραμματικά:

1. Зависимое прошедшее глаголов активной формы 1-го спряжения.
2. Правильные и неправильные глаголы.
3. Склонение причастия *ενδιαφέρων, ενδιαφέρουσα, ενδιαφέρον*.
4. Наречия. Классификация наречий. Образование наречий от прилагательных.
5. Предлог *μετά* и его значения.
6. Синонимы.
7. Придаточные предложения причины.

Λεξικό.

Τέκστο: Σλουδέξ.

Δοπολιτιέλιε τέκστο.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Ζαβιςιμοε προшедеше глаголов ακτιβной формы первого спряжения.

Υποτακτική του ενεργητικού αορίστου πρώτης συζυγίας

Образование зависимого прошедшего глаголов активной формы первого спряжения

Ζαβιςιμοε προшедеше глаголов активной формы первого спряжения образуется от основы аориста путем прибавления личных окончаний: -ω, -εις(-ης), -ει(-η), -ο(υ)με, -ετε, -ουν и частицы *να*:

γράφω — έγραψα (γραψ-) — *να γράψω*

διαβάζω — διάβασα (διαβασ-) — *να διαβάσω*

Некоторые глаголы при образовании зависимого прошедшего изменяют гласный основы аориста:

παίρνω — πήρα (πηρ-) — *να πάρω*

πηγαίνω — πήγα (πηγ-) — *να πάω*

Некоторые глаголы при образовании зависимого прошедшего теряют суффикс основы аориста -ηκ-:

μπαίνω — μπήκα (μπ-) — να μπ-ω

βγαίνω — βγήκα (βγ-) — να βγ-ω

βρίσκω — βρήκα (βρ-) — να βρ-ω

Σπρσжение активных глаголов в зависимом прошедшем.

**Κλίση των ενεργητικών ρημάτων πρώτης συζυγίας
στην υποτακτική του αορίστου**

γράφω   βρίσκω (находить)

Ενικός αριθμός

Πληθυντικός αριθμός

1	να γράψ-ω	να βρ-ώ	να γράψ-ο(υ)με	να βρ-ούμε
2	να γράψ-εις	να βρ-είς	να γράψ-ετε	να βρ-είτε
3	να γράψ-ει	να βρ-εί	να γράψ-ουν	να βρ-ούν

Упр. 1. Проспрягайте следующие глаголы в зависимом прошедшем и составьте предложения:

τελειώνω, καθαρίζω, καθίζω, ξέρω, βάζω, καταλαβαίνω, δείχνω, καπνίζω, σβήνω, σχηματίζω, γυρίζω, δένω, αερίζω, διδάσκω, διορθώνω, δουλεύω, επαναλαμβάνω, παραδίνω, ποτίζω, σπουδάζω, λατρεύω, περιγράφω, πλέκω, βρέχει, μπαλώνω, ακούω, κοιτάζω, πιάνω, τρέχω, χορεύω, σηκώνω, κανονίζω, κουρντίζω, φέρω, επισκευάζω, φεύγω, σημειώνω.

Упр. 2. Раскройте скобки:

1. Ο Πέτρος θέλει να (παίρνω) αυτή την εφημερίδα. 2. Δεν μπορώ να (τελειώνω) αυτή τη φράση. 3. Πρέπει να (επαναλαμβάνω) αυτή τη φράση ακόμα μια φορά. 4. Πρέπει να (γυρίζω) στο σπίτι στην ώρα. 5. Πρέπει να (αερίζω) την αίθουσα. 6. Δεν μπορούμε να (διορθώνω) αυτό το λάθος. 7. Δεν μπορούμε να (καταλαβαίνω) αυτή την πρόταση. 8. Δεν θέλει να (δουλεύω). 9. Πρέπει να (ποτίζω) τα λουλούδια. 10. Ο γιός μου θέλει να (σπουδάζω) στο Πανεπιστήμιο. 11. Τώρα πρέπει να (βρέχει). 12. Η καθηγήτρια παρακαλεί τους φοιτητές να (περιγράφω) τις οικογένειές τους. 13. Πρέπει να (μπι

λώνω) τα παπούτσια σας. 14. Θέλαμε να (χορευώ) λίγο. 15. Πρέπει να (γράφω) και αυτή την άσκηση. 16. Η μητέρα ήθελε η κόρη της να (βάζω) αυτό το φόρεμα. 17. Δεν μπορώ να (βρίσκω) το στυλό μου. 18. Η αδερφή μου θέλει να (φεύγω) απ'αυτή τη δουλειά. 19. Μπορείς να (παίρνω) το περιοδικό μου. 20. Ο πατέρας μου πρέπει να (πηγαίνω) εκεί σήμερα το βράδυ. 21. Πρέπει να (κανονίζω) το ρολόι σου από το ράδιο. 22. Πρέπει να (κουρντίζω) το ρολοϊ του τοίχου. 23. Έφερα το ρολοϊ μου στο ωρολογοποιείο να το (επισκευάζω) και να το (καθαρίζω). 24. Πρέπει να (σημειώνω) τις προτάσεις με τους αριθμούς. 25. Οι φοιτητές πρέπει να (σχηματίζω) δέκα φράσεις με τις νέες λέξεις του κειμένου. 26. Σας παρακαλώ να με (σηκώνω) στις 7 η ώρα το πρωί. 27. Ο Νίκος θέλει να (βάζω) το κοντό του παντελόνι. 28. Θέλω να (δένω) μια πολύχρωμη γραβάτα. 29. Πρέπει να (ετοιμάζω) τα μαθήματά σου κατά τις οχτώ η ώρα το βράδυ. 30. Θέλω να μου (δείχνω) το κασετόφωνό σας. 31. Πρέπει να μου (φέρω) το μαγνητόφωνό σου.

Упр. 3. Переведите на греческий язык:

1. Я хочу взять эту книгу. 2. Родители не хотят, чтобы ты туда ходила. 3. Вы должны закончить эту работу к шести часам вечера. 4. Нужно пзять ребенка за руку. 5. Я не хочу, чтобы кто-нибудь входил в мою комнату. 6. Мы не можем разрешить тебе сделать это. 7. Можешь сесть на мое место. 8. Никто не должен знать об этом. 9. Сегодня ты можешь пыйти из дому. 10. Мы хотим показать вам нашу новую машину. 11. Нужно проветрить аудиторию. 12. Вы не должны курить здесь. 13. Мои студенты могут хорошо составлять фразы на греческом языке. 14. Вы должны вернуться домой вовремя. 15. Необходимо исправить псе ошибки. 16. Вы должны повторить этот урок еще раз. 17. Вечером не надо поливать эти цветы. 18. Бабушка хочет связать внуку носки. 19. Вечером должен пойти дождь. 20. Мне необходимо починить сапоги. 21. Вы должны послушать эту пленку сами. 22. Хотите танцевать? — Нет, не хочу. 23. Ты должен сбегать в контору отца. 24. Я не могу понять, что здесь происходит. 25. Ты должен приготовить урок к семи часам вечера. 26. Она очень хочет ему понравиться. 27. Вы должны разбудить его в шесть часов утра. 28. Нужно проверять часы по радио каждый день. 29. Сегодня нужно завести настольные часы. 30. Дети должны принести в школу бумагу, линейку, карандаши и ластик. 31. Я могу отремонтировать твои часы. 32. Я могу заштопать твои носки. 33. Все должны пометить новые слова красным карандашом. 34. Через полчаса мы должны уйти.

2. Правильные и неправильные глаголы. Ομαλά και ανώμαλα ρήματα

По способу образования аориста глаголы делятся на правильные и неправильные.

К правильным относятся глаголы, образующие аорист сигматически, то есть путем прибавления к основе настоящего времени личных окончаний: **-σα, -σες, -σε ...**

К неправильным относятся глаголы, образующие аорист асигматически, то есть путем изменения основы настоящего времени: **βλέπω — είδα, λέγω — είπα.**

Спряжение неправильных глаголов в аористе и в зависимом прошедшем. Κλίση των ανώμαλων ρημάτων στον αόριστο και στην υποτακτική του αορίστου

1.	βρίσκω		παίρνω	
	βρήκα	να βρω	πήρα	να πάρω
	βρήκες	να βρείς	πήρες	να πάρεις
	βρήκε	να βρεί	πήρε	να πάρει
	βρήκαμε	να βρούμε	πήραμε	να πάρουμε
	βρήκατε	να βρείτε	πήρατε	να πάρετε
	βρήκαν	να βρούν	πήραν	να πάρουν
2.	πηγαίνω		φεύγω	
	πήγα	να πάω	έφυγα	να φύγω
	πήγες	να πάς	έφυγες	να φύγεις
	πήγε	να πάει	έφυγε	να φύγει
	πήγαμε	να πάμε	φύγαμε	να φύγουμε
	πήγατε	να πάτε	φύγατε	να φύγετε
	πήγαν	να πάνε	έφυγαν	να φύγουν
3.	βάζω		βγάζω	
	έβαλα	να βάλω	έβγαλα	να βγάλω
	έβαλες	να βάλεις	έβγαλες	να βγάλεις
	έβαλε	να βάλει	έβγαλε	να βγάλει
	βάλαμε	να βάλουμε	βγάλαμε	να βγάλουμε
	βάλατε	να βάλετε	βγάλατε	να βγάλετε
	έβαλαν	να βάλουν	έβγαλαν	να βγάλουν

4.	βλέπω	λέγω	
είδα	να (ι)δώ	είπα	να πω
είδες	να (ι)δείς	είπες	να πείς
είδε	να (ι)δεί	είπε	να πεί
είδαμε	να (ι)δούμε	είπαμε	να πούμε
είδατε	να (ι)δείτε	είπατε	να πείτε
είδαν	να (ι)δούν	είπαν	να πούν

5.	γίνομαι
έγινα	να γίνω
έγινες	να γίνεις
έγινε	να γίνει
γίναμε	να γίνουμε
γίνατε	να γίνετε
έγιναν	να γίνουν

Упр. 4. Проспрягайте в аористе и в зависимом прошедшем следующие фразы:

1. Τελειώνω την εργασία μου. 2. Το λέγω αυτό στη μητέρα μου. 3. Φεύγω από το σπίτι. 4. Πηγαίνω στο σχολείο. 5. Βγαίνω από το σχολείο. 6. Βλέπω την τηλεόραση. 7. Μένω στην οδό Πατησίων. 8. Βάζω το σακάκι. 9. Βγάζω τα παπούτσια. 10. Μπαίνω στην τάξη. 11. Μαθαίνω γερμανικά. 12. Γίνομαι αεροπόρος. 13. Παίρνω πολλά γράμματα. 14. Βρίσκω ένα καλό φόρεμα. 15. Λάμπουν τα αστέρια και το φεγγάρι.

Упр. 5. Переведите на греческий язык:

1. Куда вы хотите пойти сегодня вечером? — Хочу пойти в кино. 2. Когда ты вышел сегодня утром из дому? — Вышел из дому в половине восьмого. 3. Не могу найти такую книгу. 4. Где вы нашли эту газету? — Я нашел ее в ящике своего стола. 5. Кто взял мой журнал? — Не знаю. 6. Сестра ушла из дому в половине первого. 7. Что здесь произошло? — Не знаю. 8. Куда ты положил мой учебник? — Я его положил в твою сумку. 9. Хочу надеть сегодня вот этот костюм. 10. Не могу снять сапоги. 11. Почему вы не хотите снять пальто? — Извините меня, но я очень спешу. 12. Сегодня вечером хочу пойти в кино посмотреть новый фильм. 13. Ты видел мой новый костюм? — Нет, не видел. 14. Ты что-то сказал? — Нет, я ничего не говорил. 15. Я хочу тебе кое-что сказать. 16. Вы ходили в библиотеку? — Пока нет. 17. Я слы-

шал, что ваш сын стал летчиком. 18. Моя дочь хочет выучить французский язык. 19. Мой племянник хочет поступить в институт иностранных языков. 20. Чтобы увидеть, как я выгляжу, смотрюсь в зеркало.

3. Склонение причастия ενδιαφέρων (интересный)

ο ενδιαφέρων

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Όνομ.	ο	ενδιαφέρ-ων	οι	ενδιαφέρ-οντες
Γεν.	του	ενδιαφέρ-οντος	των	ενδιαφερ-όντων
Αιτ.	τον	ενδιαφέρ-οντα	τους	ενδιαφέρ-οντες
Κλητ.		ενδιαφέρ-ων		ενδιαφέρ-οντες

η ενδιαφέρουσα

Όνομ.	η	ενδιαφέρ-ουσα	ρι	ενδιαφέρ-ουσες
Γεν.	της	ενδιαφέρ-ουσας	των	ενδιαφερ-ουσών
Αιτ.	την	ενδιαφέρ-ουσα	τις	ενδιαφέρ-ουσες
Κλητ.		ενδιαφέρ-ουσα		ενδιαφέρ-ουσες

το ενδιαφέρον

Όνομ.	το	ενδιαφέρ-ον	τα	ενδιαφέρ-οντα
Γεν.	του	ενδιαφέρ-οντος	των	ενδιαφερ-όντων
Αιτ.	το	ενδιαφέρ-ον	τα	ενδιαφέρ-οντα
Κλητ.		ενδιαφέρ-ον		ενδιαφέρ-οντα

Упр. 6. Переведите на греческий язык:

1. Это мне неинтересно. 2. Вчера по телевизору я видел очень интересный фильм. 3. Ваша супруга — очень интересная женщина. 4. Сей-

час я читаю интересную книгу. 5. Я увидел там много интересных людей. 6. Он написал много книг о жизни интересных людей. 7. У моего брата очень интересная жизнь.

Упр. 7. Переведите на греческий язык:

1. Сейчас я читаю очень интересную книгу. 2. Ваша подруга очень интересная женщина. 3. Вы интересный человек. 4. В моей библиотеке много интересных книг. 5. Я не вижу в этом ничего интересного. 6. Мне нравится разговаривать с интересным человеком. 7. Вчера я видел очень интересный греческий фильм. 8. Сегодня мы слушали интересную кассету. 9. Этот фильм неинтересный. 10. Этот журнал неинтересный. 11. Сюда приходят интересные люди. 12. Я видел много интересных фильмов. 13. Это книга очень интересного человека. 14. Я увидел там много интересных людей.

4. Наречия. *Επιρρήματα*

Наречие в греческом языке относится преимущественно к глаголу и показывает место, время, образ или способ действия:

Εδώ κάθεται ο φίλος μου. Μένω κοντά στο σχολείο. Ο πατέρας μου έφυγε χτες στην Αθήνα. Δεν βλέπω καλά. Μου άρεσε πολύ αυτό το βιβλίο. Πηγαίνω στο γραφείο μου πεζώς (пешком).

Наречие может относиться также к прилагательному или другому наречию, указывая на их признак:

Ο φίλος μου έχει πολύ όμορφη γυναίκα.

Ο γιός μου σπουδάζει πολύ καλά.

В предложении наречие обычно играет роль обстоятельства:

Ο αδερφός μου διαβάζει ωραία και καλά.

Σήμερα έρχεται ο θεός από την Αθήνα.

Классификация наречий. *Επιρρηματικές κατηγορίες*

По своему значению наречия делятся на следующие основные группы или разряды:

1. **Наречия места** (*τοπικά επιρρήματα*): *εδώ, εκεί, πού, πάνω, κάτω, μέσα, έξω, μακριά, κοντά* и др.

Που εργάζεστε; — Εργάζομαι εδώ.

Το αυτοκίνητό μας είναι έξω.

Το σπίτι μου είναι μακριά από το Πανεπιστήμιο.

2. **Ναρεχία βρεмени** (χρονικά επιρρήματα): πότε, τότε, πάντα, κάποτε, τώρα, συχνά, συνήθως, σπάνια и др.

Πότε έχεις μάθημα; — Έχω μάθημα **σήμερα** το βράδυ. Πηγαίνω στο θέατρο **σπάνια**. **Πάντα** μου μιλά γαλλικά. Σηκώνομαι **συνήθως** στις εξήμισι το πρωί.

3. **Ναρεχία οβραза действия** (τροπικά επιρρήματα): πώς, μόνο, σιγά, αργά и др.

Πώς ονομάζεται η φίλη σου;

Μόνο ο Γιάννης ξέρει **καλά** το νέο μάθημα.

В греческом языке имеется очень много наречий образа действия, производных от прилагательных: **καλά**, **άσχημα**, **ωραία**, **δυνατά**, **τακτικά** и др.

Πάντα τακτικά ετοιμάζει τα μαθήματά της.

Η Ελένη τραγουδά **ωραία**.

4. **Ναρεχία μεры и степени** (ποσοτικά επιρρήματα): πόσο, όσο, τόσο, πολύ, αρκετά, σχεδόν, μάλλον и др.

Πόσο στοιχίζει το φουστάνι σου; Ο άντρας μου ξέρει **αρκετά καλά** τη γερμανικά.

5. **Утвердительные наречия** (βεβαιωτικά επιρρήματα): ναι, μάλιστα, βέβαια, σωστά и др.

Ξέρεις αυτές τις λέξεις; — **Ναι (μάλιστα, βέβαια)**. Δεν είναι **σωστά**.

6. **Отрицательные наречия** (αρνητικά επιρρήματα): όχι, δεν, μην, όχι βέβαια.

Κατάλαβες αυτό το κείμενο; — **Όχι, δεν** το κατάλαβα.

7. **Ναρεχία, выражающие сомнение** (διστακτικά επιρρήματα) μήπως (разве?, неужели?), τάχα (будто бы), άραγε (разве, интересно), ίσως (возможно, может быть, пожалуй), δήθεν (будто, якобы), πιθανόν (вероятно, возможно, может быть):

Μήπως δεν ξέρεις αυτό; Разве ты не знаешь этого?

Μήπως έκανα λάθος; Неужели я ошибся?

Μου κάνει **τάχα** το φίλο. Он прикидывается другом.

Άραγε τα ξέρει αυτά ο Πέτρος; Интересно, знает ли об этом Петр.

Άραγε έτσι είναι; Разве это так?

Λέει ότι **δήθεν** δεν ήξερε. Он говорит, что якобы не знал.

Εσύ **πιθανόν** δεν τα ξέρεις. Ты, вероятно, этого не знаешь.

Τάχα δεν καταλαβαίνεις; Уж будто ты не понимаешь?

Образование наречий от прилагательных

В димотике в качестве наречий от прилагательных с окончаниями **-ος, -υς** употребляются формы среднего рода множественного числа в именительном падеже без артикля:

ο καλός — τα καλά — καλά

ο μακρός — τα μακρυά — μακρυά

От прилагательных с окончанием **-ης** наречия образуются путем замены окончания родительного падежа множественного числа **-ων** на окончание **-ως**:

ο ευτυχής (счастливый) — των ευτυχών — ευτυχώς (κ счастью).

Место наречия в предложении

Наречия места и образа действия обычно стоят после глагола:

Μένω **εδώ** δέκα χρόνια. Η τάξη μας βρίσκεται **εκεί**.

Ετοιμάζω **τακτικά** τα μαθήματά μου.

Ο φίλος μου ξέρει **καλά** τα γερμανικά.

Наречия определенного времени стоят или в начале, или в конце предложения:

Σήμερα δεν έχουμε μάθημα.

Ο θεός μου γύρισε **από το χωριό χτες**.

Наречия неопределенного времени ставятся или перед или после глагола:

Διαβάζω **κάποτε** αγγλικές εφημερίδες.

Το βράδυ **κάποτε** πηγαίνω στο σινεμά.

Наречия меры и степени ставятся перед определяемым словом:

Οι φοιτητές σας ξέρουν **αρκετά** καλά την ελληνική γλώσσα.

Μιλάς **γαλλικά πολύ** καλά.

Έχουμε ένα **πολύ** ωραίο διαμέρισμα.

Упр. 8. Образуйте наречия от следующих прилагательных и составьте предложения:

ανοιχτός, ωραίος, ψηλός, κοντός, γρήγορος, δυνατός, ελεύθερος, εύκολος, προφορικός, ακριβός, κανονικός, φαρδύς, φτηνός, αριστερός, βασικός, γλυκός, δεξιός, δυσάρεστος, ευχάριστος, ιδιαίτερος, μακρύς, πικρός, σχετικός, γραφτός, καλός, άσχημος, ρωσικός, αγγλικός, ελληνικός, γαλλικός, γερμανικός.

Упр. 9. Заполните пропуски наречиями, образованными от прилагательных, указанных в восьмом упражнении.

1. Ο φίλος μου ξέρει ... τη γαλλική γλώσσα. 2. Εγώ ξέρω ... τη γερμανική γλώσσα. 3. Ο θείος μου μένει από μας. 4. Ο αδερφός μου μιλά ελληνικά. 5. Μένω στο Πανεπιστήμιο. 6. Έγραψα τις ασκήσεις αυτού του μαθήματος. 7. Αυτές τις ασκήσεις πρέπει να κάνετε. 8. Το σκόρδο μυρίζει ... 9. Τα τριαντάφυλλα μυρίζουν. 10. Το πανταλόνι μου στοιχίζει ... 12. Ο γιός μου πηδά. 13. Μας αρέσουν προφορικές ασκήσεις. 14. Σας λέω αυτό ...

Упр. 10. Переведите на греческий язык:

1. Я вас плохо понимаю. 2. Вы должны сделать это упражнение устно. 3. Я не разговариваю по-французски. 4. Справа находится большой сад, а слева — маленькое озеро. 5. Моя мать свободно разговаривает по-немецки. 6. Особенно мне понравилась вот эта книга. 7. Я быстро прочитал эту книгу. 8. Вы должны читать вслух каждый день. 9. Ваши розы приятно пахнут. 10. Я живу далеко от института, а мой друг живет очень близко и ходит туда пешком. 11. Этот костюм стоит дорого. 12. Мои полуботинки стоят дешево. 13. Будто бы не понимаешь? 14. Неужели я ошибся? 15. Разве ты ее не видел? 16. Интересно, знают ли об этом ее родители? 17. Он, вероятно, не слышал об этом.

5. Предлог μετά и его значения

Предлог **μετά** употребляется с винительным падежом:

1) при обозначении времени, иногда в сочетании с предлогом **από** (после; спустя; через):

Μετά το μάθημα πηγαίνω στο σπίτι. Γύρισα στο σπίτι **μετά από** τα μεσάνυχτα. **Μετά** το μεσημέρι. **Μετά** δυο μέρες. **Μετ'ολίγων**. **Μετά** πολύν καιρό.

2) при обозначении места, иногда в сочетании с предлогом **από** (после; позади, за):

Το τρίτο σπίτι **μετά** το σχολείο είναι δικό μας. Η Γλυφάδα είναι **μετά από** το Καλαμάκι.

3) для выражения последовательности, иногда в сочетании с предлогом **από** (после, за):

Ο ένας **μετά** τον άλλον. Γύρισα στο σπίτι **μετά** τον αδερφό μου. Ο Πέτρος διάβασε αυτό το περιοδικό **μετά από** μένα.

Упр. 11. Заполните пропуски предлогами:

1. Κάθε μέρα πηγαίνουμε περίπατο ... το μεσημέρι. 2. Χτες ... το μάθημα πήγαμε στον κινηματογράφο. 3. Η μητέρα γύρισε στο σπίτι μια ώρα. 4. Μιλά ελληνικά ... λάθη. 5. Είδα αυτό τα μάτια μου. 6. Γράφουμε στον πίνακα την κιωλία. 7. Γύρω το σπίτι είναι ένας μεγάλος κήπος πολλά λουλούδια. 8. Κάνουμε μάθημα ένα πολύ καλό καθηγητή. 9. το ελληνικό μάθημα μιλάμε μόνο ελληνικά την καθηγήτριά μας. 10. Ζούμε μακριά το κέντρο της πόλης. 11. Στο εργοστάσιο πηγαίνω τα πόδια. 12. Η γιαγιά μου μένει κοντά ... την Αθήνα. 13. Μένουμε στο δεύτερο σπίτι ... το σχολείο. 14. Η αδερφή μου γύρισε στο σπίτι ... από μένα. 15. Έρχομαι .... εργασία το απόγευμα. 16. Γράφω στυλό. 17. Έχουμε μάθημα 9 12. 18. Το πρωί φεύγω από το σπίτι τις. 19. Έμεινα στο χωριό την άνοιξη. 20. Δουλεύω τις 6 η ώρα το βράδυ. 21. Το τελευταίο μάθημα στο Ινστιτούτο μας τελειώνει στις τρεις τέταρτο. 22. Διδάσκω τον γιο μου τα αγγλικά.

6. Синонимы. Συνώνυμα

Синонимами называются слова, по-разному звучащие, но одинаковые или очень близкие по смыслу:

Μαθαίνω — σπουδάζω, διδάσκω — παραδίνω, μελετώ — μαθαίνω, νέος — καινούριος, καλός — ωραίος, αίθουσα — δωμάτιο, επώνυμο — επίθετο, βλέπω-κοιτάζω.

Каждое слово-синоним имеет свой определенный оттенок в значении, иногда весьма отличный от других синонимичных слов.

При выборе синонимов следует также учитывать многозначность слова: в одном значении у него одни синонимы, а в другом другие:

- 1) μαθαίνω — σπουδάζω, μαθαίνω — μελετώ
- 2) διδάσκω — παραδίνω, διδάσκω — μαθαίνω

Упр. 12. Подберите синонимы к следующим словам и составьте с ними предложения:

έτος, γιακάς, ζώνη, κασκόλ, λέγομαι, βρώμικος, ταγιέρ, φουστάνι, βαδίζω, δέρμα, κοιτάζω, κρόταφος, πιάνω, ράχη, τόπι, τσάντα, στυλό, πάτωμα, μολύβι, κακός, καναπές, εργάζομαι, δρόμος, εικοσιτετράωρο, ίσος, μέχρι, μορφή, αργά, έρχομαι, σπόγγος.

7. Придаточные предложения причины.

Αιτιολογικές προτάσεις

Придаточные предложения причины указывают на причину того явления, о котором говорится в главном предложении, и отвечают на вопрос **γιατί**; (почему? отчего?).

Они присоединяются к сказуемому главного предложения союзами **γιατί, επειδή** (потому что; так как).

Διαβάζω δυνατά, **γιατί** πρέπει να ακούω αυτά που διαβάζω. Κάνετε πολλά λάθη στην ομιλία σας, **επειδή** δεν ξέρετε καλά τη γραμματική.

Упр. 13. Переведите на греческий язык;

1. Я изучаю французский язык, потому что он мне очень нравится. 2. Я ему не пишу, потому что не знаю, где он живет. 3. Я не сделал это упражнение, так как не знал. 4. Я не понял этот текст, потому что в нем много незнакомых слов. 5. Я изучаю немецкий, потому что он мне нужен для работы. 6. Я выхожу из дома в 8.30, потому что живу близко от конторы. 7. Ты не знаешь многого, потому что мало читаешь. 8. Я ничего не могу сказать о нем, потому что я его не знаю. 9. Я не могу надеть эти брюки, так как они грязные. 10. Жена не носит эту юбку, потому что она короткая.

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

το	άδικο	неправота
	άδικος, η, ο	неправый, несправедливый
	αναπαύομαι	отдыхать
	απέχω (απέιχα)	отстоять, быть на расстоянии
	άτακτος, η, ο	непослушный
ο	βαθμός	оценка, отметка
	βοηθώ (α)	помогать
τα	βράδια	по вечерам
	βρίσκω (βρήκα)	находить
ο	γαμπρός	жених; зять
ο, η	γραμματέας	секретарь
	δημοσιογραφικός, ή, ό	журналистский
ο, η	δημοσιογράφος	журналист
	διηγούμαι	рассказывать

το	δίκαιο (δίκιο)	справедливость
	δίκαιος, η, ο (δίκιος, α, ο)	правый, справедливый
	δύσκολα	трудно
	ενδιαφέρων, ούσα, ον	интересный
	άτακτος, η, ο	непослушный
	επειδή	так как, потому что
	επιστρέφω	возвращать(ся)
η	εστία	дом, домашний очаг
	ευχαριστημένος, η, ο	удовлетворенный, довольный
	ζω (ε)	жить (в разн. знач.)
	ήσυχος, η, ο	тихий; спокойный
	ιδιαίτερα	особенно
το	ίδρυμα	учреждение
	κάθομαι	проживать
	κατοικώ (ε)	жить, проживать
το	κοινόβιο	общежитие
	κρατικός, ή, ό	государственный
	κρέμομαι	висеть
	λείπω	недоставать, не хватать
το	λεωφορείο	автобус
η	λογοτεχνία	литература
	μαζεύομαι	собираться
	μελλοντικός, ή, ό	будущий
	μένω	оставаться (в разн. знач.)
το	μετρό	(нескл.) метрополитен, метро
το	νέο	новость
το	νοικοκυριό	домашнее хозяйство
	νομικός, ή, ό	юридический
	νωρίς	рано
	ξηλώνω	пороть (одежду)
ο	οίκος	дом
ο	οποίος	который
η	οποία	которая
το	οποίο	которое
	παιδικός, ή, ό	детский
το	παραμύθι	сказка
	πεζός, ή, ό	пеший
	πεζώς	пешком

η	πεθερά	свекровь
ο	πεθερός	свекор
	περιμένω	ждать, ожидать
	πια	уже
το	ποδήλατο	велосипед
ο	πίνακας	картина
	πρωτοετής, ή, ες	первокурсный
	πω! πω!	ба! ба!
	ράβω	шить
η	σπουδή	учеба, учение, овладение знаниями
ο	σταθμός	станция; пункт
	συμπαθητικός, ή, ό	симпатичный, приятный
η	συνέντευξη	интервью
	συνολικά	в целом, в общем, в совокупности, всего
το	ταξί (нескл.)	такси
το	трам (нескл.)	трамвай
	φαντάζομαι	представлять себе
η	φασαρία	беспорядок, шум
	φοιτητικός, ή, ό	студенческий
	φρόνιμος, η, ο	послушный

Выражения и словосочетания. Εκφράσεις

1.	πρωτοετής φοιτητής	первокурсник
2.	ο φοιτητικός οίκος	студенческое общежитие
3.	η φοιτητική εστία	студенческое общежитие
4.	με το трам (μετρό, λεωφορείο)	на трамвае (на метро, на автобусе)
5.	από καιρό	давно
6.	δεν μου είναι δύσκολος (η, ο)	для меня нетрудный
7.	εδώ και πέντε χρόνια	вот уже пять лет
8.	κάθομαι στο τραπέζι	сидеть за столом
9.	νομική σχολή	юридический факультет
10.	δημοσιογραφική σχολή	факультет журналистики
11.	έχω δίκαιο (άδικο)	быть правым (неправым)
12.	παίρνω (δίνω) συνέντευξη	брать (давать) интервью
13.	τι νέα;	что нового? какие новости?

14. έχω πολλή (λίγη) εργασία	иметь много (мало) работы
έχω πολλές (λίγες) δουλειές	- « -
15. πηγαίνω στη δουλειά (εργασία)	ходить на работу
16. πηγαίνω πεζός (ή, ό) (πεζώς)	ходить пешком
17. παίρνω μαθήματα	брать уроки
18. έχω καιρό	иметь время, располагать временем
19. παιδικός σταθμός	детский сад

Упр. 14. Прочтите, переведите и перескажите тексты:

α)

- Πού κατοικείτε;
- Κατοικώ στη Μόσχα. Και σεις;
- Εγώ κατοικώ στην Πάτρα. Τι δουλειά κάνετε;
- Είμαι φοιτητής του Κρατικού Πανεπιστημίου της Μόσχας. Τι δουλειά κάνετε εσείς;
- Και εγώ είμαι φοιτητής. Σπουδάζω στο Πανεπιστήμιο Πατρών, στη Νομική Σχολή. Σε ποια σχολή σπουδάζετε εσείς;
- Σπουδάζω στη Δημοσιογραφική Σχολή του Πανεπιστημίου. Πώς πάνε τα μαθήματά σας;
- Πάνε πολύ καλά, μου αρέσουν πολύ, επειδή είναι πολύ ενδιαφέροντα. Πώς πάνε τα δικά σας τα μαθήματα;
- Πάνε ωραία. Ποιανού έτους φοιτητής είστε;
- Είμαι φοιτητής του τρίτου έτους. Και σεις;
- Και εγώ είμαι φοιτητής του τρίτου έτους. Είστε παντρεμένος;
- Όχι ακόμα. Και σεις;
- Είμαι παντρεμένος.
- Τι δουλειά κάνει η γυναίκα σας;
- Είναι φοιτήτρια.
- Ποιανού Ινστιτούτου είναι φοιτήτρια;
- Είναι φοιτήτρια της Φιλολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Μόσχας.
- Μελετάει πολύ;
- Ναι, τρεις-τέσσερις ώρες κάθε μέρα στο σπίτι.
- Πότε έχετε μάθημα;
- Έχουμε μάθημα το πρωί. Φεύγουμε από το σπίτι πολύ νωρίς.
- Πώς πηγαίνετε στο Πανεπιστήμιο;
- Πηγαίνουμε με το μετρό και με το λεωφορείο.

- Μένετε μακρυά από το Πανεπιστήμιο;
- Ναι, το σπίτι μας απέχει πολύ από το Πανεπιστήμιο.
- Εγώ πηγαίνω πεζός στο Πανεπιστήμιο. Μένω στο φοιτητικό οίκο του Πανεπιστημίου που βρίσκεται κοντά. Πότε επιστρέφετε στο σπίτι;
- Επιστρέφουμε στο σπίτι μετά το μεσημέρι.
- Τι κάνετε, όταν επιστρέφετε στο σπίτι;
- Πρώτα τρώμε, μετά αναπαυόμαστε μια ώρα, διαβάζουμε εφημερίδα, περιοδικά.
- Πότε ετοιμάζετε τα μαθήματά σας;
- Ετοιμάζουμε τα μαθήματά μας το βράδυ 6 με 9 ή 10.
- Πότε βλέπετε τηλεόραση;
- Βλέπουμε τηλεόραση, όταν έχουμε ελεύθερο καιρό.
- Ποια γλώσσα μαθαίνει η γυναίκα σας;
- Μαθαίνει τα ελληνικά.
- Η ελληνική γλώσσα της είναι δύσκολη;
- Όχι, την αγαπά και τη μαθαίνει εύκολα.
- Μιλάει καλά ελληνικά;
- Ακόμα όχι, μα καταλαβαίνει όλα.
- Ξέρει άλλες γλώσσες η γυναίκα σας;
- Μάλιστα, ξέρει ακόμα την αγγλική γλώσσα.
- Πως ξέρει την αγγλική γλώσσα;
- Την ξέρει εντελώς καλά. Κάθε μέρα διαβάζει αγγλικές εφημερίδες, περιοδικά και αγγλικά βιβλία που έχουμε στην βιβλιοθήκη μας. Εσείς ξέρετε πολλές ξένες γλώσσες;
- Όχι πολλές, ξέρω μόνο μια, τα γαλλικά και τώρα μαθαίνω αγγλικά
- Μπράβο! Και εγώ μαθαίνω τώρα δυο ξένες γλώσσες, αγγλικά και γερμανικά.

β)

- Πού ζείτε;
- Ζω στην Αθήνα.
- Τι δουλειά κάνετε;
- Είμαι φοιτητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Σε ποια σχολή σπουδάζετε;
- Σπουδάζω στη Φιλολογική Σχολή.
- Πώς πάνε τα μαθήματα;
- Πάνε καλά.
- Είναι ενδιαφέροντα;
- Μάλιστα.

- Μελετάτε πολύ;
- Ναι, μελετώ πάρα πολύ.
- Ποιανού έτους φοιτητής είστε;
- Είμαι φοιτητής του τέταρτου έτους.
- Ποια ξένη γλώσσα μαθαίνετε;
- Μαθαίνω δυο ξένες γλώσσες, γαλλικά και αγγλικά.
- Σας είναι δύσκολες αυτές οι γλώσσες;
- Όχι και τόσο, μου αρέσουν και τις μαθαίνω αρκετά εύκολα. Μελετώ τρεις-τέσσερις ώρες κάθε μέρα στο σπίτι, διαβάζω εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία, ακούω μαγνητόφωνο και ραδιόφωνο, γράφω ασκήσεις.
- Το Πανεπιστήμιο είναι μακριά από το σπίτι σας;
- Όχι, είναι κοντά, πηγαίνω εκεί πεζώς.
- Σηκώνεστε νωρίς το πρωί;
- Όχι, δεν σηκώνομαι πολύ νωρίς, στις 7.30.
- Πότε φεύγετε από το σπίτι;
- Φεύγω αργά, στις 8.30.
- Πότε επιστρέφετε στο σπίτι;
- Κατά τις τέσσερις το απόγευμα.

γ)

- Καλημέρα, κύριε.
- Καλημέρα σας.
- Είστε Έλληνας;
- Ναι, και σεις;
- Εγώ είμαι Άγγλος, αλλά μιλώ λίγο ελληνικά. Εσείς, μιλάτε αγγλικά;
- Ναι, μιλώ αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά.
- Πω! πω! Τόσες γλώσσες! Οι Έλληνες μιλούν πολλές γλώσσες.
- Ναι, έχετε δίκιο, αλλά και οι Άγγλοι μιλούν πολλές γλώσσες. Εσείς μιλάτε πολύ καλά ελληνικά.
- Όχι, έχετε άδικο, εγώ δε μιλώ καλά ελληνικά.

δ)

Πηγαίνω στο γραφείο μου κάθε μέρα. Πηγαίνω με το αυτοκίνητό μου. Τα παιδιά μου, ο Κώστας και η Ειρήνη πηγαίνουν στο σχολείο. Πηγαίνουν με τα πόδια ή με λεωφορείο. Το γραφείο μου είναι μακριά από το σπίτι μου. Είναι δέκα χιλιόμετρα από το σπίτι ως το γραφείο. Το σχολείο είναι κοντά στο σπίτι. Το μεσημέρι τα παιδιά γυρίζουν στο σπίτι. Γυρίζουν με τα πόδια. Δεν έχει λεωφορείο το μεσημέρι. Εγώ μένω στο γραφείο το μεσημέρι και το απόγευμα. Γυρίζω στο σπίτι το βράδυ. Η γυναίκα μου πηγαίνει στην εργασία με λεωφορείο ή με ταξί. Ο αδερφός μου πηγαίνει στο γραφείο με το ποδήλατό του.

Упр. 15. Подберите антонимы к следующим словам и составьте предложения:

βράδυ, πολύς, φεύγω, εύκολα, μακρυνά, δίκαιος, γραφτός, πικρός, ευχάριστος, συχνά, δύσκολα, διαιρώ, φεύγω, ακριβιά, εύκολος, βάζω.

Упр. 16. Подберите синонимы к следующим словам и составьте предложения:

εργάζομαι, κατοικώ, κάθομαι, ο οποίος, επιστρέφω, διδάσκω, λέγομαι, φορώ, βαδίζω, επειδή, εργασία, καιρός, έτος, σιγά, σπουδές, ίσιος, μερόνυχτο, μέχρι, μορφή, όποτε, λατρεύω.

Упр. 17. Образуйте от существительных мужского рода существительные женского рода и составьте предложения:

εργάτης, γραμματέας, φίλος, δάσκαλος, εγγονός, αγρότης, σύντροφος, πολίτης, γέρος, αδερφός, θεός, ανιψιός, Ρώσος, Έλληνας, Άγγλος, Γάλλος, Γερμανός, Βούλγαρος.

Упр. 18. Раскройте скобки:

1. Πού (κατοικώ) εσείς; — Εμείς (κατοικώ) στην Πάτρα. 2. Πόσες ώρες κάθε μέρα (μελετώ) την ελληνική γλώσσα ο φίλος σου; — Κάθε μέρα την (μελετώ) τρεις ώρες. 3. Η φοιτητική εστία μας (απέχω) πολύ από το κέντρο της πόλης. 4. Πότε (επιστρέφω) στο σπίτι σου από το γραφείο; 5. Οι φοιτητές (κάθομαι) στα τραπέζια και (ακούω) την καθηγήτριά τους. 6. Τα παιδιά μου δεν (αγαπώ) την γερμανική γλώσσα. 7. Τα παράθυρα της αίθουσάς μας (βλέπω) στον κήπο. 8. (Ρωτώ) ο ένας τον άλλο για τα νέα. 9. Η φίλη μου (παίρνω) γερμανικά μαθήματα τα βράδυα. 10. Πότε (έρχομαι) στο σπίτι; — (Ερχομαι) στο σπίτι μας κατά τις 6 η ώρα το βράδυ. 11. Αυτοί (φεύγω) από το σπίτι πολύ νωρίς και (επιστρέφω) πολύ αργά το βράδυ. 12. Πολλοί πίνακες και χάρτες (κρέμομαι) στους τοίχους της αίθουσάς μας. 13. Ο φίλος μου (ζω) με τους γονείς του. 14. Η αγγλική γλώσσα είναι χρήσιμη για την (μελλοντικός) μου εργασία. 15. Στο δωμάτιό μας (κρέμομαι) πολλές εικόνες. 16. Αυτό το σακάκι (ράβω) η μητέρα του. 17. Μου (λείπω) πολλά πράγματα. 18. Τα παιδιά (βοηθώ) την μητέρα στο νοικοκυριό της. 19. Γιατί (ξηλώνω) το παντελόνι μου; 20. Η γιαγιά μας αγαπάει να (διηγούμαι) διάφορα ενδιαφέροντα παραμύθια. 21. Αγαπούμε να (κάθομαι) στον κήπο μας. 22. Στο μάθημα οι φοιτητές (μιλώ) για τη ζωή και την εργασία τους.

Υπρ. 19. Заполните пропуски словами, заключенными в скобки:

1. Ο μεγαλύτερος αδερφός μου ... (κατοικώ, κάθομαι, ζω) στην Αμερική.
2. Ο πατέρας μου πηγαίνει στο εργοστάσιο με ... (λεωφορείο, ταξί, ποδήλατο, πεζός), επειδή το σπίτι μας απέχει πολύ απ' αυτό.
3. Οι φοιτητές μου μιλούν καλά ελληνικά, επειδή (σπουδάζω, μελετώ, διδάσκω) πολύ.
4. Στη λεωφόρο μας (βρίσκομαι, υπάρχω) ένα καλό θέατρο.
5. Οι σπουδές μας στο Πανεπιστήμιο είναι πολύ (τακτικός, ενδιαφέρων, χρήσιμος).
6. Ο κύριος αυτός σας (κάθομαι, περιμένω, αναπαύομαι).
7. Ο άντρας μου (πηγαίνω, επιστρέφω, περιμένω) στο σπίτι αργά το βράδυ.
8. Τα βράδυα αγαπώ να μιλά για ... (σπουδές, μαθήματα, νέα) της ημέρας με τους φίλους μου.
9. Η καθηγήτριά μας είναι πολύ (ενδιαφέρων, ευχαριστημένος) από τους φοιτητές της.
10. Ο θείος μου (ζω, κατοικώ, κάθομαι) στην οδό Ευριπίδου.
11. Τα παράθυρά μας (βγαίνω, βλέπω, κοιτάζω) στον κήπο.
12. Τώρα έχω πολλές δουλειές και επιστρέφω στο σπίτι (νωρίς, αργά).
13. Έχεις ..., ο Πέτρος δε μιλά καλά γερμανικά (δίκαιος, άδικος).
14. Η γιαγιά μου αγαπάει να .... (διαβάζω, παίζω, τρέχω) σ' αυτό τον κήπο.
15. Ο γιός μου ιδιαίτερα αγαπάει να διαβάζει (σχολικός, παιδικός, νομικός) βιβλία.
16. Το βράδυ η κόρη μου αγαπά πολύ να παίζει (πιάνο, παγνίδι).
17. Είναι πέντε (χιλιόμετρο, μέτρο) από το σπίτι μου ως το Ινστιτούτο.
18. Η γυναίκα μου δουλεύει σ' ένα (σχολικός, παιδικός, φοιτητικός) σταθμό.
19. Όλοι οι φοιτητές μου μένουν στη (αίθουσα, εστία, θέατρο).
20. Ζούμε στο φοιτητικό (οίκος, σπίτι, δωμάτιο).
21. Η αδερφή μου (ράβω, ξηλώνω) ένα ωραίο φόρεμα.
22. Δεν μπορώ να (επιστρέφω, βρίσκω, δίνω) τέτοιο βιβλίο.
23. Στους τοίχους του δωματίου του (υπάρχω, κρέμομαι, κάθομαι) πολλές εικόνες.
24. Μου αρέσει πολύ ρωσική (παραμύθι, λογοτεχνία, πίνακας).
25. Οι φοιτητές μου ... (διηγούμαι, βοηθώ) ο ένας στον άλλο στις σπουδές.
26. Η κόρη μου πάει πολύ καλά στα μαθήματα, παίρνει μόνο καλούς (βαθμός, πίνακας).
27. Δουλεύω σ' ένα κρατικό (γραφείο, ίδρυμα, οίκος) της Μόσχας.
28. Στην οικογένεια του φίλου μου είναι συνολικά έξι ... (άνθρωπος, μέλος, παιδί).
29. Όλοι έφυγαν, μόνο η γιαγιά (κατοικώ, μένω, περιμένω) στο σπίτι.
30. Η γυναίκα μου είναι (δημοσιογράφος, φοιτητής, γραμματέας) σ' ένα ίδρυμα της πόλης.
31. Ξέρουμε πολλά για ... (ίδρυμα, ζωή, οίκος) στην Ελλάδα.

Υπρ. 20. Заполните пропуски нужными словами:

1. Χτες ... στη βιβλιοθήκη του πατέρα μου ένα πολύ ... βιβλίο.
2. Πηγαίνω στο Πανεπιστήμιο με το μετρό, επειδή ... πολύ από το σπίτι μου.
3. Χτες

η κόρη μου πήρε καλό ... στην ιστορία. 4. Χθες ο πατέρας μας επέστρεψε από τη δουλειά πολύ ... το βράδυ. 5. Ο πατέρας με ... συχνά στα ελληνικά. 6. Τα παιδιά αγαπούν να ακούνε ... που τους διηγείται η γιαγιά. 7. Η γυναίκα του είναι σ'ένα ίδρυμα της πόλης μας. 8. Οι γονείς μου στην οδό Πανεπιστημίου. 9. Στην αίθυσά μας δυο ωραίες εικόνες. 10. Μας μερικά σχολικά βιβλία. 11. Τα αγγλικά είναι σήμερα πολύ γλώσσα. 12. Πόσα ... είναι στην οικογένειά σας; — Στην οικογένειά μου είναι πέντε ... 13. Γιατί ... στο σπίτι και δεν πήγατε στο θέατρο; — Σήμερα έχω πολλή δουλειά. 14. Η κόρη μας πηγαίνει στο σταθμό. 15. Τα παιδιά μας πηγαίνουν στο σχολείο. 16. Οι φοιτητές μου ζουν στο του Ινστιτούτου. 17. Ο αδερφός μου είναι φοιτητής. 18. Βλέπω τηλεόραση, όταν έχω ελεύθερο. 19. Ο παππούς μου αγαπά να στον κήπο μας. 20. Ποιος σας το φόρεμα; — Μου το ... η γιαγιά μου. 21. Η κόρη μου έχει πολλά ωραία ...

Упр. 21. Закончите предложения:

1. Όταν είμαι βιαστικός, ... 2. Πηγαίνω στο Πανεπιστήμιο πεζώς, επειδή ..... 3. Δεν πηγαίνω στον κινηματογράφο, όταν ..... 4. Ο καθηγητής είναι πάντα ευχαριστημένος από μας, όταν ..... 5. Ζω στο κοινόβιο, επειδή ..... 6. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα, επειδή ..... 7. Μελετώ πολύ, γιατί ..... 8. Όταν έχω ελεύθερο καιρό, ... 9. Όταν επιστρέφω στο σπίτι από το γραφείο μου, ... 10. Έχεις δίκιο, ο Πέτρος .....

Упр. 22. Составьте предложения:

1. σπουδάζω, κρατικός, δημοσιογραφικός, σχολή, απέχω, λεωφορείο, φοιτητικός, οίκος.
2. φεύγω, νωρίς, πρωί, αργά, επιστρέφω, εργασία.
3. μάθημα, σχολή, νομικός, ενδιαφέρων, αρέσω.
4. πόλη, κρατικός, υπάρχω, πολύς, γραμματέας, ίδρυμα.
5. περιμένω, ώρα, εδώ, πολύς, κανείς, έρχεται, μα.
6. σπουδές, σχολείο, ινστιτούτο, αρχίζω, ίδιος, χώρα, καιρός.
7. βοηθώ, νοικοκυριό, παιδί, επιστρέφω, εργασία, σχολείο, πατέρας.
8. δημοσιογράφος, έρχομαι, όταν, διηγούμαι, ενδιαφέρων, νέο.
9. καθηγητής, κάθομαι, λεωφόρος, Αμαλία.
10. πανεπιστήμιο, διδάσκω, φιλολογικός, σχολή, λογοτεχνία, ξένος, γλώσσα.
11. πολλές δουλειές, μένω, πηγαίνω, κινηματογράφος.
12. παιδικός, σταθμός, κόρη, μικρός, μένω, βράδυ.
13. κρέμομαι, αίθουσα, τοίχος, πίνακας, χάρτης.

14. διηγούμαι, παραμύθι, τα βράδνα, γιαγιά, παιδιά, ευχαριστημένος.
 15. έρχομαι, γραφείο, τρώω, αναπαύομαι, βοηθώ, νοικοκυριό, γυναίκα.

Упр. 23. Ответьте на вопросы преподавателя по микротемам, составьте ситуации на каждую тему, используя данные слова и словосочетания:

1. Οι σπουδές μου

Κατοικώ, Ινστιτούτο ξένων γλωσσών, Πανεπιστήμιο, δημοσιογραφικός, σχολή, ζω, φοιτητικός οίκος, απέχω, μετρό, λεωφορείο, χιλιόμετρο, πρωί, σηκώνομαι, νωρίς, κάνω μάθημα, μαθαίνω, τα ελληνικά, τα γαλλικά, χρήσιμος, μελλοντικός, δουλειά, ευχαριστημένος, ενδιαφέρων, επιστρέφω, αργά, μελετώ πολύ, τα βράδνα, έχω πολλή εργασία, κάθομαι, ζωή.

2. Μελετώ πολύ

Σπουδάζω, κρατικός, φιλολογικός, σχολή, λογοτεχνία, μαθαίνω, γλώσσα, πέντε φορές την εβδομάδα, έξι μαθήματα, μελετώ τρεις ως τέσσερις ώρες, ετοιμάζω τα μαθήματά μου, βιβλιοθήκη, πηγαίνω πεζός, σπάνια, σινεμά, δεν έχω καιρό, ενδιαφέρων, σπουδές.

Упр. 24. Прочтите, переведите и перескажите тексты:

Εγώ και ο φίλος μου

Κατοικώ στη Μόσχα. Είμαι πρωτοετής φοιτητής του Κρατικού Πανεπιστημίου της Μόσχας. Κάνω μάθημα μετά το μεσημέρι. Σπουδάζω στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου. Οι σπουδές στη Νομική Σχολή είναι πολύ ενδιαφέρουσες και μου αρέσουν πολύ.

Η γυναίκα μου είναι επίσης φοιτήτρια. Σπουδάζει στη Φιλολογική Σχολή του ίδιου Πανεπιστημίου. Πηγαίνει στο Πανεπιστήμιο το πρωί και επιστρέφει στο σπίτι μετά το μεσημέρι. Ετοιμάζει τα μαθήματα το βράδυ. Μαθαίνει την ελληνική γλώσσα. Η ελληνική γλώσσα της είναι λίγο δύσκολη. Κάθε μέρα μελετάει στο σπίτι τρεις-τέσσερις ώρες. Ακόμα δε μιλάει καλά ελληνικά, μα τα καταλαβαίνει όλα. Η γυναίκα μου μαθαίνει ακόμα και την αγγλική γλώσσα. Τα αγγλικά τα ξέρει αρκετά καλά. Στη βιβλιοθήκη μας υπάρχουν πολλά αγγλικά βιβλία, τα οποία διαβάζει κάθε μέρα. Αυτές οι γλώσσες είναι χρήσιμες για τη μελλοντική της δουλειά.

Εγώ επιστρέφω συνήθως στο σπίτι αργά το βράδυ. Η γυναίκα μου πάντα με περιμένει και όταν έρχομαι στο σπίτι, μιλούμε για τις σπουδές μας και για τα διάφορα νέα. Η γυναίκα μου μου διδάσκει την αγγλική γλώσσα που μου

αρέσει πολύ. Διαβάζω και γράφω πολύ στα αγγλικά. Πολύ συχνά μιλώ με τη γυναίκα μου μόνο αγγλικά και τότε μένει πολύ ευχαριστημένη από μένα.

Έχω ένα πολύ καλό φίλο, ο οποίος κάθεται στη λεωφόρο Κουτούζωφ Ονομάζεται Βασίλης. Μένει με την οικογένειά του σ'ένα καλό διαμέρισμα από τρία ωραία και φωτεινά δωμάτια στο ρετιρέ μιας νέας πολυκατοικίας. Το δωμάτιο του Βασίλη είναι μεγάλο, έχει δυο παράθυρα που βλέπουν στον κήπο. Η οικογένειά του αποτελείται από τέσσερα μέλη. Έχει γυναίκα, μητέρα και πατέρα. Ο φίλος μου είναι μηχανικός, εργάζεται σ'ένα εργοστάσιο. Η γυναίκα του είναι γραμματέας, δουλεύει σ'ένα ίδρυμα. Η μητέρα του είναι δασκάλα της ρωσικής γλώσσας και της λογοτεχνίας, εργάζεται σ'ένα σχολείο. Στη δουλειά πηγαίνει πεζή. Ο πατέρας του είναι δημοσιογράφος. Έχει πολλές δουλειές. Τα βράδυα ο φίλος μου παίρνει γερμανικά μαθήματα. Μελετάει λίγο, γιατί δεν έχει καιρό.

Η οικογένειά μου

Η οικογένειά μου δεν είναι πολύ μεγάλη. Έχω μητέρα, πατέρα, μια αδερφή και γιαγιά. Είμαστε συνολικά πέντε άτομα. Ο πατέρας μου είναι δάσκαλος. Παραδίνει μαθήματα στο γυμνάσιο. Η μητέρα μου είναι δακτυλογράφος σ'ένα γραφείο. Η γιαγιά μου δεν εργάζεται, βοηθά στο νοικοκυριό. Εγώ είμαι δεκαεφτά χρονών. Πηγαίνω στη δεύτερη τάξη του λυκείου. Πάω στα μαθήματα πολύ καλά και παίρνω καλούς βαθμούς. Γι'αυτό οι γονείς μου και ιδιαίτερα η γιαγιά μου είναι πολύ ευχαριστημένοι από μένα. Η αδερφή μου είναι ακόμα μικρή, πηγαίνει στο παιδικό σταθμό. Την πηγαίνει εκεί η γιαγιά. Αγαπώ πολύ την αδερφή μου και τα βράδυα παίζω μαζί της διάφορα παιχνίδια αν είμαι ελεύθερος από τα μαθήματά μου. Η γιαγιά της διαβάζει συχνά διάφορα παιδικά βιβλία ή της διηγείται διάφορα ενδιαφέροντα παραμύθια. Τα παραμύθια αρέσουν πολύ στην αδερφή μου. Η Όλγα αγαπά πολύ τη γιαγιά της και η γιαγιά λατρεύει πολύ την εγγονή της. Η Όλγα δεν είναι άτακτο, είναι φρόνιμο κορίτσι.

ТЕКСТ. КЕΙΜΕΝΟ

Οι σπουδές μας

α)

Κατοικούμε στη Μόσχα. Είμαστε φοιτητές του Ινστιτούτου ξένων γλωσσών. Μαθαίνουμε δυο γλώσσες: την ελληνική και την αγγλική. Μελετούμε πολύ. Κάθε μέρα έχουμε έξι μαθήματα: δυο μαθήματα ελληνικά, δυο αγγλικά και δυο άλλα είτε λογοτεχνία είτε φιλοσοφία είτε άλλα διάφορα.

μαθήματα. Η ελληνική γλώσσα μας είναι δύσκολη. Δεν την ξέρουμε ακόμα καλά, μα μπορούμε πια να μιλούμε, να γράφουμε και να διαβάζουμε λίγο ελληνικά. Τα ελληνικά μας αρέσουν πολύ και θέλουμε να τα μάθουμε εντελώς καλά. Τα αγγλικά μας επίσης πάνε καλά. Έχουμε πολύ καλούς καθηγητές. Μένουμε στη φοιτητική εστία του Ινστιτούτου που βρίσκεται στο προάστειο της πόλης. Επειδή το Ινστιτούτο απέχει αρκετά πολύ από τη φοιτητική μας εστία, πηγαίνουμε εκεί με το μετρό και το λεωφορείο. Επιστρέφουμε στη εστία μετά το μεσημέρι. Αναπαυόμαστε λίγο και μετά αρχίζουμε να ετοιμάζουμε τα μαθήματά μας. Τα ετοιμάζουμε τακτικά. Όταν έχουμε ελεύθερο καιρό βλέπουμε τηλεόραση ή πηγαίνουμε στον κινηματογράφο είτε στο θέατρο. Τα μαθήματά μας στο Ινστιτούτο πάνε καλά. Όλοι οι καθηγητές μας είναι ευχαριστημένοι από μας. Και εμείς είμαστε πολύ ευχαριστημένοι από τις σπουδές στο Ινστιτούτο μας που είναι ενδιαφέρουσες πολύ.

β)

Ονομάζομαι Ελένη. Το επώνυμό μου είναι Αντωνιάδη. Σπουδάζω στο Κρατικό Πανεπιστήμιο της Μόσχας στη Φιλολογική Σχολή. Μελετώ πολύ. Κάθε μέρα έχω έξι-οχτώ μαθήματα στο Πανεπιστήμιο και τέσσερις ως πέντε μελετώ στο σπίτι. Μαθαίνω τη ρωσική και ξένη φιλολογία. Μαθαίνω και δυο ξένες γλώσσες: τη γαλλική και την ελληνική. Τη γαλλική την ξέρω αρκετά καλά. Μπορώ όχι μόνο να διαβάζω, μα και να μιλώ. Τα γαλλικά μου μαθήματα πάνε πολύ καλά. Την ελληνική γλώσσα δεν την ξέρω ακόμα. Η ελληνική γλώσσα μου είναι δύσκολη, ιδιαίτερα η γραμματική της γι' αυτό μελετώ τρεις ώρες κάθε μέρα στο σπίτι: διαβάζω δυνατά, γράφω πολύ και ακούω συχνά ελληνικές ταινίες μαγνητοφώνου. Τα ελληνικά μου αρέσουν πολύ και θέλω να τα μάθω εντελώς καλά. Κάνω ελληνικό μάθημα τρεις φορές την εβδομάδα από δυο ώρες την ημέρα. Στα ελληνικά μαθήματα μιλούμε μόνο ελληνικά. Η καθηγήτριά μας μάς ρωτά ελληνικά και εμείς της απαντούμε επίσης ελληνικά. Ετοιμάζω τα μαθήματά μου συνήθως στο αναγνωστήριο της βιβλιοθήκης, η οποία βρίσκεται κοντά στο σπίτι μου. Στη βιβλιοθήκη πηγαίνω πεζός. Στο Πανεπιστήμιο πηγαίνω με το λεωφορείο. Από το σπίτι φεύγω πολύ πρωί και επιστρέφω μετά το μεσημέρι. Μια φορά την εβδομάδα πηγαίνω με τις φίλες μου στον κινηματογράφο ή θέατρο.

Упр. 25. Ответьте на следующие вопросы:

1. Πού κατοικείτε; 2. Σε ποια οδό κάθεστε; 3. Ποιανού Ινστιτούτου φοιτητής είστε; 4. Πού βρίσκεται το Ινστιτούτο σας; 5. Σε ποια σχολή σπουδάζετε; 6. Απέχει πολύ το Ινστιτούτο σας από το σπίτι σας; 7. Πώς

πηγαίνετε στο Ινστιτούτο; 8. Πότε φεύγετε από το σπίτι σας το πρωί; 9. Πότε επιστρέφετε στο σπίτι από το Ινστιτούτο; 10. Πότε ετοιμάζετε τα μαθήματά σας και πού; 11. Πώς ετοιμάζετε τα μαθήματά σας; 12. Μιλάτε καλά ελληνικά; 13. Η ελληνική γλώσσα σας είναι δύσκολη; 14. Πόσες ώρες την ημέρα μελετάτε; 15. Τι κάνετε τα βράδια; 16. Πηγαίνετε συχνά στη βιβλιοθήκη; 17. Διαβάζετε δυνατά, όταν μελετάτε τα ελληνικά; 18. Γιατί διαβάζετε δυνατά, όταν μελετάτε τα ελληνικά; 19. Έχετε ελληνικές ταινίες μαγνητοφώνου; 20. Ακούτε συχνά ελληνικές ταινίες μαγνητοφώνου; 21. Βλέπετε συχνά τηλεόραση; 22. Πότε βλέπετε τηλεόραση; 23. Έχετε καλό καθηγητή; 24. Ποιας εθνικότητας είναι ο καθηγητής σας; 25. Είναι ευχαριστημένος από σας ο καθηγητής σας; 26. Πότε αναπαύεστε μετά τα μαθήματα και πώς; 27. Μένει κανείς από τους φίλους σας στο φοιτητικό οίκο; 28. Ποιανού έτους φοιτητής είστε; 29. Ποιός σας βοηθάει στα ελληνικά; 30. Πάντα έχετε δίκαιο; 31. Έχει Έλληνες στην ομάδα σας;

Упр. 26. Поставьте вопросы к тексту.

Упр. 27. Перескажите текст.

Упр. 28. Переведите на греческий язык:

1. Учимся в Государственном университете Москвы, на факультете журналистики. Живем в студенческом общежитии. В университет уходим рано утром и возвращаемся в общежитие вечером. Наше общежитие расположено довольно далеко от университета. Ездим в университет на метро и автобусом. Встаем очень рано. Занятия начинаются в 9 часов утра и заканчиваются к трем часам. Каждый день имеем шесть уроков. Занятия в университете очень интересные и всем нам очень нравятся. У нас прекрасные преподаватели, которые охотно помогают нам в учебе, и мы им за это очень благодарны. Изучаем два иностранных языка, необходимых нам для будущей работы. Языками занимаемся очень много. Читаем книги, пишем, слушаем кассеты, разговариваем между собой и с преподавателем. Дома занимаемся языком по несколько часов в день. Преподаватели нами довольны. 2. Вы неправы. Она довольно хорошо разговаривает по-немецки. 3. Вы правы. Мне не следует здесь оставаться. 4. Сегодня я получил хорошую оценку по литературе. 5. Последнее время отец возвращается домой поздно. 6. Я не могу найти вашу книгу. 7. Кем работает ваша сестра? — Она работает секретарем в одном из учреждений. — А ваш брат? — Он журналист. 8. Вы рассказываете своим друзьям о своей работе? — Конечно. 9. Где вы жи

всте? — Мы живем в Афинах. — На какой улице? — На Университетской улице. — Давно? — Уже пять лет. 10. Чего вам не хватает? — Мне вас не хватает. 11. Кто вам помогает по хозяйству? — По хозяйству нам помогают дети. 12. Мальчика в садик водит обычно бабушка. 13. Вы часто рассказываете сказки своим детям? — Нет, я знаю очень мало сказок. 14. Дети ходят в школу пешком. 15. Мы вас ждали вчера два часа. 16. У вас есть велосипед? — Да, есть. Я езжу на работу на велосипеде. 17. После занятий я обычно час-полтора отдыхаю, а затем сажусь за уроки. 18. Что висит на стенах вашей аудитории? — Висят две карты и несколько картин. 19. У меня сейчас очень много работы, а у вас? У меня сейчас мало работы. 20. Мне нужен немецкий для работы, и я начал брать уроки немецкого языка. 21. Сколько километров от вашего дома до института? — Километров десять. 22. О его жизни в Афинах мы ничего не знали. 23. Я уверен, что он не прав. 24. Я уверен, что она права. 25. Я не уверен, что ты прав.

Упр. 29. Расскажите:

а) о своих занятиях в университете (институте): когда начинаются и кончаются ваши занятия, когда уходите из дома и когда возвращаетесь домой, когда и как отдыхаете, когда готовитесь к занятиям;

б) о занятиях вашего друга (подруги, мужа, жены): где учится, на каком факультете, что изучает, как занимается, сколько времени занимается, когда уходит из дому и когда возвращается домой и т.п.

Упр. 30. Дайте развернутый ответ:

1. Ποῦ σπουδάζετε;
2. Ποῦ σπουδάζει ο φίλος σας;
3. Πῶς πάνε τα μαθήματά σας;
4. Πῶς μελετάτε τη γλώσσα;

Упр. 31. Составьте диалоги:

1. Вы разговариваете с товарищем о своих занятиях в университете (институте).

2. Вы разговариваете со своей подругой о ее занятиях в университете (институте).

Упр. 32. Выучите наизусть:

Ράβε — ξήλωνε, δουλειά να μη σου λείπει. Шей да пори, без дела не сиди.

ΔΟΠΟΛΝΗΤΕΛΗΕ ΤΕΚΤΥ

Δυο ζένοι φοιτητές

Αυτός ο νέος είναι ένας ζένος φοιτητής. Είναι Ρώσος. Πάει σιι Πανεπιστήμιο Αθηνών, στην Ιατρική Σχολή. Δε μιλά καλά ελληνικά και κάνει μάθημα τέσσερις ώρες την βδομάδα. Ο φίλος του είναι Βούλγαρος. Πάει σε μια Ηλεκτρονική Σχολή. Μαθαίνει κι αυτός ελληνικά και βρίσκει πως δεν είναι πιο δύσκολα από άλλες γλώσσες. Μελετά όμως δυο-τρεις ώρες, την ήμερα και γράφει στο τετράδιό του όλες τις ασκήσεις.

πιο δύσκολα

труднее

Μια συνέντευξη

Πόσοι ζένοι φοιτητές σπουδάζουν στα ελληνικά Πανεπιστήμια; Ηι σπουδάζουν; Από πού είναι; κτλ. Σ'αυτές τις ερωτήσεις απαντούν οι ζένοι φοιτητές στο δημοσιογράφο Κο (κύριο) Κ... που παίρνει συνέντευξη.

— Πώς σε λένε;

— Με λένε Κύριλλο.

— Τι σπουδάζεις;

— Σπουδάζω ιατρική.

— Από πού είσαι;

— Είμαι από τη Βουλγαρία.

— Είσαι καιρό στην Ελλάδα;

— Ναι, πολύ καιρό.

— Πού μένεις;

— Μένω στην οδό Πατησίων, στη «Φοιτητική Εστία».

— Η οικογένειά σου πού βρίσκεται;

— Βρίσκεται στη Βουλγαρία. Οι γονείς μου μένουν στο χωριό. Ο αδελφός μου είναι μηχανικός και η αδερφή μου δασκάλα.

— Σ'ευχαριστώ πολύ. Πάω για μια ακόμη συνέντευξη. Αντίο.

Με ποιον ζεις;

— Ζεις με τους γονείς σου;

— Όχι, οι γονείς μου δεν είναι εδώ. Είναι στην Πάτρα. Ζω με τους συγγενείς μου. Κάθομαι στο σπίτι της αδερφής μου, της παντρεμένης, σιι Παλαιό Φάληρο.

— Είσαι ευχαριστημένος;

— Όχι, δεν είμαι καθόλου ευχαριστημένος. Η αδερφή μου και ο γαμπρός μου έχουν τρία παιδιά. Δυο αγόρια και ένα κορίτσι. Το κορίτσι είναι φρόνιμο, τα αγόρια όμως είναι πολύ άτακτα. Κάνουν μεγάλη φασαρία και δε μ'αφήνουν να διαβάσω. Έπειτα, στο ίδιο σπίτι μένουν ο πεθερός και η πεθερά της αδερφής μου. Είναι δυο ήσυχoi γέροι, πολύ συμπαθητικοί, αλλά κάθε μέρα έρχονται να τους δουν τα παιδιά τους και τα εγγόνια τους. Φαντάζεσαι λοιπόν τι γίνεται, όταν μαζευτούν έξι ξαδέρφια.

— Έχεις δίκιο. Έλα τότε στην Αθήνα, στο σπίτι που μένω εγώ. Έχει μεγάλη ησυχία.

— Ευχαριστώ για την πρότασή σου, θα το σκεφτώ.

Διάλογος

— Ποιος είναι αυτός ο κύριος;

— Είναι ένας φίλος μου.

— Ποιον περιμένει;

— Περιμένει το Νίκο.

— Και εκείνη η κυρία, ποια είναι;

— Είναι ξένη. Δεν την ξέρω.

Διάλογος

— Ξέρεις τι έχω μέσα στο γραφείο μου;

— Όχι, δεν ξέρω.

— Τι νομίζεις;

— Είναι μικρό πράγμα ή μεγάλο;

— Είναι μικρό.

— Και είναι μέσα στο γραφείο σου;

— Ναι.

— Τι χρώμα είναι;

— Τι χρώμα είναι; Είναι καφέ.

— Το βλέπω τώρα;

— Όχι, δεν το βλέπεις.

— Το διαβάζουμε αυτό το πράγμα;

— Όχι, δεν το διαβάζουμε. Δεν είναι βιβλίο.

— Γράφουμε με αυτό το πράγμα;

— Όχι, δεν γράφουμε.

— Έχει τσιγάρα μέσα;

— Όχι.

- Έχει σπύρτα;
- Όχι, δεν έχει σπύρτα.
- Τι είναι, Μαρία; Τι το κάνουμε;
- Το ακούμε.
- Το ακούμε. Το ακούω τώρα;
- Όχι, τώρα δεν το ακούς.
- Νομίζω είναι ένα κασετόφωνο.
- Όχι.
- Τώρα ξέρω τι είναι, νομίζω. Είναι ραδιόφωνο.
- Ναι, είναι ραδιόφωνο. Ένα πολύ μικρό ραδιόφωνο.
- Πού είναι Μαρία;
- Να το.

Διάλογος

- Χριστίνα, σε ποια περιοχή μένεις;
- Μένω στα Πατήσια.
- Και η φίλη σου, η Ελένη;
- Η Ελένη μένει στο Πανκράτι.
- Α! μένει μακριά. Από πού είναι η Ελένη;
- Είναι από την Αγγλία.
- Τώρα είναι στην Ελλάδα;
- Όχι, τώρα είναι στην Αγγλία, κοντά στην οικογένειά της.

Ο περίπατος

Ο Κώστας και η Χριστίνα θέλουν να πάνε έναν περίπατο στη θάλασσα. Ο καιρός είναι πολύ καλός, ο ουρανός είναι γαλάζιος, ο ήλιος λάμπει. Κάνει όμως λίγη ζέστη. Ο Κώστας περιμένει κάτω στο αυτοκίνητο, γιατί η Χριστίνα κατεβαίνει. Είναι πολύ όμορφη. Μπαίνει στο αυτοκίνητο και πινει να κάνουν τον περίπατό τους.

κάνει ζέστη

жарко, тепло

СЛОВАРЬ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Α

αγαπώ(α)	любить — 5 ¹
Αγγλία η	Англия — 6
Αγγλίδα η	англичанка — 6
αγγλικά τα	английский язык — 2
αγγλικά	по-английски — 2
αγγλικός, ή, ό	английский — 1
Άγγλος ο	англичанин — 6
αγκώνας ο	локоть — 4
άγνωστος, η, ο	незнакомый
αγόρι το	мальчик — 1
αγρόκτημα το	ферма — 2
αγροκτηματίας ο	фермер — 2
αγρότης ο	крестьянин — 2
αγρότισσα η	крестьянка — 2
αδελφή η	сестра — 3φ ²
αδελφός ο	брат — 3φ
αδερφή η	сестра — 3φ
αδερφός ο	брат — 3φ
αδιάβροχο το	плащ — 5
αδιάβροχος, η, ο	водонепроницаемый — 7
άδικο το	неправота — 8
άδικος, ή ο	несправедливый, неправый — 8
αδύνατος, η, ο	слабый (в разн. знач.); худой — 3
αερίζω	проветривать — 1
αεροπόρος ο	летчик — 3φ
αίθουσα η	аудитория — 6φ
αισθάνομαι	чувствовать, ощущать — 4
αίσθηση η	чувство, ощущение — 4
ακοή η	слух — 4
ακόμα, ακόμη	еще, пока; еще (вдобавок) — 5φ
ακούω	слушать, слышать — 4
άκρα τα	конечности — 4

¹ Цифра после перевода слова обозначает номер урока, в котором данное слово встречается впервые.

² Цифра с буквой "φ" указывает номер урока вводно-фонетического курса.

άκρη η	край, конец — 4
ακριβά	дорого — 5
ακριβής, ής, ές	точный, правильный, верный — 7
ακριβός, ή, ό	дорогой, ценный — 5
ακριβώς	точно, как раз — 7
ακροατής ο	слушатель — 6
αλλά	но, однако — 6
αλλιώς	иначе, в противном случае — 6
άλλος, η, ο	другой, иной — 7φ
άλλωστε	к тому же, кроме того — 7
αλφάβητο το	алфавит — 2φ
Αμερική η	Америка — 6
Αμερικανίδα η	американка — 6
Αμερικανός ο	американец — 6
αμέσως	сразу, тут же — 4
αμετάβατος, η, ο	непереходный (о глаголе) — 7φ
άμμος η	песок — 7φ
αν	если, ли — 4
αν και	хотя — 7
αναγνωστήριο το	читальный зал; читальня — 2
ανάμεσα	между, среди — 4
αναμεταξύ	между, среди — 6
αναπαύομαι	отдыхать — 8
αναπαυτικά	удобно — 3
αναπαυτικός, ή, ό	удобный — 3
αναπνέω	дышать — 4
ανατολή η	восход (солнца); восток — 7
ανεξάρτητος, η, ο	отдельный; независимый — 3
ανθρώπιнос, η, ο	человеческий — 4
άνθρωπος	человек — 3φ
άνεψι το	племянник; племянница — 3
άνεψια τα	племянники и племянницы — 3
ανεψιά η	племянница — 3
ανεψιός ο	племянник — 3
ανίψι το	племянник; племянница — 3
ανίψια τα	племянники и племянницы — 3
ανιψιά η	племянница — 3
ανιψιός ο	племянник — 3

ανοίγω	открывать(ся); включаться — 7ф
άνοιξη η	весна — 5
ανοιχτός, ή, ό	открытый; светлый — 7ф
ανοξειδωτος, η, ο	нержавеющий — 7
αντίο	до свидания — 2ф
άντρας ο	муж; мужчина — 5
αντωνυμία η	местоимение — 3ф
ανύπαντρη η	незамужняя — 3
ανύπαντρος ο	холостой — 3
άνω	вверх, наверх; вверху, наверху; верхний — 4
απαντώ(α)	отвечать — 6
απάνω	наверху; вверху; наверх; вверх — 6ф
απέξω	отстоять — 8
από	(предлог) от, с, из, у — 4
απόγευμα το	послеобеденное время; после обеда — 1
αποσιωπητικά τα	многоточие — 7
αποτελούμαι	состоять из — 4
αποτελώ(ε)	составлять, образовывать — 7
άρα	итак, следовательно — 7
αργά	медленно; поздно — 6
αρέσω	нравиться — 6
άρθρο το	артикуль; статья — 3ф
αριθμός ο	число — 5ф; номер — 3; цифра — 7
αριστερά	слева; влево; налево — 1
αριστερός, ή, ό	левый — 4
αρκετά	достаточно, довольно — 3
αρρωστίαρης, α, ικο,	болезненный, хилый — 1
αρσενικά τα	существительные мужского рода — 6ф
αρσενικός, ή, ό	мужской — 5ф
αρχίζω	начинать(ся) — 4
ασημένιος, α, ο	серебряный — 5
άσκηση η	упражнение — 6ф
ασπρόμαυρος, η, ο	черно-белый — 2
ασπρόρουχα τα	белье — 5
άσπρος, η, ο	белый — 7ф
αστέρι το	звезда — 7
άστρο το	звезда — 7

άσχημα	плохо — 7ф
άσχημος, η, ο	плохой — 7ф
άτακτος, η, ο	непослушный — 8
ατσάλι το	сталь — 7
αύξηση η	приращение — 7
αυλή η	двор — 2ф
αύριο	завтра — 2ф
αυτί το	ухо — 4
αυτό	это — 5ф
αυτοκίνητο το	автомобиль — 7ф
αυτός, ή, ό	он — 3ф; этот, эта, это — 8
αυχένας ο	затылок — 4
αφή η	осязание — 4
αφήνω	отпускать (бороду) — 4

B

βαδίζω	шагать, идти — 3
βάζο το	ваза — 6ф
βάζω	класть; ставить — 6ф; надевать — 5
βαθμός ο	оценка, отметка — 8
βάθος το	глубина — 3
βέβαια	конечно, безусловно — 2
βαλίτσα η	чемодан — 1
βάλλω	класть; ставить — 6ф
βαμβακερός, ή, ό	хлопчатобумажный — 5
βαρύς, ιά, ύ	тяжелый (по весу) — 3ф
бασικός, ή, ό	основной, главный — 4
βγάζω	снимать — 5
βγαίνω	выходить — 2
βέβαια	конечно, безусловно — 3
βέβαιος, α, ο	уверенный, убежденный — 3
βεραμάν	салатовый
βιαστικός, ή, ό	торопливый
βιβλίο το	книга — 2ф
βιβλιοθήκη η	библиотека — 4ф
βλέπω	видеть — 2ф
βλεφαρίδα η	ресница — 4
βλέφαρο το	веко — 4
βοηθώ(α)	помогать — 8

βουβός, ή, ό	немой — 4
Βουλγαρία η	Болгария — 6
Βουλγάρα η	болгарка — 6
Βούλγαρος ο	болгарин — 6
βράδυ το	вечер; вечером — 7φ
βράδυα τα	по вечерам — 8
βραχιόλι το	браслет — 5
βρέχει	идет дождь — 5
βρίσκομαι	находиться — 4
βρίσκω	находить — 8
βροχή η	дождь — 2
βρώμικος, η, ο	грязный — 5
βρωμώ(α)	издавать дурной запах, вонять — 4

Γ

γαλάζιος, α, ο	голубой; лазурный; светло-синий — 7φ
γαλανός, ή, ό	голубой; лазурный; светло-синий — 7φ
Γαλλία η	Франция — 6
Γαλλίδα η	француженка — 6
γαλλικά τα	французский — 6
γαλλικά	по-французски — 3
γαλλικός, ή, ό	французский — 1
Γάλλος ο	француз — 6
γαμπρός ο	зять — 8
γάντι το	перчатка — 5
γάτα η	кошка — 3
γειά η	здоровье — 7φ
γένεια (γένια) τα	борода — 4
γένος το	род — 5φ
Γερμανία η	Германия — 6
Γερμανίδα η	немка — 6
γερμανικά τα	немецкий язык — 6
γερμανικά	по-немецки — 4
γερμανικός, ή, ό	немецкий — 6
Γερμανός ο	немец — 6
γέρος ο	старик — 3
γεύομαι	вкушать, пробовать — 4
γεύση η	вкус (ощущение) — 4
γεωγραφία η	география — 6

γεωγραφικός, ή, ό	географический — 7ф
Γεωργία η	Грузия — 6
Γεωργιανή η	грузинка — 6
Γεωργιανός ο	грузин — 6
για	(предлог) для, ради — 5
για να	для того чтобы — 5
γιαγιά η	бабушка — 5ф
γιακάς ο	воротник — 5
γιατί;	почему? зачем? — 2
γιατί	потому что, так как — 6
γιατρός ο, η	врач — 6ф
γилέκο το	жилет — 5
γίνομαι	делаться, происходить — 4
γιος ο	сын — 5ф
γκρίζος, α, ο	серый — 7ф
γλάστρα η	цветочный горшок — 2
γλυκός, ιά, ό	сладкий — 4
γλώσσα η	язык — 4ф
γνωρίζω	знать, быть знакомым — 2
γνωστός, ή, ό	знакомый — 1
γοβάκι το	туфля (дамская) — 5
γόμα η	ластик, резинка — 2
γονατισμένος, η, ο	стоящий на коленях — 3
γόνατο το	колени — 4
γονέας (γονιός) ο	родитель — 3
γούνα η	шуба; меховой воротник — 5
γούνινος, η, ο	меховой — 5
γραβάτα η	галстук — 1
γράμμα το	письмо — 5ф
γραμματέας ο, η	секретарь — 8
γραφείο το	контора; кабинет — 5ф;
	письменный стол — 6ф
γραφτός, ή, ό	письменный — 6
γράφω	писать — 4ф
γρήγορα	быстро, скоро — 3
γρήγορος, η, ο	быстрый — 6
γριά η	старуха — 3
γυαλιά τα	очки — 3

γυμνάσιο το	гимназия — 3
γυναίκα η	женщина; жена — 5φ
γυρίζω	возвращаться — 1
γύρω	вокруг, кругом — 4
γύρω από	вокруг (чего-л.) — 1
Δ	
δασκάλα η	учительница — 5φ
δάσκαλος ο	учитель — 5φ
δάσος, το	лес — 3
δαχτυλίδα το	кольцо, перстень — 5
δάχτυλο το	палец — 4
δακτυλογράφος ο, η	машинистка — 3
δείχνω	показывать — 7φ
δείκτης (δείχτης) ο	указательный палец — 4
δεν	не
δέντρο το	дерево — 3φ
δένω	завязывать — 5
δεξής, ιά, ί	правый — 5
δεξιά	справа, вправо, направо — 7
δεξιός, ιά, ιό	правый — 4
δέρμα το	кожа — 4
δερμάτινος, η, ο	кожаный — 6φ
δεσποινίς η	девушка — 3φ
деυτερόλεπτο το	секунда — 7
δημοκρατία η	республика; демократия — 4
δημοσιογραφικός, ή, ό	журналистский — 8
δημοσιογράφος ο, η	журналист; журналистка — 8
δημοτικό το	начальная школа — 3
δημοτικός, ή, ό	народный — 3
διαβάζω	читать; заниматься, учить уроки — 5φ
διάθεση η	залог — 7φ
διαιρούμαι	делиться, разделяться — 7
διαιρώ(ε)	делить, разделять — 7
διακρίνω	различать, распознавать — 4
διάλειμμα το	перерыв; антракт — 2
διάλογος ο	диалог — 4φ
διαμέρισμα το	квартира — 3
διάρκεια η	течение времени, продолжительность — 6

διάφορος, η, ο	разный, различный — 1
διδασκαλία η	обучение — 2
διδάσκω	преподавать; обучать, учить — 2
διηγούμαι	рассказывать — 8
δίκαιο (δίκιο) το	справедливость, правда — 8
δίκαιος (δίκιος) η, ο	правый, справедливый — 8
δίνω	давать — 5ф
διορθώνω	исправлять — 2
δίχρωμος, η, ο	двухцветный — 1
δόντι το	зуб — 4
δουλειά η	работа — 1
δουλεύω	работать — 2
δρόμος ο	улица; дорога — 3
δυνατά	сильно; крепко — 3; громко; вслух — 6
δυνατός, ή, ό	сильный; крепкий — 3; громкий — 6
δυσάρεστος, η, ο	неприятный, противный — 4
δύση η	заход, закат (солнца) — 7
δύσκολα	трудно — 7ф
δύσκολος, η, ο	трудный, сложный, тяжелый — 7ф
δωμάτιο το	комната — 3ф
δώρο το	подарок — 5

Ε

εβδομάδα η	неделя — 2
εγγονάκι το	внучек — 3
εγγονή (εγγόνη, εγγόνα) η	внучка — 3
εγγονός (έγγονος) ο	внук — 3
έγκλιση η	наклонение — 7ф
έγχρωμος, η, ο	цветной — 2
εγώ	я — 3ф
έδαφος το	территория — 4
εδώ	здесь — 3ф
εθνικότητα η	национальность — 6
είδος το	род; сорт — 1
εικόνα η	картина — 2
εικοσιτετράωρο το	сутки — 7
ειρήνη η	мир — 7ф
είτε	или — 6ф
εκδρομή η	поездка — 7

εκεί	там — 4ф
έκθεση η	сочинение — 5ф
εκπομπή η	передача (по радио и т.п.) — 4
εκτός από	кроме — 4
έκφραση η	выражение — 3ф
ελεύθερα	свободно; с легкостью — 6
ελεύθερος, η, ο	свободный — 6
ελλά η	родинка — 4
Ελλάδα η	Греция — 6ф
Έλληνας ο	грек — 2
Ελληνίδα η	гречанка — 2
ελληνικά τα	греческий язык — 2
ελληνικά	по-гречески — 2
ελληνικός, ή, ό	греческий — 4ф
εμείς	мы — 3ф
εμπρός	вперед (о времени) — 7
ενδιαφέρων, ουσα, ον	интересный — 8
ένδυμα το	одежда — 5
ενεργητικός, ή, ό	активный — 7ф
ενικός, ή, ό	единственный — 5ф
εντελώς	совершенно, вполне — 8
ενώ	тогда как, в то время как — 1
ενώνω	соединять — 4
έξυπνος, η, ο	сообразительный, смысленный — 3
έξω	наружу, вне; на улице — 6ф
έξω από	вне, за пределами — 1
επάγγελμα το	профессия — 3
επαναλαμβάνω	повторять — 2
επάνω σε	на (чем, ком-л.) — 6ф
επειδή	так как, потому что — 8
επί	в течение — 6
επιδερμίδα η	кожа (наружный слой) — 4
επίθετο το	имя прилагательное — 3ф; фамилия — 2
επιθυμία η	желание — 6
έπιπλα τα	мебель — 2
επίσης	тоже, также — 4ф
επισκευάζω	ремонттировать — 7
επισκευή η	ремонт — 7

επιστρέφω	возвращать(ся) — 8
επιτραπέζιος, α, ο	настольный — 7
επιτρέπω	разрешать, позволять
επώνυμο το	фамилия — 2
εργάζομαι	работать — 3
εργασία η	работа, дело — 3
εργάτης ο	рабочий — 2
εργάτρια η	работница — 2
εργοστάσιο το	завод — 2
έρχομαι	идти; приходиться; приезжать, прибывать — 6ф
ερωτηματικό το	вопросительный знак — 7ф
ερώτηση η	вопрос — 4ф
εσείς	вы — 3ф
εστία η	домашний очаг, дом — 8
εσύ	ты — 3ф
ετοιμάζομαι	готовиться, приготавливаться — 6
ετοιμάζω	готовить — 6
έτος το	год; курс, год обучения — 6
έτσι	так, таким образом — 6ф
εύκολα	легко — 6
εύκολος, η, ο	легкий, нетрудный — 6
ευρύχωρος, η, ο	просторный — 2
ευχαριστημένος, η, ο	довольный — 8
ευχάριστος, η, ο	приятный — 4
ευχαριστώ(ε)	благодарить; благодарю, спасибо — 4ф
ευχαρίστως	с удовольствием, с радостью — 4
ευωδιά η	аромат — 4
ευωδιάζω	благоухать, иметь приятный запах — 4
εφημερίδα η	газета — 5ф
έχω	иметь — 7ф
Z	
ζακέτα η	жакет, кофта — 5
ζάχαρη η	сахар — 6ф
ζευγάρι το	пара — 5
ζεύγος το	пара — 5
ζω(ε)	жить (в разн. знач.) — 8

ζωή η	жизнь — 7
ζώνη η	ποяс; ремень — 5
Η	
ή	или — 6φ
ηλεκτρολόγος ο	электрик — 2
ηλεκτρονικός, ή, ό	электронный — 7
ήλιος ο	солнце — 7
ημέρα η	день — 6
ημερομηνία	дата — 7
ησυχία η	тишина, спокойствие; покой — 8
ήσυχος, η, ο	тихий, спокойный — 8
ήχος ο	звук — 4
Θ	
θάλασσα η	море — 4φ
θαυμαστικό το	восклицательный знак — 7φ
θέατρο το	театр — 5
θεία η	тетя — 3φ
θείος ο	дядя — 3φ
θέλω	хотеть, желать — 1
θέμα το	основа — 7φ
θερμoκήπιο το	теплица — 2
θέση η	место — 6φ
θήκη η	корпус (часов) — 7
θηλυκά τα	существительные женского рода — 6φ
θηλυκός, ή, ό	женский — 5φ
θόρυβος ο	шум — 4
θυμούμαι	помнить — 4
Ι	
ιατρικός, ή, ό	медицинский — 2
ιδιαίτερα	особенно — 8
ιδιαίτερος, η, ο	особый, особенный — 4
ίδρυμα το	учреждение — 8
Ινστιτούτο το	институт — 3φ
ίσιος, α, ο	равный, одинаковый — 7
ίσος, η, ο	равный, одинаковый — 7
ιστορία η	история — 7
Ιταλία η	Италия — 6
Ιταλίδα η	итальянка — 6

ιταλικά τα	итальянский язык — 6
ιταλικά	по-итальянски — 6
ιταλικός, ή, ό	итальянский — 1
Ιταλός ο	итальянец — 6
Κ	
καδένα η	цепочка (для часов) — 7
καθαρίζω	убирать (помещение) — 2; чистить — 7
καθάρισμα το	уборка — 2; чистка — 7
καθαρός, ή, ό	чистый — 2
κάθε	каждый, всякий — 4
καθηγητής ο	преподаватель — 5ф
καθηγήτρια η	преподавательница — 5ф
καθίζω	садиться; сажать — 4ф
καθισμένος, η, ο	сидящий — 1
καθόλου	совсем, совершенно — 1
κάθομαι	сидеть; проживать — 6ф
καθρεφτάκι το	зеркальце — 5
καθρέφτης ο	зеркало — 5
και	(союз) и — 4ф
καινούρ(γ)ιος, α, ο	новый — 7
καιρός ο	время; погода — 7
κακός, ή, ό	плохой, дурной, злой — 1
κακοφτιαγμένος, η, ο	плохо сложенный — 4
καλά	хорошо — 4ф
καλημέρα	добрый день — 4ф
καληνύχτα	доброй ночи — 4ф
καλησπέρα	добрый вечер — 4ф
καλλυντικό	косметическое средство — 5
καλός, ή, ό	хороший — 4ф
καλοφτιαγμένος, η, ο	стройный, хорошо сложенный — 4
κάλτσα η	чулок — 3
καναπέс ο	диван — 3
κανόνας ο	правило — 6
κανονίζω	регулировать, проверять (часы) — 7
κανονικός, ή, ό	нормальный — 5
κάνω	делать, совершать, выполнять — 7ф; стоять, обходиться — 1
καπέ(λ)λο το	головной убор, шляпа; шапка — 5

καπνίζω	курить — 7ф
κάποτε	иногда — 6
καρδιά η	сердце — 4
καρέκλα	стул — 5ф
καρφίτσα η	брошка; булавка; заколка — 5
κάσα η	корпус (для часов) — 7
κασέτα η	кассета — 2
κασετόφωνο το	кассетный магнитофон — 2
κασκόλ το	кашне, шарф — 5
καστανή η	шатенка — 4
καστανός ο	шатен — 4
καστανός, ή, ό	каштановый, коричневый; карий — 4
κατά	(предлог) во время, к; против — 6
καταλαβαίνω	понимать — 6ф
κατάληξη η	окончание — 7ф
κατοικία η	жилище — 3
κάτοικος ο, η	житель; жительница — 3
κατοικώ(ε)	жить, проживать — 8
κατόπιν	затем, следом, после — 6
κάτω	внизу; вниз; нижний — 4
κάτω από	под — 1
κατωσάγωνο	нижняя челюсть — 4
καφέ	коричневый — 7ф
καφές ο	кофе — 5
καφετής, ιά, ί	кофейный (цвет) — 4
κείμενο το	текст — 4ф
κέντρο το	центр — 3
κεφάλι το	голова — 4
λήπος ο	сад — 4ф
κίλο το	кило — 3
κιμωλία η	мел — 5ф
κινηματογράφος ο	кино — 5
κίτρινος, η, ο	желтый — 7ф
κλειδί το	ключ — 5
κλείνω	закрывать — 7ф
κλειστός, ή, ό	закрытый — 7ф
κλίνω	склонять, спрягать — 6ф
κλίση η	склонение, спряжение — 3ф

κοιλιά η	живот — 4
κοιμούμαι	спать — 4
κοινόβιο το	общежитие — 8
κοιτάζομαι	смотреться (в зеркало) — 4
κοιτάζω	смотреть — 4
κόκκινος, η, ο	красный — 7ф; рыжий — 4
κολ(λ)άρο το	воротничок (пристежной) — 5
κολιέ το	колье — 5
κόμμα το	запятая — 7ф
κοντά	близко, рядом, около — 6ф
κοντός, ή, ό	низкий, небольшой; короткий (об одежде)
κόρη η	дочь — 5ф
κορμί το, κορμός ο	туловище; тело — 4
κορίτσι το	девочка, девушка; дочь — 6ф
κορ(υ)φή η	макушка — 4
κόσμημα το	украшение — 5
κοστούμι το	костюм — 7ф
κουάρτζ	кварцевый — 7
κουδούνι το	звонок — 6
κουμπί το	пуговица; кнопка (звонка) — 5
κουρντίζω	заводить (часы) — 7
κουρτίνα η	занавеска — 2
κουτί το	коробка; банка; шкатулка — 6ф
κουφός, ή, ό	глухой — 4
κρατικός, ή, ό	государственный — 8
κρατά(α,ε)	держать — 5
креμαστή τσάντα η	сумка на ремне — 6ф
κρέμομαι	висеть — 8
κρόταφος ο	висок — 4
κρύο το	холод — 5
κρύσταλλο το	стекло (для часов) — 7
κτίριο το	здание — 1
Κυπρία η	киприотка — 6
κυπριακός, ή, ό	кипрский — 7ф
Κύπριος ο	киприот — 6
Κυπριώτης ο	киприот — 6
Κυπριώτισσα η	киприотка

Κύπρος η	Кипр — 7ф
κυρία η	госпожа — 4ф
Κυριακή η	воскресенье — 7
κύριος, α, ο	главный, основной — 4
κύριος ο	господин; муж — 4ф
κυριώτερος, η, ο	главнейший — 4
κυρτός, ή, ό	горбатый, с горбинкой — 4

Λ

λάθος το	ошибка — 2
λαιμός ο	шея — 4
λάμπα η	лампа — 2ф
λάμπω	светить(ся), сиять, сверкать, блестеть — 7
λαστιχωτός, ή, ό	пластиковый — 7
λατρεύω	обожать — 3
λέγομαι	называться, именоваться — 3
λέ(γ)ω	говорить, сказать; называть — 5
λείπω	недоставать — 8
λεμονής, ιά, ί	лимонный (цвет) — 4
λεμόνι το	лимон — 7ф
λέξη η	слово — 4ф
λεξικό το	словарь — 5ф
λεξιλόγιο το	словарь (текста) — 4ф
λεπτό το	минута — 7
λεπτός, ή, ό	тонкий, изящный — 1
λερωμένος, η, ο	грязный, запачканный — 5
λεύκωμα το	альбом — 5
λεωφορείο το	автобус — 9
λεωφόρος η	проспект — 4ф
λησμονιέμαι	быть забытым, исчезнуть из памяти — 5
λησμονώ (α, ε)	забывать — 5
λίγο	немного — 1
λίγος, η, ο	немногий, немногочисленный — 1
λίμνη η	озеро — 6ф
λιχανός ο	указательный палец — 4
λογιστής ο	бухгалтер — 3
λογοτεχνία η	литература — 8
λουλούδι το	цветок — 5ф
λουράκι το	ремешок — 7

λουρί το	ремень — 5
λύκειο το	лицей — 3
λυπούμαι	огорчаться — 4
Μ	
μα	но, а, однако — 1
μαγνητοταινία	магнитофонная лента — 2
μαγνιτόφωνο το	магнитофон — 2
μάγουλο το	щека — 4
μαζεύομαι	собираться — 8
μαζί	вместе — 3
μαθαίνω	учить, изучать; узнавать — 2
μάθημα το	урок, занятие 2ф; урок, задание — 6
μαθητής ο	ученик — 3ф
μαθήτρια η	ученица — 3ф
μακριά (μακρυά)	далеко — 7ф
μακριά από	далеко от — 1
μακρύς, ιά, ύ	длинный — 4
μάλιστα	да, конечно — 3ф
μαλλιά τα	волосы — 3
μάλλινος, η, ο	шерстяной — 5
μάλλον	довольно, несколько, в достаточной степени — 3
μαμά η	мама — 2ф
μάννα η	мама — 2ф
μανίκι το	рукав — 5
μανσέτα η	манжета — 5
μαντήλα η	платок — 5
μαντήλι (μαντίλι) το	носовой платок; платок — 5
μάρκα η	марка — 7
μάτι το	глаз — 3
μαυρομάτης, α, ικο	черноглазый — 1
μαύρος, η, ο	черный — 7
με	(предлог) с — 3
μεγάλος, η, ο	большой — 4ф
μεγαλύτερος, η, ο	старший — 3
μέθοδος η	метод, прием — 7ф
μελάни το	чернила — 5ф
μελαχροινή η	брюнетка — 4

μελαχροινός ο	брюнет — 4
μελαχροινός, ή, ό	смуглый — 4
μελετώ(α)	заниматься изучением, учить, изучать — 6
μελίγκι το	висок — 4
μελλοντικός, ή, ό	будущий — 8
μέλος το	член (в разн. знач.) — 4
μελωντικός, ή, ό	мелодичный — 4
μένω	оставаться (в разн. знач.) — 7ф;
	проживать — 1
μέρα η	день — 2ф
μερικός, ή, ό	некоторый — 4
μερόνυχτο το	сутки — 7
μέρος το	часть, доля — 4
μέσα	внутри, в; внутрь, в — 5ф
μεσάνυχτα τα	полночь — 7
μέση η	поясница; талия; середина — 4
μεσημέρι το	полдень — 7
μέσο το	середина — 4
μέσος, η, ο	средний — 7ф
μετά	(предлог) после — 4ф
μεταβατικός, ή, ό	переходный — 7ф
μεταλλικός, ή, ό	металлический — 7
μεταξύ	между; среди — 6
μεταξωτός, ή, ό	шелковый — 5
μέτριος, α, ο	средний .умеренный — 4
μέτρο το	метр — 7
μετρό το	метро — 8
μετρώ(α)	считать — 1
μέτωπο το	лоб — 4
μέχρι	(предлог) до, вплоть до — 7
μήλο το	яблоко — 7ф
μητέρα η	мать — 3ф
μηχανικός ο	инженер — 3
μηχανικός, ή, ό	механический — 7
μικρός, ή, ό	маленький — 4ф
μικρότερος, η, ο	младший — 3
μιλώ(α)	говорить, разговаривать — 4
μισός, ή, ό	половинный — 7

μόδα η	мода — 5
μολυβδοκόντυλο το	карандаш — 5ф
μολύβι το	карандаш — 2ф
μόνο	только — 2
μονοκατοικία η	особняк — 3
μονόχρωμος, η, ο	одноцветный — 1
μορφή η	форма, вид — 7
μουστάκια τα	усы — 4
μπαίνω	входить; поступать (в уч. завед.) — 6ф
μπάλα η	мяч — 3
μπαλωμένος, η, ο	залатанный; заштопанный — 5
μπαλώνω	чинить, латать; штопать — 5
μπαμπάς ο	папа, отец — 2ф
μπάρμπας ο	дядя — 2ф
μπεζ	бежевый — 7ф
μπλε	синий — 7ф
μπλούζα η	кофта, блузка — 5
μπωρώ(ε)	уметь; мочь, быть в состоянии — 5
μπόττα η	сапог — 5
μπράβο!	браво! молодец! — 7
μπρασελέ το	браслет — 7
μπράτσο το	рука (от плеча до локтя) — 4
μπρός από	перед, впереди; напротив, раньше — 1
μπροστά σε...	перед (чем-л., кем-л.) — 6ф
μπροστινός, ή, ό	передний — 4
μυαλό το	мозг; ум, разум — 4
μυρίζω	нюхать, обонять; пахнуть — 4
μυρωδιά η	запах — 4
μύτη η	нос — 4
μωρό το	ребенок, малыш — 3

N

να	вот — 2ф
ναι	да — 3ф
νάϋλον το	нейлон — 5
ναύτης ο	морьяк — 5ф
νέο το	новость — 8
νέος, α, ο	новый; молодой — 3ф
νοικιάζω	снимать (квартиру) — 7

βοικοκυρά η	домохозяйка — 5ф
βοικοκήτης ο	хозяин (дома) — 3
βοικοκυριό το	домашнее хозяйство — 8
νομίζω	считать (каким-л.) — 2; думать, полагать — 6
νομικός, ή, ό	юридический — 8
ντάμα η	шашки — 3ф
ντιβάνι το	диван — 2ф
ντομάτα η	помидор — 2ф
ντουλάπι το	шкаф — 2ф
νύχι το	ноготь — 4
νύχτα η	ночь — 7
νωρίς	рано — 8

Ξ

ξαδέλφη (ξадέρφη) η	двоюродная сестра — 5ф
ξάδελφος (ξадέρφος) ο	двоюродный брат — 5
ξανθιά η	блондинка — 4
ξανθός ο	блондин — 4
ξανθός, ή, ό	белокурый — 4
ξεκινώ(ε)	отправляться — 7
ξένος, η, ο	иностранный; чужой; незнакомый — 2
ξένος ο	иностранец; незнакомец, гость — 2
ξέρω	знать — 4ф; уметь — 4
ξηλώνω	распарывать — 8
ξύνος, ή, ό	кислый — 4

Ο

οδηγός ο	шофер — 1
οδός η	улица — 7ф
οικογένεια η	семья — 3
οίκος ο	дом — 8
όλος, η, ο	весь, целый — 3
ομάδα η	группа — 1
ομιλία η	разговор, речь — 6
ομιλώ(ε)	говорить, разговаривать, беседовать — 6
όμορφος, η, ο	красивый, прекрасный — 7ф
ομοσπονδία η	федерация — 6
ομπρέλ(λ)α η	зонт — 5
όμως	однако, но, а — 7ф
όνομα το	имя — 3ф

ονομάζομαι	называться, именоваться — 3
όποιος, α, ο	который — 8
όποτε	когда
οπτικοακουστικός, ή, ό	аудиовизуальный — 7
όπως	(нареч.) как — 3
όραση η	зрение — 4
όργανο το	орган — 4
όρθιος, α, ο	стоящий — 1
ορίστε	пожалуйста — 5ф
οριστικός, ή, ό	изъявительный (наклонение) — 7ф
όροφος ο	этаж — 3
ορφανός ο, ορφανή η	сирота — 3
όσος, η, ο	тот, кто — 4; сколько — 1
οσφραίνομαι	обонять — 4
όσφρηση η	обоняние — 4
όταν	(союз) когда — 5
ότι	(союз) что — 3
ουδέτερος, η, ο	средний — 5ф
ουρανός ο	небо — 7ф
ουσιαστικό το	имя существительное — 6ф
ούτε	не; ни — 4
όχι	нет — 4ф

Π

παθητικός, ή, ό	пассивный; страдательный (залог) — 6
παιγνίδι το	игра; игрушка — 3
παιδί το	ребенок, дитя — 5ф
παιδικός, ή, ό	детский — 8
παίζω	играть — 3
παίρνω	брать — 2ф
παλ(α)ιός, α, ο	старый — 1
παλτό το	пальто — 5
Πανεπιστήμιο το	университет — 2
πάντα	всегда — 2ф
πανταλόни (панτελόни)	брюки — 7ф
παντόφλες οι	домашние тапочки, туфли
παντρεμένη η	замужняя — 3
παντρεμένος ο	женатый — 3
παντρεμένος, η, ο	состоящий в браке — 3

πάνω από...	над (чем-л.) — 1
πάνω σε...	на (чем, ком-л.) — 6ф
πάνω-κάτω	приблизительно, примерно, около — 7; взад-вперед — 6
πανωσάγονο το	верхняя челюсть — 4
παπουτσής ο	сапожник — 5
παπούτσι το	ботинок — 5
παππούς ο	дедушка, дед — 2
παρά	(предлог) без — 7
παράγραφος η	параграф — 7ф
παράδειγμα το	пример — 6
παραδίνω	преподавать — 2
παράθυρο το	окно — 6ф
παρακαλώ(ε)	просить; прошу! пожалуйста! не стоит! — 4ф
παρακάτω	дальше — 4ф
παραλληλόγραμμος, η, ο	прямоугольный — 7
παραμύθι το	сказка — 8
παρελθοντικός, ή, ό	прошедший — 7ф
παρένθεση η	скобки — 7ф
παροιμία η	пословица — 5
παροντικός, ή, ό	настоящий — 7ф
πατέρας ο	отец — 3ф
πατρίδα η	родина — 6
πάτωμα το	пол — 6ф; этаж — 3
παχύς, ιά, ύ	пышный (об усах) — 4
πάω	идти; ехать; идти, быть к лицу — 5
πεζός, ή, ό	пеший — 8
πεζώς	пешком — 8
πεθερά η	свекровь; теща — 8
πεθερός ο	свекор; тесть — 8
πέν(ν)α η	ручка (для письма) — 7ф
περασμένος, η, ο	прошедший — 7ф
περιαγράφω	описывать — 3
περίεργος, η, ο	удивительный, странный — 4
περιμένω	ждать, ожидать — 8
περιοδικό το	журнал — 5ф
περίπου	около, приблизительно — 3

περιοχή η	район — 3
περίπατος ο	прогулка — 5
περιπατώ(α)	шагать, идти — 4; гулять, прогуливаться — 5
πέτρα η	камень — 7
πηγαίνω	7ф
πηγούни το	подбородок — 4
πηδώ(α)	прыгать — 4
πια	уже — 8
πιάνο το	пианино — 3
πιάνω	хватать, брать — 4
πικρός, ή, ό	горький — 4
πίνακας ο	классная доска — 4ф; картина, таблица — 8
πίνω	пить — 4
πίσω	сзади; задний — 4
πίσω από	сзади, позади за — 1
πλάγιος, α, ο	боковой — 4
πλάκα η	пластина, пластинка — 7
πλάτη η	спина — 4
πλέκω	вязать — 3
πληθυντικός, ή, ό	множественный — 5ф
πνευμόни το	легкие — 4
ποδήλατο το	велосипед — 8
πόδι το	нога; лапа; ножка — 4
ποδιά η	фартук — 5
πόλη η	город — 2
πολίτης ο	гражданин — 6
πολίτιδα η	гражданка — 6
πολύ	очень — 4ф
πολυθρόνα η	кресло — 3
πολυκατοικία η	жилой дом — 3
πολύς, πολλη, πολύ	многий — 2
πολύχρωμος, η, ο	разноцветный, многоцветный — 1
πόρτα η	дверь — 2ф
πορτοκαλής, ιά, ί	оранжевый — 7ф
ποτέ	никогда — 7
ποτήρι το	стакан — 2ф
ποτίζω	поливать — 2
που	который — 1

πού;	где? куда? — 4ф
πουκάμισο το	рубашка — 5
πουλόβερ το	джерпер — 5
πράγμα το	вещь — 4
πράσινος, η, ο	зеленый — 7ф
πρέπει	нужно, должно — 6
πριν	(предлог) до, перед, раньше — 7
προάστ(ε)ιο το	предмесье, пригород — 3
πρόγραμμα το	программа — 2
πρόδος η	успех, прогресс — 7
προστακτικός, ή, ό	повелительный (о наклонении)
προσωπικός, ή, ό	личный — 3ф
πρόσωπο το	лицо — 3ф
πρόταση η	предложение — 6
προτιμώ(α)	предпочитать — 5
προφορά η	произношение — 7ф
προφορικός, ή, ό	устный — 6
πρωί το	утро — 7ф
πρώτα	сперва, сначала — 7
πρωτοετής, ής, ές	первокурсный — 8
πτηνοτροφείο το	птицеферма — 2
πτηνοτρόφος ο	птицевод — 2
πτώση η	падеж — 5ф
πω! πω!	ба! ба! — 8
πώς;	как? каким образом? каким путем?
	каков? — 1
πώς!	а как же! конечно! разумеется!

Ρ

ράβω	шить — 8
ράδιο το	радио — 3
ραδιόφωνο το	радиоприемник — 7
ράφι το	полка — 2ф
ράχη η	спина; хребет — 4
ρετιρέ το	шестой этаж — 3
ρήμα το	глагол — 2ф
ροζ	розовый — 7ф
ρολό(γ)ι το	часы — 7ф
ρούχα τα	одежда — 5

ρυθμικός, ή, ό	ритмичный — 4
Ρωσία η	Россия — 6
Ρωσίδα η	русская — 6
ρωσικά τα	русский язык — 6
ρωσικά	по-русски — 6
ρωσικός, ή, ό	русский
Ρώσος ο	русский
ρωτώ(α)	спрашивать, задавать вопрос — 6
Σ	
Σάββατο το	суббота — 7
σαγόνι το	челюсть — 4
σάκα η	сумка, ранец — 6ф
σακάκι το	пиджак — 7ф
σαν	как, словно, подобно — 5
σάρπα η	шарф (женский) — 5
σβέρκος ο	затылок — 4
σβήνω	стирать (с доски); вычеркивать — 7ф
σε	(предлог) в, к, на, за, у — 6ф, 7
σελίδα η	страница — 1
σηκώνομαι	вставать, подниматься (с постели) — 7
σηκώνω	поднимать, будить — 7
σημάδι το	примета, знак — 4
σημαία η	флаг, знамя — 1
σημαίνω	означать, значить — 7
σημείο το	знак, значок, отметка — 7ф;
	признак, примета — 4
σημειωματάριο το	блокнот, записная книжка — 5ф
σημειώνομαι	обозначаться, отмечаться — 7
σημειώνω	обозначать, отмечать, помечать — 7
σήμερα	сегодня — 2
σιγά	тихо; медленно — 4
σίδηρο το	утюг; железо — 7ф
σινεμά το	кино — 7ф
σκαρπίνι το	полуботинок — 5
σκέψη η	мысль — 6ф
σκόρδο το	чеснок — 4
σκουλαρίκι το	серьга — 5
σκύλ(λ)ος ο	собака — 3

σπάνια	редко — 3
σπίρτα τα	спички — 5
σπίτι το	дом — 3φ
σπόγγος ο	губка — 5φ
σπουδάζω	учиться, быть учащимся; учиться (на кого-л.) — 2
σπουδή η	учеба, учение, овладение знаниями — 8
σταθμός ο	пункт; станция — 8
σταματώ(α)	останавливать(ся) — 7
σταυρός ο	крест — 5
στέκομαι	стоять — 3
στενός, ή, ό	узкий — 5
στήθος το	грудь — 4
στίξη η	пунктуация — 7φ
στοιχίζω	стоять, иметь цену — 5
στόμα το	рот — 4
στρογγυλός, ή, ό	круглый — 1
στυλό το	авторучка — 3φ
στυλογράφος ο	авторучка — φ
συγγενής ο, η	родственник, родственница — 3
συγγένισσα η	родственница — 3
συγνώμη!	извините! простите! — 4φ
συγχαρητήρια τα	поздравления — 7
συγχωρώ(ε)	извинять, прощать — 6
συζυγία η	спряжение — 7φ
συμπαθητικός, ή, ό	симпатичный, приятный — 8
συναυλία η	концерт — 4
συνέντευξη η	интервью — 8
συνήθως	обычно, как правило, обыкновенно — 3
συνολικά	в целом, в общем, в совокупности, всего — 8
συνομιλία	беседа — 3
συνταξιούχος ο,η	пенсионер; пенсионерка — 3
συντρόφισσα η	товарищ (женщина) — 4φ
σύντροφος ο	товарищ — 4φ
συρτάρι το	ящик (выдвижной) — 6φ
συχνά	часто — 2
σχεδόν	почти; около, примерно — 7

σχετικός, ή, ό	соответственный, соответствующий — 4
σχήμα το	форма — 7
σχηματίζω	составлять, образовывать — 7ф
σχολείο το	школа — 4ф
σχολή η	факультет — 2
σχολικός, ή, ό	учебный — 7ф
σώμα το	тело, туловище, корпус — 4
σώρος ο	масса, множество, куча — 3
σφουγγάρι το	губка — 5ф
σωστά	правильно, верно — 3ф
σωστό το	правильное — 3ф
σωστός, η, ό	правильный, верный; настоящий — 3ф
Τ	
ταβάνι το	потолок — 2ф
ταγιέρ το	дамский костюм — 5
ταινία η	пленка; фильм — 4ф
τακούνι το	каблук — 5
τακτικά	аккуратно; регулярно — 6
τακτικός, ή, ό	аккуратный; регулярный, очередной — 6
ταμίας ο, η	кассир, -ша — 6ф
ταμπак(ι)έρα	портсигар — 5
τάξη η	класс (в разн. знач.) — 6ф
ταξί το	такси — 8
ταξίδι το	путешествие — 7
τελεία η	точка — 7ф
τελειώνω	кончать — 2ф
τελευταίος, α, ο	последний — 5
τέλος το	конец — 3
τέтерτο το	четверть — 7
τέτοιος, α, ο	такой — 1
τετράγωνος, η, ο	квадратный — 1
τετράδιο το	тетрадь — 3ф
τηλεοπτικός, ή, ό	телевизионный — 4
τηλεόραση η	телевидение; телевизор — 2
τηλέφωνω το	телефон — 7ф
τι;	что? — 5ф
τιμή η	цена, стоимость — 6ф

τίποτε	ничего — 4	1
τοίχος ο	стена — 7φ	
τόνος ο	ударение — 3φ	
τόπι το	мяч — 2φ	
τοπίο το	вид, пейзаж — 2	
τόπος ο	местность, край — 5	ρ
τόσος, η, ο	столько, так много — 1	
τότε	тогда — 4	
τούτος, η, ο	этот — 1	
τραγουδά(α)	петь — 4	
трам το	трамвай — 8	
τράπεζα η	банк — 3	
τραπέζι το	стол — 3φ	
τρέχω	бегать — 4	
τριαντάφυλλο το	роза — 4	1, 2
τίχρωμος, η, ο	трехцветный — 1	
τρώγω	есть, кушать — 4	
τσάντα η	сумка — 3φ	
τσέλιγκας ο	скотовод — 5	
τσέπη η	карман — 6φ	
τσιγάρο το	сигарета — 5φ	
τυφλός, ή, ό	слепой — 4	
τυχαίνω	случаться, происходить — 7	
τώρα	сейчас — 2φ	
Υ		
υπάλληλος, ο, η	служащий; служащая — 3φ	
υπάρχω	иметься — 1	
υπναράς, ού, άδικο	любящий поспать — 1	
ύστερα	(нар.) после, затем, потом — 7φ	
Φ		
φαγητό το	обед; ужин — 7	
φαγώσιμος, η, ο	съедобный, съестной, пищевой — 4	
φαίνομαι	иметь вид; казаться — 5	
φαλάκρα η	лысина — 4	
φαντάζομαι	представлять себе — 8	
φαρδύς, ιά, ύ	широкий — 5	
φάρμα (φέρμα) η	ферма — 4	
φασαρία η	беспорядок, шум — 8	

φεγγάρι το	луна — 7
φεγγίτης ο	форточка — 2
φέρ(ν)ω	носить, нести, приносить; везти, возить; приводить — 7
φεύγω	уходить; уезжать — 7
φθινόπωρο το	осень — 5
φιλολογία η	литература — 6
φιλολογικός, ή, ό	филологический — 2
φίλη η	подруга — 7φ
φίλος ο	друг — 7φ
φοβιτσιάρης, α, ικο	робкий — 1
φοβούμαι	бояться — 4
φοιτητής ο	студент — 3φ
φοιτητικός, ή, ό	студенческий — 8
φοιτήτρια η	студентка — 3φ
φορά η	раз — 6φ
φόρεμα το	платье (женское) — 6φ
φορώ (α, ε)	носить — 4
φούρναρης ο	пекарь — 5
φουρνάρисσα η	пекарь (женщина) — 5
φούστα η	юбка — 5
φουστάνι το	платье (женское) — 5
φράση η	фраза — 3φ
φρόνιμος, η, ο	послушный — 8
φρούτο το	фрукт, плод — 1
φρύδι το	бровь — 4
φτάνω	приезжать — 7
φτηνά	дешево — 5
φτηνος, ή, ό	дешевый — 5
φωνάζω	кричать; звать, приглашать; называть, именовать — 6
φωνή η	форма глагола — 7φ
φωτεινός, ή, ό	светлый — 2
φωτογραφία η	фотография — 7
Χ	
χαίρε(τε)	здравствуй; до свидания;
	будь(те) здоров(ы) — 4φ
χαιρετισμός ο	привет — 3

χαμηλός, ή, ό	низкий, невысокий (о предметах, цене) — 1
χάνω	пропускать (уроки) — 7
χαρά η	радость — 6ф
χάρακας ο	линейка — 2
χαρακτήρας ο	характер основы — 7ф
χαρακτηριστικός, ή, ό	характерный — 4
χάρτης ο	карта — 7ф
χαρτί το	бумага — 5ф
χαρτοφύλακας ο	портфель — 6ф
χείλος το	губа — 4
χειμώνας ο	зима — 6
χέρι το	рука — 4
χιλιόμετρο το	километр — 1
χοντρός, ή, ό	толстый, полный — 1
χορεύω	танцевать — 4
χρήσιμος, η, ο	полезный, нужный — 6
χρονόμετρο το	хронометр — 7
χρόνος ο	время — 7ф; год — 3
χρυσός, ή, π'	золотой — 7
χρώμα το	цвет — 7ф
χρωματιστός, ή, ό	цветной — 5
χθες, χτες	вчера — 7
χτυπώ(α)	бить, ударять; колотить; стучать 6; бить (о часах) — 7
χώρα η	страна — 4ф
χωριό το	деревня — 2
χωρίς	без — 5
χωρισμένος, η, ο	разведенной — 3
χωριστά	отдельно — 3
Ψ	
ψαράς ο	рыбак — 4ф
ψηλαφώ(α)	осязать — 4
ψηλός, ή, ό	высокий — 1
Ω	
ω!	о! — 1
ώμος ο	плечо — 4

ώρα η
ωραία

час; время; часы — 6
прекрасно — 3ф; красиво, хорошо,
отлично — 5

ωραίος, α, ο
ωρολογάς ο
ωρολόγιο το
ωρολογοποιείο το
ως

прекрасный — 3ф
часовщик — 7
часы — 7
часовая мастерская — 7
(предлог) до — 7

СОДЕРЖАНИЕ

От редактора к «Учебнику греческого языка» И. П. Хорикова	3
Предисловие	4
Введение.	6

ВВОДНО-ФОНЕТИЧЕСКИЙ КУРС

УРОК 1

1. Общая характеристика звукового состава греческого языка. Гласные и согласные звуки	8
2. Греческий алфавит. .	10

УРОК 2

Фонетика	13
1. Ударение.	13
2. Гласные звуки /a/, /э/, /и/, /о/, /у/.	14
3. Правила чтения гласных букв α, ε, η, ι, υ, ο, ω и диграфов αι, ει, οι, υι, ου.	15
4. Губные согласные звуки /б/, /п/, /м/, /в/, /ф/.	16
5. Переднеязычные согласные звуки /д/, /т/, /с/, /л/, /н/, /р/	17
6. Правила чтения согласных букв π, μ, β, φ, τ, σ, λ, ν, ρ.	18
7. Удвоенные согласные	19
8. Правила чтения сочетаний μλ, ντ, αυ, ευ	19
9. Интонация. Интонация повествовательных предложений, состоящих из одной мелодической группы	23
10. Слитное произношение слов внутри предложения с одной мелодической группой	23
Словарь .	23
Грамматика.	24
1. Артикль.	24
2. Предложение	25
3. Простое повествовательное предложение	27
Текст	28

УРОК 3

Фонетика	30
1. Переднеязычные согласные звуки /δ/, /θ/, /з/, /дз/, /тс/	30
2. Правила чтения согласных букв δ, θ, ζ	32
3. Правила чтения сочетаний τζ, τσ	32
4. Двойные согласные ξ, ψ и их чтение .	32
5. Дифтонги	32
6. Знаки ударения и придыхания	35
7. Интонация вопросительных предложений без вопросительных слов	38
Словарь	39
Грамматика	40
1. Имя существительное	40
2. Имя прилагательное	41
3. Личные местоимения	42
4. Глагол εἶναι	43
5. Вопросительные предложения без вопросительного слова — общие вопросы	44
6. Порядок слов в утвердительных предложениях.	44
Текст	46

УРОК 4

Фонетика	50
1. Заднеязычные согласные звуки /κ/, /γ/, /χ/, /γκ/, /η/	50
2. Среднеязычные согласные звуки /γ'/, /κ'/, /γκ'/, /χ'/, /μ'/, /λ'/, /ν'/	52
3. Правила чтения согласных букв κ, γ, χ, μ перед гласными η, ι, υ, диграфами ει, οι, υι, восходящим дифтонгом ια (οια) и букв λ, ν перед восходящими дифтонгами	53
4. Правила чтения сочетаний γγ, γκ, γχ	54
Словарь	57
Грамматика	59
1. Некоторые особенности употребления артикля . .	59
2. Место артикля	60
3. Притяжательные местоимения	61
4. Отрицательные частицы	62
5. Порядок слов в отрицательных предложениях . . .	62
Текст	64
Дополнительные тексты	68

УРОК 5

Фонетика	69
1. Произношение полугласного «й» восходящих дифтонгов (йа, йо) после глухих согласных /п/, /т/, /ф/, /θ/, /с/ и звонких согласных /в/, /δ/, /з/, /р/, /мб/, /нд/	69
2. Встреча согласных	70
3. Интонация вопросительных предложений, начинающихся с вопросительного слова.....	71
Словарь	71
Грамматика	75
1. Категория падежа	75
2. Склонение имен существительных	75
3. Склонение артиклей	76
4. Вопросительное местоимение τι	77
5. Вопросительное наречие ποῦ	77
6. Вопросительные предложения с вопросительным словом (специальные вопросы) ..	77
Текст	79
Дополнительные тексты.....	82

УРОК 6

Фонетика	84
1. Встреча гласных	84
2. Синкопа и апокопа	86
3. Немые гласные и согласные	86
4. Интонация	86
Словарь	87
Грамматика	89
1. Первое склонение имен существительных	89
2. Второе склонение имен существительных	91
3. Предлог σε и его значения	95
4. Альтернативные вопросы...	96
5. Разделительные вопросы.....	98
Текст	99
Дополнительные тексты.....	104

УРОК 7

Фонетика	105
1. Чередование гласных и согласных	105
2. Слог	106

3. Интонация	108
Словарь	108
Грамматика	111
1. Глагол. Общие сведения о глаголе	111
2. Первое спряжение	114
3. Глагол ἔχω	115
4. Существительные мужского и женского рода с окончанием -ος	116
5. Склонение прилагательных	120
6. Знаки препинания	123
Текст	123
Дополнительные тексты.	128

ОСНОВНОЙ КУРС. ЧАСТЬ I

ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

Грамматика	131
1. Третье склонение имен существительных	131
2. Склонение имен прилагательных среднего рода с окончанием -ο	133
3. Предлог αὐτό и его значения	134
4. Числительные	136
5. Указательные местоимения	140
6. Вопросительные местоимения	143
7. Вопросительные наречия	148
8. Согласование сказуемого с подлежащим	149
Словарь	150
Текст	155
Дополнительные тексты.	160

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

Грамматика	162
1. Притяжательные местоимения	162
2. Определительные местоимения	166
3. Неопределенное местоимение ἄλλος	170
4. Склонение прилагательных	171
5. Прилагательное πολύς, πολλή, πολύ	175
Словарь	177

Текст	184
Дополнительные тексты.....	189

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

Γραμματικά.....	192
1. Первое спряжение глаголов в настоящем времени. Пассивная форма. Изъявительное наклонение	192
2. Глаголы второго спряжения	191
3. Склонение существительных мужского рода с окончанием -εας	193
4. Разносклоняемые имена существительные	196
5. Склонение прилагательных с окончанием -ης, -ης, -ες	197
6. Количественные числительные. Десятки.	198
7. Некоторые значения предлога με	199
8. Антонимы	200
Словарь	200
Текст	211
Дополнительные тексты..	216

ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

Γραμματικά.	219
1. Глаголы второго спряжения	219
2. Слитные глаголы первого спряжения	220
3. Склонение имен существительных среднего рода	221
4. Склонение имен прилагательных с окончанием -ύς, -ιά,-ύ	224
5. Предлог αλό и его значения.....	225
6. Неопределенные местоимения	225
7. Употребление местоименного прилагательного όλος	232
Словарь	233
Текст	248
Дополнительные тексты.....	253

ΜΑΘΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

Γραμματικά.	257
1. Спряжение глаголов λέγω-λέω, πηγαίνω-πάω в настоящем времени	257
2. Зависимое наклонение	258

3. Склонение неравносложных имен существительных мужского рода с окончанием -ας, -ης, -ες, -ους	262
4. Склонение неравносложных имен существительных женского рода с окончанием -α	265
5. Предлог γα и его значения	265
6. Употребление относительного предложного наречия οαυ	267
7. Восклицательные предложения	268
8. Временной союз οταυ и его употребление	270
Словарь	270
Текст	284
Дополнительные тексты	287

ΜΑΘΗΜΑ ΕΚΤΟ

Грамматика	289
1. Личные местоимения	289
2. Взаимные местоимения	296
3. Определение национальной принадлежности лица	298
4. Винительный падеж в роли обстоятельства	299
5. Предлоги κατά, επί, χωρίς и их значения	300
6. Место дополнения и обстоятельства в предложении	301
Словарь	302
Текст	312
Дополнительные тексты	316

ΜΑΘΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ

Грамматика	320
1. Прошедшее время	320
2. Обозначение времени	328
3. Предлоги σε, ως, μέχρι, παρά, με, πριν и их значения	330
4. Уступительные придаточные предложения	331
Словарь	332
Текст	343
Дополнительные тексты	347

ΜΑΘΗΜΑ ΟΓΔΩΟ

Грамматика	351
1. Зависимое прошедшее глаголов активной формы первого спряжения	351
2. Правильные и неправильные глаголы	354

3. Склонение причастия <i>ενδιαφέρων</i> (интересный)	356
4. Наречия	357
5. Предлог <i>μετά</i> и его значения	360
6. Синонимы	361
7. Придаточные предложения причины	362
Словарь	362
Текст	372
Дополнительные тексты	376
Словарь	379